5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 15.—Iași, Vineri 1 Decembrie 1906

Proiectul D-lui Antonescu

II

Abea am pus cîteva principii în chestiunea pe care am atins-o în numărul trecut, și am și început să regret că mi-am luat îndatoririle de care cuvîntul meu mă leagă.

In locul acesta unde vorbesc, mi-e cu neputință—și o văd prea tîrziu—să fac o expunere critică amănunțită la care cel ce m'a urmărit se așteaptă, poate,—ori cît interes ar înfățișa din punctul de vedere social proectul acesta de azi, care poate ușor deveni legea de mîne.

Restrîngîndu-mă la măsura care mi-e îngăduită, să mi se ierte dar prea puțina lumină ce o aduc într'o discuție, în care figuri ilustre, și-au spus aiurea, cu multă competință cuvîntul lor mai autorizat de cît al meu.

Din capul locului constat că proectul D-lui Antonescu pare a porni de la ideea independenței ordinului, și de la principiul acela de libertate care nu poartă grija pletorei. Ce ne pasă de numărul cel mare al profesioniștilor! Ceea ce se petrece în Barou, nu are loc în toate celelalte ramuri de activitate omenească? Calea rămîne deschisă tuturor și singura reglementare cu putință, e numai aceea care privește pregătirea necesară, și menținerea demnității profesionale. Incolo, izbînda vine de la sine pe capul celor cari sunt făcuți pentru ea; ceilalți sunt învinșii și Baroul nu-i poate elimina din sînul său,—fiindcă eliminarea se face de la sine....

Dar cîtă știrbire a acestei libertăți, în grija exagerată, cu care autorul proectului caută să înfrîngă cele mai mici abateri de la demnitatea ordinului! Mă întreb chiar, citind lucrarea D lui Antonescu, dacă toată această rigoare—aproape inutilă după mine—nu are tocmai efectul contrar, dacă tocmai nu coboară prestigiul corpului intreg? Eu cred că moravurile rele nu se îndulcesc cu legi aspre; și selecțiunea intelectuală și morală, într'un corp așa de luminat ca acel al avocaților, nu o va putea face nici odată spaima inchisorii. Dacă proectul decanului din capitală devine vr'odată lege, în forma în care e alcătuit acum, mă întreb dacă efectul său nu va fi o prea mare enervare a tuturor spiritelor, chiar a celor chemați să aplice legea? Și mă mai întreb dacă în starea morală a societății noastre, cu moravurile pe care ni le cunoaștem bine, legea aceasta n'ar putea deveni în anume cazuri, o armă primejdioasă în mîna ori și cui?

Mai neînțeleasă încă, îmi pare chestia incompatibilităților.

Cuvîntul acesta îmi sună rău la ureche, pentru că nu admit fără o prea puternică rațiune, să se închidă unei categorii de oameni calea în spre una din activitățile omenești. Condițiuni de admitere, da! condițiuni cît de grele, cîtă vreme e vorba de salvgardarea intereselor profesionale până la un punct și a celor sociale în primul rînd. Dar incompatibilități! De ce? Ce interes este de a se hotărî ca oare-cine să nu se poată ocupa de altă-ceva, cînd are o profesiune liberă cu care nu angajează de cît respunderea sa personală.

Am auzit spunându-se că această măsură îngrădește profesiunea și n'am înțăles din acest argument de cât că o restrânge unui număr mai mic de persoane, adecă o îndrumează în spre un fel de *numerus clausus* care desființează libertatea profesională. Am mai auzit de asemenea pe unii susținând că incompatibilitatea e de interes profesional, căci închide pe avocat în cercul ocupațiunilor sale, făcându-l cu aceasta mai apt pentru îndeplinirea îndatoririlor ce-i incumbă. Și nu înțeleg nici acest lucru, cât vreme cunoștința faptelor ce zilnic îmi trec pe dinaintea ochilor, îi dau cea mai puternică dezmințire. Cunosc prea puțini avocați iluștri, cari să nu-și împartă energia, pentru diferitele interese obștești, cel puțin în câte-va direcții. Și vai! câți modești colaboratori ai justiției își duc problematica existență în umbră, fără a-și consacra activitate de cât numai Baroului!

Aiurea, unde tradiția prejudițiilor vechi, caută să facă din profesiunea de avocat un fel de nobleță modernă, unele incompatibilități se explică—dacă nu se legitimează însă. In alte părți, chestia aceasta nu se pune de cât în măsura în care interesează cinstea și prestigiul corpului. La noi însă, mă întreb, care e rațiunea adevărată,—căci, motivele ce se dau rămân simple . . . motive—? Nici una nici alta din aceste două, firește. Căci tradiția și spiritul de castă ne lipsesc, iar cu moravurile noastre democratice nu putem vedea nimic înjositor într'o profesie cinstită și cu deosebire în nici una din acele înșirate la art. 3 din proect. Atunci singura cauză nu poate fi de cât atenuarea pletorei. Și dacă acesta e motivul adevarat, mă întreb dacă mijlocul e potrivit, e bun, e drept. De cé profesorul să nu poată fi un bun avocat? Și de ce omul politic, ziaristul, literatul, inginerul, să poată pleda fără grijă? Care e criterul distincțiunei? Care e rațiunea lucrului? Unde e libertatea, frumoasa libertate, care nu poate lipsi de la baza acestei profesiuni?

Nu! Cu toate lucrurile bune pe care le cuprinde proectul d-lui Antonescu, și cu toate mizeriile de care suferim,—prefer, ori cărei alteia, starea nenorocită de acum, care lasă cel puțin libertatea avântului și zarea deschisă idealului.

Parsifal

REGELE ȘI ȚARA

Un spectacol înălțător cum ni l-a oferit Camera în ședința sa de eri, este lucru rar în obiceiurile noastre politice.

In adevăr, din cauza secetei de principii și din cauza maximei, că toate principiile celui-lalt partid sînt rele, discuțiunile alunecă, mai în tot-de-auna pe povîrnișul chestiunilor personale, cari exclud discuțiunea serioasă.

Cu atît mai înălțător și mai îmbucurător a fost spectacolul ce s'a desfășurat eri la Cameră.

Din motive, care au învederat, o dată mai mult, respectul și dragostea partidelor politice pentru tron, șefii opositiunei, în entusiastele declarațiuni de devotament pentru Suveran, au anunțat, că renunță la discuțiunea de respuns la Mesaj.

Țărei nu i-a fost dat să jubileze în liniște împlinirea celor 4 decenii de victorioasă domnie a Regelui.

Boala Suveranului ne-a făcut să trecem prin grele momente și ele ne-au învățat să prețuim și mai mult calitățile regelui și să ne convingem cît de mult sunt legate interesele vitale ale țărei de viața lui Carol I.

Opoziția a trebuit deci să renunțe la ori ce discuție pentru a da probă de iubire către Suveran.

Cu drept cuvînt această delicată procedare a fost subliniată de ministrul president, care a constatat, că ideia monarchică a prins rădăcini și că cu toții, în țară, luptă pentru progres.

Oposiția nu rămîne datoare. Ceea ce ar fi voit să spună ieri, o va spune cu alte ocaziuni.

Dar ținuta ei, în ședința de eri a Camerei, trebueste înregistrată cu bucurie: ea a dovedit devotamentul tuturor pentru Tron, ea a mai dovedit, că suntem o țară care a făcut mult progres.

REVOLUȚIE?

Din împrejurarea că un ziar conservator se ocupă astăzi cu chestia țărănească, *Voința Națională*, trage o serie de concluzii ridicole, care o conduce să constate—gîciți ce!—„revoluția takistă".

Intrigi vechi, nici macar spuse într'o formă nouă! Neînțelegerea dintre „boeri" și „democrați"; boerii voind să înăbușe chestiunea, d-l Take Ionescu ajuns să adopte soluția propusă de partidul liberal.

Ei bine, s'a mai spus aceasta! Intriga n'a prins, căci nu putea să prindă, întru cît cu puțină bună voință ori cine a urmărit politica guvernului actual, a putut lesne vedea că soluția problemei rurale face preocuparea întregului partid conservator.

Să admitem însă că asupra soluției nu s'ar fi ajuns încă la un acord definitiv, că ar fi păreri care nu s'au armonizat până acum. Aceasta încă nu poate conduce la concluzia absurdă că partidul e în „revoluție".

Singura explicație a atitudinei organului liberal din capitală, nu poate dar fi de cît grija de a nu vedea într'o zi chestia țărănească resolvită de partidul conservator. Căci dacă aceasta s'ar întîmpla, ce ar mai rămînea de exploatat pentru demagogismul iluștrilor urmași ai revoluționarilor de la 48?

Atît și nimic mai mult.

Ziua libertății

In discursul ce l'a ținut, acum cît-va timp, la Vendée, Clémenceau a zis: „la 12 Decembre cetățenii Franței se vor trezi și vor saluta soarele unei zile nuoi, unei zile a libertății."

Franța a înscris. în adevăr, o nouă dată istorică: separarea statului de biserică.

Curiei papale nu-i convine noua lege. Ea nu se mulțumește cu libertatea, ea vrea să domnească, vrea ca tot aparatul statului să fie străpuns de spiritul catolic.

Noua lege nu lovește religia catolică, după cum nu lovește spiritul nici unei alte religiuni.

Ca și înainte și acum bisericele rămîn deschise credincioșilor. Pe viitor, însă administrațiunea bisericilor o va avea un sechestru al statului, curia refuzând să se supue prescripțiunilor legei.

Principiul cel mare al separației statului de biserică s'a stabilit fără dificultate.

Resboiul religios, preconizat de fanatici n'a izbucnit și nu va izbucni. Statul nu dorește acest resboiu și nici credincioșii, cari sunt, tot-o dată, buni patrioți nu-l dorec.

Acei cari guvernează astă-zi în Franța sunt liberi cugetători. Dar ei n'au procedat cu energie spre a comite un act de intoleranță sau în scop de a persecuta. Căci libera-cugetare esclude persecuția și fanatismul. Toleranța este temelia liberei cugetări. Ori cine poate avea crezul seu și poate face ce-i dictează sentimentul.

Aceste învățăminte se pot trage din libertatea de a cugeta a actualului guvern francez și care vor folosi mai mult la răspîndirea ideilor liberale, de cât sila și persecuția.

De aceea punerea în aplicare a nouei legi, în ziua de 11 Decembre st. n., a fost cum a prevestit actualul prim-ministru al Franței: o zi nouă și o zi a libertății.

LA ȚIPKES

Dulcea armonie a liberalilor locali, face, ce-i dreptul, enorme progrese.

Actualminte ea se desfășoară, în toată a ei amară dulceață, la Țipkes.

Țipkes nu ie nici un pseudonim, nici un semn cabalistic: ie un nume de om, de om onorabil.

Ce-i cu Țipkes?

Aproape de seminar se află un hotel. Un hotel de rangul II, care, pe vremuri de belșug, jucase rol mare în istoria chefurilor de la Iași.

Astă-zi ie o gazdă pentru pasageri, mai ales pentru arendași.

O cameră a acestui hotel a fost, ieri seara, spectacolul unui eveniment. Nu al unuia din acele banale evenimente, care se petrec, în deobște, la hotel..

Evenimentul era de natură pur politică.

Tineri, supranumiți centrali—a nu se confunda cu banali—au venit la Țipkes să jelească dulcea armonie și să iee măsuri contra acelor frați liberali, cari, la vremuri dorite, înhață cuțitul, înhață și pîinea și zic „la revedere".

Veți zice: ași înțelege ca acești tineri să se agite și să se adune—fie și la hanul Ștefănești—spre a desbate reforme de introdus în program, ceva à la sufragiul universal sau casa rurală.

Asta nu se face, însă, la Țipkes! Programul ie gata: slujbe. Slujbe de două feluri: de luat personal și de dat la aderenți.

Toată furtuna, toate scandalurile, n'au de cît unul și același motiv: voim, noi tinerii, să avem și noi dreptul la împărțit slujbe.

O manie absolut incompatibilă cu un spirit entusiast, cum se presupune, că trebue să fie acel al unui tînăr.

Lupta se dă, însă, numai pe această temă și ea a ajuns să se desfășoare azi într'o odae de hotel.

De acolo trebue fatalmente s'ajungă sub cer liber.

Și cît mai curînd.

OAMENI ȘI LUCRURI

Prima pagină....

O imitație fericită după marile Anuare streine am găsit în lucrarea celor doi gazetari bucureșteni cari au alcătuit acum pentru întâia dată în țară la noi «Anuarul Presei»: reproducerea primei pagini a tuturor ziarelor noastre. In adevăr imaginea e suggestivă și-ți dă într'o clipă rezumatul, sinteza gazetei în chestiune, ca direcție politică și ca mod de alcătuire din punctul de vedere ziaristic: într'un cuvînt îți denotă arta de a face gazeta.

Publicul cetitor, cumpărătorul zilnic sau abonatul nu-și dă samă de sigur de greutățile și de lupta ce cuprinde această scurtă propozițiune: a face o gazetă; nu prețuiește frămîntările și grijile, emoțiunile și iritațiunile cari însoțesc procesul zilnic al redactărei acelei modeste foi pe cari uneori — plictisit — o parcurge în cîte-va secunde și o lasă de o parte cu reflecția crudă:

Nimic interesant!

Prin aceasta pedantul cetitor înțelege negreșit că în numărul respectiv al ziarului n'a găsit nimic care-l interesează pe *el* personal și din nefericire acesta e criteriul prin care în marea majoritate a cazurilor e judecat ziarul.

Dar numai acei cari au trăit în atmosfera gazetăriei, cari au putut urmări de aproape munca și îngrijorarea legate de alcătuirea și apariția precisă a fie-cărui număr de ziar în parte, știu ce'nsemnează o redacție de jurnal, începînd cu găsirea subiectelor zilnice cu imprimarea în atelier, cu corecturile migăioase și sfârșind, cu paza oarei precise la care trebuie să se găsească ziarul de vînzare în piață pentru a nu se abuza de răbdarea curiosului care așteaptă, înfrigurat și iritat, să poată vedea dacă a apărut — cum și unde anume — cutare știre, cutare informație sau articolaș, în care, el, pentru moment, rezumă tot interesul ziarului...

Și, — Doamne! — dacă cel puțin odată ziarul terminat, corectat, distribuit, — totul ar fi încheiat! Dar de abea acum încep frămîntările, iritațiile, comentariile, nemulțumirile, Fie-ce rînd de gazetă poate atrage furtuni; ici — o aluzie, colo—o reflecție plăcută pentru unul, neplăcută pentru altul; ici iară — o răutate, colo — o glumă de actualitate. In fine — greșeli de tipar care au desfigurat articolul cutărui colaborator ocazional; scăpări din vedere cari dau loc unui echivoc.

Fără a mai socoti mizeriile mari: neplăcerile de ordin politic; condeiul apăsat prea tare; diplomația prea puțin păstrată în cutare antrefileu și așa mai departe,—aceiași, mereu aceiași atmosferă de nelinește și de grea răspundere apăsînd gîndirea și sufletul celor chemați a da seamă de abateri, de nemulțumiri provocate, a susceptibilității atinse, în fața cărora uneori nu se mai iea de loc aminte la colosala cîtime de muncă, de emoțiuni, de lupte cu zețarii capricioși, cu mașinile nepăsătoere, cu administrația obositoare, cu alergările la telegraf și telefon, cu excitantele căutări de noutăți și de senzații, cu vertiginoasele spicuiri de gazete, cu improvizatele polemici provocate de ele, cu atâtea și atâtea aspecte ale prizmei cu mii de fețe care se chiamă gazetăria.

...Profanul care își aruncă ochiul pe prima pagină cu greu își va închipui ce trudă reprezintă numai zilnica așezare a acestei pagini, măsurătoarea coloanelor, calcularea articolelor, potrivirea titlurilor, variația literei de tipar, atîtea și atîtea operații cari tind numai la construirea simetrică a acestei pagini care e «obrazul» acelui organism viu: gazeta.

Rodion

Impărăția cîntărei

Adelina Patti în retragere — Sic tranzit... Suflete de artist — Revanșa lui Carusso — Coroanole tenorului — Heine reporter și cîntăreț — Poeții despre tenori,

Regina de odinioară a cîntecului liric, figura cea mai ilustră a scenei de operă, Adelina Patti a zis definitiv „rămas bun" teatrului și publicului, cîntînd pentru ultima oară în fața unei lumi imense, venită să admire încă odată pe celebra între celebrități.

Definitiv? Nu tocmai ... Adelina Patti ca ori care artistă nu are curajul de a'și promite acest enorm sacrificiu, cel mai suprem pentru un suflet de artist. Cu multe reticențe și cu intențiuni vădite a declarat ziariștilor că „din cînd în cînd" va mai cînta pentru scopuri filantropice: apoi că va da concursul ei saracilor din Londra „pînă la sfîrșitul vieței sale" — cîntînd în folosul lor.

Cine știe să citească printre rînduri, intrevede lesne în cuvintele aceste regretul nemîngâiat al unui suflet de femee-artistă, greutatea fără seamăn de a zice într'adevăr adio *scenei* pe care și-a trăit cele mai înalte clipe de triumf, unde a culeș cele mai vii aplauze, unde a resimțit cele mai adînci emoțiuni.

Cum poate dispărea o viață atât de bogată și de complexă în cîte-va notițe de gazetă, în câte-va aplause, în câte-va lacrimi?

*

Un exemplu eloquent n'am avut oare și noi în cariera celor mai mari artiste dramatice românești? D-na Aristizza Romanescu a zis cu solemnitate și cu cea mai mare publicitate posibilă „adio" scenei. Ba, într'o lucrare ocazională „Mortua sum" minunata artistă a suggerat publicului emoțiunea unei despărțiri definitive sub forma unei morți alegorice care, din fericire, nu avea nimic în afară de imaginația unui poiet.

Iar urmarea? Aristizza Romanescu a reapărut—redivivo—în drame și comedii, da, chiar și în comedii, smulgând nuoi aplause, cucerind nuoi succese spre marea bucurie a admiratorilor ei.

Lucrul s'a întâmplat identic cu multe alte mari talente ale dramei și operei și se va mai întâmpla și în viitor, căci viața artiștilor e așa de strâns legată de scenă, de public, de aplause, în cît în cele mai de multe ori numai moartea reală îi poate despărți definitiv de atmosfera teatrului. Ei n'au trăit nici odată îndeajuns pentru a-și mulțumi simțirea, n'au triumfat nici-odată pe cât ar cere sufletul lor de artiști; ei nu se pot împaca nici-odată cu evanghelica mîngâiere: *Sic transit gloria mundi.*

*

Fiind-că e vorba de triumfuri să vorbim și de cel mai actual dintre cântăreți, eroul celui mai nou «scandal» de reclamă: tenorul Carusso. Cu toată condemnarea ce a suferit în fața justiției publice a Americei, tenorul a triumfat a doua zi nu numai pe scenă ci și în alt chip. Agentul polițienesc, James I. Cain, care a arestat pe celebrul cântăreț a fost pedepsit pe cale disciplinară.

Negreșit că această... satisfacție dată tenorului italian se datoresce unor înnalte stăruinți și relațiunilor artistului cu lumea aristocratică americană și dovedește mai mult ca nici-odată atotputernicia de care se bucură suveranii acestia ai cântecului adevărați suverani cari tronează în toate țările, încoronați—nu ca simplii monarhi domnitori—de multe națiuni în același timp.

Laurii lor au putut face invidioși pînă și pe poieți și amintim în această imprejurare ironia la adresa tenorilor a doi cei mai mari și mai glorioși poieți: Heinrich Heine și Théodore de Banville.

Heine ne povestește despre celebrul tenor Rubini că întreprinsese un turneu împreună cu genialul Liszt, avînd ambii ca impresarii pe omul de încredere *signor* Belloni. In una din zile, acesta prezentă socotelile și tenorul observă cu uimire că printre cheltuelile comune comptabilul însemnase o sumă de cheltueli pentru cununi de lauri, buchete de flori, poeme de slavă și alte cheltueli de ovațiuni. Naivul cântăreț își închipuise bucuros că toate aceste semne de dragoste și triumf fuseseră spontanee și datorite superbului său glas. De atunci recunoscu la rîndul său că în lumea asta totul e deșărtăciune, începând cu gloria trecătoare și cu triumfurile închipuite ale celor mai celebri artiști, idolii mulțimelor și, mai cu samă ai impresarilor abili.

Celalalt poet Theodore de Banville, a întrupat într'o baladă splendidă toată i-

ronia muşcătoare ce se poate cheltui pe sama eroului triumfurilor uşoare : tenorul.

Incunjurat de toate splendorile unei curţi orientale Monarhul îşi primeşte oaspeţii serbării, alături de Suverana triumfătoare. Toată sala şi adunarea pluteşte în lumină şi bogăţie ideală ; se aşteaptă numai cîntăreţul anunţat care-şi face intrarea triumfală cu un gest pretenţios şi trufaş :

«..... Roi,
Moi, le Ténor, je te salue...»

Se aşteaptă cîntarea ; dar tenorul muiat în fir de aur, tace.

„Cer două mii de franci pe fie-care minută...»

Regele acordă.

„Mai cer un bou întreg adus pe un serviciu de aur, pregătit cu trufe."

Nici pentru atâta lucru nu face caz Monarcul.

„Apoi cîte-va diamante strălucitoare ca stelele"

Regele erdonă să fie satisfăcut numai decît.

Dar tenorul nu se mulţumeşte ; el născoceşte tot mai mari pretenţiuni cari culminează într'aceasta :

Si tu fais tout ce que je veux
Il faut que la reine, ta femme
Passe la main dans mes cheveux,
Dit le Ténor. C'est mon programme.

Regina, primind din partea monarhului, un gest poruncitor, e gata să se supuie ; va mîngâia cu degetele ei fine şi moi pletele lungi ale tenorului pentru a auzi, în sfîrşit, dulcele cîntec, divinul glas al celui bine-cuvîntat de Domnul,

Tenorul însă are o idee... turbată. După toate aceste atenţiuni şi daruri se adresează Regelui :

«Eu, Sire, am început a mă plictisi de meseria mea ; dacă vrei să-mi faci pe plac, cîntă-mi şi mie un cântec...»

Poietul baladei nu ne spune dacă Suveranul a făcut şi de astădată pe placul tenorului şi dacă a cîntat într'adevăr.

Ironia însă e de o genială fineţe.

As.

Cărţi poştale-Mandate

Direcţiunea generală a poştelor aduce la cunoştinţa publicului că mandatele cartă-poştală, se vor pune în circulaţie pe ziua de 8 (21) Decembrie a. c.

Se reaminteşte că aceste mandate cartă-poştală, sînt destinate să aducă publicului cele mai mari înlesniri pentru trimeterea prin poştă a sumelor mici şi se pune capăt trimiterilor de valori în *timbru* san *hîrtie monetă* introduse în scrisori, ceea-ce aduce atîtea neajunsuri poştei, nefiind permise de lege.

Aceste *mandate cartă-poştală* se vor găsi de vânzare la toate oficiile şi debitele de timbre.

Ele fac parte dintru'n carnet care se încredinţează debitantului şi din care se desparte prin tăiere cu foarfecele.

Mandatele cartă-poştală au o valoare intrinsecă ca o hârtie monedă pornind de la zero şi mergând din 5 în 5 bani pînă la zece lei ; cee-ce se obţine 11 cartoane deosebite acoperite ce un desemn filigram care arată valorile în lei adică zero lei 1 leu, 2 lei, 9 lei şi fix 10 lei.

Pe cotor se află o serie de cifre cari dau fracţiunile de leu din 5 în 5 bani.

Ca mod de intrebuinţare :

Trimiţătorul singur scrie pe faţa *mandatului carte-poştală* adresa destinatorului; pe dos adresa sa propie ; iar într'un compartiment special rezervat pentru aceasta, corespondenţa care vrea să însoţească mandatul.

Cartonul mandatului mai poartă pe latura opusă cotorului, o parte pe care o desprinde trimiţătorul, rupînd-o dealungul unei linii perforate şi care poartă un număr de ordine repetat pe mandat şi pe cotor.

Pe această parte expeditorul însemnează valoarea mandatului, numele destinatarului şi ziua trimeterei şi o păstrează drept chitanţă pentru a putea reclama restituirea sumei în caz de neajungere la destinaţie a mandatului cartă-poştală.

Acest *mandat cartă-poştală* se va arunca în ori-ce cutie de poştă. Ajungînd la oficiul poştal să transcrie în registre şi i se aplică pecetia şi ştampila de zi a poştei şi numai ast-fel dobîndeşte valoarea *liberătoare* şi prin urmare nu poate fi expus să fie sustras de cei cari îl rîdică din cutie.

Ajuns la *destinaţie* mandatul cartă-poştală se va plăti la domiciliu pentru a face cît mai comodă posibilă transmiterea paralelor prin acest mod.

Destinatarul desprinde partea care coprinde corespondenţa, iar restul cu iscălitura de primire îl păstrează funcţionarul plătitor, spre a-l înapoia poştei ca constatare a efectuărei plăţei.

Peste valoarea intrisecă a mandatului, poşta nu va percepe de cît 10 bani taxă de transmitere şi plată la domiciliu, precum şi 5 bani pentru cartonul şi timbrul poştei ca la cărţile poştale interne obicinuite. Aceste taxe sunt represintate prin timbrul incrustat de 15 bani pe mandat şi se plătesc odată cu cumpararea mandatului.

MUNCA SILNICA

Nimic nou sub soare ?

Este ceva nou de tot ! o genială combinaţie politică a lui Sever de la *Liberalul*.

Inainte de a arăta în ce constă această combinaţie, este nevoie să înregistrăm această declaraţie a lui Sever : „în judecata noastră obiectivă şi imparţială (adică obiectiv şi parţial ar merge oare?) a faptelor . .

Judecând dar şi obiectiv şi imparţial, Sever conchide, că o împăcare între elementul Cantacuzinist şi Carpist se impune, că această împăcare ar trebui să fie precedată, negreşit, de o prealabilă retragere a guvernului, după care „s'ar mai putea, întru cît-va reuşi la o reconciliare . ."

Să presupunem că faptele se vor petrece după receta ce-o prescrie Sever.

Ca să împace lucrurile şi să se împace cu carpiştii, guvernul s'a retras, pe urmă s'a împăcat „întru cît-va".

Atunci ? Trebue să se întoarcă la putere. Intre retragere şi împăcare, cine va guverna ?

Căci dacă afirmă, că judecă obiectiv şi imparţial, aceasta înseamnă, că el nu cere retragerea guvernului, în folosul liberalilor, ci predică pacea în partidul conservator, care, o dată restabilită, conservatorii ar putea guverna în linişte.

Dacă, însă, a scris într'un fel şi a gândit în altul, apoi vai de capul ei obiectivitate precum şi imparţialitate.

*

Una cam pornografică, tot din *Liberalul*.

„In consecinţă, carpiştii văzând că au catare, încep să se umfle'n pene şi în felul femeiei îmbătrânite dar cu inima veşnic tînsră, cochetează primind pe rând vizita celor doi curtezani".

Iată o babă cu catare şi cu inimă tânără ! Să primească 2 vizite *pe rînd*.

Ruşine vouă, tinerelor!

Din Rusia

Ministru de Finanţe al Rusiei arată că în luna lui August curent s'au vândut în Rusia europeană şi aziatică 8,994,214 vedre rachiu de 40 grade; cu 667,275 vedre mai mult de cât în August anul trecut. De la 1 Ianuarie până la 1 Septembrie 1906, s'au vândut 53,213,700 vedre de rachiu ; cu 7,099,143 de vedre în plus ca în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Aceste cifre arată că ruşii dezmint renumele lor de alcoolişti !

In Septembrie curent au fost pradate de huligani 112 magazii de rachiu şi 3 depozite; 6 strângători de bani a monopolului au fost pradaţi.

Afară de aceasta au fost 7 încercări de pradare fără răuşită, 1 depozit şi 4 strângători de bani.

Pagubele statului din prădăciunile din luna Septembrie ajung la 82,582 ruble şi 4 copeici.

—

De la 13—20 Noembrie au fost condamnaţi la moarte de consiliile de războiu 48 de oameni : La diverse pedepse grele 435.

Numărul prădăciunilor în acest interval de timp au fost de 100 ; s'au pradat aproape o sută de mii ruble, oameni ucişi au fost 33, răniţi 15.

—

Lefile ce primesc câţi-va din administratorii pe timp de pace sunt fabuloase. Aşa guvernatorul Vârşovei primeşte 53,790 ruble pe an ; guvernatorul Vilnei 24,000; acel al Stepei 24,695 ; al Turchestanului 29,542; al Ireuţcului 26,000; prefectul Petersburgului 13,500 ; ajutorul lui 6,500 ; directorul cancelariei 4,000 ; poliţmaiştrii câte 4,500 ; maiorul de pompieri 5000 ; guvernatorul militar al fortăreţei Cronstadt 14,650, etc. In starea de războiu aceste lefi se măresc !

Prēmiul Nobel

— Respunsul lui Roosevelt —

Premiul păcei a fost acordat, anul acesta, presidentului Statelor-Unite. Faptul, că stăruinţele lui Roosevelt în încheierea păcei între Rusia şi Japonia, au fost încoronate de succes, a determinat comitetul pentru distribuirea premiului Nobel, de a acorda presidentului Statelor-Unite, această mare distincţiune.

Anul trecut marele premiu al păcei fusase acordat lui Cremer, parlamentar englez, unul din cei mai de seamă propagatori ai ideei păcei.

Acceptînd premiul, Roosevelt a declarat, că-l va întrebuinţa pentru înfiinţarea, în Washington, a unui comitet permanent industrial al păcei.

In telegrama ce-a adresat comitetului, presidentul spune : „sînt adînc mişcat de onoarea ce mi s-a făcut, acordîndu-mi-se marele premiu. Na-şi putea preţui nici un dar mai mult de cît pe acesta. Doresc să ştiu a pronunţa, în mod destul de puternic, adînca mea recunoştinţă. Vă mulţumesc în numele meu şi în numele Statelor-Unite. Căci ceea ce-am făcut, am putut face numai ca represintant al naţiunei americane, al cărei president sînt. După o matură chibzuinţă, ajunsei la convingerea, că mijlocul cel mai bun şi cel mai eficace pentru întrebuinţarea premiului, ar fi infiinţarea, în Washington, a unui comitet industrial al păcei.

Voi căuta să stabilesc relaţiuni mai bune între compatrioţii mei, cari au legături cu industria, fie că sînt capitalişti, fie ca uvrieri. Acesta a fost şi idealul lui Nobel, căci în lumea modernă, e tot atît de important de-a propaga pacea între industriaşi, ca şi între naţiuni".

Litere-Ştiinţe-Arte

Cu privire la alegerea Baronului Edmond Rotschild ca membru la «Académie des beaux arts» din Paris cetim în ziare că lupta... electorală a fost destul de mare. S'a votat de 8 ori şi la toate tururile Edmond Rotschild a întrunit majoritatea faţă de ceilalţi candidaţi numeroşi. In fine Baronul reuşi cu 27 voturi lăsând în urmă, între alţii şi pe Mounet-Sully, decanul comediei Franceze care, a avut numai 12 voturi. De notat că şi Baronul Alphonse Rotschild, mort nu de mult, aparţinuse Academiei, socotit fiind ca unul din cei mai cunoscători în ale artelor.

*

Doctorul francez Beauvois a comunicat Academiei de ştiinţi din Paris o lucrare asupra «accidentelor oculare consecutive observărei eclipselor».

Autorul a avut prilejul să culeagă, la clinica doctorului Galezowski, observaţiunile clinice a zece cazuri de alteraţiuni visuale consecutive acţiunei directe a razelor solare la nişte persoane cari au observat eclipsa de la 30 August 1905.

Reese din aceasta că este indispensabil să luăm precauţiuni mari pentru a examina eclipsele de soare, dacă voim să evităm accidentele cari de veacuri, parese, medicii şi astronomii le-au semnalat în vremea lor.

*

Ziarul „Figaro" anunţă că d-na Iulis Brun, soţia cunoscutului ziarist din capitală, a expus spre vânzare în sala de depeşi a acestui ziar un mare număr de fotografii cu autografe ale Carmen Sylvei, începând cu o sută lei fotografia. Vânzarea se va face în folosul „Vetrei Luminoase".

*

Fernand Brunetière, directorul marei „Revne des Deux mondes" a murit zilele aceste, după cum se ştie din ziare. Interesant de relevat este că apărătorul cel mai intelectual al bisericei catolice moare în ajunul zilei de 11 Decembriei, data aplicării riguroase a legei separaţiei bisericei de Stat. Ar mai fi de amintit poate că moare tot odată în ajunul votului Senatului pentru transportarea rămăşiţilor lui Zola la Panteon, fapt care i-ar fi cauzat mult sânge rău.

*

— In Franţa zice „La Revue" există mai multe grupuri literare. Aşa bunăoară sunt «molieriştii», «balzacienii» «hugofilii» şi «lamartiniştii». De curând s'a format şi grupul adoratorilor poetului Musset. Fiecare grup îşi celebrează poetul în fiecare an.

*

Incă un mort care—alături de Brunetière pomenit mai sus—a fost în ultimul timp partizanul doctrinei despre „Falimentul ştiinţei". D-rul Lapponi, medicul Papei a murit de un cancer al ficatului. A publicat mai anii trecuţi o carte de spiritism care făcu mare senzaţie, dată fiind celebritatea autorului. Şi poate, tocmai pentru că e vorba de un spiritist, e interesant de înregistrat anecdota, că un pacient i-ar fi prezis d-rului Lapponi cu preciziune matematică data morţii şi în acelaşi timp data propriei sale morţi—a bolnavului şi a infirmierului de care se servea. Toate datele au coincidat exact.

Italienii ar putea adăoga dictonul. Se non é vera, e bene trovata...

*

STRUNA ZILEI

PALATULUI ADMINISTRATIV

In reparaţie

Privindu-ţi templul de aproape :
Ruină strîmbă şi umilă
Şi cu păreţii dărîmaţi,
Gîndesc la toţi cîţi ruinat-ai
Cu judecăţi fără de milă,
Justiţie cu ochi legaţi !

Informaţii

Avocaţii din Iaşi sunt foarte uimiţi şi iritaţi de faptul că proectul d-lui Antonescu a fost pus în discuţia avocaţilor din Capitală, fără ca ceilalţi avocaţi din ţară să fie întrebaţi asupra reformei propuse, sau să fi fost chemaţi a lua parte la discuţia ce urmează.

Legea care se propune, cuprinde lucruri nouă, şi multe dispoziţii sunt de o importanţă şi de o gravitate care nu scapă nimărui. E nedrept dar ca această chestie care interesează tot ordinul avocaţilor din ţara întreagă, să fie dezbătută numai de o parte a celor interesaţi,

Din partea noastră cunoaştem temeinicia pretenţiei avocaţilor din Iaşi, şi cerem ca discuţia proectului d-lui Antonescu să fie adus în discuţie generală, convocîndu-se delegaţi ai tuturor barourilor din ţară.

—

Din Sevastopol se telegrafiază că 15 matelopi de pe vasul „Potemkin" ce s-au întors din Romînia, au fost daţi în judecata consiliului de răsboiu pe baza art. 51 şi 100 care pedepsesc cu moartea fapta răsvrătirei.

—

D. A. A. Bădărău, care a sosit azi venind de la Galaţi, va pleca seara la Bucureşti.

—

A treia agapă parlamentară are loc mîine, Vineri, la otelul Bulevard.

—

Reamintim cetitorilor noştri că în seara de 5 Decembrie are loc la societatea de Gimnastică şi Sport, splendida serată dansantă, despre care am vorbit la timp, cu un program extra-ordinar de bogat.

—

Consiliul de Higienă al oraşului Iaşi este convocat în şedinţă pe mîine seară Vineri, 1 Decembrie.

La ordinea zilei nu sunt decît câte-va chestiuni referitoare la serviciul obicinuit.

—

Următorii deputaţi au ieşit la sorţi spre a presinta Regelui adresa de răspuns la Mesaj : dr. E. Juvara, G. Petrovici, T. Crivăţ, G. Cosma, G. Robescu, S. Gheorghiu, N. Cincu, N. Guran, G. Istrati, A. Botea, J. Brătescu, C. Popovici, Al. Rosseti, C. Isăcescu, Gr. Constantinascu, E. Paximade, Gr. Stoenoscu, P. Voiculescu, N. Gheţu şi N. Gherghel.

—

Ministrul finanţelor a hotărît ca profitul ce-a rezultat din baterea noilor monezi, să fi trecută la excedentul de anul trecut.

Această nouă sumă anexată, totalul excedentnlui se urcă la 49,500,000 lei.

—

Marea nenorocire din Tecuci

— 8 morţi, mulţi rîniţi —

In comuna Giurginomo, din jud. Tecuciu, a exploadat, după cum ni se telefonează de acolo, un cazan mare de la moara de aburi al d-lui Goldştein.

Explozia s'a produs din cauza neglijenţei mecanicului.

8 oameni au fost ucişi şi numărul rîniţilor este foarte mare.

Până acum, dintre lucrătorii morţi identitatea următorilor a putut fi stabilite:

I. Morariu, Sp. Vlad, C. Coman, Gh. Cojocariu, M. Rotariu şi P. Rotariu.

Rîniţi grav sînt 10. Autorităţile au plecat la faţa locului.

In comuna, unde nenorocirea a avut loc, jalea ie mare.

—

Un proces interesant

Un proces interesant, a cărui obîrşie conzistă într'o vînzare efectuată, acum 50 de ani, a venit, alaltăieri, în cercetarea Curţei de Apel de Galaţi.

Iată amănuntele :

Procesul pendinte conzistă în revendicarea moşiei Brăieşti, din jud. Iaşi, intentat de către moştenitorii Hartulary, între care şi d-na Darclée, în numele fiiului său minor, în contra moştenitorilor principesei Smaranda Moruzzi.

Reclamaţia se bazează pe faptul că vînzarea s'a făcut în timpul minorităţei fără a se îndeplini formele legale.

Cercetarea acestui proces a început înaintea tribunalului de Iaşi sec. I-a în anul 1874, reclamanţii fiind azistaţi de d. avocat M. Sipsomo iar pîrîţii de d. Gr. Buicliu, actualminte consilier la înalta Curte de Casaţie.

Tribunalul de Iaşi secţia I-a respinsese reclamaţiunea şi Curtea de Apel respinsese apelul din cauza neprezintărei reclamaţilor. Inalta Curte de Casaţie a casat însă hotărîrea Curţei de Iaşi pe motiv că citaţiunele pentru apelul la termenul cînd s'a dat decizia era nulă şi a trimis afacerea în cercetarea Curţei de Galaţi.

Procesul s'a pledat timp de două zile, înaintea secţiei a II-a a acelei curţi, care a fost compusă din d-nii Tanoviceanu, preşedinte, Beşteleiu, Popp, Alexiu şi Istrati membri.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

13

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Nina se îmbrăcă repede.

— Foarte bine, dragă doamnă, mă voi ocupa de toate aceste, zise George, plecînd de la buna femee.

Tînărul părăsi casa, aruncă asupra ei o ultimă privire plină de tristeţă şi se îndepărtă, scoţind un adînc suspin.

George înţelese. Numirea sa într'un oraş îndepărtat, ordinul de a pleca imediat spre a-şi lua poztul în primire, toate aseste coincideau cu scrisoarea pe care o trimesese familiei sale, anunţînd'o despre intenţiile sale de a se căsători.

Işi închipui deci, că aceste nu puteau fi de cît urmarea cererei sale şi că familia sa dorea să distrugă causa şi efectele legăturei sale.

Repede, cu modul care indică la autorii actelor o puternică voinţă, tatăl seu a făcut să se fure fata ; s'o îndepărteze de el, aşa ca să nu o mai poată revedea nici o dată.

George cunoştea bine pe tatăl seu. El ştia bine care e gradul de inflexibilitate a caracterului acestuia şi îşi închipuia că bătrînul putuse obţine într'un timp foarte scurt, numirea şi permutarea sa la Valenciemes.

Inconteştabil cereree de căsătorie stîrnise furia părintească ; în timp ce se permuta George la Valencieune, frumoasa Marion era dosită, aşa ca să nu mai poată fi regăsită.

Signalmentele omului care venise cu scrisoarea la Nina, răspundeau foarte bine la acele ale unui bătrîn servitor al familiei sale şi care era cu totul devotat d-lui Pernelin.

Dacă toate aceste conjecturi erau fondate, George n'avea de cît să se supue, căci el cunoştea pe tatăl seu şi ştia că nu avea de sperat de la el nici un indiciu cu rivire.

In ori ce caz însă, era sigur că Ninei nu i se întîmplase nimic supărător.

Se găsea în faţa a două situaţii. Să plece imediat spre a lua în primire noua sa slujbă, sau să dee dimisia. In primul caz, el făcea probă de docilitate, conservînd o situaţie care se anunţa splendidă pentru viitor, în al dolie, casiera sa era sfărîmată, averea sa perdută pentru tot-deauna.

Poate, într'una prin elan de generositate, n'ar fi cedat ; dacă Nina ar fi fost acolo, el ar fi presentat demisia sa, dar Nina nu mai era la Aix ; o va mai revedea el ?

Şi, singur, nu avu curajul de a resista ordinului părintesc.

Hotărît, cu toate aceste, nu a face această ultimă sforţare, dar de a căpăta oare-cari informaţii asupra locului în care se găsea Nina, el se gîndi să facă o visită procurorului imperial din Aix, înainte de a pleca la Aix.

Acesta, văzînd pe tînărul om intrînd în cabinetul seu, merse înaintea lui şi surizând îi zise :

— Scumpul meu coleg ghicesc motivul care te face să vii la mine.

Şi cum George îl privi cu mirare, el continuă :

— Vii să mă rogi să instruesc în mod oficios, afacerea răpirei unei fete—care s'a produs aici.

Iţi dau sfatul, să te întorci cît de curînd la Marsilia, să-ţi iei rămas bun de la toţi amicii şi cunoscuţii d-tale şi apoi să pleci la Valenciennes.

La revedere, scumpul meu coleg, ascultă sfatul amical ce-ţi dau şi arată-te de data aceasta, omul inteligent, care era cunoscut ast-fel de toată lumea. Mai tîrziu, dragă amice, îmi vei muliumi de scurta convorbire pe care am avut'o.

George se retrase. el înţelese. Adînc intristat, dar decis a nu se revolta, el se întoarce la Marsilia.

Sosit în cabinetul seu, aprodnl îi predă o scrisoare, care, îndată ce-i văzu ăcrisoarea, îl făcu să tresară : el recnnoscuse scrisoare părintelui seu.

George rupse plicul cu o vădită emoţie, scoase uşor şi incetinel scrisoarea, neîndrăznind să o cetească.

O lume de gîndiri pătrunseră în sufletul seu ; trecutul, cu farmecul seu, prezentul cu regretele sale, şi mai ales cu durerea sa, viitorul cu nesiguranţa şi cu neliniştea sa, toate aceste se loveau de spiritul seu confus.

Ochii nenorocitului căzură pe primele rînduri ale acestei scrisori, pe care nu îndrăsnea să o cetească.

El se decise în fine şi ceti :

„Fiul meu"

Actele unui tată nu sunt justiţiabile de cît de conştiinţa sa. N'am avut nici o dată în vedere de cît interesul d-tale şi până la moartea mea voi proceda ast-fel.

(Va urma).

Din partea reclamanţilor moştenitorilor Hartulary au pledat d-nii Al. A. Badareu, Sipsomo, Rosenthal şi Al. Rîşcanu, iar din partea intimaţilor d-nii Fortunescu, Victor Macry şi Ştefănescu, proprietarul moşiei şi fost judecător la Iaşi.

Curtea a amînat pronunţarea pentru ziua de 7 Decembrie.

—

De la Medici şi Naturalişti

—Şedinţa de la 28 Noembrie—

Prezidează d. Prof. Dr. Bogdan.

Azistă d-nii prof. Puşcariu, Bottez, Demetriade, Roşculetz, Imerwohl, d-na şi d. dr. Lambrior, Buteanu, Tănăsescu, Stenner, Gh. Botez.

S'a dat cetire procesului verbal al şedinţei precedente şi s'a aprobat întocmai.

D. Prof. dr. Demetriade prezintă un caz de sifilis terţiar,—mama şi fiica ei, — prezntând leziuni mult asemănătoare la ambele paciente. Dificultatea conzistă în a preciza dacă leziunile ficei sunt tot sifilitice sau de natură tuberculoase.

D. dr. Boteanu prezintă un caz de dezarticulaţie ultrerscopulo-humerolă, consecutive unui accident de tren.

D. dr. Anghel prezintă un caz pe hernie strangulată, care a necesitat laparatoma. vindecată la o femeie, in vârstă de 70 de ani.

D-sa mai presintă un studiu asupra tetanosului cefalic, studiu foarte interesant şi la discuţie iau parte d-nii profesori Puşcariu, Bottez şi Bogdan.

Se continuă discuţia asupra *limfaticilor cordului*. D. doctor Tănăsescu arată piese injectate din nou, prin care se dovedeşte o singură reţea limfatică, atât pentru cordul drept, cât şi pentru cordul stâng.

Şedinţa s'a rădicat la orele **11** jum.

Discursul Primului-Ministru

— —

Am publicat ieri, în rezumat, discursul rostit de primul-ministru cu prilejul respunsului camerei la mesaj.

Iată acest discurs, în întregul său :

Constat cu plăcere, că un simţimînt de înaltă convenienţă a dictat în împrejurările de faţă, atît opoziţiunii cît şi majorităţii, dorinţa de a se vota, fără discuţiune, răspunsul la Mesagiul Tronului.

Această unanimitate în păreri dovedeşte, pe de o parte, iubirea, respectul şi veneraţiunea profundă, cari însufleţesc Corpurile Legiuitoarea faţă de Augustul nostru Suveran, care de 40 de ani conduce cu atîta înţelepciune şi glorie destinele Romîniei (aplause prelungite), iar pe de altă parte, constitue un progres îmbucurător în moravurile noastre politice.

Dacă putem fi despărţiţi în păreri deosebite asupra cestiunilor cari ating domeniul politicei, suntem pururea strînşi uniţi în dragoste şi devotament pentru Marele şi Ilustrul Rege Carol **I** şi Augusta sa Dinastie. (Aplauze prelungite).

Ideea monarchică a prins rădăcini adînci în ţara noastră. (Aplauze prelungite).

Lealismul către tron, precum şi iubirea de patrie, strîng într'un suflet şi o gîndire pe toţi Românii la o-laltă. (Aplauze prelungite.)

Doresc din toată inima ca exemplul de patriotism şi de înţelepţiune, oferit astăzi ţărei de către fruntaşii noştri politici şi de partidele noastre, să producă roade îmbelşugate pentru viitor, (aplauze prelungite), şi că lupta bine-făcătoare pentru triumful ideilor de civilizaţiune şi de progres să înlocuiască incriminările violente şi atacurile personale totdeauna sterpe şi nefolositoare. (Aplause).

Numai această cale patriotică şi înteleaptă poate conduce ţara şi neamul la glorie şi la mărire. (Aplauze prelungite).

Ultime informaţii

—

D. Papadopol, unul din ingineri însărcinat cu studiarea ofertelor pentru apă, a sosit azi în localitate şi a conferit multă vreme cu primarul.

Primăria a inchiriat un apartament în casa Mavrocordat, pentru biroul inginerilor cari vor conduce şi supraveghea lucrările.

Şeful acestor lucrări va fi d. inginer Cantacuziono, iar director d. inginer Papadopol.

— —

D. Gh. Calmuski a fost numit administrator al domeniilor comunei Iaşi, in locul d-lui I. Miclescu, care trece, pe ziua de 1 Decembre, controlor financiar.

— —

Comitetul executiv al clubului liberal din Bucureşti, întrunit eri, a menţinut toate expulzările făcute cu prilejul congresului din Decembrie.

— —

Un articol al D-lui Haret.

Din Bucureşti ni se telefonesză :

„Revista generală a învăţămîntului", în numărul de astă-zi in capitală, publică un articol al D-lui Spiru Haret, prin care fostul ministru al instrucţiunei publice, **combate cu vehemenţă introducerea sistemului de militarizare în şcoalele noastre publice.**

D. Haret este contra acestui sistem, din motive educative şi chiar financiare, căci introducerea lui în şcoală a îngreuiat bugetul ministerului instrucţiei.

— —

Un prieten, sosit din Odessa ne comunică un fapt foarte caracteristic pentru starea spiritelor din însemnatul oraş de port al Rusiei.

Un ordin al guvernorului opreşte invitaţiunile la mese, serate etc. dacă, mai înainte, numele celor invitaţi, cari nu poate trece de 6, nu se face cunoscut poliţiei.

Poliţia, la rîndul ei, are dreptul de a censura numele invitaţilor sau de a spune că serata nu poate avea loc, cei invitaţi neinspirîndu-i încredere.

Delicioasă situaţiune !

— —

La Fălticeni a încetat din viaţă bătrânostru Alevra, cumnatul prietenului nostru C. Isăcescu deputat.

Corpul defunctului a fost adus în Iaşi. Inmormântarea s'a făcut astă-zi.

— —

In ziua de 28 l. c. au fost prinşi de către jandarmii rurali, în împrejurimele satului Sineşti, mai mulţi ţigani ai căror meserie ara de a înşela ţărănimea cu farmecele apei de aur.

Ei vor fi înaintaţi zilele acestea parchetului.

— —

Indivizii Boşta şi Iancu Grauşi, găsiţi vagabondând prin oraş,—au fost expulzaţi din ţară în ziua de 28 prin Burdujeni.

Ei sunt bănuiţi ca autorii unei crime făptuită în împrejurimile Cernăuţilui.

—

Eri seară s'a ţinut la societatea studenţilor în medicină, adunare generală pentru instituirea noului comitet şi darea de seamă a vechiului, pe anul funcţionărei lui 1905—1906.

— —

Ministerul de finanţe a acordat azi un nou termin de o lună, adică până la 31 Decembre pentru retragerea definitivă a monedelor de nikel negăurite.

— —

Macedonenii stabiliţi în România, au hotărît, faţă de cruzimele ce se petrec în Grecia, să reînceapă agitaţiunile.

Un mare meeting va avea loc în curînd la Bucureşti,

— —

Senatul Universitar este convocat pentru mîine seară spre a se pronunţa asupra cererei de autorizare a unei Societăţi studenţeşti din Iaşi „Uniune"

— —

ŞTIRI ŞCOLARE

Domnişoara Elisa Colorian, maistră de lucru manual la orfelinatul „Procopie Florescu" din com. Tăuteşti, este permutată, pe ziua de 25 Noembrie, la azilul „Elena Doamna" din Bucureşti. In locul ei e numită d-na Sevasta Alexandrescu.

*

D. Petru Pomîrleanu, învăţător la şcoala din Popeşti a fost permutat la şcoala din com, Cosmeşti, judeţul Vaslui.

*

Invăţătoarea Maria Lupu a fost dispensată de conferinţele lunare, de la cercul cultural, din cauză de boală.

*

Revizoratul şcolar a ordonat tutulor şcoalelor din jud. Iaşi ca toate cărţile întrebuinţate în aceste şcoli să poarte numărul de ordine sau să aibă aplicat timbrul legal.

*

Şezătorile din anul acesta merg progresiv ; la ele iau parte soţiile tuturor învăţătorilor, iar parte din ele diriguiesc aceste şezători.

*

Următorii normalişti institutori, funcţionînd ca învăţători în jud. Iaşi şi-au luat obligaţiunea, de a urma înnainte în mod efectiv, în învăţămîntul rural, cu condiţiunea de a fi retribuiţi, cu 130 lei lunar :

D-ra Dobre Maria de la şcoala din Probota.

D. Popovici Constantin şi doamna Eufrosina C. Popovici de la şcoala din Stînca-Cîrpiţi.

*

Examenul pentru obţinerea titlurilor de învăţători şi institutori definitivi se va ţine cu începere de la 16 Martie 1907.

*

Orele de cancelarie la revizoratul şcolar au fost schimbate şi anume : în zilele de lucru de la 12—5 p. m., iar duminicile şi sărbătorile de la 9 la 12 dimineaţă.

— —

Din Bucureşti ni se telefonează că aseară a avut loc, în sala mare de la hotelul Bulevard, prînzul dat de d. şi d-na C. Disescu, ministrul instrucţiunei publice, în onoarea marei artiste Jane Hading.

Au luat parte la acest prînz : D. C. Disescu cu d-na, Adrian Magheru, senator. C. Mitilineu, St. Zarifopol, senator, Dr. Costinescu cu d-na, I. Cămărăşescu, Gh. şi St. Bellu, Petru Durma şi Burileanu.

— —

Tribunalul secţ. I a menţinut astăzi mandatul de arestare al judelui de instrucţie, cabinetul II, lansat contra lui I. Tomiţă fostul casier de mărfuri de la gara Iaşi.

— —

Procesul lui N. Popovici, cunoscutul neguţitor de mascuri din P.-Iloaiei, acuzat pentru fapta de tăinuire, s'a înfăţişat azi înaintea Curţei secţ. II-a şi s'a amînat din cauza lipsei de martori.

— —

Un incident penibil s'a petrecut azi în sălile palatului.

Un avocat a fost pălmuit de un funcţionar de la corpul portăreilor.

Avocatul ar fi adresat vorbe injurioase soţiei funcţionarului.

— —

Ultima Oră

Serviciul telegrafic spcial al „Opiniei"

Bucureşti 30 Noembrie.

Clerul contra Republicei

Guvernul a numit o comisiune care să cerceteze importanţa documentelor ce au fost găsite şi confiscate cu ocazia percheziţiunei făcute la palatul nuncial.

Comlsiunea a primit însărcinarea de a clasifica în două categorii documentele confiscate şi anume : acele care poartă o dată anterioară numirei Monseniorului Montagnini ca nunciu Papal la Paris şi în acele posterior datate acestei.

In cercurile autorizate există siguranţă că din hîrtiile confiscate va rezulta dovada oficială ca Papa Piu X-lea a inspirat clerul Francez să răscoale populaţia franceră în contra aplicărei legei separaţiunel Bisericei de Stat.

Expulzarea nunciului Papal in cameră

In şedinţa de eri a camerei franceze un deputat al Dreptei a interpelat guvernul asupra expulzărei monsegniorului Montagnini, nunciul papal la Paris.

D. Pichon, ministru de externe, a justificat măsura guvernului şi a susţinut ca nunciul Papal s'a făcut vinovat de incercare de a turbura liniştea Franţiei.

Primul ministru Clémenceau a declarat la rândul seu că guvernul e decis a proceda cu ultima energie, contra ori-cărui, pentru a putea asigura buna aplicare a legei separaţiunei.

Protestul Papei

Papa Piu al X-lea a adresat puterilor Europene un energic protest în contra percheziţiunilor poliţieneşti la palatul nunciului Papal din Paris şi a expulzărei acestuia.

Protestul Papal declară că-şi declină or-ce respundere în privinţa pătrunderei în publicitate a multor şi interesante documente privitoare la alte puteri decât republica franceză.

Furt însemnat

La Banca Internaţională din Odesa, s'a comis eri un furt în suma de 40,000 ruble.

Furtul s'a făptuit ziua în ameaza mare şi hoţii au reuşit să se facă nevăzuţi.

Execuţiuni în masă

Din rapoarte sosite din Lemberg la Petersburg se constată că în ultimele şase săptămîni s'a făcut în acest oraş 500 de execuţiuni capitale.

Luptele în Macedonia

Agenţia Havas află din Salonic că în cursul săptămînei trecute o luptă a avut loc între o bandă bulgară si una grecească.

Zece greci au fost ucişi.

Camera

Presidează d. G. Triandafil.

Relativ la afişarea listei candidaţilor la încetăţeniri, deputatul Pescal Toncescu cere, să nu se voteze nici o recunoaştere sau indigenat, pînă Camera nu se va ocupa mai înainte cu proiectul de regulament elaborat, în această privinţă, de d. E. Lahovari.

Proiectele financiare ale D-lui T. Ionescu, relative la reducerea taxei de 5 la sută, la reducerea taxei pe vin şi la reducerea impositului la proprietăţile mai mici de 10 hectare, sînt puse la ordinea zilei.

SENATUL

D. Gr. Goilav, senator de Botoşani, cere ministerului de instrucţie, să-i pue la disposiţie nişte dosare privitoare la modul cum se administrează şcolile din jud. Botoşani.

D Goilav mai cere şi circulările ce s'au lansat relativ la militarizarea şcoalelor.

Senatul trece apoi în secţiuni.

Cereţi renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară

—Depozit general: Str. Regală —

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu reţuri ieftene

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică : Vaccinări şi Revaccinări

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— *6, Strada Unirei* —

Ore de consult : 4—7 p. m.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor : Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusci măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparatu de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elu este mai cu seamă utilu *medicilorĭ de tară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă 'umea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TRUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinuţă ce e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pielei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci aní a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiuniie reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rind in pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 16.—Iași, Sâmbătă 2 Decembrie 1906

Adevărul in politică

Patimile politice se deslănțuesc adesea ori din necunoașterea adevărului. El prin sine însuși e de așa natură, că în fața lui te supui, pentru că lumina adevărului face să întunece toate pornirilie pătimașe, toate interesele meschine, toate platitudinile oamenilor hărăziți de natură cu talentul de a se vări cu voe sau fără voe supt pielea altuia. Cum ar putea trăi asemenea microbi în cercul luminos al adevărului? Cum și-ar putea spori acțiunea lor deleteră la razele luminoase ale adevărului?

Și de ce oare tocmai în politică să se caute pe toate căile a se acoperi adevărul? Să aibă el—adevărul—calitatea de a supăra prin sine? Nu; adevărul în politică n'are această chemare. El nu e destinat ca în relațiunile sociale să producă supărări cuiva; pentru că în politică prin recunoașterea adevărului se restabilesc meritele și demeritele oamenilor publici, fără a se etala numai calitățile personale ale cui-va.

Dar pe cînd *interesul* în politică reclamă exegerarea meritului sau a demeritului cui-va: numai adevărul e acela, care vine și pune pe fie-care la locul său după priceperea sa, după munca sa, după temperamentul său. Dar, de oare ce cântarul în asemenea materie e ceva relativ, căci e omenesc,—și știut e că pornirile pătimașe pot intuneca restabilirea lui,—de aceea și corectivul acestei greșeli în apreciere nu poate fi găsit de cît în *realitatea brută și obiectivă a faptelor*, în cântările și psalmodiile celor interesați.

Tot în natura omului e și imboldul de a se îmbrăca cu penele altuia, căci controlul și restabilirea adevărului trecînd cercul ingust al personalității cuiva, tot numai realitatea brută și obiectivă a faptelor îl va restabili.

De aceia în fața limpedelui și obiectivului adevăr al faptelor, multe ambițiuni egoistice cad, multe legende se sfarmă și multe deziluzii se nasc. Căci urmarea mutualității intereselor este că reclamă de la cei cuprinși în acel cerc să-și păstreze iluziunea adevărului văzut prin prizma lor, nu în sine însuși.

In scurt dar *interesații, lingușitorii* și *lăudăroșii* au tot dorul de-a aluneca adevărul pe căi piezișe, pentru a-și satisface mutualitatea intereselor lor; și față cu asemenea cerc restrins interesat și stăpînit de egoistice planuri, natural că ori cât te oi sili să le răspici adevărul adevărat, ei îți vor găsi cusur că supt ori ce procedură ai restabili adevărul, nu ești *sincer*, nu ești *leal*.

Cel ce știe cum stă cu adevărul adevărat și constată că e denaturat cu *intenție* sau de *politeță* de cel ce-l protejează, poate ori să-l reconstitue pe de-antregul dînd fie-căruia rolul său adevărat, ori crezînd că această cale e nepriincioasă în anumite împrejurări, din anumite considerente, apucă a doua cale îl ignorează, *îl tace, îl trece supt tăcere*. Ce poate arăta prin aceasta de cît că adevărul adevărat fiind știrbit în dritul său primordial, reclamă de la cel ce l'a călcat cu voință, mai multă prudență în etalarea lui.

Să fie calea de a doua, *„fină diplomație“, manifestarea unei slăbăciuni omenești*! Să fie aceasta de a doua cale o *meschină politică*? Iar ziarul care din prudență politică a apucat această cale să fie un simplu pamflet?

A! dar pentru oameni cari își fac un credo politic de a etala zilnic calitățile morale și sufletești ale cuiva, ca să asurzească lumea cu osanalele lor, e zădarnic lucru să spui că asemenea tactică, departe de a spori în ochii lumii calitățile idolului lor, răspîndesc neîncrederea și răceala.

Gh. Ghibănescu.

Dizolvarea parlamentului german

După cum am prevăzut în una din corespondențele noastre telegrafice Reichstagul german a fost disolvat. Detaliile se cunosc dar le rezumăm în mod concis pentru o mai deplină înțelegere a acestei lovituri politice.

Guvernul german ceruse Parlamentului un credit extraordinar de 29 milioane mărci avînd să acopere cheltuelile necesitate de expediarea unui corp de armată de 12000 oameni în Africa de Vest și construirea unei noui linii ferate în aceiași regiune unde, se știe, imperiul german are de susținut continue lupte cu indigenii.

Refuzul creditului era sigur în urma atitudinei violente, aproape agresive, pe care a avut-o noul director general al coloniilor Dernburg față de deputații centrului, la care fapt s'a mai adăogat și vehementa interpelare a deputatului socialist Bebel care a dezvăluit în Parlament abuzuri și excese săvîrșite în Africa de Vest de militari și de înalți demnitari protectori ai celor dintăi. Au provocat mai cu seamă dizolvarea majorităților în Parlament divulgările recente cu privire la oare cari împrejurări coloniale în care era compromis și fostul ministru Podbielski, dovedit că are legături de afaceri cu firma Tippellskirch și în urma căror fapte guvernul Impăratului Wilhelm s'a văzut nevoit să congedieze pe fostul director general al coloniilor Prințul de Hohenlohe, înlocuindu-l printr'un om de popor Dernburg, excelent financiar și cu autoritate necontestată.

In corpul ziarului cititorii vor găsi amănunte asupra acestei mici „lovituri de stat“ care însă nu amintește disolvarea Dumei rusești.

Excomunicările

Nu faptul brut că s'au îndepărtat de la consfătuirea generală a partidului liberal, un număr oare care de membri, poate să ne intereseze întru ceva. Lucrurile care se dezbat între adversarii noștri, și în deosebi chestiile personale ce le videază ei între ei, nu ne privesc. Dar ceea ce interesează pe toată lumea e sistemul consacrat pe această cale, afirmarea acestui despotizm care nu se potrivește cu firea și cu moravurile noastre.

Asupra faptului s'au dat, pe sub mână,—căci în chip direct ziarele autorizate n'au rostit nici un cuvânt—s'au dat, zic, explicațiuni și motive diverse, din care este a se reținea cu deosebire că excomunicările au un caracter pur desciplinar.

Se poate! Se poate să aibă și un caracter vindicativ; se poate să mai fie și un sistem de eliminarea unor elemente incomode; se poate încă să fie o strânsă legătură între această măsură și între cele ce se pregătesc în jurul viitoarei șefii... Cîte nu se pot!

Dar ori ce ar fi la baza ei, hotărârea marelui divan executiv, lovește în mulți din acei bărbați cari până azi au făcut fala partidului liberal.

Nu întrebăm cu ce drept, dar trebue să ne fie îngăduit a întreba *pentru ce*. Căci nu se poate închipui ca asemenea oameni să fie judecați, osândiți și... excomunicați, fără nici o formă de înfățișare și de apărare,—afară numai dacă s'au făcut vinovați de fapte atât de grave în cât ori ce discuție și apărare ar fi de prisos.

Insă cazul nu e așa. In specie nu e vorba de cât de mici de acte indisciplină,—cel puțin acesta e motivul, în formă—. Și mai e vorba încă de niște oameni, cari și-au consacrat o întreagă viață de muncă pentru interesele generale ale partidului, și care aveau dreptul să se aștepte, în asemenea împrejurare, la o soartă mai bună.

Pentrn ce ne privește, ne ridicăm împotriva acestei dictaturi de formă nouă, care se dezvoltă în sânul partidului liberal, căci partea morală a chestiunei ne interesează ca cetățeni liberi ai acestei țări. Și cu acest titlu să întrebăm pe d. Ionel Brătianu și compania: unde a lăsat „tradiția glorioasă“ a partidului? Ce vor să facă din „liberalismul“ pe care-l proclamă la fie care pas?

Poare legenda liberală și-a trăit veacul?

Contenciosul și colectiviștii

Un militar de valoare, generalul Groza, care a fost, în vremuri și șeful marelui stat major al corpului IV de armată, a fost pus în retragere din oficiu, pe ziua de 1 Octombrie c., pe motivul că are 63 ani împliniți, limita de vrîstă pentru ca un general de brigadă să poată fi scos la pensie.

Generalul, însă, nu împlinește această vrîstă de cît la 2 Februar 1907 și de aceea a făcut recurs la contenciosul administrativ, care cercetînd cauza, a anulat respectivul decret regal.

In acest proces, care a pasionat cercurile militare, au pledat, pentru recurent, domnii C. Stoicescu și Em. Porumbaru.

In politică, amîndoi acești domni, sunt fruntași liberali, foști miniștri și nu figurează pe lista ticluită de d. V. Brătianu.

Proiectul pentru înființarea unei a III-a secțiune pe lîngă înalta curte de casațiune, se știe ce mare furtună stîrnise în rîndurile opoziției.

Legea, menită s'aducă efecte atît de salutare, fusese obiectul celor mai severe critici și dacă colectiviștii au uitat-o, le aducem aminte că s'au angajat s'o abroge.

D. Em. Porumbariu, care a pledat ieri înaintea contenciosului, l'a combătut, juridicește, cu vehemență, în Indépendance.

Cum se face, dar, că tocmai 2 fruntași, care sunt d'intre acei, care s'au angajat pentru desființarea legei, care au luat parte la conferințele intime, ce s'au ținut pe vremuri, la reposatul întru fericire Stătescu—cum se poate ca tocmai ei să fi recurs la luminele unei instituțiuni inice și neconstituționale?

Cum se poate explica faptul, ca un om —lăsăm pe Stoicescu lui Șapira—ca un om de onorabilitatea și de seriozitatea d-lui Porumbaru, să pledeze înaintea unei instanțe judecătorești atît de vehement combătute de d-sa?

Din procesul generalului Groza se pot trage două învățăminte: folosul cel mare al legei contenciosului, o lege pentru cei pe nedrept loviți și baza ce se poate pune pe agitațiunele colectiviste.

Și gîndindu-ne cu desgust la lupta desperată ce-o dădură colectiviștii cu prilejul votărei acelei legi, salutăm cu respect pe valorosul ei autor, a cărui muncă începe a da roade atît de frumoase.

Așteptăm răspuns

Un militar, căruia i se încredințase latura medicală într'o recrutare, cade în păcatul necinstei. El, care jurase credință d'inaintea crucei și d'inaintea steagului, face tovărășie cu indivizi fără scrupule, fără anumită chemare în societate și misiunea ce-i să dăduse, misiune de osebită delicateță, căci avea să aleagă oameni, cari puteau fi chemați să lupte contra inamicului,—acea misiune o schimbă în trafic ordinar și îmbracat în tunică militară, el nu mai era, de fapt, de cît un negutitor necinstit.

Prins și dovedit asupra urîtelor sale manopere, doctorul militar este tradus înaintea justiției și condemnat: condemnat la închisoare, la perderea gradului, la perderea drepturilor civile și politice.

Epilog firesc al unei fapte urîte!

Din motive de comoditate — ca să nu stea închis la pușcărie — și din motive de jenă—ca să scape de trista paradă a degradărei—pușcăriașul se exilează unde-va, în Bulgaria.

Procesul lui—o pagină tristă a unor și mai triste moravuri—a durat aproape 4 ani de zile.

In acest lung interval, cu excepția unei scurte prevenţiuni—autorul urîtelor manopere se preumblă liber. Patru ani de zile a putut purta tunica ce-o feștelise, spada pe care o patase, gradul de căpitan pe care-l degradase, făcînd o spurcată zărăfie

In 4 ani de zile, dacă ar fi fost victima unui fals denunț sau a unei regretabile erori, ar fi avut toată vremea s'o dovedească.

Condemnat definitiv, fugit din țară, pușcăriașul crede ajuns momentul să se desvinovățească și o face, publicînd, din amarul exil, o scrisoare, căreia numai gazeta acelora, cari gîndesc la fel cu dînsul, au putut'o publica.

Este scrisoarea unui naufragiat în lupta pentru existență; este strigătul ridicol al criminalului, care zbiară contra justiției.

Ziarul unui partid politic, îndrăznește să găzduiască în coloanele sale, insultele și aberațiunile pe cari un escroc ordinar le adresează justiției, afirmînd, că magistrații sunt la ordinul celor mari și că magistratul trebue să primească poruncă pentru ca să condamne pe un individ a cărui urîtă faptă, în alte țări, se pedepsește cu moartea.

Ca să condamn pe un ofițer, care se tocmea pentru a scuti de armată, trebue ca acel om să fi fost rău văzut de un fost ministru și ca toate filierele prin care a trecut afacerea, de la judecătorul de instrucție la tribunal, de acolo la curte și în fine, la înalta curte, ca toate să fi primit poruncă să-l condamne.

Această apreciare a faptelor și acest mod de a vedea, nu pot cadra cu vederile unui ziar ce represintă un partid de guvernămînt.

De acea așteptăm o lămurire oficială.

OAMENI ȘI LUCRURI

Paradisul pierdut

Nu e vorba de poema lui Milton, care poartă acest titlu, ci de ceva mai exotic.

După cum ne vestește „La Revue scientifique“, Imperiul Chinei a reglementat în chipul cel mai sever posibil întrebuințarea opiului. Ori ce nouă plantațiune de mac este oprită, iar plantațiunile existente vor fi reduse din an in an cu a zecea parte. Fumătoriile de opium — un fel de „cafenele“ europene — vor fi închise pînă în șase luni. Nici un chinez nu mai are voie a se deda de acum înainte la fumatul opiului; fumătorii de astăzi vor trebui să se înscrie și să declare cîtimea de opiu trebuincioasă pentru consumul lor propriu, după o ordonanță medicală, această cîtime va fi scăzută treptat, treptat. Se va arăta oare-care toleranță pentru fumătorii mai bătrîni de 60 de ani: dar funcționarii vor trebui neaparat să se lase de fumat până in șase luni sau să demisioneze.

Profesorii, scriitorii, marinarii vor trebui să se... tămăduiască pînă în trei luni; prinții, ducii, vice-regii, generalii sunt invitați a face cunoscut termenul până la care se obligă a se îndrepta de pasiunea fumatului, iar până atunci să-și pue suplinitori in serviciile oficiale, în caz dacă nu pot lua atari angajamente.

Societățile contra întrebuințărei opiului, vor fi invitate a urmări abaterile la aceste dispoziţiuni. Mai mult, India, Persia, Indochina franceză și engleză vor fii rugate să înceteze comenzile de opiu pînă în curs de zece ani. Iar plantatorii europeni nu vor avea de cît să-și soarbă ei singuri otrava îmbătătoare...

Se vede dar că Chinejii, geloși de laurii Europenilor și a Japonejilor s'au hotărât să se... trezească din letargia seculară în care-i ține traiul lor, credința lor și acea miraculoasă plantă dătătoare de senzații dulci, nimicitoare a durerei și a grijei, mângâietoare a tuturor suferinților aducătoare de vise, iluzii și uitare — așa cum trubuea să fie în imaginația poeților greci bunul fluviu Lethe...

Nimicirea opiului însemnează oare începutul unei nuoi eră în viața istorică a leneșului și... adormitului popor chinez?

Cine știe!

Să fie oare acea fermecătoare și amețitoare sorbitură de opiu, care ține China în loc de secole, după ce în adîncă vechime au reprezentat civilizația in Orient?

Ori-cum, opiul e osîndit. După atâtea mari servicii aduse durerilor și neliniștei după ce a sămănat veacuri de visuri dulci și a înseninat sufletele a sute de milioane, —divinul opiu pe care numai fantazia caldă a unui Baudelaire, Gauthier sau Lahor a știut să-l idealizeze după merit, va pieri dintre elementele vieței orientale; va pieri, ca un sacrificiu imens pe altarul civilizațiunei și a culturei europene deschizând calea vieței moderne cu tot cortegiul ei de amărăciuni, cu foloasele și cu durerile ei, cu razele binefăcătoare și cu frămîntările ucigătoare.

Chinejii, chemați în concertul progresului vor privi aiuriți până se vor inița în tainile vieței popoarelor europene; iar aceste vor avea mindria de a fi învins somnul orientului depărtat, orientul opiului și hasișului, acele două senine isvoare de fericiri, vor avea mulțumirea de a scrie pe portalul Paradisului perdut.

Ex Oriente lux.

Rodion.

Asupra reorganizărei corpului de avocați.

D. Mișu Antonescu, decanul baroului de Ilfov, a alcătuit un proiect de reorganizare, prin care se introduce instrucția militară și în corpul avocaților, — ce e drept numai în forma redusă a serviciului interior. Ordine de zi, memorii, patrule de inspecție afară și la domiciliu, toate sunt prevăzute în articole precise, formulate în fraze categorice.

Dar să lăsăm gluma la o parte și aceasta pentru cuvîntul că proiectul trădează o intenție bună, și în parte propune și dispoziții înțelepte. Trebuia odată să se introducă o ordine oare-care și înlăuntrul acestui agregat, rămas aprope singur până astăzi în faza nebuloaselor primitive.

Firește, unele din măsurile plănuite sunt exagerate și pot deveni și abuzive. Așa este de pildă dispoziția articolului 23 prin care advocatul e dator să aibă un biurou *cuviincios* rămînînd ca la caz contrariu să poată fi șters ori suspendat. Dispoziție abuzivă pentru cuvîntul că noțiunea cuviincios nu este o noțiune cu limite precise cum sunt bunuoară noțiunile: alb, negru, verde sau pestriț. Dacă d. Antonescu ar fi prescris, să zicem, tuturor biurourilor advocaților o anume coloare, ori un anume model, atît advocatul cît și cenzorii săi, aveau un criteriu de conformare și de controlare absolut precis. Tot așa stă lucrul și cu noțiunea «cuviincios»? Aci avem o noțiune cu sferă elastică, o noțiune ce poate fi variabil interpretată, și de aci poarta abuzului deschisă.

Sunt așa dar în proiect măsuri excesive, — însă de cîte ori mai bună disciplina fie chiar crutală, neorînduelii fără reguli și fără frîu!

Am luat condeiul spre a așterne aceste rînduri, pentru a vorbi de un singur articol al proiectului, unde nu mai poate fi vorba de trecerea măsurii, de exces și tiranie — noțiuni subiective și ele — ci de o dispoziție curat absurdă. Aliniatul e al articolului 3, care se ocupă cu incompatibilitățile și care sună:

„Profesorii sub ori-ce denumire și de ori-ce grad nu pot exercita profesiunea de advocat, afară de profesorii de drept și de oconomie politică“.

Avem prin urmare o regulă și excepție. Aci autorul proectului a părăsit logica, sau pentru a urma o slăbiciune proprie, sau s'a lăsat furat de o inconsecință. Iată cum stă lucrul. Sau înlăturarea principală a profesorilor din corpul advocățesc e o măsură de protecțiune dată advocaților, pentru a-i fere de concurența unei clase de oameni care își poate câștiga existența și pe altă cale,—și atunci trebuiau înlăturați de la advocătură, absolut toți profesorii, fără excepțiune. Sau, a doua ipoteză, se înlătură de la advocătură numai acei profesori care predau materii străine științii advocatului, măsură de protejare a corpului advocățesc de invazia nepricepuților, și care măsură nu e mai puțin nelogică de cât acea d'intâiu.

Mai întâiu întrucît profesorii de Economie politică bunăoară sunt mai aproape de știința dreptului de cât de pildă Profesorul de Sociologie?—Oare este Economia politică alta de cît o ramură a Sociologiei, așa cum este de altfel și întreg Dreptul?— Faptul că la noi Economia Politică e legată de facultatea—juridică și deci e în altă parte de cât Sociologia nu dovedește nimic; în Germania Economia se predă în secția filosofică,—și în definitiv toată această împărțire în în secțiuni închise e un lucru așa de arbitar, încât nu poate fi luat mai departe ca normă de împărțire, cu atât mai mult astăzi când d-l ministru al Instrucțiunii se gândește cu dreptate la suprimarea acestei abrupte împărțiri. De ce atunci Profesorul de Economie să poată face advocatură, pe când acel de Sociologie nu? Ce științe sunt apoi mai vecine—cu Dreptul și mai necesare advocatului, ca Prihologia, Logica, și chiar Morala?—Pentru-ce profesorii acestor materii să nu poate face advocatură, în cazul când posedă și noțiunele juridice cuvenite?—

Pentru-că aceste materii datorită capriţioasei și efemerei împărțiri, sunt atașate altei secțiuni, și pentru că studenții dreptului nu au fost obligați până acuma printr'o regretabilă trecere cu vederea să asculte cursuri de Logică și Psihologie?—In definitiv Dl. Antonescu crează între profesori o clasă nelegitimă de privilegiați, profesorii de drept și economie, cărora le îngădue a profesa advocatură.— Am așezat de la început rațiunea înlăturarei profesorilor de la advocatura în forma unei dileme. — Sau cum am zis, se înlă-

tură în profesori o clasă de oameni cari îşi poate cîştiga viaţa şi alt-fel, şi atunci trebuiau înlăturaţi toţi profesorii ; sau se înlătură numai acei profesori, care predau materii streine de ştiinţa advocatului şi atunci cel puţin o serie de profesori mai trebuiau exceptaţi profesori materiilor *filosofice*. Dar în definitiv, în cazul cînd această ultimă raţiune a fost raţiunea măsurei discutate, ce-i pasă D-lui Antonescu ce materie propune la şcoală profesorul, drept, filosofie, literatură, ori ştiinţă, dacă dînsul găsesce timpul de a-şi studia procesele şi a face la bază figură bună. Este sigur Dl Antonescu că advocaţii, numai advocaţi, nu se mai ocupă cu alt nimic de cât cu dreptul ?

Nu sunt mulţi care scriu literatură, care fac critică literaturei, istoriei, sau mai ştiu eu ce alta ?— Ori asta poţi s'o faci, numai să n'o predai nicăeri ? — In definitiv în sprijinul nostru vine şi faptul că au existat efectiv persoane care fiind ilustraţiuni în alte ramuri, au putut fi pe de-asupra şi ilustraţii la barou. N'am nev e să citez nume proprii fiind-că ele sunt foarte cunoscute, — încă o dovadă evidentă a ilustrărei lor neîndoioase....

In rezumat măsura discutată a proectului în chestiune e absurdă şi nedreaptă. Ea nu se poate susţine pe nici un soi de argument.|— Terminând, autorul acestor rânduri, crede de datoria lui să adauge, pentru a tăia scurt întimpinării altora, că scriind acest articol nu l'a scris cu desinteresare, ci din protivă foarte interesat. Totuşi nu crede că această împrejurare va smulge argumentării sale valoarea logică, în cazul când o are. — Poţi fi desinteresat şi totuşi judeca strîmb, după cum se poate şi contrarul...

Un Profesor
până în prezent şi advocat

MUNCA SILNICA

—

Senat ca în ţara românească, nu există nicăeri. In senat se află o stradă : o stradă cu case, cu pietoni, cu călăreţi, cu case şi cu prăvălii.

Avis cinematografului ! Filmul ar fi extra-ordinar de interesant !

Cine aduce vestea ?

Aduce *Liberarul*—cine altul, voiţi ? —scriind : „la parlament lucrurile se presint şi mai *frumoase*: prelungirea străzei Quinet la senat şi amesticul d-lui Mellot în dezbaterile Camerei".

Uite 2 franţuji cari, tam-nisam se amestecă în treburile parlamentului.

*

Alta : „socotim că aceasta e ceva mai mult de cât o melancolie : e o complectă stare de decadenţă . . ."

Vrea să zică ceva mai mult de cât melancolie e complectă stare de decadenţă.

Precum ca să se ştie !

*

Ce este d. Dissescu ?" Un om de valoare venit pe urmele soacrelor d-lui Vlădescu.

Ori-ce comentar este de prisos.

Prea multă promiscuitate!

„Opinia" în Provincie

Huşi 30 Noembrie.

— Delegaţia judeţiană din Fălciu a validat alegerile comunale din comunile: Găgeşti, Tifu, Băseşti, Albeşti Hoceni, Dolheşti şi Pălmeşti şi a invalidat pe cea din Berzeni, Albeşti şi Olteneşti.

— Azi 1 Decembrie la Huşi se face cu mare pompă înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti a d-nei Maria I. Pivniceriu, soţia prietenului nostru I. Pivniceriu, senator de Fălciu. Decedata una din gospodinele model din jud. Fălciu, lasă regrete adînci printre rude şi cunoscuţi.

Transmitem condoleanţe întristatei familii.

— Ministerul de Justiţie a dat o circulară ca şedinţele Tribunalului să se deschidă fix la oara 11 a. m. Această disposiţie e bună pentru oraşele unde sunt Curţile de Apel şi vine în favoarea avocaţilor ; iar pentru oraşele de provincie unde avocaţii lucrează şi cu judecătoria e foarte stinghiritoare; ceia ce a făcut pe corpul avocăţesc să facă o intimpinare d-lui Ministru.

— Dl. Gh. Şt. Răşcanu, licenţiat în drept, fost inspector comunal, s'a înscris ca avocat pe lîngă Tribunalul Fălciu deschizîndu-şi birou în strada Palatului din oraşul Huşi.

— Aflăm că d. Neculai D. Neştianu, profesor titular la catedra de limba Romînă de la gimnasiul din Huşi, actualmente detaşat în Iaşi, pe ziua de 1 Ianuar îşi va lua catedra şi se va stabili definitiv în Huşi.

— Dl. Alexandru Gheorghiu, absolvent a Facultăţei de Teologie a cerut Prea Sfinţitului Episcop de Huşi de a fi hirotonit preot la biserica din satul Cozia, înaintînd şi actele necesare.

CRONICA TEATRALA

COPILA DIN FLORI

— 4 acte de Gr. Ventura —

Inaintea unei săli pe care n'a voit s'o umple publicul, s'a reprezentat piesa foarte serioasă, „Copila din flori". Scheletul piesei este următorul : D-na Băltescu a avut ca fată o copilă din flori cu pe atunci studentul Cernăreanu. Această copilă pe care părinţii mamei ei, au dăruit'o îndată unor săraci, după ce a terminat cursurile, se găseşte, printr'o întîmplare, guvernantă chiar în casa mamei sale, acum mama a duoi copii legitimi. Cernoreanu ajuns mare om politic şi ministeriabil, nu are alt gînd de cât să găsească copilul. De aci urmează o serie de scene bine înlănţuite. Cernoreanu descoperă fata şi o mărită cu nepotul d-nei Băltescu, care o iubea.

Piesa aceasta, este o lucrare, în puterea cuvîntului, *bună*. Mai întîiu scenele sunt îmbinate în modul cel mai firesc şi în chip maestru de autor. D-nu Ventura devedeşte şi putere de logician dramatic şi abilitate de dramaturg încercat.

Căci ce este alta, de pildă : Plecarea lui Iorgu Băltescu la Paris atunci cînd află fapta mamei lui decît o dovadă de abilitate dramatică. Prin complecta lui scoatere din scenă se simplifică acţiunea, se uşurează deznodămîntul, se lasă faţă în faţă mai puţini factori dramatici.

Aceasta provoacă o precipitare a evenimentelor de la care acţiunea nu poate de cît să câştige.

In afară de logica scenelor şi abilitatea înjghebării lor mai este să se menţioneze şi dialogul viu, interesant, captivant cîteodată.

Caractere piesa nu are, cu excepţie poate de Iorgu Băltescu care dacă nu e tocmai un caracter, este în tot cazul un tip. Piesa rămîne numai o piesă de intrigă, cu episoade de actualitate,—şi trebueşte judecată numai ca atare.

Este piesa D-lui Ventură fără nici un cusur ?

Mărturisesc că simt perplexitatea de a nu găsi nici unul, pe cînd poate aş putea să găsesc defecte pînă ş'în Shakespeare. Aceasta fireşte nu înseamnă că lucrarea D-lui Ventura este genială, şi dacă ar fi să facem vre-o ierarhie, d-sa ar trece înaintea dramaturgului englez.

Poţi produce lucrări lipsite cu totul, de cusur, dar mărginite într'un cerc mai îngust, fără orizonturi depărtate, analize prea adînci. Opera rămînîd la suprafaţă este în această calitate fără defect, dar asta înseamnă că e superioară unei opere profunde şi intense, chiar dacă aceasta ar avea şi slăbăciuni.

Piesa D-lui Ventura deşi fără defect— i s'ar putea găsi, la nevoe, cusurul unor accente cam melodramatice —nu e o lucrare de geniu ; remîne însă fără contestare o serioasă, solidă, mişcătoare.

Ar trebui direcţia teatrală să caute s'o impue prin toate mijloacele cu putinţă.

Interpretarea a fost la înălţime. S'au relevat îndeosebi D-nii Bulfinsky în Iorgu Băltescu şi D-şoara Vasiliu în Margareta Băltescu. Primul a redat pe procurorul în gust şi pe junele blazat cu o intensitate rară, ultima în rolurile de tânără sglobie este poate unica în teatrele noastre româneşti. Dl Penel ireproşabil în rolul său episodic de alt-minteri ca totdeauna. Ceil'alţi interpreţi ai piesei cu excepţia d-nei Atena Georgescu, al cărei joc merită menţiune aparte,—au fost convenabili corecţi. In definitiv a fost o frumoasă reprezentare „ultima reprezentare românească a săptămânei".

Elsa.

Litere-Ştiinţe-Arte

—

Iată cum judecă literatul critic Catulle Mendès pe compatriotul şi concetăţeanul nostru *de Max* în noua sa creaţiune Marc Antoniu în „Iuliu Cesar" jucat cu mare îngrijire de înscenare la Odeon : „Printe interpreţi, trebue amintit în primul rând pe De Max, de o înteligenţă foarte extraordinară, cu un gest de graţie şi melancolie, cu o gingăşie pricepută, cu şiretenie foarte studiată, a făcut să retrăiască pe primejdiosul şi seducătorul Marc-Antoniu ; rare ori calităţile acestui mare actor liric şi subtil au găsit ocaziune aşa de frumoasă de a se manifesta".

*

Celebra cîntăreaţă Yevette Guilbert s'a reîntors din America unde a făcut un turneu enorm. A dat 42 concerte, a «zis» 684 cîntice, a străbătut 23000 mile engleze adecă 41000 kilometri—cu un kilometru mai mult de cît circonferenţa pământului—în 36 nopţi şi 46 zile de voiagiu.

*

Giordano ne asigură într'o spirituală epigramă că a găsit antidotul...femeei : dota. Iată că o damă a găsit antidotul... boalei de mare ; mergând de la Brema la Newyork a intentat apoi un proces de daune—zece mii de franci —pentru relele ce i-ar fi cauzat această fatală boală. Suma nu e mare şi... leacul e sigur.

*

Şcoala primară e în floare la Americani, dar legată de mari neajunsuri. Oraşul Newyork e de mai mu'ţi ani în imposibilitate de a face faţă cerinţelor învăţământului primar. In adevăr populaţia şcolară creşte cu 37000 anual şi nu se pot găsi terenurile necesare atâtor clădiri şcolare. Una din cele mai nuoi clădiri construite în care încap 4500 elevi a costat aproape 6 milioane. Acum s'a hotărât a se întrebuinţa localurile pentru cîte două rânduri de elevi, unii înainte şi alţii după amiază.

*

Cronicarul ştiinţific al ziarului „Débats" relatează numeroasele esperienţe făcute pentru a se stabili dacă peştii au sau nu auz. Răspunsul, după lungi şi variate încercări a fost negativ. Peştii dară nu au a se teme de cîntecul ispititor al sirenelor de mare.

Ştiinţa însă nu ne vorbeşte despre soiul peştilor de uscat cari aud chemările sirenelor pământeşti...

*

Microbul capricios al tusei convulsive a fost din nou...descoperit. Se zice că de astă dată doctorii Bordet şi Gengon de la Institutul Pasteur l'au găsit „definitiv" şi sunt pe cale de a prepara serul respectiv.

Afurisit microb ! Il descopăr savanţi regulat de doua ori pe an cel puţin, dar se...rătăceşte prin laboratorii şi nu se mai vede.

*

STRUNA ZILEI

HAMLETIANA

In cursul Iunei Ianuarie Agata Bârsescu va juca pe Hamlet în „travesti".

Femeea ţi dete o soartă tristă
Şi mort, îţi parodiară taina
Actorii, prinţule-poet.
Acum femeea-i mai artistă,
Iţi ia şi numele şi haina
Nefericitule Hamlet !

Informaţii

—

Generalul comandat al corpului IV de armată, insoţit de generalul comandant de divizie. Beller, şi de d. colonel Botennu, comandantul brigăzei, vor trece in inspecţiune generală, astă-zi şi mîine, regimentul XIII din din Iaşi.

—

La spitalul militar din Iaşi se simte mare lipsă de apă.

Spitalul se alimenta cu apă din iazul Cîrligului.

Spărgîndu-se iazul, natural că lipsa de apă se resimte.

—

D. doctor maior Gavrilescu a început vaccinared recruţilor contigentului 1907.

—

Eri, joi, a avut loc, acasă la d. minstru al finanţelor, al doilea prînz parlamentar.

Au luat parte la prânz domnii : I. Bacalu, C. Bălăceanu, doctor Boroianu doctor Bărdescu, senatori ; I. Brătescu, Gr. Buţureanu, I. Berceanu, N. Bibescu, E. Busnea, P. Brătăşanu, G. Belloianu, V. Bilciurescu, deputaţi.

—

Meseriaşii din Iaşi sunt convocaţi pentru Duminică, 3 a. c. ora 1 p. m., în sala de gimnastică, str. Gându, spre a desbate noul program de reforme.

O delegaţie a meseriaşilor din capitală, va participa la întrunire.

—

Confratele nostru Acţiunea Conservatoare, *împlineşte azi 5 ani de rodnică, luptă contra adversarilor şi pentru propagarea ideilor partidului conservator. Dorim confratelui să ducă înainte, multă vreme, cu aceiaşi peseverenţa şi cu acelaş mare succes, lupta ce-o duce de 5 ani.*

—

Moua mişcare în armata făcută pe ziua de 28 Noembrie cuprinde următoarele înaintări şi mutări relative la corpul al IV-lea de armată ; toate în rezervă :

In gradul de general de brigadă d-nii ; col. Botez Panait, Florea Gheorghe de la regimentul 5 roşiori la comandamentul corpului 4 de armată şi colonelul Bengescu Dim.

La gradul de col. : D. Lct. colonel Crăculu Dim din regimentul 8 calaraşi, mutat la regimentul 3 călaraşi, Lct.-Col. Păucescu Ilie din regimentul 7 Prahova în acelaş regiment.

In gradul de major d-nii : Cap. Ionescu Augustin, Ionescu D. Negrea, Lămotescu D. Segărceanu I., Dobrescu I., Calafeteanu I., Iliescu N., Anastasescu Ilie, Bernescu Ioan, Bosman I. Lamotescu M., Pleşoianu, Popescu D., Stanca G., Costescu Al., Pastia Gh., Velter Al., Mihălcescu Anton, Gheorghiu P.

—

D. P. Poni a plecat ieri seară la Bucureşti.

Presidentul clubului liberal, din Iaşi, va lua parte astăzi la o consfătuire, în care se vor lua ultimile hotărâri privitoare la congres.

Delegaţia de la Iaşi pleacă mâine seară. După norma stabilită, această delegaţiune ar trebui să se compue din domnii : C. B. Pennescu, fost primar; N. Gane, fost prefect de judeţ; G. Săndulescu fost prefect de poliţie ; Gr. Buicliu, Constandache T. Vasiliu, L. Cozmovici, A. Gheorghiu, foşti deputaţi ; Poni, Botez, Juliano, Climescu, foşti senatori.

Cine va pleca dintre aceştia şi cine va rămânea în Iaşi—se va vedea mîine.

—

După cum am anunţat ieri, ministerul de finanţe a mai prelungit încă o lună, adică până la 31 Decembrie termenul până când monedele de nikel neperforate mai au putere liberatoare. Ast-fel aceste monede vor circula şi de aci înainte, până la data de mai sus când vor trebui depuse şi preschimbate la minister şi la administraţiile financiare.

Până acum, din 3 milioane şi jumătate lei în monede de nikel neperforate, abia s'au depus la finanţe vre-o două milioane.

—

In chestiunea regulamentului pentru organizarea corpului avocăţesc, avocaţii din Iaşi vor înainta, zilele acestea, următoarea petiţiune decanului baroului local :

„*Domnule Decan*", vă rugăm să binezoiţi a ne convoca spre a lua o decisiune în privinţa proiectului de lege de reorganizarea corpului avocăţesc, elaborat de baroul din capitală, fără se să fi consultat alt barou".

—

Acuzare nefondată,

D. dr. Toma Tomescu, profesor Universitar din Capitală, a dezvoltat eri înterpelarea sa la ultimele numiri în învăţămîntul superior şi în special pentru catedrele de medicină operatorie de la facultăţile de medicină de Iaşi şi Bucureşti.

D. dr. Tomescu crede a şti că s'a comis neregularităţi în privinţa modului cum au fost convocate consiliile profesorale şi senatul Universitar şi cere ministrului de instrucţie intrare în legalitate.

Respunsul d-lui Disescu a fos cît se poate de energic şi a convins probabil pe d. dr. Toma Tomescu că nu ie bine ca cine-va să se transforme în cerberul Universităţilor în mod nepoftit şi să aducă la tribuna parlamentului acuzaţiuni nefondate şi nedrepte.

Se pare că d. dr. Toma Tomescu, care a trecut la Iaşi concursul de Patologie internă a uitat că profesorii Universitari ştiu să facă distincţiuni între merit şi reclamagii, între acei cu cunoştinţi serioase şi cei care pun intervenţiile şi stăruinţele mai presus de muncă şi ştiinţă.

Numirea d-lui dr. Bălăcescu s'a făcut în perfecte condiţiuni de legalitate şi regulamentul este clar că la a doua convocare consiliul profesoral ca şi Senatul Universitar ţine şedinţă cu ori-ce număr de membri prezenţi.

Nu titularul actual de la medicină operatoare este de vină că n'au respuns de cît unsprezece membri şi în ori-ce caz nu se poate deduce din aceasta o dovadă de iregularitatea recomandaţiunei făcute în persoana d-lui dr. Bălăcescu.

D. dr. Toma Tomescu pare a-şi face o plăcere din a ponegri tot şi toate ce se fac la Universităţile noastre, d-sa pare a voi pe această cale să convingă pe cei în dubiu, că d-sa este un om superior şi că numai d-sa a meritat să ajungă profesor Universitar.

Pretenţia e prea mare şi acest lucru nu-i va fi recunoscut nici odată.

—

Diverse.

In noaptea de 29 Noembrie, nişte făcători de rele, rămaşi pînă astăzi necunoscuţi, au spart depozitul gărei din Ungheni, furând cantitate însemnată de popuşoiu.

*

Jandarmul Bereţa Gh. pe când se afla într'o cercetare la vama pădurei Popeşti. în ziua de 29 pe la ora 7 şi jum., a fost atacat şi maltratat in mod grav de locuitorii Iordachi Lupaşcu, Al. Iord. Lupaşcu şi femeia Zavistiţa Nec. Todiraşcu.

Jandarmul nu era armat.

*

In ziua de 28 pe când locutorul Petrachi Bojilă din com. Păuşeşti, tăia nişte arbori din parcul Domniţei Lucia Cantacuzino, unul dintre ei, căzu peste el, zdrobindu-l cu desăvârşire.

Nefericitul a încetat din viaţă după 20 de minute.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

13

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Aceasta e o datorie a mea, pentru care nu cer nici un fel de consimţimînt al d-tale. Dar, voi să-ţi fac cunoscut, că nici odată n'aşi voi ca în cursul vieţei mele, să contrazici vre-odată voinţa mea, prin vre-un act negîndit.

Mi-ai adresat o cerere de natură atît de supărătoare, în cît nu puteam răspunde de cît prin aote. Am lucrat. Nu vei uita fiul meu, că eu singurul sare are dreptul de a veghea asupra intereselor d-tale, am dreptul de a alege pe aceia care trebue să pe tovarăşa d-tale. Am considerat cererea d-tale ca un act de nebunie, cu un caracter destul de grav, dar putînd fi reparată.

Răul nu există, de cît întru cît el e susţinut : eu distrug reul, făcând să dispară acea care era cauza lui.

In situaţia dumitale, iubirea e umilă cu raţiunea şi nici odată entuziasmul juvenil nu e atît de infocat în cât să sacrifici o carieră şi beneficiile unui viitor atît de fericit pentru un simţimînt trecător.

Am renşit să fii numit procuror imperial la Valenciennes, aceasta e o avansare care te va aduce în curînd la una din cele mai strălucite situaţii.

Poţi părăsi Marsilia, în cea mai mare linişte, am luat măsuri ca persoana de care te interesezi, şi care a fost ridicată din Aix, să nu fie întru nimic supărată. Nici un pericol nu o ameninţă ; din contra, ştiind că îi va fi imposibil ca să-şi revadă părintele, am luat toa-e măsurile ca să fie ferită de ori ce privaţiuni.

Sper că nu vei încerca de a căpăta informaţiuni de care e vorba, ceea oc de alt-fel îţi va foarte greu.

Pleacă, fiul meu şi fii încredinţat de afecţiunea părintească.

„Maxim Perneliu".

George scăpă din mînă scrisoarea pe care o citise, şi aruncîndu-se într'un fotoliu rămase adînc întristat şi dus pe gînduri.

El se ridică în fine, strînse scrisoarea tatălui seu ; o îndoi şi o puse în portofoliu.

Apoi părăsi cabinetul. In aseiaşi seară el plecă din Marsilia pentru a se duce la Valencienne.

Un an mai tîrziu, el se însură cu fica unui mare bogataş, după îndemnul tatălui seu.

. . . . . .

Frumoasa Marion urmă, încrezătoare şi fericită pe conducătorul ei, adecă pe trimisul persoanei iubite.

Omul părea grăbit să părăsească oraşul Aix, mergea repede şi tînăra femee, răzemată de braţul seu, abea se tîra cu greutate.

La eşirea din oraş ei se opriră în faţa unei trăăuri care staţiona la drumul mare.

Necunoscutul ajută frumoasei Marion să se urce şi el se puse alături de conducătorul trăsurei, care dădu drumul cailor.

Nina cunoştea împrejurimile oraşului Aix.

Ea îşi dădu seama că se urma calea opusă satului Gardanne, dar fără a se nelinişti, ia se aruncă în fundul trăsurei şi începu a se gîndi.

Timpul trecea şi cu toate acestea trăsura nu se oprea.

Nina scoase capul pentru a privi afară, dar nu pntu recunoaşte localitatea.

O oră se mai strecură.

Tînăra fată, fără a-şi putea explica ceea ce resimţea, deveni neliniştită.

I se spusese că George o aşteaptă la Gardanne, dar în loc de a fi condusă în ţinutul acela, trăsura din din contra înainta într'o direcţie opusă.

Acum Nina nu ştia unde era condusă, nu ştia unde ăe găsea şi călătoria dura de multă vreme.

Conducătorul seu o scoaăe din reflecţiile sale.

Trăsura se oprise pentru un moment la intrarea unei curţi frumoase şi trecând prin ea, parcurge aleele frumoase ale unui minunat parc.

In fine trăsura se opri.

Conducătorul sărind de pe traptă se închină cu respect în faţa tinererei fete şi îi zise :

— D-şoară am sosit !

— Şi George ?

Fără a răspunde direct acestei chestii, omul oferi braţul seu frumoasei Marion şi o ajută să coboare din trăsură şi să urce scările unui frumos peron.

Suntem la castel, zise el, vă voi conduce la persoana care vă aşteaptă.

(Va urma).

Ultime informaţii

In numărul său de ieri Liberalul *a început publicarea memoriilor condemnatului doctor Theodoru.*

E posibil ca aceste memorii să fie autentice; posibil e d'asemenea, să fie apocrife, de vreme ce, în cele publicate ieri de ziarul liberal, nu găsim de cît o adunătură de fapte pe cari acel ziar le-a exploatat timp îndelungat, altă dată, pe cînd susţinea că victima va fi justiţia, din mîinile căreia urme, după citatul ziar, să scape Teodoru.

Cînd comitetul de redacţie al Liberalului, *va declara că-şi asumă apararea postumă a condemnatului şi va declara că-l crede cu adevărat o victimă a justiţiei, vom dovedi că apărarea inculpatului, a îmbrăcat, rând pe rând, diferite forme, după împrejurări şi sfere politice: 1) la primele cercetări susţinea, că este o victimă a puternicilor politici din Iaşi (era în anul 1903) arătând oare-cari scrisorele pe baza cărora susţinea că tinerii sorţari din Focşani, despre care era acuzat, îi fuseră recomandaţi de acele persoane; 2) A susţinut că a fost victima unor împrejurări de familie cari l'au silit să facă cheltueli peste puterile sale şi l'au târât să-şi facă clientelă din sorţarii de la Huşi şi de la Focşani; 3) Dinaintea Curţei de apel din Galaţi, a susţinut că a fost victima d-lor Săveanu tatăl şi fiul, care au diriguit cu tendinţă pătimaşe primele cercetări ale instrucţiei; în fine sentinţa tribunalului fiind confirmată de curtea de apel şi curtea de Casaţie, a găsit cu cale să scoată o apărare de reabilitare, nu prin distrugerea probelor pe care să bazează acuzarea, ci transformându-se, la rându-l seu în acuzator contra justiţiei.*

Iată pentru ce am cerut mai sus comitetului de redacţie al ziarului, care reprezintă ideile unui partid de guvernământ in ţară, să se solidarizeze cu condamnatul devenit acuzator, pentru a ne putea spune şi noi cuvântul.

Ni se telegrafiază din Bucureşti, că astă-zi, Vineri, cu trenul de 11 ore, a sosit acolo profesorul doctor Noorden.

In momentul in care ni s'a telegrafiat, profesorul intra la palat.

Congresul liberal

— Prin telefon —

Invitaţiunile la congres în număr de 360, au fost lansate ieri.

In urma unei ultime hotărîri, au fost invitaţi, pe lîngă toţi foştii primari, prefecţi, deputaţi şi senatori— şi preşedinţii tuturor cluburilor liberale din provincie şi fruntaşii membrii ai clubului din Bucureşti.

Dintre acei, cari întrunesc calităţile enumerate mai sus, au fost totuşi escluşi următorii: Benişake-Galaţi; Dimancea-Piteşti; Adamescu şi Dornescu, Piatra-N. şi Coco-Dimitrescu rectorul Universităţei din Bucureşti.

*

Duminecă, 3 Decembre, vor avea loc 2 şedinţi: una la ora 10 dimineaţa şi alta la oara 3 p. m.

Şedinţele congresului se vor ţinea în saloanele d-nei O. Stolojan, str. Cosma.

*

Comitetul executiv al partidului liberal se întruneşte astă-zi, Vineri, la ora 4, acasă la d. E. Costinescu, spre a fixa definitiv ordinea după care se va urma discuţia în congres.

La această şedinţă ia parte şi d-l P. Poni.

D. Căp. Al Cujbă, raportor pe lîngă consiliul de războiu al corpului al IV-lea de armată, a plecat la Roman, pentru anchetarea unor neregularităţi petrecute la unul din regimentele din acea garnizoană.

De la Roman d. căpitan Cujbă va pleca la Huşi pentru anchetarea unor neregularităţi identice, comise în acel oraş.

Ambii autori ai regretabilului incident petrecut eri în una din sălile palatului administrativ, au reclamat primului procuror.

D. Ghinea Ionescu a însărcinat pe procurorul de serviciu să cerceteze cazul.

D. Leonescu, procuror general, a plecat la Fălticeni pentru facerea unei anchete.

Se păstrează cel mai strict secret în jurul acestei anchete.

Pe ziua de azi d-nii doctori B. Stenner. medic secundar la secţia a II-a chirurgicală de la spitalul sft. Spiridon şi N. Apoteker, medic secundar la spitalul Paşcanu, au fost mutaţi, unul în locul altuia.

Responsabilitatea penală în marele accident de tramvai, petrecut în Septembrie 1905, în Iaşi, urma să se judece astăzi la s. II a curţei.

Daţi judecăţei sunt manipulantul Gh. Dănilă, care a fost condemnat la 4 luni închisoare şi conductorul Reinhorn, care a fost achitat de tribunal.

Am înregistrat eri ştirea ce ne-a fost telefonată din Bucureşti, despre critica ce o face fostul ministru Haret, sistemului de militarizare întrodus în şcoli.

Reproducem acum partea finală a studiului d-lui Sp. Haret, fiind-că din el se degajează ceva din umarul ce l'a înghiţit pe cînd era ministru:

S'ar fi putut face ceva bun şi util: se putea da o desvoltare şi o atenţie şi mai mare învăţămîntului gimnasticei raţionale în şcoli; se putea întroduce tragerea în ţintă pentru copii mai mari. Penlru aceasta s'ar fi cerut o cheltuială de cel mult un milion de lei la început şi de cel mult 100000 lei pe an pe urmă.

Ar fi voit să facă, dar nu-i s'a dat voe! Aşa trebuiesc citite ultimele rînduri ale articolului d-lui Haret.

STIRI SCOLARE

Pentru examenul de difinitivat, care se va ţine în capitală cu incepere de la 15 Martie 1907 urmează să se prezinte următorii învăţători şi învăţătoare din judeţul Iaşi:

D. Mihail Damir de la şcoala din Tutueşti.

D-na Eufrosina Popovici — Stînca-Cărpiţi.

D-na Elena M. Ionescu—Bivolari D-na Elena D. Ionescu —Chişcăreni, D. Dimitrie Mardare—Mânzuleşti şi I. Corlat de la şcoala din Borşa.

*

Ministerul instrucţiunei publice pune în vederea revizoratului şcolar ca, cel mai târziu pînă la 5 Decembre, să i se înainteze un tablou de învăţătorii şi institutorii detaşaţi în acest judeţ, precum şi şcolile de unde şi unde au fost detaşaţi.

*

Direcţiunea învăţămîntului primar, cere revizoratului să pună în vedere tuturor diriginţilor de şcoli de judeţ, să supravegheze de aproape pe instructorii militari care sub pretext de-a face teorie cu elevii cer salele de clas anume pentru aceasta.

Tot odată să-i obligo a face exerciţiile practice pe teren, cu cât mai puţină teorie cu putinţă.

*

Relativ la exerciţiile militare d. ministru a instrucţiunei C. G. Dissescu a înaintat, tuturor directorilor de şcoli, următoarea circulară:

„Instrucţiunea militară obligatorie în şcolile de băeţi, fiind foarte folositoare, pentru că pe de o parte complectează într'o proporţie salutară educaţiunea fizică; contribuind ast-fel la o mai îngrijită şi armonică dezvoltare a corpului, iar pe de alta, orientează exerciţiile gimnastice ce se predau în vederea unui scop precis şi de cea mai mare însămnătate pentru ţară, se aduce la cunoştinţa corpului didactic, că este rugat să dea cea mai mare atenţiune exerciţiilor militare, pentru care Ministerul a făcut toate sacrificiile posibile.

Tot odată d. ministru pune în vedere că va căuta să se încredinţeze personal de mersul acestor exerciţii, prin inspecţiunile ce va face la şcolile de băeţi din ţară".

Această circulară însă nu pomeneşte nimic despre sistemul militărizărei şcoalelor.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic spcial al „Opiniei"

Bucureşti 1 Decembrie.

Camera

Prezidează d. Gr, Triandafil.

Se votează, în total, proiectul privitor la al. II din articolul 5 din legea de la 8 April 1905, pentru demonetizarea monedei de aramă şi înlocuirea ei cu monedă de nichel.

La ordinea zilei sunt următoarele 2 proiecte; 1) Eforia spitalelor civile din Bucureşti este autorizată de a întrebuinţa suma de 300000 lei, provenită din vînzarea unor terenuri virane, la plata împrumutului contractat pentru cumpărarea moşiei Albeşti din jud. Argeş.

Al doilea proiect: statul este autorizat să cedeze societăţei de binefaceri „Home Internaţional" două terenuri situate în calea Plevnei, în Bucureşti, spre a se construi clădiri.

Se mai depune apoi proectul prin care epitropia sf. Spiridon din Iaşi, este autorizată să anuleze suma de lei 4.550 de la articolul 79, capitolul V din budgetul 1906—1907 şi s'adauge această sumă la art. 83, capitolul IX, pentru deschidere de credite extra-ordinare.

Se mai deschide un credit de 2000 lei, pentru mobile şi articole de gospodării necesare Spitalelor Sf. Spiridon şi 2550 lei pentru cheltueli neprevăzute.

Senatul

D. Gr. Tocilescu, raportorul proiectului de răspuns la mesaj îşi depune proiectul.

Se decide ziua de 7 Decembrie, pentru discutarea şi votarea proiectului.

Apoi senatorii trec în secţiuni.

Alegere parţială.

Pentru scaunul de deputat al col. II de Ilfov, rămas vacant prin intrarea D-nului Procopescu în magistratură, partidul conservator a fixat candidatura d-lui A. Simu.

Alegerea se va efectua în Ianuarie.

Disolvarea Reichstagului

Din Berlin se telegrafiază, că Impăratul a semnat decretul pentru disolvarea Reichstagului.

Disolvarea este o urmare a refuzului comisiunei budgetare de a acorda creditul de 29,200,000 mărci, necesare politice coloniale a Germaniei.

Situaţia lui Beulow

Asupra motivelor disolvărei Reichstagului, se citează şi acea, că refuzul comisiei budgetare este identic cu amestecul deputaţilor în chestiuni militare, amestec, care găsşte în Impăratul Wilehelm, un duşman hotărît.

Cancelarul imperiului. principele Buelow, ne-fiind o natură combativă, nu va putea suporta greutăţile campaniilor electorale şi va demisiona.

Alegeri în Germania

Ziarele berlineze publică interviewuri cu diferiţi fruntaşi ai partidelor politice. Cu toţii sînt de acord să declare, că fisionomia viitorului Reichstag, nu se va osebi mult de cel disolvat eri, de cît doar prin acea, că stînga democrată va cîştiga cîte-va locuri.

Un fapt este dar cert, că viitorul parlament va fi tot atît de ostil proiectelor coloniale, ca şi cel din urmă. Mai cu seamă că, pe timpul perioadei electorale, opinia publică îşi va manifesta aversiunea pentru politică colonială.

Lupta contra clerului

La Paris s'a procedat ieri la confiscarea proprietăţilor aparţinând asociaţiilor religioase ne-autorizate.

Efectuarea s'a făcut în linişte. Câţi-va preuţi au cerut autorizarea legală, majoritatea, însă, nu.

Din provincie nu se semnalează nici un incident important.

Deces

Soţia celebrului poet rus Leonid Andriew, a decedat astă-zi într'o clinică din Berlin.

Agitaţia catolicilor

Abatele Richard de la biserica sf. Petre; abatele Jouin, de la biserica sf. Augustin, şi abatele Lecrere, au fost daţi judecăţci sub invinuirea de a fi călcat unele dispoziţiuni ale legei de seperaţiune.

Despre Reichstag

Ultimele alegeri în Germania au avut loc în 1903. Reichstagul s'a redeschis în ziua de 28 Noembrie 1905.

Şedinţa în care comisia bugetară a respins acordarea creditului, avu loc la 11 Decembrie st. n.

Noul medic al Papei

In locul dscedatului dr. Lapponi, Papa Piu X a numit medic al Vaticanului pe profesorul Attore Marchiasava, iar ca medic suplinitor pe doctorul Petacci. Profesorul Marchiasava e originar din Roma şi e în vrîstă de 60 ani. S'a ocupat în special de patologia malariei.

Moartea mamei lui Hauptmann.

La Varmbrunn în Silesia a murit în vîrstă de 80 de ani d-na Marie Hauptman, mama cunoscutului poet şi dramaturg Gerhart Hauptman,

Un deputat dispărut.

Din Buda Pesta se anunţă cà un deputat ungur Frantz Udvary a dispărut din oraş, in urma unor dificultăţi financiare ce a avut de suportat în ultimul timp. Deputatul în chestiune, aparţinând partidului poporului, fundase în ultimul timp mai multe bănci populare în Capitală şi în provincie cari au dat insemnate deficite.

Unele ziare afirmă că ar fi plecat în America.

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.
1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.
Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

TEATRUL NAŢIONAL
Reprezentaţiile
Doamnei JANE HADING
Vineri 1 Decembrie 1906
FROU-FROU
Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906
După cererea generală
le Maître de Forges
Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.
In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.
Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
GONGES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Sirop Codéine Tolu Zed
SIROPUL D^rului ZED
are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.
Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusci măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.
Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară
Capelă de dame
Orchestră admirabilă.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
Bucureşti.
Rochii şi Confecţiuni.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Ştefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondată în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
—Depozit general: Str. Regală —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparatu de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elu este mai cu seamă utilu *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea **ELIXIRULUI DE GUILLIÉ** *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşu timp ca si răcorĭtoru. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elu pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESÉ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de verítabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra ce e mai bune efecte in *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pielei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, inlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din intrebuinţarea lui topit in apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte in deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi incă şi

SIROPUL SEDATIV de cóji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor in timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşu timp ca şi răcoritoru; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elu pote fi administrat cu acelaşu succesu capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 17.—Iași, Duminică 3 Decembrie 1906

Liberalii și D-l Take Ionescu

Voința Națională, după pilda *Săptămînei* D-lui Panu, se obstinează a vedea în tot ce face D-l Take Ionescu, o simplă reclamă americană. Cu acest punct de vedere special, cu acest simplist criteriu de judecată, evident că ori-ce critică e ușoară. Ai un calapod de mai înainte făcut, și-l aplici la fie-care act al ministrului; iar concluzia firește, o tai din numerile anterioare ale ziarului: e stereotipă, nici n'ai nevoe să te osteneşti a o mai transcrie.

Pornind dar de la ideea-obsesie pe care o exploatează în chilometricile sale articole, *Voința* se întreabă de ce parlamentul nu a salutat cu ovații nesfîrșite proectul degrevărilor de impozite propus de ministrul finanțelor. Căci, își răspunde ziarul național-liberal, «pentru ca să dea o mai mare amploare, o mai mare importanță operei sale, ministrul finanțelor a grămădit într'un singur proect crîmpeele de dispoziți prin care modifică trei legi deosebite și a ținut cu dînsul să înaugureze lucrările seziunei parlamentare».

Ați înțeles modul de a vedea. D. Take Ionescu n'a pus nici cea mai mică bună intenție în proectul său, nici un strop de grijă pentru binele public, nici o umbră de dragoste pentru bietul contribuabil. Totul e numai dorința de reclamă.

Pe acest teren discuția e cu neputință. Vom lăsa deci de o parte lucrul acesta pentru a urmări pe confratele nostru în celelalte observațiuni pe care le face reformei propuse de d. Tache Ionescu.

Mai întâi e vorba de scăderea impozitului fonciar pentru proprietățile mai mici de 10 hectare. Ce găsește de zis la aceasta, Voința? Că reducerea e nedreaptă? Ar fi fost o absurditate s'o spue, și nici nu o spune. Reducerea e criticabilă, după confratele bucureștean, pentru motivul că recensămîntul de pe urmă a fost nedrept și apăsător. Să zicem că e așa. In cazul acesta ușurarea nu e cu atît mai imperios cerută? Degrevarea, cum îi zice *Voința*, nu se impune de la sine?

Tot așa de puțin entuziaști, zice ziarul liberal, sunt proprietarii de vii pentru scăderea de 10 bani la decalitru, dat fiind că producția viilor este în totdeauna aleatorie. Curioasă logică! Adecă din moment ce producția e aleatorie ori ce scădere proporțională nu mai are nici o rațiune de a fi, precum n'are nici un un caracter de ușurare.

Nici reducerea taxei de 5 la sută asupra salariile nu mulțumește pe organul colectivist.

Nici aceasta nu e ușurare.

Asupra acestui punct raționamentul e încă mai caracteristic. Știți de ce? Pentru că funcționarii preferă să renunțe la reducere, sub condiție să li se refacă lefurile de mai înainte de reducerea impusă de regimul trecut. Că funcționarii nu sunt mulțumiți aceasta e explicabil. Că ar prefera un profit mai mare unuia mai mic, aceasta e foarte firesc. Dar ceia ce nu e firesc, e să găsești că rău ai dat acest puțin funcționarului, pentru că nu găsești cu cale să dai multul pe care cei interesați îl cer.

Mai nefiresc încă, e că pentru a lovi în adversarii tăi, să ceri ca aceștia să distrugă propria ta operă adecă să ceri înlăturarea măsurei pe care ai luat-o cînd-va fiind-că ai crezut-o bună și necesară.

Dar în fine dacă Voința crede că reducerile făcute de guvernul liberal n'au nici un temeiu, și nu sînt justificate cu nimic, s-o spue. In cazul acesta lucrul se schimbă și discuția cată să se pue pe alt teren.

Dar până atunci să ne scutească puțin cu chestia „reclamei americane“ și mai cu samă cu logica sa și mai „americană“.

X.

Epilogul unei agitațiuni

Cazul generalului Grozea, a adus o mulțime de surprize frumoase: în primul rând recurentului, care a câștigat procesul și pe urmă acelora, cari au susținut, că legea pentru crearea contenciosului, va aduce roade bune. Am subliniat ieri faptul, că recursul făcut de general, a fost susținut, d'inaintea contenciosului, de doi fruntași ai partidului liberal, care s'a angajat, în fața țării, să abroge legea.

Astă-zi vine *Epoca*, ziarul junimist, care dăduse concurs valoros colectiviștilor în campania de la 1905—și, după ce afirmă, că nici n'a știut că înalta curte are și o a III-a secție, aduce la cunoștință, că prin decisia dată în chestia specială, contenciosul a afirmat categoric că există.

Hotărât, *Epoca* încearcă să însinueze și malițiozități la adresa ministrului de războiu.

Cele ce s'au petrecut înainte și după judecarea acestui proces, dovedesc câte parale plătesc agitațiunile politice turbulente, când ele sunt deplasate. Proiectul pentru crearea unui contencios administrativ, era de o imperioasă necesitate într'o țară în care patima politică se deslănțuește cu atâta furie.

De cîte ori, neputând lovi direct pe adversar, nu lovești pe un biet funcționar, presupus a fi aderent al adversarului?

Proiectul, care cată să pună capăt acestei nenorocite stări de lucruri, a fost întîmpinat, însă, cu cele mai severe critici și cu obicinuitele înjurii și insinuări, la adresa autorului lui.

Astă-zi s'au schimbat boerii. Colectiviștii pledează la contencios; ziarul junimist i aduce laude!

După revizuire

Probabil din pricina zăpăcelei și a zarvei produse de știrea expulzărilor, comitetul executiv liberal a supus la revizuire, în ceasul al 11-lea lista escomunicaților și din mulți cîți umpleau acea listă, au rămas numai 5.

D. Coco-Dumitrescu, rectorul Universității din capitală, un mare învățat și o podoabă a țărei, figurează pe lista neagră.

Invațatul om a fost plasat de Vintilă Brătianu, hodorogitul stilist, într'un mediu foarte neconform cu aspirațiunele eruditului profesor și cu felul său de a fi.

D. Coco-Dimitrescu, dacă-ar fi vorba să-l clasifici, ar trebui să figureze alături de ilustrațiunile țărei.

Caradalele, însă, au crezut nimerit să impreuneze numele d-lui Dimitrescu, cu acel al unor insignifianți politiciani: Adamescu, Dimancea și alți necunoscuți.

Este acesta un semn caracteristic al procesului de descompunere al partidului liberal.

Este natural ca dinastia Brătianu, care nu dispune de nici un om de valoare, să fi profitat de primul moment de zăpăceală, spre a proceda în mod absolut brutal, contra unui om de mare valoare.

Băeții n'au moștenit din calitățile bune ale lui I. Brătianu. Despre Ionel Brătianu se poate spune, cu multă bună-voință, că începe să se formeze în momentul în care țiitorii de registre de la Banca Națională, îl împing spre șefia partidului.

Celalalt, Vintilă, ie un non sens. Dacă aceștia sunt șefii partidului, partidul ar avea imperioasa nevoie, ca, măcar pe de lături, să aibă oameni de valoare, de care nu prea dispune.

In lupta d'intre mîndrie și ignoranță, pe o parte—d'intre valoare, pe de alta, era natural ca d. Dimitrescu să cadă, întru cît, în partidul liberal, ignoranța are preponderența.

Escluderea d-lui Coco-Dimitrescu constitue un moment dureros pentru întreaga țară.

El ar fi putut fi uitat, dacă, cu prilejul revizuirei, rectorul Universității ar fi fost „reintegrat“.

Banca Națională a judecat, însă, că domnul Racoviță de la Tecuci, va face mai bună figură la congres de cît ilustrul fiu al Iașului.

Astfel acesta a remas definitiv pe din afară!

Romînia și străinătatea

Aproape în fie-care zi, înregistrăm elogiile călduroase pe care ziarele străine le consacră țerei Romănești. Ziarele germane, engleze, și cu deosebire presa Franceză n'au de cât cuvinte de simpatie și de laudă, pentru această mică țară așa de puțin considerată până acum în concertul european, și totuși așa de interesantă pentru uimitoarele progrese pe care le-a săvîrșit în mai puțin de jumătate de veac.

Dacă orgoliul nostru național ne face să primim cu adîncă mulțumire sufletească aceste semne de încredere și de dragoste, care ne vin din apusul civilizat, nu trebue să uităm însă că ele se datoresc în primul rînd prilegiului fericit care ne-a făcut cunoscuți lumei străine.

Asst-fel dacă progresele săvîrșite până astă-zi sunt rezultatul calităților sufletești ale poporului român, a muncei depuse de o generație întreagă a înțeleptei conduceri ce a pus-o marele nostru suveran în trebuirile statului și a concursului tuturor oamenilor noștri politici, — nu e mai puțin adevărat că fără Expoziția generală de anul acesta, așa de frumos și de bine organizată de d-rul Istrati, am fi rămas încă multă vreme socotiți de toată lumea civilizată ca un stat oriental.

Să aducem dar prinosul nostru de recunoștință guvernului și partidului conservator, pentru dragostea de țară și iscusința cu care au dus la bun sfîrșit această frumoasă operă, care ne-a asigurat locul de cinste pe care de astăzi înainte România îl va avea în mijlocul Europei civilizate.

Câte-va note

Liberalul ie pe cale de-a se reforma radical.

Tipografia *Dacia*, editoarea ziarului, amenințând că va închide foaia, s'a hotărît înlocuirea Severilor, Gypilor și celorlalți iluștri cu pene mai de elită

Safteaua a făcut-o pușcăriașul Teodoru. Un alt articol, pledând pentru desființarea justiției, va apare curînd și va purta semnătura lui Vasile Cățel.

*

Ziarul romanului victimei justiției ro mîne, va pubica mîine postuma aparare a lui Rotenberg, al doilea erou al romanului lui Teodoru.

Rotemberg va intreba dacă justiția romînă mai are dreptul să existe, cînd lasă în libertate pe colegi de ai lui, cari au fost mituiți cu 20,000 lei, de d-na Neuschotz, iar pe el—Rotemberg—care a luat numai 5000 lei, îl vîră în pușcărie,

*

Ilustrii erezi ai fiorosului bandit Codău, vor publica, în ziarul pușcăriașului Teodoru, o apărare a ilustrului lor fruntaș.

Ei vor cere revizuirea procesului, pe motivul complectei nevinovății.

Vor dovedi, că ilustrul Codău, făptuise toate crimele din cauza unuia și aceluiași motiv: nevasta sa nu voia să-i... dee parale de cheltuială!

*

Liberalul va publica un vehement articol de protestare al colaboratorului seu, pușcăriașul de la Sofia, prin care va arăta, că suma ce-a fost afectată pentru construirea unui palat al justiției în Galați, este răsplata ce se dă magistraților curței de apel de acolo pentru că au condemnat pe un nevinovat.

Moartea Regelui Behanzin

Regii în Exil. — O figură originală. — Despotism și iubire. — Cum a fost învins. — Femeile lui Behanzin. — Transportarea în Patrie.

Regele Behanzin despre care atât de mult s'a vorbit în ultimii ani și-a dat sufletul la Alger într'o cameră de hotel. Sărmanul Suveran, ultimul rege independent în Africa de Vest, aproape de Equator—Regatul Dahomey — n'a avut parte să moară încunjurat de splendorile unei curți atotputernice, ci a murit ca „Regii în Exil“ pe cari i-a deplâns Alphonse Daudet. Din tot fastul domniei de odinioară a putut salva doară... câte-va femei cari iau mângâiat urâtul și durerea exilului indelungat ce i-a impus Republica Franceză triumfătoare.

Istoria nefericitului Rege este cunoscut

Moștenitor al unui șir de regi războinici, cruzi și mistici, fiul sălbatecului Glé-Glé căpătă de mic încă o mare ură contra Francezilor. Ca prinț încă sili pe dr. Bayol, șeful unei misiuni franceze să treacă printr'a băltoagă de sânge și printre două șiruri de capete omenești proaspăt tăiate, ca să ajungă până la palatul tatălui său, a Regelui.

După moartea lui Glé-Glé, în 1889, prințul Kondo in vrâstă de 45 ani, urcă tronul sub numele de Behanzin „Ochiu Lumei« și «Fiul Rechinului».

Fanatic religios și despot sanguinar era un spirit războinic. Suveran al unor supuși tot așa de răsboinici. După puțin timp năvăli în posesiunile franceze din Africa deși se învoise a primi protectoratul francez și o pensiune bănească.

Nu era un adversar neglijabil, Mai bine de 20,000 oameni, bine armați, cu cîte-va tunuri și cu fortărețe întărite au susținut o luptă eroică până când in Noembrie 1892 căzu orașul sfânt Cana și apoi orașul Dahomey,

Behanzin capitulă: fu internat în fortul Tartanson din insula Martinica împreună cu marele său harem de femei, cu câțiva credincioși din suita lui veche, cu fiul seu și două fiice. După multe stăruinți guvernul francez îi permise strămutarea la Blida în Algeria.

*

Trăind sub pază polițienească, Behanzin muri în tovărășia comisarului și a celor trei femei devotate pe care le luase cu sine în hotelul seu din Alger.

Disperarea acestora ca și a prințului a fost enormă și scenele de plâns și de vaete indescriptibele. Fiul său pune acuma toate stăruințele posibile pe lângă guvernul republican ca să permită a se transporta rămășițele defunctului Suveran în fostul său Regat Dahomey unde populația supusă de odinioară i-ar face negreșit o caldă manifestație postumă.

Regii in Exil se mângâie cu atâta.

OAMENI ȘI LUCRURI

BRUNETIÈRE PESIMIST

Marile ziare franceze continuă a se ocupa de criticul francez, apostolul științific al catolicismului—împreunare de cuvinte care par a se exclude, dar pe care spiritul liber al criticei franceze l'a adoptat—acel care s'a făcut în acelaș apostolul ponegrirei științei, prezentînd'o ca înșelătoarea năzuințelor și speranțelor ce s'a pus în ea.

Paul Bourget se ocupă și el de moartea lui Brunetière, fostul coleg de școală și tovarăș al tinereților. Romancierul francez adresează ziarului *Le Temps* o scrisoare în care se ocupă între altele de laturea pesimistă a doctrinei și firei lui Brunetière.

„Anii aspri ai tinereței au marcat o melancolie adîncă de care Brunetière n'a scapat nici odată. Suferise prea mult—și cu toată verva sa care amintea pe meridionalul, el n'a scăpat de preceptele lui Pascal și n'a găsit mîngîierea de cît doar în ultimii zece ani ai catolicismului său.

Nu era un misantrop. Iubea oamenii și avea credință în ei. N'avea însă credință în viață. El o considera ca eminamente rea și dureroasă. „Dacă n'aș fi fost mereu doborît de muncă, îmi spunea el, n'aș fi putut rezista gîndurilor triste». Numai așa se explică puterea lui de muncă și izvorul nesecat al producțiunelor sale. Numai așa se explica că el concentra în sine o activitate care era suficientă să ocupe patru oameni de muncă: n'a fost el în acelaș timp maistru de conferinți la școala Normală, directorul unei mari reviste și autorul a unei serii întregi de articole și oratorul atît de apreciat al ciclului de conferinți cari a făcut atîta sgomot în restimpuri?

O dramă cenzurată

«Le retour de Jerusalem»—Peripețiile unei piese de teatru—Autor și critici—Concesii și hezitări—Max Nordau pe scenă—Scriitorul să apără.

Excelenta artistă Jane Hading și-a început în Capitală seria de representații tocmai cu piesa pe care iașanii nu o vor putea vedea: „Le Retour de Jérusalem“.

Anunțată în orașul nostru de către agenția „Thalia“, piesa a fost însă imediat înlăturată pentru motivul bine-cuvântat că s'a simțit o atmosferă puțin favorabilă în jurul acestei opere dramatice, atît de mult discutată și discutabilă.

Dar să dăm, foarte concis, subiectul piesei: Eroul, Michel Aubier, dintr'o familie burgheză, a rămas prin firea lui un visător, un nemulțumit, avînd—cum zice el singur,—sînge revoluționar în vinele sale; cu toate aceste a făcut o căsătorie convențională și poate s'ar fi pierdut în liniștea banală a mediului sau, dacă nu rasărea o femee în destinul existenței sale.

Femeea aceasta este evreica Judith Fuchsyani fiica unui milionar și măritată cu creștinul nobil Gaston de Chonzé, după ce s'a botezat și ea în vederea ambițioasei alianțe. Cu toate aceste—vedeți, ciudățeniile încep—Judith a rămas credincioasă rasei sale, primei sale religiuni și are necontenite certuri cu Gaston. Iar în timpul unei vizite la familia Aubier se naște între Judith și Michel Aubier o apropiere de sentimente, o adîncă și reciprocă simpatie; ea îl atrage, îl farmecă, îl «asimilează».

Prin cetiri comune, prin studii de texte ebraice, amanții se confundă tot ma mult unul într'altul. Toate drumurile lor duc la... Ierusalim și în adevăr, într'o bună zi părăsesc pe toți ai lor și întreprind o călătorie de nuntă ilegitimă în capitala Palestinei.

Fericirea e de scurtă durată. Reîntorși la Paris, Michel Aubier află vești rele despre soția legitimă și mai ales despre copii; el începe a-și regreta căminul părintesc în timp ce Judith devine tot mai stăpînă și revine cu încetul la primele sale amoruri pentru... rasă și religiune. In casa ei mișună tot felul de figuri și tipuri: luptători grosieri, plini de ură și aroganță, critici veninoși ai celor mai sfinte instituțiuni: patrie, armată, naționalism...

Până cînd într'o zi, Michel Aubier, sătul pînă'n gât, arată ușa unuia din acești apostoli grozavi; după care urmează violente explicaţinni între el și Judith; ei își fac unul altuia procesul persoanei lor, al gusturilor și al însușirilor raselor respective. Michel Aubier — a cărui femee in acest timp se remăritase și luase copii cu dînsa — rămîne singur, izolat, căci Judith îl va părăsi curînd pentru a intra în grațiile luptătorului connațional Lazare Haendelsohn.

*

Cam aceasta e structura piesei excelentului scriitor Maurice Donnay. Zicem „cam aceasta“ pentru că lucrarea a trecut prin nenumărate aventuri și peripeții autorul făcând mereu concesii și vrînd mereu să între în voia publicului, a întregului public francez care se împărțise în două tabere distincte: partizanii și aadversarii piesei.

Aproape nici odată nu s'a întîmplat o atare desbinare în jurul unei opere teatrale; însuși scriitorul, impresionat, pare că nu știa ce să facă și de aici, — numeroasele modificări, omisiuni, intervertiri de scene. Iar acum Donnay însoțește publicarea piese in volum de o prefață caracteristică, originală, prin faptul că autorul discută și apără intențiile ce i se atribue că ar fi avut, scriind această dramă modernă de un conținut așa de ciudat și de artificial, cu răsunete banale din recentele lupte și frămîntări care au divirat Franța întreagă în două tabere dușmane.

„Piesa mea—zice Donnay în prefață—a fost judecată ca și haina lui Arlequin: când roșie, când verde, când galbenă... Presbiții o măresc, miopii o micșurează, orbii o neagă. E antisemită, e filosemită; e inoportună, e bine venită, e o operă sănătoasă, e o faptă rea. Ce, toate aceste de o dată? E mult, prea mult sau—nu e de ajuns. Nu mai știu ce am de făcut“.

„... dar în zadar va protesta autorul arătându-și intențiile cinstite, faptele fiindu-i contrarii. E fapt că publicul a luat piesa în senz defavorabil evreilor. E fapt că pentru o atare piesă se află in sală o majoritate de spectatori cari subliniază cu aplause frenetice tot ce este contra evreilor și se ferește de a aplauda ceea ce le este favorabil; pe cînd o altă

parte nu acceptă nici ce este contra, nici pentru ei".

Autorul face apoi analisa și pishologia personagiilor din piesă susținând că sunt reale; dar fără a isbuti să convingă. Căci sunt în adevăr căutate combinațiile dramatice rezumate mai sus și ciudat cu desevîrșire gustul de a călători la Ierusalim al unui creștin născut și al unei creștine de formațiune nouă; mai ciudat încă psihicul cu care eroii se întorc din Ierusalim.

Apoi mai sunt în piesă alte bizare personagii care fac tiorii și revoluții, suflete care respiră numai ură, cum e bunăoară d-rul Lurdau—parafrazare a nnmelui de dr. Nordau—și alții; o necontenită ceartă de doctrine, prejudecăți, principii—cari au puțin comun cu arta, căreia, de altfeliu cu atâta sănătate și măestrie se închină talentatul dramaturg Donnay. Cu drept cuvînt Catulle Mendès zicea, după reprezintarea piesei:

„....Și la urma urma urmei știți cine are dreptate? Numai poieții cari nu se scoboară în luptele de partid, cari visează armonia viitoare a credințelor frățești și a patriilor frățești, cari așteaptă acel grandios ideal a creșterei intime și universale a spiritelor și inimelor și cari, în poemele lor slăvesc ceia ce este sublim în toate religiunile omenești: puritatea moralei, tăria dogmelor și frumusețea miturilor».

La care Donnay răspunde:

«Da, scumpul meu poiet, aceste sunt vorbe de visător și de artist; dar autorul dramatic își face meseria, se supune temperamentului său.

El nu se scoboară de bună-voie în luptele de partid; ci ele se urcă pînă la el sau mai bine îl învălue și-l strîng. Fără știre aproape, el înregistrează observațiile; evenimentele se interpretează în el; așa că elementele unei piese se formează tainic, încet, și într'o bună zi el o scrie cu meditațiune dar fără premeditare. Uneori nu el își alege subiectul, ci subiectul îl alege pe dânsul."

Cu toate aceste frumoase cuvinte postume și cu toate concesiile technice făcute apoi, autorul n'a putut asigura reușita lucrărei și nici n'a intrat până acum în Academia Franceză.

As.

Cazul generalului Grozea

Sub acest titlul citim în *Conservatorul*:

Cine nu'și aduce aminte cum adversari noștri criticau înființarea secțiunei 3-a a Curței de casație, creată prin legea contenciosului administrativ; instituțiunea era ponegrită ca fiind inutilă; să zicea că nu răspundea la nici o necesitate vădită și alte multe.

Până acum nu se prezentase într' adevăr nici un caz important și cele câte-va procese pe care secțiunea contenciosului fusese chemată a le judeca, n'au avut darul de a preocupa opinia publică. Alaltă-eri însă, s'a ivit un caz care a dovedit cât de necesară a fost înființarea contenciosului pentru îndreptarea unor erori, cari alminteri ar fi fost ireparabile.

Chestiunea era următoarea:

Generalul Grozea fusese pus la retragere pentru limită de vîrstă; era dar vorba de o anume dată, aceea a nașterei, limita de vârstă fiind pentru militari etatea de 63 ani. Implinirea termenului de vârstă a generalului se fixase la 1 Octombrie 1906, pe când în realitate, el dovedea că mai are câte-va luni până să i se poată aplica măsura retragerei.

Fără contenciosul administrativ, generalul Grozea n'ar fi avut nici un mijloc de a căpăta dreptate, căci, înaintea înființărei acestei instanțe speciale, un decret nu putea să fie anulat, chiar dacă ar fi fost dat prin eroare. Astăzi ori-ce cetățean care se crede nedrăptățit, poate apela în justiție pentru anume cazuri.

Dovadă deciziunea Curței de casație care a dispus ca decretul prin care generalul Grozea a fost pus în retragere trebue anulat fiind prematur, generalul nefiind încă ajuns la limita de vârstă prevăzută de lege.

Ei bine opozanții noștri se bucură de această deciziune care, după dînșii, ar arăta cu cîtă ușurință se procedă la ministerul de răsboiu.

Se înșeală d-lor; era vorba de interpretarea legei în privința punerei în retragere a militarilor pentru limita de vîrstă: se numără în cursul anului fixat sau după expirarea lui.

In cazul de față, militarul fusese pus în retragere înaintea expirărei anului; Curtea a tranșat divergența în sensul că trebue să se aștepte ziua în care anul de limită a vrîstei s'a îndeplinit.

Ast-fel generalul Grozea neatingînd vîrsta de 63 ani *împliniți* de cît în luna Februarie, Curtea interpretînd legea, n'a putut de cît să anuleze decretul de punere în retragere pînă cînd generalul va fi ajuns la vîrsta legalmente prescrisă.

Nu e dar vorba nici de neîndreptățire intenționată, nici de ușurință, ci, de o interpretare de lege.

Vor mărturisi însă adversarii noștri că, fără contenciosul administrativ, generalul Grozea n'ar fi avut cui să se adreseze pentru a elucida cazul și a interpreta legea în favoarea sa.

MUNCA SILNICA

Oribil lucru!

Auziți cum scrie gazeta memoriilor unui pușcăriaș: „se *pi*trece un a*di*varat eveniment pe care istoria nu-i va putea trece cu *vi*derea, un fapt extra-ordinar, care *nu mai* are precedent"...

A dracului *pi*trecere!

Se *pi*trece un eveniment, care este și un fapt extra-ordinar, așa că istoria—șugubeața istorie—nici nu-l poate trece cu *vi*derea.

Acest eveniment-fapt extra-ordinar, consistă, între altele, și în următorul fapt:

„... care (guvern) în *niște* alegeri *comunale* sufere a*di*varate dezastre, dar care are *majoritatea în parlament*..."

Recunoaștem că evenimentul, care se *pi*trece, este un fapt extra-ordinar și istoria se va arăta slabă, dacă nu-l va înregistra.

In *niște* alegeri comunale, guvernul sufere a*di*varate dezastre și, după ce se întîmplă acest fapt extra-ordinar: a*di*vărate dezastre în *niște* alegeri comunale, sau, cum s'ar zice, un mic incendiu, care a făcut mari dezastre—apoi extra-ordinarul eveniment arată, că, cu tot acest mare dezastru în niște alegeri comunale, guvernul are, totuși majoritatea în parlament.

Un monstru—nu autorul frumoasei și profundei cugetări—dar acest guvern, care dupe ce dă de dracu la niște alegeri comunale are majoritatea în parlament!!

CRONICA TEATRALA

JANE HADING

Piesa d-lor Meilhac et Halevy, nu e o lucrare de forță; din punctul de vedere literar ca și din acel technic teatral, după mine e o lucrare aproape mediocră. Totuși ea poate da prilej unei artiste mari să-și pue în evidență toată puterea talentului și artei sale.

Din acest punct de vedere prin urmare, alegerea făcută în această piesă, pentru a da cu ea publicului ieșan, măsura talentului marei artiste pariziene, e cît se poate de fericită.

Ast-fel asară, Iașul a putut vedea pe D-na Hading în toată splendoarea artei sale, cu care a reușit să prezinte o întreagă gamă de stări sufletești.

Marea artistă a dat dovadă de o subtilitate de analiză și o forță de interpretare, care pun în evidență un lacru rar: varietatea talentului.

Intr'adevăr *Frou-Frou*, nu e numai o simplă femee cu inima ușoară și capricioasă; e o femee pe care o educație greșită și împrejurări nenorocite o înalță pănă la rolul unei aadevărate martire a vieței.

In scenele variate în care se înfățișează, d-na Hading a reușit să scoată accente de o duioșie și de o forță cu adevărat superioare. Toate aceste după ce se înfățișază cu o dezinvoltură care punea în relief pe comediana pariziană.

Astă sară, *Maître de forges*. Nu ne putem aștepta de cît la același triumf.

Litere-Științe-Arte

Ilustrul astronom Camille Flamarion dă o mînă de ajutor spiritismului prin seria de articele ce publică în »La Revue" în care se ocupă serios de curioasele probleme oculte. Eterna împerechere între credință și știință.

*

Doctorul d. Halluno a găsit o nouă metodă de a deosebi moartea aparentă de cea adevărată. Procedurile se fac prin ajutorul substanței numită dionin, care se picură in ochiul mortului. Dacă ochiul se umflă și lăcrămiază după întraducerea di oninei, e semn că moartea e numai aaparentă; dacă rămîne însă neschimbat moartea e adevărată.

*

Doctorul Gabriel Robin, unul dintre inimoșii esperantiști romîni, studiază chestia de a deprinde pe orbi cu limba esperantă.

D-sa pregătește acum o gramatică româno-esperantă, ce ar putea aduce reale servicii orbilor. Limba aceasta artificială avînd rădăcini în toate limbile, va putea fi poate mai degrabă deprinsă în primul rând de orbi.

*

Spiritualul scriitor german Oscar Blumenthal a avut un nou succes teatral cu noua sa comedie „Palatul de sticlă" care s'a representat Duminică la Teatrul Regal. Impăratul Wilhelm care a asistat la spectacol s'a exprimat astfel despre nouă piesă vorbind cu intendentul general la teatreler: In fine mă bucur că după atîta vreme am putut vedea iar o piesă vesela de salon representată cu atîta vioiciune

*

Se anunță din Berlin că doui învățați germani, d-rii Reichenheim și Gehre, au descoperit raze noui, sămănînd cu razele Roentgen.

Aceste raze noi emanează din polul pozitiv al platinei, pe când razele catodice provin din polul negativ.

Cei doui savanți au făcut experiențe, spre a ști dacă aceste raze „anodice" au însușiri medicale.

*

Aproape in fie-care zi ne vine știrea unor noui mașini sburătoare. Printre francezii, germanii și americanii cari se silesc din toate puterile să inventeze acest nou aparat, s'a ivit și un savant rus, maiorul Feodorow. El susține a fi construit un aeroplan care ține piept ori-cărui vînt în mod automatic. Mai mult: cu cît vîntul e mai puternic, cu atît mai sigură e conducerea și iuțala mașinei.

Suma ce s'a prevăzut ca premii pentru cea mai bună invențiune similară l'a determinat pe ofițerul rus să-și dea aparatul la iveală, in apropiata axpoziție internațională. Și o femee va prezinta o astfel de invențiune. La expoziția de automobile din Newyok se află un model de aeroplan datorit Missei E. L. Pold.

*

STRUNA ZILEI

EXTREMELE

Se simte în oraș și în țară
o mare lipsă de zahar...
Voința.

Curat proverbul „n'are chelul
Scufie de mărgăritar".
Gazeta-i fără pic de... sare
Și-acum îi arde de zahar.

Informații

Senatul Universitar, întrunit aseară, a aprobat, după o îndelungată discuțiune, funcționarea nuoei societăți studențești, „Uniunea generală a studenților din Iași".

Discuțiunea a fost motivată de susținerea unor dintre profesori și chiar a rectorului, că această societate ar fi rezultatul unei zizanii dintre studenți pe urma politicei.

Se pare însă că membrii Senatului Universitar au fost convinși că dacă se face politică, ea nu se face la noua societate studențească ci numai la societatea existentă care pare a se bucura de întreaga bună-voință a rectorului.

—

Colegiul I electoral al comunei urbane Vaslui se convoacă din nou pentru ziua de 23 Decembrie a. c., spre a procede la alegerea membrilor consiliului comunal.

—

Din Craiova ne vine știrea despre decesul preotului econom Elefterie Petrescu.

Astă-zi, Sîmbătă, are loc înmormîntarea.

Luăm parte la doliul familiei.

—

Un proect de mare importanță se află în studiul ministerului domeniilor.

Proectul tinde să favoriseze asociațiunele țărănești la licitațiunele pentru arendarea moșiilor statului.

Intre ușurințele ce se vor acorda în această privința, sătenilor va figura, în primul rând, o micșorare sensibilă a garanției.

In afară de aceasta, proiectul va prevede și alte puncte, care vor face ca ofertele țăranilor să fie preferate.

Proectul acesta este o nouă dovadă de marele interes ce-l poartă partidul Conservator pentru țărani.

In cursul ultimei sale guvernări, guvernul și partidul conservator au dat multe probe despre dragostea pentru țărani.

Am dori să știm ce au făcut, pentru obijduiți săteni, miniștri liberali Stoicescu și Porumbaru?

Ce a făcut pentru țărani partidul liberal, care, nu lasă ocazie să n'o exploateze.

—

Demnitatea Universității ieșene știrbite

Textul unei convocări.—Despre ce era vorba.—Cazul d-lui Longhinescu.—Transferarea la catedra din Capitală.—Profesor definitiv pus la concurs pentru catedra de agregat.—In contra deciziunei ministerului.—Telegrama de protestare.—Părerea d-lui Disescu.

Textul convocărei pentru ședința de aseară a Senatului Universitar, a provocat oare-care zgomot, în cercurile profesorale. La încordarea cu care studenții așteptau rezultatul acelei ședințe—era vorba de autorizarea noei societăți studențești—s'a adăugat și nedumerirea cercurilor profesorale, mai cu samă că nu se știa ce incidente grave s'au produs care să motiveze a înscrie în textul convocărei: „și alte chestiuni care privesc demnitatea Universității din Iași".

Despre partea studențiască a ședinței de aseară ne ocupăm în altă parte a ziarului. Rămîne să ne ocupăm despre chestiunea cealaltă: „demnitatea Universității ieșene".

*

Și pentru a nu excita prea mult curiozitatea cetitorilor vom spune curînd că demnitatea Universității de Iași ar fi fost atinsă în persoana d-lui Șt. Longhinescu, decan al facultății juridice și profesor de drept roman și anume iată cum:

D. St. Longhinescu a cerut transferarea la catedra similară din Capitală, actualminte vacantă—cum văd cetitorii iarăși acea gingașă chestiune, rezultat al sistemului actual de recrutare a personalului didactic superior, asupra căreia am inzistat în unul din numerele noastre anterioare și care a dat rezultate atît de nefaste pentru Universitatea din Iași. Am spus'o atuncea și repetăm și astăzi că aceasta e un mare rău pentru Universitatea noastră, căci dorințele unora din profesori sunt îndreptate spre Capitală, ei nu văd înaintea lor de cît Universitatea de București, un adevărat ideal.

Cererea d-lui Longhinescu n'a fost însă admisă, deși chestiunea, conform regulamentului, trebuia să fie supusă cercetărilor ambelor senate Universitare care să se pronunțe.

*

D. Vlădescu, fostul ministru, dintr'un motiv care nu se cunoaște, n'a admis transferarea d-lui Longhinescu, și a decis scoaterea catedrei la concurs—catedră pentru agregație.

Din această deciziune a d-lui Vlădescu rezultă, însă, o situațiune din cele mai false și jignitoare pentru universitatea de Iași. Ar urma ca un *profesor definitiv* să se supue unui nou examen pentru a fi numit *agregat*, la aceeș materie și aceasta numai pentru motivul că e profesor definitiv la Iași, iar agregație e pentru București. De ce această inegalitate?

De ce atâta desconsiderare pentru Iași?

*

Această chestiune a fost supusă discuțiunei Senatului Universitar și probabil că din cauza importanței chestiunei puse în discuțiune membrii senatului Universitari au răspuns în număr suficient ast-fel ședința a avut loc—lucru foarte rar—la prima convocare.

Senatul Universitar a decis ca un protest telegrafic să fie adresat d-lui ministru de instrucție și protestul a și fost expediat aseară.

Senatul Universitar relevă cât de gravă este atingerea adusă Universității din Iași și pe considerente de text și de egalizare a ambelor Universități, cere a se reveni asudispozițiunei luate.

*

In cursul dezbaterilor unul din membrii senatului Universitar a declarat că a discutat cu actualul ministru de instrucție care este de părere cu totul contrară de cât d. Vlădescu și că d. Disescu, care cunoaște perfect situația lucrurilor, va reveni asupra nedreptei deciziuni luate de d. Vlădescu și se va grăbi a da complecta satisfacție Universității din Iași, atinsă în demnitatea ei.

—

D. dr. V. Bejan, profesor Universitar și directorul școalei de moșit din localitate, a primit o foarte elogioasă adresă din partea direcțiunei generale a serviciului sanitar, în urma raportului făcut de delegatul acelei direcțiuni în privința examenelor care au avut loc la acea școală.

In acea adresă direcțiunea recunoaște munca și conștiinţiozitatea depusă de profesorul ieșan și constată că numai prin această desfășurare de energie și cunoștinți d. dr. Bejan a putut reuși ca într'un timp relativ scurt scoala de sub direcția d-sale să dea un contingent atât de mare de agenți meniți a azista sătencele lehuze și a îngriji de copilașii sătenilor, care se nasc în condițiuni atât de propice pentru viață din cauza relei stări sanitare rurale—dovadă marea mortalitate a copiilor de săteni.

—

Un viu incident a avut loc ieri, la tribunal, între un magistrat inamovibil și un doctor.

Cazul fiind foarte grav, va avea uimări serioase.

—

Două umbre

Duminică 3 Dec. se joacă
Hamlet la Teatru

E seara umbrelor pe scenă
Se joacă tragicul Hamlet;
O umbră-a Regelui vedea-veți
Și umbra unui prinț-poet.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

13

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

La eșirea din oraș ei se opriră în fața unei trsăuri care staționa la drumul mare.

Necunoscutul ajută frumoasei Marion să se urce și el se puse alături de conducătorul trăsurei, care dădu drumul cailor.

Nina cunoștea împrejurimile orașului Aix.

Ea își dădu seama că se urma calea opusă satului Gardanne, dar fără a se neliniști, ia se aruncă în fundul trăsurei și începu a se gîndi.

Timpul trecea și cu toate acestea trăsura nu se oprea.

Nina scoase capul pentru a privi afară, dar nu pntu recunoaște localitatea.

O oră se mai strecură.

Tînăra fată, fără a-și putea explica ceea ce resimțea, deveni neliniștită.

I se spusese că George o așteaptă la Gardanne, dar în loc de a fi condusă în ținutul acela, trăsura din din contra înainta într'o direcție opusă.

Acum Nina nu știa unde era condusă, nu știa unde ăe găsea și călătoria dura de multă vreme.

Conducătorul seu o scoaăe din reflecțiile sale.

Trăsura se oprise pentru un moment la intrarea unei curți frumoase și trecând prin ea, parcurge aleele frumoase ale unui minunat parc.

In fine trăsura se opri.

Conducătorul sărind de pe traptă se închină cu respect în fața tinererei fete și îi zise:

— D-șoară am sosit!

— Și George?

Fără a răspunde direct acestei chestii, omul oferi brațul seu frumoasei Marion și o ajută să coboare din trăsură și să urce scările unui frumos peron.

Suntem la castel, zise el, vă voi conduce la persoana care vă așteaptă.

Nina, mai neliniștită încă, urma pe conducătorul ei, fără a mai îndrăzni să pronunțe un singur cuvînt.

Ambii, intrați în castel, traversau o serie de camere și apartamente pentru a ajunge la o mare sală de de bibliotecă.

— Bine-voiți a aștepta un moment d-șoară, voi preveni pe stăpînul meu.

Și fără a aștepta un răspuns, el dispăru după o portieră.

Marion, rămasă singură, simți mărindu-se neliniștea sa; i se părea că tot ce o înconjura era misterios.

Și cu toate aceste nimic nu trebuia să-i apară mai natural, de cît cîte-va zile de petrecere la Gardanne.

Cu toate aceste, de ce nu venea George întru întimpinarea ei? De ce și pentru care motiv își schimbase el reședința? Căci nu era la Gardanne în acest moment, și cu toate acerte în scrisoare de acea localitate era vorba.

Ce inseamnau toate aceste?

In adevăr, o femee tînără, atît de experimentată pe cît era tînăra Marion, era natural să se mire de desfășura evenimentelor.

Un zgomot de pași. întrerupse reflecțiile frumoasa Nina; ea se ridică în mod brusc de pe scaunul ei.

In același moment. draperia dîndu-se la o parte făcu loc unui om cam înaintat în vrîstă, cu ecoul rece și sever—care veni și se așeză în fața tinerei fete.

— Șezi copila mea, zise el scurt.

Și îi oferi un scaun.

Nina privi pe noul sosit și suportă una din acale emoții pe care nu le putem combate cu nici un preț, ori care ar fi voința noastră și care nu poate fi explicată.

Omul o examină cît-va vreme, liniile rigi de ale obrazului seu se destinseră puțin și el reluă cn un ton mai dulce:

— Copila mea, d-ta te numești Nina Marion, tatăl d-tale te crede la Aix și d-ta însă-ți credeai că te duci la Gardanne în urma cererei amantului d-tale George Pernelin.

D-ta nu ești la Gardanne și nu vei vede pe George.

— Nu-l voi vedea pe George?

— Mă înșel. nu-l vei mai vedea!

Nina era din sudul Franței, temperamenlul seu prea viu și arzător nu-i permise a rămîne stăpînă pe ea însă-și, și în urma acestei puternice levituri primite, turburată un moment, se ridică imediat, revoltată parcă contra acestui necunoscut care îndrăsnaa să-i vorbească ast-fel de amantul ei și zise:

— Nu voi mai vedea pe Gerge? Ce înseamnă vorbele aceste?

(Va urma).

D. V. Vlădoianu, presidentul clubului conservator din Iaşi şi deputat, se află suferind la proprietatea sa Cârjoaia.

Facem urări pentru grabnica restabilire a fruntaşului nostru.

—

La secţia I-a a tribunalului se judecă azi procesul intentat de primărie erezilor Capucinskl, pentru exproprierea caselor acestora necesară la lărgirea rîpei galbene.

—

STIRI SCOLARE

D-nei Sevasta Vârlănescu învăţătoare, i s'a acordat un congediu de 24 zile, cu începere de la 29 Noembrie, pentru caz de boală.

*

Societatea pentru protecţia animalelor a înaintat revizoratului scolar mai multe subiecte, care urmează să se dea ca teze elevilor din şcolile primare. Compuitorii vor concura la două premii pe care această societate le va acorda lucrărilor meritorii.

*

Locuitorii satului Băltaţi. comuna Brăeşti, au cerut revizoratului şcolar, ca să le dispenseze fetele de a mai urma la şcoala din Valea-Oilor, din cauza prea marei depărtări,

*

Pe lângă cei patru iustitutori de la scoala de adulţi, s'au mai numit alţi doi, şi anume :

D-nii : Eduard Cosmiţă pentru predarea geografiei şi Ioan Cucu pentru religie.

*

Revizoratul şcolar a intervenit pe lângă prefectura de judeţ şi alte autorităţi ca la conferinţele publice a cercurilor populare să asiste toţi notabilii din comunele unde urmează să se ţină acele conferinţe.

*

Societatea „Cantina Şcolară" din localitate a venit în ajutorul a 30 de şcoli din judeţi, procurând cărţi elevilor sărmani, în valoare de 500 lei.

*

Condiţiunile de admisibilitate, la examenul de definitivat, a învăţătorilor şi institutorilor, care urmează să se ţină cu începere de la 15 Martie 1907, sunt următoarele ;

Sunt admişi toţi acei ce la 1 Martie 1907 vor fi funcţionari 3 ani cu titlu provizoriu în învăţămînt.

Esamenul constă din 2 prebe, una estemporală, conf. art. 151, alta practică pedagogică. La ambele lucrări trebue obţinută media 7 ; dacă înse unii nu vor fi admişi la acea de practică pedagogică.

Preşedintele comisiunei va înştiinţa, prin revizoratul respectiv, pe fie-care candidat în parte unde urmează să treacă examenul.

Revizoratul este dator să înnaintezc preşedintelui comisiunei dovezi din partea celor chiemaţi la definitivat, cum că au primit înştiinţarea.

Candidaţilor nu le este îngăduit a-şi părăsi posturile de cît pentru temeiul chemărei. In preziua ţinerei probei de practică pedagogică fie-care candidat va trage un plic cu chestiunea ce va trata a doua zi, pe care 'l va semna cu numele seu propriu şi'l va încredinţa preşedintelui comisiunei.

In ziua fixată cu două ore înainte de începerea lecţiunei, fie-care candidat va desface plicul ce fusese încredinţat preşedintelui comisiunei, sub pază de necomunicare şi fără permiterea de note sau cărţi.

Candidatul va prezenta comisiunei planul lecţiunei model, ce va avea să ţină în clasă cu şcolarii asupra unui subiect de limba română sau aritmetică, după programul şcolilor primare. Lecţiunea va dura ½ oră şi se va ţine cu elevii claselor a 3-a şi-a 4-a,

Rezultatul se va pronunţa în fie-care seară, pontru cei esaminaţi în aceiaşi zi, consemnându-se în procese verbale si nota medie obţinută, de fie-care candidat.

*

In numărul 189 a Monitorului Oficial, a apărut în extenso proprama analitică a instrucţiunei militare în şcolile primare urbane şi rurale, publice şi particulare, române de băeţi.

Proectul de respuns al Senatului

—

Ni s'a teligrafiat ieri, că proectul de respuns al maturului corp de mesaj, a fost depus de ieri, pe biroul Senatului, de raportorul, d. Gr. Tocilescu şi că va veni la 7 c. în discuţie. Reproducem astă-zi părţile esenţiale ale proectului :

Sire

Sărbătorind împreună cu naţiunea anul acesta jubilar, Meiestatea Voastră a resimţit, poate şi mai puternic acea mulţumire sufletească, pe care o exprimaţi, Sire, în 1878 în ziua când întors triumfător de la Plevna, ziceaţi : „Pentru un Domn, ca şi pentru un părinte, este o mare mângiere şi întărire sufletească a vedea în zilele mari şi memorabile poporul întreg, ca o singură familie, strîngându-se cu inima împrejurul Său şi înconjurându-L cu dragostea lui.".

Senatul se simte fericit că, şi cu această ocaziune solemnă, poate reînoi mărturia iubirei sale neţărmuite şi a nestrămutatei credinţe către Augusta Persoană şi către Dinastia Meiestăţei Voastre. El, împreună cu întreaga ţară, înalţă rugi fierbinţi spre A-Tot-Puternicul pentru a păstra sănătatea Maiestăţei Voastre şi a vă dărui încă o domnie îndelungă, spornică şi strălucită.

Sire

Aflăm cu deplină satisfacere că, mulţumită măsurilor bine chibzuite votate la timp, mulţumită frumosului avînt economic început pe toate căile, precum nu mai puţin şi belşugului cu care Dumnezeu s'a milostivit a bine cuvinta şi înveseli anul jubilar al Maiestăţei Voastre, starea finanţelor publice este atât de înfloritoare.

Ca firească urmare a acestei stări prospere de mult dorită, Mesagiul Regal vesteşte uşurări de sarcini ale contribuabililor, cerere de noui credite pentru îmbunătăţirea căilor noastre ferate, precum şi un şir de proiecte de legi de ordine economică, ca : regimul apelor, consolidarea concesiunilor de terenuri petrolifere, cumpărarea de către Stat a pădurilor moşneneşti şi creşterea fondului de împădurire, pentru ca Ţara să-şi recapete pădurile sale, odinioarea aşa de frumoase, iar astă-zi, din nefericire, atât de mult pustiite.

Sire,

Acum 40 de ani, deschizînd prima legislatură constituţională, Maiestatea Voastră adresaţi mandatarilor Naţiunei următoarele cuvinte : «Temeliile sunt aşezate cu tărie ; ne rămîne acum să ridicăm edificiul ce am început cu atâta vigoara şi succes. La lucru Români ! La lucru cu probitate şi cu zel ! Uitaţi acele lupte şi rivalităţi cari pentru satisfacerea intereselor personale, pot compromite securitatea Ţărei întregi. Adunaţi-vă cu încredere împrejurul Meu !»

Acum, cînd încheiăm al 40-lea an jubilar al Maiestăţei Voastre, este acelaşi August şi părintesc glas care ne îndeamnă la lucru, pe calea cea largă şi mănoasă, undetoţi fiii României îşi pot da întîlnire, unde toţi pot fi folositori binelui Ţării.

Cu inimele calde şi plini de credinţă ne adunăm împrejurul Vostru, sub steagul ardicat şi purtat aşa de sus de Inţeleptul şi Viteazul nostru Rege, cîntat de scumpa noastră Regină şi chezăşuit de mândra Lor Dinastie, şi spunem şi astă-zi Maiestăţei Voastre, că nimic nu este mai adînc săpat în sufletul nostru de cît dorul de muncă pentru mărirea şi prosperitatea Patriei, de cît respectul şi devotamentul pentru Tron şi Dinastie.

Ultime informaţii

—

In cercurile din Capitală, ne scrie corespondentul nostru de acolo, sentinţa dată de secţia contenciosului administrativ în procesul generalului Grozea, continuă să preocupe lumea militară şi cercurile judiciare.

Se aşteaptă cu mare nerăbdare modalitatea ce va fi întrebuinţată pentru executarea decisiei judecătoreşti, întru cît, în regulamentele militare, nu este prevăzută modalitatea pentru reîntegrarea în activitate a unui ofiţer, care a fost scos la pensie.

—

Se pare că în cursul săptămânei viitoare toate cererile de construire de posturi noi telefonice la Iaşi vor putea fi satisfăcute.

D. diriginte al telegrafului a declarat astă-zi unui colaborator al nostru, că probabil în cursul săptămânei noii abonaţi vor avea telefoanele instalate la locuinţele lor.

—

Ni se telefonează din Bucureşti, că astă-zi, la orele 3, a avut loc înmormîntarea generalului G. Catargiu.

—

Delegaţia judeţană, a invalidat alegerea consiliilor zomunale ale comunelor : Cucuteni Cîrcineni, Costuleni, Coarnele-Caprii, Epureni, Golăeşti, Miroslava, Tăuteşti, Voineşti Poeni.

Contra deciziunelor de validare a consiliilor Comunale ale comunelor Cucuteni şi Cârniceni, s'a făcut recurs la Ministerul de interne. Delegaţia a casat alegerile din comunele Cotnari, Bucium şi Mogoşeşti.

Alegerile din Comunele, Popeşti şi Sineşti, fiind contestate, delegaţia a cerut anchetarea şi cercetarea motivelor invocate de contestatori.

La comunele : Roşcani, Gropniţa, Rediu Mitropoliei, Şipote, Sirca, Movileni, Ciurea, Galata, Hermeziu, Cepleniţa, Băiceni, nefiind nici o contestaţie, conform legei, s'a dat ordin de instalare.

Astă-zi, delegaţia judeţană, va lua în cercetare lucrările relative la alegerile efectuate în comunele Brăieşti şi Prisăcani.

—

In vedere, că s'au constatat mari neajunsuri în funcţiunarea liniei telefonice Iaşi-Bucureşti, din cauză că Galaţii abuzează de circuitul special al Iaşului şi îl utilizează pentru convorbirile sale, aşa că, tot timpul zilei, firul nu poate fi utilizat pentru Iaşi de cît maximum două ceasuri, dirigintele telegrafului de Iaşi a făcut un raport detailat direcţiunei generale, cerînd a se ordona Galaţului să nu utilizeze firul de Iaşi, ci numai acele pe care le-au avut pînă acum la dispoziţie.

Dirigintele telegrafului atrage atenţiunea direcţiunei, că aşa cum funcţionează linia astă-zi ea nu este de cît o ficţiune şi nu face de cît să creeze dezagramente publicului şi personalului de serviciu, care nu poate satisface cererile.

In acelaş senz a intervenit şi primarul Iaşului pe lîngă d. Cerchez, directorul poştelor.

Sperăm că d-sa va lua măsurile cuvenite de îndreptare căci n'ar fi just, ca după ce şi-a făcut un merit din construirea acestei linii, ea să nu fie de cît o operă avortată.

—

Corpurile legiuitoare vor lua vacanţă de astă-zi seara şi până Joi, 7 Decembrie.

—

D, Teodor Dornescu, fost prefect şi primar de Piatra-N. excomunicat, precum se ştie, de la congresul liberal, a demisionat din partid şi a declarat astă-zi, că va publica o scrisoare deschisă, adresată d-lui D. A. Sturdza, prin care va face destăinuri sensaţionale şi va da la iveală scrisori compromiţitoare pentru mulţi fruntaşi liberali, agreaţi de şeful partidului liberal.

De altfel şi ceilalţi escomunicaţi anunţă, că vor respunde, în mod foarte dureros pentru şefii liberali, la măsura de expulzare.

—

Astă noapte, la orele 1 şi 50, s'a declarat un incendiu la prăvălia lui Marcu Goldenberg, din strada Nicolina No. 121, care a distrus clădirea până la temelie.

Prăvălia era proprietatea lui C. Mărgărit.

După raportul serviciului sanitar al comunei Iaşi, au fost declarate, intre 22 şi 30 a lunei Noembrie, următoarele cazuri de boale infecţioase : 4 cazuri de difterie, 4 de scarlatină, 14 de cor, 3 tusă convulsivă, şi 1 caz de friguri tifoide.

—

Ministerul instrucţiunei publice a comunicat facultăţei de medicină, că a hotărât înfiinţarea catedrei de chimie medicală, iar pentru cea de terapeutică se va hotărâ mai târziu.

—

Infiinţarea doctoratului în drept la Iaşi

— Recrutarea profesorilor —

Partidul conservator continuă opera sa de înălţarea Iaşului din punct de vedere cultural.

In 2 ani de cînd se află la putere s'au infiinţat la universitate numeroase catedre şi laboratorii şi mulţumită stăruinţilor reprezentanţilor Iaşului, ministerul instrucţiunei publice a hotărît punerea facultăţei juridice de Iaşi, pe un picior de complectă egalitate cu acea din Capitală.

In acest scop s'a decis înfiinţarea doctvratului în drept la facultatea de Iaşi.

In ce priveşte numirile de profesori, se va face o inovaţie în lege, în senzul că numirile vor fi făcute de parlament din ilustraţiile barourilor din ţară.

—

Cînd propunerea centrului de a se reduce, începător de la 31 Martie 1907 armata aflătoare în Africa de Sud, la 2500 de oamenii cancelarul zise că nu poate să-şi iee o asemnea răspundere faţă de poporul german şi istoria germană şi a dat cetire decretului de dizolvare.

*

Ziarele germane susţin că la cetirea decretului de disolvare, prezidentul Reichstagului, contele Ballestrem, ar fi esclamat :

„Locul de president va fi ocupat, în viitor, de Singer". (Singer este unul din şefii social-democraţiei-germane.)

Atentat contra unui tren regal

Din Roma se telegrafiază că ziarul Il Tempo *află din Monte-Corone, că un atentat, cu focuri de revolver, a fost îndreptat asupra trenului regal, care venea de la Roma şi mergea spre Milano.*

Cum în acel tren, în afară de familia regală italiană, se afla şi un arhi-duce rus, se bănueşte că atentatul era îndreptat contra arhi-ducelui,

Evrei expulzaţi

Din Petersburg se telegrafiază, că împăratul a retras ukazul prin care dăduse voie evreilor, cari au luat parte la resboiul din Manciuria, să se poată stabili în Petersburg.

In urma acestora, mulţi evrei au fost expulzaţi.

—

IMPRUMUT

Din Athena se telegrafiază că guvernul a venit cu un proiect, prin care cere ca ministerul finanţelor să fie autorizat a contracta un împrumut de 22 milioane, de la Banca Naţională grecească.

Imprumutul va fi de 5 la sută, cursul de emisiune 91, amortisabil în 36 ani. Se vor emite 22000 acţiuni a 100 drahmi una,

Data alegerilor

Ziarele germane afirmă că data viitoarelor alegeri va fi fixată pentru ziua de 6 Februar,

Ciocnirea de trenuri

Din Buda-Pesta se telegrafiază că Orientul Expres s'a ciocnit cu un alt tren, care intra in gara de acolo.

Contele Edmond Zichy a fost uşor contuzionat.

Nouă operă de Mascagni

Pietro Mascagni a compus muzica pentru libretul «Sărbătoarea secerişului» de Fausto Salvatori.

Libretul a fost premiat cu un premiu de 25,000 lire.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic spcial al „Opiniei"

Bucureşti 2 Decembrie.

Ştiri neliniştitoare despre Rege

In cercurile bine informate din Bucureşti circulau astă-zi după amează ştiri neliniştitoare cu privire la sanatatea M. S. Regélui.

Se spunea anume, că prof. doctor Noorden, care a fost ieri şi astă-zi la palat, n'ar fi remas satisfăcut de rezultatele curei şi a dietei pe care profesorul o prescrisese Suveranului.

Faptul că profesorul vienez a recomandat suveranului complectă linişte, abţinere de la ori-ce surmenagiu, a dat naştere acestui zvon care a provocat fireasca emoţiune în capitală.

Această recomandaţiune de linişte va împiedeca probabil ca M. Sa să poată primi Duminică comisiunea Camerei pentru înmînarea respunsului la mesagiu.

Camera

Şedinţa este prezidaă de d. Triandafil.

La ordinea zilei :

Repetarea votului remas nul în şedinţa trecută pentru împămîntenirea d-lui dr. Melun,

Recunoaşterea calităţei de cetăţan român a d-lui Toma Samoil,

Legea pentru sporirea de la 2% la 5% a fondului pentru valorificarea pădurilor.

La deschiderea şedinţei d. Victor Filloti, deputat de Buzeu, cere d-lui Preşedinte să se fixeze ziua cînd îşi va dezvolta interpelarea adresată guvernului acum cîte-va zile în chestia administraţiei din Buzeu şi cere a se interveni spre a i se pune la dispoziţie actele cerute de d-sa şi care nu i-au parvenit până astă-zi.

D. Preşedinte respunde că va satisface dorinţele d-lui Filloti.

D. Rădulescu-Mehedinţi, spune ca acum, cînd suntem în ajunul votărei budgetelor, ar fi bine ca d. ministru al justiţiei să se ocupe de soarta micilor funcţionari, pendinţi de departamentul d-sale şi să stăruie ca soarta lor să fie îmbunătăţită.

Preşedintele cere ca d. deputat Rădulescu să-şi formuleze propunerea în scris, Ministrul titular nefiind faţă.

D. Rădulescu declară atunci că-şi transformă întrebarea în interpelare.

D. Paul Negulescu declara că se asociază la această interpelare.

Se intră apoi în discuţiunea proectului relativ la valorificarea pădurilor, despre care proiect vorbim mai sus.

Iau parte la discuţie d-nii Rădulescu şi Neculai Iorgulescu.

Respund: d-nii ministru Lahovary şi Aurel Iliescu, raportorul legei

Şedinţa continuă.

SENAT

După facerea apelului nominal, senatorii trec în secţiuni.

Alegerea din Bucureşti

Bucureşti, 2 Decembrie

Pentru scaunul de deputat al col. II de Ilfov, vacant în urma demisiunei d-lui Procopiu, sînt trei candidaţi, asupra cărora consiliul de miniştrii nu s'a pronunţat încă.

Guvernul va agrea, probabil, candidatura profesorului S. Ştefănescu —ceilalţi 2 candidaţi : domnii J. Socecu şi Al. Simu, avînd mai puţini sorţi de a fi agreaţi.

*

A treia agapă parlamentară va avea loc Vineri 8 Decembrie, tot în sala de marmoră a hotelului Bulevard.

—

Consfătuire Medicală la palat

O consfătuire medicală a avut loc astă-zi, la Palat, între d-nii prof. dr. Noorden şi dr, Theodory, medicul M. S. Regelui.

Agitaţia din Germania

Spiritele sunt foarte agitate în Germania. Disolvarea Reichstagului este viu criticată de aproape toate ziarele.

Se relevează, în special, un vehement articol contra cancelariului şi a guvernului, pe care-l publică „Boersen-Courrier", organul de publicitate al marei finanţe germane.

Amănunte asupra dizolvărei Reichstagului

Surprinderea cercurilor conducătoare.—Increderea în succes.—Prelungirea dezbaterilor din ordinul lui Bülow.—Istoricul unui decret de dizolvare.—O reflecţie istorică.

Ziarele berlineze publică detalii sensaţionale asupra împrejurărllor cari au procedat dizolvarea Reichstagului.

Contînd pe voturile Centrului, guvernul şi cancelarul erau siguri că creditul de 29 milioane, necesar politicei coloniale, va fi votat

Cînd însă cancelarul şi-a dat seamă de grava situaţiune, a dat instrucţiuni şefului serviciului colonial Dernberg ca să prelungiască discuţiunele atâta timp pînă cînd va fi primit ordine de la Palat.

Aşa se explică cum discuţiunea a durat până la ora 4 jum., timpul necesar ca prin un curier special să se transmită Suveranului raportul cancelarului şi ca Wilhelm al II-lea să trimită cancelarului decretul de dizolvare.

*

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică : Vaccinări şi Revaccinări

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult : 4—7 p. m.

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Bucureşti Str. Regală —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JAŞĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TRUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutŭ ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, cancerose, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi **evitează** iritaţiunea vătămătóre ce póte **resulta din** întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiuniie reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 18.—Iaşi, Marţi 5 Decembrie 1906

CONGRESUL LIBERAL

In momentul când scriem aceste rânduri, congresul liberal, trâmbiţat mai dinainte cu atâta paradă de vorbe, a început desbaterile sale.

Ce va reeşi din acest congres, ce va câştiga ţara din aceste desbateri de ordin particular, nu e greu de ghicit.

Armonia atât de şubredă a partidului liberal va eşi desigur şi mai ruinată, iar interesele ţărei, care nu au nimic de comun cu această consfătuire, nu vor avea nimic de câştigat.

Ne aducem aminte cu toţii, cum acum câţi-va ani, sub acelaş titlu de «Congres», s'au adunat junimiştii la teatrul Lyric, şi cu toţi cunoaştem rezultatele nule ale acelui congres şi foloasele ce a putut trage ţara din frumoasa oratorie junimistă. Şi doar junimiştii, transformaţi într'un fel de academie politică, se pretindeau singurii teoreticiani ai ideilor conservatoare şi singurii în stare de a formula precepte şi a da soluţii în gravele probleme politice aflate la ordinea zilei. Ne aducem aminte că atât congresul lor cât şi urmările acestui congres, au fost o complectă deziluziune.

Necontestat că din punct de vedere politic, ideia unui congres al reprezentanţilor celor mai de frunte ai unui partid politic, e tot ce poate fi mai frumos şi mai interesant, cînd scopul seu ar fi pregătirea soluţiunilor ce trebuesc date celor mai urgente şi palpitante cestiuni sociale şi economice. Singura numai cestiunea ţărănească, marea problemă socială ce se rădică atît de furtunoasă şi ameninţătoare la orizontul fie-cărui partid politic de guvernămînt, singura numai ea ar putea forma subiectul de discuţie al unui lung şi întreg congres.

Partidul liberal, va fi el capabil, ca in termenul restrîns al celor trei zile ale congresului să pună cel puţin bazele unei asemenea capitale cestiuni economico-sociale? Este cel puţin pregătit pentru a da o soluţiunea serioasă acestei grave probleme politice? Nu credem.

Este a ne face iluziuni, cu totul neconforme cu realitatea lucrurilor, inchipuindu-ne numai că liberalii urmăresc ca scop al congresului lor discuţiunea unor asemenea cestiuni de ordin social, economic şi politic. Lipsa de unitate, neînţelegerile şi dezorientarea politică sunt prea mari astăzi la liberali, pentru ca ei să se gândească macar la pregătirea sau rezolvirea unor astfel de mari probleme.

Certurile aceste din partidul liberal transformate în ultimul timp în adevărate cestiuni personale, şi aşa numitele escomunicări ale membrilor zişi nedisciplinaţi ai partidului, au dat acestor certe caracterul unor adevărate lupte de întâetate şi preponderenţă. Nu e un mister pentru nimeni uneltirile ocultei pentru a asigura încă din timpul vieţei d-lui Sturdza, şefia d lui Ionel Brătianu. De toţi sunt cunoscute luptele enorme ale d-lui Sturdza de a paraliza şi a înlătura această acţiune nefastă pentru partid, a ocultei partidului liberal. Nu e un secret pentru nimeni că tinerimea generoasă liberală formează o gardă puternică şi devotată în jurul d-lui Ionel Brătianu, şi e ştiut că: „La garde meurt et ne se rend pas"!

Clamorile şi lamentările celor escomunicaţi, nemulţumirile şi recriminările unora, indignarea şi violenţa altora, compun o atmosferă cu totul neprielnică unor discuţiuni senine şi profund cugetate, care ar putea forma obiectul unui congres. In asemenea condiţiuni, dată fiind starea sufletească a membrilor partidului llberal şi lipsa de armonie care a atins partea sa culminantă în ultimul timp, congresul de astăzi şi de mîine a partidului liberal departe de a putea să intereseze ţara prin soluţiunile ce s'ar putea da unor cestiuni sociale şi economice de actualitate, nu va fi de cît vidarea neînţelegerilor şi certelor atît de profunde care predomnesc în sinul seu, divizînd în mai multe tabere pe membrii unuia şi acelaş partid. Pe de o parte şeful partidului d. D. Sturdza cu puţinii şi vechii săi credincioşi, forţîndu-se de a menţine unitatea şi de a'şi menţine şefia. Pe de altă parte oculta care se rîdică puternică şi ameninţătoare, căutînd să acapareze totul, să convingă sau să învingă pe toţi, spre a putea întări cît mai mult piedestalul viitoarei şefii a d-lui Ionel Brătianu.

Cu drepturi mai mari şi mai vechi, atît cu servicii aduse partidului cît şi din punct de vedere al capacităţei şi valoarei lor personale, d-nii Emil Costinescu şi Vasile Lascar, fie-care cu prozeliţii şi devotaţii săi, nu pot concepe un singur moment şi nu pot lua în serios pretenţiunile de viitor şef ale d-lui Ionel Brătianu.

Iată icoana adevarată a situaţiunei actuale a partidului liberal. Iată cum se prezintă el astă-zi cu ocaziunea congresului ce se deschide.

Să nu ne facem deci iluziuni că din discuţiunile acestui congres vor răsări idei şi lumini noui.

Cel mult dacă unitatea atît de şubredă a partidului liberal nu va eşi mai ştirbită şi mai dezorientată de cum a fost înainte de congres.

Lascar Antoniu

„Eternul program"

Dl. Dimitrie Sturdza a cetit în congres pragramul partidului.

Am fi avut dreptul să ne aşteptăm la ceva nou, la o surpriză cu care vechiul şef al liberalilor să încerce a cîştiga încrederea cetăţenilor. Nimic din toate aceste însă. Cu alţi termeni, cu altă întorsătură, de fraze sforăitoare, programul citit în congres nu e de cît reeditarea palidă a programului de la Iaşi.

Punctele principale interesează finanţele şcoala, armata şi adminstraţia. Despre toate, d. Sturdza nu ne spune de cît lucruri vagi, îmbunătăţiri generale, fără nici o specificare, fără a articula nici o reformă determinată.

De aceea partea mai tare din interminabilul discurs, e filozofica introducere cu privire la oomnia legilor. „Această cerere, zice dl. Sturza, a fost rostită cu tărie ae adunările mume din 1857 şi de atunci a rămas un punct principal al programului naţional liberal".

E un mare adevăr în această afirmare, nu numai cu privire la readucerea domniei legilor, dar la toate celelalte puncte din program. Recunoscute de toţi, consfinţite în adunări şi congrese, toate chestiunile atinse în program, au rămas în starea în care se găseau la început, păstrate cu un respect şi o veneraţie particulară. Iar programul de acum 10 ani în urmă, este programul de astăzi, după cum fără îndoială va fi şi programul de mâne.

Dl. Sturdza însuşi insistă asupra lucrului, şi discursul său începe chiar cu aceste caracteristice cuvinte:

„Nestrămutat stă înaintea noastră Programul partidului naţional liberal de la 1892,

Nestrămutat! Foarte adevărat, prea adevărat. Ţara însă nu pare încântată de acest lucru. Ar fi de dorit să se mai îndeplinească ceva din el pentru ca lucrurile vechi să lase rândul altora mai nouă. Statornicia în această chestie nu e câtuşi de puţin la locul ei.

PIERRE şi.... COCO

Este natural ca într'un partid politic toţi membrii să nu fie la fel: să fie fruntaşi, să fie oameni de distincţiune şi să fie şi de ceilalţi, mai slăbuţi, cărora, în limbajul de club li se zice oameni de treabă.

Dacă, însă, cu prilejul congresului unui partid politic, cînd ie vorba să-ţi arăţi tăria şi să dovedeşti armonia—ie bine şi nimerit să-ţi aşezi partizanii într'un soiu de catalog de mărfuri şi să împarţi acel catalog în diferite categorii —asta ie altă chestie.

Fapt este că colectiviştii au făcut lucrul acesta, invitînd la congresul lor şi pe partizanii de distincţiune şi lansînd, în total, 360 de invitaţiuni.

Tot restul de partizani, al căror număr trebue să se fi urcînd la multe mii, a fost declarat, în mod oficial, de drojdie.

Intre persoanele de distincţiune figurează şi un ilustru ieşan, membru marcant al clubului din Bucureşti, simpaticul Pierre Solomon, iar în drojdie a fost vîrît un oare-care Coco Dimitrescu care ie ceva la una din Universităţile din ţară.

Eroare nu poate fi la mijloc. Domnul Pierre Solomon este un distins bărbat; d. Dimitrescu nu poate spune că şeful partidului s'a preumblat, vre-o dată, cu el d'ambraţeta.

Kain şi Abel în biblie.

Pierre şi... Coco în catalogul partidului liberal.

A se citi în ziar: discursul M. S. Regelui ţinut ieri cu prilejul presintărei răspunsului la Adresă; ultimele detalii privitoare la desbaterile din congresul liberal; importante ştiri telefonice şi telegrafice, din ţară şi din streinatate.

Hotel Ţipkis-Hotel Macedonia

Aşa zisul tineret liberal şi-a stabilit operaţiunile la 2 hoteluri din 2 oraşe diferite.

La Iaşi, centrul operaţiunilor, se află la hotelul Ţipkes; la Sofia, oraşul-exil al tineretului, ilustrul lor şef, regretabilul Teodoru, operează într'un hotel, numit Macedonia, din capitala Bulgariei.

Putem anunţa că alte ilustre colaborări vor sosi, curând, de d'incolo de mare: doi alţi colegi de ai lui Teodoru, Vizanti şi Manoliu, vor da preţiosul lor concurs întreprinderei de la Ţipkes, care va căpăta deci uu caracter pur internaţional.

Ceea ce merită a fi subliniat deo cam-dată, este faptul că, pe când între elementele liberale de la Iaşi, lipsa de armonie este complectă, grupul de la Ţipkes armonizează perfect cu victima de la Hotel Macedonia.

Nu numai că manifestul puşcăriaşului a fost publicat de *Liberalul*, organul ţipkist, dar a fost şi republicat.

In introducerea ce se face epistoliei perfectului cavaler, o lacrimă sare în ochii cititorului: este regretul, că justiţia nu va putea relua firul afacerei.

Cine ştie dacă nu suntem în faţa unei mici fineţe. Ţipkiştii posedă un jurisconsult foarte tare, pe d. Al. Gane, ale cărui sentinţi, pe când era judecător, sînt şi au fost celebre,

D. Gane a descoperit poate mijlocul de a cere şi obţinea revezuirea procesului victimei şi o va face nu acum, dar la vremuri mai bune.

Căci lucrul numai curat nu este.

Intre Ţipkes şi Macedonia se urmează aruncături de bezele, se schimbă, pe furiş, lacrimi ferbinţi.

O scrisoare, a cărei răspundere redacţia declară că nu o primeşte, ea o publică şi o republică: o publică din spirit de imparţialitate pentru un condemnat; o republică pentru că... numărul trecut s'a vândut tot!

Declară că nu pentru a injuria justiţia a făcut loc rândurilor unui ticălos, dar tipăreşte că firul afacerei nu va putea fi reluat.

Alianţa între Ţipkes şi Macedonia este vădită.

Cine se aseamănă, se culege.

OAMENI ŞI LUCRURI

Jubileul Caudella

Capitala şi-a terminat serbările jubilare în mijlocul cărora printre atîtea altele, a figurat şi Muzica.

A doua capitală îşi permite acum luxul unui modest jubileu, exclusiv artistic, închinat activităţii pur muzicale a unuia din cei mai conştiincioşi maeştri, din cei mai sinceri închinători ai artei,—maestrul Eduard Caudella.

Iniţiativa serbărei se datoreşte organizaţiunei puţin cunoscută încă a artiştilor, sau mai drept a iubitorilor de artă din Iaşi şi corpului profesoral al Conservatorului de muzică şi declamaţiune căruia Caudella a consacrat anii cei mai frumoşi şi mai fecunzi ai activităţei sale artistice, spiritul său de organizare, talentul său de creator şi conducător.

Nu e locul aici de desfăşurat pagini de istorie şi biografie,—care se vor face aiurea. Ci e vorba de înregistrat acest frumos avânt pornit din iniţiativa amatorilor şi cunoscătorilor de frumos, pentru serbătorirea unui lung period de activitate pe câmpul artei pure unde atît de puţini s'au putut înălţa pînă la culmile unde planează spiritele artistice, mai presus de proza luptelor zilnice sau intereselor meschine; mai presus de viaţa vulgară unde se ciocnesc micile patimi şi marile nimicnicii.

Eduard Caudella, artistul cu numele străin dar cu sufletul profund românesc şi-a dobândit de mult laurii unei incontestabile forţe muzicale şi a trecut de mult peste hotarele ţărei unde a dus, odată cu farmecul compoziţiilor muzicale, renumele ţărei româneşti, aşa cum fac preste tot marile talente.

Străbătînd profunzimea şi înălţimea frumuseţilor noaste poetice, le-a adăogat frumuseţea proprie geniului muzical şi astfeliu însoţite le-a dăruit lumei încîntînd simţirile, vrăjind sufletele generaţiuniei trecute ca şi a generaţiunei de astă-zi. Intre majestosul gen al „operei" naţionale—de mirat este că iniţiatorii serbărei au omis partea aceasta capitală—şi între fermecătoarele compoziţiuni mici şi gingaşe pe firul strofelor variate ale tuturor cîntăreţilor noştri lirici, începînd cu Carmen Sylva—o mare admiratoare a lui Caudella, maestrul a cultivat toate genurile muzicale şi a scris astfeliu trainice şi nemuritoare pagini cari vor fi martore în viitor despre fecunda şi neîntrerupta activitate a acestui iubit artist care cunoscînd şi iubind *frumosul* a trăit pentru dînsul şi numai lui îi s'a închinat.

Rodion

Să se respundă

Liberalul **voeşte să ne perdem timpul cu discuţia cancanurilor, unul mai boacăn de cît altul, inventate de acel ziar şi de colaboratorul său, condemnatul doctor Teodoru.**

Nu vom face lucrul acesta.

Să ne permită, însă, adversarii noştri să punem oare-care întrebări absolut pertinente în cauză:

D. avocat Georgel Mîrzescu, jucat-a vre-un rol în instrucţia fraudelor recrutărei din judeţul Putna?

Fost-a D-sa avocat şi apoi martor **în instrucţia fraudelor de la recrutarea din Focşani?**

Fost-a D-sa avocat şi apoi martor, din cauza unei nedrepte — zicem noi, acuzaţiuni din partea propriilor sei clienţi — a căror soartă înduioşează atât de mult pe *Liberalul*?

Aşteptăm respuns.

Excedentul budgetar.

In momentul cînd începusem a zice în coloanele acestui ziar câte-ceva cu referinţă la modul de întrebuinţare a excedentului budgetar, nu cunoaştem nici cifra axactă a acestui excedent. nici raţiunea pentru care el se va întrebuinţa într'un fel sau altul.

Aveam înainte informaţiile ziarelor cari spuneau că excedentul va fi de peste 45 milioane şi că se va întrebuinţa în cheltueli şi degrevări de imposite.

După expunerea de motive relativă la acest exeedent pe care am cetit'o tot în acest ziar, ştim acum că excedentul trece de 47 milioane iar că întrebuinţarea lui se face pentru motivele arătate în acea expunere, cu cheltueli şi uşurări a unor imposite.

Fiind că mi-am propus şi eu a analisa această chestie, astă-zi la ordinea zilei, voi continua a arăta părerile ce am.

Negreşit că soluţia cea mai mulţumitoare pentru întrebuinţarea excedentulu este acea adoptată; adică pe de o parte a se satisface nevoi mari şi urgente ale statului, iar pe de alta a uşura impositele.

Asupra cheltuelilor cari ar trebui să aibă precădere, căci nu toate se pot satisface, vor fi discuţiuni, dar în definitiv lucrurile se vor aranja spre binele şi folosul general.

Cât priveşte uşurarea impositelor, această chestie poate fi discutată din multe puncte de vedere. In cazul cînd suntem în măsură a mai uşura pe contribuabili de sarcinile ce apasă asupra lor, ceia ce după calculele de până acum putem face, se pune întrebarea dacă nu e mai blne să se suprime complect un imposit care se dovedeşte a fi prea oneros, sau să se uşureze micşurându-se cota lor, mai multe imposite? Proectul de lege, discutat şi votat de Cameră, se opreşte, la această a două soluţiune, căci micşurează taxele la doua imposite. — Şi cu toate acestea se găsesc mulţi partizani ai ideei dintâi, adică care socotesc că e mai bine a se suprima complect un imposit rău şi vexator. Am citit în unele ziare propuneri de felul acesta cari susţineau că s'ar putea suprima complect ori-ce impozit asupra micei proprietăţi fonciare, ca de exemplu aceia ce n'ar avea o întindere mai mare de 10 hectare.

Deficitul ce se prevede pentru budget n'ar fi fost mai mare de vre o 6 milioane, care însă după proprunător s'ar compensa suficient prin productivitatea impositelor vechi, cît şi prin impositele mai noi.

Şi ideia aceasta are partizani printre teoreticianii financiari. Unii ca Beaulieu susţin că în aşa chip producând efectele acestei măsuri vor fi mai bine simţite, decit dacă degrevarea ar atinge de o dată mai multe imposite.

Mi se pare însă că procedarea de a doua care chiar dacă n'are asentimentul unii teoretician cu Beaulieu, are însă pe aceia a multor specialişti în materie. este cea mai bună.— Căci se judecăm puţin lucrurile.

Se zice să degrevăm sau să suprimăm impositul cel mai oneros. Chestiunea e însă, care ar fi impositnl ce cade în această categorie?— Este ştiut că încă nu există imposit care să nu provoace nemulţumiri şi plângeri ori care să nu atingă nedrept pe cineva. Şi greu ar fi de găsit pe cel mai rău dintre ele.

Dacă este adevărată zicătoarea că impositele vechi sunt cele mai bune, pentru că prin practicarea lor în un timp îndelungat, au perdut din asperităţile de la început, contribuabilii s'au deprins cu ele, iar incidenta lor s'a fixat întru cît-va, atunci păcatul de a fi rele şi onoroase n'ar putea cădea decît asupra impositelor mai noi. Dar şi între acestea, n'ar fi tocmai uşor de ales, nu atit din cauza quantumului lor, pe cînd din aceea a incidenţii, cînd adopţi teoria suprimării unui imposit vexător nu este tocmai la larg ca să faci ameliorări simţitoare, precum o poţi face cînd eşti partizan al ideei de al doilea.

Şi apoi, după cum ziceam şi mai înainte, nu se ştie ce ne rezervă ziua de mîne. Putem noi căuta pe o productivitate constantă a impositelor indirecte, care alimentează pentru cea mai mare parte budgetul nostru?— Ai suprimat un imposit, şi presupuneam că s'a găsit cel mai oneros, va fi greu a-l reînvia atunci cînd o necesitate budgetară ar reclama reînfiinţarea lor. I-ai redus numai taxa e uşor de văzut că la vreme de nevoe, aceasta se poate mări, căci impositul e-

xistă.— De aceia soluţiunea de a degreva mai multe imposite mi se pare cea mai justă.

Despre a treia parte, adică rezerva budgetară vom vorbi în alt articol.

V. I. Radu

Invăţătorii rurali

Primim următoarele :

In general vorbind, şcoala şi presa sunt singurele forţe care mai au posibilitatea de a îndruma poporul pe calea cea adevarată. Pentru-că există o bogată legătură atât de strînsă între aceste două forţe, noi învăţători rurali, recurgem la seriozitatea şi imparţialitatea presei, punîndu-ne la dispoziţia Dv. cu lămuririle de mai jos, rugîndu-vă în acelaşi timp să bine-voiţi a începe prin ziarul ce cu multă măestrie conduceţi, o campanie pentru sporirea salarului nostru. Cunoaşteţi in deajuns, că un individ, care munceşte toată ziua pe băncile şcoalei, care afară de aceasta are de muncă cu banca populară, cursul de adulţi, cenferinţe populare, şezători, cantină, etc. etc. — este cu adevărat batjocorit cu modestul salar de 75.50 lei. Dacă preoţilor care muncesc 4 jumătăţi de zi în cursul unei luni, Duminicile de dimineaţă, şi li s'a mărit salariul, (nu suntem geloşi de ei, facem doar o comparaţie) apoi noi, care nu avem posibilitatea de a mai face nimic alt de cît şcoală şi activitate extra-şcolară, nu avem dreptul să cerem şi să batem, pînă nu se va da şi deschide,... acum cînd sunt atîtea milioane excedent ?...

De cele de mai sus, Domnule Redactor, vă rugăm a lua act şi a vă da opinia Dv. în ziar, servind ast-fel o cauză destul de dreaptă şi de competinţa presei.

CAMERA

Excelentul nostru confrate «Patria» *publică următorul articol sub iscălitura preţioasă a D-lui V. Arion* :

Intr'o frumoasă mişcare de solidaritate majoritatea Camerei s'a strâns compactă împrejurul guvernului cu ocasiunea răspunsului la mesagiul tronului.

Desigur, sânt în mijlocul majorităţei nemulţumiri multe şi justificate ;—totuşi, concentrându şi toată energia conştiinţei în sentimentul intens al binelui partidului şi al ţării, majoritatea a dat o dovadă de stăpânire de sine de care va trebui să se ţie seamă.

Vor trebui să ţie seamă de această atitudine a majorităţei mai întâi aceea cari, după cuvântul unui împarat filosof din vechime, s'au prea *cesarizat.* Aceia cari s'au lăsat să-i coloreze prea mult situaţiunea de fruntaşi ce au în partid. Acei cari au uitat prea repede că sunt oameni nu cesari.

De atitudinea Camerei vor trebui să mai ţie seamă toţi aceia cari, neputându'şi stăpâni neastâmpărul care'i frământă, s'au lăsat să fie mânaţi de sugestiunile unei vanităţi cam uşurele şi au făcut, în timpul când Camerele ou fost închise, o politică agitată şi turbure, uitând că schimbarea şi înlocuirea miniştrilor este o preropativă regală care nu poate fi lăsată la discreţiunea unui funcţionar ministerial oarecare.

Dacă majoritatea Camerei a privit pînă acuma mişcările agitate ale unora cu acea curiositate artistică cu care urmăreşte jocul de scenă al unui debutant care nu'şi prea ştie bine rolul, de aci înainte ea este hotărâtă să nu mai lase să se compromită situaţiunea puternică ce partidul Conservator are în acest moment în ţară prin intrigi de culisă.

De alminteri, acei cari de câtva timp caută să se pue prea mult în evidenţă, să nu uite că aprecierile şi ilusiunile de perspectivă sunt foarte necesare pentru vaza multora ; şi că sunt unii oameni cari ar face mult mai bine să se ţie într'o rezervă prudentă, să nu se puie prea în lumină, să nu vie prea aproape de publicul care-i priveşte şi-i ascultă.

Cine ştie dacă văzuţi prea de aproape nu vor perde !

Sunt în partidul conservator o sumă de oameni cari se cred oprimaţi îndată ce li se contestă dreptul d'a fi stăpâni peste ceilalţi. Nimeni nu poate înainta în partid fără voia acestor domni ; până şi talentul devine o graţie ce ţi se hărăzeşte de dinşii. Censori plini de asprime ai meritelor fie-căruia, lumea începe să se'ntrebe cu oare-care ironie cari sunt meritele lor.

Este o stare de lucruri cari nu mai poaet dăinui.

Ar fi o greşală neiertată, dacă o majoritate puternică şi care se bucură încă de sprijinul ţării, n'ar manifesta cu hotărâre voinţa ei de unitate şi coeziune în partid şi în guvern. Viaţa sufletească cari face tăria partidelor este în totdeauna expresiunea unei sinteze : — ea nu poate să resulte de cât din coordonarea tuturor forţelor din partid.

Dominat de gândul viitorului partidului guvernul să se afirme nu atât ca o stăpânire de voinţe cât mai cu samă ca o direcţiune de idei. El va găsi atunci în sinul majorităţei sprijinitori pasionaţi şi sinceri, întotdaeuna gata la muncă şi la jerfă

„Opinia" în Provincie

Huşi 2 Decembrie.

Prin o chemare semnată de vre-o câţi-va oameni, care unii nici prin naştere, nici prin sentimente nu sînt români, s'a convocat pe cetăţenii judeţului Fălciu spre a se consfătui şi lua măsuri în contra peirei neamului.

Noi răspundem că cei cu durere s'au interesat de soarta ţăranului fără larmă, fără societăţi de laudă mutuală şi de interese :

1) Din statistici se constată că judeţul Fâlciu *nu numără cei mai mulţi neştiutori de carte* faţă cu cele alte judeţe.

2) Că în judeţ la noi sunt încă mulţi proprietari şi posesori români cari cultivă pământul judeţului Fâlciu.

3) Că intelectualii judeţului au luptat pentru înfiinţare de bănci şi asociaţii şi Fâlciul e al III-lea judeţ din ţară în privinţa asociaţilor, că are 4 asociaţii ţăreneşti şi anume : *Roşieşti, Ghermăneşti, Vutcani* şi asociaţia ţărănească de pe *moşia Râseşti* a d-lui T. Cerchez, Prefect.

4) Ideia de a se înfiinţa cooperative e dăunătoare comercianţilor români, şi mai bine e să se dea concurs negustorilor români căci avem în toate branşele şi în Huşi şi pe la sate români negustori aşa : bacani; Donea, Idriceanu Ştefănescu, Pivniceriu, Fr. Harmagea, Mazilu etc. Crâşmari : Boghiceanu, P. Chisacov, Bârlădeanu, Jecu, Dănilă, Posleţ, Dobrea, Dăun, etc.

Pitării româneşti s'au înfiinţat prin stăruinţa unui fost inspector comunal, în Hoceni, Hurdugi, Vutcani, Şuletea, garantând pe fabricanţi pentru făină la d-nii Agatstein şi Beral.

Asociaţiile sunt bune, dar să se formeze o bancă unde negustorul român să găsească capital, nu să se formeze cooperative de consum, prin care să se dea în capul iniţiativei private.

Ţăranul n'are nevoe de sprijinul cooperativelor ci intelectualii să se îngrijească şi să se gândească mai bine la mijloacele prin care i ar putea garanta lui paza avutului şi la pieţe unde să şi-le desfacă.

S'au întrunit după chemare, cetăţenii Huşeni, dar în loc să se vorbească despre interesele naţionale, li s'a vorbit de catre Zelea Codreanu despre născuţi şi morţi şi d-sa a făcut o proorocire că până în 100 ani în Huşi nu va mai fi picior de român, ci se vor adăposti toţi Polonii, Armenii, şi evrei, că bietul ţăran român până la Codreanu Zelea, şi dr. Korembac era lasat în părăsire şi ei s'au găsit să-l scoată de sub impilări şi jug.

Unde sunteţi voi : Kogălniceanu, Cuza, Catargiu, Beldiman, Moruzi-Bosie etc., care aţi luptat pentru dezrobirea ţăranului din judeţul Fâlciu, să vă cutremuraţi azi când apărarea şi dezrobirea lor se pledează de renegaţii : armeni, arnăuţi şi de toţi acei care numai au trecut prin apa botezului fără a-şi înstrăina apucăturile.

Litere-Ştiinţe-Arte

Demisia din teatru a artistului Nottara are de astă dată, o bază ... shakespeareană In adevăr se zice că talentatul artist ceruse să se pue în repetiţie două piese : Richard III şi Regele Lear, ambele de Shakespeare, ceia ce direcţia teatrului n'a putut face pentru moment.

*

A propos de genialul dramaturg englez. Discuţia în jurul lui Shakespeare continuă mereu şi unul din argumuntele cu care-i se contestă paternitatatea celebrelor opere ar fi că nu e posibil ca un simplu actor să poseadă atâtea vaste cunoştinţi asupra evenimentelor, asupra naturei şi pasiunilor. La aceasta unii critici observă că Shakespeare, deşi actor, avea relaţiuni cu mari săniori contemporani, cum fu contele de Southampton şi alţii.

Iar alţi critici arată pur şi simplu că vastele cunoştinţi sunt un privilegiu al geniului şi amintesc că între autorii mai noi Balzac de asemenea nu poseda cultură vastă şi totuşi a putut atinge toate subiectele şi temele cu o pricepere care provoacă admiraţia şi entuziasmul eruditilor.

*

La Paris a avut loc o mare întrunire a studenţilor în medicinăl a care au luat parte şi doctori şi profesori şi oameni politici. S'a discutat chestiunea modificării studiului medical constatîndu-se — după declaraţia d-rului Doyen că „învăţămîntul medical în ziua de astăzi nu existăşi că trebue să se introducă un învăţămînt cu desăvîrşire practic" după un nou program întocmit de o comisiune compusă din medici practiciani, studenţi şi medici-profesori.

*

Ce însemnează, la Paris, o piesă cu succes ? La aceasta a răspuns cunoscutul artist şi director Porel :

„După intăia lună un „succes« trebuie să fi adus 100,000 ; un „mare succes" 150,000 ; un „triumf" 200,000 franci.

*

La Newyork s'a deschis a doua mare operă, „Manhattan Opera" care a costat zece milioane de franci. E o clădire monumentală care poate primi 3500 spectatori. La spectacolul de deschidere s'a cîntat „Puritanii" de Berlioz cu Alexandru Bonci, rivalul tenorului Carusso.

*

„Societatea pentru istoria teatrului din Paris stăruie să poată obţinea de la municipalitatea marei capitale un semn în amintirea glorioasei tragediane Adrianne Lecouvreur, cel puţin o placă sau numele unei străzi.

Se ştie că celebra artistă a înspirat în tinereţe o vie pasiune marelui Voltaire.

*

STRUNA ZILEI

«BANII»

Cu concursul artistului P. Liciu din Bucureşti

In fine actorii, sărmanii
Sunt veseli şi simt un deliciu :
Că vine tovarăşul Liciu
Ş'odată cu dînsul vin... Banii.

Informaţii

Liberalul reeditînd cancanurile cu care ziarul colectiviştilor locali şi suratele lui mai mari din capitală şi-au umplut coloanele luni de zile, căutînd să acopere cu noroiu pe un om, pe care insultele lor nu-l pot atinge, revine din nou asupra unei sfruntate minciuni şi afirmă că d-na dr. Theodoru ar fi fost sau este încă bursieră a statului şi că ar fi fost trimisă de ministerul de instrucţie pentru complectarea studiilor muzicale.

Afirmaţiunea acaasta constituie cea mai nerusinată minciună, şi cadrează perfect cu conţinutul coloanelor ziarului colectivist.

Trebuie însă să se ştie că *Liberalul* se serveşte de această minciună cu bună ştiinţă că utilizează o minciună de aceia :

Somăm *Liberalul* să dovedească că d-na dr. Theodoru ar fi primit bursă de la actualul guvern.

Somăm *Liberalul* să facă dovada despre exactitatea acestui fapt, de care se serveşte ca un lucru care ar învedera că atacurile sale ar fi justificate.

Să facă bine şi să dea dovadă, orcît de neînsemnată, chiar un început de probă, dacă se poate, căci să nu-şi închipuie că vom lăsa nepedepsită această infamie, care constituie de alt-fel un sistem de luptă pentru neonorabilii noştri adversari.

Celebrul artist dramatic italian Alfredo de Sanctis, va da 2 representaţiuni în Iaşi în serile de 22 şi 23 Decembre.

Se vor represinta : *Colonelul Bridon* de E. Febre şi *Amicul Femeilor*, 3 acte de Dumas fiul.

Organizează „Talia",

Mîine, 5 Decembrie, fiind hramul bisericei Sf. Sava, serviciul divin va fi oficiat de protoereul judeţului nostru.

D. V, Oiaga, defensor eclesiarhic, a inspectat eri oficiul protoeriei din localitate.

D-sa a rămas mulţumit de chipul cum e diriguită această cancelarie, aducînd mulţumiri Sf. S. Economul C. Stamate, protoereul judeţului.

D. Iosef sin Iosef, meseriaş, a cerut I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, cuvenita bine-cuvîntare pentru a îmbăţişa religiunea creştină.

Răspunsul Regelui

Iată răspunsul Suvevanului adresat comisiei, care-i presintat răspunsul la adresă :

Domnule preşedinte,
Domnilor deputaţi,

Primesc cu bucurie adresa Camerei deputaţilor.

Această bucurie este cu atât mai viue, pe cât de mare Mi-a fost părea de rău că iarăşi M'am văzut împedecat de a veni Insu mi în mijlocul Reprezentaţiunei Naţionale.

Gândul Meu cel d'întâi este de a mulţumi din adâncul inimei pentru bunele urări de sănătate ce Mi-au venit de pretutindeni şi pentru sentimentile de iubire ce cu atâta căldură sufletească şi într'un singur glas Mi le arată Camera cu prilejul încheerei serbărilor jubilare.

La aceste mult preţuite mărturisiri ale dragoastei Poporului Romîn, care încununează în chip aşa de mîngîetor o viaţă întreagă de lupte şi străduinţe comune pentru binele obştesc, răspund prin o nemărginită recunoştinţă.

Împărtăşesc în totul dreapta Domnilor Voastre mîndrie pentru minunatele rezultate şi îmbucurătoarele învăţăminte ale expositiei noastre naţionale, care va rămînea una din cele mai măreţe manifestări ale voinţei noastre nestrămutate de a dobîndi, prin muncă, un loc de onoare printre naţiuni şi de a aşeza mărirea ţărei pe temelii trainice şi sănătoase.

Nu mai puţin Mă bucur de anul mănos pe care la dăruit Dumnezeu holdelor noastre, precum şi de starea înfloritoare a finanţelor statului, care va permite prudente îmbunătăţiri în diferitele ramuri ale administraţiei şî mai cu seamă va înlesni o uşurare a sarcinelor ce apasă asupra păturilor sarace şi muncitoare. Tot ce veţî face întru acest sfârşit, ca şi măsurile de bună îndrumare de care sunteţi prepcupaţi pentru sporirea şi propăşirea vieţei economice ţărăneşti vor contribui puternic la înălţarea şi la întărirea scumpei noastre Romînii.

Vă mulţumesc încă odată, domnilor deputaţi, în numele Reginei, al Meu şi al Familiei Mele, pentru caldele urări ce ni le aţi adus.

La 17 Decembrie a. c. va apare în localitate, sub direcţia unui comitet, ziarul **„Voacea Meseriasului"**, organ al *Clubului Meseriaşilor Romîni din Iaşi.*

Acest ziar se va ocupa, de interesele clasei meseriaşilor, tratînd chestiuni economice şi technice ale diferitelor meserii, va publica dările de seamă ale comitetelor corporaţiilor din localitate şi din provincie, apărînd, în mod conştiincios, această clasă productivă.

Ministerul instrucţiunei publice în conformitate cu art. 69 din legea învăţământului secondar şi superior, aduce la cunoştinţa generală, că se află vacantă catedra de chimie medicală şi biologie, de la facultatea de medicină din localitate.

Până în termen de 2 luni de la publicarea vacanţei, aspiranţii vor adresa ministerului cererile, însoţite de un memoriu în dublu exemplar asupra calităţilor, titlurilor şi operilor lor ştiinţifice, precum şi un număr suficient din lucrările ştiinţifice, care au fost imprimate, sau ori ce documente pe care le cred necesare a-şi susţine cererea.

Tribunalul din Râmnicul-Sarat a cerut autorităţilor locale, urmărirea ţigancelor Neacşa Neagu Ioan a Stanchei şi Maria Stan Savastia, acuzate că în ziua de 22 Octombrie au omorît şi prădat pe fata Olga Ştefan Balan.

Intrunirea Meseriaşilor

Eri dimineaţă, meseriaşii din localitate, au întimpinat la gară pe d-nii Gh. Stănescu, I. S. Rădulescu, C. Ionescu şi C. Mocănescu, delegaţii Clubului meseriaşilor din Capitală, care au sosit pentru a lua parte la întrunirea convocată de clubul meseriaşilor din localitate.

Intrunirea a avut loc la ora 2 p. m. în sala Turn Verein, unde au luat parte toţi meseriaşii ieşeni.

D. N. V. Ştefăniu tipograf, vicepreşedintele clubului, roagă adunarea să admită, ca această întrunire să fie prezidată de d. I. S. Rădulescu, delegat din Bucureşti ; propunerea ie primită cu unanimitate.

D. Rădulescu Bucureşti, mulţumeşte de onoarea ce i se face de meseriaşii din a doua capitală, apoi dă citire noului program de reorganizarea cluburilor de meseriaşi şi de îndreptările ce trebuesc aduse legei pentru organizarea meseriilor.

D. N. V. Ştefăniu tipograf, zice că meseriaşii astă-zi nu mai sunt cei din trecut, ei au făcut progrese mari, din toate punctele de vedere.

Datorită legei meseriilor, meseriaşii s'au familiarizat, şi sau înfrăţit, de la un capăt al ţărei până la celalt, şi sunt conştienţi de menirea lor.

Legea meseriilor într'adevăr, are multe lacune, ca fie-care lucru la început, însă de datoria noastră este, să cerem modificarea ei după nevoile şi interesele noastre. Face apel la tot ce este meseriaş să se înscrie la clubul meseriaşilor din Iaşi, instituţie, ce se ocupă exclusiv de cauza generală a meseriaşilor şi care este santinela neadormită a acestei cauze, căutînd ca drepturile meseriaşilor să nu fie întru nimic ştirbite.

D. V. Arseni, cere ca legea meseriilor să fie modificată şi în senzul, ca tot ce este meseriaş să facă parte din corporaţiuni în mod obligator.

D. Gh. Neculau bărbier, susţine a a se face repausul duminical obligator prin lege şi pentru meseriaşii bărbieri, căci şi aceştia au nevoe de odihnă ca fie-care om. Mai susţine

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

14

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

In adevăr, o femee tînără, atît de experimentată pe cît era tînăra Marion, era natural să se mire de desfăşura evenimentelor.

Un zgomot de paşi. întrerupse reflecţiile frumoasa Nina ; ea se ridică în mod brusc de pe scaunul ei.

In acelaşi moment. draperia dîndu-se la o parte făcu loc unui om cam înaintat în vrîstă, cu ecoul rece şi sever—care veni şi se aşeză în faţa tinerei fete.

— Şezi copila mea, zise el scurt. Şi îi oferi un scaun.

Nina privi pe noul sosit şi suportă una din acale emoţii pe care nu le putem combate cu nici un preţ, ori care ar fi voinţa noastră şi care nu poate fi explicată.

Omul o examină cît-va vreme, liniile rigi de ale obrazului seu se destinseră puţin şi el reluă cu un ton mai dulce :

— Copila mea, d-ta te numeşti Nina Marion, tatăl d-tale te crede la Aix şi d-ta însă-ţi credeai că te duci la Gardanne în urma cererei amantului d-tale George Pernelin.

D-ta nu eşti la Gardanne şi nu vei vede pe George.

— Nu-l voi vedea pe George ?

— Mă înşel. nu-l vei mai vedea !

Nina era din sudul Franţei, temperamenlul seu prea viu şi arzător nu-i permise a rămîne stăpînă pe ea însă-şi, şi în urma acestei puternice levituri primite, turburată un moment, se ridică imediat, revoltată parcă contra acestui necunoscut care îndrăsnaa să-i vorbească ast-fel de amantul ei şi zise :

— Nu voi mai vedea pe Gerge ? Ce înseamnă vorbele aceste ?

Omul mereu calm, răspunse :

— Te cunosc în destul copilul meu, pentru a-ţi vorbi fără înconjur. Eu am scris scrisoarea pe care ai primit'o şi unul din servitorii mei ţi'-a dus'o.

Aşi dori să am o convorbire cu d-ta,

— Da cine eşti d-ta şi cu ce drept ?

— Eu sunt tatăl lui George !

— Tatăl lui George !...

Şi Nina îşi ascunse faţa între mîni.

D. Pernelin continuă :

— Iţi datorez tot adevărul. Fiul meu derea să te ia în căsătorie...

— Mă iubeşte.

— Această căsătorie e imposibilă. Am poroncit şi se va supune. D-ta eşti o fată cinstită şi nu voesc ca să suferi o separaţie definitivă.

Cunosc foarte exact natura legăturilor d-tele cu fiul meu, şi cunosc în acelaş timp şi rezultatele : ştiu deci că vei fi în curînd mamă.

— Oh ! domnule !

— De aceia am crezut necesar să te invit să vii la mine, pentru ca...

— Să sfîrşim, domnule, zise Nina: această convorbire mie penibilă. Ştiu ce aveţi să spuneţi. Sunt o fată cinstită, iubesc pe fiul d-tale, m'am abandonat cu totul lui şi vina nu este de cît a iubirei noastre. Nu vă place să fiu soţia lui George, acesta e dreptul d-tale şi nici eu n'am ambiţionat vre-o dată acest titlu, sub alt titlu de cît ca consecrarea fericirei noastre. Eşti bogat d-nule, eu sunt săracă ; înţeleg prin urmare scrupulele care te opresc de la unirea noastră. Dar mie nu-mi pasă de banii d-tale, ce rost are pentru mine această avere. Cerut'am vre-o dată bani ? Ambiţionat'am vre-o dată titluri ? Ceea ce vreau este iubirea amantului meu şi George mă iubeşte, mai mult de cît înainte, de oare-ce după cum ai spus'o voi fi, mamă. Să terminăm această eonvorbire şi daţi-mi voe sa mă întorc la Aix !

— Te înşeli copilul meu, am decis că nu vei mai vedea pe George, şi odată decisia luată, oceasta se va realiza.

— Ce vreţi să ziceţi ?

— In această minută, fiul meu e pe cale de a părăsi Marsilia, şi nu-l vei mai vedea nici odată.

— George să mă părăsească !

— El face tot ce-i poroncesc !

— Nici o dată ! Chiar...

— Ce ?

Exaltarea Ninei, căzu în timpul acesta, în faţa exclamaţiei glociale a bătrînului.

Fata căzu pe un acaim şi începu a plînge.

— George ! George !

Aceste fură singurele cuvinte pe care ea le putu rosti. D. Parneliu, mai emoţionat poate de cît n'ar fi voit să pară, se ridică, făcu cîţi-va paşi, apoi se întoase spre galerie, şi oprindu-se de o dată în faţa tinerei fete, făcîndu-şi curagiu şi stăpânindu-şi emeţia...

(Va urma).

ca Cameră de meserii, să fie compusă numai de meseriaşi, nu şi din comercianţi, căci aceştia nu cunosc în deajuns nevoile meseriaşilor şi din această causă camerile de meserii comit adesea ori greşeli.

D. Necşanu Gh. argintar, urează bună venire delegaţilor din Bucureşti şi susţine ca posturile de secretari inspectori să fie desfiinţate, ca nefiind utile corporaţiunilor.

Cel din urmă ea cuvântul d. Gh. Stănescu Bucureşti, care într'o caldă şi entuziastă cuvîntare, analizează punct cu punct noul program, cerînd cu inzistenţă de la meseriaşi să fie uniţi şi solidari, căci toate aceste reforme de care au absolută nevoe sunt pentru bunul mers al acestei clase productive, şi îmbunătăţirea soartei meseriaşilor este în legătură cu progresul ţărei.

La sfîrşit d. Ştefăniu dă citire moţiunei prin care meseriaşii ieşeni admit noul program de reforme şi îi primit cu aplauze.

Ce-i cu Como?

In aiurările sale, doctorul Teodoru vorbeşte unde-va de oare-care plimbări pe *Como*.

— Ce-i asta *Como*? se întreba acum cîte-va zile un redactor al *Liberalului* care făcea comentarinl memorilor venite din Sofia.

E un animal care trăeşte în America de sud, afirmă un oarecine. Ba e o plantă exotică, zice altul. Un al treilea susţinea însă *mordicus* că a mâncat oare-când aşa ceva la birtul lui Tanasache.

Părerea generală însă a admis ipoteza lui Dafin, că *Como* e un vas plutitor pe Marea Neagră, ceea ce a determinat următoarea frază mirobolantă care se poate citi în Liberarul de eri: „...ei gustau delicile legănărei *vaporului Como pe valurile Mărei Negre*".

Cînd li s'a deschis ochii şi cînd li s'a spus că acest *Como* e un lac în Italia de nord, cînd li s'a vorbit de Aellagio, Tremezzo, Cadenabia, Bellano, cu vilele lor, cu parcurile de magnolii şi de camelii, cu pădurile de olendri, cu viile şi cu cipreşii lor,—tinerii noştri, cari nu sînt mai tari în geografie de cît în gramatică, au rămas cu gura cascată.

— Lac să fie? exclamă Brăescu plin de consternaţie.

— Lac să fie, recunoaşte Dafin, că braaşte, slavă domnului!

Informaţia noastră cu privire la ultima şedinţă a senatului Universitar din Iaşi şi relativă la autorizarea de funcţionare a nuoei societăţi studenţeşti, n'a fost de cît incomplectă şi în parte adevărată.

Societatea n'a fost aprobată ci numai s'a dat delegaţia d-lui prof. Bujor ca să cerceteze despre rostul numitei societăţi.

Membrii Senatului Universitar au recunoscut că numita societate întruneşte toate condiţiunile cerute de lege şi că deci nu i se va putea refuza autorizarea.

In ce priveşte politica între studenţi, sîntem datori să recunoaştem că rectorul nu încurajează politica între studenţi dar societatea existentă autorizată pare a crede că rostul ei este să facă o anumită politică.

Numai aşa se poate explica că d. N. Iorga, în ultimul număr al *Neamului românesc*, publică un articol prin care atacă pe trei studenţi din Iaşi—cărora le publică şi numele—recunoscuţi ca adversari ai politicei urmate de actuala societate studenţească.

Inainte cu escomunicările

Un ziar liberal-naţional din Bucureşti, *Prezentul*, publică un articol, care oglindeşte situaţia din partidul liberal.

Il reproducem, în esenţă:

Un partid în opoziţie se reorganizează. Caută să strângă rândurile, să se pregătească pentru guvernarea de mâine, să recâştige simpatii perdute sau să câştige altele noi şi să înlăture pe cât cu putinţă, din sânul său, toate nemulţumirile.

Ce am făcut noi în aceşti doi ani de opoziţie sub raportul consolidărei interne a partidului?

Unde a fost desbinare nu-i nici acum pace şi bună înţelegere, sau măcar simplă conlucrare.

Din contră, diviziunile s'au accentuat şi şi adâncit şi mai mult în timpul acesta, iar în localităţi unde acum doi ani partidul era unit, astă-zi e agitat şi neliniştit.

Totuşi, nu ni-am perdut vremea în zadar... Am făcut ceva care va marca adânc înistoria partidului liberal, cu o dată memorabilă, înaintea căreia istoricii şi psihologii se vor opri s'o cerceteze deoparte în obârşia şi urmările ei. *Am escomunicat!*

Asta e marea operă ce am săvârşit'o cu o admirabilă tenacitate în această perioadă de opoziţie. Am escomunicat, escomunicăm, vom escomunica.

Greu a fost numai începutul, continuarea a venit de la sine.

Vespasian Pella, agerul luptător liberal, care de şi încă foarte tînăr are la activul seu strălucite campanii politice, a fost nemîngăiat cînd după alegerile generale de la 1904 a fost escomunicat din partid, fără ca macar să se fi putut apăra.

Pe urmă, pe o frumoasă zi da vară, Neculai Ianovici, al cărui directorat la „Voinţa Naţională" a fost un lung apostolat pentru partid, a fost deaseminea lovit de afurisenie.

Acuma sunt mulţi.

Amicut Pella se poate consola. E în bună companie. Şi încă nu se cunoaşte numele tutura. Numărul lor va fi mâine legiune, căci singuri nu mai sunt azi în partid de cît cuminţii cara au avut prudenţa de a se fi prevăzut cu asigurări şi contra-asigurărei pe lîngă toate fracţiunile partidului.

Aşa de iute au mers lucrurile la noi în partid când a fost vorba să ne modernizăm procedura.... cu trei sute de ani îndărăt.

In doi ani de cînd am introdus escomunicarea — pe cînd flagelaţiunea şi carcera?

— *Am făcut progrese enorme.*

Situaţia în partid n'a devenit mai bună dar cel puţin am dat afară o mulţime de vechi liberali — inclusiv acel Demetrescu Iaşi care de trei-zeci de ani importunează partidul cu persoana sa obscură şi neînsemnată.

Ultime informaţii

Ni se telegrafiază din Bucureşti, că starea sănătăţei M. S. Regelui este mulţumitoare.

Profesorul doctor Noorden pleacă astă-zi, Marţi, cu trenul de 5.55, prin Vărciorova la Viena.

A. S. Princepele Frdinand şi Militarizarea scoalelor

— O declaraţie importantă —

In capitală se face mare zgomot în jurul unei declaraţiuni făcute de A. S. R. Princepele Ferdinand cu privire la militarizarea scoulelor publice.

Acum cînd chestiunea aceasta este pusă în discuţiune prin diferitele circulari ale d-lui Ministru de Instrucţie declaraţia aceasta are desigur importanţa ei.

Intîlnind pe d. Th. Crivăţ, deputat şi profesor la liceul sf. Sava, A. S. Regală i-a spus:

— Exerciţiile militare sunt bune, nu este aşa?

— In principiu sunt bune dar ar trebui să fie mai reglementate şi făcute într'un spirit mai modern.

— Nu, zeu, a respuns principele Ferdinand, eu sunt pentru exerciţiile militare, căci ele dezvoltă foarte mult simţul militar la copii.

Consiliul profesoral al Facultăţei de litere, a ales pe d-nul C. Leonardescu decan, în locul d-lui I. Caragiani, al cărui termen de 2 ani expirase.

Tot în aceiaşi şedinţă consiliul a ales ea delegat al Facultăţei de litere în Senatul universitar pe d. P. Râşcanu, în locul d-lui I. Gavanescul.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi Sucevei Partenie Clinceni, a chemat la chiriarchie, pe preotul Popovici de la parochia Borsa, pentru ziua de 8 Decembrie, în vederea unei cercetări.

De oare ce în districtele Kişinău, Orhei, Bălţi, Soroca, Bender, şi Akermann bîntue pe o scară foarte întinsă febra aftoasă, ministerul de Interne a ordonat, tuturor prefecţilor judeţelor limitrofe, să se ia măsuri cît se poate de severe pentru oprirea importului oilor, caprelor, porcilor, nutreţului şi a productelor brute de la animalele din judeţele menţionate ale Basarabiei.

Măsurile de pază vor fi aduse la îndeplinire de primarii rurali ai comunelor hotarnice, funcţionarii vamali, jandarmii, rurali şi grănicerii, care vor trebui să se intereseze, tot odată de starea animalelor locuitorilor pămînteni, aducînd la cunoştinţă imediat cazurile de aceaste boale infectioase ce se vor declară.—

Ministerul de Interne a înaintat tutulor prefecţilor de judeţ o circulară, prin care le pune în vedere, să oblige pe toţi inspectorii comunali să îndemne pe săteni a se înjgheba în asociaţiuni de vânzare a productelor câmpeneşti în comun.

Pentru aceasta s'a înaintat chiar, în repetite rânduri, de către ministerul de finanţe ordine cu instrucţiuni şi explicaţiuni în privinţa acestor asociaţiuni, precum şi un regulament pentru funcţionarea lor.

Ministerul cere să i se comunice totodată rezultatul încercărilor ce se vor face în această privinţă.

Ministerul de interne a dat o circulară prefecturilor de judeţ, prin care cere să i se înainteze borderouri de permisiile de vânătoare eliberate în cursul lunei Noembrie.

Amintim că mîine-seară va avea loc prima serată dansantă la societatea de gimnastică, muzica şi sport din localitate.

Liberalul, voind să-şi bată joc de domnii T. Jellea şi Pekea Alexandrescu, membrii fruntaşi ai clubului liberal local, se agaţă de antrepriză garderobei teatrului.

Vom urmări cu atenţiune această „campanie" a gazetei puşcăriaşului.

Intr'un proces d'între eforia Sf. Spiridon şi prefectura de judeţ din Vaslui, curtea de casaţie, respingând recursul eforiei, a stabilit următoarea jurisprudenţă:

Obligaţia impusă de art. 19 din legea de urmărire, pentru acei ce fac contestaţiuni la o urmărire, de a-şi alege domiciliul la reşedinţa autorităţii către care îşi îndreaptă contestaţiunea, fiind prescrisă de lege în scop de a înlesni îndeplinirea repede a procedurei de chemare a părţilor înaintea judecăţii, nu se aplică când e vorba de o contestaţiune făcută de judeţ sau comună în contra unei urmăriri ce se face în contra sa, de oare-ce judeţele şi comunele, fiind nişte persoane juridice recunoscute prin lege, au domiciliul fix, decretat prin lege, în deobşte cunoscut şi în oraşul de reşedinţă al autorităţii prin care se face urmărirea.

De esemenea, nici indatorirea impusă de art. 19 ontestatorilor, dă a consemna în prealabil suma pentru care sunt urmăriţi, nu este aplicabilă judeţelor sau comunelor, de oare-ce solvabilitatea lor este recunoscută de lege.

Potrivit art. 98 al. 5 din legea consiliilor judeţene, casele judeţene nu pot fi urmărite, nici sechestrate de cât în limitele sumelor prevăzute în budgetul anual, şi pe cari judeţui ar refuza, pe nedrept, să le ordonanţeze în conformitate cu destinaţiunea ce le este dată prin acest buget.

Impresiuni de la Congresul liberal

— Inţelegere sau ba —

Corespondentul nostru din Capitală ne comunică că cele petrecute în şedinţa de eri a congresului liberal învederează că liberalii au făcut tot ce le-a stat cu putinţă spre a înlătura resentimentele ce le nutresc unii contra altora, numai spre a apare reconciliaţi.

Cu toţii au căutat să se arăte supuşi şi ascultători faţă de D. Dim. Sturdza şi ocultiştii, n'au făcut nici o contra manisfestaţiune. Cu toate aceste amornia şi înţelegerea este departe de a domni în lagărul liberal. Manifestaţiile pentru d. Sturdza, ocultiştii le consideră ca o dovadă de tact a membrilor partidului. Fondul sentimentelor majorităţei este însă pentru d. Ionel Brătianu şi ocultişti.

Şi că lucrul aşa este, se dovedeşte prin faptut călduroasei manifestaţii, făcute d-lui Ionel Brătianu şi nu mai puţin semnificativ este faptul că singur D sa a fost acela care a vorbit de reformele democratice voind par-că a spune că deşi programul enunţat de d. Dim. Sturdza este programul viitorului guvern liberal, ideile inaintate şi democratice nu vor fi cu totul streine activităţei viitorului guvern şi că ele vor fi aduse în discuţie de d-sa.

Aceste sunt diferitele comentarii cese fac în jurul congresului liberal.

Din judeţ vine ştirea că o cantitate enormă de zăpadă a căzut şi că în multe părţi comunicaţia a devenit foarte dificilă în unele părţi aproape imposibilă.

In schimb zapada cazută este considerată de agricultori ca o mană cerească, mai cu samă că şoarecii de cîmp făceau colosale stricăciuni sămănăturilor.

Cantitatea de zăpadă căzută a înăbuşit şoarecii.

I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei s'a reîntors astăzi dimineaţă din Capitală. I. P. S. Sa va oficia serviciul religios care se va face cu multă pompă în ziua de Sf. Neculai.

Acceleratul de azi dimineaţă a sosit cu o întîrziere de jumătate de oră, aceasta din cauza enormei cantităţi de zapadă căzută pe linie.

Astăzi Luni 4 Decembre a început la facultatea de Medicină examenul de abilitare la docenţă a d-lui dr. Tănăsescu la catedra de anatomie discriptivă.

D. dr. Juvara a depus acum două zile raportul său în privinţa lucrărilor d-lui dr. Tănăsescu.

Se anunţă că mâni, 5 Decembrie, ora 1 p. m. va sosi în localitate societatea corală „Armonia» din Bârlad, împreună cu delegaţii diferitelor societăţi corale din ţară pentru serbătorirea jubileului de 50 ani a distinsului compozitor Eduard Caudella, cunoscut publicului prin numeroasele sale bucăţi naţionale.

Atât societatea studenţilor tutoveni, cât şi studenţii locali, organizază o frumoasă primire oaspeţilor.

Implinindu-se 50 de ani de cînd d. Eduard Caudella îşi deşvoltă o rodnică activitate pe tărîmul muzical, o serbare artistică se va da mâine, 5 Decembrie, la Teatrul Naţional, în onoarea distinsului maeştru.

Serbarea este organizată de către asociaţia generală a artiştilor şi de către corpul profesoral al conservatorului din Iaşi.

Ne asociem la onorurile ce vor fi aduse cu acest prilej, marelui maestru şi-i presintăm, o dată cu felicitările noastre, dorinţa ca să mai aducă, mulţi ani încă, servicii muzicei şi artei muzicale în general.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic spcial al „Opiniei"

Bucureşti 4 Decembrie.

Transferarea d-lui Longinescu

Am arătat în ultimul număr protestul telegrafic ce-a fost trimis de către Senatul Universitar din Iaşi ministrului instrucţiunei publice privitor la cererea d-lui Şt. Longhinescu decanul facultăţei de Iaşi de a fi transferat la catedra de drept roman de la facultatea de drept din Capitală, devenită vacantă prin moartea d-lui Crătunescu.

Universitatea de Iaşi considera ca o ştirbire adusă demnităţei sale, faptul că un profesor definitiv la o catedră din Iaşi este supus la concurs pentru agregaţie la catedra similară, cînd e vorba de o catedră de la Universitatea din Capitală.

Eri urma să se întrunească comisiunea spre a decide definitiv asupra numirei titularului.

Din partea Universităţei din Iaşi făcea parte din comisiune d. Ioan Burada, profesor Universitar şi prim-preşedinte al Curţei apelative din Iaşi.

Comisiunea, după o îndelungată discuţie, a decis concurs.

D. Burada a protestat atunci în contra acestei hotărîri care, însamnă o insultă adusă Universităţei din Iaşi, şi s'a retras din comisiune.

Cele petrecute au provocat oarecare zgomot în cercurile universitare din capitală.

Se pare chiar că cu toată hotărîrea numitei comisiuni, d. Longhinescu va fi transferat şi că d. Danielopol va fi numit suplinitorla Iaşi.

Pentru moment chestiunea stă astfel şi zilele aceste d. Disescu se va pronunţa definitiv.

De la Congres

Programul cetit ieri, în ziua I-a a consiliului, de d. Sturdza, a produs efect foarte slab chiar printre liberali.

Programul este considerat ca o adunătură de fraze goale şi de clişee.

D. Tache Ionescu profesor

Domnul C, Disescu, ministrul instrucţiunei, a manifestat ideea, că legea pentru înfiinţarea doctoratului în drept o dată votată d. Take Ionescu să fi numit prafesor la catedra de ştiinţi financiare la cursul de doctorat de pe lîngă Universitatea din Bucureşti.

Această intenţiune realizată, Universitatea din Capitală va căpăta o podoabă, de care cea de Iaşi va fi invidioasă şi cu drept cuvînt.

„Bene Merenti"

S'au acordat Bene-Merenti, cl. I, următoarele persoane: D-nii N. Căpităneanu, Secretar general, pentru scrieri financiare şi economie; I. C. Filitis, pentru scrieri politice şi de drept şi doamnei Maria P. Catargiu, pentru scrieri religioase.

Arestare senzaţională

Din Piatra N. se anunţă, că d. D. Cantemir, proprietarul moşiei Gosoiu din Comuna Rosnov, implicat într'un furt de vite a fost depus la penetenciar.

Scrisoarea uuui excomunicat

D. Benişache, din Galaţi, unul din cei 5 excomunicaţi a adresat o scrisoare d-lui D. Sturdza prin care-şi exprimă mirarea că-a fost expulzat el, constant liberal, şi nu acei liberali gălăţeni, cari au jefuit comuna şi judeţul şi cu cari d. Benişache n'a voit să se solidarizeze.

O importantă modificare

In proiectul ministrului finanţelor relativ la reducerea taxei de 5 la sută la 3 la sută, a intervenit o modificare în sensul ca reducerea se face pentru acele salarii, cari se urcă, în total, la 3000 lei anual, iar nu cum era prevăzut că se face reţineri din lefurile de 150 lei lunar în sus.

O declaraţie a d-lui Rouvier

Eri, a avut loc adunarea generală a acţionarilor Băncei Franţiei. La a această adunare a luat parte şi Rouvier, fost ministru preşedinte şi ministru de finanţe al republicei franceze.

Intrebat fiind, dacă Banca Franţiei este din nou dispusă de a intra în tratative cu guvernul rus, spre a-i acorda un nou împumut, d-sa a declarat că nu se tratează cu nici un guvern pentru efectuarea unui împrumut, şi că Franţa nu se poate hazarda într'o aventură financiară cum ar fi de pildă acea a unui împrumut contractat cu Rusia.

O ţară care-şi schimbă capitala

Din Cetinge se telegrafiază că Skupcina va vota un proiect pentru schimbarea capitalei Montenegrului a Danilorycad

Centinge, actuala capitală, neavînd apă, fiind oraş cu intindere prea mică şi iarna acolo fiind foarte severă, nu corespunde cerinţelor unei capitale.

Votarea budgetului

Camera franceză în şedinţa sa de Sîmbătă a votat budgetul în total.

Sedinţa de Luni va fi consacrată votărei noilor proecte de legi, alcătuite de guvern, în vederea aplicărei integrale, a legei separaţiunei bisericei de Stat.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: Vaccinări şi Revaccinări

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Ştefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediere la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classelĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelorĭ.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, şi RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ şi in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TRUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutŭ ce'e mai bune efecte in *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, inlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din intrebuinţarea lui topit in apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte in deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi incă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor in timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua efficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da'a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 19.—Iași, Mercuri 6 Decembrie 1906

Luntrea părăsită

Mi-amintesc să mă fi izbit cândva, piept la piept, de una din acele ființe cu privirea perdută, cu pasul nesigur, cu gura plină de injurii, pe care le vezi de obiceiu adulmecînd în preajma tavernelor murdare. M'am ferit pentru a-i lăsa drumul liber; și drept mulțumire trecătorul meu s'a năpustit asupra-mi. Am trecut înainte fără a-l lua în samă, dar îndărătnicul biped s'a luat pe urma mea. Am iuțit pasul, m'am abătut din drum, m'am întors îndărăt,—totul în zadar: el se ținea mereu, șovăind, împedecîndu-se, la cîți-va pași de mine, ca o adevărată obsesie. In cele din urmă, pentru a mă putea mîntui, a trebuit să pun mîna în pieptul nenorocitului și nu fără oarecare violență să-l fac să întrevadă realitatea pe care mintea sa intunecată n'o putea percepe de la sine.

Același e și cazul foiței meschine, care în a doua capitală a țărei apără marea cauză liberală. Cu aceiași nebună îndărătnicie, ca și respingătorul meu biped, *Liberalul* aține calea celor ce au nenorocirea de a-i eși înainte. Și de s'a aninat de tine, trecător liniștit care-ți vezi de drum, fii sigur că nu vei scăpa ușor. Nepreveżutul tău tovarăș te va urmări ca umbra, zăpăcindu-te sub ploaea celor mai triviale injurii, doborîndu-te sub lovitura celor mai infame calomnii. Cum pentru el nimic nu e sfînt pe lumea aceasta, se va coborî în amănunțimile vieței tale, va scotoci toate cutele sufletului tău, și din toate nimicurile va face cîte o crimă, din tot ce se respectă va face obiect de batjocură. In zadar vei întoarce capul, în zadar îl vei ocoli; pînă ce nu-i vei pune mîna în piept și nu-l vei face să-și inghită singur veninul pe care-l împroașcă, nu-ți vei putea da liniștea.

Dar e o deosebire între sordidul meu agresor și între foaea liberală, —deosebire pe care trebue s'o recunosc în avantajul celui dintăi. Pe cînd *acela* avea cel puțin scuza inconștienței absolute în care-l aruncase viițiul și abjecțiunea sa morală, *aceasta* nu poate avea nici o scuză, ori cît de evidentă ar fi decăderea sa.

In definitiv, presa noastră n'a strălucit nici odată prin excese de urbanitate. Polemica între ziare, ca și lupta între partide, nu se înalță, de cît prea arare ori, în sfera curată a ideilor. In aceste manifestări ale vieței noastre sociale, se resfrînge în totdeauna ceva din sufletul nostru vioiu de latini, ceva din abuzul libertăților cu care ne-am deprins și mare parte din pornirile sufletești care deosebesc popoarele tinere ne ajunse încă la o civilizație complectă. Ast-fel cu moravurile noastre, nu ne pare lucru deșanțat să vedem discuțiile politice degenerînd în personalități, și luptele între partide provocînd dușmănii individuale. Și dacă ne rîdicăm cîte odată împotriva unor asemenea lucruri, aceasta nu ne împiedecă—pe toți—să recădem în aceiași greșală, ori de cîte ori ardoarea luptei ne ia judecata rece și obiectivă.

Dar nici odată, păcatele aceste de care suferim, nu s'au înfățișat cu un caracter mai grav și mai nenorocit de cît în preajma acestui pamflet care face rușinea presei și a țărei romînești. Nimeni încă,—în afară de cîte-va cazuri sporadice—n'a pus în serviciul patimei sale, mai multă uriciune sufletească și mai multă lipsă de scrupule.

Citind fițuica aceasta, meschină și ca formă și ca cuprins, te întrebi, dacă un vînt de nebunie morală n'a suflat cumva peste oamenii aceia al căror cuvînt e datoare să-l spue, și între cari ne-am deprins să vedem atîtea capete chibzuite și atîtea inimi distinse. Te întrebi cu uimire, ce-ți rămîne să crezi de cei ce poartă răspunderea acestei foi, în care ori cine se poate aștepta să-și vadă amănuntele vieței discusute, cinstea pîngărită și numele tîrît în noroiu.

Și fiindcă o rămășiță de optimizm te îndeamnă să deosebești răspunderile pănă la dovada complectă, să lași de-oparte ideea unei inspirații de sus, să-ți zici că ai în față o luntre părăsită în șivoiul apei,—infierezi numai, cu toată revolta și cu tot disprețul care te înăbușă, rebutul acesta al presei și al societății romînești,—și-ți întorci apoi capul de la el, cu scîrbă și rușine.

Parsifal

SALBATECI

„Era o vreme, omul ducea viața animalului sălbatec. Să vîneze animale și să vîneze oameni, era meseria lui, hrana lui, munca lui, plăcerea lui, onoarea lui, mîndria lui“.

Cînd putea prinde și omorî, era în elementul lui“.

Mai târziu cultura și obiceiurile puseră capăt acestor sălbăticii.

Colectiviștii de la Iași au rămas cu obiceiurile timpurilor primitive.

Au voit să sfîșie pe un om: pe un om întreg, un muncitor pe care sudoarea unui șir de ani închinați cinstei și muncei, l'au adus acolo unde alții n'ajung chiar cu hrisoave fantastice.

Au voit sălbatecii—dar n'au putut.

Omul întreg—întreg a rămas și întreg îl va înscrie istoricul drept, în cartea neamului.

Tot ce reutatea sălbatecă poate inventa, tot ce invidia poate comite—toate s'au făcut, cu prisos.

S'a resfoit în cartea trecutului și s'a găsit că omul, care, prin inteligență, a urcat scara pănă 'n sus, că acel om, cu 20 de ani în urmă, a pledat pentru onorarii mici, a fost preparator retribuit cu 30 lei lunar.

Din aceste fapte naturale, s'au tras concluziuni oribile.

Acum, spre a încerca lovitura de grație, s'a recurs la concursul indivizilor pușcăriași.

Succesul va fi același.

Ghiarele sălbaticelor nu vor putea atinge nici acum pe acest om.

El este și va rămînea întreg; fiind-că întreaga lui viață este închinată binelui; fiind că puterea lui de muncă n'are margini; fiind-că întreg este devotamentul prietenilor sei pentru dînsul.

Sălbatecii să continue!

Dușmanul comun

Dizolvarea parlamentului german, pentru că majoritatea deputaților a refuzat acordarea sumelor necesare politicei coloniale, este, de fapt, începutul unei ere noui, unei ere foarte importante pentru imperiul german.

In momentul în care republica de d'incolo de Rin, sărbătorește un colosal trimf contra catolicismului, dizolvarea parlamentului de dincoace de Rin, înseamnă primul pas pentru stirbirea influenței catolice în Germania.

Această influență a exercitat e putere colosală asupra politicei german o și, ca toate influențele catolice, n'a fost desinteresată. Chiar acum un fapt de o extra-ordinară importanță, vine să confirme cît de disinteresați sunt catolicii în politica lor.

In memoriile fostului cancelar al Germaniei, prințul Hohenlohe figurează oferta lui Leo XIII, care cere un cadou de 500000 mărci, pentru a interveni pe lîngă catolici, ca să-și dee voturile, în acordarea creditelor militare.

Și de această dată, proiectul colonial a fost susținut de catolici și istoria va ști o dată—contra cărei anume recompense.

Este deci îmbucurător, cînd oamenii de idei și de inimă, reușesc, prin indiferent ce lovituri politice, să slăbiască dezastruoasa și interesata politică a catolicilor.

Un guvern puternic, a reușit să dee Franței o zi de mare sărbătoare.

Din Germania se anunță începutul unei ere noui.

Triumful va fi și mai strălucit cînd amîndouă aceste țări, vor reuși să scape de un dușman comun.

Take Ionescu — profesor

In nestrămutatul și neobositul interes ce-l poartă pentru instrucțiunea țărei, partidul conservator a hotărât să creeze doctoratul pe lîngă ambele facultăți juridice din regat.

Stabilindu-se că profesorii pentru aceste instituțiuni să se recruteze printre ilustrațiunile barourilor, era natural ca prima alegere să se facă în persoana actualului ministru al finanțelor.

Chiar dacă n'ar fi fost ministru al instrucțiunei omul superior, care deține astă-zi portofoliul instrucțiunei publice; d. Vlădescu, de-ar mai fi fost ministrul militarizărei școalelor și încă alegerea de care ne ocupăm, s'ar fi făcut în persoana ilustrisimului fiu al țărei.

Pentru lucruri mici, rîndurile celor cari nu știu bine ce voiesc, sunt foarte numeroase.

Marea casă politică are foarte multe odăi de copii.

Cînd ie vorba de intrigi, de tras sforile, de a înlocui munca și capacitatea arborînd cîte-un crîng al unui ilustru copac genealogic—sînt mulți, foarte mulți, cari se aruncă.

Dar de câte-ori, în partidul conservator, de sub șefia veneratului nostru șef, d. G. Gr. Cantacuzino, a fost vorba de a se descurca situațiuni grele pentru țară; a se face opere mari și trainice și a se ilustra —numele lui Take Ionescu n'a lipsit să apară.

Take Ionescu este astă-zi fiul cel mai mare al țărei sale. O țară n'are oameni mari, fiind-că leagănul lor a fost de aur, pruba tare; țara nu-ți cere act de legitimație aristocratic; țara nu te întreabă cine a fost moșul tău, ci de-a dreptul vrea să știe cine ești tu.

Tineretul de azi, țara reală de mîine, nu va întreba nici ea pe Take Ionescu, dacă este adevărat că n'are hrisoave ilustre.

Ea va saluta cu entusiasm momentul solemn cînd marele bărbat va urca treptele catedrei.

Căci omul, care a împrăștiat lumină prin graiu, prin scris și prin neperitoare opere financiare și culturale, va împrăștia lumină și dupe înălțimea catedrei unde a fost chemat ca cea mai luminată ilustrație a baroului țărei!

DUPA CONGRES

Temeiul iarmarocului din București, strada Cozma, casa Stolojan, a trecut.

Liberali cinstiți și luminați, care au alergat să se adepe cu științi noui la sursa de la centru, trebue să fi plecat amărâți de cele auzite.

Iar program!

Pentru a nu știu câta oară se citește programul, îl citește d. Sturza. „Domnirea legilor“; „f a n a r i o ț i i“; „școala“; „armata“; „talpa țărei“.

Programele d-lui Sturza fac impresia acelor anunțuri teatrale, care vestesc spectacole strașnice, cu inteligentul post-scriptum, în josul avisului, că direcțiunea își reservă dreptul să schimbe spectacolul.

Programul de la 2 Decembrie, a mai fost plâns de d. Sturza, în 1892, într'o sală din Iași.

Una a cetit și altă-ceva a executat.

D. Sturza s'a copiat, pur și simplu.

S'a copiat chiar și în explosiile sale veninoase, cari, dacă nu fac parte integrantă din programele—clișeu ale șefului liberalilor, fac parte din felul său de a fi.

A explodat contra d-lui T. Ionescu.

D. Sturza, care a călătorit cu un bilet de liber parcurs falș; d. Sturza, care a patronat tragerile false de la finanțe; d. Sturza, care are aderenți fruntași, care pledează în chestiuni de testamente false—n'a găsit altă temă cu care să facă față unui moment solemn, de cât să acuze pe d. T. Ionescu că a pledat într'un proces contra Academiei.

De aceea d. T. Ionescu nu poate fi ministru, iar d. Sturza, care a cumulat diferite alte locmale cu acea de intendent al unei decedate princese, d. Sturza trebue să fie ministru și chiar inamovibil.

Aceste deplasate răutăți ale șefului liberalilor nu mai plătesc 2 parale.

Chestiunea principală este: de ce s'a ținut congresul și ce deducțiuni se pot trage de pe urmele acestui congres?

Liberalii și țara au dreptul să-și puie aceste întrebări.

Restul lumei politice știe astă-zi că congresul a fost o glumă foarte proastă.

OAMENI ȘI LUCRURI

Poiezie și politică

In Anglia cel mai de samă om politic contemporan Horston Chamberlain zace pe patul de agonie; Germania vede agonia politică a celui mai însemnat colaborator al lui Vilhelm al II prințul de Bülov; Monarhia Austro-Ungară a văzut de abia căzînd pe contele Goluchovski, agerul cancelar înlocuit prin incolorul baron de Aerenthal reîntors din Petersburg, unde nu se face școală de prea înaltă politică și diplomație.

In schimb Franța, minunata țară a talentelor mari, nesecatul isvor de energii fără margini, posedă acum la cîrmă figura cea mai remarcabilă, cea mai interesantă espresia cea mai bogată a nenumăratelor vigori politice care au răsărit în ultimele decenii pe arena luptelor mari ale Republicei.

Georges Clémenceau este fără îndoială cea mai captivantă figură politică în Europa și cu drept cuvînt asupra lui se ațintește acum luarea aminte a întregei lumi civilizate.

Un poiet! ziceau unii cu ironie în momentul cînd Republica îi încredința destinele sale. Și-au adus însă apoi aminte că e un om de știință prin specialitatea sa—doctor în medicină ca și fostul prim-ministru Combes — iar după puține săptămîni, recunoaște toată lumea că e un perfect om politic, o minte clară și cumpănită, care nu se lasă amăgită de visuri, nici de aventuri, ci merge cu hotărîre și cu putere drept la țintă, aplicînd cu cea din urmă vigoare un program chibzuit care se rezumă tot în deviza: domnia legei în Republica franceză.

Mai rar, un moment atât de greu în viața unei țări cum e momentul de față în politica Franției.

Legea separațiunei Bisericei de Stat, curmarea ori cărei influențe politice a clerului, obicinuit a conduce el, esclusiv, tainele, sforile și culisele politicei, este o operă primejdioasă și complexă, echivalând cel puțin cu o nouă Revoluțiune. Și iată că impetuosul, vehementul polemist de odinioară, omul cu calda imaginație și via nerăbdare a scriitorului, izbutește a conduce această grea operație cu un tact și cu o finețe admirabile sfidînd cinismul celor care așteptau să-l vadă pierzându-se în prăpastia unei atari încercări.

Și cîtă poiezie în politica artistului—ziarist de ieri! Iată, în primul loc, crearea unui ministeriu al muncei, direct inspirat par'că din frumoasele pagini scrise odinioară de Clémenceau în cărțile sale *La mêlée sociale*, *Le grand Pan* unde se pledează cu entuziasm soarta și însușirile lumei muncitoare pe care o zugăvește cu entuziasm și eroul din *Les plus forts*—un roman al lui Clémenceau—marchizul de Puymanfray.

Apoi aducerea lui Picquart ca ministru, a omului odinioară cel mai insultat în Franța pentru că a luptat să redeie patriei sale onoarea și demnitatea mînjite în culisele politicei iezuite.

Iată încă transportarea rămășițelor lui Zola la Pantheon. Discursul rostit zilele trecute la Senat, pentru a obținea votul de urgență în acest scop este una din cele mai eloquente pagini semnate de Clémenceau poietul. Cu ce concisiune suggestivă a zugrăvit el mărețul act al lui Zola care aflând într'o zi—în toiul marei companii—că ziarele naționaliste atacă cu mârșăvie memoria tatălui său, a zis scurt: „Voiu continua!...“

Acum cîte-va zile Clémenceau veni într'o adunare a sergenților de oraș. Rugat să vorbească, el improviză o cuvîntare atât de poietică în acest mediu prozaic al disciplinei oarbe și al proceselor-verbale seci, încît uimi toată presa parisiană.

Iată ce poate face în țara marei civilizațiuni străbaterea în politică a talentului, a poieziei.

Rodion

Vorbe explicate

2 Parale-s cu ciobote roșii.

De ce adică paralele să fie cu ciobote roșii, și nu cu ciobote văcsuite? Și ce raport între parale și ciobote, care-s așa de departe una de alta ca scripca de epure! Deci vorba aceasta ar fi eșită de eri de alaltăeri, nu știm dacă s'ar fi legat de noțiunea ciubotelor roșii, mai ales azi cînd toți purtăm ciubote înegrite, de tot soiul.

Știut este că vacsul nu e de mult întrebuințat în pastrarea și curățenia ciubotelor, și că mai de mult ciubotarii se mulțumiau a face ciubotele din roșiu, așa cum vin pieile tăbăcite de la tăbacariu. Scoarța de stejar are proprietatea de a înroși pielea tăbăcită prin taninul care se îmbibă in piele, în timpul cît zace pielea dubită în dubală de stejar. Vechilo încălțăminte erau dar mai mult de culoare roșie, nu de acel roș datorit vreunei unsori de iuft sau săptian, ci dubirei pielei tăbăcite.

Iar pentru a ne explică de ce și pentru-ce s'a legat noțiunea de para cu acea de ciubote roșii, și încă în înțelesul de *scumpe, rare, de preț*, trebue să căutăm în trecutul nostru, nu tocmai îndepărtat o practică juridică care să ne îndreptățească rostul acestei vorbe așa de plină de înțăles.

Iată cum văd eu această legătură din respicarea care cată să facem vechilor proceduri de judecată.

E un lucru cunoscut că pricinile de judecată din vechi țineau mult mai mult ca azi, de oare ce procedura veche era mai rudimentară și tractarea unei pricini lăsată prea mult la discreția părților. Știm și cunoaștem procese pentru lucruri mici —ca pentru un iaz—care a trecut sute de ani. Apoi cum domniile din vechi se schimbau mai des și cu fiecare domn se putea deschide ori ce proces—cu toată *ferâea* ce se plătea în visterie gospod, ferâe de 12 ori 24 de plăți, multe daraveri o dată răfuite de un divan se puteau deschide din nou supt alt divan domnesc.

Puterea lucrului judecat era foarte des formulată în dreptul nostru vechiu și *ferâea* era taxa, care garanta în parte această putere a lucrului judecat.

Părțile chemate în judecată puteau trăgăna la nesfîrșit tratarea procesului. Nu arare ori am cetit acte, în care vedem lucruri de aceste, că o parte sau alta din proces stătea cu săptămânile ori lucrurile în capitală și nu putea intra in judecata divanului, pentru că partea adversă nu voia să se presinte, de și era față chiar în *presudtsfia* divanului.

Nu arare ori părțile nici nu se sinchisau să se urnească de a cârni cu toată chemarea lor repetată la divan. Când se convingea însă Domnul că una din părți cu vădită intenție nu voește să vie la divan să se judece: Domnul zicea în încheierea cărții de chemare în judecată, că *voi trimete om gospod căruia îi vei plăti și ciubote.*

Omul gospod era aprodul, care era un trimes să aducă cu un fel de mandat de aducere pe una din fețele prigonitoare mai dărătnice. Dar un asemenea om gospod, aprodul trebuea să fie plătit de partea cu vădită rea voință.

In ce fel însă i se făcea plata? Potrivit sistemului care domina în stat plata se făcea în natură, plătindu-i-se cheltuelile de transport, care erau reprezentate prîn părechile de ciubote, ce rupea cu dusul și venitul la fața prigonitoare.

Sigur că la început plata ciubotelor a fost reală, adică impricinatul chiar a cumpărat și a dat perechea de ciubote.

Cum însă aprodul ori omul gospod n'avea nevoe de atâtea ciubote câte drumuri avea de făcut la impricinații îndărătnici și răuvoitori, căci ori că iconomisa să aibă o singură păreche la două trei drumuri, ori că chiar partea împricinată nu găsea la îndemână numai de cât ciubote potrivite pentru piciorul aprodului, sau că chiar aprodul nu era ținut să facă magazà de ciubote de tot soiul, de toate calitățile și de toate prețurile, că repede ia ajuns la transformarea plății în bani, biciluind perechea de ciubote roșii cu prețul lor din piață, dacă nu ceva *mai ridicat*, ba chiar *foarte rădicat.*

Și se putea oare ca partea impricinată să se mai codească la plata acestei taxe pentru un leu doi dați mai mult! sigur că nu; dar azi la unul, mâni la doi, poimâni la trei, ne-am trezit de odată — și zapisile de socoteli ale răzeșilor la procese dau dovadă — că taxa ciubotelor roșii

era plătită în parale, dar ceva mai multe de cât costul în natură al ciubotelor roșii cum era prevăzută în *zaconul țărei.*

De aici până la noțiunea de *scump,* ce se dă aceste zicale, nu e de cât un pas; și iată cum din practica veche judecătorească a eșit o vorbă frumoasă și plină de înțeles, că paralele is *scumpe,* căci sunt cu *ciubote roșii.*

Gh. Ghibănescu.

Festivalul Caudella

Astă-zi Marți, la teatrul național, festivalul articol în onoarea domnului E. Caudella, care împlinește 50 ani de rodnică activitate pe tărîmul muzical.

Iată programul festivalului:

Partea I

1). *Ed, Caudella.* „După 50 ani.“ Fantezie Jubilară (nou), executată de Orchestra Conservatorului sub conducerea d-lui Director E. Mezzetti.

2). *Ed. Caudella.* „Nocturne“, pentru piano (nou), executată de d. E. Mezzetti.

3). *Fd. Caudella.* a) „S'a stins“, melodie (cuv. de d-na Ana Conta-Kerenbach). (nou), b) „Rodica“, cîntec (cuvinte de V. Alexandri) (nou), cîntate de d-na Gemma Mezzetti, cu acompaniament de piano.

4). *Ed. Candella.* „Fantezie“, pentru Violoncel (nou), executată de d. profesor A. Moldrich, cu acomp. de piano.

5). *Ed. Caudella.* „Mama“. Romanță (cuvinte de Carmen Sylva) (nou) cîntată de dl. Direct. D. Popovici, cu ac. de piano.

6). *Ed. Caudella.* Balada „Pe jos în exil“ cuvinte de V. Alexandri) (nou), exec. de Cerul și Orchestra Conservatorului sub conducerea d-lui E. Mezzetti.

Partea II

„Sărbătorirea Maestrului“. Dedicație de dl. G. V. Botez (Gordon) Membru în Comitetul Asociației Generale a Artiștilor, executată cu concursul D-nei Aglae Pruteanu și al d-lui State Dragomir, al Corului și Orchestrei Conservatorului.

Discursurile ocazionale și oferirea *„Albumului artistic“,* modelat de profesorul Celesti Fabio,

Partea III

8). *Ed. Caudella.* „Lucă, lucă“. (cuvinte de d-na Ana Conta-Kernbach), executat de corul Societății „Armonia“ din Bârlad, compusă din 70 persoane, sub direcțiunea d-lui Eugeniu Bulbuc, Maestru-diriguitor al Societății.

9). *Ed. Caudella.* „Fantezie“. Pentru Violină, executată de către d. profesor Ath. Theodorini cu acompaniament la piano de dl. A. Ciolan.

10). *Ed. Caudella.* Balada „Dochia“. (Cuvinte de Riria) (nou) cîntată pe d-na Gemma Mezzetti, cu acompaniament de orchestră sub cond. d-lui director E. Mezzetti.

11). *Ed. Caudella.* Balada „Serjentul“, (cuv. de V. Alexandri) cîntată pentru I-a oară de dl. director D. Popovici.

12). *Ed. Caudella.* a) „Visul, versul și femeia“ (cuvinte de d-na Ana Conta-Kerenbach), b). „Ochi albaștri“, (cuvinte de d-na Ana Conta-Kerenbach). Coruri, executate de corul Conservatorului sub cond. d-nei profesoare Sofia Theodoreann.

„Opinia“ în Provincie

Botoșani 4 Decembrie.

Evadați prinși.—După o urmărire de aproape opt zile, poterile organizate din gendarmi, călărași, vânători și săteni, puși sub comanda Maiorului Christachi Vășiescu, comandantul companiei de gendarmi a județului nostru au răușit a prinde pe trei din evadați și anume: Grigori Iftimi Grigorof, Th. Călin și P. Aurăschioaie. Primejdiosul spărgător Alexa Iftimi Grigorof, n'a putut fi prins pînă în present.

Hramul Bisericilor Sf. Neculai.—Societatea corală „Doina“ de sub conducerea neobositului șef al muzicei Batalionului 8 de vânătort, locot. Gh. Chirițescu, va cânta Mercuri 6 Decembrie la Biserica sf. Neculai, din acest oraș. Intr'o viitoare corespundență voi vorbi mai pe larg despre societatea corală din Botoșani, care merită atențiunea publicului.

Corul copiilor de sub conducea institutorului Ioan Popovici Puiu, va cânta la hramul bisericei sf. Neculai „Popouți“.

Ștefan

Litere-Științe-Arte

«Lectura“ este titlul unei noi reviste lunare care apare în capitală și care reproduce bucăți clasice de ale autorilor romîni și străini.

*

După o recentă statistică țeara noastră posedă extrem de puține biblioteci populare afară doar de cele atașate de școlile secondare, în total 37. Cea mai bogată e cea din Galați cu 42,421 volume; cea din Craiova 10,403 cărți.

Mișcarea bibliotecilor populare are în fruntea ei Statele Unite cu 800 biblioteci populare: vine apoi Anglia cu aproape 700. Statele Unite au cheltuit în 35 de ani, 250 milioane, iar Anglia 25 milioane pentru atari biblioteci. In Germania și Franța se urmează aseiași cale.

*

La New-York s'a fundat un comitet sub conducerea arhimilionarului Cornelius Vanderbilt pentru a ridica un monument în memoria lui Robert Fulton, inventatorul vapoarelor. Monumentul se va ridica în insula Manhattan și va costa 600000 dolari.

*

PROBLEMA DESLEGATA

Thet is the question.

Nebun e sau e teafăr prințul?
Aceasta-i marea îndoială...
La Iași — problema-i deslegată:
Hamlet, la noi, e o sminteală.

*

Americanii sunt foarte pudici in materie de artă, precum s'a dovodit în cazul scriitorului rus Gorki și al cîntărețului italian Carusso.

Iată acum în ce mod un impresario din Nowyork, anunță într'o inserție colosală a unui ziar englez căutarea unei sau unor „femei tinere și fromoase“.

„M. A. H. Woods caută femeea cea mai superbă din lume pentru a juca rolul păpușei în piesa *Nellie.* Ea trebue să aibă: formele unei Venus, frumusețea unei Helene, farmecul cuceritor al unei Cleopatre, atracția unei Dubarry, grația unei Maria Antoanetta. Damele care nu sunt în adevăr superbe sunt rugate să nu-mi cauzeze e pierdere de timp zadarnică“.

Urmează apoi enumerarea preciză a măsurilor ce trebue să prezinte: gâtul, bust tul, talia, piciorul, coapsa... etc. etc.

*

STRUNA ZILEI

O NEDREPTATE

Una din societățile studențești din Capitală s'a dizolvat pentru joc de cărți.

O Așa nechibzuită și neînțeleas-'asprime
Nu se vede'n alte părți;
De ce vreți să se ocupe luminata studențime
Dacă nu de... cărți.

Informații

D. A. A. Bădăreu va sosi în Iași, mîine, mercuri, cu acceleratul de dimineață.

—

Ziarul «La Roumanie» se ocupă de cazul generalului Grozea și scrie între altele:

Cazul Grozea constitue proba cea mai strălucită de utilitatea reformei cu care partidul conservator a înzestrat țara, creînd contenciosul administrativ.

El mai învederează că atunci cînd guvernul actual a numit pe consilierii înaltei Curți, el a ales judecători și nu instrumente politice.

Intreg partidul conservator, guvernul în întregimea lui, nu pot de cît să fie mîndri de opera lor, și în primul loc generalul Manu.

Acest glorios veteran al vieței noastre politice știe prea bine de cât respect unanim este el încunjurat spre a nu se bucura văzând această operă atacată de adversarii sei—în chip așa de nedrept, invocînd în sprijinul lor autoritatea unei instituțiuni la crearea căreia el a luat o parte așa de mare și pentru care adversarii naștrii n'au avut pînă'n prezent de cît sarcasme și amenințări.

—

Resplata muncei, cl. I a fost acordată d-lui Eduart Caudela pentru serviciile aduse școalei timp de 30 ani.

—

Mare nesansă au nouii abonați ai telefonului cărora urma să li se instaleze telefonul în cursul acestei săptămîni.

Cu chiu cu vai a sosit o mică cantitate de material și începuse a se așeza firele — mai cu samă că parchetul luând reședință la palatul Roznovanu a inzistat să i se instaleze telefonul.

Se pornise dar lucrul clnd a început viscolul.

Toată lucrarea a fost intreruptă însă, din această cauză, căci constructorii au fost împrăștiați pe linie ca să restaureze liniile telegrafice.

—

In chestia transferărei d-lui Longhinescu

— *Noi amănunte* —

Revenim din nou asupra chestiunei transferărei d-lui Longhinescu la catedra de drept roman de la facultatea juridică din capitală—chestiune care pasionează foarte mult cercurile noastre Universitare.

Hotărîrea comisiunei de a se publica concurs și atitudinea hotărîtă a d-lui I. Burada, formează obiectul discuțiunilor profesorilor și studenților. Cu toții sunt de acord că decizia comisiunei constituie o mare jignire adusă Universității ieșene și iarăși cu toții aprobă atitudinea d-lui Burada care a înțeles să se rîdice cu tărie în contra unei nedreptăți patente.

*

Lucrul se prezintă într'adevăr ca o chestie de principiu și nici de cum ca un ce care privește un caz special.

Este indiferent dacă cazul privește pe X sau pe Y, este îndiferent dacă transferarea privește pe profesorul cutare sau cutare, și iarăși este indiferent dacă cazul special privește pe un profesor celebru sau nu, care adoptă în felul său de a fi profesor, un formalism exagerat sau ba; că metoda sa de predare este sau nu școala prusiană dusă la exces sau școala franceză. Toate aceste sunt indiferente. Chestiunea principală este: de ce un profesor universitar din Iași să fie supus concursului cînd e vorba de agregația la o catedră similară din Capitală.

*

Legea și regulamentele în vigoare sunt destul de lămurite. Senatele Universitare și consiliile profesorale chemate a se pronunța asupra lucrărei candidaților are a-și da avizul, care din candidați prezintă mai multe garanții de a întruni condițiile unui bun profesor. In cazul cînd senatele Universitare decid în senz diferit ministrul este liber să se unească cu părerea unuia din aceste Senate. Mulțumită acestei dispozițiuni, facultatea de București a fost înzestrată cu profesori de talent și de merit. Facultățile de București s'au lăsat pururea conduse de considerații altele de cît interesele școalei și numai grație faptului că ministrul s'a putut uni cu decizia Senatului de Iași, d. Take Ionescu, ministrul instrucției pe vremuri, a putut face acele numiri de profesori, care fac fala Universității de București.

Cînd însă este în joc un profesor titular care cere transferarea, nu este de admis deciziunea de concurs chiar cînd unul din Senatele Universitare se pronunță pentru transferare, iar celalt pentru concurs.

*

Știrea adusă de ziarul *Opinia* că cu toată deciziunea comisiunei, este probabilă transferarea d-lui Longhinescu, a provocat o vădită satisfacție cu totul deosebit motivată în ce privește profesorii și în ce privește studenții.

S'a produs însă și o umbră de nedumerire: nu cum-va viitorul suplinitor va privi și el Iașul ca un ce timporar, un mijloc de a ajunge la București?

—

Noul institut liceal de Domnișoare din Iași, de supt direcțiunea d-nei *Laura Constantinescu* a fost medaliat cu medalie de argint pentru lucrările expuse la Expoziția Națională din București.

Ne bucură faptul acesta că una din școalile noastre particulare se prezintă așa de bine, și felicităm direcțiunea școalei.

—

Dl. *T. Cerchez,* prefectul de Fălciu, continuînd de a fi tot bolnav, i s'a prelungit concediul pe timp de o lună. In tot acest timp afacerile județului vor fi girate de directorul prefecturei și secretarul consiliului județan.

—

Colegiul medical al Spitalului Sf. Spiridon a fost convocat pentru astă-zi, 5 Decembre, ora 10 jum. dimineața, pentru a-și da avizul asupra creărei unei clinici terapeutice, cu a cărei conducere va fi însărcinat —probabil—d. prof dr. E. Riegler.

—

Mîine, sf. Nicoiae, ziarul nostru nu va apare.

—

Cu prilejul zilei onomastice a Țarului, un Te-Deum va fi oficiat mîine la Mitropolie.

—

Cea mai mare parte din membrii delegației liberale, plecate să ia parte la congresul din Capitală, s'au reîntors cu acceleratul de astă-zi dimineață.

—

D. Dragomir Hurmuzescu, secretar general al ministerului instrucțiunei, a sosit astă-zi dimineață în Iași.

—

In chestia furtului de la casa de bagaje din Iași, martorii au fost citați pe ziua de 14 Decembrie, la instrucție.

Casierul Tomița, care se știe că a fost depus, continuă a susținea nevinovăția sa.

—

Ministerul instrucțiunei publice a dispus că tuturor institutoarelor în concediu ce sunt detașate la diferite școli primare din provincie, să li se elibereze plefurile prin mandate individuale.

—

In noul budget al ministerului instrucțiunei se va prevedea o sumă însemnată de bani, care va servi la acordarea unor premii în bani institutorilor și învățătorilor cari se vor distinge pe terenul cultural.

—

S'a declarat epidemia de pojar pe o scară foarte întinsă în satul Aroneanu, comuna Copou.

—

Agatha Bârsescu

—*Două festivale în Iași*—

Spre a satisface o dorință de mult exprimată a ieșenilor, agenția teatrală „Thalia“ a convenit cu d-ra A. Bârsescu ca să dee 2 representațiuni în Iași.

Festivalele vor avea loc în serile de mercuri 3 Ianuarie și joi 4 Ianuarie, cu piesele *Fedora* de V. Sardon și *Sclava* de L. Fulda.

Grandioasele manifestațiuni ce s'au făcut totdeauna ilustrei tragediane, se vor repeta, cu acelaș mare entusiasm și în Ianuar, când după multă vreme, vom putea revedea pe Agatha Bârsescu în 2 creațiuni noi.

Prețurile de intrare vor fi acele ale teatrului național.

—

Acceleratul de București a sosit cu o întârziere de o oră jumătate.

Cauza acestei întârzieri este dificultatea de bună circulație și faptul că mașinele patinează pe linie.

De alt-fel toate trenurile sosesc în Iași cu întârziere variind între o oră și o oră jumătate.

Din Iași toate trenurile pleacă regulat.

—

In ziua în care *Conservatorul,* organul oficial al partidului, anunță candidatura d-lui Sabba Ștefănescu, eruditul profesor universitar, la alegerea parțială din București, fostul îndrăzneț candidat la acest loc vacant, protestează mascat în contra faptului că guvernul a cutezat să agreeze pe un învățat înaintea d-sale.

D. Rathivan întreabă ce înseamnă meritele d-lui S. Ștefănescu, față de meritile fostului secretar general?

Nu se încape comparație intre un învățat și un Rachtivan.

Atât și nimic mai mult.

—

Din toată țara se anunță viscole și furtuni.

Cele mai multe din firele telegrafice sunt rupte.

Comunicația este foarte anevoioasă,

—

I. P. S. S. Mitropolitul a oficiat astă-zi serviciul religios la biserica sf. Sava.

——

Au ars casele, crama, diferite edicuri de vie, stoguri de fân, precum și opt vase cu vin, proprietatea d-lui Gh. Alexiade, din comuna Copou, producînd pagube în valoare de 8500 lei.

——

Din cauza viscolului care a fost eri pe linie, firul telefonic între Iași-Galați și Galați-București, a fost rupt.

Comunicația telefonică pe această linie este deci întrerupta și nici nu se poate spune cu preciziune dacă linia va putea fi redată mîine exploatărei.

—

Consiliul Medical al eforiei, întrunit azi, a respins cu 3 voturi, pentru fiind 2, crearea unei clinici terapeutice pe lîngă spitalul sf. Spiridon din Iași.

——

E vorba ca în curând să se înființeze în M-rea Varatec un atelier pentru împletitul ciorapilor și flanelelor în mod mecanic.

In acest scop Ad-ția Casei bisericelor va comanda 20 de mașini.

In acest atelier vor fi ocupate peste 50 de maici. Direcțiunea va fi încredințată C. S. Monachia Frasina Petrovici, una dintre cele mai active și inteligente maici ale acestei sf-te M-ri.

——

In satul Cucuteni declarându-se epidemia de morbidă, s'au luat măsurile de isolare de către d. dr. Slavnic.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

15

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

— Să sfîrșim, domnule, zise Nina: această convorbire mie penibilă. Știu ce aveți să spuneți. Sunt o fată cinstită, iubesc pe fiul d-tale, m'am abandonat cu totul lui și vina nu este de cît a iubirei noastre. Nu vă place să fiu soția lui George, acesta e dreptul d-tale și nici eu n'am ambiționat vre-o dată acest titlu, sub alt titlu de cît ca consecrarea fericirei noastre. Ești bogat d-nule, eu sunt săracă; înțeleg prin urmare scrupulele care te opresc de la unirea noastră. Dar mie nu-mi pasă de banii d-tale, ce rost are pentru mine această avere. Cerut'am vre-o dată bani? Ambiționat'am vre-o dată titluri? Ceea ce vreau este iubirea amantului meu și George mă iubește, mai mult de cît înainte, de oare-ce după cum ai spus'o voi fi, mamă. Să terminăm această eonvorbire și dați-mi voe sa mă întorc la Aix!

— Te înșeli copilul meu, am decis că nu vei mai vedea pe George, și odată decisia luată, oceasta se va realiza.

— Ce vreți să ziceți?

— In această minută, fiul meu e pe cale de a părăsi Marsilia, și nu-l vei mai vedea nici odată.

— George să mă părăsească!

— El face tot ce-i poroncesc!

— Nici o dată! Chiar...

— Ce?

Exaltarea Ninei, căzu în timpul acesta, în fața exclamației glociale a bătrînului.

Fata căzu pe un acaim și începu a plînge.

— George! George!

Aceste fură singurele cuvinte pe care ea le putu rosti. D. Parneliu, mai emoționat poate de cît n'ar fi voit să pară, se ridică, făcu cîți-va pași, apoi se întoase spre galerie, și oprindu-se de o dată în fața tinerei fete, făcîndu-și curagiu și stăpânindu-și emoția...

— Voești deci perdeaea lui?

— Perderea sa!

— Ei da! am crezut că voi putea vorbi în mod național cu d-ta și să te fac să înțelegi cîtă neîndămânare și câte greutăți se opun iubirei voastre, a d-tale și a fiului meu, și am crezut că vei accepta în schimbul libertății fiului meu o compensație...

Dar, mă ultragiezi, d-le! ceva mai mult, ultragiezi pe fiul d-tale, crezând că el a dăruit iubirea sa unei femei atât de nedemne, în cît ar fi în stare să accepte propunerea pe care ai voit să mi-o faci acum.

Copilul meu... d-șoară... răspunse Pernelin, cam încurcat, nu mă înțelegi...

Nina se ridicase din nou, și privi fin la interlocutornl ei.

— Iubesc pe George, auzi d-ta, d-le!

Dar ce vrei să zici?

Ascultă! Și dacă în adevăr, după cum zici iubești pe fiul meu, judecă. El e tânăr. Viitorul e deschis splendid înaintea lui, cariera sa se anunță strălucită, posiția sa e frumoasă, averea sa va fi mare: într'o zi el va poseda totul: posiție de invidiat și bogăție. Voești d-ta să distrugi toate aceste? aleargă la George și trăește cu el! Atunci el va perde totul. Ori cât de mare ar fi dragostea mea pentru el, îl voi desmoșteni complect; ori câtă afecțiune am pentru George, voi sfărîma cariera sa administrativă, îl voi opri la începutul ori cărui demers pe care ar începe a-l face.

Aceasta nu e amenințare zadarnică, fac jurământ de a proceda astfel. Din contra, dacă el mi se supune, sau mai bine zis, dacă d-ta eviți de a-l vedea, prima parte a promisiunei mele se va realiza. Mai adaog, pentru a te încredința complect de adevărul spuselor mele, că am luat toate măsurile, pentru fiul meu să mi se supue și să procedcze așa cum am poruncit eu.

Dar încă odată copila mea, înainte de a fi nevoit să iau toate aceste măsuri riguroase, caut a mă adresa încă odată inimei d-tale.

Un servitor te va conduce în camera pe care ți-a reservat'o. Nimic supărător nu ți se va întâmplă, și mâne voi veni să aud răspunsul d-tale. La revedere copila mea.

Și fără a mai aștepta vre-un răspuns, d. Pernelin părăsi sala, apucând prin larga galerie de tablouri.

Aproape imediat după aceia, un servitor se apropie de Nina. spunându-i că e la ordinile sale. Tânăr fată fără a pronunța un cuvînt, se lasă condusă în camera sa.

(Va urma).

Fără nume

Sub acest titlu amicul nostru Gh. Ghibănescu publică în ziarul *Patria* din Capitală un prea frumos articol pe care cu regret nu-l putem publica în întregime din cauză că spațiul restrîns al gazetei nu ne permite.

Privind statuia încă învelită a marelui Lascar Catargi, d. Ghibănescu face următoarele reflecțiuni:

Treceam mai eri alaltăeri pe lângă statuia încă ievelită a marelui om de stat, ce în curând va fi serbătorită.

Vremea era neguroasă și o bură se desprindea din ceața umedă. In așa stare a vremei care vremuia umbra statuei părea o vedenie, care de sub giulgiu ei albiu părea că se mișcă și dus pe gânduri la vremurile, când figura blândă și cuminte a șefului înfiripa masele partidului, mi se perindară pe dinaintea ochilor toate momentele de înălțare a partidului nostru, cum și vădita creștere a conservatorismului român, prin puterea retroactivă a bătrânului conducător.

In locul țărancei cu snopul de grâu, și ținând de mână pe micul copilaș, întrezăream *doui tineri*, cari plecând pe căi deosebite au ajuns a se întâlni subt aripa ocrotitoare a bătrânului luptător. *Unul*, alintat de natură prin darurile fericite de care puțini în astă viață se înfruptă ajunsese a fi copilul alintat al șefului, mîna dreaptă în desfășurarea bătăliilor, și ademenit de marile lui însușiri n'avea cuvinte de a'l îmbărbăta la luptă, pentru izbânzi folositoare lui și țărei.

Sub ocrotirea caldă, tânărul s'a avântat în lupte, cucerind pe fiecare zi locul ce cu atâta limpezime de alegere îl întrevăzu-se bătrînul luptător. — In el punea nădejdea caldă a viitorului, și toată furia deslănțuită a celor ce voiau să-l scurteze de două șchioape, s'a isbit ca de o stîncă de pavăza bătrînului șef. — Era trecutul care ocrotea viitorul, era legătura firească făcută prin cele două firi, ca se continue ființa ideii conservatoare la noi în țară.

Celalt tânăr cu altă obîrșie, aducea cu dînsul nume, formă, presumțiuni. Călare pe asemenea titluri, reușise a stărni în jurui o pleiadă de tineri luptători adunați de pe unde a putut, și a dat iluzia unei forțe prin chiagul de curând făcut.

Rob fiind însă pornirilor sale pătimașe, nu putea aduce nici partidului nici țărei acea cumpăneală de luptă ci năbădăios din fire, a însemnat în propășirea ideii conservatoarea tocmai demagogismul sprijinit de titluri, nesocotirea căilor legale de luptă și atacarea dușmanului de a dreptul, putând face față cu spada și cu punga, la ceiace nu se incumeta a face față cu obrazul, cu ideia.

Intr'o bună dimineață clopoțelul sună; servitoarea iese întru întâmpinare; noul venit e introdus în casă; intrând în birou, unde stătea stăpânul, nici una nici două se aud două palme; răzbunarea e îndeplinită; cavalerul era grăbit; la judecată se plătește cu 5000 lei de fapta făcută, și, ca și când n'ar fi făcut nimic, a trecut fapta la dosar.

Cu asemenea tactică, cu asemenea predispuneri fost-a dat ca bătrânul șef să privească cu neîncredere acțiunea celui de al doilea tânăr și în prevederea lui profetică să prezică că acel tânăr năbădăios numai buclucuri va face partidului.

Și așa a fost.

Și după ce reînvie cu mult talent vremurile din trecut și puterea de prevedere a foștilor noștrii domnitori și rolul celor fără nume, d-sa termină:

Și cu cât mă îndepărtam de învelita statue, spre nevoile unde mă duceau pașii, cu atâta 'mi dădui loc reflexiunei, că rari sânt naturele superioare care să vadă limpede rostul oamenilor și destoinicia lor; căci cei mai mulți, închiși în *clice* în *clanuri*, cred că totul cată să meargă după interesul clicei lor, și nu pot avea acea vedere respicată a oamenilor și a împrejurărilor.

Dar și de acea puțini oameni se înfruptă de porecla de Marele. Și va fi dat țărei ca după ce vălul se va lua de pe modesta statuie a bătrânului nostru șef, să vadă în figura de bronz pe blândul și *marele* bărbat de stat, sfetnicul prea credincios al tronului, blajinul conducător de oameni și dreptul văzător în cele lumești și omenești.

Ultime informații

D. Nicu Filipescu face de cât-va timp dese pelerinagii prin satele județului Vaslui.

Informațiunile noastre sunt că d. Filipescu pregătește o revoltă țărănească contra Domeniului Coroanei.

Somăm pe ziarul *Epoca* să ne explice, ce caută d. Filipescu, în călătoriile sale din fie-care săptămână, în județul Vaslui?

Dacă *Epoca* nu ne va lămuri suficient, vom deschide o anchetă și vom lămuri opinia publică asupra cazului Filipescu.

Așteptăm.

Secolul, *dupe ce reeditează o infamie nervoasă a d-lui N. Filipescu, afirmă că d-l A. A. Bădărău ar purta mare interes listei de indigenate ce-a fost afișată la cameră.*

Somăm gazeta colectivistă să lămurească bine infamia ce-o avansează.

Așteptăm.

Diplomele decorațiilor cu prilejul zilei de 10 Mai, vor fi primite săptămîna viitoare de cei în drept.

Prima serată a societății de muzică, sport și gimnastică din Iași, va avea loc în astă seară.

Multele surprize ce se rezervă invitaților, vor face să se vorbească mult de această serată, căruia i vor urma, în cursul iernei multe altele.

Astă-zi, a sosit în localitate dl. *Vișan* inspector general de la Ministerul de Domenii. D-sa a inspectat corporațiile din localitate.

Cea dintâi inspecțiune a făcut Corporației *Artelor Grafice* de care a ramas foarte încîntat de modul cum se conduce această corporație felicitînd pe președintele corporației dl *N. V. Ștefăniu* și pe secretar dl *I. Breabăn.*

A mai inspectat corporația bărbierilor-coafori, a cărei președinte este d. Gh. Neculau și unde au găsit cea mai mare regulă.

Direcția generală a închisorilor a comunicat prefecturei locale că, în vederea sărbătorilor crăciunului, se va suspenda cursele vagoanelor penitenciare între 23 Decombre și 8 Ianuar, punînde-se tot odată directorului în vedere să transfere la destinație toți arestații ce sunt de trimis fie pentru liberare, afaceri judiciare, sau executarea mandatelor a căror termen este anterior datei de 20 Ianuar 1907.

Vor face însă ast-fel ca să nu ajungă la destinație de cît în zilele de 19—22 Decembrie.

La curtea de apel, secția II, s'a pledat azi, într'un proces de adulter, chestia de a se ști dacă acest delict tinde să dispară și că deci dispositiunile relative din lege tind către desuetudine.

Procesul s'a judecat, în primă instanță, la tribunalul din Botoșani, care a dat pedepse foarte ușoare inculpaților.

Prin apelul a minima al procurorului general și prin acel al părței civile, procesul a venit înaintea curței, care, primind ambele apeluri, a condemnat pe inculpați la pedepse mai mari.

Adulterul rămîne dar un delict care se pedepsește de lege.

Administrația domeniilor statului din Dobrogea pune în vedere prefecturei locale, că s'au suspendat lucrările de împroprietărire a veteranilor, până la începutul primăverei anului 1907, când se vor redeschide.

Cere tot odată, să se pună în vedere acelor veterani ce au înaintat administrației actele prevăzute de lege, precum și celor ce le vor depune de acum, și care nu s'au putut prezenta până acum, să nu-și părăsească căminurile spre a se duce în Dobrogea, ci să aștepte până ce vor fi chemați.

Mîne, 6 Decembre, fiind Sf. Neculai se va oficia, cu deosebită pompă, hramurile bisericilor: Sf. Neculai Domnesc, Sf. Neculai din Ciurchi și Sf. Neculai de pe șosea. La biserica Sf. Neculai Domnesc va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Partenie înconjurat de preoții: Pavel Savin, Gh. Șarban, A. Florescu și Ionescu și diaconii Marțian și Varlam.

D. Grigore Demetrescu, doctor în Drept de la Paris, va începe cursul de Drept Civil cu studenții d-lui Dim. Alexandrescu, Vineri 8 Decembra, ora 8 a. m.

Zilele acestea se va face numirea noului paroch al bisericei din comuna Brăești în locul rămas vacant prin moartea titularului.

Membrii societății preoților din județul Iași, „Clerul" de sub președinția, Economului Stavrofor Gh. Carp, vor fi convocați în cursul săptămânei viitoare în adunare generală, pentru a proceda la alegerea noului comitet pe un period de un an.

Ministrul instrucțiunei plănuește să înflințeze în învățămîntul universitar așa zișii chargés de cours, *după modelul universității franceze.*

Modul numirei lor va diferi mult de cel al numirei docenților și agregaților.

Eri și azi a avut loc marea vânătoare organizate în pădurile de la Sinești, de către societatea vînătorilor din Iași,

A. S. R. Principele Ferdinand, invitat să participe, s'a scuzat.

Incepînd de luni, curțile și tribunalele vor funcționa în nuoile localuri.

STIRI SCOLARE

Doamna Ecaterina Rota învățătoare la școala din comuna Ciurea a obținut un congediu de 30 de zile; precum și d-na Elisabeta Negri de la școala din Frumoasa de 20 zile.

*

Domnișoara Aglaia Pascu, maistră de lucru manual, la școala din Voinești, desfășură o mare acțiune pentru șezătorile sătești, la care iau parte fetele și nevestele din acea comună. Fapta d-rei Pascu e cu atât mai de lăudat cu cât e foarte adesea stânjinită de diferite persoane din localitate,

*

In comuna Belcești s'a dat un bal în folosul școalei comunale.

*

Medicul curant, a interzis categoric frecventarea școalei următoarelor institutoare: d-na Eufrosina Dimachi de la școala „Lambrior". Lucreția Dimachi de la „Principesa Maria" și Eleonora Dimachi de la „Hatmanul Nicora"; cauza este că un copil al d-nei Eufrosina Dimachi este grav bolnav de anghină difterică.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

București 5 Decembrie.

Sănătatea M. S. Regelui

București. — **Doctorul Noorden a permis Regelui să se hrănească cu carne. D'asemenea i-a indicat preumblări zilnice la aer și a fost de părere că M. S. poate relua ocupațiunele.**

Succesul unui compositor romîn

București. *La teatrul Național s'a dat ieri sara cu mare succes, de către ansamblul de operă, opera* Enoch Arden, *muzica de Alexis Catargiu, fiul ministrului țărei la Londra.*

De la congres

București.—*Comitetul executiv liberal a fost lărgit în ce privește numărul membrilor sei. Fie-care județ va avea representanții sei în acest comitet.*

Iașul va fi representat, pe lîngă domnii Poni, Gane și Stelian, care figurau și înainte și prin domnii Gr. Buicliu, C. Climescu și C. Stere.

Intreruperea comunicației

București.—Din cauza grevei generale ce-a isbucnit la Viena, este probabilă întreruperea comunicației poștale cu occidentul, pentru acea corespondență care trebue să treacă prin capitala Austriei.

Numărul greviștilor este de 12,000.

Refuzul d-lui Haret

București.—D. Haret, fost ministru, a refuzat propunerea ce i s'a făcut de a candida la alegerea pentru scaunul de deputat al col. II de Ilfov.

Pare sigur că opoziția se va abține de la această alegere, care, după cum se știe, va avea loc la 18 Decembrie.

Banchetul liberal

București.—***Un banchet politic la care au luat parte 70 tineri liberali a avut loc aci. Toate toasturile indică că liberalii sunt nemulțumiți de programul citit la congres și tind proclamarea lui I Brăteanu ca șef al partidului.***

Mîine seara liberalii dau un banchet în onoarea d-lui Sturdza.

Interviev cu dr. Noorden

București.— **„Dimineața" publică un interviev cu prof. Noorden, care a declarat că M. S. merge mult mai bine.**

O interpelare

Buda-Pesta.— Privitor la cumpararea ziarului *Poporul Român* din Buda-Pesta de către ministrul Andrassy, deputatul Aurel Vlad a făcut astăzi interpelare în Cameră.

Tot odată s'a distribuit astă-zi în Camera Ungară o broșură a fostului director al ziarului *Poporul Român*, care conține destăinuiri senzaționale privitoare la modul cum a fost cumpărată această gazetă.

Accident

Berlin. Aproape de Charlottemburg s'a intîmplat ieri un grozav accident de automobil.

Un doctor cu numele Idel a fost ucis; soția acestuia și fochistul au fost grav răniți.

Manifestație

Paris.—Cardinalul Richard a părăsit eri palatul seu, instalându-se în palatul ce i-a pus la dispoziție deputatul Denys Cochiu.

La plecare cardinalul a fost salutat în genunchi de sute de persoane din înalta aristocrație care făceau rugăciuni.

Nici un incident n'a marcat această manifestație.

Alegerile

Berlin.—Pentru data viitoarelor alegeri, s'a fixat ziua de 25 Ianuarie 1907, adică termenul cel mai apropiat.

Balotajiile se vor efectua în ziua de 5 Februar.

O broșură

Berlin. — Deputatul Erzberyer a fost însărcinat de partidul centrului să adune într'o broșură tot ce s'a descoperit scandalos în politica colonială a Germaniei.

Alianță electorală

Berlin.—Cele trei partide liberale ale stîngei: partidul poporului, uniunea liberală și partidul poporanist de sud, au făcut alianță în vederea viitoarelor alegeri.

Ei au lansat un manifest prin care indeamnă pe alegători la luptă contra centrului,

Manifestații pentru Franța

Roma.—*Eri a avut loc aci grandioase manifestațiuni filo-franceze. Deputații socialiști și mulți alți fruntași politici s'au prezentat la legațiunea franceză rugînd, pe ministru să transmită poporului francez simpatiile poporului italian.*

Deputațiunea a fost primită în mod cordial.

Viscol în țară

In toată Muntenia bântuie un viscol îngrozitor.

Comunicația telefonică și telegrafică este întreruptă.

De la ora 3 comunicația telegrafică între Galați și Iași este întreruptă.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iași. — Str. Lăpușneanu 24

furnisorul tuturor școalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, și toate instrumentele muzicale.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fondur de Garanții la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia.
— Lei 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asinurări:

a) *Caz de viață* pentru un capita-minimal garantat și garantare la câștig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces și mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța Generală pentru România
BUCUREȘTI
Agent principal pentru Iași:
Dl. Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societății Fraterna-Păcurari și al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: Vaccinări și Revaccinări

TEODOR PISOSKI

AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iași.**
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 230 lei traseul Iași—New-York.
Vapoare din cele mai solide și mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

E. HEROVANU

AVOCAT
și-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ștefan cel Mare 33.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
București.
Rochii și Confecțiuni.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS

Piața Unirei (Otel România) Iași
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Cereți renumitele
CONȘERVE „STAICOVICI"

CALITĂȚI SUPERIOARE. — PREȚURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din țară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—București —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESE-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteagă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 20.—Iaşi, Vineri 8 Decembrie 1906

In numele armoniei

De cînd D-l Rahtivan a incetat de a mai fi omul zilei, simpatiile *Patriotului* s'au lărgit considerabil; s'au lărgit pînă să îmbrăţişeze întreaga familie conservatoare.

Şi în această nouă stare sufletească, confratele se întreabă cu o delicată discreţie agrementată de o ironie fină,—dacă ziarele conservatoare de curînd apărute, nu sunt cum-va o primejdie pentru liniştea şi armonia din partid.

Chestiunea fiind pusă cu un mare semn de întrebare, (*Patriotul* i-ar fi adăugat şi semnul lui Alcanter de Brahm, dar nu s'a introdus încă în uz),—să vedem şi noi puţin ce răspuns mai nimerit i s'ar putea găsi.

„Misiunea acestor noui ziare, zice confratele, este tot atât de înaltă, pe cât de nobile sunt intenţiunile cari au determinat-o şi cum armonia nu va întârzia de a se restabili, în urma unei asemenea ingenioase campanii, existenţa lor nu poate fi de cât efemeră. „Maurul şi-a făcut datoria, el poate să plece"—a spus un celebru literat. Ce rost într'adevăr ar mai avea, în politica noastră, noii confraţi din cele două capitale ale ţărei, odată armonia în partid restabilită şi misiunea lor îndeplinită ?.. Afară numai dacă nu urmăresc—ceea cè nu credem—şi alte scopuri!"

Asupra *misiunei acestor ziare*—din care, fireşte, şi *Opinia* face parte,—o mică lămurire. Cine a spus cîndva că rostul nostru este de a stabili armonia în partid? Din capul locului am făcut cunoscut, că suntem gata a contribui cu umilul nostru concurs la bunul mers al politicei partidului; cu alte cuvinte ne-am oferit ajutorul în lupta contra adversarilor comuni,—şi atâta tot. Cum era însă de prevăzut că în acţiunea noastră vom da peste asemenea adversari—adevăraţi lupi, îmbrăcaţi în piei de oae—chiar în sînul partidului; şi cum ştieam bine că nu vom ezita să-i lovim şi pe aceştia, ori unde îi vom găsi; am avut convingerea de la început că opera noastră nu va fi, de cît numai în efectele sale, operă de linişte şi de armonie, şi ne-am aşteptat la ironiile *Patriotului*. De altfel noi credem că un ziar conservator mai mult, e o santinelă mai mult, care veghează la interesele generale ale partidului. Şi că indiferent dacă e linişte sau primejdie, santinela trebue să-şi facă datoria, chiar dacă rolul său e fără nici un rezultat practic imediat.

Aşa dar misiunea noastră nu e condiţionată unor împrejurări vremelnice; şi existenţa *Opiniei* e reclamată cel puţin atîta timp cît va exista şi *Patriotul* „in formaţia actuală".

„Este însă o chestiune care primează asupra tuturor celor-lalte, adaugă confratele.

E vorba de autoritatea morală a autorilor acestor articole, care au reuşit să dea presei şi polemicelor noastre un caracter atât de obiectiv..,

Găsindu-se într'o poziţie şi situaţie socială, care nu permite nici o comparaţie, ei au dat şi dau probe continue de tact şi dezinteresare, iar abnegaţiunea şi corectitudinea lor impecabilă îi pune mai presus de orice bănuială".

Chestia aceasta aduce în discuţie o alta. Cu alt prilej am întrebat pe confratele din capitală, să ne spue şi nouă numele acelora, cari cu marea lor autoritate morală acopăr politica şovăitoare a acelui ziar. Strîns cu uşa, *Patriotul* a tăcut, căci d-l Bacalbaşa n'a dat de cît o aparentă satisfacţie curiozităţei noastre legitime.

Acum însă cînd prestigiul cuvîntului d-lui Rachtivan s'a lămurit, ne e tot una dacă ni se va mai respunde sau nu asupra acestui lucru. Aceasta cu atît mai vîrtos cu cît chestia se poate pune în mod invariabil, cu privire la ori-ce om politic, la ori-ce deputat, la ori-ce membru al guvernului, şi cu cît răspunsul nu poate fi decît mereu acelaşi: *cuvîntul cuiva n'are mai mult răsunet de cît merită să aibă.* In specie, dacă glasul directorilor noştri e lipsit de ori-ce autoritate, el se va perde în deşert, fără ca *Patriotul* să contribue cu nimic la aceasta, şi fără să fie nevoe ca acesta să se ostenească pentru a pune lucrul în evidenţă.

Totul nu se termină însă aici. Confratele e dator să lămurească, ce înţelege prin „situaţia socială în afară de comparaţie" în care pretinde că ne găsim, şi ce bănuială nutreşte cu privire la corectitudinea noastră. Asemenea lucruri subţiri, nu se lasă ne limpezite; şi *Patriotul* care în acelaşi loc, cu cîte-va rînduri mai sus, ne acuză că nu spunem lucrurilor pe nume, şi că vorbim cu înţălesuri ascunse,—e dator, cu deosebire, să se facă bine înţăles.

Ne făcînd-o, va însemna că ne-a adus cu voinţă învinuiri nefundate, adoptînd sistemul *Epocei* de a lovi în noi prin insinuări calomnioase. Şi în cazul acesta—vorba sa proprie—„istoria poate deveni tristă", nu pentru noi, bine înţăles. **P.**

Nerusinaţi sau inconştienţi

In timp ce la Bucureşti congresul liberal discută programul partidului, organul autorizat al acestuia pentru Moldova şi pentru Iaşi, se ocupă de acel murdar document omenesc care e scrisoarea doctorului Teodoru.

Pentru ca să se vadă ce sărăcie intelectuală e în creerul acestor nenoroeiţi, e de ajuns să arătăm că Liberalul *consacră articolului cu pricina locul său de frunte, adecă locul destinat chestiunilor mari de actualitate, sau chestiunilor ce interesează politica generală pe care o apără. Căci e caracteristic lucru şi pentru politica ce o afişezi şi pentru propria ta moralitate, să dai întâetate cancanurilor de mahala, cînd şeful tău a adus la ordinea zilei chestia ţărănească şi problema financiară.*

Dar să vedem ce lucru nou se aduce în discuţie.

Zilele trecute, Liberalul, *prin pana exilatului, afirma, în sprijinul murdarelor sale calomnii, că d-na Teodoru ar fi primit o bursă din partea Ministerului de instrucţie pentru a-şi complecta studiile muzicale la Milano. Fără a discuta dacă faptul acesta prezintă sau nu vr'o însemnătate gravă, ci în vedere numai că era singurul punct de natură a eşi din domeniul vieţei private a celui invinuit şi singurul punct de natură a putea fi discutat şi controlat, am afirmat la rîndul nostru că d-na Teodoru n'a primit nici o bursă, şi am cerut* Liberalului *să-şi aducă dovezile dacă susţine contrariul.*

Iată ce răspunde acesta:

„Nu vă ajunge a avea mărturisirea care o face însuşi *soţul* aceluia *care aţi trimes'o în străinătate cu banii statului. Cine mai bine de cît soţul poate să ştie de acest fapt, soţul care pe atunci cînd a obţinut d-na Teodoru bursă pentru străinătate, nu era divorţată de nevasta sa.*

De altfel acest lucru era de notorietate publică şi însuşi Doamna Teodoru îl spunea la toţi, cu mult înainte de a pleca în străinătate".

Aceasta e dovada. Şi pentru a-i da mai multă tărie, naivii noştri potrivnici, o însoţesc de toate invectivele şi apostrofele cu care-şi colorează obicinuit proza. «Auziţi îndrăzneală! Să ne ceară dovezi!... etc. etc.

Dar acesta nu e totul. Tot ca dovadă, *«Liberalul» publică o serie de nume a unor persoane cărora Ministerul de instrucţie le-a venit în ajutor pentru complectarea studiilor. Fireşte, unde a găsit toate aceste nume,* Liberalul *putea să găsească şi pe d-na Teodoru, dar n'a dat peste ea. Şi credeţi că aceasta-l jenează întru cît-va?*

Absolut de loc. Iată cum ne judecă:

Vă mai pare extraordinar, domnilor de la „Opinia" că între bursierele Statului să figureze şi o doamnă Teodoru?".

Pas de discută cu asemenea oameni extraordinari.

HAL DE PARTID

Şeful partidului liberal-naţional a dat citire, la Bucureşti, viitorului program de guvernămînt al partidului.

In viaţa şi în activitatea unui regim politic, publicarea programului său este un moment solemn, chiar atunci cînd acel program nu este ca în cazul special, de cît o urîtă zeflemea.

La Iaşi, însă, liberalii au maltratat şi au ignorat congresul, într'un mod, care merita o osebită subliniare, de oare-ce el este caracteristic pentru complecta destrăbălare în care se află partidul.

Cuvîntul şefului partidului n'a fost salutat la Iaşi; programul n'a fost supus unei analize; congresul n'a fost discutat de ziarul liberal-naţional, care s'a dat cu totul apărarei unui puşcăriaş.

Faptul de-a se şti dacă s'a acordat, sau nu o bursă unei persoane, preocupă ultimul articol de fond al gazetei partidului liberal-naţional de la Iaşi.

Sufragiul universal şi casa rurală, despre care vorbeşte programa, n'au putut produce articole entusiaste: ţărei îi arde de altă-ceva: de celebra bursă.

In urîtul proces de descompunere al partidului colectivist de la Iaşi, caracteristica aceasta, ori-cît de dureroasă ar fi, este naturală.

Stăpânii au părăsit casa: de ce n'ar gospodări micii vandali?

OMUL DE CASĂ

Omul de casă a câştigat drept de cetate în ţara românească. El există de pe vremurile boeriei şi rolul lui a fost şi este altul de cât acel al cuvintelor direct traduse în franţuzeşte; l'ami de la maison.

Vechiul „jidan al boierului" s'a preschimbat în om al casei.

Jîdanul boerului era credinciosul căruia i se încredinţau daraverile bănesti, arendatul moşiilor, tocmirea slugilor şi cumpărăturile de verdeţuri pentru iarnă: un fel de măgar care cara toate greutăţile.

Cu omul de casă se schimbă şi felul şi misiunea.

Omul de casă îţi vine în casă. El numai sună clopoţelul, intră de-a dreptul; ştie când vine şi când pleacă omul, al cărui om de casă este.

Omul de casă n'are nimic ce e al lui: ideile lui sunt acelea ale omului cu casa; aspiraţiunile lui sunt acelea la care el nu se gândeşte, fiind-că pentru el trebue să se gândească omul cu casa.

—Tu ce zici în privinţa remanierei ministeriale?—întreabă omul cu casa pe omul său de casă?

—Eu? Ce ziceţi d-stră zic şi eu!

—Ia vezi plouă afară?

—Eu cred că plouă, răspunde omul de casă, dar vedeţi şi d-stră!

Pe cât e de umil în casa şi în faţa omului cu casa, pe atât e de obraznic afară.

Este perfect animalul care încremeneşte faţă de dresor şi care sbiară de îndată ce nu-l vede.

Omul de casă joacă de curând rol mare şi în politică.

Când nu reprezintă nimic, nici ca studii, nici ca agitator, atunci este om de casă al unui puternic om cu casă.

Acest titlu, poate din cauza originalităţei lui, a ajuns la mare preţ. Când spui de cine-va că este om cu greutate în partidul lui, fiind-că are, spre pildă, mare talent oratoric, nu plăteşte 2 parale faţă de altul de care se spune cu profundă invidie: „aista e om de casa lui conu Vasile".

Oamenii cu case şi oamenii de casă ameninţă să producă un al treilea partid politic în ţara românească.

Sănătatea M. S. Regelui

Monitorul Oficial de eri, publică următorul buletin medical asupra stării sănătăţii M. S. Regelui:

Starea sănătăţei M. S, Regelui, după întoarcerea din Sinaia, s'a îmbunătăţit în mod simţitor. Repaosul de aproape 4 săptămâni în pat şi regimul apropiat au înlăturat cu desăvârşire tulburările stomacale, aşa că Maestatea Sa poate acum să urmeze un regim alimentar mai variat. Starea forţelor s'a îmbunătăţit în mod evident şi greutatea corpului a crescut cu mai multe chilograme. Se recomandă încă cruţarea forţelor pentru a se asigura pe viitor rezultatele favorabile obţinute, şi repaosul zilnic în pat, după dejun, în timp de 1—1 jum. oră.

In tot acest timp nu s'a mai manifestat nici un semn de debilitate cardiacă,

Prof. Dr. C. de Noorden, General Dr. Theodori.

A se citi în corpul ziarului amănuntele interesante despre: rolul unor avocaţi liberali în afacerea dr. Teodoru; serbarea jubileului d-nului Ed. Caudella; agapa profesorilor ieseni precum şi importantele telegrame din ţară şi streinătate.

„Domnia legilor"

Toate programele liberale, ticluite de domnul Sturza, au acelaşi început: *domnirea legilor.*

Domnirea legilor a şefului liberalilor este nelipsită din fruntea programului, cum ţuica nu poate să lipsească în fruntea unui menu.

O oribilă manie a bătrînului om de stat!

Legile sînt şi ele, ca şi Banca Naţională, ca şi Creditele, ca şi Letea, monopolul exclusiv al partidului liberal. Nu sînt colectiviştii—nu sînt nici legi!

Domnia legilor a existat chiar atunci, cînd justiţia fu dată pe mîna lui Stoicescu; cînd, în plin parlament, Brătianu declarase că a tolerat crime şi asasinate.

Regimul fanarioto-feudal n'a fost totuşi al liberalilor ci a lui Lascar Catargi.

Domnirea legilor a fost pusă din nou în fruntea bucatelor şi a încăput pe mîna d-lui I. Nadejde ca s'o reguleze, nu la rubrica „Curiosităţilor" *Voinţei Naţionale* ci la articolul de fond.

Domnirea legilor pretinde un lucru foarte plăcut şi ie natural ca el să fie călduros îmbrăţoşat: cere ca liberalii să stee în permanenţă la putere, fiind-că aplicarea legilor este esclusivul lor monopol.

Huliganii nu pot respecta legile. Intervenţia domnului I. Nădejde se impune.

Ea se impune de urgenţă, căci nu ne închipuim că în ţara românească să poată domni legile, fără ca d. Nădejde să nu onoreze ţara, cu prezenţa sa, în fruntea treburilor.

Un partid, care numeră printre ai săi pe un Stoicescu şi pe un Protopopescu, nu-şi poate închipui ca legile să se aplice de cît fiind acel partid la putere.

Sau cum zice textual onor. Voinţa Naţională:

„A cere şi a hotărî a face ca legile să fie legi faţă de neomeniile şi jafurile bizantinilor, e un punct vrednic a face parte din programul de activitate practică a partidului liberal".

Teoria celor două partide

D. Sturdza, cu ocazia citirei programului său la congresul liberal şi, mai zilele trecute, d. V. Brătianu în lungile sale articole din *L'Indépendence*, au readus in discuţie teoria celor două partide.

D. D. Sturdza, după ce s'a amestecat în certurile dintre conservatori şi junimişti declarînd drept singurul şi adevăratul partid conservator gruparea d-lui P. P. Carp şi recunoscând ast-fel, odată cu existenţa a două partide si nececitatea existenţei lor. Azi acelaş d. D. Sturdza negligează pînă la a ignora gruparea d-lui P. P Carp; iar despre partidul conservator se exprimă, ca în 1857, că ar fi pacoste pentru ţară, şi că «Domnia legilor a fosi necontenit periclitată la noi, de cîte ori conservatorii au venit la guvern». „Pentru a pune capăt regimului Bunului Plac al foştilor privilegiaţi şi actuali conservatori", singura soluţie este întronarea domniei legilor.

Ba d. Em. Costinescu este mult mai drastic.

Fostul ministru de finanţe a constatat că azi avem numai un singur partid de guvern, partidul liberal, căci nu e partid de guvorn acela care trăieşte prin satisfacerea intereselor individuale ale coteriilor cari îl compun, care n'are nici o direcţie de principiu în activitatea sa de guvernare.

D. V. Brătianu profesează o întreagă teorie cu privire la necesitatea existenţei a două partide, teorie pe care o înconjoară de un întreg aparat de erudiţie.

După D-sa, statul actual la putere al partidului conservator ca si guvernarea sa trecută, sunt nişte simple aventuri, la care, — crede D-sa, — ţara n'are să mai revie nici-dată. Insuşi faptul că partidul conservator a urmat la afaceri pe liberali e simptomul unei stări morbide, şi dacă partidul liberal n'ar fi fost desbinat înnăuntrul seu, nici odată aventura conservatoare n'ar fi avut loc.

Dar dacă ea n'a putut fi împedicată pentru trecut, datoria partidului liberal e ca s'o împedece pentru viitor.

D. V. Brătianu propune chiar un program de reforme, menite a aduce pe calea sănătăţii afacerile noastre publice şi a asigura puterea vecinică partidului liberal.

Misiunea aceasta revine de drept acestui partid; iar în ce priveşte partidul conservator, numele lui nici nu va fi măcar pomenit în acel Eldorado politic al nostru. Partidul conservator e doar produsul păcatelor noastre politice, iar aceste păcate, odată vindecate, e firesc lucru să dispară şi urmările lor.

De prisos să mai înzistăm. Concepţiile d-lui V. Brătianu au fost discutate în acest ziar şi au fost aduse la dreapta lor valoare. Tot aşa de puţin importantă e în sinea ei teoria învechită a d lui Sturdza, cu vechea domnie a legilor pe care-o sc ate azi, din nou, nu ştim pentru a câtea oară, din museul de antichităţi al partidului liberal, şi răspunde astfel cu o crudă ironie cerinţelor d-lui V. Brătianu de-a se da un program de acţiune fixat dinainte.

Faptul care rămâne în picioare şi pe care-l vom discuta, e aducerea iarăşi pe tapet a legitimităţii existenţei celor două partide.

Existenţa mai multor partide politice e legitimată prin însăşi libertatea de-a gândi. In adevăr, în materie politică poate cineva, în chip foarte cinstit şi de bună credinţă zice da, unde altul zice nu. Intrucît în politică nu avem încă principii ştinţifice fixate şi criterii obiective.

Cei cu credinţe comune, sau cel puţin conciliabile se grupează şi dau naştere unui partid politic. De aici ar urma în chip firesc că pot fi tot atâtea partide politice cîte vor fi şi chestiunile de discutat.

De unde dar teoria numai a două partide mari?

Cu cît actele de adus la îndeplinire într'o ţară, sunt mai mari, cu atât organizaţia în partide va fi mai consiztentă şi mai durabilă; scopul cel mare şi îndepărtat, face să se şteargă între oamenii toate deosebirile de detalin;—deosebirile rămân numai asupra chestiunilor celor vitale.

In ţara românească totul e de refăcut. Instituţiile transplantate de către liberal, din apus, s'au dovedit nepotrivite pentru corpul nostru social şi tendinţa generală este de-a le înlocui şi de-a găsi Statului formula lui definitivă.

In ţările occidentale, cu o mai lungă viaţă politică şi cu o mai bogată experi

enţă în afacerile publice, chestiunea aceasta a fost definitiv rezolvită. Acolo barbaţii de stat fac mai mult operă de administraţiune. Amănuntele unei aseminea vieţi au pus mai mult în evidenţă deosebirile cari despart pe oameni şi de-aici acea pulverizare a partidelor politice ce se observă în Apus.

La noi însă, litigiul dintre partide e mai însemnat, actele ce ele au de adus la îndeplinire sunt cu urmări mult mai grave, şi de-aceia şi mijloacele cu cari ele luptă trebue se fie mai mari,—de-aici organizaţia ceia durabilă a partidelor noastre, şi de-aici reducerea lor numai la două: forţele în ciocnire sunt in chipul acesta la maximul lor.

Dar necesităţile sociale găsesc satisfacere în ele însile: în adevăr, cele două partide născute la noi din trebuinţa de-a aşeza pe baze definitive şi solide, tânărul nostru stat, au ajuns şi la satisfacerea unei alte nevoi: este asigurarea liniştei în ţară şi asigurarea funcţionării regulată a mecanismului nostru constituţional.

In adevăr, în primul loc orice partid, având un adversar cam de aceiaşi forţă, nici odată nu va abuza de situaţia sa, ştiindu-se controlat de-un organ în stare de a exercita un control eficace; apoi, şi acesta e poate punctul cel mai însemnat, avantagiul cel mai mare a existenţei a 2 partide, speranţa zilei de mâine, face ca opoziţia să fie răbdătoare şi guvernele să nu fie persecutătoare.

Speranţa zilei de mâine, certidudinea de a veni la guvern, fac ca un an sau doi de opoziţie mai mult să nu însemneze nimic. Ce-ar fi însă dacă un guvern s'ar crede eternizat la putere şi opoziţia ar avea acelaş sentiment?

Pilda vie a unei aseminea stări de lucruri e aşa-zisul vizirat a lui I. C. Brătianu.

Prelungirea neobicinuit de lungă a guvernului Brătianu, a dat partizanilor săi credinţa că Brătianu e numit ministru pe viaţă, iar opoziţia a început a fi stăpînită, în cele din urmă, de acelaş sentiment.

Partizanii primului-ministru s'au dedat la abuzurile cele mai scandaloase, din cari nu trebue să exceptăm nici atentatele: opoziţia devine la rîndul ei din ce în ce mai nerăbdătoare, mai turbulentă, mai ameninţătoare şi isprăveşte prin a crea lui I. Brătianu o astfel de situaţie că acesta se cramponează de putere de frică că căzînd, să nu fie victima celei mai sălbatice rezbunări.

Iar la căderea regimului Brătianu pentru potolirea spiritelor, Coroana se vede silită a chema un guvern de transiţie şi a aduce în fruntea afacerilor publice pe Preşedinţele Curţei de Casaţie; iar I C. Brătianu, atotputernicul zilei de eri, e nevoit să vie tremurător şi să ceară protecţia armată a locuinţei sale şi asigurarea vieţei sale şi a familiai sale.

Aceasta a fost situaţia a doua zi după căderea lungului regim Brătianu, numai inzistăm asupra urmărilor lui nenorocite pentru ţară la asemenea situaţie tind să ne readucă d. D. Sturdza cu programul D-sale de la 1857 şi d. V. Brătianu cu articolele sale de tinereţe din *L'Independance*, dar la timpurile cele de sălbatecă aducere aminte cu un singur partid eternizat la putere, nu vom reveni niciodată.

M.

MUNCA SILNICA

Gazeta puşcăriaşului face minuni cu celebrul seu redactor de la Sofia.

Acum în urmă se afirmă că puşcăriaşul este femee.

Dovadă:

„...*soţul* care pe atunci cînd a obţinut d-na Teodoru bursă nu era **divorţată** *de nevasta sa.*

Vrea să zică escrocul e femee în toată forma şi cum e frumos şi deştept—pricepem de ce „Liberalul" s'a amorezat de acest căpitan-femee.

*

Ce este o bursă?

Iată ce este:

„Bursa fiind un lucru care se ştie mai greu îl compromitea desigur mai puţin de cît prietenia sa interesată, făcută în văzul lumei cu un doctor Teodoru".

Acum sunt sigur că nu ştiţi ce este o bursă.

CARNETUL ARTELOR

Jubileul Caudella

O frumoasă serată şi o serbare înălţătoare!

Aspectul sălei are ceva neobicinuit de pitoresc provenit poate din prezenţa atîtor feţe vesele, figuri tinere de domnişoare în mare parte de sigur eleve de şcoală, eleve de ale maestrului, venite să desăvîrşască prin graţia figurilor, podoaba sălei festive.

Ce omagiu mai binevenit pentru bătrînul cîntăreţ şi profesor decît salutul tinereţei, a tinereţei care înfloreşte în raza cântărilor, în deliciul muzicei, în lumina poieziei încîntătoare?

...Dar iată cortina ridicată şi corul mitropolitan — plăcută surprindere în afară de program — deschizând focul rampei cu „Latina gintă", cuvintele de curând serbătoritului Alexandri. Nu mai revăzusem de mult corul metropolitan care mi-a redat aceiaşi impresiune puternică de altă-dată sub conducerea excelentului profesor Dimitriu.

Urmează orchestra conservatorului, a cărei reputaţie e deplin stabilită şi care va ocupa un loc de frunte în această serbare artistică în onoarea creatorului său, jubilarul de astăzi. Fantezia „după 50 de ani" se desfăşoară când melodioasă ca un regret, cînd impetuoasă ca vîntul vremei ce a trecut, cînd molcomă ca un suspin cînd colorată şi şi uşoară ca o poveste,—povestea unui trecut bogat şi fecund încheiat cu deplină vigoare precum probează tot programul abundent al seratei şi cu deosebire prima parte cuprinzînd excluziv compoziţiuni noui.

Misticele „Nocturne" executate la piano de dl. E. Mezzetti şi drăgălaşa „Rodica" cîntată de d-na Gemma Mezzetti; apoi puternica „fantezie" executată de profesorul Moldrich—violoncel—rînd pe rînd mişcătoare şi înveselitoare sunt mult apiaudate. Partea I-a se închee cu noua compoziţie muzicală,—balada lui Alexandri „Pohod na Sibir" executată de *Corul* şi *Orchestra* Conservatorului. Publicul rămâne mult şi adînc impresionat de accentele acestei viguroase şi bogate compoziţiuni şi tocmai la timp se ridică cortina pentru partea de apoteozare a Maestrului.

Ea începe printr'un poetic dialog, o scenetă de ocazie scrisă în versuri frumoase de d. Botez Gordon. Muzica glasului d-nei Pruteanu alternează gingaş cu o muzică discretă dintre culise, toate idealizînd în graiu de poiet şi în graiu de cîntec opera compozitorului. Opera aceasta vin apoi s'o glorifice, rînd pe rînd, reprezentanţii Ministeriului Cultelor şi Instrucţiunii—dr. Dragomir Hurmuzescu—ai Conservatorului de Iaşi şi Bucureşti, aceştia din urmă aducînd şi un dar din partea M. Sale Reginei Elisabeta,—şi artiştilor, ai Ateneului, ai ziariştilor, ai societăţei muzicale „Carmen", ai elevelor şi elevilor bătrînului profesor: aşa se perindează oratorii, donatorii, colegii şi prietenii, aceştia din urmă reprezentaţi prin neobositul şi veşnic tânărul maistru Burada care aduce jubilarului cea mai nouă a sa „rapsodie românească" închinată acestuia.

Publicul aplaudă pe rînd aceste calde şi sincere manifestaţii de dragoste şi veneraţiune, aplaudînd cu deosebire momentul cînd reprezentantul Ministerului atirnă pe pieptul lui Caudella, Medalia „Răsplata Muncei" clasa I-a.

*

A munci e mult, dar a munci cu atâta talent şi folos, iată elementul esenţial al acestei rare serbări. Rezultatele acestei munci frumoase şi utile se continuă şi în a 3-a şi ultimă parte a programului în care avem prilegiul de a admira Corul societăţii «Armonia» din Bârlad sub conducerea unui maestru escelent şi care prin execuţie şi corectitudine a atras unanime aplauze din partea unei săli entuziaste. Bine venit fie în mijlocul nostru şi bine cuvântată fie ocazia care l'a adus aici pentru a contribui la farmecul unei sărbări curat artistice, cum aşa rar se întâmplă în orrşul nostru sărman.

In această parte a programului mai apar: profesorul Theodorini executând o fantazie pentru violină scrisă par'că anume de Caudella pentru a smulge fermecatului arcuş al lui Theodorini note splendide şi mişcătoare; apoi directorul conservatorului din Bucureşti care în purtea I-a a «zis» cu măiestrie „Mama" de Carmen Sylva, iar în această parte Balada „Sergentul" de V. Alexandri. Directorul Popovici părea că odată cu voacea şi-a adus şi toată inima pentru glorificarea maestrului. D-na Mezzetti în „Dochia" acompaniată de orchestra conservatorului a fost cu drept cuvînt aplaudată şi bisată.

Iar ca încheiere—pour la bonne bouche—d-na Sofia Teodoreanu a apărut cu excelentul cor al conservatorului şi a fascinat auditoriul cu cele două delicioase cîntece, inviorând sufletele şi privirile, făcând lumea să-şi uite oboseala ceasuliu târziu după miezul nopţii.

Serbarea începută prin apariţia corului mitropolitan creat de Muzicescu s'a încheiat cum nu se putea mai potrivit prin apariţia corului Conservatorului sub conducerea aceleia care continuă atât de fericit opera ilustrului său părinte.

Repet: a fost o serbare splendidă şi înnălţătoare.

Rodion

STRUNA ZILEI

EVLAVIE...

Dl. Sturza se plimbă la braţ cu Pierre Solomon.

Ziarele

Imbătrânit în rele, astăzi
Adoră: lege, cinste, tron
Şi simbolul înţelepciunei
Reîntrupată'n... Solomon.

CRONICA TEATRALA

BANII

Subiectul?... De abia poate fi vorba de aşa ceva în excelenta bucată dramatică a lui Octave Mirbeau. Cine se ocupă de subiect în *Avarul* lui Molière? Cine întreabă de conţinutul lui *Othello*? Lumea ştie că într'una este epopeia zgîrceniei, într'alta patima geloziei. Tot astfel subiectul dramei lui Mirbeau este istoria, psihologia parvenitului Isidor Lechat al cărui străbun direct ar putea fi *Mercadet*, gloriosul tip al lui Balzac.

Acest Lechat este o analiză clasică a parvenitului-tip; om incult dar inteligent care prin „noroc" —cetiţi matrapazlicuri, ajunge stăpîn a 50 de milioane şi în puterea lor a tot puternic. Incult cu desăvârşire — „având ambiţia de a nu citi nimic" este totuşi proprietarul unui ziar care „conduce" opinia publică. Gata a rosti fraze mari, gata a primi epitetul de democrat, revoluţionar, socialist, este în fond o creatură fără scrupul, ambiţios la culme şi năzuind să capete ceea ce încă nu i-au dat milioanele: deputăţie şi nobleţă.

Deputăţia e lucru uşor: sub firma democrată, pozând —„pentru anul acesta" — ca «anticlerical» şi pregătindu-şi printr'o alianţă cu un marchiz scăpătat trecere în oarecari cercuri clericale, scaunul va fi lesne de cumpărat.

Dar socotelile de acasă nu se potrivesc cu acele făcute de fiică-sa, Germaine, în taina inimei sale: căci ea iubeşte pe Lucien Garraud, chimist agricol în serviciul lui Lechat şi va dispărea cu dînsul chiar în momentul cînd tatăl ei va fi terminat târgul însurătoarei cu fiul marchizului de Porcellet, dând astfel cea mai cruntă lovitură nu iubirei de tată, ci visurilor de afaceri ale parvenitului care vsea să urce ultima treaptă a ambiţiunei sale.

Lechat este un tip, dar singurul din piesă şi talentul lui Liciu s'a arătat absolut la înălţimea scriitorului care urmăreşte studiul pînă în cele mai fine amănunte ale vieţei sufleteşti a eroului, în toate manifestările lui de ură şi de dragoste, — ură pentru săracii din mijlocul cărora a eşit, dragoste... silită pentru aristocraţii de care vrea să se apropie. Căci — întocmai ca în recenta piesă a lui Albert Guinol „Décadence"—nobleţa scăpătată îşi evinde titlurile burghezimei parvenite.

Liciu are toate însuşirile necesare pentru tipul lui Lechat şi în ultimul act are momente de un dramatism emoţionant până la lacrimi.

Din nefericire piesa lasă puţin loc altor artişti să se distingă, cu excepţie doară pentru rolul Germaine, bine redat de D-ra Filotti. Ne întrebăm, cu drept cuvînt care e rostul, psihicul acestei Germaine? Care i-a fost educaţia şi sub a cui influenţă se desvoltă în ea spiritu-revoluţionar care nu-i permite să se bucure o clipă de averea şi puterea tatălui seu? E, parcă, un ecou al unei figuri din Greva lui Gerhardt Hauptman, dar numai un eeou, fără analiză şi fără pregătire psiologică.

Doamna Lechat, o sgârcită pătimaşă, jumătate mahalagioaică, jumătate burgheză, e încă o figură fără importanţă. Totuşi bine jucată de d-na Kuzinski. Eroul Lucien Garraud, fără relief, figură estompată şi efemeră. E păcat că dl. Petrescu nu apare în scenă mai puţin afectat sub aparenţa unei concentrări vroite. Două măşti bune ne-au dat d-nii Kuzinski şi Momuleanu. Mai putin bună a d. Mavrodi care avea neşansa de a apare faţă de juvialul Isidor Lechat — în actul II — şi de rafinatul Lechat în actul III. Mai aamintim pe d-nii Bulfinscki şi Morţun in roluri secundare, dar studiate.

In rezumat: un splendid succes pentru Liciu, o frumoasă seară de teatru.

As.

Informaţii

D. A. A. Bădăreu, care a fost Mercuri şi Joi în Iaşi, se reîntoarce astă-zi la Bucureşti.

D. A. D. Xenopol la Sorbonna

Ilustrul nostru istoric, d. A. D. Xenopol eare a făcut cunoscută ţara noastră în ţările mari ale Europei, a fost onorat cu o mare distincţiune; decanul facultăţei de litere din Paris, d. Croiset, a invitat pe marele învăţat să ţie o serie de conferinţi la Sorbonna.

D. Xenopol va pleca în curând şi va ţinea o serie de conferinţi asupra Teoriei istoriei.

Cum în această materie, d. Xenopol ie o autoritate indiscutabilă, este sigur că succesul conferenţiarului va fi enorm.

S'a anunţat greşit că ministerul finanţelor ar fi întrodus o modificaţie în proiectul de lege care reduce taxa salariilor de 5% la 3%.

Taxa de 3% se aplică asupra tuturor salariilor mai mari de 150 lei pe lună, sau 1800 lei pe an.

Legea mai prevede că, pentru fixarea prestaţiilor, taxa de 3% nu va fi socotită decât pentru lefurile mai mari decât 3000 lei anual, dar această taxă nu va mări prestaţia.

Alegerea d-lui C. Stere în comitetul executiv al clubului liberal din Bucureşti, ca reprezeutant al clubului ieşan, a fost o lovitură, care va contribui la înăsprirea retaţiunilor, destul de rele şi aşa, ale clubiştilor din Iaşi.

Alegerea d-lui C. Stere, este considerată ca un triumf al elementului generos—cel mat tânar din partid—contra vechilor luptători.

Cei mai umiliţi se simt d-nii C. B. Pennescu, fost primar şi Ath. Gheorghiu, fost efor şi deputat, cari au întrat în partid cu 10—15 ani înaintea d-lui Stere.

Lovitura va mări numărul acelora, cari se strecoară noaptea prin poarta hotelului Zipkes. Ceea ce nu va putea însă, împedeca pe gazeta puşcăriaşului să vorbească surzilor despre perfecta armonie din partid.

Astă sară are loc în unul din saloanele otelului Binder agapa lunară a alianţei franco-române, sub preşidenţia D-lui doctor Bogdan.

Pînă acuma directorul general al telegrafelui şi poştelor n'a luat nici o dispoziţie în privinţa unui local pentru poşta din Iaşi.

Se pare chiar că d-sa nu împărtăşeşte ideia că imobilele ofertate pînă acum sunt potrivite pentru poştă şi deci se opune la cumpărarea lor.

D. Nicu Filipescu face de cât-va timp dese pelerinagii prin satele judeţului Vaslui.

Informaţiunile noastre sunt că d. Filipescu pregăteşte o revoltă ţărănească contra Domeniului Coroanei.

Somăm pe ziarul *Epoca* să ne explice, ce caută d. Filipescu, în călătoriile sale din fie-care săptămână, în judeţul Vaslui?

Dacă *Epoca* nu ne va lămuri suficient, vom deschide o anchetă şi vom lămur opinia publică asupra cazului Filipescu.

Aşteptăm.

Căpitanul Gh. Bănciulescu, din batalionul IV de vânători din Iaşi, a fost numit ajutor de comandant al aceluiaşi batalion.

D. A. A. Bădăreu, fiind împedecat de a sosi în Iaşi Marţi spre a lua parte la serbarea jubileului maestrului Caudella, i-a adresat următoarea telegramă;

Maestrului Eduard Caudella,

Gelos de concetăţenii mei care te pot serbători şi regretînd că sunt împedecat a-ţi exprima prin viu graiu sentimentele mele de admiraţiune pentru munca conştiincioasă cu care timp de atîtea decenii ai contribuit prin profesorat şi creaţiuni artistice la ridicarea nivelului artistic al neamului nostru îţi urez, pe această cale, ani mulţi şi rodnici pentru folosul ţerei şi sporirea titlurilor la nemurire.

Cred că după cum am fost fericit inspirat, la serbarea retragerei tale de la conservator, să'ţi prezic că pensia nu va exclude o largă activitate, tot ast-fel îţi pot prezice şi acum că serbătorirea jubileului va fi o încurajare pentru continuarea activităţei.

Ministrul de externe, direcţiunea ordinelor, pune în vedere prefecturei locale că: a înaintat un număr de 3027 de brevete a medaliei jubiliare „Carol I", în alb,—urmând ca după complectarea lor să se remită celor în drept. Insemnele însă se vor trimite după ce vor sosi din străinătate, şi anume în număr de 2927, de oare ce 100 au fost trimise mai înainte de vreme.

Cum la prefecură vin reclamaţiuni zilnice în privinţa medaliilor, mulţi crezîndu-se păgubiţi de sumele depuse pentru acea medalie, vor mai păsui câtă-va vreme, că doar e destul lucru în complectarea a cător va mii de brevete.

Comandantul reg. 7 calaraşi în înţelegere cu d. Prefect de Judeţ, au dispus ca: ori de câte ori se vor înfăţişa primarilor, călăreţi din acest regiment, care fac exerciţiile prevăzute în serviciul în campanie, cu plicuri adresate domniei-lor, să noteze pe ele ora sosirei şi a plecărei din comună şi data, semnîndu-se de cei în drept şi aplicându-se stampila comunei.

Gazetei puşcăriaşului i-am cerut să dovedească cu date certe, că faptul avansat de el, privitor la o bursă ce s'ar fi acordat doamnei Codrescu-Teodoru, nu este o infamie.

Gazeta puşcăriaşului respunde:

1) că s'au dat multe burse şi multe locmale la alţii, *prin urmare s'ar fi putut* da şi doamnei Codrescu, pe atunci Teodoru; 2) că i s'a dat bursa o afirmă fostul căpitan şi actual puşcăriaş în „scrisoarea sa".

Prin urmare: *s'ar fi putut da* ie prima dovadă şi afirmarea unui puşcăriaş ie a doua dovadă.

Am înţeles.

Constatându-se că acele cazuri ce se credeau a fi de febră aftoasă, nu sunt de cât simple dermatite interdigitare, s'a dispus ca târgurile de vite să fie lăsate libere.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

16

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

— Iubesc pe George, auzi d-ta d-le!

Dar ce vrei să zici?

Ascultă! Şi dacă în adevăr, după cum zici iubeşti pe fiul meu, judecă. El e tânăr. Viitorul e deschis splendid înaintea lui, cariera sa se anunţă strălucită, posiţia sa e frumoasă, averea sa va fi mare; într'o zi el va poseda totul: posiţie de invidiat şi bogăţie. Voeşti d-ta să distrugi toate aceste? aleargă la George şi trăeşte cu el! Atunci el va perde totul. Ori cât de mare ar fi dragostea mea pentru el, îl voi desmoşteni complect; ori câtă afecţiune am pentru George, voi sfărîma cariera sa administrativă, îl voi opri la începutul ori cărui demers pe care ar începe a-l face.

Aceasta nu e ameninţare zadarnică, fac jurământ de a proceda astfel. Din contra, dacă el mi se supune, sau mai bine zis, dacă d-ta eviţi de a-l vedea, prima parte a promisiunei mele se va realiza. Mai adaog, pentru a te încredinţa complect de adevărul spuselor mele, că am luat toate măsurile, pentru fiul meu să mi se supue şi să procedcze aşa cum am poruncit eu.

Dar încă odată copila mea, înainte de a fi nevoit să iau toate aceste măsuri riguroase, caut a mă adresa încă odată inimei d-tale.

Un servitor te va conduce în camera pe care ţi-a reservat'o. Nimic supărător nu ţi se va întâmplă, şi mâne voi veni să aud răspunsul d-tale. La revedere copila mea.

Şi fără a mai aştepta vre-un răspuns, d. Pernelin părăsi sala, apucând prin larga galerie de tablouri.

Aproape imediat după aceia, un servitor se apropie de Nina, spunându-i că e la ordinile sale. Tânăra fată fără a pronunţa un cuvînt, se lasă condusă în camera sa.

Intăi, cu totul doborîtă de lovitura primită, tînăra femee căută să-şi revie în simţiri, şi apoi dîndu-şi seamă de situaţia tristă în care se găsea începu a plînge.

Putea ea să lupte cu severitatea acestui tată nesimţitor, sau trebuea să se supue? Lupta, dacă d. Pernelin a spus adevărul, ar fi pentru George distrugerea tuturor speranţelor în viitor.

Dar, oare aceasta era adevarat? Oare ameninţările d-lui Perneliu, ar fi fost puse în execuţie, de îndată ce ea nu s'ar fi supus dorinţelor lui?

Era nevoită s'o creadă şi frumoasa Marion judecînd după accentul hotarât pe care-l pusese d. Perneliu în ameninţările sale, trebuia să creadă cuvintele ce auzise promiţîndu-se. Da d. Perneliu era omul care să procedeze ast-fel.

Nina adora pe George, nici odată n'ar fi consimţit ea, ca să fie cauza unei nenorociri, ori cît de unică pentru el.

Pentru că destinul era atît de nefavorabil, Nina căută să găsească în ia însă-şi forţa necesară pentru a face faţă acestei nenorociri atît de crude şi a face sacrificiul cerut cu atîta brutalitate de la ea.

Frumoasa Marion nu va mai revedea pe acela pe care-l considera ca pe soţul ei.

In acest moment o tresărire zgudui tot corpul seu, era mamă; unica fiinţă care se agita la coastele sale, îi aminti de dureroasa ei situaţie...

Fie, sacrificiul nu va fi de cît mai mare. Dar, unde era George? Ce făcea el? Care erau intenţiile sale? Evident că d. Perneliu luase contra fiului seu măsuri radicale.

In timp ce îndepărta pe Nina de el, desigur că luase măsuri pentru a împedica ori ce demers din partea lui. Şi frumoasa Marion era atît de convinsă de acest lucru, în cît nu se gândi un singur moment, că iubitul ei ar putea să-i vie in ajutor.

Frumoasele sale visuri se perduse, fericirea sa sburase pentru totdeauna şi ea trebuia să trăiască de acum înainte numai din amintirile sale, fără a avea voe să privească în viitor.

Dar ea se vedea mai mare în nenorocirea sa. Făcînd acest enorm sacrificiu ea asigura fericirea aceluia pe care-l iubea.

Şi lacrimile sale, nu vor seca ele îndată?

Recompensa durerei şi a suferinţelor sale nu va apare ea, sub forma copilaşului care îşi anunţase sosirea pe lume?

Cea mai mare consolare a mamelor, e acea de a pnrta toată iubirea lor asupra copiilor lor,

(Va urma).

Din dosariul unui pușcăriaș

Intre misit și avocatul—martor

O campanie infamă a fost întreprinsă contra unui mare fruntaș al partidului conservator.

S'a recurs la colaborarea unui ordinar pușcăriaș pentru a amesteca numele acelui ilustru fruntaș într'o murdară daraveră.

Ziarul unui partid constituit, a publicat proza unui nenorocit pungaș spre a atinge onoarea nepătată a unui mare prieten al nostru.

Incercarea n'are măcar meritul d'a fi originală: **cu dosarul acestui Teodoru noi vom dovedi, că partidul liberal de la Iași are unii fruntași, cu cari nu mai poți da mâna.**

Prin infamie au îndrăznit să se agațe de prietenul nostru; noi, însă, i vom distruge prin murdarele lor fapte.

Și acum deschidem dosarul fraudelor recrutărei de la Focșani:

Proces-verbal din 26 Martie 1904

Confruntare d'intre H. Rothenberg cu dr. V. Teodoru.

Haim Rothenberg revine asupra arătărilor ce-a făcut până acum, că a dat doctorului 2000 lei din punga sa, arătând că a fost pus la cale să facă această mărturisire de un personaj influent.

Supliment de interogator luat inculpatului H. Rothenberg la 26 Martie 1904:

Mai ai ceva de spus?

„De și v'am spus că am dat 2000 lei d-rului Teodoru ca să scape pe tinerii Șulem Solomon și Sterlich, însă vă declar că n'am dat nici un ban d-rului Teodor, iar dacă v'am spus aceasta vă declar că am fost învățat de d. avocat Gh. Mărzescu din Iași, spuindu-mi că am să scap".

*

Față cu această gravă mărturie, că clientul a fost învățat de avocatul său, Mărzescu, ca să înfunde pe Teodoru, actual redactor al „Liberalului" aceluiași Mărzescu, era natural ca avocatul să fie citat la instrucție, ceea ce „Liberalul" numește „fapt extra-ordinar".

Ca să învederăm că faptul nu este „extra-ordinar", reproducem aci ordonanța judecătorului de Putna în ce privește ascultarea d-lui Mărzescu prin comisie rogatorie:

Dispunem:

„In baza art. 81 pr. p. se va face o comisiune rogatorie către d. prim-procuror al trib. Iași, ca să delege pe unul din colegii noștri de pe lîngă acel tribunal, ca să cheme la cabinetul seu și să asculte ca martor pe Gh. Mărzescu, avocat, asupra punctului dacă, cu ocazia venirei d-sale în Focșani, a vorbit în arestul poliției cu H. Rothenberg și l'a învățat să declare că a dat bani inculpatului dr. Teodoru, făgăduindu-i că, în schimbul acestora are să-l scape de închisoare".

Clientul acuză deci pe avocat. Judecătorul n'are dreptul să cerceteze dacă zisele clientului sunt drepte, iar avocatul acuzat de client are dreptul să figureze, la proces, ca apărător al acuzatorului său!

Asta e floare la ureche! Vom afla mîine ce a declarat, în depunerea sa, avocatul-martor acuzat de clientul său.

Are să fie frumos!

Ultime informații

A. S. R. Principele Ferdinand s'a coborît astă-zi dimineață în gara Buhăești de unde a plecat, în trăsură închisă la Țibănești, moșia domnului P. P. Carp, unde va avea loc o mare vînătoare.

Intre stațiunile Vaslui și Bălteni, în trenul în care se aflu și A. S., s'a întîmplat un accident: un picher căzând de pe mașină și-a strivit piciorul.

———

Elementele liberale din Vaslui s'au împăcat cu prilejul congresului.

D. Neron Lupașcu a primit împăcarea cu condiția, care a fost primită, ca d. căpitan Văleanu și aderenții săi să reintre în club.

In urma acestora, atât d. N. Lupașcu, cît și căpitanul Văleanu au fost primiți în comitetul executiv al clubului central, ca reprezentanți ai județului Vaslui.

———

Majestatea Sa Regina a bine voit a rimite maestrului Eduard Caudela cu ocazia jubileului, fotografia Sa, pe care a pus următorul autograf:

In aducerea aminte de marele lucru și de darul frumos cu care a-ți împodobit țara.

Dec. 1906 *Elisav ta*

———

D-l Eduard Caudella a mai primit următoarele semne de admirație și de dragoste, cu ocazia serbărei publicului:

Din partea asociației generale a artiștilor din Iași: un splendid și artistic album, înmînat de d. arhitect Julius Reinicke.

Din partea profesorilor Conservatorului din București prin d. Popovici, director al acelui Conservator, o frumoasă cunună de lauri cu panglici tricolore.

Din partea artiștilor dramatici din Iași prin d. Penel: o statuie reprezîntînd pe marele Beethowen.

Din partea șefilor muzicilor militare prin d. inspector Mărgăritescu: o prea frumoasă călimară de onix.

Din partea societății corale Carmen din București printr'o comisiune de trei: o insignie specială din partea numitei societăți.

Din partea elevelor liceului de domnișoare (Humpel), printr'o delegație de trei eleve: o liră de flori.

Din partea foștilor elevi, actualmente în Iași: o liră de flori.

Din partea elevilor liceului Național: o coroană de flori.

Din partea d-lui Th. Burada: o rapsodie dedicată d-lui Caudella, cu ocazia jubileului de 50 ani.

Din partea familiei Wilhelm Vechsler: o frumoasă coroană de flori.

Din partea familiei C. Meissner: un splendid serviciu de ceaiu.

Din partea d-nei și d-rei Glückman, fostă și actuală elevă a d-lui Caudella, o prea frumoasă coroană de flori.

—

La Secția I-a a Curței se judecă azi procesul de divors al soților Anton Pruncu din Roman.

Domnii Al. A. Badareu și P. Missir pledează pentru soț; domnii Toma Stelian și Horia Rosseti, pentru d-na Pruncu.

—

Agape colegiale

—D. A. A. Bădăreu și profesorii ieșeni—

Fruntașul nostru d-l A. A. Badareu, a luat eri dejunul și masa cu 40 de profesori prieteni și colegi ai săi.

Scopul principal era de a se vedea de aproape cu prietenii săi personali și colegi de profesorat, între care d-sa are foarte multe și solide simpatii; caracteristica lor este intimitatea și colegialitatea; iar ca urmare neaparată, gluma și voioșia, toți simțindu-se la largul lor.

De astă dată, însă, s'a crezut de cuviință a se rupe cu aceasta și a se da loc la adevărate manifestări de simpatii politice, d. Bădăreu întrunind în persoana sa aceste două însușiri, și rîdicînd la cel mai înalt grad vaza corpului didactic din Iași, prin faptul că a fost și sfetnic al coroanei.

Cel care a ținut să dea un nou caracter acestor colegiale mese a fost d-l dr. *Zosin*, care, într'un cald toast, a aratat cît de mult d-sa datorește personal d-lui Badareu fixarea în partidul conservator, după ce deja 6 ani a rătăcit ca socialist și independent într'o muncă *negativă* pentru d-sa. Activitatea *reală* ce a căutat să o îndrumeze acum în urmă, o va consacra toată partidului conservator, și dacă a dăinuit în asemenea cale, găsește mîngîere că și d-l Bădăreu a muncit mai mult de 10 ani în partidul radical, până cînd să se decidă la o acțiune reală politică în partidul conservator.

Cuvîntarea caldă a d-lui Zosin, sinceritatea declarațiilor sale, evocarea trecutului atît de scump d-lui Badareu, a făcut că toastul să fie bine primit, și să oblige pe d-l Badareu a răspunde.

D. A. A. Bădărău, luînd cuvîntul, a făcut o largă expunere a rolului social și politic al profesiunei în genere și a celei ieșene în special: arată cum încă din 1884 a închegat cu profesorii ieșeni partidul radical, cu care a mers crescînd, culegînd succese politice. După ce stărue asupra poziției profesorului, și asupra mentalității lui politice, arată atenția mare și largă ce a dat'o partidul conservator corpului didactic, prin lărgirea exercițiilor sale de cetățan, contrar doctrinei liberale, care voește a îngrădi aceste drepturi. Analizază legiuirea d-lui Haret, față cu a partidului conservator și arată că tot acțiunei politice a corpului didactic ieșan se datorește capatarea acestor extensiuni de drepturi cetățenești.

———

Un grandios banchet a avut loc în sala Turn-Verein după terminarea frumosului concert în onoarea jubilarului Caudella.

Banchetul, de 200 tacîmuri, a fost organizat tot de membrii Asociației generale a artiștilor. Au participat membrii acestei asociații, corpul profesoral al Conservatorului, delegații din Capitală și din provincie, corul „Armonia" din Bârlad, având în mijlocul lor pe maistrul Caudella, eroul serbării.

Inainte de începerea banchetului excelentul cor a intonat „Trăiască Regele" și „Mulți ani trăiască"—acesta din urmă în onoarea jubilarului. După propunerea d-lui profesor Bardasare s'a expediat o telegramă M. S. Regelui din partea întregei asistențe artistice strînsă în jurul sărbătoritului maestru.

Mai multe toasturi au fost rînd pe rînd închinate jubilarului și organizatorilor serbării, iar la oarele 3 după miezul nopții banchetul luă sfîrșit. Corul „Armonia" fu găzduit la școala de Arte și Meserii până la plecarea trenului de azi dimineață cu care s'a reîntors la Bârlad.

———

Vremea continuă a fi aspră și marea cantitatea de zapadă căzută a cauzat stricăciuni mari liniilor telegrafice și telefonice.

Din această cauză comunicația telefonică în județ e în multe locuri întreruptă iar în oraș aproape nu mai avem telefon, absolut toate liniile fiind deranjate sau în atingere.

Serviciul de restaurare caută să restabilească comunicația dar lucrul merge foarte greu mai cu samă că de astă-zi dimineață s'a pornit viscolul.

—

Jurații vor avea să se ocupe astăzi de procesul asasinului V. Cățel.

El va fi apărat, din oficiu de d. avocat Magder.

—

La Galați s'a judecat procesul arendașului Winkler acuzat că a ucis pe un misit cu numele de Leibovici.

Jurații au adus un verdict de nevinovăție și curtea a pronunțat achitarea.

—

La prânzul parlamentar oferit marți seara de d. Take Ionescu, au luat parte d-nii Toma Cămărășescu, Nicu Xenopol, Leon Ghică, Leon Cantacuzino, Paul Negulescu, Lascar Catargi, Dimitropol, Paul Greceanu, A. Arion, Nicu Lahovary, Robert Roma, Aurel Eliescu, Bilciurescu și Paciurea.

—

D. Gh. Stati, primarul comunei Băiceni, ne scrie că este neexactă știrea unui ziar că d-sa ar fi cerut disolvarea consiliului acelei comuni

—

La Bunești a avut loc eri logodna d-rei Sevastia Nacu cu d. sub-locot. D. Neagu.

—

Șeful depozitului de recrutare, d. căpitan Al. Ionescu, aduce la cunoștința d-lor Oficeri, concediați, rezerviști și milițieni, că conf. art. 224 din codul justiției militare modificat prin legea din 3 Martie 906, să facă cunoscut acestui depozit cel mai târziu până la finele lunei Decembrie, gradul, numele, domiciliul, funcțiunea, retribuția lunară și numele părinților.

Contravenienți la aceste dispoziți. se vor pedepsi de la 15 zile la 2 luni închisoare.

—

Gazeta pușcăriașului afirmă fapte cu totul neexate pe socoteala domnului G. Chirilă, primarul comunei Tomești.

Lucrurile stau, de fapt, ast-fel:

Mihai Tudor, vătăjelul comunei Tomești, cătunu Osoiu, face primăriei Tomești un denunț, contra ajutorului de primar Petrachi Andrievici, denunțul s'a primit în ziua de 27 Noembrie a. c. și s'a înregistrat la No. 3896.

D. Gheorghi Chirilă. primarul comunei Tomești; primind denunțul a făcut cercetările cu marturii invocați prin denunț, în zilele de 28, 29 și 30 Noembrie și asistat fiind de secretarul comunei.

Procesul-verbal coprinzând cele constatate, s'a trimes inspectorului comunal cu No. 3961 din 4 Decembrie a. c.

—

Regimentul 7 de cavalerie va face mîni. Vineri, 8 Decembrie, un marș spre Podul Iloaei.

Plecarea va avea loc la ora 6 dimineața.

—

D. colonel Musteață, comandantul brigăzei va inspecta la 15 Decembrie Regimentul 7 cavalerie din localitate.

—

Societatea „Sezătoarea", pentru încurajarea și dezvoltarea culturei gîndacilor de matasă și-a produselor lor din România, a distribuit, în primăvara anului curent, seminte de agud la mai bine de 120 școli rurale, spre a se înființa mici pepiniere, de unde să se desfacă în mod gratuit și fără de formalități, nevoilor sătenilor.

Incercare făcută dînd rezultate bune, societatea a proiectat ca în primăvara anului 1907 să se întreprindă cultura aguzilor (duzilor) la un număr cît mai mare de școli.

La această hotărîre, au respuns foarte mulți învățători, arătînd că dînșii au toată buna voință de a întreprinde cultura aguzilor, deprinzînd și pe copii, dar întîmpină mari neajunsuri din lipsa de concurs a administrațiunilor comunale, care nu iau nici o hotărîre de-a împrejmui terenurile destinate pentru grădiui, și care sunt proprietatea școalelor rurale, fiind expuse astfel la tot soiul de stricăciuni și neajunsuri.

Pentru aceasta direcțiunea administrației județene și comunale. de pe lîngă ministeriul de interne, a pus în vedere tuturor prefecților să ordone comunilor împrejmuirea terenurilor destinate pentru grădinile alipite pe lîngă școli înlăturindu-se astfel toate pagubele și relele la care erau supuse pînă acuma.

—

La secția II-a tribunalulni se judecă azi procesul pentru anularea unor polițe a princepelui Gr. D. Sturza.

La secția I a curței procesul intentat inginerului Hălăceanu, pentru omor prin imprudență d-nii D. Alexandrescu și Sion asistă pe inginer.

Partea civilă este asistată de d. A. Gane.

———

Fapte diverse

In ziua de 6 Decembrie s'a găsit moartă în zapadă, copila Anica a Ilenei Țapu, în vrîstă de 7 ani, în drumul «Valea Alunului».

Nenorocirea s'a întîmplat din cauza mamei ei și-a unei megieșe,

*

Pădurarul Gh. Rață, din administrația moșiei Goești, a găsit în ziua de 5 Decembrie, pe la orele 5 jum. p. m. corpul mutilat al locuitorului Gh. Plămadă din comuna Sinești, în pădure, la locul numit „Mistra".

De oare-ce el era groaznic mutilat și bănuidu-se că moartea nu e naturală, s'a deschis o anchetă.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

București 7 Decembrie.

Camera

Prețedintele citește respunsul M. S Regelui delegațiunei care i-a presintat duminica respunsul Camerei la mesaj.

Respunsul este salutat cu entusiasm.

Un atentat

București. Din Craiova se telegrafiază că domnul P. Mirescu, a tras focuri de revolver asupra avocatului Mihail Policrat.

Cauzele acestui atentat sunt necunoscute.

Intinderea inamovibilității

București. Comisiunea pentru reorganizarea magistraturei, întrunindu-se astăzi, a hotărît să se propună întinderea inamovibilității asupra membrilor de ședință a tribunalelor.

Atentat

Berlin. Din Smolenzk se comunică că un necunoscut a tras focuri de revolver asupra mareșalului Urusoff.

Mareșalul a fost ușor rănit.

Ridicarea scontului

Berlin.—**Banca Națională a Germaniei a rîdicat scontul la 8 la sută și dobînda la 7 la sută.**

Legea separațiunei

Paris.—*Aplicarea legei separațiunei continuă în toată Franța fără nici un incident.*

Numai la Nantes au avut loc mici ciocniri. Până acum au fost evacuate 34 episcopate și 72 seminare.

Tronul Serbiei

Viena.—*Din Londra se telegrafiază că Miatovici, fostul ministru al Serbiei la Londra, a declarat că a fost învitat de mai mulți fruntași politici sârbi, ca să ofere tronul Serbiei unui mare duce englez. Miatovici crede că această propunere este irealizabilă. El a criticat aspru pasivitatea regelui Petru.*

Condemnare

Paris—Din Lille se telegrafiază că consiliul de rezboi de acolo a condemnat la destituire pe căpitanul Augnier, pentru că a refuzat să ordone soldaților să spargă porțile unei biserici; cu prilejul inventariărei ce urma să se facă.

Spectacol interzis

In sala Ateneului român trebuia să aibă loc ieri seara un spectacol de bine-facere organizat de «Uniunea femeilor israelită».

In acest spectacol erau să joace actori de ai teatrului național din București.

Poliția a oprit, însă, spectacolul.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente

în VIENA, fondată în anul 1858

Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fondur de Garanții la 31 Decemb. 1905

PESTE 176 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia.

— Lei 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asinurări:

a) *Caz de viață* pentru un capita-minimal garantat și garantare la câștig.

b) *Contra-asigurări.*

c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.

d) *Caz de deces și mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța Generală pentru România

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași:

Dl. Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 230 lei traseul Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

E. HEROVANU

AVOCAT

și-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ștefan cel Mare 33.

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— *6, Strada Unirei* —

Ore de consult: 4—7 p. m.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

București.

Rochii și Confecțiuni.

Cereți renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂȚI SUPERIOARE. — PREȚURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din țară

— Depozit general: Str. Regală No. 11—București —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE** in **BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile foduru lui de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr cele mai bune efecte in *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, inlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din intrebuinţarea lui topit in apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte in deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi incă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor in timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru ceiace joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 21.—Iaşi, Sâmbătă 9 Decembrie 1906

Să luăm aminte

Ceea ce formează partea interesantă a congresului liberal este că n'a avut nimic interesant în el.

Dar dacă toată zarva ce s'a făcut în jurul său n'a fost de cît un simplu foc de pae, dacă întreg scandalul excomunicărilor s'a dovedit şi inutil şi ridicol, dacă totul, de la început până la sfârşit n'a fost de cît o tristă comedie, congresul are totuşi însemnătatea sa,—are însemnătatea învăţămintelor ce se pot trage din el.

S'a citit şi s'a semnat programul. Judecând opera aceasta, care ar trebui să fie quintesenţa ideilor şi aspiraţiilor partidului întreg, searbăda lui banalitate îţi sare în ochi. Nu numai că nu poţi găsi în el nimic nou, dar multe lucruri discutate şi admise altă dată, sunt lăsate la o parte, pentru a fi înlocuite cu vorbe vagi şi umflate care nu spun nimic. Aceasta poate fi o tactică, poate fi o măsură de prudenţă pentru a evita angajamente formale în chestiuni unde nu poţi sconta viitorul; dar mai poate însemna încă o lipsă de îndrumare precisă, o mare secetă de idei şi o absenţă complectă de ideal comun.

Se pare că ipoteza din urmă e cea mai apropiată de realitate căci ea e confirmată de însăşi atitudinea multora dintre semnatarii programului. Şi atunci, dacă lucrul e astfel, răceala publicului mare şi nemulţumirile partidului însuşi, însamnă că vremea vorbelor seci a trecut, şi că lumea nu se mai mulţumeşte cu formule şi maxime.

Congresul a mai pus în evidenţă un lucru,—un lucru vechiu de altfel—: autoritarizmul D-lui Sturdza. Bătrînul şef al liberalilor, se obstinează a profesa credinţa că în politică ideile se impun de sus, şi că directiva în mersul unui partid n'o dă de cît şeful, înaintea căruia nimeni n'are dreptul de a ridica fruntea. Autoritarizmul şi centralizarea, în această materie, nu numai că n'au raţiune de a fi, dar sunt şi primejdioase.

Ori cîtă superioritate şi destoinicie ar avea cineva, e cu neputinţă să nu greşască, mai cu samă cînd are în mîna sa conducerea unor interese multiple şi variate. D-l Sturza care găseşte mare plăcere să repete mereu adagiul latin *errare humanum est*, e cel dintăi care trebue să convie că în cele din urmă nu e de cît un om, şi ca atare e şi D-sa supus greşelei. Ascultînd pe acei de care e înconjurat, primind impulziunile partidului întreg, armonizând cu multă obiectivitate şi pricepere tendinţele care fatal se formează în sînul unei grupări politice, el trebue să-şi făurească în calitatea sa de şef şi conducător al partidului, o personalitate nouă în care să nu ne din al său propriu altă ceva de cît dorinţa de pace şi de progres, şi spiritul celui mai curat discernămînt.

Procedând cum procedează, şeful liberalilor s'a expus să vadă voinţa sa înfrîntă, autoritatea sa necontestată, şi nu mai de parte de cât a doua zi după congres să audă pe un fruntaş din partid declarând că «protestează cu energie în contra ne mai auzitului sistem de a se astupa gura tuturor acelora cari cred că au ceva de spus...»

Dacă nu direct, dar cel puţin prin manifestaţiile ulterioare pe care le-a provocat, manifestaţii care capătă un înţăles larg, de îndată ce se leagă de cunoştinţa faptelor ce se petrec de un timp în partidul liberal,—dacă nu direct, zic, congresul a făcut totuşi să se vadă că în sânul partidului se deosebesc curente care separă adânc pe membrii sei. Curentele aceste sînt de două feluri: unele determinate de consideraţiuni de persoane, altele, de consideraţiuni de principii. Şi unel şi altele atît de distincte şi mai cu samă atît de învrăjbite între ele, încît omogeneitatea partidului e nu numai ameninţată dar chiar distrusă.

In asemenea situaţie, e firesc să se întrebe cineva ce mai ţine întrunită la olaltă massa aceasta de suflete, care a încetat de a mai fi legată prin ceva comun. Pentru care scop unitatea de firmă de asupra varietăţei de interese şi de vederi? De sigur cea mai îndrăzneaţă soluţie care s'ar propune, ar fi mai puţin absurdă, de cât anomalia acestei existenţe hybride

Pe noi, conservatorii, lucrurile aceste nu ne pot lasa reci. Morala faptelor petrecute ne interesează prea mult, pentru a nu ne zice cu îndemn: să luăm aminte!

P.

INDIGENATELE

Ca să nu se ocupe prea mult de enormele banalităţi ale congresului, ziarul Secolul, *organul surdo-muţilor, reinvie infama legendă, că d. A Bădăreu ar fi patronând lista de indigenate, afişată în cameră.*

Este o infamie pe care Secolul *a scris-o, fiind-că n'avea ce scrie alta.*

Colectiviştii n'ar trebui să uite, cît de mult au păcătuit ei, în ultima lor guvernare, în această chestiune.

In preziua căderei de la putere, d. Sturdza ceruse Senatului—şi o făcuse în formă hotărîtă de testament politic, ca să se voteze indigenatul numitului Pierre Solomon, un domn foarte prost cotat la Iaşi.

Indigenatele tuturor marilor bancheri, a lui Moşcovitz de la Botoşani; Şapira şi Predinger de la Ploeşti, au trecut sub colectivişti.

Cunoaştem un alt caz, de o gravitate excepţională, o adevărată ruşine parlamentară, cînd pentru a se vota trei indigenate, s'a improvizat o şedinţă a Camerei, s'au spart saltarele, s'au falşificat voturile.

Ei bine, este extra-ordinar ca autorii tuturor acestor josnice gheşeftării, să dee urîtele lor fapte pe seama altora şi să facă să trăiască o murdară legendă, ca să scape ei neînfieraţi.

D. Sturza a avut dreptul să aibă protejaţi; şeful liberalilor are dreptul ca, în toiul agoniei unei guvernări, să pretindă Senatului să voteze indigenatul unui om cu trecutul pătat.

Partidului liberal îi este îngăduit ca să prefacă parlamentul într'un fel de zărăfie murdară—iar unui conservator, fiind-că s-a interesat de **trei** *cereri de încetăţănire, a căror subscriitori n'au fost nici bancheri, nici oameni plătiţi, unui conservator nu-i este permis să proteje şi el trei candidaţi.*

Să-şi vază de Pierre Solomon domnii colectiviştii—şi să se lese de legende.

JURAŢII

In decurs de 2 luni instituţia juraţilor a dat loc la discuţiuni aprinse. Cazui lui Jalbă, asasinul lui Augusto Mendl de la Brăila şi verdictul de nevinovăţie pronunţat alaltăeri de juraţii din Galaţi în procesul lui Vincler, care a asasinat pe arendaşul Leibovici—aceste două verdicte au dat naştere discuţiunilor.

Instituţia Juraţilor este produsul natural al unei ţări care a luptat cu succes pentru libertate. Ca atare ea face cinstei ţărei în care a fost introdusă.

Suntem din partizanii hotărâţi ai instituţiei şi cele două cazuri citate nu ne vor face să ne schimbăm părerea.

Trebue să recunoaştem, însă, verdictul de la Brăila şi Galaţi sunt de-o extremă gravitate şi ele pledează pentru o schimbare a felului cum se întocmesc listele de juraţi şi a modului de recrutare a juraţilor.

Juratul este un judecător ca ori care alt judecător. Lipsa de experienţă îi îngreuiază mult sarcina şi deci răspunderea lui, de şi, în nici un caz, n'are să-şi motiveze votul, este, natural, mai mare încă de cât a unui magistrat.

Se cere deci în mod imperios, pentru importanta chemare ce-o are judecata poporului şi pentru seriozitatea verdictelor ca juriile să se compue nu din oameni a căror nume se copiază aidoma după listele electorale, ci din persoane ale căror profesiuni şi studii să corespundă cu sarcina ce li se dă. Căci acolo unde nu judecă textul de lege, nici jurisprudenţa, acolo unde o minte luminată şi un cuget senin sunt chemaie să judece şi să hotărască, trebue anume oameni, iar nu ori cine.

Verdictul negativ al juriului nu este atacabil. Trebue dar să nu poată fi atacaţi, nici în chipul lor de a judeca, nici în modul lor de a vedea, şi acei cari aducând sentinţa de nevinovăţie, jură pe onoare şi pe conştiinţă, înaintea lui D-zeu şi a oamenilor că au judecat drept.

In ţări şi mai democratice de cât a noastră, recrutarea juraţilor se efectuiază după anumite norme.

In alte ţări, chiar verdictul de neculpabilitate al juraţilor este supus recursului.

Dacă una din aceste norme ar fi existat şi la noi—nici cazul mai vechiu de la Brăila, nici acesta mai nou, de la Galaţi, n'ar fi emoţionat, şi cu drept cuvânt pe toată lumea: căci nici Jalbă nici Vincler n'ar fi fost achitaţi.

Dulcea armonie

Mulţi dintre acei care nu s'au convins încă de obiectivitatea cu care „Opinia" priveşte şi cercetează toate întâmplările politice, şi în special frămîntările din partidul liberal, au crezut că exagerăm cînd am afirmat că banchetul, care a avut loc la Enescu, a doua zi după congresul liberal, a fost de fapt o manifestaţiune făţişă contra d-lui Dim. Sturdza.

Faptele din urmă vin să dovedească că departe de a fi exagerate, spusele noastre sunt cu mult mai prejos de cât realitatea.

Cele petrecute la acest banchet învederează că resentimentele şi neînţelegerea între frunraşii liberali nu îmbracă numai caractorul unei diferenţieri pe tema unei modalităţi de aplicare a unui program ci, provin dintr'o deosebire totală de concepţii a programului partidului.

Congresul n'a reuşit să facă să dispară aceste deosebiri de vederi, n'a putut restabili o unitate de vedere şi de acţiune, ori-cît de vremelnică —, n'a putut să reunească pe acei cari s'au despărţit duşmani cu ocăzia prăbuşirei ultimei guvernări liberale.

Un banchet care glorifică pe d. Iarca pe acel care s'a ridicat în plin congres în contra modului cum a fost întocmit programul; un banchet în care se aplaudă frenetic pe d. Stere, care cere francheţă, curagiu şi un program înaintat, corespunzător împrejurărilor grele şi momentelor importante prin care trecem; un banchet în care d. Morţun glorifică pe Ioan Brătianu, care între altele, a ştiut să corespundă împrejurărilor importante dar şi cerinţelor unui partid, fiind pururea în contact cu partidul; într'un banchet în care se glorifică trecutul pentru el se întrupează în Ioan Brătianu şi viitorul, pentru că se întrupează în Ionel Brătianu—prezentul şi activitatea d-lui Sturdza fiind complect ignorate, un ast-fel de banchet dovedeşte mai mult de cît or-ce alt fapt cît de dulce, ie armonia în partidul liberal şi cît de frumoase sunt roadele congresului din punct de vedere al înţelegerei care trebuie să domnească într'un partid.

MENAJ ÎN TREI

Aşa ie moda! E urîtă şi dureroasă —dar ie modă.

Cînd doi se iubesc, intervine un al treilea şi face pozna.

Intre *Patriotul* şi *Epoca* isbucnise mare dragoste. Ce făcea unul reproducea cealaltă şi invers.

Chiar în numărul seu de azi ziarul junimist reproduce din acel „conservator" o critică a unui articol al d-lui Ghibănescu şi o laudă la adresa d-lui Rachtivan.

Dar uite că menajul a devenit în trei. O gazetă din Bucureşti, căreia i se tolerează o anumită Academie drept peste drum de palatul regal, a intrat şi ea în horă.

Gazeta aceasta joacă un rol pasiv în combinaţie.

Ea nu reproduce, căci felul cum lucrează nu admite reproducerea, dar o face pe acamediciana.

O ia pe din dos şi ajunge tocmai la Belgrad, unde zice că are corespondent.

Inainte vreme îşi recruta corespondenţii de prin Macedonia—asta o ştim de la *Patriotul*, dinainte, fireşte, ca *Patriotul* să se fi vîrât acţionar la Academia de biliard.

Dar ori cum fie, şarmantul duo a devenit, peste noapte, un graţios trio. ceea ce dovedeşte că reproducerile dintre *Patriotul* şi *Epoca* au dat, de urgenţă, roada cuvenită.

Ceea ce nu pricepem bine, este faptul de ce al treilea intervenient a trebuit să debuteze cu o infamie adusă din Belgrad?

Trebuia să aducă una de la Pind, unde este bărbat mai familiarizat. Bietul Ghibănescu nu este omul pe care să-l păcăleşti.

El cunoaşte perfect de bine istoria contemporană a capitalei României şi ştie unde se fabrică şi de unde vin chiar şi corespondenţele zise din Belgrad.

N'am turburat concubinajul d'intre „Patriotul" şi „Epoca"; nu vom turbura nici existenţa triplei alianţe.

Aşteptăm, însă, resultatul.

Căci intervenţia oficială a Academiei de biliard în duiosul duo, trebue să aducă surprize.

Il tertio incomodo va face bucluc. Şi care din două, *Patriotul* sau *Epoca* va *ieşi* din cartel, aceleia i va zice lumea *Macedonia*.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cu sau fără mustăţi?

In această epocă de vie agitaţiune stîrnită de legea separaţiunei Bisericei de Stat, un deputat socialist al Franţei democrate a găsit vremea şi liniştea sufletească necesară pentru a depune în Cameră un proect de lege în cuprinsul următor.

Se va pedepsi cu 14 zile până la 3 luni închisoare şi cu 50 până la 500 franci amendă stăpânnl care ar impune servitorilor săi să'şi radă mustăţile. Recidivele bine înţăles vor provoca osîndiri cumulate mergînd, poate, pînă la reclusiune pe viaţă dat fiind că un servitor care se respectă, într'o casă aristocrată, e nevoit a se supune delicatei operaţiuni cel puţin de 2—3 ori pe săptămână.

Deputatul Antide Boyer, autorul, îşi motivează astfel propunerea: „Aşa zisele case bune aristocraţii şi burghezii vroiesc să'şi mărească strălucirea lor prin aceia că-şi silesc servitorii să-şi radă mustăţile, tratează fiinţele aceste ca pe nişte sclavi".

Intenţia, cum se vede, e lăudabilă şi e inspirată de un sentiment omenesc, pornind de la principiul că ori ce „constrîngere corporală" e condamnabilă şi constituie o ofensă la adresa persoanei căreia îi este impusă.

Morala însă e foarte relativă şi elastică. Nu vedem oare în societetea Europeană alte obiceiuri ciudate, înrădăcinate din străvechi timpuri şi clasificate ca „tradiţii" fără să mai ofenseze pe nimeni? E drept că unele figuri omeneşti câştigă mult prin podoaba unei mustăţi pomăduite şi că imaginaţia poeţilor n'a inventat încă un Don Juan sau un tenor fără mustaţă; e adevărat că unele figuri profită prin absenţa ei, dovadă că mii de persoane se supun de bună voie acestei mici operaţiuni de frizerie. Dar însăşi *moda* care impune în anumite epoci o anumită peptănătură este ea mai puţin o constrângere? Glorioasele Curţi Franceze ale Ludovicilor impuneau doară până şi genialilor scriitori ai timpului peruca obligatorie pentru a putea avea acces la Curte şi dacă nu mă înşel, astăzi încă la Curtea Engleză tradiţiile impune *forme* cari pot părea ofensătoare pentru simţul unui filosof.

Eticheta Curţei Imperiale Germane impun reprezentanţilor naţiunei să se prezinte la Curte cu un anumit ceremonial şi în anumite costume cari li se par deputaţilor socialişti absolut incompatibile cu demnitatea lor...

Exemplele se pot înmulţi la infinit şi în lumina lor se pare neînsemnată şi pînă la un punct ridiculă propunerea deputatului Boyer, care de altfeliu nu poate avea urmări practice, căci, la rigoare, servitorul va mărturisi că s'a ras de bună voie ca să imite, de pildă pe cutare... actor preferat şi admirat.

Propunerea e interesantă doar din alt punct de vedere, acel al curentului de umanitarism şi democraţie care stăpâneşte Franţa republicană de astă-zi.

Rodion

Cea mai nouă eroare judiciară

Graţiarea contesei Linda Murri.—Memorii şi Ştiinţă.—A fost o eroare judiciară.—Căsătoria şi dragostea Lindei.—A patra putere!—Barbat şi femee —Nici o dovadă!

Cînd scriem cea mai nouă, nu însemnează cea din urmă. Etern adevăratul dicton „errare humanum est" pare că va trona încă pentru multă, multă vreme în sanctuarul sfînt al Justiţiei cu ochi legaţi şi slăbăciunea judecăţii omeneşti se va manifesta mult timp încă în sentinţele fragile şi uşoare rostite de acei cari au menirea socială de a distribui dreptatea pe pământ: „jus suum cuique tribuere" fie-căruia dreptul său.

Sunt abia cîteva luni de la apariţia cărţii jurisconsultului berlinez Franz Liszt pledînd cauza criminalului Hülsner, foarte antipatic de altfeliu, osîndit pentru „omor ritual", bine înţeles numai subt impulsul aşa zisei „opinii publice" din Bohemia.

Iată acum o nouă carte apărută tot în Germania sub titlul „Adevărul asupra procesului contesei Linda Bonmartini-Murri" de Dr. *Karl Federn*. Cartea a apărut aproape simultan cu „Memoriile" contesei însăşi—scrise în anii de închisoare, în liniştea epocei de ispăşire a unei crime pe care... n'a săvîrşit'o după cum rezultă din actualele cercetări şi descoperiri.

*

Linda Murri, fiica celebrului medic şi profesor italian Murri de la Universitatea din Roma, s'a măritat cu contele Bonmartini în anul 1898, sub presiunea părinţilor, ne-putînd să-şi îndeplinească visul de a se mărita cu alesul inimei sale, doctorul Sechi.

Căsătoria fu peste puţin timp bogată în neînţelegeri şi nenorociri, ceea ce duse la o separaţie de corp şi de averi, în acelaşi timp la o reîntoarcere de simpatii către primul iubit.

Mizeriile se ţinură lanţ; Bonmartini exploata în tot felul situaţia sa de barbat legitim, până cînd într'o bună zi fu omorât de fratele Lindei Murri, Tullio Murri, astăzi încă în închisoare. Dar „opinia publică" nu se mulţumi cu un singur criminal; ea cerea sacrificiul femeei, a frumoasei contese Linda şi în potriva ei începu urmărirea, cercetarea sau, cum zice scriitorul Federn, vînătoarea, *goana*. Da, o goană cumplită, nemiloasă, fără nici un scrupul, fără nici-o cruţare, fără nici-o logică, ci o goană de instincte, cari neaparat trebuie să rîdice la înălţimea unei „convingeri", ceea ce fu numai o bănuială, o premisă.

Un ministru italian, cunoscînd procedeul întrebuinţat contra femeei acesteia, esclamă: „ceea ce s'a făcut contra ei — nu se mai chiamă procedeu judecătoresc, ci altfeliu — şi astăzi toţi câţi vor ceti cartea scriitorului german, care *nu* se bazează pe memoriile cronei, ci a făcut cercetări pe alături, vor trage aceeaşi încheiere.

*

In primul rând se depoietizează cu desăvârşire „victima",—omorîtul conte Bonmartini pe care ziarele senzaţionale şi cronica momentului îl zugrăvise în culori de inocenţă şi blândeţe, de gentileţe şi corectitudine perfectă. Acum se dau la lumină fapte cu totul contrarii şi din dosarul abundent al contelui apar fapte de conrupţiune, şantagiu şi cruzime desgustătoare. Instrăinarea sufletească a contesei apare firească şi lesne de înţăles — şi de aici până la o reîntoarcere sentimentală la iubitul anilor tineri, la acel care fusese ponegrit pe nedrept, numai pentru îndepărtarea sentimentului ei de la dânsul, mai e un singur pas. Dar asta e tot ce s'a putut găsi în potriva ei, nimic alt-ceva. Şi acum trebuie cetit ce s'a petrecut la proces. Aici, ca în toate marile tragedii sociale moderne apare marea vinovăţie a presei, a ziarelor setoase de scandaluri şi senzaţii, pripite şi doritoare a fi înaintea tuturor cu cronica noutăţilor,—fie şi pe deplin născocite, pe de-a'ntregul scornite, numai pentru a hrăni imaginaţia cetitorilor. Cine nu-şi aminteşte de corespondenţele ce soseau zilnic din Italia, aducând noui fapte, noui monstruozităţi, noui incriminări, acelei nefericite femei care nu se mai putea apăra, care nu mai putea respunde.

Tot ce putea inventa imaginaţia conruptă se punea pe seama contesei, a acelei femei de o cultură superioară fiică a libercugetătorului profesor Murri. Că gazetele devotate clericalilor măriau în fiece zi dosarul acuzării, aducând tot mai multe indicii, mai multe „dovezi" şi apoi, punîndu-le pe toate în legătură cu „falsa"

educaţie a Lindei Murri în 'casa anticlericalului său părinte...

*

Procesul suggestiunei odată terminat celelalte fapte erau lucruri secundare. Judecata, începând din momentul instrucţiei pînă la apariţia în faţa juraţitor a mers „strună", convingerile fiind făcute dinainte, din gazete, nimeni ne mai îndrăznind să ridice glasul în favoarea acuzatei care îndrăznise...a iubi pe acel de care o legau cele mai scumpe amintiri şi nu pe bărbatul său legitim care în carnetul său de impresii—precum se dovedeşte astăzi—numea pe sarantul Murri „porc" şi „idiot", care voia cu deasila să fie numit asistent al socrului său şi care primise o guvernantă după următoarea recomandaţie: „are un corp perfect de frumos, o faţă frumoasă şi s'a dat pînă acum numai la foarte puţini bărbaţi"

Pe seama acestui soţ „model" ziarele n'au publicat nimic, iar pe seama femeei s'au scris lucruri bestiale care desfid pana şi care nu se pot pune pe hîrtie acum după cinci ani şi după ce a fost graţiată—ca un început de recunoaştere a marei erori judeciare.

*

Şi de astă dată se adevereşte că dosarul e gol, absolut gol de dovez. Şi aici apare faimosul «dosar secret» pe care se bazau incriminările procesului şi cari au convins pe juraţi. Totală lipsă de probe, ci numai insinuări şi suggestiuni.

Acum se dau la lumină fapte care pledează nevinovăţia femeei şi alături cu cinicele „notiţe" din carnetul lui Bonmartini, apar duioasele şi sincerile scrisori ale contesei către copii săi—amintind parcă scrisorile exilatului din Insula Dracu lui. Ca şi după procesul acestuia, un judecător—jurat declară acum cu naivitate:

«Convingerea noastră?... Dar noi neam bazat pe autoritatea preşedintului; *el* era convins şi noi am osîndit..."

...De atâtea mii de ani învaţă omul şi tot nimic nu ştie, nimic n'a priceput. Şi astăzi încă cu un singur rînd—duci un om la spînzurătoare!

As.

Sărbătorirea unui artist

— Cuvîntarea d-lui C. B. Penel —

La grandioasa serbare a jubileului d-lui Ed. Caudella, d. C. B. Penel a pronunţat următoarea frumoasă cuvintare, în numele societăţei dramatice din Iaşi.

Iubite şi stimate maestre,

In numele Societăţii Dramatice din Iaşi, rîdic glasul meu la sărbătoarea aceasta artistică, pentru a întregi cununa de închinări pe care ţara v'o pune astă-zi pe frunte!

Noi aceştia, interpreţii imaginaţiei şi simţirei româneşti, noi ştim ce însemnează pentru un suflet ars la flacăra artei, clipe ca acestea de înălţare sufletească, clipe în care sufletul recunoscător al unui întreg popor, e răsfrînt în ochii înduioşaţi şi în rostirile mişcate, ale celor cari vin şi te sărbătoresc.

Scena românească vă datoreşte pe lîngă prima operă română, atîtea alte lucrări muzicale valoroase, cari fac farmecul sufletului şi îmbărbătarea inimei şi cari au trecut hotarele, ducînd pretutindeni, în limba universală a cîntecului, simţirea şi duioşia sufletului românesc. Această scenă în special, trebue să vă fie recunoscătoare pentru dragostea şi rîvna ce i-aţi arătat în decursul atîtor ani, ca membru al Comitetului teatral.

Şcoala vă datoreşte o viaţă întreagă de apostolat pentru înălţarea inimelor prin învăţătura muzicei alese, a muzicei superioare.

Naţiunea vă datoreşte pentru dragostea cu care a'ţi cules, a'ţi îngrijit şi răspîndit accentele triste şi vesele ale cîntecului popular romîn, păstrătorul întregei dureri, întregei bucurii şi a întregei speranţe a neamului nostru!

Pentru acestea toate, iubite şi sărbătorite maestre, primeşte prin glasul meu, recunoştinţa şi închinarea acelora, care în nenumărate rânduri s'au bucurat de îndemnul şi îndrumarea D-tale pe căile vieţei artistice.

Să trăeşti încă mulţi ani, aici, în mijlocul nostru, în oraşul acesta în care de tânăr ai intrat în luptă şi în care astăzi, întocmai ca un erou-veteran, 'ţi primeşti răsplata bine-meritată!

MUNCA SILNICA

„Liberalul" a descoperit o spălătorie de rufe, care, în loc să se ocupe de negre, se leagă de oameni: „primim reclamaţiuni, scrie excelentul ziar, că la aşa zisa spălătorie a lui Aronovici, îşi bate joc de clienţii care-i cade în mînă."

O spălătorie care-şi bate joc de clienţii care îi cad în mîini—asta e cea mai nou minune a veacului!

*

O agonie ideală.

„Ceea ce este real însă *din* această stare de *beatitudine* este faptul că actualul guvern are o *agonie fericită.*

O adevărată reverie".

Toţi prietenii aşa agonie să aibă!

Auzi! O agonie egală cu o adevărată reverie! Ce-ar fi dacă aţi ceti în ziare: „după o reverie de 4 ore, bolnavul a sucombat! Guvernul e pe ducă, el a intrat în reverie.

Reveria aceasta asociată cu spălătoria lui Aronovici ar da loc unei agonii în stare de beatitudine.

Un monstru—dar face!

*

Ce vă inchipuiţi d-v că formulează guvernele în tot timpul sesiunelor parlamentare? „...formulează necesităţi, în reforme adînc studiate, care necesităţi, se nasc din complexitatea organizmului social".

Ptiu!

CRONICA TEATRALA

GAVRILAŞ ŞI MUSTOGHIDE

— Comedie în 3 acte după Hennequin —

„*Le Jumeau*", ridicat la rangul unei piese din repertorul teatrului naţional, ar putea deveni comedie, dacă nu ar fi presărat de scene şi mai ales de momente, a căror neverosimilitate e evidentă.

Dacă acţiunea e încordată în tot decursul celor trei acte, dacă intriga e cu multă dibăcie condusă, nu e mai puţin adevărat însă, că şi personagiile din piesă, par a exista, numai pentru a fi puse la îndemîna intrigei, alt-fel ce ar căuta d-na Martinoi în casa lui Grigoraş, ameninţând liniştea vieţei conjugale a soţilor,—fără ca acest domn Grigoraş să aibă cel puţin... dar să schiţăm scheletul acestei piese;

Iorgu Grigoraş — eroul piesei — a salvat viaţa d-nei Topoloceanu şi ca recompensă, aceasta îi acordă mâna ficei sale. Dar după o căsnicie de 6 ani, cortina actului I-iu se ridică, lăsându-ne să întrezărim ura pe care această soacră o nutreşte în potriva ginerului seu pentru că... el doreşte să serbătorească în fie-care an aniversarea acestui fericit eveniment.

După 6 ani de căsnicie, după 5 aniversări, în ziua celei de a 6-a aniversare, d-na Topoloceanu ţine un straşnic rechizitoriu contra ginerelui său, reproşându-i excesiva amabilitate şi importanţa ce acordă acestui eveniment. Ba ceva mai mult, din faptul că ginerele dejunează în afară de căminul conjugal, sub pretext de afaceri—căci Iorgu Grigoraş e inventator de sobe—buna soacră bănueşte infidelitatea lui. Pe de altă parte, Grigoraş, îşi plăteşte luxul de a lua lecţii de piano de la Evlampia, şi spre a nu fi demascat inventează un truc care îi asigură liniştea: se dublează. Mustachide e gemenul său, care-i seamănă ca două picături de apă, afară de—susţine d-rul Martinoi—conformaţia craniului şi linia de la epigastru la călcăi. Soţia sa, naivă, credincioasă, nu bănueşte nimic. Dar cu aceasta nu se poate închega intriga. Atunci soseşte de la Slatina d-rul Martinoi cu soţia. Aceasta din urmă, e o fostă elevă a conservatorului şi cunoaşte tot „repertoriul". „Nu e chip,—se plânge d-rul Martinoi—să faci un pas, cunoaşte toate trucurile". „Repertorul", merge, dar d-na Martinoi dă dovadă de o înaltă şcoală de detectiv, de o agerime de minte, care—poate în alte părţi, dar la conservatoriile noastre nu se... practică. Cu un cuvânt d-na Martinoi e un deus ex machina. D-sa, cum zăreşte un bărbat, se uită—numi amintesc câte minute - la el, şi'ţi spune îndată: înşală sau nu-şi înşală soţia. D-na Grigoraş o admiră şi-şi exprimă regretul de a nu fi făcut studii la conservator.

Iată personagiile esenţiale, în jurul cărora se învârteşte intriga cu dibăcie condusă, graţie, mai ales, d-rului Martinoi, care deşi titrat, om de ştiinţă, pare a fi mai naiv şi mai mărginit de cât toţi cei lalţi. A propos, mai e şi un poet, Delacerna, care face reclamă în versuri sobelor şi curte soţiei lui Grigoraş, dar pe la finele actului II-lea, acesta e expediat din casă cu un... al 16-lea picior.

Grigoraş, vede că afacerile lui se încurcă graţie amestecului inoportun al d-nei Martinoi, nu se miră de acest amestec şi intră în luptă cu ea. Schimbînd hainele, se întroduce la el în casă sub numele de Mustachide, vorbeşte greceşte cu multă măestrie şi toată lumea e înşelată conservatorista ba. Ea propune dameelor ca să-l reţie la masă, cea ce-l cam geneazâ pe gingaşul paţicar dar el găseşte un truc să scape. Cu ajutorul medicului, isbuteşte să înşele damele, făcîndu-le să creadă că a fugit la un rendez-vous,—graţie unei scrisori ce lasă pe parchetul salonului—pe cînd el e ascuns sub masă, în văzul tuturor. La ţipetele doctorului, damele intră neliniştite, nu-l zăresc pe falşul Mustochide sub masă, dar găsind scrisoarea, abia o citesc şi aleargă la frumoasa Mercedes. Cu ce drept, mă rog?

Şi aşa din surpriză în surpriză, autorul ne întroduce un căpitan Buciumescu, care pălmueşte pe Grigoraş, în casa lui, în mijlocul familiei —pe o simplă bănuială etc. etc. Toţi se ceartă, soţii se împacă, dar cel mai grotesc moment e cînd „conservatorista" face morală soţului infidel.

Dacă comedia a fost o... farsă, în schimb a fost bine jucată. D. Liciu, a fost de o gingăşie fără seamăn în tiradele sale greceşti şi a avut cîteva accente delicioase.

D-ra Vasiliu, are o voce plăcută şi o oare-care ingenuitate în joc, care-i va fi de mult folos în cariera dramatică. D-na Momuleanu, bine în rolul soacrei. D-na Conduratu conştiincios. D-nii Pella şi Momuleanu, bine. D. Morţun în rolul ordonanţei a produs mult haz.

— a —

Litere-Ştiinţe-Arte

Literatura parisiană avea de mult pe „fraţii" Goncourt, pe „fraţii" Margueritte şi „fraţii" Rosny, perechi de scriitori cari nu se despărţeau nici-odată în fiinţa lor de autori. Acum o nouă „pareche" de scriitori se impune atenţiunei: Jerome şi Jean Thabaud cari au obţinut premiul anual al „Academiei Goncourt" pentru romanul lor „Dingley, l'illustre écrivain".

*

Intr'un recent congres de medici englezi s'a discutat mult chestiunea somnului copiilor.

Dr. Dyke Acland a recomandat a se lăsa copiii să doarmă cât mai mult, de oarece în somn se îndeplineşte creşterea copiilor. A citat esemplul mai multor şcoli unde directorii permit elevilor un somn mai lung, iar aceştia se desvoltă mai bine ca fizic şi inteligenţă; însăşi scrierea e mai corectă, mai clară şi fermă la copiii care dorm mai mult. Savantul medic a arătat că e o diferenţă între somn şi lene.

Aşa dar, dormiţi, copii!

*

In Suedia domneşte o vie nemulţumire cu privire la modul cum se distribuie în toţi anii premiul Nobel care se acordă de multe ori la celebrităţi necunoscute în Suedia. Aceasta din urmă are mari cheltueli cu administrarea fondului, cu ceremonia premiărei, cu rapoartele diverse asupra lucrărilor, cu taxele numeroase. Pînă acuma un singur svedez a fost premiat, fizicianul Arrhenius.

*

STRUNA ZILEI

CONDITIO SINE QUA NON

Dl. Sturdza secretarul Academiei are deosebită afecţiune pentru faimosul Solomon Pierre.

Zadarnic, ist-an, literaţii
Vor cere „premiul Adamache"
Dacă n'au... recomendaţii
De la Solomon Petrache?

Informaţii

D. A. A. Bădăreu, care a plecat ieri seara la Bucureşti, se va întoarce în Iaşi mâine, sâmbătă.

D. G. Lascar, primarul Iaşilor, a plecat cu acceleratul de aseară la Bucureşti.

Plecarea D-sale este în legătură cu rezolvirea chestiunei apei şi după toate probabilităţile, discutarea şi hotărîrea definitivă în privinţa ofertelor de la ultima licitaţie va fi astă-zi posibilă căci se pare că tot astă-zi d. Ing. Cantacuzino va depune raportul d-sale cu privire la acele oferte.

Sperăm să putem da la ultima oră a numărului nostru de astă-zi, toate amănuntele în privinţa celor ce se vor hotărî.

Sub patronajul soţiei d-lui consul al Austro-Ungarică, se va da o serată, în sălile „Concordiei", în sara de 30 c. şi în profitul societăţei—austriac „Rudolf".

D. Th. Jellea, despre care *Liberalul* spune—şi cu drept cuvînt—că este prietinul seu, are aerul că ar vrea să polimezeze cu noi.

Când vom isprăvi cu spicuirea dosarului de la Focşani, ne vom ocupa şi de fostul ajutor de primar.

Puţintică răbdare.

Eri a continuat examenul de abilitare pentru docenţa la catedra de anatomie descriptivă de la facultatea noastră medicinistă.

Candidatul, d. dr. Tănăsescu, a facut eri probele orale.

In cursul acestei săptămâni va mai susţinea ultimele trei probe, după care se va da rezultatul definitiv al examénului.

Minte *Gazeta Puşcăriaşului* când afirmă că acasă la d. Bădărău ar fi avut loc o întrunire intimă, cu care prilej fruntaşul nostru s'ar fi exprimat asupra situaţiunei în guvern.

Bucătăreasa d-lui Bădărău a informat greşit pe redactorii gazetei lui Teodoru.

In procesul d'intre soţii Pruncu, curtea a admis proba cu marturi invocată de soţ şi, în consecinţă, a dispus amânarea cauzei.

In procesul de omor prin imprudenţă ce s'a intentat inginerului Hăceanu, curtea s. II a facut ieri paritate: 2 din judecători au fost pentru respingerea apelului părţei civile, iar 2 pentru ordonarea unui supliment de instrucţie.

Complectul secţiei va cerceta afacerea în ziua de 15 c.

Lucrările de amenajare a sălilor, puse la dispoziţia d-lui dr. E. Juvara, unde urmează să se facă noua clinică cirurgicală a spitalului sft. Spiridon, sunt aproape terminate.

D. dr. Apoteker a primit a fi colaboratorul d-lui dr. Juvara la acea clinică.

Acceleratul de astă-zi dimineaţă a sosit cu o întârziere de 50 de minute—aceasta din cauză că maşinele patinează, aşa că opririle şi plecările trenurilor se fac cu mare greutate.

De alt-fel toate trenurile sosesc în Iaşi cu o întârziere de 30—50 minute.

D. P. Missir şi „Opinia"

— Fruntaşul junimist şi ziarele ieşene —

L'am surprins aseară, într'un cupeu de wagon-lits, cetind „Opinia".

— Ne citeşti cum văd, coane Petrache.

— Cînd viu la Iaşi nu scap ocazia.

— De sigur gazeta nu trebue să fie pe gustul d-tale.

— Ba să mă ierţi, ba să mă ierţi, repetă veselul şi simpaticul fruntaş politic. O citesc cu mare plăcere şi chiar acum două minunte făceam mare haz de satira zilei unde spuneţi că Sturdza a găsit întrupată înţelepciunea în Solomon... Pierre.

— A, care vr'a să zică, vă place numai partea *junimistă* a gazetei?

— Ba, îmi place şi mai mult partea conservatoare. Are ceva caracteristic Iaşului această gazetă.

— Cum asta?

— Am convingerea că nici într'un oraş din ţară nu se poate face o gazetă bună ca la Iaşi. Gazeta bună din capitala Moldovei îmbracă toate caracterele oraşului cu calităţile şi defectele lui. Gazeta de aci nu va putea avea reportagiul, telegraful, telefonul etc. al ziarelor din centrele de activitate, în schimb va avea pătrunderea seriozitatea, bunul simţ şi gluma sănătoasă, a Moldovanului, în genere şi a ieşanului în special, care s'a impus mereu şi a diriguit pururea gîndirea neamului romînesc.

— Suntem foarte măguliţi.

— Nu e vorba de complimente. Tot ce vă doresc este ca să nu dezminţiţi aceste calităţi inerente unei bune publicaţiuni ieşene.

Congresul funcţionarilor financiari

Congresul va avea loc în cursul lunei Ianuar şi va fi presidat de d. Take Ionescu.

Iată ce se va discuta:

Ziua I-a

1). Intoducerea Contabilităţei în partidă dublă, sau găsirea unui alt sistem mai practic.

2). Modificarea registrului de chitanţe şi a celor-alte scripte ale perceptorilor.

3). Modificări ce trebuesc introduse în operaţiunile Creditului Agricol la sucursale, pentru o mai bună asigurare şi o mai mare înlesnire a împrumuturilor pe amanet.

Ziua II-a

1). Inconvenientele constatate cu privire la citarea părţilor înaintea comisiunilor de recensământ şi notificarea decisiunilor prevăzute de art. 33 şi 41 din legea de constatare şi percepere.

2). Simplificarea formalităţilor de urmărire cerute de legea specială de urmăriri.

3); Necesitatea unui regulament de administraţie interioară a sucursalelor de Credit Agricol; Enunciarea dispoziţiunilor ce ar trebui să coprindă.

In comuna Stînca-Sculeni s'a pus bazele unei bănci populare cu numele Sfinţii Archangheli", cu un capital subscris de 3815 lei, din care au fost vărsaţi 637 lei.

Banca a fost înfiinţată din iniţiativa primarului acelei comune C. I. Munteanu şi-a secretarului comunal Dimitrie C. I. Popescu.

S'a dispus acordarea unui concediu de 30 de zile D-lui Gheorghe Giurgian, inspectorul comunal al plăşei Copou, fiind bolnav.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

17

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Nina adora pe George, nici odată n'ar fi consimţit ea, ca să fie cauza unei nenorociri, ori cît de unică pentru el.

Pentru că destinul era atît de nefavorabil, Nina căută să găsească în ia însă-şi forţa necesară pentru a face faţă acestei nenorociri atît de crude şi a face sacrificiul cerut cu atîta brutalitate de la ea.

Frumoasa Marion nu va mai revedea pe acela pe care-l considera ca pe soţul ei.

In acest moment o tresărire zgudui tot corpul seu, era mamă; unica fiinţă care se agita la coastele sale, îi aminti de dureroasa ei situaţie...

Fie, sacrificiul nu va fi de cît mai mare. Dar, unde era George? Ce făcea el? Care erau intenţiile sale? Evident că d. Perneliu luase contra fiului seu măsuri radicale.

In timp ce îndepărta pe Nina de el, desigur că luase măsuri pentru a împedica ori ce demers din partea lui. Şi frumoasa Marion era atît de convinsă de acest lucru, în cît nu se gândi un singur moment, că iubitul ei ar putea să-i vie in ajutor.

Frumoasele sale visuri se perduse, fericirea sa sburase pentru totdeauna şi ea trebuia să trăiască de acum înainte numai din amintirile sale, fără a avea voe să privească în viitor.

Dar ea se vedea mai mare în nenorocirea sa. Făcînd acest enorm sacrificiu ea asigura fericirea aceluia pe care-l iubea.

Şi lacrimile sale, nu vor seca ele îndată?

Recompensa durerei şi a suferinţelor sale nu va apare ea, sub forma copilaşului care îşi anunţase sosirea pe lume?

Cea mai mare consolare a mamelor, e acea de a purta toată iubirea lor asupra copiilor lor,

Resoluţia Ninei o dată luată, ea nu stătu nici un moment la îndoială şi unica sa dorinţă deveni acum faptul de a părăsi cât mai curând, castelul, a se întoarce la Aix, a naşte acolo şi apoi a se întoarce la tatăl ei, care nu avea habar de întreaga această aventură.

Decise să-şi pue planul în execuţiune, tânăra fată se ridică şi sună.

Un servitor apăru îndată.

— Roagă pe d. Pernelin să vie, aşi dori să-i vorbesc câte-va cuvinte.

Câte-va minute după acea d. Pernelin apăru şi se puse la ordinele frumoasei Marion.

Ea, în picioare, calmă, demnă, fără vre-un accent de amărăciune în voce zise:

— Am reflectat d-le şi ori-cât de dureroase au fost reflecţiunile mele, nu m'am gândit de cât la îndeplinirea datoriilor mele. Sunt o femee cinstită. Am considerat pe George ca pe logodnicul meu, eram tânără; experienţa însă, vine repede, câte-va minute de convorbire o pot aduce, acum sunt bătrână. Am înţeles toată valoarea vorbelor d-tale şi n'aşi mai fi o femeie cinstită dacă m'aşi ridica în contra lor. Fii deci sigur, d-nule, mă retrag şi pentru tot deauna: nu voi mai revedea şi nici nu voi încerca a mai revedea vre-o dată pe fiul d-tale. Doresc însă să mă reîntorc la Aix, bine-voeşte deci a da ordinele necesare pentru a mă putea întoarce.

— Îţi mulţumesc d-şoară, zise cu simplitate d. Pernelin, dorinţa d-tale va fi împlinită.

Şi tatăl lui George, închinându-se profund în faţa tinerei fete, părăsi camera, fără a adăoga o vorbă.

Două ore mai tirziu, o trăsură conduce la Aix pe frumoasa Marion, cufundată în durerea sa.

Mătuşa îşi primi nepoata, vărsând şiroae de lacrimi; tatăl Marion murise de câte-va zile. Aceasta era o nouă nenorocire pe capul bietei femei, aşa că sărmana nenorocită crezu că-şi perde puterea de viaţă, în faţa atâtor suferinţi împreunate. O tresărire a copilului, aduse aminte mamei de senţimentul realităţei. Trebuia să trăiască. Nina ridică capul.

Ea era liberă de aci înainte; această nouă situaţie aduse o mare schimbare în ideile tinerei femei.

Tatăl seu murind, o lasă moştenitoare a unei mici averi, suficientă pentru ea şi copilul ei, atâta vreme bine-înţeles, cât acest copil va fi mic şi nu va necesita cheltueli mai multe.

Frumoasa Marion nu mai putu suporta ţinutul în care trăia acum şi care fusese martor—e drept—al marei sale fericiri, dar în acelaşi timp şi al unei nenorociri care nu mai avea pereche.

(Va urma).

Din dosriul unui pușcăriș

Intre misit și avocatul-martor

Continuăm astă-zi publicarea interesantelor documente cu privire la rolul și atitudinea acelora cari au crezut că-și pot permite să atace pe un om mai presus de or-ce bănuială, după ce ei s'au făcut vinovați de fapte care învederează complecta lor decădere.

Dosarul ie mare, cuprinde multe și interesante documente. Să continuăm deci :

*

Informatorul Gh. Mîrzescu, înaintea judecătorului Al. Negrescu, comisia rogatorie a judecătorului de Putna, din 5 Mai :

„Sunt avocatul lui Haim Rotenberg, angajat pentru a-l apăra inaintea instanțelor judecătorești, în afacerea fraudelor de la recrutare, săvârșite în Focșani.

In această calitate, solicitat de Rotenberg, am fost la Focșani, crezînd că afacerea se găsește condusă în mod legal, înaintea judecătorului de instrucție, crezînd că deplasarea lui Rothenberg, la Focșani prin poliția de Iași, se datorește unui mandat de arestare. Am fost înșelat în credința mea căci Rothenberg fusese deținut în Iași și condus la Focșani sub privigherea poliției, fără să existe un mandat de arestare.

Fiind la Focșani, in tot timpul zilei, n'am putut vedea pe Rothenberg pentru cuvântul că nu mi s'a permis intrarea în localul Poliției, unde se făcea instrucțiunea, nu de către judele de instrucție ci de către *prefectul județului*, (N. N. Săveanu, membru al comisiunei de recrutare, *azistat* de către d. Procuror Mironescu.

„La hotel Bristol mi s'a comunicat de către un chelner tânăr, pe care nu-mi aduc aminte cum îl chema, că fiind chemat el la instrucție și confruntat cu Rothenberg, a auzit injurăturile, ce se prodigau de către prefectul județului contra lui Rothenberg și că a văzut cum i s'a dat și o palmă pentru a-l face să mărturisească că a dat bani d-rului Teodoru și că a luat și el bani. Aceste sunt singurile noutăți ce am putut avea despre Rothenberg în timpul zilei. In spre seară un agent de poliție îmi comunică că d. prefect al județului ar dori să mă vadă. La ora mesei am fost la d. Prefect de județ care știind că sunt avocatul lui Rothenberg a făcut apel la mine să-l fac pe Rothenberg să vorbească.

I am respuns, cunoscînd afacerea în ce conzistă din punct de vedere al apărării îmi convine invitațiunea ce-mi face, dar pentru aceasta, am adăugat, mi-i absolut indispensabil să văd pe Rothenberg, lucru pe care d. prefect al judoțului, *nu d. procuror*, mi l-a permis cu mare afabilitate

Insoțit de un comisar de poliție, la ora 9 jum. am fost la arestul poliției, unde am văzut pe Rotemberg. La această intrevedere a azistat și un d. comisar, mi se pare Davidescu.

I-am spus lui Rotemberg ca să spuie fără nici o rezervă tot adevărul, să numească toate persoanele cari sunt implicate, toate persoanele cu care a operat, să spuie dacă a luat bani, dacă a dat ceva doctorului, dacă a luat chiar și el ceva.

„Ceea ce Rothenberg a respuns, comisarul de poliție știe și cu siguranță a raportat d-lui prefect de județ sau d-lui procuror, pentru că chiar în acea seară, mi s'a raportat că s'a luat din nou depoziția lui Rottenberg

„Este inutil să mai repet ceea ce a spus Rothenberg, pentru că instrucția cunoaște perfect ce a răspuns și pe de altă parte pentru că secretul profesional nu permite să divulg ce dețin de la clientul meu.

„Dacă instrucția voiește să mai afle ceva de la mine, o va afla cu prisosință din pledoaria orală ce o voi face înaintea tribunalului (bre!!).

„După cetire perzistă și iscălește.

*

Ast-fel dar după o astfel de acuzație din partea clientului, Georgel își încarcă conștiința acuzînd pe prefect și procuror și merge cu fanfaronada pînă a spune că are să le arăte el la tribunal.

Dar n'am isprăvit.

Ultime informații

— —

Liberalul *învinuește pe amicul nostru dl Eugen Herovanu, că „injură și nu iscălește" ; aceasta fiindcă-i atribue paternitatea articolului «Luntrea părăsită» publicat acum câte-va zile de* Opinia.

Liberalul *a greșit adresa. Intr'un ziar, pus sub conducerea unor persoane cari respund de tot ce se publică în el, e inutil de a cerceta cui trebuie atribuit cutare sau cutare articol. Totuși D-l Herovanu, ne autorizează să declarăm în numele său, că cele publicate la adresa* Liberalului *sub pseudonimul «Parsifal» sînt absolut în vederile sale și ca atare și le însușește cu plăcere. Mai mult încă, D-sa nu'și face nici un scrupul de conștiință din faptul că a fost cîndva pecînd nu făcea parte din niei o grupare politică, și pe cînd se ocupa de ziaristică — redactorul organului liberal. D-sa ține însă cu inzistență a adăuga, că amintirea acestui fapt nu-i produce nici o plăcere.*

Dar să venim la ceea ce a determinat această mică explicație. Opinia *și a arătat desgustul pentru politica mai mult de cât murtară pe care o face* Liberalul, *aceasta fără a se acupa de viața particulară a celor ce conduc acest ziar, fără a le arunca în față cele mai ordinare injurii, fără a monta cancanuri de mahala.*

Liberalul *zice că l'am injurat ; ar fi fost mai drept să spue că l'am lovit acolo unde'l doare. Dar ce trebue să spunem noi atunci de un ziar care și-a făcut specialitatea de a lovi în cinstea adversarilor săi și de a înjura murgește? Nimic de cît ceea ce am spus : că'l disprețuim. Dacă disprețul acesta e o injurie pentru un cineva care are conștiința împăcată, el nu poate fi decât o răsplată dureroasă pentru cine e lipsit de pudoare și de conștiință. Atât !*

Frămîntările colectiviștilor locali

— Agitația continuă —

Liberalii ieșeni urmează în totul pilda celora de la centru. După cum congresul, cu toate ședințele lui ante și posterioare ale comitetului executiv, n'a putut să pue frîu patimelor ce frământă partidul și să restabilească armonia la centru, tot astfel tendințele de pacificarea clubului colectivist local par a fi eșuat cu totul.

In ori-ce caz nu este secret pentru nimenea că neînțelegerea continuă și tinerii Zipkiști se agită mai mult de cît or-când.

*

Ast-fel aseară a avut loc o nouă întrunire a acestora. Au luat parte numeroși membri ai clubului liberal și discuțiunile urmate au fost foarte violente.

Tinerii liberali susțin că lupta lor nu este îndreptată în contra d-nului Petru Poni,—de alt-fel această tactică provine din faptul că d. Dim. Sturdza a recomandat cu căldură ca liberalii ieșeni să urmeze pe d-nul Poni. Ceva mai mult. Se spune că d. Sturdza a întovărășit intervenția sa de oare-cari amenințări, care au produs oare-care efect asupra liberalilor ieșeni.

In schimb campania tinerilor va fi și mai acerbă în contra membrilor actualului comitet.

Partizanii schimbărei stărei actuale de lucruri de la clubul liberal par a fi reușit să-și asigure majoritatea și ei afirmă pretutindinea că la viitoarea adunare generală a membrilor clubului se va face o schimbare totală a membrilor comitetului clubului.

In ori-ce caz neînțelegerile continuă.

— —

Dnii Avocați ai baroului Jud. Iași, sunt rugați a se întruni în ziua de Duminică 17 Decembrie a. c. ora 2 p. m. în sala de ședință a Curței de apel S. I. spre a discuta asupra punctului de lege pentru constituirea corpului de advocați, elaborat de d. Decan al avocaților din București.

—

Meseriașii din Iași cît și cei din capitală au mulțumit d-lui Gh. D. Serban, deputat, pentru interpelarea adresată d-lui Ministru de domenii cu privire la modificarea legei Meseriilor.

Ziarul, „Meseriașul Romîn" *din București a reprodus in extenso interpelarea, aducând mari elogii deputatului de Iași.*

—

Linia telefonică Iași-București continuă a fi întrerupta :

Atât de mari par a fi ravagiile viscolului care a bîntuit în Muntenia încât trei zile n'au fost suficiente pentru a restaura stricăciunile dintre Brăila și București.

In schimb linia telefonică pînă la Galați a fost restaurată așa că convorbirile pot fi efectuate.

In legătura cu aceasta ni se comunică faptul că mult așteptatul material necesar construirei noilor posturi telefonice sosit alaltăeri dimineața, a fost retrimis în urma unui ordin al direcțiunei telegrafului, întru cît este nevoie de sîrmă de bronz pentru restaurareu liniilor din spre Brăila.

—

Aseară a avut loc banchetul lunar al Alianței Franco-Romîne. Au luat parte domnii : Prof. dr. Bogdan, de Prat, vice consulul Franției, Castan, Siby, Malhasovici, Seonblum, dr. Grossi, dr. Lambrior, dr. Teodorescu, dr. Lebell, Darmet, Flandrin, Beldiman, Melic.

După banchet, d. Castan a cetit un proect de organizare și de activitate nouă al cercului Franco-Romîn.

Au luat parte la discuția proectului d-nii Castan, dr. Bogdan și dr. Lambrior.

Ședința a luat sfîrșit la oara 11 jum. rămînînd ca în viitoarea ședință cînd toți membri vor fi convocați să se discute și să se modifice proectul presentat de d. Castan.

—

Comandantul Reg. 13 Ștefan cel Mare a dat ordin soldaților din trupa cu chimbul ce locuesc prin sate și care nu știu carte să facă numai o singură Duminică instrucție în timp de o lună iar restul duminicilor să urmeze la școala de adulți ce s'a înființat în fie-care comună rurală unde există școli primare, prezentînd dovadă de la învățător cum că urmează în mod regulat.

Soldații permanenți, neștiutori de carte, de asemenea frequentează școlile de adulți din localitate în toate zilele.

Măsura aceasta merită toată lauda.

—

La hramul sfântului Spiridon vor oficia serviciul religios, pe lingă preoții așezămîntului, și următorii părinți :

Innalt P. S. S. Mitropolitul Moldovei, și Sucevei, Directorul Mitropoliei, Protoereul Județului, Revizorul ecleziastic, Preoții : P. Savin și Gh. Flor și diaconul V. Marțian. Cheltuelile făcute de eforie cu ocazia hramului sunt de 1500 lei, afară de ajutoarele in lemne și bani date diferitelor persoane sărmane.

— —

Comuna Crețești—Siutești din județul Ilfov a înaintat o plîngere autorităților locale, prin care arată că, un oare care Arthur a luat copii a nouă locuitori din acea comună, aducîndu-i la Podul-Iloaei, fără învoirea părinților, unde-i supune la munccle cele mai grele.

Prin acea petiție se cere cercetarea acărăor și eliberarea copiilor.

—

Au fost înaintați comisunei disciplinare, pentru incapacitate, următorii jandarmi rurali : brigadiriu Mazere Ioan și Buruiană Ioan, precum și jandarmul Butnarul Alexandru, in urma inspecției făcute de inspectorul general al jandarmeriei rurale.

—

In satul Hodura, comuna Cotnari, bîntue o strașnică epidemie de anghină difterica.

Consiliul comunal și sfaturile sătești s'au întrunit, spre a chibzui, măsurile de isolare și combatere a epidemiei.

—

Cu privtre la scrisoarea publicată în „Neamul Românesc" de către dl. student Măcărescu, mai mulți studenți, membri ai societății Solidaritatea—și printre aceștia cităm numele d-lor I. Zipa, Aurel Pioneanu și C. G. Manciu—ne comunică o scrisoare de protestare pe care au înaintat-o în acelaș timp și d-lui Iorga.

Din acea scrisoare, acești domni fac să reiasă că președintele Solidarității n'a fost autorizat să publice declarațiile pe care le face în numele colegilor săi, și că d-sa afirmă lucruri care sînt cu desăvîrșire neadevărate, cu privire la mersul și activitatea societății.

Arătăm numai în treacăt aceste lucruri, pentru a servi pe d-nii studenți care s'au adresat ziarului nostru, neputând—din lipsă de spațiu—să reproducem în întregime răspunsul ce ni l'au înmânat. Și cu acest prilej ținem să adăugăm că numitul domn Mocănescu, care sufere puțin de grafomanie, ne a cerut și nouă eri publicarea unei scrisori cu privire la politica și studenții din Iași, scrisoare pe care din motive lesne de înțăles am refuzat de a o da publicității, dar pe care confratele „Evenimentul", nu a avut suficientul bun simț de a o refuza de asemenea.

—

D. A. D. Xenopol, eminentul nostru istoric, publică în ultimul număr al revistei Literatura și Arta Română un prea interesant articol despre Congresul internațional al proprietății literare și artistice.

In rezumat d. Xenopol arată că acest congres și împrejurările în care s'a ținut el, constitue un adevărat eveniment în viața intelectuală a poporului romîn. Prin acest congres România trebuia să adopte principiile civilizatoare ce să se respecte dreptul de proprietate al producțiunilor intelectuale și să degajeze geniul său de o pletoră supraabondentă de producțiuni streine. România însă a cîștigat mult și prin faptul, că un mare număr de invitați din Occident veniți la acest congres, au avut ocazie să ne cunoască țara și orașele mai de aproape corectîndu și astfel ideile greșite ce le aveau despre noi.

Aderarea României la această lege, nu constitue un fapt nou, de oare ce o astfel de lege există la noi chiar din 1872 de pe timpul lui Cuza. De asemenea, *societatea română de literatură și artă*, fondată de d. Odobescu și N. Petrașcu, încă din anul 1896, are de scop a face să progreseze aceste două forme ale frumosului și *să protejeze* producțiunile intelectuale prin mijloacele legei din 1862 înființînd pentru aceasta chiar revista cu numele de mai sus.

—

Am vorbit în unul din numerile noastre precedente despre un interesant proces, privitor la proprietatea moșiei Brăiești din județul Iași, proces îndreptat de către moștenitorii Hartulary și d-na Darclee, în numele fiului ei minor, în contra moștenitorilor princesei Smaranda Moruzzi și care s'a judecat în zilele de 29 și 30 Noembrie către Curtea de Apel de Galați.

Procesul era mai cu samă interesant prin faptul că transacția pe care o avea în vedere se efectuase acum 50 de ani și procesul dura de mai bine de 20 de ani.

Curtea de Galați care a amanat atunci pronunțarea sentinței pentru astă-zi, a dat câștig în cauză d-lui Stefănescu, actualul proprietar al moșiei și a respins pretențiunile moștenitorilor Hartulary.

—

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

București 8 Decembrie.

Camera

București.—Prezidează d. Gr. Triandafil. După facerea formalităților d. Lascar Antoniu, deputat de Iași, face următoarea comunicare d-lui Ministru al Instrucțiunei publice.

Am onoare de a pune următoarele întrebări d-lui Ministru al instrucțiunei publice :

Are d-sa cunoștință că cel mai mare artist în viață, al românilor, maestru C. Nottara, și-a dat din nou demisiunea din societar al Teatrului Național ?

Cunoaște d-sa toate motivele grave ale acestei demisiuni care a doua oară se dă în cursul acestui an ?

Știe d-sa că acestui maestru necontestat al scenei românești, pe care a ilustrat'o prin numeroasele sale creațiuni remase până azi neîntrecute, artist care se află în plină maturitate a talentului seu, s'a căutat să-i să zdrobească de actuala direcțiune generală a teatrelor, nu numai cariera de artist, ci și prestigiul și demnitatea sa de om, umilindu-l și ofensându-l.

Știe d-sa că acest mare și neîntrecut, până'n present, artist— din cauza situațiunei absolut critice și precare ce-i s'a creat de actuala direcțiune generală a teatrelor, a ajuns să-i lipsească chiar până și mijloacele de existență, lui căruia îi datorim cu toții amintirea celor mai frumoase și mai senine emoțiuni artistice, celor mai curate și mai estetice înălțări sufletești ?

E oare permis ca în țara noastră, săracă în talente, să se necinstească, cu atîta ușurință, prin ofense și brutalitate, pe cel mai strălucit artist dramatic al primei noastre scene ?

Pun aceste întrebări d-lui Ministru ai instrucțiunei publice, de oare-ce știm că și d-sa, ca și noi toți de altfel, este un sincer admirator al talentului marelui artist ?

Intreb dar: cunoscînd toate acestea, cum înțelege d. Ministru să apere cariera strălucită și demnitatea de om și artist al d-lui C. Notara, de procedeurile neleale ale sub-alternului său de la direcția generală a teatrelor?

De-o cam dată punem aceste întrebări și dacă respunsul d-lui Ministru îl vom crede nesatisfăcător, atunci, în scopul desvoltărei interpelărei noastre, vom ruga pe d. Ministru al instrucțiunei publice a ne pune la dispositiune, desbaterile comitetului teatral cu prilejul ambelor demisiuni ale artistului Nottara, precum și dosariul Ministrului relativ la această chestiune.

Agapă parlamentară

București.—*Astă seară a avut loc în saloanele d lui Take Ionescu al treilea dineu parlamentar, la care au luat parte 14 membri ai parlamentului, după ordinea alfabetică.*

Succesul unui medic romîn

Budapesta. — *Congresul medicilor de plase, întrunit in capitala Ungariei, a votat, cu toate protestările violente ale unora din medicii congresiști, o moținne de mulțumire pentru deputatul român dr. Vaida-Voevod pentru marele serviciu și modul călduros cum a susținut interesele sanitare ale Ungariei.*

O ședință importantă

Paris *In ședința de mâini a camerei guvernul va cere imediata discutare și votare a noului proiect cu privire la aplicarea legei separațiunei.*

In cercurile oficioase se afirmă că, cu această ocaziune, d Clemanceau va demasca unele manopere, pe care niște falși amici le-au îndreptat în contra lui.

Impăratul Germaniei în Franța

Paris. — Ziarul „Echo de Paris" crede a ști că în curând moștenitorul Germaniei va veni la Cannes unde va rămîne mai mult timp. Ceva mai târziu va sosi acolo și imparatul Germaniei.

Persecuțiuni maghiare

Budapesta — Tribunalul de aici a condamnat, la trei luni închisoare și 800 de coroane amendă, pe d-nul Stefan Popp, redactor la ziarul „Libertatea", pentru un articol care ar fi conținut insulte la adresa națiunei maghiare.

Reformă electorală

Viena.—Se știe că : camera seniorilor din Austria se pronunțase dănăzi în contra proectului guvernului, cu privire la schimbarea legei electorale în vigoare în imperiul vecin.

Se pare că în acord s'a putut stabili ; astfel reforma electorală va fi votată și de acest înnalt corp.

Chestia religioasă în Anglia

Londra. — Un conflict grav s'a iscat între camera comunilor și aceea a seniorilor, cu privire la chestia controlului bisericei în școli.

Regele Eduard închide astăzi sesiunea parlamentară cu un mesaj în care arată viitorul program al guvernului.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente

în VIENA, fondată în anul 1858

Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de Garanții la 31 Decemb. 1905

PESTE 176 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia.

— Lei 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) *Caz de viață* pentru un capital minimal garantat și participare la câștig.

b) *Contra-asigurări.*

c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.

d) *Caz de deces și mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța Generală pentru România

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași :

Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— 6, Strada Unirei —

Ore de consult : 4—7 p. m.

S. HAIFLER

Iași, *—strada Stefan-cel-Mare —* **Iași.**

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 230 lei traseul Iași—New York.

Vapoare din cele mai solide și mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediere la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

E. HEROVANU

AVOCAT

și-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ștefan cel Mare 33.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 - PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr cele mai bune efecte in *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte in deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor in timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru ceiace joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da'a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potu găsi la toţĭ Droghistii şi Farmacistĭ.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 22.—Iași. Duminică 10 Decembrie 1906

MASSA și FRUNTAȘII

In domeniul naturei s'au făcut mari progrese prin întrebuințarea lentilelor, cu care putem vedea și ceti în macrocosm ca și în microcosm. Ceia ce părea imposibil de atins în spațiul înfinit, ceia ce era greu de pătruns în infinitul mic, azi s'a putut supune analisei stelelor măritoare și de apropiere. Lumea siderală ca și structura organică cea mai fină nu scapă savantului în cercetările sale, și știința a făcut mare progres în adevărurile sale constatate și prinse.

Ce-ar fi pentru savant să răstoarne întrebuințarea lentilelor, ca în loc să-și apropie spațiul sideral să-l îndepărteze, ca în loc să-și lumineze infinitul mic să-l întunece? Sigur că un asemenea savant și-ar turbura rostul cercetărilor sale și și-ar strica chiar întrebuințarea organului său vizual.

Dacă din domeniul naturei, ne întoarcem la societatea politică constituită, și aplicăm rostul cercetărilor politice asupra tuturor nevoilor, ce frămîntă lumea noastră socială, care poate fi rostul celor chemați a face față acestor nevoi, și a le ogoi prin măsuri și legi organice, de cât a se apropia cât mai mult de această masă socială și politică, a o cunoaște și cerceta supt toate fețele și a prinde fără greș chipul de tămăduire și îndreptare al celor rele.

Da; precum savantul recurge la aparate măritoare pentru a-și intinde sfera cercetărilor sale dincolo chiar de acel *ignorabimus* al filosofilor, asemenea și omul politic prin deasa atingere cu masa politică a cetățenilor va prinde mai bine natura și intinderea nevoilor pentru a le remedia din talpă.

De cât un lucru se pune înainte; posedă toți oamenii noștri politici această stofă de a cerceta și vedea de aproape masa politică, pentru a se convinge de natura și intinderea acelor nevoi?

Evidența lucrurilor ne arată că nu; și că sunt cercuri politice, ca și personalități marcante politice, care și-au transferat întru'n *credo* al lor că cetățeanul alegător nu trebue cultivat prea deaproape, fie că nu merită, fie că nu-ți folosește prea mult în cercetările tale. Ba personaje politice ca d. P. P. Carp au mers până acolo să zică că alegătorul român e o persoană prea puțin interesantă și se poate ușor trece asupră-i.

Ceia ce la unul ca d-l Carp e maximă politică, alte cercuri practică din sistemă această neconsiderare a marei politici, pe care o crede ca un fel de domeniu propriu de exploatat, iar nu de cultivat. Tari și încrezători pe dînșii, liberi de orice preocupare de masă politică, ei își dau zbor liber combinațiunilor lor egoistice și ambițioase și frămîntă cercul îngust al păturei politice prin agitările lor interesate.

De cît un lucru se desprinde de aici; cu cît te îndepărtezi de masa politică prin sistemă, și te sileşti a o vedea departe de tine, ca și lumea care se arată îndepărtată cînd te uiți prin obiectivul răsturnat al lentilelor, acea lume la rîndul ei se desinteresează de tine și privește cu răceală și neîncredere la tot ce se ascunde în dosul obiectivului întors, la toate frămîntările ce agită mica pătură a politicianilor noștri și trece la ordinea zilei.

Ceia ce în știință este o imposibilitate, de ce ar fi admis în politică? Și odată făptuită de unii—de cei puțini—de ce s'ar acredita așa de mult purtarea lor ca dătătoare de cuvînt în orînduirea evenimentelor politice?

Credem că a venit vremea ca și acțiunea politică să se sprijine pe o metodă științifică, și masa politică să aibă dreptul de a cere să fie cunoscută, cercetată în cele mai mici păsuri și nevoi.

Și dacă se găsesc oameni, care și-au făcut din aceste o tactică de urmat și au reușit prin această metodă—singura adevărată și reală în politică—a-și atrage simpatiile maselor de cetățeni, sporind cu aceasta capitalul lor politic, capital care e chemat a produce dobînda politică, sigur că acești oameni bine înzestrați vor stărni la ceilalți o rezervă voită pentru a se reduce ceva din valoarea lor. Dar ori care ar fi strădania, viața politică modernă e prea complexă în conexiunia factorilor ce o alcătuesc pentru a prinde teren asemenea tactice, și dacă par a avea ceva succese, ele sunt numai aparente, căci cine își apropie bine masele politice, devine tocmai prin aceasta și necesar și predomnitor.

Gh. Ghibănescu.

Cerem răspuns

In Martie 1904 se afla la putere partidul liberal.

Primarul Iașului și deputat al colegiului I de Iași era, pe atunci, d. C. B. Penescu.

Voim să ne răspundă de urgență d-nul Pennescu, ce-ar zice d-sa dacă primarul celei de a doua capitale a țărei s'ar amesteca în daraveri de recrutări pentru armată?

Ce-ar zice d-sa, dacă primarul Iașului ar da scrisori, pe la sorțari evrei, cari, prin urmare n'ar putea măcar avea scuza că erau scrisori date pentru a-și asigura simpatii electorale?

Ce ar zice d-sa, dacă primarul Iașului, ar stărui, tot prin scrisoare, ca un un tânăr evreu, care n'a împlinit nici vrâsta de 20 ani, cu domiciliul în Iași, să fie înscris în listele recruților unui alt județ?

Ce-ar zice d-sa, dacă scrisoarea primarului de Iași, refuzată de prefectul unui județ, din cauză, probabil, că conținutul ei nu putea fi satisfăcut, ar fi adresată, spre încercare, unui alt prefect, care să satisfacă rugămintea primarului magistrat al Iașului, adică să obție înscrierea în listele de sorțari a unui tânăr, cu domiciliul în orașul acestui primar, dar care n'avea însă nici 20 de ani?

Am dori să cunoaștem, în aceste privinti părerea fostului primar al Iașului.

Cu care prilej d. Pennescu va bine-voi a ne mai răspunde:

Cunoaște d-sa pe un domn Sache Schwartz? Cunoaște d-sa pe un domn Samoil Sadagorski?

Să bine-voiască a răspunde.

DRIC ȘI AGONIE

Colectiviștii s'au adunat în congres. Șeful a citit programul. Colectiviștii au aplaudat.

Dupe aceea s'au dus la Enescu—fără șef natural.

Acolo au ospătat și au băut. Ciolac le-a cântat de tot soiul: de dor, de inimă albastră și sîrbe.

Ei ar fi voit, însă, să se cânte de mort, căci gândul li era la domnul Sturdza.

Șeful aplaudat în strada Cozma, a fost decapitat în restaurantul de din dosul Palatului.

Pe înțelesul colectiviștilor aceasta înseamnă că partidul ie una și șeful ie mult venerat.

Ca la țigani: când zice paștele el se gândește de fapt la serbătorile din Decembre. Iar colectiviștii când zic din gură că șeful ie Sturdza, gândul li este la Brătianu.

A doua zi după cele întâmplate la Enescu, colectiviștii s'au dus iar la congres, iar au ascultat cum cânta d. Sturdza din evanghelie și iar au aplaudat.

Lumea a aflat de toate acestea și a interpretat cum trebuia acest congres cu a sa urmare de la Enescu.

De atunci un fapt extra ordinar se petrece în ziarele colectiviste. Toate s'au cartelat în unul și același gînd și nu vorbesc de cât despre dric și despre agonie.

Programul d-lui Sturza și d-nul Sturza îi face să aiureze!

Dricul și agonia nu sunt, însă, precum ar trebui să fie, rezultatele faimosului congres, ale extra-ordinarului fapt ca să agite ideea răsturnărei șefului chiar în ziua congresului — dricul și agonia — aceste funebre substantive sunt relative la ...guvernul conservator.

Guvernul conservator ie pe dric —fiind-că colectiviștii, în plină cafenea, agită ideea de a proclama alt șef; guvernul conservator ie în agonie, fiind-că, în ziua în care șeful rostește viitorul seu program de guvernămînt, la cafenea se înalță meritele lui Brătianu.

In debandada în care se aflu, colectiviștii vorbesc despre boala altuia și se cred perfect sănătoși.

N'ar mai exista boală pe lume, dacă colectiviștii, în starea în care se aflu, ar fi sănătoși.

Un pas înainte

Sub titlul „Finanțe sănătoase“ Voința Națională, *continuă de a se ocupa de faimosul program al D-lui Sturza.*

După ce face apologia economiilor de sub regimul trecut, care aduseseră țara într'o stare vrednică de plîns și după ce înfierează politica financiară a D-lui Take Ionescu, de la care țara a obținut cel mai frumos excedent din câte a avut vr'odată, ziarul liberal ajunge la o declarație importantă, al cărui cuprins e următorul:

„România are nevoe de finanțe solid așezate, ca să poată ori cînd găsi capitalurile străine de care ar avea nevoe pentru a putea trage toate foloasele din pămîntul său și din poziția sa geografică; de oare-ce ori cît de mare rol ar juca de acum înainte capitalurile naționale, problemele economice și culturale înaintea cărora ne aflăm, vor cere încă ajutorul acelor capitaluri străine, cari vor căuta o răsplătire cinstită pentru opera lor de sporire a bogățiilor firești“.

Mi se pare că nu e mult timp de cînd liberalii se ridicau împotriva „capitalului străin“; mi se pare că sînt lucruri recente în care chestiunea aceasta pusă în discuție, a atras declarațiuni cu totul opuse din partea reprezentanților partidului liberal.

Astă-zi capitalul străin nu mai e spaima liberalilor naționali.. E de sigur un pas înainte pe care-l fac adversarii noștri,—un pas care va pricinui o schimbare importantă în politica de pînă acum a partidului liberal.

Firește, Voința Națională *nu putea de cît să facă mari rezerve cu privire la politica D-lui Take Ionescu. Ea nu admite ca guvernul conservator să facă uz de capitalul străin pentru valorificarea avuției naționale. Dar aceasta ne e indiferent*

N'avem nevoe de certificatul de încredere al Voinței; *și atunci cînd guvernul conservator va crede că e în interesul țărei să facă apel la concursul altor factori economici de cît acei cu care am lucrat pînă astă-zi, o va face fără grijă și fără a aștepta aprobarea nimărui.*

Pentru o cauză dreaptă

In numărul de eri, am dat în întregime textul interpelărei, pe care D. Lascar Antoniu a adresat-o în cameră D-lui Ministru al Instrucțiunei publice, cu privire la dimisia D-lui Nottara.

E a doua oară — într'un scurt interval de timp, — cînd afacerea aceasta e adusă în discuția parlamentului.

Intâiași dată, un sentiment de adîncă mulțumire inviorase opinia publică cu drept cuvînt revoltată de administrația deplorabilă a Teatrului Național.

Se intîmplase un lucru fără precedent; se adusese în discuția parlamentului o chestiune care privea arta românească. Și mulțumirea aceea, nu fusese o amăgire. Dezbaterile urmate au dovedit, că cei ce reprezintă țara și-au dat în mod limpede sama de importanța chestiunei pe care o tristă împrejurare le-o pusese dinainte.

De data aceasta însă, ce să credem? Cu toate măsurile luate, lucrul se repetă. Teatrul Național a perdut din nou pe cel mai mare artist al său. Și l'a perdut nu pentru o cauză bine-cuvîntată, dar pentru că direcția acestuia e încredințată unui om, al cărui temperament nenorocit îl face primejdios instituției pe care o conduce.

Lucrul nu trebue luat ușor. In viața unei națiuni, arta nu e un produs de ordine secundară, ea e dimpotrivă măsura stărei sale de civilizație. O artă înaintată, e ceea ce se resfrânge dintr'un suflet bogat, ceea ce se revarsă în afară din firea, din mândria, din vitalitatea poporului. Tot odată privită altfel, arta e în același timp unul din factorii cei mai importanți în dezvoltarea morală a societăților. Si din acest punct de vedere ea poate trece cu drept cuvînt chiar înaintea instituțiilor juridice.

A-și respecta arta națională, a-i da toată putința de a se dezvolta în libertate, potrivit cu firea și cu aspirațiile geniului național, nu e dar o mică sarcină administrativă, dar o mare datorie socială și patriotică.

Dl. Nottara e, fără discuție, figura cea mai impunătoare a scenei românești. In această calitate el a adus de sigur țărei mult mai mult folos de cât mulți din cunoscuții noștri oameni politici. Și-i datorim prea mult, pentru a nu-i da dreptul să ne ceară chiar sacrificii, necum să ne pretindă respectul demnității sale de om și a mîndriei sale de artist.

Astfel privind lucrurile, nu ne putem opri de a nu vestiji direcția teatrului național din București, și a nu îmbrățisa cu căldură cauza dreaptă a aceluia din care această direcție nedestoinică a făcut astăzi o victimă.

Asociindu-ne la protestarea inimosului nostru director, așteptăm cu încredere cuvîntul D-lui ministru Disescu, ale cărui sentimente ne dau chezășia de a vedea în curând triumful cauzei drepte pe care o apărăm.

OAMENI ȘI LUCRURI

Artă și tradiție

Frumoasa dramă a lui Octave Mirbeau admirată atît de mult la noi, grație corectei interpretări a d-lui Liciu, a căpătat la Paris, o importanță istorică, pe lângă valoarea ei artistică.

Autorul, Mirbeau, membru al Academiei revoluționare „Goncourt“, și-a creat în literatura franceză un loc de primul rang prin stilul îndrăzneț, prin fraza lapidară, prin francheța imaginei și prin expresia drastică de care usează adeseori.

Apoi — e un „libertar“ politic, un adept al soluțiilor extreme, un nemulțumit și neîmpacăt dușman al organisației sociale de astăzi.

Când a presentat „Comediei Franceze“ noua sa lucrare „Les affaires sont les affaires“ — comitetul de lectură s'a arătat foarte speriat. Și aducându-și aminte, póte, că Mirbeau este autorul acelui celebru pamflet „Le comedien“ — în urma căruia a avut o serie de dueluri și a trebuit să se retragă de la ziarul „Figaro“, — a respins în unanimitate piesa in chestiune trecînd la... ordinea zilei. Comitetul de lectură se compunea, precum se știe din cei mai cu vază societari ai Comediei, prin urmare artiști interesați nu numai în privința valoarei dramatice propriu zise, ci în acelaș timp avînd respunderea bunului mers al instituției însăși unde se temeau, cu drept cuvînt poate, să introducă o lucrare plină de ironii mușcătoare și vehemențe ucigătoare, la adresa aristocrației și chiar a marei burghezii franceze.

Se întîmplă însă un lucru neprevăzut. In contra părerei comitetului D. Iules Claretie primi piesa și o representă cu mare succes de peste o sută de ori; ea se află și acum în repertoriul Comediei. Urmarea fu — că faimosul comitet de lectură s'a desființat lăsîndu se administratorului general, d. Claretie, facultatea de a alcătui repertoriul. Atât de puternică fusese impresia lucrărei și — paralel cu aceasta — impresia refuzului, încât publicul primi cu indiferență această măsură, recunoscînd că ori cât de excelenți sunt artiștii teatrului lui Molière, ei nu pot avea gustul cel mai sigur și mai just criteriu în alegerea pieselor și că închinători ai tradiției, sunt fatalmente prea exclusiviști și sectari sau prea... servili înaintea „opiniei publice“.

Și aici Franța democrată a urmat procesul de substituire și de altoire: ca și în toate ea introneazǎ și aice bunul simț, iar arta se rîdică, biruitoare mai presus de prejudecați. Lucrarea lui Mirbeau impunîndu-se prin meritul pur dramatic, a fost mai puternică de cât datina și tradiția; și de astă dată s'a văzut că poieții vin în ajutorul Istoriei, grăbind evoluția, transformarea oamenilor, a lucrurilor și a moravurilor.

Rodion

Mândria noastră

Am înțelege, căci ar fi foarte firesc, ca adversarii noștri să-și mărginească acțiunea lor de control, în a critica faptele guvernului. Dacă asemenea critică ar fi sinceră și obiectivă, nu numai că n'am găsi nimic de zis împotriva ei, dar am aplauda-o, căci ne-ar fi de folos acolo unde am vedea că am greșit. Dar nu putem înțelege sistemul care tinde a reduce la nimic tot ce facem si tot ce am făcut, pentru simplul motiv, că aceste lucruri sunt opera noastră și nu opera adversarilor noștri. Căci nu ne putem închipui că ori cît suntem de supuși greșelelor, să nu fi avut, în dorința noastră de a face binele, nici o singură clipă de inspirație fericită.

Din fericire însă nu toată lumea judecă la fel cu adversarii noștri.

Nu este suflare românească, care să nu recunoască că partidul conservator, *în actuala sa organizare*, a desăvîrșit fapte însemnate și opere mărețe pentru binele și spre folosul țărei.

Nici că se putea alt-fel, de vreme ce partidul conservator de astă-zi reprezintă întreaga valoare a națiunei, clădită pe virtuțile superioare ale poporului român.

Cei doi ani de activitate legislativă a partidului conservator, dovedesc afirmarea noastră, căci în acesti doi ani, țara s'a împrospătat luîndu'și calea către progres întreruptă de cei 4 ani de sgârcenie și ne-activitate a partidului Liberal.

Dacă ne aruncăm privirile către activitatea de ordine generelă, vedem ca acțiunea noastră s'a îndreptat către toate clasele sociale și în toate direcțiunile.

Conversiunea, a influențat atât de puternic asupra capitalurilor, că astăzi procentele în România au scăzut la 8 la sută pe an în loc de 14, 16 și 18 cât erau altă dată. Și, cine nu știe influența decisivă a capitalului asupra mișcărei comerciale și desvoltărei industriale.

Creditul viticol, a pus în activitate noua sistemă de replantare a viilor, acest credit puind la dispoziția harnicilor viticultori, capitalul necesar replantărei viilor, adică, a aducerei la viață a acestui mare nerv de bogăție națională „viticultura“.

Creditele acordate de majoritățile corpurilor legiuitoare conservatoare, aproape tuturor comunelor din țară, pentru mari lucrări de edilitate și asanare, au produs bine-făcătoarea și absolut necesara recreațiune de viață, după 4 ani de agonie provocată de economiile ne-chibzuite ale regimului Liberal.

In ori-ce oraș al țărei vezi astăzi activitate în ezecutarea de mari lucrări, cari au schimbat cu totul atmosfera și fața orașelor ca și figurile ingrijorate de altă dată ale cetățenilor.

Partidul Liberal, cu toată pretenția sa de partid financiar, n'a putut concepe însă marele adevăr că progresul nu poate sta pe loc și că în nevoile omenirei; nu pungele pline, dar operațiile financiare bine chibzuite, asigură higiena, agramentul, frumosul orașelor și procură în acelaș timp mijloace de traiu muncitorimei care profită din marile lucrări de edilitate.

Partidul liberal, n'a înțăles încă secretul impositelor. El credea că cetățeanul contribuabil, plătește impositul pentru a umplea lăzile, pe când adevărata menire a impositelor este, lucrările de îmbunătire și asanare a orașelor.

Meargă șefii partidului Liberal de la un capăt la altul al țărei și va vedea opera de transformare ce s'a produs în aceste din urmă doi ani, în fie care oraș al țărei.

Iașul, oropsitul nostru oraș, e martor ne-contestat al operei partidului conservator.

Iașul, sub domnia vitregă a partidului liberal ajunsese într'un hal fără hal. Cine nu vede Iașul de astăzi, față cu Iașul de acum doi ani?

Iașul, are asigurarea sa cu apă, lucrare care de 50 de ani stă ne-rezolvită.

Iașul, are magasinele de antreposite, lucrare pe care partidul liberal o promisese la 1880, dar pe care n'a esecutat, în dragostea sa pentru Iași.

S'a zis *„pe noi nu ne importă dacă lucrul este ori nu adevărat, aceasta e de datoria cetățenilor Ieșani a o constata“*, că șeful partidului Liberal n'a acordat nici o atenție Iașului pentru două motive.

a). Că Iașul are prea mulți Evrei și

b). Că șefii partidului n'au încredere în destoinicia de buni gospodari ai capiteniilor Liberali de la Iași.

Nu știu care din aceste afirmări sunt adevărate, ori poate că adevărate sunt amândouă. Ceia ce știu, și ori cine poate vedea, este că Liberalii—n'au făcut ni-

mic pentru Iaşi şi curioşi suntem să auzim organul partidului Liberal, spuind ce a făcut pentru Iaşi.

Privind adevărul în faţă şi ascultând mărturia faptelor, putem spune sus şi tare că *suntem mândri de activitatea noastră* fie că privim lucrurile din punctul de vedere al intereselor generale ale ţărei, fie că-le privim din punctul de videre al intereselor locale ale Iaşilor.

X.

Un discurs al D-lui Take Ionescu

— Reducerea taxei de 5% —

Redăm aci după datele stenografice pasagiul din discursul d-lui Tache Ionescu, ministru de finanţe, rostit în Cameră cu prilejul discuţiunei asupra reducerei taxei de 5 la sută pe salarii la 3 la sută, privitor la întrebuinţarea excedentului.

D-lor avem nevoi foarte urgente în budgetul Statului. Le vom da dreptate în parte chiar anul acesta şi credeţi-mă, ori-cine ar fi la guvern nu ar putea să facă alt-fel. Cunoaşteţi sporurile pe care le-am făcut la bugetul armatei; este cu neputinţă să nu mai facem altele. In materie militară, mai mult de cît ori care alta, nu-ţi croeşti tu singur politica ta; politica ta este legată de politica celor l'alte state, cu care eventual s'ar putea să vii în conflict, ori cât ai dori să nu vii în conflict nici odată. Când toată lumea sporeşte organizarea armatei, nu-ţi este cu putinţă să ai un alt ideal şi tu singur să stai pe loc, căci alt-fel sacrificiile pe care le-ai făcut ani d'arândul devin de prisos.

Budgetul ministerului de răsboi va creşte anul acesta mai mult de cât anul trecut şi încă nu vom fi ajuns—nu zic la budgetul normal, căci la un stat care creşte ca al nostru nu e nimic normal—dar măcar la budgetul necesar azi armatei noastre.

Apoi d-lor, bugetul ministerului nostru de răsboi chiar aşa sporit, tot nu este real. Când de exemplu se ştie că echipamentul nostru ne costă vre'o 7 milioane pe an, şi în buget nu punem de cât 2 milioane, este evident că de a capo scontăm un excedent budgetar de alte 5 milioane fără de care ar fi imposibil să meargă înainte organismul Statului.

S'au votat drumuri de fer noui, şi vom mai vota, va veni deci în bugetul Statului subvenţiunea pe care o dă legea pentru facerea drumurilor de fer.

Priviţi la bugetul instrucţiunei publice.

Aşa este întemeiată societatea noastră—şi nu e guvern care să poată rezista—că budgetul şcoalei sporeşte continuu, sporeşte aproape mecanic în fie care an. Şi cum ar fi alt-fel cînd ne plângem că poporul nu ştie carte? Dacă nu ştie carte, cum se traduce lucrul? Se traduce prin înmulţiri de şcoli prin înmulţirea învăţătorilor. Se traduce prin sporirea cheltuelilor de din an în an.

Budgetul ministerului lucrărilor publice: ne plângem de reaua stare a drumurilor, esenţiale într'o ţară agricolă. La ce se traduce lucrul? La un spor de cheltueli.

Ministerul domeniilor, industriei şi agriculturei! Cine are pretenţiunea că este înzestrat în mod suficient. Cine poate spune că nu sunt şi alte cheltueli de făcut în acest minister?

Dar, d-lor, numai atît? Eu nu voiu să fac nici un fel de apel la nici un fel de aplauze în afară din Cameră, dar cine nu-şi dă seamă că dacă finanţele noastre se vor menţine în stare bună, nu va fi cu putinţă să ţinem mulţi ani încă lefurile suljbaşilor Statului în cataramele în care s'au strîns, mai ales faţă de scumpirea traiului şi faţă de cerinţele din ce în ce mai multe şi mai grele ale vieţei pentru toţi cetăţenii ţărei? (Aplauze prelungite).

Apoi d-lor, am votat anul trecut, 68 milioane pentru lucrări extraordinare, vom mai vota şi anul acesta căci drumurile de fier nu mai răspund nevoilor şi este paguba mai mare decît cheltuiala. Dar la ce se traduc acestea, dacă nu la un spor din anuitatea datoriei publice? Şi aşa mai încolo.

Litere-Ştiinţe-Arte

Din Paris se anunţă că profesorul de fizică Morage a vorbit la Sorbona despre o nouă descoperire de extremă importanţă. E vorba de *fotografiarea voacei*, o perfecţionare şi o complectare a sistemului „Polak-Birag" cu care deja de un oare-care timp se obţin mari succese în Franţa şi în Ungaria.

In locul maşinei de scris al acestui din urmă aparat, profesorul Morage a pus microfonul. Tonul voacei se resfrînge pe o oglindă mobilă care vibrează, iar razele ei sunt culese pe o hîrtie senzibilă unde fiie-care sunet produce astfel un semn anumit. Aceste semne se pot ceti ca şi o scriere oarecare, după ce, bine înţeles, e descifrată şi cunoscută.

*

Cunoscutul cîntăreţ de la Opera Regală Emil Krüger a murit subit în timpul repetiţiei pe scenă. Artistul suferia de o boală de inimă.

*

Ştiinţa şi civilizaţia au uneori ironii suggestive faţă de prejudecăţile învechite. Aşa s'a întâmplat ca tocmai în momentul cînd coadjutorul episcopului de Paris bine-cuvîntă mulţumea fanatică adunată înaintea palatului—pe care conform noui legi avea să-l părăsească episcopul—a trecut în zbor noul vapor aerian „Patrie"—balonul perfecţionat—ducând pe ministru de război Picquart şi alţii. Monseniorului Amette care urmăria balonul ridică instinctiv braţele în aier şi bine cuvîntă pe îndrăzneţii călători şi ultima per-

*

fecţiune a ştiinţei aeronantice.

După ultima statistică, universitatea din Cernăuţi este în continuă înflorire. Numărul, studenţilor care în anul 1900 era de 381, a ajuns astăzi la 698. Procentul creşterei a întrecut mult universităţile din Innsbruck şi Proga.

*

STRUNA ZILEI

IRONIA NUMELUI

Numeroşi membri ai societăţei „Solidaritatea" ne trimit o pretestare contra preşedintelui.

Polemici vii şi sterpe sfezi
Discuţii veninoase, — vezi
Societatea are toate
Afar'de... solidaritate.

Informaţii

D. A. A. Bădăreu, a sosit azi în oraş.

D. Take Ionescu a lucrat eri cu M. S. Regele.

De şi circulaţia pe căile ferate nu e întreruptă, timpul continuă de a fi aspru, şi un vînt violent suflă în toată ţara.

In partea de nord a Moldovei frigul a devenit foarte simţitor de şi, acum două zile în urmă o ploae măruntă a căzut în mai multe localităţi.

Din Basarabia se comunică însă că circulaţia e întreruptă în diverse părţi din cauza viscolului care bîntue şi a zăpezei abundente ce a căzut.

Corpul Portăreilor Tribunalului va fi instalat în casele Ciurea, strada Golia.

Un european merse odată unde-va în ţara Zuluşilor şi voia să vadă ce efect vor produce asupra indigenilor povestirea invenţiunilor moderne.

Cînd ajunse să spuie că, graţie unui aparat numit telefonul, 2 oameni îşi pot vorbi la distanţă cît de mare, un sălbatec răspunse europeanului:

— Toate ca toate, dar asta cu telefonul s'o crezi d-ta.

Telefonul Iaşi-Bucureşti, aşa cum funcţionează, sau, drept vorbind, aşa cum nu funcţionează, mi-a adus aminte de această anecdotă.

Chiar în toiul entusiasmului ce provocase deschiderea nouei linii, s'a putut constata că firul Iaşi-Bucureşti presintă simptome foarte curioase şi nemai pomenite: un telefon pus sub consiliu judiciar.

Firul d'intre cele 2 capitale este, în adevăr, pus sub sechestrul Galaţului.

De câte ori nu vrea Galaţu, de atâtea ori zadarnic vei striga de la Iaşi, allö Bucureşti.

De cîte-va zile încoace asistăm, însă, la un spectacol şi mai trist: nu mai putem vorbi de loc cu Bucureştii.

Acum regretăm zilele când Galaţii, îşi exercitau funcţiile de consiliu judiciar.

Cu rugăminţi, cu stăruinţi, tot mai puteam vorbi.

Dar acum? Cui să te rogi?

Ar fi bine ca Onor. direcţie Generală a telefoanelor, să spuie odată pe nume acestui celebrui fir: să zică că ie, pur simplu, un telefon de viligiatură, care natural, nu funcţionează de cît vara.

Să mai spue, încă, că este un fir prodig, din care cauză punerea lui sub consiliu judiciar, era de nevoe.

Să ştim încalea, oficial, cu cine avem onoarea.

Casa bisericilor a cumpărat 20 maşini cari vor fi instalate intr'un atelier ce se va clădi la mănăstirea Varatic.

In acest atelier, vor fi ocupate 20 de maici sub conducerea maicei Fr. Petrovici.

In atelier se va confecţiona ciorapi şi flanele.

Picherul Gh. Buzulău, care şi-a strivit piciorul, a fost adus azi în Iaşi şi internat la Spital.

D. G. Mavrocordat, prefect de Vasluiŭ, se află în oraş.

Titlurile candidaţilor la catedra de sculptură de la şcoala de Bele-Arte din Iaşi vor fi cercetate în ziua de 18 c.

O jurisprudenţă importantă.

Inalta curte de Casaţie a pronunţat următoarea importantă deciziune:

Apelul fiind devolutiv de instanţă iar pe de altă parte după dispoziţiunile art. 332 Pr. civ. putându-se repeta în apel toate procedurile doveditoare făcute la prima instanţă şi chiar încuviinţa ori ce alte măsuri şi probe invocate de părţi, de aci rezultă că termenul fatal de 5 zile, impus de art. 186 Pr. civ. pentru depunerea listei martorilor, nu se poate să aducă decăderea părţei de a produce proba cu martori ce i s'a admis de o instanţă, *de cât înaintea acelei instanţe*, nu şi din înaintea instanţei superioare care nu avusese încă a se pronunţa asupra admisibilităţei probei.

Această decizie dă o interpretare largă articolului 186 din legea de procedură, pe care până astă-zi instanţele judecătoreşti îl interpretau în înţelesul restrins şi riguros.

Curtea de apel s. I s'a pronunţat ieri într'un proces care durează de vre'o 15 ani.

Curtea a respins apelul d-nei G. Calimach şi Sp. Irimescu, admiţând pe acel al lui Gr. Macri şi validează proprirea făcută de acesta, obligând pe cumpărătorul moşiei Tupilaţi, d. N. Drosso, de a depune banii ce datoreşte ca rest din preţul cumpărărei, spre a se împărţi între creditorii lui A. S. Catargi.

Avocatul Gr. N. Macri a pledat ani întregi în acest proces. Sentinţa curţei, nu l'a mai găsit pe Macri în viaţă.

Camera a votat eri indigenatul d-lui A. Petit din Iaşi, actualminte contabil la Banca Naţională din Galaţi.

Eforia spitalelor sfântului Spiridon a transferat pe ziua de 15 Decembrie pe următorii intendenţi:

P. Socor de la spitalul din Galaţi şi Trantomir de la spitalul din Hârlău.

O mică infamie

Epoca de astă-zi publică un pretins interview cu d. Pantelimon Voiculescu, deputat de Gorj în care deputatul este pus să spună mulţime de gogoriţe pe socoteala guvernului şi a fruntaşilor ţărei.

Următoarea scrisoare a d-lui Voiculescu, va dovedi, cu prisos, că, publicînd acel interview, *Epoca* a comis un falş:

„In *Epoca* de astă-zi 8 Decembrie văd cu mirare pus numele meu într'un interview ce l'aş fi avut cu un domn din redacţia *Epocei*. Am rămas mirat de îndrăzneala scribului care şi-a prrmis să facă uz de numele meu, atribuindu-mi afirmări şi aprecieri, cari nici odată nu le-am spus către nimeni şi nicăiri, pentru că nu pot fi ale mele.

Sunt soldat devotat al partidului conservator; am stimă neştirbită pentru toţi fruntaşii partidului şi regret că în zîzania ce cată s'o vîre ziarul „Epoca" îmi pune numele meu, cel mai străin de uneltirile de intrigi din partid; şi dacă am vorbit cu cine-va am arătat numai dorinţa de unire şi frăţie, ca să putem da ţărei toată munca de care poate dispune partidul nostru, ca să nu cădem în halul partidului liberal, din ultimii ani de guvernare şi de atunci încoace."

Consiliul comunal al comunei Buciumi a fost dizolvat.

In comisiunea interimară a fost aleşi: Neculai Petriceanu, ca preşedinte şi: Gh. Ionescu şi Gheorghe Florescu, membri.

Direcţiunea serviciului pădurilor, de la ministerul domeniilor, a ordonat ca pe ziua de 15 Dacembrie să se ţină licitaţie pentru darea în exlpoatare a pădurilor statului din Moldova.

Ni se telefonează din Bucureşti că comunicarea pe care d. Lascar Antoniu a făcut'o, în şedinţa de eri a Camerei, relativă la noua demisiune a d-lui C. Notara, a produs cel mai bun efect. Deputaţii şi-au exprimat indignarea contra modului cum direcţia generală a teatrelor tratează pe marele artist romîn.

Juraţii au judecat ieri procesul lui F. C. Pandele şi V. M. Golăescu, acuzaţi de dare de foc.

Ambii au fost achitaţi în urma verdictului negativ al juriului.

La Secţia I. a curţei se judecă azi procesul dintre senatorul Ananiescu şi d. Fr. Fischer.

Procesul constistă în acea că d. Ananiescu a cerut aplicarea unui sechestru asupra moşielor pe care părţile în proces le-au arendat în asociaţie.

Tribunalul a admis sechestrul.

Afacerea a venit la curtea din Iaşi prin apelul d-lui Fischer.

Procesul asasinului V. Căţel, care trebuia să se judece în sesiunea actuală a curţei cu juri, s'a amînat pentru Mart, procedura nefiind împlinită.

Astă-zi, Sâmbătă, a fost ultima zi în care curţile şi tribunalele au mai judecat în vechiul local, care urmează a fi restaurat.

Incepător de Luni, 11 Decembrie, secţiunile curţei şi secţia I şi II ale tribunalului, vor judeca în palatul Ferdinand.

Palatul administrativ, care urmează a fi restaurat, a fost clădit cu 20 ani în urmă.

Planurile le întocmise Miltiade Ţoni, iar construcţia a fost efectuată de architectul Rosental din Bucureşti.

Atât autorul planurilor, cât şi architectul—constructor nu mai sînt astă-zi în viaţă.

Domnul doctor Bosie, medicul plăşei Copou, a obţinut un concediu de 6 luni. El va fi înlocuit în timpul absenţei de d. doctor Grossi.—

Ministerul domeniilor aduce la cunoştinţa cultivatorilor, că: zapada acoperind câmpul şi şoarecii nemai făcînd de o cam dată stricăciuni sămănăturilor, ministerul nu va mai distribui culturi muritifice, pînă la topirea zăpezei, când, în urma măsurilor luate, se vor putea satisface imediat toate cererile. Până atunci se vor distribui culturi numai pentru distrugerea de şoareci mari în locuinţi şi magazii cu producte.

M. S. Regele a semnat decretul referitor la modificările introduse în uniforma ofiţerilor de cavalerie. Dolmanul cu blana, care a fost de curând introdus pentru a înlocui mantaua, va fi uniforma şi a roşiorilor şi a călăraşilor.

Galonul lat şi negru, care împrejmuie brandebugurile roşii este suprimat.

Proiectul de lege pentru reducerea taxei de la 5 la 3 la sută a fost modificat în modul următor, de adunarea deputaţilor:

Taxa de 5 se reduce la 3 la sută pentru toate salariile care nu trec peste 2500 lei anual, aşa că toţi acei ce primeau 120 lei bruto lunar, vor primi 150 lei bruto.

Tot odată legea taxei pentru decalitru de vin se va modifica înlocuindu-se cuvinte de «30 bani pentru decalitru» «20 bani pentru decalitru».—

Actualele modificări vor intra în vigoare de la 1 April 1907.

STIRI SCOLARE

D-nei Elisa Conta, institutoare la şcoala „Elena Doamna" i s'a acordat un congediu de 20 zile.

*

Primăria comunei Iaşi a dat, în mod gratuit, la cîte 10 elevi sărmani, de la fie-care şcoală din localitate, bilete de băi săptămînale la baia populară.

*

Catedra de sculptură de la şcoala de Arte Frumoase din Iaşi rămînînd vacantă, s'a fixat ziua de 18 Decembrie a. c., cînd pe baza art. 103 din legea învăţămîntului secondar şi superior din 1901, se vor cerceta titlurile şi meritele artistice a candidaţilor doritori a ocupa această catedră cu titlul provizoriu.

Candidaţii vor trebui să înainteze cererile şi actele la direcţiunea şcoalei de Arte Frumoase din Iaşi, până la 15 Decembrie.

*

Catedra de piano de la Conservatorul local, rămînînd vacantă s'a fixat ocuparea ei pe ziua de 15 Ianuarie 1907. Cei ce doresc a o ocupa vor trebui să înainteze cererile şi actele susţinătorii până la 10 Ianuar 1907.

*

Direcţiunea învăţămîntului primar şi normal primar, din ministerul instrucţiunei publice, a înaintat tuturor diriginţilor de şcoli din ţară un chestionar folkloric, cuprinzător a o sută patru-zeci şi una de numiri de sărbători populare, — ajutătoare la terminarea unei vaste lucrări folkloristice, la care acea direcţiune lucrează de mai multă vreme, cerîndu-le să răspundă până în termen de-o lună, 1) ce spun oamenii bătrîni despre fie-care din aceste sărbători în parte?—2) pentru ce folos se ţin anume fie-care din aceste sărbători?—3) ce spun oamenii că a păţit cine nu le-a ţinut?—4) cu ce s'a folosit cine le-a ţinut.

Tot-odată se va comunica numele comunei, plăşei, judeţului unde se ştie de fie-care serbătoare în parte, precum şi numele acelora ce-au făcut comunicările.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

18

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

— Am reflectat d-le şi ori-cât de dureroase au fost reflecţiunile mele, nu m'am gândit de cât la îndeplinirea datoriilor mele. Sunt o femee cinstită. Am considerat pe George ca pe logodnicul meu, eram tânără; experienţa însă, vine repede, câte-va minute de convorbire o pot aduce, acum sunt bătrână. Am înţeles toată valoarea vorbelor d-tale şi n'aşi mai fi o femeie cinstită dacă m'aşi ridica în contra lor. Fii deci sigur, d-nule, mă retrag şi pentru tot deauna: nu voi mai revedea şi nici nu voi încerca a mai revedea vre-o dată pe fiul d-tale. Doresc însă să mă reîntorc la Aix, bine-voeşte deci a da ordinele necesare pentru a mă putea întoarce.

— Iti mulţumesc d-şoară, zise cu simplitate d. Pernelin, dorinţa d-tale va fi împlinită.

Şi tatăl lui George, închinându-se profund în faţa tinerei fete, părăsi camera, fără a adăoga o vorbă.

Două ore mai tirziu, o trăsură conduce la Aix pe frumoasa Marion, cufundată în durerea sa.

Mătuşa îşi primi nepoata, vărsând şiroae de lacrimi; tatăl Marion murise de câte-va zile. Aceasta era o nouă nenorocire pe capul bietei femei, aşa că sărmana nenorocită crezu că-şi perde puterea de viaţă, în faţa atâtor suferinţi împreunate. O tresărire a copilului, aduse aminte mamei de sentimentul realităţei. Trebuia să trăiască. Nina ridică capul.

Ea era liberă de aci înainte; această nouă situaţie aduse o mare schimbare în ideile tinerei femei.

Tatăl seu murind, o lasă moştenitoare a unei mici averi, suficientă pentru ea şi copilul ei, atâta vreme bine-înţeles, cât acest copil va fi mic şi nu va necesita cheltueli mai multe.

Frumoasa Marion nu mai putu suporta ţinutul în care trăia acum şi care fusese martor—e drept—al marei sale fericiri, dar în acelaşi timp şi al unei nenorociri care nu mai avea pereche.

Ea se grăbi deci de a pune totul în ordine, şi după ce plasă puţina avere care îi mai rămăsese, se grăbi să plece, părăsind Provence şi mergând la Paris.

Aci, în acast imens oraş, ea va trăi mai bine de cât la Marsilia, lipsită de cercetările şi incodirile vecinilor, fără prieteni dar mai ales fără duşmani.

Şi singură, cu copilul seu, ea va putea cugeta la iubitul, dispărut pentru tot-deauna.

Nina se instală într'o mică casă din Batignolles, unde cîte-va luni după stabilirea sa, ea dădu naştere un heruvin blond, pe care-l boteză cu numele de Maxim.

Copilul era frumos, ca şi mama sa, ca şi tatăl seu, având toate trăsăturile acestuia şi, în fie-care seară Nina, legănând copilul îl privea cu emoţie, gândind la George, pe carel adora mai mult încă.

Şi în fie-care seară, ea reînoia jurământul de a nu pune pedici viitorului iubitului seu.

Nina trăi această existenţă, -care părea liniştită vecinilor şi a cărei dureri numai ea le cunoştea. Şi mai frumoasă încă de maternitatea sa, ea consacră existenţa întreagă educaţiei fiului seu.

D-na Marion, fast-fel o cunoaşteu vecinii avea tesaure nepreţuite de afecţiune pentru fiul ei.

Copilul era rumen, fraged, frumos, încântător şi în adevăr era un spectacol admirabil acela al mamei atât de frumoase, conducând la primblare copilul seu.

Sosi în fine momentul în care Maxim trebuia să intre în pension; din nenorocire, resursele d-nei Marion, suficiente pentru a face să trăiască în chip modest pe fiul său, nu erau atât de considerabile; şi cheltuelile de educaţie eeau mari.

Nina, era foarte îndurerată din cauza lipsei de mijloace, care o împededicau să trimită pe Maxim la un institut mai reputat.

D-na Marion era foarte încurcată. Copilul avea 10 ani şi trebuia să se gândească la viitorul său.

Intr'o zi cine-va sună la poarta casei din Natignolles. Era factorul care aducea o scrisoare, prima pe care Nina o primi în decursul acestor 10 ani. Tânăra femee o deschtse tremurând; pentru dânsa era un evinimet primirea acestei scrisori.

Scrisoarea îi era necunoscută.

Ea citi:

„D-nă",

„Fiul d-tale a împlinit 10 ani şi cred că a sosit vremea ca să te îngrijeşti de el şi să-l pregăteşti întru lupta pentru trai.

(Va urma).

Mîine la ora 12 comisia delegată de senat spre a înmâna respunsul senatului la Adresă, va fi primită de Suveran.

—

Casa de asigurare a ţăranilor

Ministerul instrucţiunei a trimis următoarele circulări :

Domnule învăţător,

Ni se aduce la cunoştinţă câteva nume de învăţători cari, uitând rolul lor de luminători ai poporului şi de slujitori ai legilor Statului, s'au transformat în jălbari şi instigatori contra Casei de asigurare a ţăranilor în cazuri de lipsă. Aceştia, puţini la număr, spre cinstea corpului didactic rural, vor fi pedepsiţi cu severitate pentru fapta lor; căci nimărui nu e permis de a se ridica contra ordinei din Stat, fără a fi chemat la răspundere. Nu însă despre ei autoritatea superioară voia să vă comunice şi nici intenţiune n'a avut de a ameninţa; rostul acestei circulări este de a vă atrage luarea aminte asupra economiei legei pentru înfiinţarea Casei de asigurare şi a vă invita să daţi tot sprijinul moral agenţilor însărcinaţi cu perceperea taxei, luminând poporul asupra cîştigului se va avea în schimbul neînsemnatei cotizaţiuni anuale.

Inţelegi bine, D-le Invăţător despre ce e vorba: suntem ţară agricolă, ne dă Dumnezeu ani buni, cu ploaie şi vreme bună la timp, rodul muncei şi al cheltuelilor ne-a răsplătit, in cazul contrar pierim de foame. E viue încă în mintea tutulor situaţia din anul 1904, când de la o margină la alta a ţărei se murea de foame, cînd Statul a trebuit să hrănească un popor. Şi ştiţi că aceasta n'a fost pentru întăia oară : cu câţi-va ani numai înainte acelaş lucru s'a întâmplat; şi ştiţi că întrecutele vremi a neamului nostru de multe ori la pragul peirei ne găseam din cauza foametei, provenită din secetă, şi a boliştilor, provenite din sleirea forţelor fizice. Şi tocmai pentru aceasta, Domnii noştri şi Sfatul ţărei, din alte timpuri, au instituit coşarele de rezervă. Sistemul acesta e bun, însă greu de administrat, întreţinut şi păzit. Astăzi Parlamentul a votat şi M. S. Regele a sancţionat *legea pentru asigurare* contra foametei, fixând anual, pe lângă 4 milioane din bugetul Statului, o cotizaţie de 5 lei de fie-care cap de familie, care va da dreptul pepulaţiunei rurale de a trăi, nu din cerşitorie sau din mila Statului, *ci din dreptul său*, atunci când vre-un nou an de secetă am avea să îndurăm.

Să nu se uite că această cotizaţie n'a fost pusă peste impozitele din trecut. Populaţia rurală a fost scăzută cu 4 lei pe an de la căile de comunicaţie şi va mai fi scăzută anul acesta prin legea ce s'a depus în Parlament, care coboară la 4 ½ % impozitul funciar pentru toţi aceia ce au până la 10 hectare pămînt.

Scăderea impozitelor înlocueşte, deci, contribuţiunea şi aceasta, repet încă odată, asigură Statul şi pe locuitorii rurali.

Guvernul a lucrat din adâncă dragoste propunând această lege, şi dacă vă veţi gândi încă la marele rol economic şi naţional ce-l vor avea Băncile populare, în cazul cînd capitalul lor va fi crescut cu sumele acestea, nu mă îndoesc că veţi considera criminală fapta acelui ce se va ridica contra ţărei şi că veţi pune toată convingerea şi înrâurirea de care vă bucuraţi printre săteni, pentru a-i linişti şi a-i face ca să-şi achite cu bucurie această datorie a lor.

Cnvîntarea d-lui G. Gr. Cantacuzino

Cn ocazia discuţiei răspunsului la Mesagiul Tronului, d. G. Gr. Cantacuzino, prim ministru şi ministru de interne, a pronunţat în Senat următoarea cuvîntare :

Domnilor Senatori,

Din momentul ce opoziţiunea, prin glasul autorizat al reprezentanţilor săi, ne face cunoscută dorinţa sa de a nu lua parte la discuţiunea răspunsului la Mesagiul Tronului, în împrejurările de faţă, este natural că majoritatea Senatului, împreună cu guvernul său, să urmeze opoziţiunea în acest drum, şi înţelegînd motivul de înaltă convenienţă caro a dictat această rezoluţiune, să primească la rîndul său a nu discuta Adresa.

Constatăm tot odată cu plăcere că acest act de respect şi deferenţă către Coroană, constitue un progres îmbucurător în moravurile noastre politice.

Hotărârea unanimă a Senatului îl onorează şi prin înlăturarea desbaterilor Adresei se lasă pentru timpuri mai prielnice polemicele arzătoare şi discuţiile mai personale.

Dacă am trecut cu toţii în timpul din urmă prin momente grele de grijă şi de emoţiune, astă-zi ţara constată cu dragoste şi mulţumire progresul zilnic spre bine în sănătatea iubitului nostru Suveran şi aşteaptă cu nerăbdare ceasul apropiat şi fericit al complectei sale insănătoşiri. (*Aplause nesfârşite*).

Intr'un glas dar şi într'o singură gîndire să urăm marelui nostru Regc sănătate, glorie şi fericire.

(*Aplause*).

Ultime informaţii

Rezultatul definitiv al deslegărei ce se va da ultimei licitaţiuni pentru aducerea apei, se va cunoaşte la începutul săptămânei viitoare.

Intre doi din ofertanţi şi anume: între compania de ape din Liège şi d. T. Canănău, s'a stabilit o asociaţie.

—

Camera de Comerciu din Constanţa, a adresat o circulară tuturor Camerilor de Comerciu din ţară, prin care învită, preşedinţii şi secretarii, a lua parte la o consfătuire, în ziua de 17 Decembrie, în vederea Congresului Camerilor de Comerciu, ce se va ţinea în acea localitate.

Ordinea de zi, care se va discuta la această consfătuire şi care va forma dezbaterile congresului, va fi următoarea :

1) Modificarea legei comerciului ambulant:
2) Amestecul Statului ca industriaş şi comerciant ;
3) Unificarea calendarului ;
4) Organizarea Camerilor de Comerciu;
5) Dezvoltarea relaţiilor noastre comerciale cu orientul ;
6) Chestiunea navigabilităţei Prutului ;
7) Chestiunea neajunsurilor ce întîmpină economia naţională din partea C. F. R.

—

Intre brevetele de invenţiuni acordate românilor, se află următoarele din oraşul nostru :

Aurel Baidaff pentru: Procedeu antielectro-magnetic de preciziuni pentru suprimarea curentului la conductele electrice de mari tensiuni în cazul ruperei unui fir,—şi General Şerban Pascu : Bricheta-Pascu.

—

Debitanţii de tutun din Iaşi, au cerut Camerei de Comerţ din localitate, să intervie la Ministerul Comerţului, ca, cu ocazia modificărei legei comerţului ambulant să se prevadă şi debitanţii de tutun pentru a se bucura de dispoziţiile acestei legi.

—

D. A. A. Bădăreu se întoarce astă-zi seară la Bucureşti.

—

Ni se telefonează din Bucureşti că, cu toată formala desminţire pe care d. deputat Voiculescu a dat-o Epocei *cu privire la un pretins interriev pe care ziarul citat l'a publicat ieri, foaia junimistă îşi menţine afirmaţiunile.*

Intre afirmaţiunile unui reporter şi formala declaraţie a unui deputat, tóta lumea, în afară de Epoca, *va crede pe deputat.*

—

D. Dragomir Hurmuzescu, secretarul general al Ministerului Instrucţiunei publice, soseşte mâine dimineaţă în Iaşi.

—

Pentru luni ora 8 jum. seara sunt convocate la universitate toate consiliile profesorale a celor 4 facultăţi din Iaşi. Se vor discuta chestiunile referitoare la apararea demnităţei universităţei Iegene.

—

Comisiunea instituită pentru împreunarea anilor de serviciu la judeţe şi comunele urbane, în vederea pensiilor. aduce la cunoştinţa actualilor funcţionari ai Statului, judeţelor şi comunelor urbane, care au servit, în timp deosebit, la fie-care din aceste administraţiuni şi anume :

1). Funcţionarii statului care au şi anii de serviciu la judeţe şi comune.

2). Funcţionarii judeţelor care au şi anii de serviciu la stat şi comună.

3). Funcţionarii comunelor care au şi anii de serviciu la stat şi judeţe.

4). Funcţionarii care au anii de serviciu la mai multe comune sau la mai multe judeţe, sunt învitaţi ca, până la 1 Ianuarie 1907, să înnainteze capului administraţiei de care depind în mod direct o declaraţie care va coprinde :

1) Numele şi pronumele, — 2) data şi locul naşterei, — 3) Funcţiunea şi timpul cît a servit la stat, — 4) Funcţinnea şi timpul cât a servit la judeţ, — 5) Funcţiunea şi timpul cât a servit la comune urbane, — 7) Salariul ce-a primit în tot timpul serviciului, cu menţiune expresă dacă i s'a făcut sau nu reţineri pentru pensiune, specificîndu-se tot odată timpul servit cu reţineri.

Aceste declaraţii se vor face şi de foştii funcţionari ai statulni judeţelor şi comunelor, sari nu şi-au regulat incă dreptul la pensie şi se găsesc în condiţiunile de mai sus, — adecă de a fi servit în timp deosebit la fiecare din aceste administraţiuni.

De văduvele unor asemenea funcţionari (cari n'au devenit pensionare) —şi de:

Tutorii orfanilor unor asemenea funcţionari (dacă orfanii n'au devenit pensionari).

Declaraţiunele se vor presenta administraţiunelor financiare de judeţ, unde domiciliază, iar în capitala serviciului pensiilor de la ministerul de finanţe. Toate declaraţiunele se vor face pe hârtie simplă (netimbrată).

Medicii şi veterinarii, inginerii şi conductorii, făcînd parte din corpul tehnic, care au trecut de la stat la judeţ sau comună şi vice-versa, înainte de 15 Iunie 1894, institutorii, învăţătorii şi manipulantii telegrafo-poştali sunt scutiţi deasemenea declaraţiuni, — de oare-ce după art: 23 din legea generală pentru pensii, anii serviţi de ei în timp deosebit, la stat, judeţe şi comune se întrunesc pentru pensii şi sub actuala lege.

Tot odată sunt scutiţi de a mai înnaita noi declaraţiuni, acei ce au înnaintat în urma publicaţiei din 2 April 1906 No. 144, 235 din Monitorul oficial.

—

Cu prilejul hramului bisericei Sf. Spiridon darea de seamă anuală o va face d. efor St. Negruţi.

—

Trenul de Bucureşti a sosit şi astă-zi cu o întîrziere de 55 minunte, adică la orele 9.35.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 9 Decembrie.

Camera

Bucureşti. — Chestiunea achitărei de către juruţi. a lui Jalbă. omorâtorul lui Mendel din Brăila, a lui Madariu, asasinul lui Paraschides şi a lui Vicler care a ucis pe Leibovici la Galaţi, a dat loc la discuţiuni aprinse astăzi în Cameră. în urma interpelărei d-lui Barbu Păltineanu.

Interpelatorul a întrebat pe ministrul justiţiei ce crede despre instituţia juraţilor faţă de aceste achitări.

Ministrul justiţiei a respuns că instituţia juraţilor e o instituţie democrată. înscrisă în constituţie şi prin urmare nu poate lua nici o măsură.

D-nii Marghiloman şi Tanoviceanu, intervenind în discuţie au arătat ar fi nevoe de a se restrânge competinţa juraţilor. Ministrul justiţiei a respuns că în această privinţă va căuta să aducă un proect de lege.

Cazul Nottara

In şedinţa de azi a Camerei, d. Ministru Disescu a respuns întrebărei ce i-a adresat în şedinţa de eri, d. deputat de Iaşi Lascar Antoniu. Ministrul instrucţiunei a recunoscut că în adevăr d. Nottara e un artist neîntrecut, dar că el nu-şi poate justifica purtarea ce a avut faţă de direcţia generală a teatrelor.

Regulamentul teatrelor opreşte pe minitru, în împrejurările actuale de a mei reîntrega pe societarul demisionat, de oare-ce comitetul teatral a numit societari în locul celor demisionaţi.

D. L. Antoniu. luînd cuvântul, declară că nu poate fi mulţumit de cît în parte de respunsul ministerului de instrucţiune.

L'a mulţămit faptul că şi d. ministru recunoaşte meritele artistice ale d-lui Nottara, dar a ramas nemulţămit de refuzul ministerului de a căuta să dea o soluţinne şi o satisfacţie în această chestiune. De aceea cere să i se pue la dispoziţie dosarele privitoare la cazul Nottara spre a adresa o interpelare.

D. L. Antoniu face atent pe Ministru ca în interpelare va atinge o chestie foarte gravă, şi anume faptul că cu ocaziunea unei interpelări identice: ministrul instrucţiunei de pe atunci îşi luase angagiamentul faţă de Cameră de a reîntrgra în toate drepturile sale pe artistul Nottara.

Se încinge o discuţie foarte aprinsă între ministru şi d-nii deputaţi L, Antoniu şi Aurel Iliescu.

Representarea minorităţilor

Bucureşti.—**Guvernul studiază un proiect de lege, pentru modificarea actualei legi electorale, şi pentru introducerea sistemului representărei minorităţei.**

Să ştie că această reformă a fost preconisată de defunctul Lascar Catargi şi a făcut obiectul unor mari discuţiuni la Iaşi cu ocaziunea congresului cercului studiilor sociale.

Listele electorale

Bucureşti. — **Eri s'a ţinut un consiliu de miniştri, la ministerul de interne, în care s'a admis ca ministrul de interne să presinte Corpurilor Legiuitoare, un proect de lege, prin care întocmirea listelor electorale nu se va mai face de consiliile comuuale, ci de Tribunale.**

Sanatatea Regelui

Bucureşti.—Sănătatea M. S. Regelui continuă a se ameliora. Profesorul dr. Noorden, a insistat cu stăruinţă pe lîngă Suveran, ca după fie care prînz să stea liniştit în pat cîte o oră.

Viscolul

Bucureşti.—In judeţele Constanţa şi Brăila, viscolul bîntue cu atîtă furie, încît trenurile sunt înzăpădite şi comunicaţia a devenit absolut imposibilă.

Conflictul greco-român

Athena.—***Răspunzînd unei interpelări privitoare la la stadiul actual al conflictului cu Romînia, primul ministru a declarat că nici o dată Grecia nu va face primul pas spre a obţinea o aplanare a conflictului.***

Contra socialiştilor unguri

Buda-Pesta.— Agitaţiunile continue ale partidului social—democrat în chestia sufragiului universal, a determinat pe guvern să iee unele dispoziţiuni severe referitoare la întrunirile publice.

Formalităţile poliţieneşti pentru întruniri vor fi încărcate şi vor îngreuia libertatea întrunirilor.

Bandele Greceşti

Athena. — In discursul su de ieri la cameră, primul ministru Teotacos a atins chestiunea bandelor greceşti, ale căror sinistre operaţiuni în Albania şi Macedonia, preocupă toate statele europene.

Primul ministru n'a desminţit faptele, ci a zis că dacă poporul elin aţâţă bandele greceşti la jafuri şi asasinate, este din causă că bandele celorlalte naţiuni omoară bandele greceşti.

Legea Cultelor

Paris. — Guvernul a avut ieri un succes colosal cu prilejul votărei proiectului ministrului de instrucţie, Briand, privitor la culte.

Se crede că acest proiect va fi combătut chiar da unii membri ai majorităţei.

A întrunit însă o imensă majoritate, ceea ce dovedeşte tăria guvernului presidat de Clémenceau.

Patriarchul

Viena. — Se comunică din Constantinopol că toate încercările făcute pentru a se înlocui pe Ioachim, actualul patriarch ecumenic, au remas infructuoase.

Român condemnat

Temişoara.—*Tribunalul de aci a judecat ieri procesul profesorului român Daniil Iliescu acuzat că ar fi făcut agitaţiuni anti-maghiare cu ocazia ultimelor alegeri.*

Profesorul Iliescu a fost condemnat la 14 zile închisoare şi 10 coroane amendă.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia.
— Lei 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări :
a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa Generală pentru România
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi :
Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult : 4—7 p. m.

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortu marelor restaurante europene ser veşte onor. sale clientele cele ma delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala** Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară
Capelă de dame
Orchestră admirabilă.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

TEATRUL NAŢIONAL

Representaţiile tragedianului
Alfredo de Sanctis
La *22 Decembre* :
Colonelul Bridau
La *23 Decembre* :
Prietinul femeilor

Representaţiile d-rei
Agatha Barsescu
La *3 Ianuarie 1907* :
Fedora
La *4 Ianuarie* :
Sclava

Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia".
Biletele s'au pus în vînzare.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutŭ cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Larozo de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu pre ţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JAŞĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 23.—Iaşi, Marţi 12 Decembrie 1906

Reacţionarismul liberal

Prevederile noastre nu au fost dezminţite.

Congresul liberal a fost o complectă deziluziune nu numai pentru noi, dar chiar şi pentru liberblii cei mai puţini optimişti.

Nici o idee nouă, nici o gândire mai înaintată, nici o speranţă de ideal pentru aceia care se aşteptau la un program modern şi la înălţimea unui partid care se pretinde a fi antimergătorul ideilor celor mai liberale, mai generoase şi mai progresiste. Numai vorbe răsuflate, clişee cunoscute de mult, fraze sterpe şi fără miez unite cu un gol imens de idei şi cu lipsă totală de precizare a unor anumite reforme.

Pentru un partid politic care se pretinde a fi campionul marilor reforme economice şi politice care agită lumea ştiinţifică modernă, enunţarea vechilor clişee ca „domnia legilor“ „întărirea armatei“, „înălţarea şcoalei“, „îndreptarea justiţiei“, fără a preciza anume cum şi în ce senz, înţelege a reforma toate aceste importante instituţiuni ale statului, şi cum şi prin ce mijloace crede a ajunge la aşa numita şi vagă enunţare a „domniei legilor“, este ca şi cum ar fi spus nimic.

Nu pentru prima oară liberalii au scos înainte ca program al lor de guvernământ aceste lucruri vechi cari pentru dânşii rămân v e ş n i c nouă.

Dar cum rămâne cu sărmana tinerime generoasă a partidului liberal, —fostul grup socialist,—care după ce 'i s'a sacrificat personalitatea, acum 'i se sacrifică şi ideile scumpe inimei sale care formau crezul ei socialist de odinioară?

Noul program al partidului liberal nu pomeneşte absolut nimic nici despre sufragiul universal, nici vre-o înbunătăţire a relaţiunilor dintre patroni şi muncitori, nici despre impozitul progresiv, de nimic în fine, din care s'ar putea vedea influenţa elementului socialist în masa vechiului partid liberal.

Congresul liberal deci ne-a dat prilejul să facem următoarea importantă constatare:

Triumful masei, reacţionare a partidului asupra reprezentanţilor ideilor înaintate din sînul său.

Infrîngerea tinerimei generoase cu tot idealul său de reforme progresiste, de către bătrînul acţionar şi a tot puternic d. Dimitrie Sturdza, şeful contestat dar ascultat, al partidului liberal.

* * *

Dar să revenim la programul liberal, citit zilele trecute în casele d-nei Stolojan. Mai întâi o întrebare pusă ca simplă curiozitate: de ce acest congres, sau această consfătuire liberală, a avut loc într'o casă particulară, şi nu în casa partidului, la clubul liberal cum era şi firesc să aibă loc?

Acest simplu fapt, fără importanţă în aparenţă dar care dă destul de gândit în fond, nu explică, nu lămureşte pentru ori şi cine caracterul separatist al acestui congres şi sentimentul de teamă, de neîncredere de a vorbi în propria lor casă, al acelora cari l'au provocat?

Ştim că congresul junimist a avut loc la Teatrul Lyric şi, mai mult de cît atîta, el a fost public şi contradictoriu. De ce deci, tocmai liberalii, demagogi prin excelenţă, au căutat să se învăluiască în această atmosferă reacţionoară de jezuitism politic?

Şi ce anume cuprinde faimosul program zis de guvernămînt al liberalilor? Care sunt soluţiunile politice, sociale şi economice pe care le precizează anume spre a putea fi examinate şi supuse discuţiunei?

In materie financiară nu se propune absolut nici o reformă, cel puţin a impozitelor pe o bază mai dreaptă şi mai în conformitate cu principiile democratice de care partidul liberal face atîta paradă. Căci nu putem considera drept serioase reforme financiare „economiile“ şi „înfrînarea cheltuelilor“ adevărate soluţii de economişti—cărpaci, iar nu soluţiuni care să poată face onoare unor financiari eruditi de talia acelora cu care se laudă atît de mult partidul liberal. Şi cînd vedem din însuşi cuprinsul acestui program care va fi politica financiară a viitorului guvern liberal, ne întrebăm cu surprindere cum de mai au îndrăsneală oamenii aceştia de a critica marile reforme economice şi financiare ale strălucitului bărbat de stat şi om de finance d-l Take Ionescu, care fără a face „economie“ ruinătoare organizaţiunei moderne a statului romîn cum a făcut d-l Sturdza, a ajuns cu toate acestea la excedentul budgetar neîntrecut până acuma de 45 de milioane.

Dacă trecem mai departe cu analiza programului liberal, constatăm cu privire la reforma învăţămîntului de care liberalii fac atîta caz, că faimosul program din casele d-nei Stolojan nu cuprinde de cît enunţări vagi de reforme şi platonica promisiune a reînfiinţărei şcolilor normale.

Nu felicităm pe liberali dacă unica lor concepţie în materie de învăţămînt se reduce la inofensiva reformă (?) a reînfiinţărei unor şcoli desfiinţate. Slabă perspectivă pentru acei cari se aşteptau la o reformă radicală a învăţămîntului secundar şi superior odată cu venirea liberalilor la putere. Iluzia aceasta trebue să dispară odată cu citirea programului liberal.

Aceleaşi promisiuni vagi şi aceleaşi banalităţi cuprinde programul liberal cînd e vorba de reformele de întrodus în justiţie. El se mărgineşte în a spune că numirile şi înaintările în magistratură se vor face după regulele unei „selecţiuni riguroase şi oneste“, fără a indica nimic precis şi fără a expune un anumit sistem după care cred liberalii că ei vor face numiri şi înaintări mai bune de cît partidul conservator. Reformele numeroase şi înţelepte concretizate în legi cari vor rămîne ale fostului ministru de justiţie d-l Al. A. Badareu, au făcut mult mai bine magistraturei de cît toate promisiunile veşnic neîndeplinite ale liberalilor.

In fine, în chestia ţărănească, pentru care liberalii fac atîta caz şi pentru care manifestă în toate ocaziunile atîta sentimentalism, afară de simpla promisiune a casei rurale, fără luarea însă a vre unui angajament categoric de realizare a acestei instituţiuni, încolo nu vedem absolut nimic. Suntem în dreptul nostru de a spune deci că pentru nişte democraţi înaintaţi după cum se pretind liberalii, simpla promisiune a înfiinţărei acestui aşezămînt financiar ţărănesc, nu corespunde de loc cu sgomotoasa lamentaţiune ce fac în tot-deauna pentru nenorocita talpă a ţărei.

Am fi dorit din partea lor în această privinţă un adevarat program de reforme special pentru transformarea stărei mizerabile în care se găseşte astă-zi brava noastră ţărănime după patru-zeci ani de parlamentarism.

Dar noi credem că tot partidului conservator îi este rezervată datoria şi onoarea de a rezolva această palpitantă şi delicată chestiune socială: emanciparea economică a ţărănimei.

D-l Take Ionescu, în documentatul său discurs de la Craiova a precizat deja în liniamente mari felul cum crede d-sa să dea o soluţie sănătoasă acestei grave probleme politice.

Lascar Antoniu

DESPRE JURAŢI

Respunzînd unei întrebări a domnului deputat Barbu Păltineanu, privitoare la juraţi, ministrul justiţiei a răspuns, în aplauzele camerei, că insiituţia juraţilvr este democrată.

A adăugat apoi, cu multă dreptate, că instituţia este garantată prin constituţie.

Atât domnul Păltineanu, cît şi domnii Marghiloman şi Tanoviceanu, cari au intervenit în discuţiune, au cerut un lucru de o importanţă capitală: să se modifice unele articole din legea curţilor cu juri.

Scandaloasa achitare a lui Jalbă, impune, în adevăr, o urgentă modificare a acestei legi.

Nimeni nu cere desfiinţarea instituţiei şi cu toţii ştim că ea este garantată de constituţie.

Şi tocmai aceste două motive, cer ca juraţii să fie la înălţimea misiunei lor şi ca unele lipsuri ale legei, pe care legiuitorul nu le-a putut prevedea, să fie împlinite, tocmai pentru a întări chemarea şi prestigiul judecăţei poporului.

Franţa, ţară mai democrată de cât a noastră, a făcut lucrul acesta, a stabilit o normă în recrutarea juraţilor şi a legiferat ca achitările ce le pronunţă curtea în urma unui verdict de nevinovăţie—să fie supuse recursului.

Să nu uităm că străinătatea, care încă este dispusă să vorbească despre sălbatecii din Valachia, al trage triste concluziuni pentru ţara romînească, dacă verdicte ca acele de la Brăila s'ar înmulţi.

N'ar trebui, în nici un caz, să se dea o tristă şi ne-adevărată tălmăcire unei instituţiuni de importanţa juraţilor, tălmăcirea că ea este pusă să achite pe crimtnali şi deci să fie o protectoare a asasinatelor.

Hotărât, achitarea acelui jalbă este un caz isolat.

El este, însă, tot-o-dată, aşa de inexplicabil, în cît camera n'ar trebui să lase ca fapta de la Brăila să se rătăcească şi să se înece într'o scurtă discuţie ca acea de Sîmbătă.

D. B. Păltineanu merită toată lauda pentru că a adus chestia în Adunare.

Dar frumoasa şi abila întrebare ce a adresat-o cui de drept, ar trebui îmbrăţoşată mai de aproape şi cu multă căldură.

Listele electorale

In curînd va fi trăit încă una din laturile necivilizate ale politicei.

Un proiect de lege tinzind a lua intocmirea listelor electorale de la primării şi a le încredinţa tribunalelor, va fi adus, zilele viitoare, in discuţia parlamentului.

Legea aceasta ar fi salutată cu legitimă satisfacţie, căci ar pune capăt eternelor abuzuri, proceselor electorale, certelor—ce n'au lipsit nici odată în perioada intocmirei listelor.

Drepturile de alegător şi repartizarea pe colegii, sunt prevăzute în specialele texte de lege şi era firesc ca ele să cadă în competinţa tribunalelor.

Spectacolul stăruinţelor, a persecuţiunelor şi contestaţiunilor—nu mai era demn nici pentru o ţară civilizată, nici pentru luptele noastre politice, cari s'au modernizat în ultimul deceniu.

In definitiv nimeni nu era bucuros de felul cum se făcea intocmirea listelor şi o lege care ar pune capăt acestui demodat sistem, ar fi salutat cu bucurie de toate partidele politice.

Să sperăm că hotărîrea excelentă ce-a fost luată, în această privinţă, de consiliul de miniştrii va fi tradusă in fapt—cît mai neintîrziat.

Câte-va note

Dacă beizadelele au cam despărut în negura vremurilor apoi zilele din urmă au apărut—*beizadeluţe*.

D-l Ghibănescu, meritosul nostru prietin, este, fără să voiască, autorul acestui nou gen de seniori.

Beizadeluţele constitue pontru societate acelaşi rost pe care-l au în lume pietrele scumpe de la Diamond Palace, despre cari reclame mari vestesc că se vînd cu 50 bani bucata, în loc 5 lei, preţul din urmă.

Doi iluştrii profesori, unul de biliard, celalalt de limbi, unul grec, altul sîrb, s'au cartelat în acelaşi gînd: să-l doboare pe Ghibănescu resculătorul chestiei beizadelelor.

Diamond şi Kora s'au simţit, din cauza îndrăznelei deputatului de Fălciu, adânc loviţi în hrisoavele lor.

Beizadeluţele protestează aşa de sever, că ai jura că apără o chestie de familie.

Un lucru rămâne de făcut ambilor iluştrii profesori: ca unul—«profesorul»—elin, să-şi schimbe firma în: „feudala Academie de biliard;“ iar celalalt—profesorul de limbi—să-şi zică: „profesor de limbi aristocratice“.

*

Benişache!

Un nume propriu care m'a intrigat tot-de-a-una. Astă-zi toată ţara se intreabă cine ie Benişache.

Benişache este un liberal gălăţean, unul din cei cinci escomunicaţi, care, după ce-a fost dat afară de-a binelea, a primit o scrisoare de la şeful partidului prin care acesta declară că escomunicatul este un liberal fidel, din vechile cadre, şi promite că, la prima ocazie, i va da o briliantă satisfacţie.

Un bun sujet de farsă: partidul escomunică pe un aderent; şeful i scrie că regretă faptul şi promite proscrisului o strălucită satisfacere.

Pe înţelesul d-lui Sturza asta se chiamă cadru vechiu.

Noi credem, însă, că asemenea cadru e absolut secession.

*

Una de pus în cadru—nou sau vechiu—şi pe care o găsim în articolul de fond al *Liberalului*.

„Partidul naţional-liberal, strîns unit în jurul şefului şi al statului său major (asta provine de acolo că şeful a fost ministru de răsboiu) a făcut dovada unui *organism politic* perfect *disciplinat*, stăpînit de condiţiunile omogenităţei în aspiraţiuni şi a ordinei în partid, oondiţiuni inerente unei activităţi unitare şi rodnice“.

Dacă s'ar pune asta intr'un cadru şi s'ar da d-lui Benişache, s'ar realiza strălucita satisfacţie promisă de d. Sturza.

OAMENI ŞI LUCRURI

Intelectuali inculţi

Am cetit, mai drept: am încercat să citesc şi eu din pură curiositate gazetăreasca chilometricul „factum“ semnat într'un mic ziar local de un nenorocit fost militar, doctor în acelaş timp şi am rămas pe gînduri. Nu doară că m'au îngîndurat cele cuprinse, presupuse că ar fi cuprinse în acea proză, o nu! Şi aceasta pentru motivul foarte simplu că mi-a fost cu neputinţă să aleg vr'un cuprins în acea lungă, infinit de lungă şi de prolixă povestire, căreia îi lipseşte cea mai elementară însuşire: stilul.

Si gîndul meu, pornind de la acest neînsemnat document, prinse a reflecta asupra unei stări de lucruri generală în ţeară la noi, priveliste întristătoare ce nu se întâlneşte aiurea în lumea civilizată.

Iată un om titrat, pe care opinia publică îl socoate, trebue să-l socoată cult, adică posedînd acele însuşiri care-l ridică mult deasupra nivelului comun şi-l indică drept om vrednic de respectat în virtutea anilor de muncă şi învăţătură cari l-au înzestrat — trebuiau să-l înzestreze — cu atâtea şi atâtea cunoştinţi. Iată pe omul acesta într'un moment de grea cumpănă având cel mai mare interes de a salva aparenţele, de a-şi apara pacatele în care l'a dus ispita, de a-şi spala pata unei dezertări de la datorie; iată-l având la dispositie — mulţumită meschinei politici de personalităţi în ţeară la noi — un ziar care-i întinde o mână de ajutor, care i oferă coloanele toate: „Scrie! spune tot ce ai pe suflet! Nu e nevoie să fie adevărul ci tot ce vrei, tot ce-ţi convine, tot ce poţi născoci în potriva unui puternic al zilei ca să apari cel puţin victimă, dacă nu inocent“.

Şi iată că nenorocitul devine ridicul, cînd ar fi putut cel puţin cîştiga mila sau simpatia cuiva, dacă ar fi avut această modestă însuşire pe care era dator s'o aibă: să poată scrie, să ştie aşterne o frază în această frumoasă limbă pe care de mic copil a vorbit'o, a învaţat-o; în care şi-a făcut studiile şi a capatat o diplomă...

Nenorocirea e aproape generală şi pînă astă-zi apare ca o boală răspîndită la noi lipsa acestei aptitudini—de a scrie. Nu e vorba de vr'o aplicaţie extra-ordinară, de un talent înalt: aceste sunt daruri firesti ale unei categorii restrînse; dar suferim de plaga teribilă că şcolile noastre lasă să treacă mii şi mii de absolvenţi şi de titraţi cari nu duc cu sine darul de a scrie corect, a scrie cu rost, cu înţeles, cu simplicitate. Exemplele sunt nenumarate şi în toate clasele „culte“—adică titrate, chiar dacă ar fi să nu socotim funcţionarii mai modeşti, institutorii, poliţiştii etc. Presupuneţi oare în Apus un om cu titlu academic care să nu-şi poată aşterne pe hârtie, în chip simplu, lămurit şi corect gîndul, durerea? Presupuneţi că e vr'o comparaţie între „liratura“ zilnică a magistraturei mici, a dăscălimei şi—last not least—a... gazetăriei noastre cu cele corespunzătoare din cea mai puţin înaintată ţară din Europa de apus, de mijloc sau de nord? Comparaţia e dureros de nefavorabilă pentru noi. Şi fiind-că e vorba de „căpitani“, îmi vine în minte scrisul altor doi căpitani... netitraţi. Am cetit zilele aceste memoriile „falşului căpitan“ din Köpenick, de profesiune cizmar—ajuns celebru prin farsa arestărei unui consiliu comunal. Proza scrisă de el în închisoare a înduioşat toată Germania şi s'au făcut apoi intervenţii nenumărate în favoarea lui. Prin simplicitatea ei—a mişcat conştiinţele. Şcoala primară bună a fost salvarea lui.

Apoi—am cetit declaraţia improvizată a căpitanului francez Magniez, condamnat la destituire pentru că a refuzat comanda în contra preoţilor la inventariarea unei biserici. Proza lui nu l'a scutit de osîndă, dar a dat tuturor o impresiune puternică de voinţă şi conştiinţă!

Aşa se petrec lucrurile în ţările unde titlurile nu le obţine nimeni înainte de a fi dat dovezi de capacitate şi de pricepere; unde chiar şcolile elementare cultivă: *gîndirea, stilul, bunul simţ.* **Rodion**

Vorbe explicate

3 Moşi pe groşi.

Să avem a face aice cu o rimă populară? Adică să fie vorba aceasta născută din necesitatea muzicală a urechii ca în vorbele: *calea-valea; treanca-flleanca, draculeacu; horţiş-morţiş, hurduz-burduz, târţa-pârţa*, etc, ori-se poate întrevedea aici ceva vechiu, cu referinţa la timpul când un *moş* valora un *groş*, şi deci *groşii* erau măsura valorii *moşilor?*

Partea a doua e pentru mine mai aproape de adevăr, căci rima, ori cât ar fi de necesara pentru ureche, nu poate născoci vorbe din senin, mai ales când ştiut este că *groşii* din vechi erau anumite monete leşeşti, iar *moşii* anumite intinderi de pămînt.

Groşul polonez era o monetă măruntă de argint, cam aproape cu valoarea leului; şi foarte multe monete de aceste se găseau în ţară la noi, mai ales în Moldova în tot decursul secol. al XV şi al XVI.

Pe lîngă moneta de argint şi de aramă care au bătut'o voevozii noştri din trecut, avut'au curs la noi în ţară tot felul de bani streini: *unghii* ungureşti, *zlotul* tătăresc, *groşul* leşesc, *goltânul* venetic, *talerul* nemţesc, cum si banii turceşti de mai apoi; mai umblat-au apoi *patronicul, costanda, asprul, tultul, tuzlucul, izenilicul icosarul*, etc. etc. că e lung pomelnicul tuturor banilor ce au avut curs la noi ţară.

Găsim în curs în secolul al XV-a şi al XVI-a grosul polonez, care umbla cam un leu vechiu, ce pe atuncia egala în valoare galbenul. Argintul din vechime avut'a aceiasi valoare ca şi aurul şi *zlotul* era una cu leul de argint, ba mai în urmă luând valoarea leşască, zlotul a ajuns să pretuiască numai 30 parale, pe cînd leul vechiu avea 40 de parale:

Trecînd de la bani, de la *groşi*, la pământ, aici dau de următorul obiceiu în transmiterea proprietăţei teritoare şi la împărţirea împărţirea pămîntului.

O moşie mare care la început a fost a unuia a vechiului proprietar, se îmbucătăţia la urmaşi după numărul moştenitorilor. Toate spiţele rafestaţi stau dovadă întru verificarea acestei afirmări.

Urmaşii primului propietar deveneau pentru urmaşii lor *bătrînii* satului, căci după numărul lor curgea şi proprietatea în acel sat. Când satul mergea pe 2 *bătrîni* era împărţit în două jumătăţi; se zicea cred în sec. XV-a în doi *moşi*, denumire care a rămas şi azi în Muntenia, unde se ceteşte *moşi mari* şi *moşi mici*. Urmaşii primilor *bătrâni*, adică a primilor *moşi*, a moşilor mari îşi îmbucătăţeau la rândul lor pămîntul în atâtea părţi cât era numărul copiilor, cari deveneau la rîndul lor moşi *mici* faţă de urmaşii lor, primii moştenitori în serie săfesască fiind *moşi mari*.

Acum mai de mult schimburile părţilor de ocină şi moşie se făceau în deobşte în natură: se da moşie pentru moşie, schimb pentru schimb, sau în textul slav: *izmeano za izmeano*. Cum însă schimbul în natură era greoiu, căci nu se compunea exact preţul, a început a se cumpăra pe *bani gata* pe *bani bătuţi (pineazi gatowi ili bitih)* sau chiar *curaţi (liciuih)* şi cum moneta de argint ce a avut curs mai din vechi la noi mai ales în Moldova au fost *groşii* poloneji, e prea adevărat că valoarea *moşilor* adică a bătrânilor de pământ să se plătească în *groşi*, cu bani *peşin*.

Fost-a dat ca groşii poloneji ori să dispară din curs, ori să-şi împuţineze preţul în valorea lor negustorească şi să ajungă a se da 2, 3, 4, mai apoi şi 7 şi 15 pentru un zlot de aur, şi în măsura în care valoarea gromului scădea, valoarea pământului să creasca, nu că de la o vreme transacţiile să nu se mai poată face chiar aidoma dând un *groş* pe un moş, de unde şi înţelesul că nu se poate face cutare daraveră, de oare-ce nu s'a dat preţul mulţumitor, ci numai *un groş*, şi deci să se arăte cu vorba *moşi pe groşi* că nu

e poate ceva, că degeaba te mai trudești să faci trampa căci e : *moși pe groși*.

Iar dacă tîlcuirea vorbii nu e mulțemitoare, *moși pe groși !*

Gh. Ghibănescu

Cazul Nottara la Cameră

Sub acest titlu confratele *Adevărul*, cu prilejul comunicărei făcute în Cameră de directorul nostru d. L. Antoniu, publică următoriul articol :

D. deputat Lascar Antoniu a adus eri, pe cale de comunicare, cazul fruntașului scenei noastre naționale înaintea Camerei.

Felul cum a fost ascultată și comentată comunicarea deputatului din majoritate, a indicat numai de cît sentimentul Camerei față de cele ce se petrec la Teatrul Național.

„Adevărul" a publicat aseară *în extenso* întrebările comunicate de d. Lascar Antoniu d-nului ministru al instrucțiunei.

Asistăm, în adevăr, de aproape 2 ani de zile la o priveliște, care revoltă pînă și firile cele mai blajine.

Nu mai este o chestiune de teatru, este o chestiune care pune în joc existența, siguranța carierelor în această țară.

Membrul cel mai de seamă al unei instituțiuni naționale, societar și fondator al societății dramatice, unde a lucrst cu Ioan Ghica, Vasile Alexandri, I. L. Caragiale, Grigorie Gr. Cantacuzino și atîția alți bărbați, Constantin Nottara este chinuit, cum nu se chinuește un om vinovat osândit la cazne. Scos în mod brutal, fără pic de respect, din însărcinarea de director de scenă, tratat în fața elevilor de conservator și a servitorilor teatrului ca un figurant oare-care, scos din creațiunile sale, înlăturat de la ori-ce rol nou izbit în situația sa materială, omul acesta a fost ofensat, rănit, sângerat și în talentul său și în amorul său propriu și în demnitarea sa de om, exasperat, în sfârșit până ce, după mai bine de 30 de ani de carieră și-a luat lumea în cap și a plecat din teatru.

S'a rădicat Camera, anul trecut și fostul consilier al Tronului d. Al. Marghiloman a arătat cât de însemnată este această chestiune și cum trebue să se facă dreptate, ca să nu remână o viață de muncă la discreția unui om. In lipsa din țară a actualului director al teatrului, ministrul instrucțiunei reușise a readuce în teatru și pe d. Nottara și pe d. Liciu, altă forță superioară a societății dramatice.

Reîntoarcerea d-lui Davila a însemnat reluarea sistemului de prigonire : a cedat d. Nottara și asupra direcției de scenă dar nici asta n'a ajutat la nimic. Aceeași desconsiderare, aceeași înlăturare de la orice rol nou, aceeași umilire prin oferire de roluri cari să mișcoreze pe acest fruntaș artist în ochii lumei și a camarazilor săi —și aceeași nepăsare față de situația materială a omului de care se leagă peste 30 de ani de muncă și succese în instituția Teatrului Național. Exasperat. din nou, scîrbit pînă în fundul sufletului, și-a dat demisia din nou și iată-l azi ajuns să-i lipsească pînă și mijloacele de existență.

Dacă mai există dreptate în țară, cazul omului acesta trebue să ridice în picioare tot ce e cinstit și muncitor.

CRONICA TEATRALA

NELLY ROSIER

Comedie în 3 acte de Hennequin și Bilhaud.

Tendința artei, în concepția modernă a cuvîntului, de a reda „un colț de viață, privit print'un temperament" e foarte puțin satisfăcută în genul de comedii ușoare create pentru a face față cerințelor unui public puțin doritor de artă adevărată, și în general, pentru a forma un repertor cu ușurință înjghebat.

E drept că genul, de și demodat, pare a fi tocmai în favoare. Cauza ?...

Felul de a construi al lui Hennequin, e în felul de a fi al publicului seu, care, se vede, era satisfăcut cu producțiile care se adresau dispositiei și așa înțelegem, cum s'a tolerat într'o întreagă serie de piese, aceiași viziune, care pare a urmări cu neîndurare pe autor : un avocat reputat își înșeală nevasta... pour l'amour de l'art.

Așa, în cazul nostru, subiectul piesei îl formează seria de peripeții prin care trece, Albert Lebrunois, avocat și bonvivant. In timp ce soția acestuia, Valentina, dă probe de cea mai desăvârșită blândeță de cel mai sincer devotament, avocatul nostru, își trece vremea în legături amoroase ; dintre aceste legăturiînse, se detașează una menită să conducă firele intrigei. E legătură cu Nelly Rosier, foastă femee măritată părăsită de barbatul seu etc.

De la un timp Lebrunois simte răcindu-se afecțiunea ce nutrea pentru Nelly și dorește s'o isprăviască cu ea. Recurge atunci la următoarea stratagemă. Anunță amantei, că soția sa a aflat despre legătura-i amoroasă și că va fi silit să întrerupă deliciile întrevederilor, alt-cum liniștea și pacea-i pare amenințată. Nelly Rosier, incredulă, caută mijlocul de a se convinge și întru aceasta îi ajută autorul nostru, introducînd-o ca servitoare la însă-și d-na Lebrunois. Lebrunois o zărește și e înspăimântat de această apariție.....

D-na Lebrunois, are un naș care a plecat în Congo părăsindu-și nevasta și acesta nu e altul de cât Prosper Legris, fostul soț al Nelly Rosier. Intorcându-se din Congo și venind să-și vadă fina, dă cu ochii de foasta lui soție și se înțelege lesne gradul seu de turburare.

De și făcuse afaceri splendide în ținutul, negrilor, de și avusese un harem de 24 de negrese, totuși dorul după prima soție, îl hotărește să se întoarcă spre a o căuta, bine-înțăles avînd ca scuză, sau mai bine zis ca motiv, o iscălitură a numitei soții, necesară--după legea africană? pentru a-și putea vinde niște terenuri din acest ținut. In vremea aceasta Nelly Rosier, nu rămîne inactivă.

Pe cînd Lebrunois, dă întîlnire unei alte amante, falsa servitoare bănuind lucrul acesta, ia toate măsurile necesare pentru a fi surprinsă în momentul în care își sărută stăpînul. O întîlnire cu noua amantă a lui Lebrunois decide pe Nelly să facă o alianță, un complot, în contra sentimentelor extra-conjugale ale lui Lebrunois și printr'o bizară revenire la sentimente nobile, aceste două femei, cată a-l pune în imposibilitate de a-și înșela nevasta ; așa că, la finele piesei, Lebrunois se amorezează din nou de frumoasa lui soție.

In resumat, piesa, de ar întruni cerințele psichologice ale artei, de n'ar veni în conflict cu realitatea, ar fi un excelent număr de repertoriu, de care-ce condițiile tecnice nu lasă nimic de dorit. Publicul nu trece prin momente de așteptare, în cursul vre-unei acțiuni ce lângezește, intriga e cu multă dibăcie condusă, scenele însuflețite de mult humor etc

D. Liciu, a dat o nouă notă a talentului seu, d-nii Momuleanu bine, Moțun, Boldescu conștiincios, d-nele Filoti, Marcelian, Z. Conduratu, conștiincios.

— *a* —

Litere-Științe-Arte

Maestrul *Puccini* admiratul compozitor care ne-a dăruit „Tosca", „Bohema" și altele a fost și el... cucerit de americani pentru un termen. Plata cuvenită e de 30 mii franci pe lună, adică zi cu zi 1000 fr. Numai de nu s'ar aventura, ca și compatriotul său Caruso în grădina zoologică unde-și poate găsi buclucul cu americanele pudice.

*

Așa numitul palat „al viselor"—azilul pentru scriitorii și artiștii bătrîni și infirmi, visat de mulți autori pariziani va fi în fine realizat. Se știe că la un moment dat proiectul ca să se realizeze prin donația d-nei Zola care destinase castelul din Meudon în acest scop. Asistența publică însă i a dat altă menire și acum compositorul Victor Charpenthier —frate cu autorul „Louisei" — a găsit o nouă combinațiune pentru întemeiarea azilulului poetico-filantropic.

*

Președintele Roosevelt renunță la unul din idealurile sale cele mai scumpe : reforma ortografiiei. In adevăr se anunță din Vashington că, după hotărârea Camerei, dl Roosevelt a decis ca în viitor actele puterei executive vor urma a fi redactate și imprimate cu ortografia obicinuită.

*

Fiica celebrului medic Wirchov a făcut să apară în volum scrisorile acestuia de la 1839 până la 1864, data morții bătrânului Wirchov, tatul doctorului. Scrisorile au o importanță istorică și până la un punct științifică, dat fiind că datează dintr'o epocă în care cîmpul medical nu era încă atât de bogat. Cu drept cuvînt scriea el în Iulie 1845 : „Medicina e ca și butoiul danaidelor, așa de multă muncă cere încă. Nimic nu e temeinic studiat și totul trebue urmărit din capăt, totul trebue pătruns și învățat".

*

Consiliul municipal din Wetzlar, în Germania a cumpărat casa unde s'a sinucis istoricul personagiu Karl-Wilhelm -Ierusalem, celebru sub umele de *Werther* în romanul, lui Goethe. Eroul a existat în carne și în oase, și s'a sinucis la 15 Decembrie 1772. E vorba că în acea casă să se facă un muzeu.

*

Intre Berlin și stațiunea Telegrafului fără sârmă Nauen s'a făcut o încercare cu reușită de telefonie fără sârmă. Distanța între cele două stațiuni e de 40 Kilometri. Este o perfecționare a esperiențelor clasice făcute de Bell care transmitea cuvintele prin ajutorul unei raze luminoase care atingea o placă de selenium.

*

„Frumoasa Otero" dezminte știrea despre căsătoria ei cu americanul miliardar. Era și necesară dezmințirea în interesul bunei reputațiuni a americanilor în materie de gust artistic.

*

In cursul acestei săptămâni se va pune în vînzare volumul „*Loise*" dramă în versuri de *Carmen Sylva*, traducere de d. A. Steuerman. Cartea, avînd o prefață-autograf și o elegantă fotografie a M. S. Reginei se vinde în folosul esclusiv al „Vetrei Luminoase".

*

STRUNA ZILEI

DISCIPLINA !

Dl. Davila urmărește disciplina la Teatrul Național.

Un ziar.

In genunchi, societarii
De la El imploră mila ;
Iar pe tron, ca Vlaicu-Vodă,
Stă, triumfător, Davila...

Informații

Clubul liberal-național din Iași a fost disolvat.

In intrunirea de ieri seara, presidentul clubului, d. P. Poni, după ce zadarnic făcu apel la pace, a declarat că el și intreg comitetul executiv al clubului, se retrag.

Clubul a rămas astfel fără diriguitori.

Asupra celor intîmplate se găsește o dare de seamă complectă in ziar.

Deputații și senatorii Iașului se vor prezenta mercuri primului ministru spre a-i cere să se dee deslegare ofertelor privitoare la chestia apei.

— Interwiev cu d. Take Ionescu —

Intervievat asupra situațiunei actuale a finanțelor statului, ministrul finanțelor s'a arătat foarte satisfăcut.

In special este foarte satisfăcut de mersul bugetului anului curent.

Primele 8 luni, a zis ministrul, arată la venituri, suma de 188 milioane asupra totalului de 237 milioane prevăzute prin evaluările bugetului. Ne putem deci aștepta ca lunile decembre și ianuar să dee diferența până la totalul veniturilor prevăzute. In cazul acesta încasările pe februar și mart, ca și acelea de la 1 April la 30 Septembre 1907 (încasările pe comptul unui buget se fac până la 30 Septembre) vor constitui excedentul exercițiului 1906 - 1907.

De pe acum se poate spune că acest excedent va trece peste 50.000.000, va atinge chiar cifra de 60.000.000.

Veniturile cele mai mari le-au dat vămile. Suma totală prevăzută la acest capitol, este de 17,300,000 lei, ori, numai aceste 8 luni, au dat un plus de 5.700.000 lei.

Această stare înfloritoare a finanțelor, a continuat d. Take Ionescu, a permis, guvernului se depue proiecte de legi grație cărora contribuabilii vor fi scăzuți cu 5.000.000.

Pe de altă parte, toate bugetele vor fi sporite. Numai bugetul Ministerului de resboiu va fi sporit cu 5.000.000.

Incendiul de Sâmbătă

— Amănunte complecte —

Un mare incendiu a izbucnit Sîmbătă la magazia de remize a mașinelor din stația Iași,—incendiu despre care am publicat amînunte în ediția noastră pentru Capitală.

Revenim astă-zi mai pe larg, cu toate amănuntele care pot interesa pe cetitorii noștri.

Aceste lucruri ne-au fost lămurite de către d. Iordănescu, șeful stației, care, între altele, a spus unui colaborator al nostru următoarele :

Focul care a izbucnit la magazia de remize, a provenit din faptul că era crapat coșul de la marele cuptor unde este permanent foc pentru ca apa din tenderele mașinelor să nu înghețe.

Coșul era crapat în dreptul acoperemîntului și de aci s'a comunicat mai departe. N'a ars însă întreaga magazie ci numai o parte anume partea veche a magaziei de remize. In urma ajutoarelor date, toate mașinele, vagoanele și materialul aflător a putut fi scos ast-fel că pagubele în cel mai rău caz, nu vor trece de 10.000 lei.

— Incendiul ar putea fi imputat neglijenței cui-va ?

— Nu, ne-a răspuns d. Iordănescu. Este o minune că acest incendiu a întîrziat atît de mult căci la acea magazie, exista un lucru de necrezut aproape. Acoperemîntul este în partea sa din năuntru făcut cu stuh, așa în cît a fost cu adevărat o minune că focul acesta nu s'a produs mai curînd.

— Ce a constatat ancheta ?

— Nu s'a făcut nici o anchetă încă. Se așteaptă ca să vie un delegat de la București. Tot ce vă pot spune este că pagubele nu trec de suma de 10,000 lei și nu se poate arunca asupra nimănui vina izbucnirei incendiului.

De la 8 Ianuarie va începe din nou funcționarea școalei de moșit, pentru elevele care vor practica apoi ca moașe rurale.

După cum se știe numita școală este pusă sub conducerea d-lui prof. dr. Bejan, șeful clinicei obstetricale și decan al facultății noastre de medicină.

Mîine va avea loc a doua probă orală pentru abilitarea d-lui dr. Tănăsescu ca docent la Anatomia Descriptivă de la facultatea noastră de medicină.

D. dr. Bejan, președintele comisiunei, va face astă-zi candidatului comunicarea asupra subiectului pe care urmează să-l trateze în lecția de mîine.

D. Gh. Lascar, primarul Iașilor, s'a reîntors astă-zi dimineață din Capitală.

Probabil că în cursul săptămînei d-sa va pleca din nou în Capitală în vederea soluțiunei în chestia apei.

Pe ziua de 1 Ianuarie st. n. d. T. Lecca, actualul șef al atelierelor C. F. R. din Iași, va fi numit director al uzinei electrice în locul d-lui Laurențiu Teodoreanu trecut director al uzinei electrice din capitală.

In locul d-lui Lecca va fi numit șef al atelierilor d. Casseti, șeful atelierilor din Pașcani.

Comisia Senatului pentru înmînarea Adresei de răpuns la Mesagiul Tronului a fost primită eri la orele 12 din zi la palat de Suveran.

Comisiunea compusă din d-nii : N. Economu, vice-președinte al Senatului, I. Găvănescu, dr. C. I. Istrati dr. C., Severeanu, Gr. Tocilescu și de alți membri ai Senatului cari au însoțit'o, a plecat de la Senat cu o escortă de jandarmi călări.

M. S. Regele a primit pe reprezentanții maturului corp cu ceromonialul obicinuit.

După ce vice-președintele Senatului d. N. Economu a cetit cuprinsul Adresei de răspuns la Mesagiu, M. S. Regele a pronunțat cuvîntarea Sa.

In urmă comisiunea a plecat de la palat cu același ceremonial, înapoindu-se la Senat.

B. o. e. u. f. s.

Confratele nostru din localitate, am numit *Evenimentul*, are darul colaboririra o sumă de inși, care preferă a-și semna proza lor cu inițialele numelui lor. Directorul ziarului are inițiala *B* ; alt colaborator are 2 inițiale *o. e.*

Un hătru cititor al ziarului ne trimete următoarea observare cu privire la inturlucarea inițialelor colaboratorilor Evenimentului, că precum în antichitatea creștină adepții lui Crist se recunoșteau după semnul simbolic ce purtau la gît în cuvîntul *pește*, pe grecește *ἰχθύς*, a căror inițiale cuprindeau în esență doctrina creștină, că adică preferau credința că *Isus Hristos fiul lui Dumnezeu mântuitor*, tot asemenea inițialele colaboratorilor Evenimentului ar forma cuvîntul din titlul de mai sus, cu deosebire că lipsesc cîte-va elemente, care le dăm pe limba directorului de la Zagráb.

In cuvântul nostru avem în plus *slova u*, adica *ucu*, care pe limba Zagrabienilor glagolitici înseamnă *doctrina*, învățătură, pildă vie că ceia ce a închegat *sleahta* colaboratorilor nu e *doctrină* conservatoare, *ci valorile intelectuale și morale* ale așa zișilor fruntași ai condeiului și ai gândirei.

Ceia ce lipsește din cuvântul nostru este litera g, pe sîrbește *glagol*, iar pe moldoveneasca de la Iași *glagori*,, căci directorul confratelui nostru dă dovadă de *buche*, dar n'are *glagore* la cap.

Iată explicarea atîtor *boroboațe*, adică prostii, de care au dat dovadă în ultimul timp colaboratorii ziarului conservator din Iași, căci cum să cei cap, când n'au *glagore*, ci numai *buche*.

Buchea directorului Evenimentului a lovit indirect în boerimea moldovenească scumpă d-lui Greceanu, căci bătrânul Roznovanu cu *Tătărășenii* lui a vrut să facă lovitura de la 3 April 1866 ; iar prin credința că democratismul modern a sporit rostul politic al familiilor, a lovit și lovește puternic în tactica șefilor conservatori, care în familiune își au sprijinul și tăria, lucruri necunoscute directorului cu *b* în frunte.

Cu asemenea necunoașteri a doctrinei și tacticei conservatoare, cum să nu se indigneze de rostul plin de înțeles al *bezumniilor beizadele*.

Mîine, se va afișa în oraș listele definitive de alegătorii Camerei de Comerț.

Ministerul Comerțului, a trimis camerilor de Comerciu cîte un exemplar din cărțile de legitimație ce se vor libera călătorilor de comerț din Germania, în cursul anului 1907.

De acest exemplar, Camerele de Comerț se vor servi pentru a controla certificatele de legitimație ale comișilor voiajori germani, ce vor exercita a castă profesiune, în circumscripția respectivă a acestor camere.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

19

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Copilul era frumos, ca și mama sa, ca și tatăl seu, având toate trăsăturile acestuia și, în fie-care seară Nina, legănând copilul îl privea cu emoție, gândind la George, pe carel adora mai mult încă.

Și în fie-care seară, ea reînoia jurământul de a nu pune pedici viitorului iubitului seu.

Nina trăi această existență, -care părea liniștită vecinilor și a cărei dureri numai ea le cunoștea. Și mai frumoasă încă de maternitatea sa, ea consacră existența întreagă educației fiului seu.

D-na Marion, ast-fel o cunoașteu vecinii avea tesaure neprețuite de afecțiune pentru fiul ei.

Copilul era rumen, fraged, frumos, încântător și în adevăr era un spectacol admirabil acela al mamei atât de frumoase, conducând la primblare copilul seu.

Sosi în fine momentul în care Maxim trebuia să intre în pension ; din nenorocire, resursele d-nei Marion, suficiente pentru a face să trăiască în chip modest pe fiul său, nu erau atât de considerabile ; și cheltuelile de educație eeau mari.

Nina, era foarte îndurerată din cauza lipsei de mijloace, care o împedecau să trimită pe Maxim la un institut mai reputat.

D-na Marion era foarte încurcată. Copilul avea 10 ani și trebuia să se gândească la viitorul său.

Intr'o zi cine-va sună la poarta casei din Natignolles. Era factorul care aducea o scrisoare, prima pe care Nina o primi în decursul acestor 10 ani. Tânăra femee o deschtse tremurând ; pentru dânsa era un evinimet primirea acestei scrisori.

Scrisoarea îi era necunoscută.

Ea citi :

„D-nă",

„Fiul d-tale a împlinit 10 ani și cred că a sosit vremea ca să te îngrijești de el și să-l pregătești întru lupta pentru trai.

E o experiență pe care trebue s'o capete experiență care costă mulți bani și pe care averea d-tale nu-ți poate permite s'o soldezi.

Am dreptul de a mă interesa de acest copil și de a face cheltuelile necesare pentru educațiunea sa.

„Te rog deci să primești acest titlu de rentă, la purtător, a cărui venit va fi consacrat în întregime, pentru educațiunea fiului d-tale. Va trebui să-l plasez în unul din marile licee din Paris unde va primi toată instrucțiunea cerută".

La această scrisoare era adăogat un titlu de rentă la purtător de 5000 lei ânual.

D-na Marion nu putu să refuze acest dar făcut fiului seu, dar chiar de ar fi voit, n'ar fi știut cui să adreseze bonii.

— Fie zise ea, e pentru Maxim.

In acest timp, ea cugetă multă vreme. O lume întreagă de gândiri străbută spiritul seu. Din toată nelinistea trecutului, din toate durerile îndurate până aeum, un sentiment se detașa lamurit în sufletul ei—nu un sentiment de fericire, dar unul de liniște. Era cel dintâi.

George nu putuse să scrie această scrisoare ; el n'ar fi întrebuințat astfel de termeni.

Cine dar putea cunoaște cu atîta exactitate situația Ninei ? El și tatăl său erau singurii capabili de a se interesa de soarta lui Maxim. Probabil că titlui de rentă venia de la d. Pernelin. Va să zică acesta supraveghea mereu de frumoasa Marion, dar de astă dată supravegherea era plină de solicitudine bine-voitoare.

Nina scoase un suspin și strînse cu îngrijirea scrisoarea. Voind să urmeze cu scrupolositate instrucțiile ce i se dădeau, ea luă măsurile necesare pentru a plasa pe fiul seu într'un stabiliment de instrucție secundară.

Zece ani se strecurară, Maxim devenise un tînăr frumoă și încîntător, iubind plăcerile dar adorând mai presus de toate pe mama sa.

Maxim, după terminarea studiilor, trecuse esame strălucite ; în momentul în care începe povestirea noastră el urma cursurile școalei de drept. Bogat, posedând 5000 lei anual, pe care mama lui i abandonase cu totul, tânărul student dușea o viață veselă, având ca țintă vecinică de a face pe mama sa fericită.

Dar aceasta nu căuta altă-ceva de cât fericîrea fiului seu și departe de a-l acapara, din contra ea ceru de la el ca să ducă aceiași existență pe care o duceau toți camarazii sei de vrâstă și de școală.

(Va urma)

Disolvarea clubului liberal din Iași

Intrunirea de ieri seara.—Discursul preşedintului clubului.—Cele trei moţiuni.—Discursurile domnilor: N. Neculaide, G. G. Mărzescu, L. Cosmovici, C. Stere.—Vot secret. vot pe faţă, vot de blam.—Demisiunea domnilor P. Poni şi Gr. Buicliu.—Cheile clubului confiscate.

La clubul liberal din localitate s'a ţinut ieri seara o şedinţă a membrilor acestui club.

S'a dat un vot de blam preşedintelui clubului şi comitetului executiv, în urma căruia presidentul şi membrii comitetului au demisionat.

In cele ce urmează, vom face o dare de seamă foarte fidelă, a celor ce s'au întîmplat.

Comentarii n'au loc, fiind-că cele ce s'au desfăşurat oglindesc perfect complecta debandadă a liberalilor ieşeni.

*

Cele 3 moţiuni

D. P. Poni, presidentul clubului, a deschis şedinţa—la care au luat parte 130 membrii—la orele 8 3/4.

Foarte palid la faţă şi vădit emoţionat, presidentul a făcut cunoscut clubului, că, în urma congresului, toţi liberalii s'au împăcat şi că partidul liberal e în ajun de-a lua puterea (*murmure*).

La club, continuă presidentul, s'au primit trei moţiuni (*voci; să se citească*).

Prima moţiune e acea care poartă semnăturile d-lor G. G. Mărzescu şi altora, *care cere judecarea şi eliminarea unor membri ai comitetului executiv, cari nesocotesc nevoile şi aspiraţiunele membrilor.* (Apl.)

A doua moţiune, semnată de vechile cadre, aderenţi ai domnului Poni, propune ca membrii clubului, cari nu sunt mulţumiţi de felul cum lucrează comitetul executiv, să facă plîngere formală în această privinţă şi dacă se vor găsi vinovaţi să li se ceară demisia, iar de se va dovedi că propunătorii moţiunei I nu sunt de cît un element disolvant, să fie escluşi.

A treia moţiune, propune împăcarea pe toată linia.

*

Discursurile

D. *N. Neculaide*, luând cuvântul, susţine că, după statutele ce le are clubul, nu se poate discuta de cît una din cele trei moţiuni şi anume acea prin care se cere demisiunea comitetului executiv.

In statute se prevede, continuă d. Neculaide, că 10 membrii pot cere demisiunea întregului comitet.

Celelalte 2 moţiuni nu se pot pune la vot.

*

D. *Gh. Gh. Mârzescu*, atacă cu vehemenţă pe actualul comitet executiv, care nu-şi face datoria.

Apoi adresîndu-se preşedintelui 'i spune: d. Poni,îţi voi adresa cuvintele pe cari M. Cogălniceanu le-a adresat lui I. Cuza: *te-am ales Domn în ţara aceasta; să fii pentru ţară şi români, căci de nu n'ai ce căuta aci.*

Vă spun iarăşi, d-le Preşedinte, care sunteţi aleşi de noi, *interesaţi-vă de nevoile clubului, căci de nu, n'aveţi ce căuta între noi.*

*

Dl. L. Cozmovici. *De şi fac parte din comitetul executiv al clubului, însă mă voiu călăuzi de cuvintele prietenului meu d-l Mîrzescu şi voi repeta şi eu că actuala conducere a clubului liberal din Iaşi şi de la centru o spun fără jenă în plină şedinţă, şi-a bătut joc de membrii acestui club. Şi cînd am fost deputat, în parlamentul liberal, şi cînd am fost delegat la congresul liberal, d-l Sturza* **cu degetul seu magic** *m'a oprit de a spune adevărul ce se petrece în partidul liberal (aplauze pretungite) deci lăsaţi măcar aici să ne spunem cuvîntul nostru.*

Vă mai atrag atenţia, d-lor membri, că, în partidul naţional liberal, s'au făcut stăpîni o clasă de oameni care se numese socialişti şi care nu şi'au găsit sprijin în alt partid de de cît în partidul Naţional liberal, au mai venit stăpîni în acest partid şi o parte din radicali, care preponderează iar noi, adevăraţii liberali, cum sunt eu de 18 ani, nu sunt bogat în seamă (aplauze zgomotoase).

Dl. *Stere*, începe prin a face teorii spunînd că acum, cînd în Macedonia sunt un număr compact de Români şi cari sunt apăsaţi de jugul străin şi în Basarabia de asemenea, şi aceasta pot să vă dovedesc prin 2 telegrame, ce am primit de la aceşti fraţi ai noştri,—noi, partid de guvernămînt, suntem datori a interveni în favoarea acestora, spre a le salva situaţia (întreruperi, rezolvirea chestiei interne).

Se cere punerea la vot a moţiunilor, se produce un tumult infernal, după jum. oră se poate abea înţelege că se pune la vot, dacă să se voteze prin vot secret, sau pe faţă, şi votează **62** pentru vot secret **68** pentru vot pe faţă.

*

Acest vot l'a determinat pe d. Poni şi, în urmă, pe întreg comitetul executiv, să demisioneze.

Căci dacă din cele 68 voturi date în favoarea bătrînilor, scădem cele 21 voturi ale membrilor comitetului executiv, videm că înfrîngerea bătrînilor a fost zdrobitoare.

Clubul liberal a fost declarat disolvat ieri seara.

Ultime informaţii

Din infamiile „Voinţei Naţionale"

Voinţa Naţională *alegase. într'un articol privitor la indigenate, următoarele 2 fapte:*

1) 93 proiecte de lege de naturalizare, d'intre cari 45—de ce nu 47 ca să fie majoritatea?—privind pe cunoscuţi (?!) ai fostului ministxu de juştiţie, autorul acestor proiecte de legi, ar fi ţinute în cartoanele ministerului de către d. Greceanu, în înţelegere cu primul ministru.

2) 18 naturalisaţi, cari au plătit şi taxele şi au văzut oprite decretele de domnii Greceanu şi Cantacuzino, pe motiv că ar fi descoperit înire cei naturalisaţi ovrei de ai d-lui Bădărău, în privinţa cărora şi a mijloacelor lor de încetăţenire ar fi existînd dovezi foarte vorbitoare.

Un deputat al Iaşului care cunoaşte relele obiceiuri ale Voinţei *de a inventa infamii pe socoteala adversarilor, a cercetat cazul la biroul respectiv al ministerului şi a cerut informaţiuni, în această privinţă şi de la d. ministru Greceanu.*

Rzzultatul a fost că deputatul Iaşului s'a convins, o dată mai mult, că organul liberal a inventat şi minţit cu neruşinare.

O vorbă a M. S. Regelui

Delegaţiunea senatului, care a fost primită ieri de M. S. Regele, a rămas încîntată de constatarea ce a făcut'o asupra modului cum arată Suveranul.

M. S. era foarte vesel şi a ţinut senatorilor un discurs foarte cald.

Intreţinîndu-se, in particular, cu mai mulţi senatori, M. S. a zis:

— Mă simt atît de bine, în cît aşi putea face, calare, campania unui nou resboiu.

Prinţul Ferdinand al Bulgariei a sosit ieri seară, cu trenul de 9, incognito, la Bucureşti.

A. S. R. Princepele Ferdinand al României aştepta la gară pe înaltul oaspete.

După cum ne telefonează corespondentul nostru, amândoi principii s'au urcat imediat în tren şi au plecat la Cotroceni.

Principele Ferdinand al Bulgariei va sta trei zile la Cotroceni.

D. Take Ionescu fiind cam indispus, n'a putut părăsi casa şi n'a fost la palat la solemnitatea înmânărei respunsului la mesaj a Senatului.

Proiectul de lege privitor la organizarea avocaţilor va fi prezentat camerei, in cursul acestei săptămîni. din iniţiativă parlamentară.

Tot in cursul săptămînei şi d. Disescu va depune proiectul său asupra organizărei învăţămîntului superior.

Un tînăr liberal ne-a declarat că cei 62 liberali vor face club a parte.

D. D. Botez membru în fostul comitet executiv al partidului liberal, a confiscat cheile clubului.

Contractul caselor în care se află instalat defunctul club, este subscris de d. Botez.

In momentul în care clubul liberal din Iaşi s'a declarat oficial, disolvat, gazeta liberală locală continuă să publice proza imbecilă a lui Teodoru.

Stilul şi conţinutul acelei scrisori fiind de domeniu pur patologic, credem a face faptă pur omenească, nemai insistînd asupra elucrubaţiunilor unui pungaş a cărui minte numai este normală.

Innspecţiunile D-lui Buţureanu.

D. V. Buţureanu, noul inspector general al învăţământului superior şi secondar, a sosit în Iaşi, intors de la mai multe inspecţiuni.

D. Buţureanu a fost la Botoşani unde a inspectat liceul de acolo şi felul cum se face instrucţia militară în acea şcoală.

Tot la Botoşani inspectorul general a asistat la cursurile d-lui Davidescu, profeser de geografie şi doamnei Alexandrina Petrescu, profesoară de desemn la externatul secundar de fete.

A inspectat apoi liceul din Pomârla asupra căruia va adresa uu raport special ministrului.

La Dorohoi, inspectorul a rămas încântat de felul cum se conduce şcoala acolo şi de laboratoriul domnului profesor Belitariu.

A asistat apoi la corsurile d-lui profesor de matematice Pascu, care va fi uumit definitiv la catedra sa.

D. Buţureanu va pleca acum la Piatra N. spre a asista la cursurile profesorului Beiu Paladi, care urmează a fi numit definitiv la catedra de matematici.

Curtea de apel a judecat astă-zi pentru prima oară în noul local provizor.

Tribunalul se va muta abea în cursul septămînei.

La s. I a curţei urma sa se judece apelul celor 5 minori, cari au operat mulţime de furturi în Iaşi.

Procesul s'a amânat.

Zilele acestea s'a întors din streinatate d. Ioan Constantinescu, asistent la institutul de botanică şi mineralogie de pe lângă Universitatea din Iaşi.

D-sa a obţinut titlul de doctor în filosofie, specialitatea botanică, cu laude din partea juriului examinator de la facultatea din Halle.

Felicitând pe noul doctor pentru succesul ce-a obţinut, profităm de prilej spre a arăta dorinţa profesorilor de ştiinţi din Iaşi ca asistenţii să-şi aibă posiţia lor asigurată şi ca locurile de asistent să fie ocupate de titraţi.

Duminică 17 Decembrie a. c. oarele 8 jum. sara, dl. Gh. Ghibănescu, profesor şi deputat, îşi va desvolta la Ateneul din Bucureşti conferinţa tratând despre „*Genera ideii Unirii*".

Astă noapte a încetat subit din viaţă, bătrînul Alexandru Şumanski, proprietarul debitului de tutun din strada Stefan cel Mare 19.

Se crede că moartea se datoreşte în primul loc vrîstei sale înaintate. Totuşi autorităţile anchetează.

Ministerul instrucţiunei publice a dat autorizaţie de a se deschide, în Iaşi, un curs liber de limba italiană, cu conducerea căruia s'a însărcinat valorosul profesor Sinigaglia.

Inserierile se fac până în ziua de 7 Ianuar, cînd vor începe şi cursurile, cari se vor ţinea în localul şcoalei V. Adamache, str. Albă.

Inscrierile se fac în biroul D-lui Geller, cunoscutul industriaş din localitate, str. Albă No. 1

Serata de la d. N. Catargi

Societatea aleasă ieşană a retrăit aseară una din frumoasele serate care erau în tradiţia familiilor boereşti. D-na şi d-nul N. Catargi şi-au deschis saloanele pentru a primi tot ce are mai select Iaşul şi au căutat ca această serată — prima din sezonul acesta — să înteacă cu mult aşteptările tuturora.

D-na Catargi; cu o distincţiune şi o amabilitate fără seamăn; d. N. Catargi; cu acea gentileţă şi prietenie sinceră care-l caracterizază, au făcut onorurile casei. Nimic, dar absolut nimic, n'a lipsit ca să nu dea deplin farmec orele petrecute în saloanele d-nei şi d-lui N. Catargi. O splendidă orchestră, minunatul Zira, — care a provocat un edevărat entuziasm prin vocea-i splendidă şi căldura cu care ştie să redea melodiile — un antren şi o dispoziţie cum rare ori se vede, toate au concurat spre a da un caracter de adevarată serbătoare a societăţei ieşene seratei de aseară.

Şi ast-fel dansul alterna cu muzica de salon şi cu supeurile — au fost trei la număr — care erau încarnaţiunea perfecţiunei artei culinare.

Incepută la ora 4 d. a. petrecerea a durat pînă la ora 4 dimineaţă, fără întreruperi, cu aceiaş antren, cu aceiţşi veselie şi cînd zorile dimineţei au început să se arăte, tuturora le-a părut că vremea a trecut prea repede şi fie-care ducea cu el regretul de a se fi sfîrşit atît de curînd o petrecere atît de frumoasă.

Dintre ce prezenţi remarc:

Doamnele: Mavrocordat, rochie de catifea neagră; d-na Bogonos, în lin de viu şi giupura albă; Ana Negruzzi, în rochie de catifea neagră; d-ra Mîrzescu, în lit de vin şi dantele veritabile; d-na Cécile Racovitza, rochie roşie directoire; Lucie Căp. Negrutzi, rochie de catifea Marron; Marie C. Climescu, rochie Marrou; Pauline Orăşanu în negru; Macry în negru; General Iarca în negru; Adela C. Grigoriu, în gris; Major Vrabie in negru; Esmaralda Boldur Costachi in catifea neagră; I. Rallet în negru; Alice Paraschiv in negru; Colonel Stere în negru; Sophie Pennescu in mauve; Leon Cosmovici in bleu-marin; Constance Ghyca en rouge caroubior.

Domnişoarele: Agarici, splendidă rochie de postav gris; Mariette Negruzzi, rochie bleu-pâle; Alice Krupensky in gris perle; Iarka in alb; C. Cerchez in gris; D'Ostie in negru; Hèlene Costachi in rochie de catifea neagră, bluză de guipură; Giga Costachi in alb; Iamaudy in alb; Matei Millo in alb;

D-nii Constantin Grigoriu, membru la Curtea de Apel; Alex. Hinna, membru la Curtea de Apel; Lascar Antoniu, deputat; dr. Mârzescu; dr, Leon Cosmovici, Major Vrabie, D. Bogonos, Al. Handoca, Emil Iamandy, Basile M. Cantacuzine, Alex. Paraschiv, Tăutu, Bastiki, Căp. M, Negruzzi, Oct. Ciurea, aghiotantul generalului Iarca, Lct. Carp, Eugen N. Catargi, M. Codreanu, C. Hinna, Danău, Gall, C. Mavrocordat, Eugen Zirra şi alţii al căror nume ne scapă.

D. Dim. Cădere, profesor secondar, a fost numit suplinitor la catedra de Mineralogie şi Petrografie de la Universitatea de Iaşi pe tot timpul cît d. Vasile Buţureanu, titularul catedrei, va funcţiona ca inspector general al învăţămîntului secundar şi superior.

Ministerul Domeniilor face cunoscut Camerilor de Comerciu din ţară, că în ziua de 15 Decembrie a. c. se va ţine licitaţie pentru exploatarea a o parte din pădurile statului din următoarele judeţe: Iaşi, Roman, Botoşani, Suceava, Dorohoi, Vaslui, Fălciu, Tecuci, Covurlui, Tutova, Bacău şi Neamţ.

Direcţiunea contabilităţei, de pe lîngă ministerul de interne a oprit să se mai vîndă de acum încolo, dosarele vechi, iar cele dinainte de 1867 să se înainteze arhivelor statului dinpreună cu un opis în dublu exemplar.

A fost ales un nou consiliu comunal în Cepleniţa, care, la rîndul său, a ales ca primar pe d. Teodor Maire şi ajutor pe Vasile Vataman.

Ultima Oră

Bucureşti 11 Decembrie.

Vacanţa Parlamentului

Bucureşti. ***Se crede că Corpurile legiuitoare vor lua vacanţa cu începere de Mercuri 13 Decembrie.***

Chestia indigenatelor

Bucureşti.—Ziarele oficioase publică o vehmentă desmintire la adresa *Voinţei Naţionale*, care a decalarat că primul-ministru ar refuza sa supună Regelui, spre semnare, unele decrete de naturalizare, pe motivul că acele decrete ar fi susţinute de un fost ministru.

Oficioasele explică că, până acum, nu se supuneau regelui spre semnare, de cît legile absolut urgente.

Acum cînd suveranul se simte mult mai bine, a putut iscăli şi diplomele de indigenate.

Un conflict

Bucureşti.—*Ziarele de aci înregistrează un conflict care-ar fi intervenit între d. Gr. G. Cantacuzino, efor al spitalelor civile din capitală şi d. profesor dr. Toma Ionescu, şeful clinicei chirurgicale de la spitalnl Eforiei.*

Ziarele spun că d. dr. T. Ionescu s'ar fi simţit jicnit de o adresă pe care i-ar fi adresat-o eforul, la care ar fi respuns prin o altă adresă, care, spun ziarele, s'ar termina cu fraza: „era beizadelelor a trecut".

Prinţul Bulgariei

Bucureşti.—Principele Ferdinand al Bulgariei a vizitat ieri seara pe Rege, întovărăşit de Principele şi Principesa României.

La ora 12, principele Bulgariei a plecat spre Giurgiu.

Principele Ferdinand venise să se convingă în persoană de sănătatea M. S. Regelui.

Imprumutul sîrbesc

Belgrad. — *In chestia imprumutului pe care guvernul voieşte să-l contracteze în Franţa, studenţii au ţinut o întrunire de protestare urmată de o sgomotoasă manifestaţie pe strade.*

Armata şarjînd, un student a fost omorît.

Manifestaţia a continuat apoi în strigătele „Trăiască Republica".

Greva preoţilor

Paris.—In urma unui ordin al Papei, preuţii nu vor oficia, cu prilejul sărbătorilor Creciunului, în nici o biserică din Franţa — ca o protestare contra aplicărei legei separaţiunelor.

Banchet ministerial

Paris.—Asociaţia muncitorilor din Franţa a oferit un banchet d-lui Viviani, ministrul Muncei.

Acest banchet a fost un prilej pentru apoteozarea d-lui Viviani.

Ministrul Muncei respunzînd diferiţilor oratori a zis că lupta în contra catolicilor nu-l va distrage de la munca necesară pentru realizarea reformelor sociale.

Manifestaţii pentru Nottara

Bucureşti.—Aseară a avut loc la Teatrul Liric, reprezentaţia dată în beneficiul primului artist al scenei româneşti.

Rare-ori s'a văzut la noi o manifestaţie mai caldă şi mai sinceră ca acea făcută aseară de publicul capitalei şi de studenţi lui Const. Nottara.

La eşirea din teatru Const. Nottara a fost obiectul unei manifestaţii de stradă.

Cum la aceiaşi oră urma să ia sfîrşit şi spectacolul care avea loc la teatrul Naţional şi spre a evita oare-cari manifestaţiuni neplăcute, d. Dim. Moruzzi a intervenit pe lîngă Direcţia teatrului Naţional să grăbească sfîrşitul spectacolului.

Mulţumită acestei măsuri, manifestanţii s'au împrăştiat în linişte, căci când au ajuns la Teatrul Naţional spectacolul de aci era sfîrşit.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869
Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia.
— Lei 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări:
a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa Generală pentru România
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi:
Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.
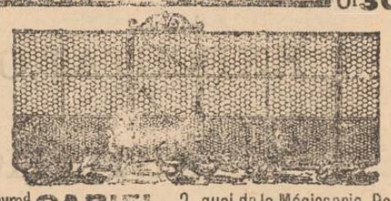
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de tară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ mai frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE COJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină).

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăra ce'e mai bune efecte in *afecţiunele scrofulóse, limfatice, cancerose, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociindu'l **Siropului Larozo de cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, inlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătore ce póte resulta din intrebuinţarea lui topit in apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte in deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi incă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu BROMURUL DE POTASSIUM

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histeriei, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor in timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită, întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTATORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 24.—Iași, Mercuri 13 Decembrie 1906

In clipa din urmă

Liberalul de eri publică următoarele:

„Situația guvernului este cu totul șubredă. *Față cu puternica strîngere de rînduri a partidului liberal,* guvernul bizantin se clatină rău de tot".

Fără a ști de acest comunicat și absolut în același timp, *Opinia* relatînd cele petrecute în ședința memorabilă care a provocat demisia comitetului executiv liberal, dădea amănunte asupra fazei de pe urmă din procesul „strîngerei rîndurilor".

Acum cînd știm că clipele ni-s numărate, să privim primejdia în față și să ne reculegem.

Ce-i cu guvernul? Că s'a făcut odios o știm și o recunoaștem: în fața primejdiei, ca și în fața morței, adevărul nu se mai ascunde. Mai greu e să ne dăm samă pentru ce s'a făcut odios. Pentru că a urmat unui regim devenit imposibil din cauza politicei sale dezastros de parcimonioase? Pentru că a avut îndărătnicia să-și ție cuvîntul și să execute aproape tot programul binefăcătoarelor reforme anunțate? Pentru că a avut fericirea să serbeze cu atîta strălucire jubileul gloriosului nostru suveran? Pentru că a restabilit finanțele zdruncinate ale țărei? Pentru că mai are încă îndrăzneala să urmeze pe calea aceasta înainte? Sau pentru toate aceste adunate la un loc?

Guvernul nu e însă numai odios, e și dezbinat de neînțălegerile intestine ale majorităților. Uitînd că armonia ce trebue să domnească în sînul său e armonia ideală, fără umbră și fără pată,—partidul conservator a ajuns să înregistreze acte de adevărată nedisciplină.

E drept că aseminea acte n'au avut urmări, că discuțiile ce au născut pe urma lor s'au potolit, că unitatea partidului n'a suferit nimic, din cauză că autoritatea șefului a rămas neatinsă și necontestată; dar nu e mai puțin adevărat că acele acte s'au produs și că ele nu se pot erta, după cum nu s'ar putea erta de pildă ca în Iași un partid politic să-și găsească sprijinul în două organe de publicitate și nu în unul.

Odios și dezbinat cum e, guvernul totuși ar mai putea-o duce; dar e partidul liberal la mijloc, partidul liberal cuminți, partidul liberal intregit și reorganizat, partidul liberal insetat de glorie și de putere.... mai cu seamă de putere.

După o filozofică așteptare de doi ani, opoziția liberală a ajuns să înțeleagă că a meditat în deajuns asupra deșertăciunei lucrurilor pămîntești, că meditația poate hrăni sufletul dar nu punga, și că realitatea, oricât de șubredă și ori cât de schimbătoare ar fi, e totuși preferabilă celor mai frumoase iluzii. Și atunci a început să lucreze.

Cel dintăi act, cel dintăi apel în vederea luptei de răsturnare, e congresul de acum zece zile in urmă. Pentru a pune în evidență solidaritatea morală care leagă așa de strîns la o laltă pe membrii marelui partid în dorința comună a luptei,—s'a procedat prin triajul excomunicărilor. Un masacru,—dar cât de înțelept! A doua zi s'a văzut rezultatul la Enescu.

Odată reorganizarea stabilită, s'a alcătuit programul da guvernare. Alt triumf! Dacă guvernul nu s'a prăbușit numai la simpla citire a acestei opere mărețe, singura în măsură de a aduce pe pămîntul țărei românești „domnirea" legilor,—atunci cu siguranță că este ceva puternic care-l mai susține încă la locul pe care-l ocupă. Infipt într'o prăjină, programul servește de steag; și în jurul său rîndurile se strîng se îndesesc, se transformă într'un zid de piepturi, în care inimile bat la fel, in ritmul marei armonii.

E un spectacol înălțător,—înălțător mai cu seamă prin proporțiile sale; un spectacol duios,—căci armonia sufletească, a induioșat in tot deauna inimile simțitoare. Noi l'am putut vedea, aprecia și gusta la Iași, urmărind ultima ședință a clubului liberal, in care ne am mierat că n'am văzut nici un ochiu scos, și nici un cap spart.

Acum înțelegem cuvintele *Liberalului.* Față cu puternica lor strîngere de rînduri, ce ne mai rămâne de făcut, bieți nenorociți odioși,—dezbinați—și in curînd desființați!

P

DISOLVAT!

Un club politic cu o existență de multe decenii, clubul partidului liberal din Iași, s'a declarat disolvat.

In contra bătrânilor, în contra fruntașilor, au biruit cei mai tineri.

S'a biruit nu pe tema ideilor, nu pe tema unui program, s'a biruit de la preponderența asupra locmalelor.

Citiți cele ce s'au petrecut în acea ședință a clubului și vedeți de veți afla alta, de cît că cei 62 au cerut celor 68 să treacă cu mătura prin comitetul executiv.

Scandalul acesta presintă cel mai dureros moment în viața și în existența unui partid politic.

Disolvarea clubului liberal, în condițiunele în care s'a urmat, constitue un act de vandalism politic.

Tinerii contra bătrânilor—aceasta ie natural, căci firească ie lupta elementelor entuziaste contra demagogilor.

Dar în cazul special, lucrurile stau alt-fel.

Lupta nu s'a dat măcar contra întregului comitet, ci în contra a câtor-va membrii al lui.

Triumful celor 62 este deci un triumf palid și ei n'au dreptul la simpatia ni mănui.

Fără să voiască de sigur, d. C. Stere, l'a imitat ieri pe defunctul Nebunelli de la Galați.

Acest Nebunelli avea un ziar în care apăra politica lui Brătianu.

La căderea guvernului liberal, bietul om—care făcea politică practică—nu știa cum să se orienteze și de aceea făcu să apară un articol cu nevinovatul titlu „Chestia Zanzibarului se complică".

D. Stere, neștiind, se vede, nici el, cum s'o iee mai bine, a vorbit, la club, despre macedoneni.

Dacă n'a eșit altă ceva, dar salată macedoneană a ieșit cu siguranță.

Atâta concluzie se poate trage din scandalul de alaltăieri: că faimosul vot de blam este semnul caracteristic al unei complecte destrăbalări.

Atit și nimic mai mult.

CATE-VA NOTE

68 e o cifră a frizerilor: când te piaptină într'un fel, zice că e 68.

69 e o cifră a dragostei.

66 e un joc de cărți.

68+62 e vot de blam!

Atîta am învățat și eu de la întrunirea de ieri a fostului club liberal, căci astă-zi clubul acesta a devenit o simplă proprietate privată a d-lui D. Botez.

Acest 68 plus 62, trebuește considerat mai mult ca o lovitură de zodier. Altfel nu ne putem tălmăci geneza lui.

In adevăr, la ordinea zilei erau trei —trei e cifra lucrurilor bune — moțiuni: 1) darea afară a membrilor comitetului executiv; 2) darea afară a acelora cu moțiunea No. 1, și 3) primirea și împăcarea tuturor—nu moțiunelor—semnatarilor lor.

Din împreunarea acestor moțiuni, s'au născut cifrele de mai sus, iar ele au provocat desfacerea totală a clubului liberal.

Iată-i pe colectiviști pedepsiți pe unde au păcătuit: ani întregi ni-au tras-o cu 48, 66, 68, 88. Au abuzat de tabla lui Pitagora, au complectat'o și au monopolizat'o.

Cifrele i-au dat gata!

*

Liberalul de ieri a încetat a mai fi o gazetă infamă: e, din contra, un adevărat deliciu.

Mai întâi fiind-că anunță, că nu va apare din cauza... hramului sf. Spiridon.

Apoi vorbește de noi în 2 articole, după ce și-a luat angajamentul să nu ne mai citeze. Afirmă, mai departe că guvernul e gata și că liberalii vin mâine la putere.

Dar despre „întrunirea" liberală de la club, despre faptul că „perfecta armonie" și-a dat numerile 68 și 62 pe față—nici o vorbă.

Pe înțelesul *Liberalului* asta se chiamă că Severii, Gypii și ceilalți Teodori—sînt.. diplomați!

Spulberarea unei infamii

O infamie de calibru pur colectivist, pe care Voința Națională *a pus-o în lume Sâmbătă, a fost repede și energic spulberată. Gazeta colectivistă, care ie mare și neîntrecută în invențiuni perfide, a afirmat că primul ministru și ministrul justiției, ar fi oprit o serie do diplome de indigenate pe motivul că acele decrete erau ale unor protejați ai domnului Bădăreu.*

Guvernul a dat imediat acestei infamii o categorică și vehementă desmințire.

Indrăzneala colectiviștilor, în chestia naturalizărilor, trece d'incolo de prea cunoscuta neruşinare liberal-națională.

Am afirmat și repetăm cazul, că în sesiunea din Noembre 1902, colectiviștii fiind la putere, s'a improvizat, de către 4 Deputați, din care unul era și vice-president al Adunărei, o ședință a camerei; că, cu acel prilej, s'au spart sartare spre a se scoate dosariile a trei candidați-evrei și că cererile lor de împământenire au fost astfel votate.

Declarăm pe onoare că faptul acesta, această mare rușine parlamentară, este pertinamente exact și facem apel la d. Ferechide, fost president al Camerei, să ne dezmintă.

Mai declarăm încă, că de la acel memorabil fapt, vice-presidentul, care a patronat falșul, n'a mai fost ca să prezideze.

Sub partidul conservator n'am asistat la nici un fel de scandal. Dar în belșugul de de infamii ce s'au născocit, de toate soiurile de colectiviști, spre a doborî pe fiul operilor sale, infamia acaasta cu indigenatele trăește înainte.

Trăește înainte în speranța vană, că macar ea, din toate, va putea compromite pe Alexandru Bădăreu.

Să continue, domnii zasini.

Dar să nu uite, că un vînt leșinat nu poate urni stejarul din loc.

Răspunsul M. S. Regelui

LA ADRESA SENATULUI

Iată textul cuvîntării M. S. Regelui către comisiunea Senatului care i-a prezintat Duminică răspunsul la Mesagiu:

Domnule Prețedinte,

Domnilor Senatori,

Sunt adînc mișcat de mărturisirile de dragoste ce Ni le aduce Senatul în cuvinte așa de înalte și măgulitoare, ca un credincios răsunet al sentimentului țării.

Recunoștința Noastră trebue mai întâi îndreptată către bunul Dumnezeu pentru bine-cuvîntările revărsate cu atîta belșug asupra lungei Mele domnii, către marii noștri bărbați de Stat ale căror sfaturi patriotice ne-au luminat calea,—către voinica Noastră armată, tot-d'auna gata a'și împlini datoria și a se arăta vrednică de iubirea și de jertfele țării pentru dînsa, către scumpul Nostru Popor, în sfîrșit, care nu așteaptă și nu cere decît liniștea, dreptatea și statornicia spre a'și desfășura minunatele însușiri de muncă și pipășire ce le-am admirat cu toții în Expoziția noastră națională.

Această frumoasă expoziție la închiderea căreia ași fi dorit să fiu față spre a mulțumi călduros tuturor acelora cari au contribuit la isbânda ei, — va rămânea un neprețuit câștig moral și material, un imbold puternic de a păși înainte pe căile sănătoase ce ne-am tras și o încredințare mai mult că singura temelie trainică a viitorului nostru este ocrotirea muncei și ridicarea claselor producătoare.

De aceia salut cu o vie bucurie toate măsurile de ușurare, de dreptate și de întărire ce veți lua întru acest sfârșit, căci scumpa noastră Românie va fi cu atât mai puternică cu atât mai puternică cu cât toți fiii ei, de o potrivă, vor avea mai mult cuvînt de a o iubi și apăra.

Din tot sufletul vă reînoesc, domnilor senatori, sincerele Mele mulțumiri pentru călduroasele urări ce Ne-ați adus Mie și Familiei Mele.

OAMENI ȘI LUCRURI

O AVENTURA

Dacă celebra Adelina Patti a zis rămas bun scenei pentru totdeauna, Sarah Bernhardt a renunțat la o parte, o formă a activității sale artistice: turneul. Dintre toți marii artiști ai universului, Sarah fără îndoială a ținut recordul în aceasta privință și nimeni nu se poate lăuda că a egalat-o în energie, în vioiciune, în nervositate. Turneurile ei au fost adevărate ocoluri ale pămîntului și legendare au rămas excursiunile ei în America de Sud și de centru, în orășele fără teatre clădite, unde a fost nevoită să joace in „săli" improvizate — făcând să răsune aproape ca în anticitate, sub cerul liber, graiul ei divin, muzica cea neîntrecută care se chiamă voacea artistei, „divinei" Sarah.

In legătură cu aceste îmi revine în amintire un epizod zugrăvit cu pană măiastră de marea artistă în ale sale „Memorii". Sarah Bernhardt cu trupa ei mergeau în tren special de la Cincinatti la Noul Orleans în America. Pe cînd artiștii dormiau, Sarah Bernhardt aude o bătae la ușă:

«Deschid și Jarrett urmat de Afbey—impresarii—îmi fac semn cu mâna să nu vorbesc. Sst! Intră în vârful degetelor și închid ușa după ei. Ce se întâmplase?

Află, îmi zise Jarrett, că ploile din urmă au îngroșat atât de mult locul Pontehartrain că nu va fi chip să-l trecem cu trenul. Ca să-l ocolim trebuie să pierdem 5 — 6 zile.

— Dar ce, e podul stricat?

—Nu încă, dar stă să se prăbușască sub greutatea apelor. Mecanicul trenului crede că e posibil să izbutim a-l trece, dar e însurat nu de mult și ca să cerce trecerea primejdioasă cere 12,500 franci, (2,500 dolari), pe care să i expedieze mai dinainte familiei sale. Dacă ajungem dincolo de pod, ne înapoiază banii, de nu — să aibă familia lui cu ce trăi. Am rămas înmărmurită de admirație pentru omul brav și strigai să-i se dea banii imediat.

...Nimeni nu știa despre aceste întîmplări, afară de sora mea Guérard. Banii fură dați mecanicului care-i și trimise acasă. In clipa plecărei trenului îmi dădui seamă de greaua răspundere căci, fără voia și știrea lor, puneam în pericol 27 vieți omenești,—dar era prea târziu. Trenul repezit cu o repeziciune nebunească se angajase pe podul plutitor care se încovoia, se zguduia, se cufunda, ca un leagăn, sub greutatea vertiginoasă a cursei noastre. Cînd ajunsesem pe la jumătatea podului, el se scufundă așa de adânc, încît soră-mea mă apucă de braț și închise ochii, cramponată, iritată, dar curagioasă. Amîndouă, credeam că ne-a sunat ceasul.

...Trenul însă dintr'o săritură și alunecătură ajunse pe malul celalalt. Inapoia noastră — o spăimîntătoare năruitură, o coloană imensă de apă și sub ea, în fărîme, podul întreg îmbucătățit! Am lăsat bravului om banii toți, dar nu mi-am putut liniști conștiința; și mult timp nopțile mele fură tulburate de cele mai îngrozitoare halucinări. De cîte-ori vr'o artistă îmi vorbea despre copilul său, despre mama sau soțul ei și de revederea lor, mă simțeam palidă, adânc mișcată și prinsă de grele remușcări; simțeam o milă profundă pentru nebunia ce făptuisem...»

Epizodul acesta dramatic e vrednic de viața aventuroasă a marei tragediane.

Rodion

Din poiezia științei

Falimentul unui pesimist—Triumful binelui—Aier și apă—Impresii de la mare—Furtună și moarte—Convorbire de toamnă—Marea tămăduitoare.

Brunetière a murit de sigur prea devreme. Un maliție ar putea zice că a murit de durere în urma surprizelor ce-i aduceau împrejurările, dovedind tot mai cu temeiu că departe de a fi dat „faliment", știința pozitivă este, din contra, biruitoare și culege mereu noui triumfuri. Zi cu zi alte fapte neștiute până ieri, alte descoperiri, alte minuni uimitoare vin să afirme mersul spre bine al omenirei, drumul spre isbândă desăvârșită a binelui.

Negreșit că forma supremă a binelui va fi împuținarea suferințelor pe pămînt descreșterea răului fizic, izgonirea durerei în expresia ei cea mai acută și mai temută pe care o produce *boala.*

Ca nici odată, începutul acestui secol e plin de făgăduinți și de semne bune. Laboratoriile savanților trimit mereu știri imbucurătoare acelora cari vin în atingere directă cu suferințele omenești, — medicii. Bazele sunt puse, mîntuirea stă să vie; ca ori-ce credință, religiunea științei începe prin încrederea, prin speranța celor suferinzi. In această privință cultul științei se asamănă cu cultul căruia reînvierea lui Lazăr și tămăduirea infirmilor i-au adus milioane de adepți.

*

Iată-ne la punctul de trecere de la apă... lordanului la apa de mare, despre care ultimele noutăți științifice ne spun că conține puterea de vindecare a atâtor și atâtor rele trupești. Cine ar crede că atât de aproape de noi avem acest minunat element căruia învățații îi atribue acum cele mai uimitoare însușiri? Aveam *aerul* până acum, aierul eare cuprinde secretul vieței, puterea însăși a existenței noastre: oxygenul. Iată acum și apa de mare, aproape tot atât de important factor al vieței omenești; ba, omul însuși iată-l asimilat unei vietăți absolut marin-sau după plastica expresie a scriitorului Paul Adam „omul oceanic", nu omul terestru.

*

Marea! Cine din noi n'a contemplat și n'a iubit macar timp de cîteva momente trecătoare urieșia și nemărginirea ei! Cine n'a stat cu privirile extaziate în fața acestui element înfricoșător și mângîitor tot odată, care ne suggerează ideea infinitului și în acelaș timp noțiunea micimei noastre!

Cu toate aceste o stăpânim, o posedăm, o subjugăm cu desevîrșire astăzi. Vapoarele grele o spintecă în lung și în larg, bărcile noastre ușoare sboară pe vslurile ei, și doar din când în când un capriciu neașteptat, o furie neprevăzută survine și în adîncul tainic se afundă pentru vecii vecilor corabia enormă sau luntrea pitică, îngropând în tăcerea valurilor oameni și bogății.

Ea însă, marea, rămîne etern curată, rămâne „aseptică", cum s'ar zice în limbagiul doftoricesc. In această privință îmi amintesc o reflecție auzită pe malurile Mărei Negre, acum nu de mult, în Septembrie. Trenul ne ducea de la Constanța la minunata plajă „Mamaia" și cu cît ne apropiam cu atît se simția mai mult bătaia și răceala vîntului despre mare. Conductorul bătrîn se uita cu oarecare mirare la puținii vizitatori întîrziați și dînd cu neîncredere din cap ne proorocia.

— Nu faceți bae astăzi; nu se potolește marea așa cu una cu două, mai sunt cinci cadavre; pînă nu le zvîrle pe toate nu-i speranță de liniște.

Cadavrele erau ale nenorociților marinari care se înecaseră nu departe de Constanța și rînd pe rînd valurile le aduceau la mal. Credința în partea locului era generală; toată populația „știa" că marea nu sufere morți în sinul său și explica furtuna și neliniștea mărei prin trebuința ce „simția" de a scoate cadavrele la mal.

—„Eu sunt de trei zeci de ani pe aici; nu s'a pomenit să rămîe un mort în fundul mărei, dar nici nu se liniștește pînă nu i-o scoate pe toți"—încheiă, convins, bătrînul conductor de tren. Furtuna n'a încetat, în adevăr și ne-am mulțumit în ziua aceea să privim jocul valurilor capricioase și se facem cerc în jurul corpului neînsufețit ce zăcea trîntit pe plajă...

Adevărul e că apa mărei e curată și de aceea s'a putut face cu ea experiențe fiziologice pentru a se dovedi proprietățile miraculoase ale acestui element, după teoria doctorului Quinton, emisă acum cîți-va ani. Doctorul în chestiune începu prin următoarea încercare: supuse mai

mulţi câni la operaţia lăsării de singe, pînă la ultima picătură ; cînii, fireşte perd bătăile inimei, remân morţi sub mâna operatorului ; li se injectează apă de mare în vine, în aceeaşi cantitate eât era şi singele pierdut, Fără întârziere viaţa începe să revie, iar a doua zi animalele supuse acestor experienţe sunt aceiaşi ca în ajun, plini de viaţă şi expansiune. In intervalul de cinci zile singele s'a refăcut cu desăvârşire, cu aceleaşi proprietăţi. Tot d-rul Quinton a isbutit să conserve în apă de mare globule de singe cari nu pot trăi întacte decît în corpul vieţuitor al omului, probă de legătură neîndoielnică între mediul organic şi mediul marin. Iată dar— zice scriitorul citat — că pesedăm astăzi serul esenţial.

O cauză patologică turburând sângele nostru, şi odată cu el carnea noastră pe care o hrăneşte, o simplă injecţiune de apă de apă de ocean sau de mare şi vigoarea-i va fi redată ; întinerirea licidelor organice se operează lesne, simplu şi constant ; întreg sângele fiind infectat — se va putea reface, reînoi, mulţumită acestei doctrine pe care, vom vedea, vin s'o confirme experienţe ştiinţifice serioase, contribuţiuni de ale unor învăţaţi de seamă.

De altfel e ştiută de mult miraculoasa proprietate a sării în soluţie — aşa numita soluţie fiziologică, singura care dă rezultate superioare în casuri de otrăviri profunde ale sângelui, în boli cu toxicitate mare.

Mai presus de toate celelalte serum-uri avem dară în apa de mare „serul serurilor" şi acest fapt se pune în legătură cu însăşi origina marină a fiinţei omeneşti.

...Poate şi aici au vrut să ajungă marii poeţi ai mitologiei cari au localisat în mare primele formaţiuni ale fiinţei şi doară Venerea însăşi a fost după zisa lui Eminescu „din valuri scoasă..."

Voiu desvolta aceste reflecţii pentru luminarea cetitorilor şi cetitoarelor, căci nu e bine să cheltuim dintr'o dată toată răbdarea lor.

Dr. S.

MUNCA SILNICA

Noţiunea de pressă de partid, zice deliciosul nostru confrate „Liberalul", e strâns legată cu acea a însuşi partidului ; pressa partidului trebue să reprezinte vederile organizmului în numele căruia duce lupta, trebue să fie cea mai sinceră şi leală purtătoare a ideei partidului pe care-l apără.

Să aplicăm această frumoasă definiţie confratelui.

Pressa de partid e imagina partidului ;—vorba veche : cum e turcul şi pistolul. Adecă, la un partid conrupt, pressă conruptă; la o pressă decăzută, un partid decăzut, şi mereu viceversa la înfinit.

In cassa liberală, furtună. Membrii se iau de cap, îşi aruncă unul altuia, în faţă, adevărurile cele mai crude ; ba fără nici o ruşine se atentează la autoritatea şi la degetul şefului etc. Ce să facă pressa liberală ? Işi dă poalele peste cap ; altfel raportul dintre pressă şi partid ar fi desfiinţat.

Să luăm viceversa. Pressa trebue să fie cea mai sinceră şi leală purtătoarea a ideei partidul. Cînd însă partidul n'are *idei* ? Aici e aici.

Ori cui i-ar veni greu să iasă din încurcătură, nici odată însă *Liberalului*. N'ai idei ; iai cu împrumut de la alţii, fie aceia simpli puşcăriaşi, simpli nebuni, simpli dezechilibraţi, simpli rătăciţi. Principalul e că umpli lacuna,—în colo ce-ţi mai pasă !

Avem idei.

O jurisprudenţă inportantă

Curtea de Casaţie, printr'o decisie recentă, a pus capăt unei controverse, care a dăinuit de multă vreme, din causă că afacerea fiind de competinţa judecătoriei de pace n'a mers în recurs. De data această, însă pricina venind în recurs, s'a dat adevărata tălmăcire textului respectiv şi s'a făcut o bună aplicare a principiilor în materie de mandat.

Iată de ce e vorba :

După principiile generale ale mandatului, ori cine are dreptul a representa pe altul în justiţie, cu condiţiune ca să fie asistat de un avocat, în casul când însuşi mandatarul nu e avocat.

Acelaşi principiu se aplică şi la Judecătoriele de Ocoale, fiind aceiaşi raţiune-cu deosebire că s'a întins principiul la rude pînă la al 4-lea grad care au dreptul a represinta rudele lor chiar fără asistenţă de avocat (art. 87 L. J. O.).

Deşi textul art. 87 este destul de clar, totuşi de cîţi-va ani încoace se dă de multe judecătorii o interpetare cu totul eronată şi anume : Se spune, că legiuitorul a restrîns dreptul de înfăţişare înaintea Judecătorielor de pace îngăduindu-l numai rudelor până la gradul al patrulea inclusiv şi avocaţilor. Mai mult, afacerea venind odată în apel şi întîmplîndu se ca şi în apel partea să fie representată printr'un mandatar asistat de un avocat, Tribunalul Secţia II-a a interpretat de asemene în mod restrictiv art. 87.

Chiar d-l Cameliu Botez actualul Preşedinte al Trib. Brăila un bun Judecător şi interpret, cade în aceiaş eroare.

Era nevoie de intervenţiunea Casaţiei pentru a restabili principiile şi într'adevăr casând prin Decisiunea sa sub No. 442/906 Cartea de judecată a Judecătoriei Ocol. IV Bucureşti decide ca :

„Din dispoziţiunile art. 87 din legea judecătorielor de ocoale, rezultă numai, că părţile se pot înfăţişa şi printr'o rudă sau fin până la al patrulea grad inclusiv, care rude sau afin pot singuri fără asistenţa vre-unui advocat să apere interesele părţilor în litigiu, iar nu că părţile nu se pot înfăţişa şi prin ori-ce alt mandatar strein, care însă, neputând avea dreptul să apere singur interesele mandantelui, poate avea totuşi pe acela de a pune pe un advocat în acest scop, dacă îi s'a conferit un asemenea drept prin procurator întru cât legea, nu numai că nu opreşte acest mod de reprezentare în justiţie, dar chiar îl recunoaşte formal, când prin art. 87 din legea judecătorielor de pace şi art. 94 Proc. Civilă dispune că părţile se pot înfăţişa şi pune mandatori cu procuri în regulă asistaţi de avocaţi.

CRONICA MUZICALA

Concertul D-nei Anghel

Inaintea unui public select, cunoscător în ale muzicei, a fost executat — să ne grăbim a spune, în mod satisfăcător — bogatul program al Concertului anunţat be d-na Elena Anghel.

Aşa cum era alcătuit programul şi cu elementele care urmau să apară în scenă, succesul era dinainte asigurat. Intr'adevăr publicul ieşan cunoaşte talentul d-nei Anghel, arta cu care execută d-na Coandă şi interpretarea splendidă cu care ne obicinuise d. Fuchs. Singurul element nou era d-na Anghel şi aşteptările în privinţa-i n'au fost înşelate.

Incontestabil că d-na Anghel posedă un real talent. Voacea frumoasă, dulce, modulată cu artă, interpretată, inteligentă şi cu un sentiment desăvârşit, astfel ne-a apărut în Aria din Aida, în Louise de Charpentier, in Visi d'arte şi in splendidul Manon de Massenet.

D-na Coandă a cules un frumos şi bine meritat succes. Duioasa şi dificila harpă, devine o lume întreagă de simţiri şi armonii la atingerea degetelor d-nei Coanda. Legende des Elfs. Am Springbrunnen şi variaţiile pe tema Steluţă, au entuziasmat sala şi succesul a fost desăvârşit atunci când răsunau notele frumoasei creaţiuni a lui Florescu, care in atât a rânduri a legănat iluziile noastre, a fost imblânzitoarea gândurilor noastre negre sau tovarăşea momentelor noastre de restrişte.

D-ra Andrea Anghel a fost obiectul unei frumoase primiri din partea publicului.

Tînăra artistă, copilă încă, a avut un moment de emoţiune la început, dar apoi a reluat stăpînire de sine şi a *zis* minunat căci şcoala desevârşită a mamei sale a dezvoltat în artista precoce acel dar minunat de a spune care place atît de mult.

D. Fuchs, este un vechiu şi bun prieten al iubitorilor de muzică din Iaşi.

Publicul nostru l'a ascultat de multe ori şi totdeana cu multă plăcere. N'a fost dar pentru nimeni o suprinză modul inteligent artistic cum d-sa a execatat Poloneza de Liszt şi Etude de Rubinştein.

Litere-Ştiinţe-Arte

Léo Charétie laudă mult pe compatriotul nostru de Max in noua sa creaţiune Marc-Antoniu din „Iuliu Cesar" al lui Schakespeare ; „El a dat lui Antoniu o figură curioasă, efeminată, care pare puţin un anacronism, — e Antoniu aşa cum îl va crea mai tîrziu Cleopatra.

Dar ce minunată dicţiune !»

*

Se organisează o expediţie polară rusă sub direcţiea locotenentului colonel Sergiu Yeff, deja celebru prin descoperirile sale artistice.

Expediţia va pleca din Yenisseisk şi va încerca să ajungă la strîmtoarea de Behring spre a dovedi existenţa unui drum prin mările polare.

*

Moartea lui Fernand Brunetière a lăsat vacant locul de director al celei mai mari şi mai vechi reviste franceze „Revue des deux Mondes". Se zice că locul va fi f. disputat, iar principalii candidaţi sunt : Melchior de Vogué, René Doumic, Charles Benoist, Bertrand etc.

*

— Până la 1871 nu exista in Japonia de cît „Yomi-Uri", un fel de prospectu neapărând de cât în împrejurări extra-ordinare, şi pe cari vînzătorii îl vindeau cu mare sgomot pe stradă.

Şi de atunci, un sfert de veac, aproape fiecare an a văzut apariţia unui ziar, şi azi se numără în Japonia mai mult de 1500 de reviste ; din cari numai oraşul Tokio posedă aproape 600.

Toate ziarele apar dimineaţa, dar şi peste zi se publică aşa zisele „gogat", mici suplimente în 8° pe cari vînzătorii le vînd pe drumul mare, făcînd pe trecători atenţi cu nişte clopoţei.

Legile asupra presei, altă dată foarte stricte au trebuit să mai fie îmblânzite în timpul din urmă. Totuşi fie-care ziar poate fi suspendat sau chiar suprimat cu totul cu confiscarea materialului. Z ariştii pot fi condamnaţi la o închisoare de 1 lună la 2 ani şi la amenzi de 400 la 500 „yens", amenzi ce sunt luate din cauţiunea (1000 „yens" în Tokio) pe care fiecare foaie e datoare a depune la ministerul de interne.

Insă ziariştii japonezi au reuşit să scape de ori ce primejdie de închisoare. Ei au doi redactori-şefi, unul activ actul „onorar". Acesta face onoarea a iscăli articolele celui dintăi şi de a face închisórea in locul lui.

*

In Franţa guvernul a pus, intre altele, o taxă de zece franci asupra fie-cărui piano.

Iată un bir de care sărăcimea nu va avea să se plângă şi care va salva multe căsnicii de plaga diletantismului muzical.

Probabil că deputaţii au votat această taxă ca să-şi resbune contra nevestelor lor care nu-i prea... încântă.

*

STRUNA ZILEI

VODA DA, HÎNCU BA.

M. S. Regele a binevoit, în zadar, a se interesa de starea mea materială.

Nottara, scrisoare.

Rege bun ! Dar ce-i ajută
Marelui artist sărman ?
La teatru nu e Carol
Ci... Davila, suveran.

Informaţii

Cu numărul nostru de astă-zi se distribue, în supliment gratuit, textul importantei cuvântări rostite de d. efor Ştefan Negruţi, cu prilejul serbărei de astă-zi a hramului sf. Spiridon.

—

Recruţii evrei au depus astă-zi jurămînt în faţa rabinului.

—

Se vor scoate la licitaţie pentru exploatare următoarele păduri ale statului din judeţul Iaşi pe un period începînd de la 1 Septembrie 1906 :

Pădurea Cârligu, cantoanele Spânzuratu şi Talmaciu de pe proprietatea Cârligu, plasa Copou, comuna Copou.

—

La 16 a. c. va avea loc o a doua serată a societăţei de sport, gimnastică şi muzică din Iaşi.

—

Fapte Diverse

In pădurea Boroianu a fost prins dezertorul Gh. Viţeleanu, evadat din închisoarea Galata, şi înaintat consiliului de război al corpului al 4-lea de armată.

*

A fost găsită moartă, în apropiere de Stânca-Cârpiţi, femea Anica Toderiţă. Ea, se crede, că a îngheţat de frin, căci având darul beţiei, dormea de multe ori, nu numai afară din casă, ci şi din sat.

—

Strejarul Dimitrie Ţibănescu, din comuna Mironeasa, a spart caseta agentului fiscal, în seara de 7 spre 8 corent, furând suma de 72 lei. In casetă ăe aflau 658 lei. Cazul se cercetează.

O faptă prea onorabilă

— D. C. Penescu, pe cînd era primar al Iaşului, a stăruit şi obţinut, prin scrisori, inscrierea frauduloasă, in listele de recruţi, a unui evreu din Iaşi —

In numărul nostru de Duminică, 10 c, dedicasem un articolaş fostului primar Penescu.

Scriam în acel articolaş :

In Martie 1904 se afla la putere partidul liberal.

Primarul Iaşului şi deputat al colegiului I de Iaşi era, pe atunci, d. C. B. Penescu.

Voim să ne răspundă de urgenţă d-nul Penescu, ce-ar zice d-sa dacă primarul celei de a doua capitale a ţărei s'ar amesteca în daraveri de recrutări pentru armată ?

Ce-ar zice d-sa, dacă primarul Iaşului ar da scrisori, pe la sorţari evrei, cari, prin urmare n'ar putea măcar avea scuza că erau scrisori date pentru a-şi asigura simpatii electorale ?

Ce ar zice d-sa, dacă primarul Iaşului, ar stărui, tot prin scrisoare, ca un tînăr evreu, care n'a împlinit nici vrîsta de 20 ani, cu domiciliul în Iaşi, să fie înscris în listele recruţilor unui alt judeţ ?

Ce-ar zice d-sa, dacă scrisoarea primarului de Iaşi, refuzată de prefectul unui judeţ, din cauză probabil, că conţinutul ei nu putea fi satisfăcut, ar fi adresată, spre încercare, unui alt prefect, care să satisfacă rugămintea primarului magistrat al Iaşului, adică să obţie înscrierea în listele de sorţi a unui tînăr, cu domiciliul în oraşul acestui primar dar care n'avea însă nici 20 de ani?

Am dori să cunoaştem, în aceste privinţi părerea fostului primar al Iaşului.

Cu care prilej d. Pennescu va bine-voi a ne mai răspunde :

Cunoaşte d-sa pe un domn Sache Schwartz ? Cunoaşte d-sa pe un domn Samoil Sadagorski ?

Să bine voiască a răspunde.

La aceste întrebări categorice n'am primit nici un răspuns.

Vom respunde noi.

In anul 1904 d. C. B. Pennescu se află în fruntea treburilor comunei Iaşi.

Era în Februar, pe vremea recrutărilor pentru armată.

Un tînăr evreu din Iaşi, cu numele Samoil Sadagorschi născut la *31 August 1883*, neavînd încă *21 ani împliniţi*, dorea să scape din armată.

El nu se afle, însă, înscris pe liste, de oare ce nu împlinise, după cum am arătat, vîrsta cerută de lege.

Aflînd, însă, că în acel an, în jud. Putna, se făceau recrutări foarte amabile, Sadagorski recurge la *primarul Iaşului*, ca acesta să-i **faciliteze înscrierea frauduloasă în listele de la Focşani.**

Cînd vom cita depunerea dinaintea judelui instructor a lui Sadagorski, se va vedea că el n'a stăruit să fie înscris la Iaşi, domiciliul său, *temindu se să nu fie denunţat.*

Domnul Penescu, bărbat gentil, dădu protegiatului seu *o scrisoare către prefectul N. N. Săveanu, iar către doctorul recrutor avea o scrisoare de la d. I. Cocea, pe atunci funcţionarul d-lui Pennescu la primărie.*

Prefectul Săveanu **nu dădu atenţie** *scrisorei fruntaşului de la Iaşi.*

Atunci Sadagorski, care se vede, avea serioase legături de prietenie cu primarul de la Iaşi, se întoarse aci şi obţinu de la primar **o altă scrisoare către prefectul Dimopol** *de la Bârlad.*

Inscris fraudulos la Bârlad, Sadagorschi fu examinat şi scutit de ori ce sârviciu militar.

*

Acum vom produce dovada oficială a faptelor : sunt depunerile, dinaintea judelui instructor al tribunalului Putna, ale lui Sadagorschi şi ale lui Schwarţ, unchiul acestuia :

Cabinetul Jud.-Instructor al Trib. jud. Putna

Depunere de martor

Anul 1904 Martie în 16

Inăintea noastră N. C. Penciulescu jud. Instructor.

Sache Scvartz, de 28 ani, domiciliat în Iaşi str. Ştefan cel Mare de profesie comersant, de religie mosaică, nefiind rudă sau în serviciul părţilor.

Supuindu-se jurământul prevăzut de art. 61 proc. pen. şi întrebat în chestiunea pentru care a fost chemat, ne-a dat următoarele răspunsuri : Cunosc pe Zalmanovici din Iaşi şi auzind că la Focşani este o comisie de recrutare mai bună, m'am gîndit că aşi putea aci să scap pe un nepot al meu Sadagurski Samoil, care trebuia să tragă sorţi anul acesta.

In acest scop am venit la Focşani luînd cu mine o scrisoare de recomandaţie de la d. *Primar Pennescu*, către d. Prefect Săveanu. In Focşani m'am întâlnit cu Zalmanovici pe stradă şi cum m'am întîlnit, m'a întrebat dacă nu am vre'un tînăr care să tragă sorţi şi să'l scape prin d. dr. Teodoru de armată, dându-mi să înţaleg că aceasta o face în schimbul unei sume de bani.

Nevoind să am de a face cu Zalmanovici, m'am interesat dacă d. Săveanu prefectul, este în oraş şi aflînd că e plecat. m'am gîndit că ar fi bine să mă duc la Iaşi şi să iau o scrisoare către d. dr. recrutor Teodoru mai cu seamă că mi se spuse de Zalmanovici că prin el face ast-fel de afaceri.

Am luat de la Iaşi o scrisoare către d. D-r. de la d. Ilie Cocea o rudă de a d-sale şi înapoindu-mă la Focşani m'am întâlnit din nou cu Zalmanovici, care ma introdus la d. D-r. Aveam în gînd ca pentru serviciul ce'mi face Zalmanovici să'i dau ceva. D-l Doctor a venit în odae la Zalmanovici şi presentându-i scriaoarea l'am rugat că dacă poate să facă ceva pentru nepotul meu. D-sa a examinat pe Sadogorski şi mi'a spus că nefiind înscris aci n'are să poată face nimic. Am comunicat d-lui dr. Teodoru *că am o scrisoare şi către d l Prefect* şi cred că am să obţin înscrierea lui şi atunci d-sa mi-a spus ca să mă duc la d. prefect.

Am plecat la prefectură şi *dând d-lui Prefect scrisoarea ce aveam de la d. Penescu, d-sa mi-a spus că* **nu poate să înscrie pe nepotul meu**, aşa că am plecat.

Intîlnind pe Zalmanovici mi-a spus că cu toate că prefectul a refuzat

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

19

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

„Te rog deci să primeşti acest titlu de rentă, la purtător, a cărui venit va fi consacrat în întregime, pentru educaţiunea fiului d-tale. Va trebui să-l plasez în unul din marile licee din Paris, unde va primi toată instrucţiunea cerută".

La această scrisoare era adăogat un titlu de rentă la purtător de 5000 lei ânual.

D-na Marion nu putu să refuze acest dar făcut fiului seu, dar chiar de ar fi voit, n'ar fi ştiut cui să adreseze bonii.

— Fie zise ea, e pentru Maxim.

In acest timp, ea cugetă multă vreme. O lume întreagă de gândiri străbută spiritul seu. Din toată neliniştea trecutului, din toate durerile îndurate până acum, un sentiment se detaşa lamurit în sufletul ei—nu un sentiment de fericire, dar unul de linişte. Era cel dintăi.

George nu putuse să scrie această scrisoare ; el n'ar fi întrebuinţat astfel de termeni.

Cine dar putea cunoaşte cu atîta exactitate situaţia Ninei ? El şi tatăl său erau singurii capabili de a se interesa de soarta lui Maxim. Probabil că titlui de rentă venia de la d. Pernelin. Va să zică acesta supraveghea mereu de frumoasa Marion, dar de astă dată supravegherea era plină de solicitudine bine-voitoare.

Nina scoase un suspin şi strînse cu îngrijirea scrisoarea. Voind să urmeze cu scrupolositate instrucţiile ce i se dădeau, ea luă măsurile necesare pentru a plasa pe fiul seu într'un stabiliment de instrucţie secundară.

Zece ani se strecurară, Maxim devenise un tînăr frumoă şi încîntător, iubind plăcerile dar adorând mai presus de toate pe mama sa.

Maxim, după terminarea studiilor, trecuse esame strălucite ; în momentul în care începe povestirea noastră el urma cursurile şcoalei de drept. Bogat, posedând 5000 lei anual, pe care mama lui i abandonase cu totul, tânărul student duşea o viaţă veselă, având ca ţintă vecinică de a face pe mama sa fericită.

Dar aceasta nu căuta altă-ceva de cât fericîrea fiului seu şi departe de a-l acapara, din contra ea ceru de la el ca să ducă aceiaşi existenţă pe care o duceau toţi camarazii sei de vrâstă şi de şcoală.

Intre aceştia din urmă era unul, pe care fiul frumoasei Marion, îl afecţiona mai ales acesta era Charles de Bonnenil.

Acesta era un tînăr, cu cîţi-va ani mai în vrâstă de cât Maxim. El purta titlul de marchiz şi părea că posedă o foarte mare avere pe care o cheltuia cu multă prodigalitate.

Cum s'au cunoscut ei ? In felul banal a tinerilor cari se întîlnesc într'o seară, în mijlocul unei societăţi, merg unul către altul, vorbesc, îşi plac, se revăd şi termină prin a se titui şi a-şi deveni buni prieteni, fără a şti pentru ce şi cum s'a întâmplat aceasta.

Pentru întâia oară Charles a văzut pe Maxim într'o cafenea din cartierul Latin, unde se întruneau cîţi-va camarazi, studenţi, spre a petrece şi a discuta împreună, după obiceiul acestor tineri.

Marchizul era un tovarăş vesel, iubind plăcerea, jucînd cu pasiune, vorbind despre tot şi toate arătând un brio îndrăcit.

Maxim redus la început de această fecunditate abondentă, se leagă atît de bine cu Bonnenil, că nu era nicăiri nu făcea cel mai mic pas, nu se ducea în vre-o societate, fără a fi întovărăşit de Charles de Bonnenil.

Tânărul nu avea secrete faţă de mama sa. El i verbi deci despre legătura sa cu acest tînăr, fără însă ca mama sa, şă dee multă atenţiune acestui fapt.

Frumoasa Marion, cînd pul seu i vorbea, surâdea la această frumoasă figură, ne ascultînd cuvintele pe care i le spunea, dar privind la trăsăturile feţei sale, care-i aminteau din zi în zi mai mult pe acele ale iubitului seu George.

Maxim vorbea, fără încetare şi mama sa asculta acest ciripit, care-i părea farmecul unei muzici.

Intr'o zi, cu toate aceste, după ce Maxim i repeta pentru a douăzecea oară numele de Aonnenil, Nina întrebă ;

— Cine e acesta ?
— Cel mai bun amic al meu.
— Da. Dar ce face el ?
— Nimic.
— Cum nimic.
— Trăeşte din rentele sale.
— Ah ! E bogat ?
— Vezi bine !

(Va urma)

să'mi înscrie nepotul, el crede că poate să obţină înscrierea prin alte căi şi că să merg să mă înţăleg cu dr. Teodoru. Spuindu-i că nu am putut obţine înscrierea, d-sa mi-a spus că atunci nu poate să'mi facă nimic şi am plecat acasă. Am luat o scrisoare **din nou de la d. Penescu către d. Prefect din Bârlad**, Dimopol şi acolo înscriindu-se nepotul meu Sadagorski, d-nul recrutor examinîndu'l înaintea comisiunei **l'a găsit bolnav şi l'a scutit**.

Vă declar însă că nu am dat la nimeni nici un ban pentru scutirea nepotului meu.

Nu ştiu dacă Sadagorski a fost înscris şi la Iaşi.

Altă ştiinţă n'are, s'a cetit, stărue şi a semnat.

Jude Instructor Penciulescu
Sache Schvartz
Grefier Stroescu

Depunerea Samoil Sadagorski

Sunt născut în Iaşi şi anul acesta trebuind să trag sorţii *am căutat şi eu ca ori şi care tânăr, dacă este posibil să scap de armată.* Unchiul meu Sache Schvartz, cunoscînd bine pe o rudă a doctorului V. Teodor din Iaşi anume Ilie Cocea, a luat o scrisoare de recomandaţie de la el către doctor, *cum şi una de la d. primar Penescu*, către d. prefect Săveanu şi urcîndu-se cu mine în tren m'a adus la Focşani ca să trag sorţi aci şi să scap de armată. *Nu am căutat să scap de armată în Iaşi fiind-că sunt cunoscut*, m'am temut să nu mă denunţe mai în urmă cine-va şi să dau de bucluc. Venind la Focşani, m'am dus cu unchiul meu la hotel Regal, unde era tras în gazdă d. Teodoru şi dîndu-i scrisoarea d-lui Cocea, d-sa m'a examinat şi spus că nu o să mă poată scăpa fiind-că nu sunt înscris în listă.

Nu sciu dacă unchiul meu n'a dat ceva pentru visită, fiind-că nu mi-a spus şi nici nu l'am întrebat. Unchiul meu s'a dus apoi la d. prefect cu scrisoarea d-lui Pennescu însă d-sa a refuzat să mă înscrie în listă. Văzând că nu e posibil să scap de armată la Focşani fiind-că d. prefect se opunea, am plecat la Iaşi, unde unchiul meu luînd *o altă scrisoare de la d. Penescu către d. prefect Dimopulo* de la Berlad ne-am dus acolo şi d-sa înscriindu-mă în liste m'am presentat înaintea Comisiei de recrutare unde d. dr. Vereanu, medicul recrutor din Iaşi, m'a scutit găsindu-mă că sufăr de infiltraţia plăminului sting. Comisiunea presidată de d-l prefect Dimopulo m'a scutit de armată.

Ce o fi vorbit unchiul meu cu d. prefect Dimopulo când i-a dat scrisoarea nu sciu, fiind-că nu am fost faţă. Nu sciu dacă s'a dat vre-un ban la cine-va pentru scaparea mea de armată.

S'a cetit, stărue şi a semnat.

Jude Instructor *Penculescu*,
Sadagorski Samuel
Grefier *Stroescu*.

*

Să ne mai mirăm de ce Liberalul **a îmbrăţişat pe Teodoru, autorul fraudelor de la Focşani?**

——

Minesterul de interne a înaintat noile registre pe anul 1907, pentru cancelaria poliţiilor din Târgul-Frumos, Ungheni şi Sculeni.

—

A fost declarată epidemia de morbidă în următoarele comune: Băiceni şi satul Hodura com. Cotnari.

—

Inspectorul comunal al plăşei Şipote a cerut localul şcoalei, pentru ca se dea un bal de bine-facere în folosul societăţei „Meletian", pentru asigurarea vitelor.

—

Aproape toţi erau nemulţumiţi eri de localul provizor în care au fost instalate secţiunile Curţei şi unde urmează să se instaleze şi secţiunile I şi II ale tribunalului.

Magistraţii, ca şi publicul, se plîngeau de camerele de audienţă: cea a secţiei I este absolut neîncăpătoare.

Avocaţii dacă au scăpat de plictisitoarea robă apoi se plîng de faptul că n'au cameră unde să-şi pue paltoanele.

Desperată în înţelesul adevărat al cuvântului, era cucoana Maria, birtaşa.

Cucoana Maria, care reprezintă arta culiară în templul Zeiţei Dreptăţei, n'a primit încă deslegare, dacă va putea, sau nu instala un birt în noul local.

După cum se vede, nemulţumirea era generală,

—

Eri după amează a avut loc, în amfiteatrul Institutului Anatomic, cursul de deschidere a d-lui dr. Bălăcescu, noul profesor de medicină operatorie de la facultatea noastră de medicină.

A asistat un public foate numeros, compus din profesorii facultăţei şi un mare număr de medici şi studenţi:

D. dr. Bălăcescu, recomandat de către d. dr. V. Bejan, decanul facultăţei de medicină, a pronunţat o frumoasă disertaţie stiinţifică, mult gustată de publicul auditor.

După ce a mulţumit d-lui decan şi a adus laude profesorilor Ieşeni, d-sa a arătat rolul important al facultăţei noastre mediciniste şi al universităţei Ieşene în genere, care a dat ţerei cele mai multe din ilustraţiunile universităţilor noastre.

Trecînd la partea specială a chestiunei d-sa arată rolul important al medicinei operatorii şi face consideraţiuni ştiiţifice foarte interesante pentru publicul specialist care-l ascultă.

In genere d. dr. Bălăcescu a făcut o foarte bună impresie şi în ciuda susţinerilor d-lui dr. Toma Tomescu, facultatea nostră de medicină a găsit în d-sa un element de valoare.

Ultime informaţii

—

Chestiunea disolvărei clubului liberal din Iaşi, va fi adusă în discuţiunea comitetului executiv al clubului de la centru.

Chiar mîine, Mercuri, se va întruni la Bucureşti comitetul executiv.

Domnii P. Poni, C. Stere, N. Gane, C. Climescu, Buicliu, care represintă clubul din Iaşi la Bucureşti, vor lua parte la intrunirea comitetului.

D, Poni va arătă că a fost nevoit să disolve clubul, spre a face o mare epuraţiune în sensul de a elimina elementele disolvante.

Bătrînii, sunt, în adevăr, hotărîţi să elimineze pe toţi turburătorii şi să formeze un nou comitet executiv, care se va compune din cel mult 10 persoane, iar nu din 21 ca până acum,

D. N. Gane, acuzat că—ar sprijini, pe sub mînă, acţiunea fiului seu—membru al disidenţei, va trebui să se pronunţe categoric cu cine merge.

——

Vom publica în extenso interesantele dezbateri ce s'au urmat în cameră cu prilejul comunicărei făcute de d. Lascar Antoniu în chestia Nottara.

——

Parlamentul va lua vacanţă Mercuri 20 Decembrie, şi nu Mercuri 13 Decembrie, cum s'a zis ieri greşit.

——

Doctorul Niemirower, care a participat la întrunirea sionistă din Craiova, s'a întors attă-zi în Iaşi şi a declarat că turburările din capitala Olteniei, au fost provocate, în bună parte, de elevi de liceu.

——

Strămutarea secţiei III a tribunalului şi a corpului de portărei în casa din strada Golia, întimpină dificultăţi prin acea că, în aceeaşi casă se află instalată şi o cantină şcolară, care are contract până în April.

——

Bătrânii liberali afirmă că disidenţa se compune din următoarele trei categorii: 1) tineret fără experienţă; 2) drojdie şi 3) câţi-va pensionari.

——

Dizolvarea clubului liberal

— Noui detalii —

Domnii G. G. Mârzescu şi X. Eraclide au fost alaltăieri la Podu Iloaei şi la Tg. Frumos şi au avut întrevederi cu liberalii de acolo.

Tinerii liberali vor ţinea o întrunire la Tg. Frumos.

*

In discursul ţinut la club, d. Stere a întrebat pe d. G. G. Mârzescu:

— Te rog „dragă Georgel" să-mi declari pe onoare, că tu eşti sufletul agitaţiunilor şi că in dărăptul tău nu se află alt cine-va".

Era o aluzie directă la d. N. Gane.

D. Poni ştie aceasta, ştie că colegul seu de club îl ruinează şi de aceia a profitat de primul prilej spre a demisiona.

*

Fapt este, că tineretul liberal dispunea de majoritatea clubului şi că sînt hotărâţi să miargă înainte.

Ei cer înlăturarea D-lor Poni, Săndulescu, Fîntânariu, Vasiliu şi Lepadatu.

*

D. Poni va pleca la Bucureşti spre a referi D-lui Sturza asupra situaţiei.

In vederea prieteniei d'intre domnii Poni şi Sturza, tinerii liberali s'au pronunţat de pe acum contra amestecului şefului într'o chestie pur locală.

*

Tinerii liberali voiau să ţie o întrunire ieri sară la club. Cum cheile le confiscase d. D. Botez, sau pus insistenţi ca să le dee îndărăpt.

D. Botez, ca să scape, a remis cheile d-lui Poni.

——

D. Poni a hotărât să retragă domnilor Gh. Mârzescu şi A. Gane, delegaţiunea ce li s'a dat în redacţia Liberalului.

Un redactor al ziarului citat, al carui nume nu poate fi tipărit în ziar va fi înlocuit.

——

Serbarea de la Sf-tul Spiridon

Astă-zi, hramul Sf. Spiridon, serviciul religios a fost oficiat cu mare pompă de către I. P. Sa Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei încunjurat de numeroşi preoţi în frunte cu P. S. Sa arhiereul Ghenadie, vicarul bisericei Sf. Spiridon.

Foarte multă lume a azistat le serviciu iar corul a acompaniat slujba religioasă.

La ora 11 jum serviciul divin fiind terminat lumea în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul, S. Sa Arhiereul şi preoţii, sue în saloanele epitropiei unde de asemenea se află d-nii epitropi Şt. Negruzzi şi G. D. Şerban, Z. Zarifopol, directorul epitropiei, Gh. Lascar, primarul oraşului, Savel Manu, prim ajutor, N. Cananău, prefectul poliţiei, toţi şefii de autorităţi, medicii primari şi secundari ai spitalului Sf. Spiridon şi funcţionarii numitului aşezămînt.

Vorbesc pe rînd:

I. P. S. Sa Mitropolitul care arată cît de mari şi însemnate sunt foloasele pe care le aduce caritatea creştină pentru suferinţele mulţimei. I. P. S. Sa laudă activitatea pe care o desfăşoară actualii epitropi.

P. S. Sa Arhiereul Ghenadie inzistă pe larg asupra frumoasei activităţi desfăşurate de actualii epitropi întru îndeplinirea grelei misiuni ce li s'a dat şi arată cît de mari şi numeroase sunt înbunătăţirile aduse de actuala epitropie.

Apoi vorbeşte din partea epitropiei d. Şt. Negruzzi care pronunţă interesanta cuvîntare pe care o dăm ca supliment a numărului de faţă.

—

Intrunirea Marelui Colegiu Universitar

—Convocarea de aseară. Demnitatea Universităţei ieşene jignite. Azistenţa. Discursurile. Propunerea d-lui dr. Manicatide. Cine să facă parte din comisiune. D. Cuza şi întrunirea publică Textul telegramei către d. Disescu. Moţiunea.

Am anunţat din timp convocarea marelui colegiu al Universităţei din Iaşi pentru aseară, ora 8 jum., şi am arătat că scopul acestei convocări este a se găsi o soluţie în chestia transferărei d-lui Longhinescu, chestiune care precum se ştie, a devenit o chestie de principiu şi a înbrăcat caracterul unei loviri aduse Universităţei din Iaşi.

Au răspuns la convocare 27 de profesori Universitari din 50, cîţi formează colegiul Universitar şi anume:

C. Climescu, Paul Bujor, P. Poni I. Rallet. Dr. Socor, Dr. Puşcariu, I. Simionescu, Dr. V. Bejan, Dr. Manicatide, Dr. Bălăcescu, Dr. Juvara, I. Burada, M. B. Cantacuzino, Dr. Bogdan, A. Naum, Dr. Riegler, dr. Botez, Teohari Antonescu, A. C. Cuza, G. G. Longhinescu, Dr. Demetriade.

Intrunirea prezidată de d. C. Climescu rectorul Universităţei, a avut loc în sala rezervată. şedinţelor Senatului Universitar.

D-sa expune chestiunea care agită astă-zi Universitatea de Iaşi şi arată cum catedra de Drept Roman de la facultatea juridică din Capitală fiind scoasă la concurs, Senatele Universitare au fost chemate să se pronunţe asupra lucrărilor candidaţilor. D. Longhinescu, fiind profesor definitiv la Iaşi, Senatul Universitar de aci s'a pronunţat pentru transferare. Senatul din Capitală, însă, s'a pronunţat pentru concurs şi d. Vlădescu, pe atunci ministrul instrucţiunei, s'a unit cu părerea Senatului Universitar din Capitală.

D. Climescu recunoaşte că din punct de vedere al legei, ministrul poate să aibă dreptate, dar deciziunea constitue o jignire profundă adusă Universităţei din Iaşi.

După d. Climescu ia cuvîntul d. I. Burada, care ca membru în comisiunea pentru concurs este în măsură să arăte care este situaţia de fapt în această chestiune.

D-sa susţine că trebuie de procedat cu energie şi în mod cât se poate de urgent, întru cât săptămîna aceasta urmează să reînceapă concursul.

*

Discuţiunea este deschisă.

D. dr. Manicatide, luînd cel dintâi cuvântul, crede că cel mai nimerit lucru ar fi să se aleagă o comisiune din partea celegiului Universitar care să pue în curent pe ministru despre sentimentele de care este animată Universitatea din Iaşi în această chestie şi cât de jignitoare crede ea că este soluţia dată de fostul ministru al instrucţiunei.

D. A. C. Cuza, crede că trebueşte o acţiune energică, trebueşte protestat cu energie şi la protestarea Universităţei din Iaşi, trebue adăugată şi protestarea cetăţenilor celei de a doua Capitale, care să fie chemaţi la o întrunire publică.

D. dr. Socor, povesteşte o discuţiune pe care ar fi avut'o cu d-nul Disescu şi spune că trebue lucrat spre a se împedica lovitura adusă Universităţei noastre, lovitură care odată reuşită, ar însemna o diferenţiare între cele două Universităţi pe când în realitate trebue făcut totul cu putinţă spre a ajunge la o complectă egalizare.

D. dr. Juvara, arată că în concepţiunea tuturor acelor în măsură de a-şi da seamă de rostul şi însemnătatea Universităţilor, ar trebui să fie definitiv stabilit că departe de diferenţiare. neegalizări etc. Universităţile noastre trebuie să se complecteze, să formeze un tot complect şi perfect armonic. Ar trebui ca profesorii din Capitală să vie mai întâi pe aci pentru ca studiul în genere să se resimtă de cunoştinţele şi talentele lor. Expune care sunt ideiile d-lui Disescu în această chestinne şi conchide că are speranţe de reuşita comisiunei Uuiversitare

Cere ca comisiunea în chestiune să-şi asocieze şi pe reprezentanţii oraşului Iaşi.

De această părere sunt şi d-nii Teohari Antonescu şi I. Burada.

Discuţia ăe închide şi d. Matei B. Cantacuzine este însărcinat cu redactarea moţiuuei care este ast-fel redactată:

Consiliul universitar din Iaşi, întrunindu-se în seara de 11 Decemb. 1906, în urma convocărei făcute de d. rector al acestei universităţi.

Luând în consideraţie lămuririle date de d. rector şi desbaterile urmate cu privire la deciziunea luată de fostul ministru al Instrucţiunei publice, care, fără a ţinea seama de recomandarea făcută de senatul acestei Universităţi, în persoana d-lui profesor Longhinescu, pentru catedra de Drept Roman, vacantă la Facultatea de drept al Universităţei din Bucureşti, s'a unit cu părerea emisă de senatul Universitar din Bucureşti, de a se ţinea concurs de agregat pentru această catedră.

Considerând că dacă această deciziune în contra căruia senatul acestei Universităţi a protestat prin votul său, cu data de 1 Decembrie a. c., ce s'a comunicat d-lui ministru s'ar menţinea, ea ar nesocoti în mod vădit litera şi spiritul legei, care în modul de organizare şi recrutare a învăţământului superior, crează un singur corp Universitar, cu deopotrive condiţiuni de admisibilitate şi şi îndatoriri şi cu deopotrivă rang şi drepturi pentru profesorii din ambele Universităţi.

Că a admite ca un profesor definitiv de la o catedră a Universităţei din Iaşi, să nu poată, cu toată recomandarea senatului acestei Universităţi, să fie admis a ocupa catedra simulară la Universitatea din Bucureşti, de cât în urma unui nou concurs şi numai în calitate de agregat, ar constitui o atingere flagrantă la o situaţiune legalmente dobîndită, o jignire a sentimentelor de demnitate şi de reciproc înaltă consideraţiune, ce trebue să domnească în corpul universitar întreg şi mai cu samă o lovitură revoltător de nedreaptă şi umilitoare aduse prestigiului Universităţei din Iaşi, ca instituţiune de stat —şi spre a-şi putea îndeplini înalta menire culturală şi normală, are nevoe şi dreptul de a fi respectată de representanţii autorităţei centrale a statului.

Consiliul univerzitar fiind în drept şi dator să apere interesele Universităţei ce o reprezintă şi socotind că autoritatea centrală, care din lege are puterea şi însărcinarea de a alege din părerile emise de ambele senate Universitare, acea care îi pare mai conform cu interesul învăţămîntului public şi cu prestigiul corpului profesoral, nu poate, sub cuvînt de continuitate în serviciile publice sau de condescendenţa câtră nu fost ministru, să se considere legată printr'o deciziune ministerială anterioară atunci când soluţiunea ce se propune prin această decizie e vădit contrară cu spiritul si scopul legei şi când îi se cere o indreptare.

Decide: numeşte o comisiune compusă din d-nii Climescu, dr. Bogdan, Găvănescul, Dimitrescu, dr. Juvara şi dr. Socor, care cu azistenţa d-lor profesori ai acestei universităţi, care sunt membrii în parlament, să întervină pe lângă d. Ministru de instrucţie şi d. Preşedinte al consiliiului de miniştri şi care la caz de nevoie să supună tînguirea consiliului univerzitar inaltei aprecieri a M. S. Regelui.

Se alege apoi comisiunea care se plece în astă-seară Marţi în capitală spre a se prezenta ministrului.

Fac parte din această comisiune d-nii: C. Climescu, V. Dimitriu, I. Găvănescu, Dr. Bogdan, Dr. Socor, şi Dr. Juvara.

Comisiunea, înainte de a se despărţi, a adresat d-lui Disescu următoarea telegramă:

In chestiunea gravă a ştirbirei autorităţei universităţei din Iaşi, consiliul universitar întrunindu-se şi discutând asupra cazului a ales o comisiune care să vă supună doleanţele universităţei Ieşene.

Rugăm a ne fixa mâine Mercuri o oră de audienţă.

Cum am spus, comisiunea pleacă în astă-seară în capitală.

Ultima Oră

Bucureşti 11 Decembrie.

Camera

Bucureşti.— Se depune un proiect de lege, din iniţiativă parlamentară, ca din excedentul bugetar să se iee 50,000 lei pentru a se rădica o statue poetului Bolintineanu.

Ministrul de resboiu depune un proiect de lege privitor la pensiunele şi ajutoarele meseriaşilor civili întrebuinţaţi în armată.

O demisiune senzaţională

Bucureşti.— ***D. A. Djuvara, fost ministru, a demisionat din comitetul executiv al clubului liberal din Bucureşti. Motivul este că n'a figurat între delegaţii cari au organizat congresul.***

Decapitarea dlui Stoicescu

Bucureşti.— ***Se comentează cu aprindere faptul că d. Sturza ar fi aispus să iee şefia d-lui C. Stoicescu, la Ploieşti, şi s'o treacă d-lui A. Radovici.***

Telegrama Benişache.

Bucureşti. — *Contestarea de către* Voinţa *a telegramei pe care d. Sturza ar fi trimis-o d-lui Benişache, preocupă toate cercurile.*

Se afirmă că telegrama este apocrifă.

Prânz parlamentar

Bucureşti.—D. C. Disescu, ministrul instrucţiunei, va oferi Vineri seara un prânz colegilor sei din senat.

Vizită

Bucureşti.—*D. M. Cantacuzino, primarul capitalei, întovărăşit de 6 consilieri municipali, vor pleca la Viena, în ziua de 20 c. spre a întoarce vizita primarului Viènei, care, precum se ştie, a fost prin Iulie în Bueureşti.*

Intoarcerea vizitei a întârziat din cauza boalei doctorului Lueger.

Manifestaţiuni antisemite

Craiova.—*Manifestaţiunele antisemite ce au avut loc aci Duminică, s'au repetat şi eri.*

Turburătorii find în mare parte evrei, profesorii liceului s'au întrunit spre a discuta cazul.

Cum, însă nu s'a putut stabili nimic precis, elevii au fost admonestaţi.

Contele Zichy pe moarte

Buda-Pesta.—Din Meran se comunică că contele Eugen Zichy, cunoscut fruntaş politic ungur şi membru în camera magnaţilor, este pe moarte.

Expoziţia română şi Ungurii

Bucureşti.—**Din Oradea-Mare se vesteşte că, din ordinul ministrului instrucţiunei publice, contele Aponyi, s'a deschis anchetă judiciară contra acelor profesori, cari, astăvară, vizitaseră în corpore expoziţia din Bucureşti.**

Ei vor fi daţi judecăţei sub inculparea că au agitat contra siguranţei statuluì maghiar.

Intervenţie în favoarea Aromânilor

Constantinopol. — In ultimele 2 şedinţe ale sinodului Patriarhul ecumenic a comunicat că marele vizir a intervenit în numele M. S. Sultanul în favoarea aromînilor.

Intre altele marele vizir a cerut recunoaşterea iradelei din 1905, a comunelor Cuţo-Vlahe şi îndepărtarea Mitropoliţilor din Grebena şi Monastir.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numerŏse imitatiuni şi contra faceri. — A exige acestŭ semnătură in patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi in principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTATORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua efleacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELOM DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 25.—Iași, Joi 14 Decembrie 1906

BOLINTINEANU

Am aplaudat propunerea făcută în cameră de D-l deputat dr. Athanasescu, ca din excedentul budgetar al anului acesta, să se dea 50000 lei pentru înalțarea unei statui poetului Bolintineanu.

Se cuvine, mi se pare, ca acum cînd am sărbătorit cea mai frumoasă pagină din istoria neamului nostru, cînd ne-am deschis așa de larg drumul înainte către un viitor de liniște și de muncă, să nu începem a uita vremile grele și oamenii de jertfă care ne-au hărăzit libertățile de acum.

Din frumosul excedent, pe care politica chibzuită a guvernului, ocrotită de imprejurări fericite, ni l'au dăruit în anul acesta de sărbătoare, cea mai mare parte își are, firește, destinația dată, in vederea nevoilor izvorite din mersul ascendent pe care-l urmăm. Cu acoperirea acestor nevoi, facem operă de oameni cuminți, cari nu se socotesc bogați numai prin economiile strînse în ladă, ci mai cu seamă prin putințele ce și le creează de a-și mulțumi aspirațiile cele mai largi.

Stabilind tot mai multe rețele de căi ferate, inmulțind mereu instituțiile de cultură, dînd apărarei noastre naționale toată putința de a ne asigura o propășire pacinică și netulburată, vom face tot ce se cuvine să facă o națiune liberă, mîndră de libertatea pe care o pune în serviciul muncei și al civilizațiunei. Dar nimic nu ne oprește, și din potrivă totul ne îndeamnă, de a rupe din cînd în cînd fărâmituri, chiar îmbelșugate, din avutul nostru, în scopul de a glorifica trecutul cu faptele și cu oamenii săi mari.

Căci această glorificare, nu e numai un act de recunoștință și de pietate, e în același timp legătura dintre ceea ce a fost și ceea ce va să fie, este pilda munci, a jertfei, a dragostei de neam, care trebue să călăuzeazcă mereu generațiile în mersul lor înainte.

Bolintineanu e poetul tinereței noastre. Accentele lui elegiace ne-au dat cele dintăi melancolii, după cum de la el am învățat cele dintăi cuvinte de cald patriotizm. Opera lui intră fatal în primele elemente ale culturei noastre, cu nota sa puțin naivă, cu versul său cald și armonios, cu nemărginita dragoste de țară care se resfiră nu numai din întregul ei, dar din fie-care gîndire luată în deosebi. Cine dintre noi, a găsit în fantazia sa un chip care să înlocuească figura lui Mihai Viteazul așa cum ne-a dat-o poetul de la Bolintin în legendele sale?

Alături de Heliade, Bălăcescu, Boliac, Cîrlova, Alexandrescu și mai tîrziu de Alexandri și atîțea alții, Bolintineanu ne vorbește de o epocă de glorie. Ca și toți aceștia el n'a fost numai un cîntăreț al vremilor ce se arătau ochilor lor de inspirați, ci a fost în același timp un răzvrătit și un luptător. Și cînd spunea de pildă:

Viitor de aur țara noastră are
Și prevăd prin secoli a ei înălțare...

o spunea că el era dintre aceia care pregăteau viitorul de aur în spre care mergem acum.

Totuși este adevărat,—în sufletul acesta mare, nevoea luptei nu pare a fi intrat de cît numai din priceperea evenimentelor și numai din impulsul datoriei naționale. De aceea Bolintineanu a rămas mare, mai puțin ca om politic de cît ca scriitor. Rămînînd până la sfîrșit depozitarul sever al poeziei sale, îndepărtîndu-se mereu de la viața politică pe măsură ce imprejurările nu-i mai cereau imperios concursul său, uitarea a venit să-l învălue înainte de vreme, mizeria a urmat onorurilor de altă dată și boala grea de care a suferit în ultimii săi ani, l'au făcut să se stingă aproape părăsit de toți, într'o cameră albă de la spitalul Pantelimon.

A sosit oare timpul să oprim față de el nedreptatea nepăsărei noastre?

P

Reversul

Congresul, programul și domnul Benișache au întrat în cartea uitărei. Acum vine resbunarea!

După escomunicările cu forța se arată escomunicările benevole.

Un mare fruntaș liberal, fost ministru, d. Al. Djuvara, s'a escomunicat din comitetul executiv al partidului liberal din București,

D. Djuvara a procedat foarte logic. Sistemul escomunicărilor s'a aplicat acelora din liberali, care nu s'au arătat destul de colectiviști în conduita lor; iar delegați pentru organizarea congresului s'au numit fruntași.

Ori, d. Djuvara crede și parcă ar avea dreptate, că d-sa ie tot atât de fruntaș ca și d. Vintilă Brătianu.

De aceea s'a escomunicat singur.

Dacă jocul acesta cu escomunicările și cu auto-escomunicările va continua; dacă se vor ivi și aiurea frumoasele și instructivele scene de la Iași și de la Prahova, apoi șeful are să rămâie cu d. Bianu, Ionel cu fratele seu și acesta cu Ion Nădejde.

Intreabă-l, însă, pe domnul Sturza unde se duce și are să jure că merge la palat cu... lista noului minister liberal.

SADAGURSKI

Uite un om pe care nu'l cunosc, de a cărui existență n'am avut idee, dar al cărui frumos roman mă pasionează.

Sujetul romanului e acesta: în iarna anului 1904, pe timpul recrutărilor pentru armată, tînărul Sadagurski—trebue să fi fost tânăr de vreme ce n'avea de cât 20 ani—află că în Focșani se făceau recrutări filantropice. Medicul recrutor de acolo inventa filtrațiuni pulmonare, diabet, diverse insuficienți—și făcea pe clienții sei scăpați de ori-ce serviciu militar.

Sadagurscki—eroul nostru — voia să aibă și el o asemenea infiltrațiune și, prin urmare, trebuia să meargă la Focșani.

Dar cu infiltrațiunea singură nu mergea. Trebuia să obție înscrierea pe lista județului Putna, căci la Iași, unde 'i era locul, n'avea nici vrâsta cerută de lege, dar nici infiltrația pulmonară.

Zalmanovici, Iticovici, Rotenberg, și toți ceilalți colaboratori ai medicului recrutor, puteau să'i procure și 2 infiltrațiuni — dar n'aveau cum să'l treacă pe listă, fiind-că legiutorul n'a prevăzut ca și listele să se dee pe seama medicului recrutor.

Atunci Sadagurski începe să infiltreze și uite—minune mare!—se întoarce la Focșani cu o recomandație de la primarul Iașului.

Ce și-a zis Sadagurski? Primarul este persoana care, la ocazie, prezintă regelui pâinea și sarea; primarul este primul părinte al unui oraș; într'un târg primarul este cel mai mare magistrat. Prin urmare, recomandație mai bună nici că se poate.

Intors la Focșani cu acest prețios document, Sadagurski nici n'a voit să mai audă de Zalmanovici, Iacobovici etc.

De cât socoteala de la Iași cu cea de la Focșani—nu s'au potrivit de loc. Prefectul Săveanu n'a înțăles să infiltreze lista cu un străin de localitate, nevrâstnic.

Sadagurski vine iar la Iași. Povestește cazul primarului. Acesta nu desesperă, doar sunt 32 județe în țară!

Îi dă altă recomandație către prefectul de Tutova.

D. Dimopol, prefectul de pe atunci, satisface cererea, Sadagurski este înscris și—scutit.

Roman foarte scurt și foarte frumos. Roman de selecte moravuri, moravuri curate și înălțătoare.

Și uite cum, abea după aproape 3 ani, s'a descoperit că acest necunoscut Sadagurski este o epopee colectivistă.

De ar mai avea și un frate cu care să se repete frumoasa combinație!

DUPE DOI ANI

Solemnitatea serbărei hramului sf. Spiridon, a avut, anul acesta, o importanță cu totul osebită.

Bogata și instructiva dare de samă ce s'a făcut de d. efor St. Negruți, în numele tuturor epitropilor, ne-a ușurat să cunoaștem, în toate amănuntele ei, toate faptele caritabile ce decurg din legatele acelor oameni de inimă, cari și-au lăsat averile, sau parte din ele, pentru cei desmoșteniți de soartă și pentru cei suferinzi.

Citind darea de seamă, am văzut ce operă mare au făcut actualii epitropi și la ce fericite rezultate pot aduce cei trei factori: dorul de muncă, buna-voință și cinstea.

Dar ceea ce s'a făcut pe tărîmul social, în acești doi ani împliniți încă, de cînd domnii G. D. Șerban, St. Negruți și Ghyka, au fost chemați să gospodărească importanta instituțiune, merită o aparte subliniare.

Sub ultima epitropie a liberalilor, care a durat 4 ani, s'a vorbit mult de arendarea moșielor caselor sf. Spiridon obștielor țărănești.

S'a vorbit mult și s'a arendat, în condiția specială, o singură moșie: Românii.

Sub administrația actuală, în 2 ani, s'au arendat 6 moșii.

Procedînd ast-fel, actuala eforie a făptuit, dintr'o dată, 2 lucruri bune: a purtat fără reclamă, grijă de săteni și a realizat un punct din programul conservator, la realizarea căruia, mai pe larg, se lucrează actualminte și la ministerul domeniilor, în ce privește moșiile Statului.

Nimeni nu ne va putea invinui că adresăm complimente banale unor bravi prieteni politici, cînd vom spune, că darea de seamă de care ne ocupăm ne-a bucurat sincer, prin importantul ei cuprins—și cînd vom adresa epitropilor călduroase felicitări pentru rodnica lor muncă.

Protestul profesorilor

Energică și demnă este moțiunea de protestare a înaltului colegiu universitar în chestiunea catedrei de drept roman, vacantă la facultatea din capitală.

Fostul ministru al instrucțiunei publice, d, Vlădescu, se asociase la părerea senatului universitar din București, în ce privește scoaterea la concurs a catedrei vacante.

Domnul Vlădescu a uitat, însă, că d-sa însuși a fost în cazul în care se află astă-zi d. St. Longinescu.

D. Vlădescu a fost și el profesor la Iași și s'a permutat la București.

Știa foarte bine d. Vlădescu, că faptul că Universitatea din Iași nu se află situată pe bulevard ca acea din capitală, nu o împedică să aibă profesori iluștri, nu impedică, iarăși, ca prelegerile ce se țin la Iași să fie măcar la înălțimea celor de la București.

Consiliul profesoral ieșan protestează și cu drept cuvînt contra patentei nesocotinți cu care a fost tratat votul senatului universitar din Iași.

Este de sperat că domnul Dissescu va da o osebită atențiune moțiunei ce va fi remisă astă-zi și că nu se va admite prima și periculoasa deslegare dată în această chestiune, acea de a se nesocoti existența senatului universității ieșane și acea de a se afirma că un profesor de la Iași nu poate fi profesor la București, nu poate fi nici măcar agregat!

Vor fi mai bune acadelele de la Capșa de cît acelea ale lui Tuffli.

Dar Iașul, care a mai dat profesori Bucureștiului, i va da și de acum înainte.

JURAȚII

— Părerea d-lui A. A. Bădărău —

Interviewat de un redactor al ziarului *La Roumanie* în chestiunea Curților cu Juri d. Al. A. Bădărău a făcut următoarele declarațiuni:

Sunt pentru menținerea Curței cu Juați dar cu condiția să se iee din competința lor judecarea crimelor de drept comun și ca să nu judece de cât crimele politice și delictele de presă.

Fostul ministru al justiției crede de asemenea că listele juraților ar trebui să fie compuse cu mare luare aminte. Recuzările pe care le face reprezentantul ministerului public ar trebui să n'aibă în vedere de cît interesele procesului iar nu pe persoanele cari nu prea voesc de a face parte din juriu.

Votul juraților ar trebui să fie pe față pentru ca jurații să nu se poată ascunde îndăratul anonimatului votului.

A se citi în ziar: congresavocățesc în Iași; scandalul de la teatru și ultimele știri, telefonice și telegrafice din țară și din streinătate.

OAMENI ȘI LUCRURI

De o cam dată o revistă...

Având necesitatea psihică de a urmări în publicistica zilnică toate manifestările societății noastre contemporane, am făcut cunoștință cu formațiunea unei nuoi grupări, înființată în Capitală: „Uniunea intelectualilor".

Nu e mult de cînd avem în România „Asociația omenilor de litere"—cari au și luat inițiativa recentului congres internațional din timpul Expoziției. Pe cale oficială s'a format sub fostul ministru al Instrucțiunei publice o grupare a oamenilor de artă și litere,—sub egida „Casei Artelor" unde, dacă memoria nu mă înșală, sunt și acum un însemnat număr de... funcționari salariați, macar că nu funcționează de loc zisa instituțiune. Nu mai vorbim de foarte numeroasele grupări și asociațiuni strînse în jurul diferitelor personalități literare marcante și în jurul diverselor organe de publicitate. Căci în artă și în literatură „bisericuțele" n'au fost așa de combătute ca în politică...

Așa dar iată acum „Uniunea intelectuală" care, judecînd după cele publicate în ziare, își propune un vast program de acțiune, mai bogat și mai încărcat decît al tuturor partidelor politice la olaltă, căci fie-care membru și-a adus deziderate sale proprii și uniunea a adoptat ca principiu „toleranța rațională și respectul reciproc al convingerilor fie-căruia". De exemplu un singur membru,—un poiet, a înscris în program izgonirea influenței ardelene din toate manifestările vieței, începînd cu literatura, limba, critica, gazetăria. Membrii Uniunei își făgăduesc—poate își garantează—reciproc realizarea dorințelor și principiilor, iar punctul de „Uniune" a fost găsit în faptul că „se va scoate de o camdată o revistă...»

Firește, lupta fiind extra-parlamentară, unicul mijloc este înființarea unei tribune de propagandă. Dar, pare-ni-se, Uniunea nu va păși de loc mai departe și cel mult, se va mărgini la editarea acestei reviste a nemulțumiților care se va adresa acelorași abonați cari poartă ingrata sarcină a tuturor celorlalte publicațiuni periodice.

E cunoscută vorba Francezului: „la noi totul se sfîrșește prin cîntec...»

Același lucru se poate zice la noi cu revistele. Grupările încep prin revolte și nemulțumiri și sfîrșesc prin a se ocupa—inocentă ocupațiune—de abonamentele plătite înainte, pentru triumful unei cauze drepte, bine înțeles.

Rodion

Curțile cu juați

Intr'un timp relativ scurt am avut de înregistrat 2 achitări necugetate ale curților noastre cu juri.

Achitările acestea nesocotite au alarmat și nu fără drept cuvînt, opinia noastră publică; iar Parlamentul s'a resimțit de acest gest de legitimă apărare a societății. D. Barbu Păltineanu a fost acela care a adus chestiunea în Cameră.

A luat cuvântul afară de d. Barbu Păltineanu și d. I. Tanoviceanu, profesor de drept penal la Universitatea din București și d. Alex. Marghiloman, fost Ministru al Justiției.

Părerile emise de acești oratori precum și opinia d-lui D. Greceanu, formează întreaga gamă a teoriilor ce se pot face cu privire la instituția juraților

In adevăr, părerea cea mai extremă a fost cea emisă de către d. I. Tanoviceanu; profesorul nostru de drept penal a cerut pur și simplu desființarea juraților, ca o instituțiune învechită, ne mai având nici un rol de îndeplinit față de independența din ce in ce mai garantătoare a magistraților de carieră. D. I. Tanoviceanu susține că democrația n'are nici o legătură cu instituția juraților; că poate cine-va foarte bine să profeseze ideile cele mai democratice și să fie în acelaș timp protivnic juraților.

Părerea aceasta a d-lui Ion Tanoviceanu a putut fi foarte ușor înlăturată de către d. Dimitriu Greceann, care i-a răspuns că instituția juraților e consacrată prin constituție și că deci nu poate fi desființată de cât revizuind Constituția.

D. Alexandru Marghiloman a fost mai puțin exigent, fostul Ministru al Justiției a cerut să se ia din competința juraților crimele de drept oomun și să se lase în judecata lor numai crimele politiee și delictele de presă.

Dar nici părerea d-lui Marghiloman nu e mai acceptabilă, căci și ea se isbește de art. 105 din Constituție și nu se poate deci infăptui pe cale de legislație ordinară.

D. Barbu Păltineaun a fost de altă părere, d-sa a opinat să se modifice procedura noastră penală în sensul de a se da comisiunei juraților plenitudinea verdictului, adică pe lângă chestiunea culpabilității, juații să pronunțe și pedeapsa.

Cu chipul acesta se înlătură greutatea unei revizuiri a Constituției și se rezolvă și problema juraților, căci achitările necugetate de azi provin de acolo că juații nefiind stăpâni pe pedeapsă, pronunță adesea-ori un verdict negativ de frică că găsind cap de culpabilitate, curtea să nu dea o osândă prea grea.

Părerea aceasta a d-nului Barbu Păltineanu e negreșit cea mai acceptabilă și în același timp cea mai conciliantă cu starea actuală a legislației noastre. Cu toate acestea se prezintă grave incoveniente, cari la prima vedere nu ne apar.

In primul loc, dând juraților dreptul de-a pronunța și pedeapsa și cum juații noștri sunt aplicați spre o exagerată indulgență, de multe ori vom azista la spectacolul și mai îngrijitor și poate și mai frecvent de cît achitările de azi, de-a vedea dându se pedepse ridicole; — dîndu-se pentru fapta cea mai mare o osândă de nimic.

Apoi părerea d-lui Barbu Păltineanu, de a se da în căderea juraților și fixarea pedepsei, prezintă un incovenient și mai mare care o face absolut inaplicabilă.

In adevăr, în starea actuală a Curților cu juri, juații neavând a se pronunța de cât asupra punctului de culpabilitate, cei 12 juați din Comisiune, nu se pot împărți de cît în cel mult în două păreri, fie care sprijinită de 6 voci. — Pe când dacă ar fi să acceptăm sistemul d-nului Barbu Păltineanu chestiunea votărei în camera de deliberare se complică foarte mult.

In adevăr să presupunem o comisiune de juați având a judeca un proces sub o procedură modificată în senzul vederilor d-lui B. Păltineanu.

Presupunem că Juații aduc un verdict afirmativ, pronunțat cu majoritate de voci.

Cari va fi, în cazul acesta, situația juraților din majoritate, atunci cînd va fi vorba a se fixa pedeasa criminalului? Cum vor putea acești oameni fi constrîși să măsoare pedeapsa unui om, care după convingerea lor intimă e un nevinovat?

Lăsa-vom majorității de-a fixa singură pedeapsa? Dar dacă în majoritate se nasc opinii cu privire la quantumul pedepsei?

Sili-vom minoritatea a se ralia la părerea majorității, pentru ca întreaga comisiune a juraților să fixeze pedeapsa?

Dar atunci naște un alt inconvenient

juraţii din minoritate, juraţii cu convingerea că se osîndeşte un nevînovat, natural că vor da pedeapsa cea mai mică şi nu e decât foarte uşor ca să-şi atragă de partea lor pe juraţii mai indulgenţi şi mai slabi de înger din majoritate şi să izbutească cu chipul acesta, că, cu totul verdictul afirmativ, criminalul să se aleagă cu o pedeapsă derizorie.

Dar mai e o altă chestiune şi mai greu de rezolvit în practică. Am văzut cà în sistemul actual nu sunt posibile decât două opinii: este acuzatul vinovat, *da* sau *nu*? In sistemul d-lui B. Păltineanu e cu putinţă atîtea opinii cîţi juraţi sunt, căci ne conducându-se, în fixarea pedepsei, de nici un criteriu obiectiv şi după nici text de lege, aprecierea pedepsei poate varia de la jurat la jurat şi cu chipul acesta va fi foarte greu să se pronunţă vre-odată un verdict cu o majoritate serioasă şi garantatoare.

De aceea credem că părerea cea mai bună, e tot acea care cere menţinerea instituţiei juraţilor aşa cum ea se găseşte azi şi se sperăm că pe măsura ce nivelul nostru cultural şi moral se va rădica, şi juraţii porniţi din sinul unei asemenea societăţi, vor fi din ce în ce mai chibzuiţi.

Tot ce s'ar putea face pentru moment, e să urmăm pilda legiuitorului din 1874, pilda lui Alex. Lahovary şi să căutăm a corecţionaliza cît mai multe crime şi să restrângem ast-fel cît mai mult competinţa juraţilor. Aşa, s'ar putea foarte bine corecţionaliza crima de incendiu, dată azi în căderea Curţilor cu juraţi, cari de multe ori au adus şi în această materie achitări tot aşa de necugetate ca cele de-acum.

Din nefericire însă chestiunea n'a fost astfel pusă în cameră; deputaţii erau prea mult sub impresia celor trei asasinate şi de-aceea au discutat chestiunea Curţilor cu juri numai în ceea ce priveşte omuciderea, cea mai înspăimîntătoare dintre crime şi care nici odată nu se va putea corecţionaliza.

St. Antim

CRONICA DRAMATICĂ

Victimele Legei

Dacă e drept că—precum zice dictonul latin—cărţile au soarta lor, acelaşi lucru se întîmplă şi cu lucrările de teatru în raport cu spectatorii. Bună oară piesa puţin cunoscutului Landray care lăsase, pe cît se pare, o destul de bună impresiune în public după primele reprezentaţiuni din stagiune, s'a părut acum fatalmente incoloră după acea puternică dramă a lui Mirbeau: „Banii".

In proporţii mai palide avem în „Victimele Legei" aceiaşi poveste a parvenitului, înălţat prin noroc de la treapta cea mai de jos la treapta de sus, acea a ambiţiunilor sociale şi politice. In locul bogataşului Lechat avem aici pe Lerault. Şi el are o femee răutăcioasă şi prea puţin simpatică, are şi el un comptabil—dincolo era un chimist—agronom—primit de milă în casă şi care „cultivă" pe fata parvenitului.

A, fata, mai cu seamă, seamănă ca două picături de apă cu Germaine din „Banii". S'ar fi zis că e o copie fidelă şi că d-ra Filoti are parte de asemenea roluri de „revoltate"—enfant terrible,—chemată să dee lecţiuni de morală şi de cinste părintelui burghez şi ambiţios—vorba lui Lerault: „Parcă ai fi în opoziţie..."

Adevărul e că autorii franceji contemporani au exploatat mult interesantul tip al parvenitului care în dorul său nemăsurat de a ajunge, de a cuceri „deputăţia", se foloseşte în special de firma democratului-anticlerical, parodând frazele mari, adoptînd formulele demagogice ocazionale,—de parcă ar fi învăţat la o şcoală cu eroii noştri naţionali imortalizaţi de Caragiale...

Dar, de oare-ce subiectul piesei se cunoaşte din programul seral, ne grăbim a spune că montarea a fost cu îngrijire făcută şi că interpretarea în genere satisfăcătoare. Lerault va rămînea o excelentă creaţiune a d-lui Kuzinski, care are un joc moderat şi amuzant. D-ra Filoti, simpatică prin însuşi rolul Bertei, a cîştigat reale simpatii şi printr'un joc de scenă corect şi pe alocurea emoţionant, printr'o dicţiune clară şi frazare concisă. Regretăm din nou că d. A. Petrescu cade aşa de lesne în melodramă şi se desfigurează prin ticuri nervoase. D-nii Bulfinski, Morţun şi Momuleanu au fost satisfăcători; d-na Cuzinski bine în rolul d-nei Lerault; d-l Răut—dar să nu fim răut...ăcioşi...

Rodion

„Opinia" în Provincie

Huşi 12 Decembrie.

Luni 11 Decembrie a. c. a fost la ordinea zilei spre a se judeca de către Tribunalul corecţional de Fălciu pe Dl Ioan Zelea Codreanu, profesor la gimnaziul de Huşi, pentru calomnie adusă fostului director al gimnaziului prin denunţări nedovedite către Minister şi parchet.

Acţiunea a fost introdusă de către Dl. Procuror al Tribunalului Fălciu constituindu-se parte civilă Dl Panainte Sufleţel fost director al gimnaziului şi actualminte Secretar al comunei Huşi, Faptul e următorul;

Dl Sufleţel în calitate de director al Gimnaziului a făcut statele personalului administrativ pe ambele luni din vacanţa lulie şi August — odată, trecînd ca servitor pe ambele luni pe Adam Răchită. Acesta n'a servit de cât în luna Iulie pentru care s'a primit leafa, iar în August fiind alt servitor i s'a plătit aceluia, de aici denunţări din partea d-lui Codreanu pe la minister şi parchet că dl. Panainte Sufleţel a falşificat statele, că a comis abusul de încredere însuşindu-şi banii etc.

Atît Ministrul cât şi parchetul cercetînd n'a găsit întemeiate acele denunţuri şi spre satisfacerea opiniei publice a trimes în judecată corecţională pe deuuuţători pentru faptul de calomnie. Acest d. *Zelea Codreanu*, pripăşit în ţară de vre-o câţi-va ani din Bucovina, a cărui origină nu se ştie — Poloneză? prin linguşire şi specula sentimentului naţional a ajuns ajutat şi sprijinit a căpăta o catedră de limba germană la gimnaziul din Iuşi.

Ajuns profesor, în loc să-şi caute de şcoală şi să se ocupe cu predarea cursului şi educaţia elevilor, se deda la fel de fel de cancanuri şi la fel de intrigi, pînă ajunge la fapta cea mai degradatoare pentru un om, dar încă pentru un profesor, de denunţător calomnios a unui coleg al seu. Ce exemplu şi ce imoralitate pentru elevii gimnaziului din Huşi?

Acest specimen de Codreanu nu se mulţumeşte numai cu atîta, dar abusînd de slăbăciunea cîtor-va tineri fără experienţă sprijiniţi de D-nul *Mănăstireanu*, frate de peste Carpaţi, de vechiul român *Dr. Cherembach* şi de unii din membrii partidului Liberal, caută a infiinţa societăţi antisemite, blamînd în întrunirele lor, unde iau parte mai toţi elevii gimnaziului, pe toţi fruntaşii judeţului că n'au făcut nimic pentru ţară şi că dacă oamenii cuminţi nu'l încurajează şi nu se aliază cu el, apoi aceia nu sunt naţionalişti sau sunt cumpăraţi de evrei. Nu ne vom scula contra intenţiei bune, de a se cultiva sentimentele naţionale printre elevi şi popor, ne revoltăm însă când iniţiativa porneşte de la nişte indivizi, care n'au nici o legătură cu ţaranul, care nu s'au interesat de starea lui socială şi economică, căci nici n'au venit în contact cu el, şi care speculă acest element, numai a-şi ajunge scopurile meschine ce urmăresc — căştigul material.

De zeci de ani d-l Mănăstireanu stă în Huşi şi face caz de naţionalism; dusus'a d-sa vre-o dată în vre-un sat, să vadă nevoia locuitorului, să-i dea poveţe cum să scape din încurcături? să se vadă un sacrificiu din partea d-sale? Nu. E sufletul însă a mişcăreii antisemite din Huşi, numai să-şi poată închiria societăţei localul cu rotunda sumă de 1500 lei pe an. Societatea nu s'a constituit, n'are membrii, n'are fonduri, dar local a găsit. Aşa naţionalism mai înţeleg şi eu.

*

Facem o întrebare d-lui Ministru al Instrucţiei: Are cunoştinţă d-sa ca d-l Ioan Zelea Codreanu, Profesor de l. germană la Huşi este dat în judecată Tribunalului corecţional pentru faptul de a fi calomniat pe un coleg al seu? Are cunoştinţă d-l Ministru ca acest specimen să sbuciumă şi alcătueşte societăţi dăunatoare ordinei publice, infiltrînd în inima tinerilor generaţii idei subversive? Are cunoştinţă d-l Ministru că d-l Zelea Codreanu, întrebuinţează elevii gimnaziului ca curieri—elevul Ianculescu—pentru convocările societăţei antisemite. E pentru moralitatea elevilor ca acest profesor să funcţioneze cât timp stă pe capul lui o acusare din cele mai degradatoare pentru ori-ce am dar însă pentru un profesor?

Litere-Ştiinţe-Arte

Găsim într'un ziar parizian ilustrat, o schiţă de proiect peutru un monument ce se va ridica pe una din pieţele Parisului cunoscutei luptătoare şi scriitoare *Louise Michel*, zisă şi „Fecioara roşie" ca aluzie la teoriile ei anarhiste. Neobosita luptătoare e representată în acea schiţă în picioare, foarte simplu îmbrăcată, cu mijlocul strâns într'o cingătoare; gâtul legat cu un testemel care cade în negligenţă pe piept. Ea ţine aplecat capul — cunoscuta ei figură uscăţivă şi par'că bolnavă — şi cu un gest ocrotitor arată către o fetiţă care stă alături de ea, ţinînd privirea rădicată, perdută par'că în contemplarea vr'unei vedenii depărtate.

*

Incorigibilul polemist Henry Rochefort a fost condamnat să plătească 20,000 lei văduvei fostului deputat naţionalist Syveton, pentru un articol calomnios la adresa ei. Se ştie că mai multe ziare pariziane au readus pe tapet chestia sinuciderei lui Syveton prin publicarea dosarului acestei urâte afaceri. Suma însemnată la care a fost osândit Rochefort probează cât de mult sunt... apreciate articolele şi vehemenţele lui.

*

Recepţiunea la Academia Franceză a fostului ministru de externe Ribot a avut ca parte originală că s'a făcut mai multă politiăă de cât literatură în discursurile oficiale.

Paul Deschenel primise misiunea de a rosti cuvîntarea, elogiul noului academician şi între altele a zis: „Persoanele care s'ar mira auzindu-mă că rostesc aici elogiul Dv. ca ministru al afacerilor străine, ar cunoaşte prea puţin spiritul instituţiei noastre. Marii căpitani cari au făcut parte din ea au avut mai puţine titluri literare de cât Dv.; ei avuseseră isbânzi răsboinice. Villars fu primit numaipentru o negociare fericită, căci a depărta un resboiu este tot o victorie.

„... Nici-odată nu s'a văzut mai bine ca în replicele Dv. repezi şi în luptele Dv. corp la corp, când vă aruncaţi în mod brusc la tribună, toată deosebirea între oratorii francezi de altă dată şi de acum. Oratorii Revoluţiunii au dispărut prea tineri, acei ai Restaurării au intrat prea târziu in Parlament ca să poată vorbi cu belşug, căci bine a zis Mirabeau: „improvizaţia nu se improvizează."

*

Parlamentul Romîn a hotărât rîdicarea unei statui marelui poiet Dimitrie Bolintineanu. Generaţia de astăzi cunoaşte prea puţin frumoasele balade istorice ale acestui scriitor, care alimentează doară Antologiile. Puţini ştiu măcar atîta, — că marele poiet a murit într'un azil:

*

STRUNA ZILEI

PROGRAM JUBILAR

„Asistenţa a adus bătrânului jubilar fiori şi coroane.

Când fi-voiu jubilar,
Primesc să-mi daţi în dar
O floare, o cântare;
Coroane nu vroiesc, —
Prea mult ele amintesc
O zi de'nmormîntare...

Informaţii

A fost închisă şcoala de fete „Sfîntu Sava" de oare ce s'au constatat mai multe cazuri de cori printre eleve.

—

Până astă-zi n'a sosit nici un delegat din partea direcţiunei C. F. R. ca să ancheteze în privinţa incendiului care a izbucnit, precum se ştie Sîmbătă, la magazia de remiză a maşinelor.

In schimb se vor începe în chiar cursul acestei săptămîni lucrările pentru restaurarea numitei magazii.

—

I. P. S. S. Mitropolitul a plecat ieri la Bucureţi.

Secretarul general al ministerului scoalelor, a sosit astă-zi în Iaşi.

—

Respunzînd unei interpelări făcute de d. senator Văcărescu cu privire la îmbunătăţirile ce trebuesc aduse Universităţei din Bucureşti şi de d. Senator Găvănescu în ce priveşte imbunătăţirile celei de Iaşi, d. Disescu, ministrul instrucţiunei, a declarat că Iaşul nu se poate plînge despre starea materială a universităţei şi în special biblioteca de Iaşi este cu mult superioară celei din capitală.

Ministrul instrucţiunei a omis însă a releva faptul că pe lîngă biblioteca Universităţei Bucureşti mai au patru-cinci mari biblioteci în fruntea cărora stă fondaţiunea Carol I, pe cînd Iaşul are o singură bibliotecă, foarte luxoasă ce-i dreptul, dar în acelaş timp foarte neîncăpătoare.

De alt-fel despre acest lucru s'a plîns d. Senator Găvănescul, căci d-sa a fost pus în curent cu mizeriile ce le îndură acei care conduc biblioteca; căci nu mai ştiu unde să puie volumele nuoi şi nici n'au putinţă să serviască pe vizitatorii bibliotecei, cînd aceştia cer volume ce nu sunt în sala principală a bibliotecei.

—

Afiăm că M. S. Imparatul Francisc Iosef s'a interesat personal, în ultimul timp, de starea sănătăţei M. S. Regelui Carol, manifestându-şi mulţumirea sa pentru însănătoşirea treptată a Augustului nostru Suveran.

—

Consiliul de miniştrii a aprobat darea în intreprindere a lucrărilor de arte pentru construcţia căiei ferate Podul Iloai—Hârlău.

Valoarea acestor lucrări se urcă la suma de 323.508 lei.

—

Erată.—Printr'o eroare de paginaţie următorul period, care s'a pus în articolul intitulat *Disolvat*, din numărul de eri, trebuia pus între „Cîte-va note", tot din pag. I-a:

Fără să voiască de sigur, d. C. Stere, l'a imitat ieri pe defunctul Nebunelli de la Galaţi.

Acest Nebunelli avea un ziar în care apăra politică lui Brăteanu.

La căderea guvernului liberal, bietul om—care făcea politică practică—nu ştia cum să se orienteze şi de aceea făcu să apară un articol cu nevinovatul titlu „Chestiunea Zanzibarului se complică".

D. Stere, neştiind, se vede, nici el, cum s'o iee mai bine, a vorbit, la club, despre macedoneni.

Dacă n'a eşit altă ceva, dar salată macedoneană a ieşit cu siguranţă.

*

La telegrama intitulată „Manifestaţiuni antisemite", s'a tipărit „turburătorii fiind *evrei*, în loc de *elevi*."

—

D. căpitan Dumitru Nicolai, din reg. 7 Racova No. 25, a fost numit contabil în materii la acel regiment.

*

D. dr. în medicină Sava Matei, a fost înaintat la gradul de locotenent, în corpul ofiterilor sanitari de rezervă şi chemat a-şi face stagiul legal la regim. 7 calaraşi.

—

Pe lîngă Liceul Naţional din Iaşi, s'a format din iniţiativa profesorilor locali o bibliotecă populară. Această bibliotecă poate fi vizitată de ori şi cine de la orele 8—10 seara.

—

Făina românească a repurtat un mare succes la expoziţia internaţională din anul acesta, de la Crystal Palace din Londra.

Făina expusă de moara *Raiul* din *Iaşi*, proprietatea D-lor Taxier şi Goldsman, a obţinut *Grand Prix* şi *Medalia de aur*.

Fabrica „Raiul" există în Iaşi de la anul 1900.

—

Consiliul comunal al comunei Brăeşti s'a constituit. Primar a fost eles Const. Simiciuc şi ajutor G. I. Tabală.

De asemenea s'a constituit consiliul comunal din comuna Sîrca, primar a fost ales Const. Cerchez şi ajutor Ioan Romu.

—

Primăriile din judeţ au trimes camerei de comerţ liste de toţi comercianţii aflători în comune, spre afişare.

—

Inspectorul comunal al plăşei Copou, Gh. Giurgian, care mai zilele trecute ceruse un nou congediu de 30 zile, a murit.

—

A fost aprobată donaţiunea făcută statului de către comuna Trg.-Frumos, donaţiune consistînd dintr'un teren în strada principală Cuza-Vodă pentru construirea oficiului telegrafo-poştal.

Direcţiunea generală a telegrafului, poştei şi telefonului a fost autorizată să primească donaţiunea.

—

STIRI SCOLARE

Preotul Neculai Butescu a fost numit învăţător, pe ziua de 1 Decembrie, la şcoala din Comuna Popeşti, în locul învăţătorului Petru Pomîrleanu, permutat la şcoala din comuna Cozmeşti, Judeţul Vaslui.

*

Şcoala primară din satul Hodura, com. Cotnari, a fost închisă pentru 15 zile, din causa epidemiei de anghină difterică.

*

Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar să i se înainteze un tablou de cheltuelile făcute de primăriile comnelor rurale şi urbane cu şcoalele din acest judeţ.

*

Direcţiunea şcoalei de sericicultură de la Galata a cerut ministerului instrucţiunei publice, ca fetele ce urmează în acea şcoală să fie subvenţionate de judeţ.

*

Comitetul societăţei pentru protecţia animalelor a cerut revizoratului şcolar să i se permită ţinerea de şedinţe lunare, în cancelarea şcoalei primare «G. Adamache» între orele 8—10 seara.

*

Domnul Ionescu-Lungu, conferenţiarul casei şcoalelor, a participat la conferinţa lunară din 10 Decembrie, la care au luat parte toţi membrii din cerc, în comuna Bucium.

*

Societatea studenţilor „Solidaritatea" voeşte a da o serbare, în zilele de Crăciun, din beneficiul căreia să se îmbrace şcolarii sărmani.

*

Revizoratul şcolar a înaintat, d-nului ministru al Instrucţiunei publice statistica învăţămîntului privat din judeţ pe periodul 1905—1906.

*

Ministerul Instrucţiunei publice a ordonat stricta obligativitate a libretelor şcolare în toate şcolile primare, secondare şi particulare.

*

Lefurile învăţătorilor şi institutorilor se vor da în ziua de 20 a lunei curent.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

20

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Cum s'au cunoscut ei? In felul banal a tinerilor cari se întîlnesc într'o seară, în mijlocul unei societăţi, merg unul către altul, vorbesc, îşi plac, se revăd şi termină prin a se titui şi a-şi deveni buni prieteni, fără a şti pentru ce şi cum s'a întâmplat aceasta.

Pentru întâia oară Charles a văzut pe Maxim într'o cafenea din cartierul Latin, unde se întruneau cîţi-va camarazi, studenţi, spre a petrece şi a discuta împreună, după obiceiul acestor tineri.

Marchizul era un tovarăş vesel, iubind plăcerea, jucînd cu pasiune, vorbind despre tot şi toate arătând un brio îndrăcit.

Maxim redus la început de această fecunditate abondentă, se leagă atît de bine cu Bonnenil, că nu era nicăiri nu făcea cel mai mic pas, nu se ducea în vre-o societate, fără a fi întovărăşit de Charles de Bonnenil.

Tânărul nu avea secrete faţă de mama sa. El i verbi deci despre legătura sa cu acest tînăr, fără însă ca mama sa, să dee multă atenţiune acestui fapt.

Frumoasa Marion, cînd fiul seu i vorbea, surâdea la această frumoasă figură, ne ascultînd cuvintele pe care i le spunea, dar privind la trăsăturile feţei sale, care-i aminteau din zi în zi mai mult pe acele ale iubitului seu George.

Maxim vorbea, fără încetare şi mama sa asculta acest ciripit, care-i părea farmecul unei muzici.

Intr'o zi, cu toate aceste, după ce Maxim i repeta pentru a douăzecea oară numele de Bonnenil, Nina întrebă:

— Cine e acesta?

— Cel mai bun amic al meu.

— Da. Dar ce face el?

— Nimic.

— Cum nimic.

— Trăeşte din rentele sale.

— Ah! E bogat?

— Vezi bine!

— Cum nu eşti sigur?

— Nu. Dar ce-mi pasă.

— Nu cunosc lumea, eu trăesc esilată de acest furnicar care se numeşte Paris şi în care locuesc de mai bine de 20 de ani, cu toate aceste, altă dată, auziam pe tatăl meu zicînd că în acest oraş sunt oameni, ale căror aparenţe sunt foarte convenabile, dar cari cu toate aceste...

— Oh! mamă, ştiu ce vrei să-mi spui. Nici eu nu ignorez existenţa unor ast-fel de oameni, cari trăesc, nu se ştie din ce meserie şi care înşeală buna credinţă a acelora care le-o acordă.

Charles nu e însă dintre aceştia.

— Dar îl cunoşti tu bine? zise Nina, fără a-şi da seamă de neliniştea vagă ce o coprindea cînd vorbea despre marchiz.

— Da e un om excelent.

— Nu ştiu de ce, dar mi se pare că nu-mi place amicul tău.

— Dar, pentru ce?

— Nu ştiu, poate e un presentiment.

Maxim o sărută pe frunte.

— Un presentiment, dragă mamă, ce vorbă urîtă.

Şi tânărul, după ce o mai sărută încă odată, plecă zicînd:

— N'ai nici o grijă, sunt destul de mare, pentru a putea distinge binele de rău.

Această convorbire, fu urmată de multe altele, in care Nina arăta o vagă şi neliniştită presimţire.

Din partea sa Charles de Bonnenil, părea a adeveri bănuelile frumoasei Marion. De cîtă-va vreme el atrăgea pe Maxim la diferite petreceri pe care tînărul le accepta cu toată ardoarea vrîstei sale.

Cursurile şcoalei de drept, erau frecventate cu mai puţină asiduitate şi dulcile conversaţii între mamă şi fiu devenea din ce în ce mai rare.

Nina nu se plîngea, dar fruntea sa se întuneca în fie-ce zi.

Acum, frumoasa Marion, era singură, fără de fiul seu, pe care ardoarea tinereţei îl târa departe de ea—era singură, isolată... fără... cellalt!

Şi în rarele momente, în care Maxim se întreţinea acum cu ea, aceasta nu mai avea suprema consolare de a amesteca numele tatălui în această convorbire.

El era mort!

Copilul, din primele zile în care a putut vorbi a pronunţat un nume: George. Mai tîrziu cînd el întrebă, cine e acest nume pe care buzele lui îl bâlbâiseră atâta vreme i se răspunse:

— E tatăl tău.

— Unde e el, papa?

— A murit.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

Pentru a lovi în noi şi în prietenii noştri, Liberalul *recurge la concursul unui puşcăriaş. Pentru a-şi sprijini acţiunea contra noastră,* Evenimentul *face apel la concursul* Liberalului.

Sistemul şi mijloacele sînt aceleaşi.

Acum câte-va zile, Evenimentul *ne întreabă prin* Liberalul, *care e organul oficios al partidului conservator în Iaşi? Astăzi* Liberalul *răspunde prin* Evenimentul *afirmând că adevăratul oficios e acesta.*

Pentru ce? Pentru că „un ziar oficial al unui partid numai acela să poate numi, care e represintantul sincer şi leal *al tuturor personalităţilor marcante cari prin ideile cari le represintă, constituesc legătura de unire şi consolidare a partidului".*

Şi pentru că Evenimentul *a fost în totdeauna represintantul fruntaşilor conservatori „înregistrând în chip leal şi cinstit plecarea şi sosirea tuturor fruntaşilor (d-l A. Bădărău* y compris*)".*

Liberalul *uită să mai spue prin coloanele* Evenimentului, *că aceasta nu e totul. Că a fi ziar oficios, este a arunca cele mai grosolane înjurii la adresa fruntaşilor, pentru ca apoi să cînte osanale în cinstea celor injuraţi. A fi ziar oficios, este a fi dezavuat de comitetul executiv al partidului. A fi ziar oficios, este a avea un director care complotează contra administraţiei şi a bunei rîndueli a treburilor partidului, în casa unei persoane care nu e nici macar membru al acelui partid. (D-l Ilie Bărbulescu poate lămuri mai bine acest lucru). A fi ziar oficios este a exploata lpgendele imposibile, (ca acea a demisiei primarului Iaşului) punând la cale organizări viitoare de care cei de sus n'au nici o ştiinţă. A fi ziar oficios e a face tovărăşie cu organele opoziţiei, mergând mînă în mînă cu acestea în cea mai duioasă armonie.*

A nu fi ziar oficios, este a nu înregistra jerbia de flori oferită de d-l Bărbulescu la o oare care ocazie solemnă.

Noţiuni nouă!

——

O mică întrunire a liberalilor bătrâni a avut loc ieri la d. Gr. Buicliu.

D-nii Haliţa şi Fîntînariu au luat parte consfătuire.

——

Congresul Avocaţilor

Avocaţii din Jaşi fiind convocaţi pentru ziua de 17 Decembrie, spre a se pronunţa asupra proectului de lege elaborat de D. M. Antonescu. agită ideia că la această şedinţă să propună ţinerea unui congres la Iaşi, la care să fie invitaţi toţi avocaţii din întreaga ţară, pentru-că, după părerea D-lor, adunările şi discuţiile parţiale nu sunt de natură a da rezultate bune, mai ales, când este vorba de organizarea unui corp de jurişti.

Dacă această ideie va fi acceptată, congresul va avea loc între 27 — 31 Decembrie a. c.

——

Tinerii liberali ţin o întrunire, în momentul în care scriem, ora 3, la Bragadiru.

Se agită ideea de a se trimite o delegaţiune la d. Sturza, ca să-l invite să vie la Iaşi şi să aranjeze lucrurile.

——

La curtea de apel, s. II, se judecă azi apelul făcut de ministeriul cultelor şi de casa bisericilor, în procesul intentat erezilor def. Gârleanu pentru revandicarea unei moşii din jud. Suceava.

La tribunalul de Suceava acţiunea intentată a fost respinsă.

In proces, ministerul este reprezentat prin domnii avocaţi Dabija şi Cireşianu; casa bisericilor prin doctorul Chiriacescu iarerezii Gârleanu prin d. avocat E. Dobias.

——

D. C Nottara, fruntaşul artist, va sosi joi în Iaşi.

——

Din cauza vîntului puternic care suflă de astă noapte, corespondenţa telefonică a încetat aproape pe ziua de astăzi în oraş şi judeţ.

Din cauză că mare parte din fire sunt rupte sau în atingere, convorbirile telefonice nu pot fi efectuate.

——

Procesul d'intre casa bisericilor şi erezii Gîrleanu din Fălticeni, care, după cum am zis, trebuia să se judece azi la curtea s. II, s'a amînat pentru comunicare de acte.

*

Până Sâmbătă toate secţiunile tribunalelor vor fi gata instalate în localurile provizorii.

——

Contra comerciantului de coloniale Friedman, proprietarul firmei „Consumul oriental" există o cerere de declarare în stare de faliment şi o cerere a lui pentru moratoriu.

La termenul de ieri retrăgîndu-se ambele cereri, dosariul a fost închis.

——

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei locale să pună in vedere tuturor elevilor şcoalei de infirmieri din Bucureşti, să se prezinte cât de curînd, de oare ce urmează să se deschidă cursurile.

Studentul Rolea, care se otrăvise acum câte-va zile, a murit, în tren, eri, pe când era dus acasă.

Cauza otrăvirei nu se cunoaşte, şi e mai mult de atribuit stărei lui sufleteşti, vecinic melancolică şi retrasă.

Studenţii sunt viu înduioşaţi de această moarte de oare ce Rolea avea simpatii printre toţi colegii săi.

—

Intrebăm pe d. Gr. Cerchez, director general al poştelor şi telegrafului, dacă are cunoştinţă de modul nemai-pomenit de scandalos cum funcţionează linia telefonică Iaşi- Bucureşti?

Il mai întrebăm dacă a luat cunoştinţă de interesantul raport al d-lui Baldovici, dirigintele telegrafului din Iaşi, în privinţa funcţionărei acestei linii?

Dacă cunoaşte toate aceste lucruri, ce mijloace de îndreptare a crezut de cuviinţă să întrebuinţeze?

E, într'adevăr, nemai auzit ceea ce se petrece cu acest fir.

Se construeşte o linie specială Iaşi-Bucureşti, se cheltueşte o sumă foarte mare, se pronunţă vorbe mari şi se crează iluzii acestui oropsit şi pururea nesocotit oraş; în discursul său d. Cerchez afirmă, că se va putea vorbi chiar cu Buda-Pesta şi Vîrciorova şi cînd colo, se face o parodie de telefon, se înşală lumea cu un fir pus sub consiliul judiciar al Galaţului.

Aceasta ie nepermis, căci nimene nu poate înşela speranţele unui oraş, după ce se ştie cîtă muncă cinstită şi hotărîtă au depus reprezentanţii autorizaţi ai Iaşului, pentru construirea acestei linii.

In mintea lor n'a intrat că Galaţul va refuza cîte două-trei ceasuri să dea Bucureştiul, după ce primul post are la dispoziţia sa patru fire prin care să comunice cu capitala. Ei nu şi-au închtpuit că ieşenii vor fi nevoiţi să stea ou ceasurile şi Galaţi va răspunde:

— Nu dau Bucureşti căci firul ie ocupat.

De cît un ast-fel de telefon mai bine nimic, domnule Cerchez.

Cel puţin ieşenii ţi-ar fi fost recunoscători că nu i-ai făcut să-şi piardă timpul zadarnic.

——

In urma telegramei d-lui Ministru al Instrucţiunei publice prin care face cunoscut, că acordă pentru astăzi audienţa solicitată telegrafic de către comisiunea aleasă de marele colegiu Universitar din Iaşi, spre a protesta în contra ştirbirei demnităţei Universităţei din Iaşi, membrii acelei comisiuni şi anume d-nii C. Climescu, V. Dimitriu, dr. Bogdan, dr. Juvara şi dr. Socor au plecat cu acceleratul de aseara in Capitală.

Membrii comisiunei vor asocia pe representaţii Iaşului în parlament, pşntru ca cu toţi să convingă pe Ministru de marea nedreptate ce se face Universităţii din Iaşi.

——

Un incendiu a distrus astăzi dimineaţă imobilul d-lui I. Grünberg din strada sf. Lazăr, unde locueşte doamna Manoilescu directoara unei şcoli primare.

Focul s'a comunicat de la nişte Ursoaice ce se aflau în pereţi.

——

D. H. Leca, directorul teatrului din Iaşi, a demisionat pe ziua de 1 Ianuar. Demisia şi-o înaintase încă de la 1 Noembre.

Această demisiune era dată în conformitate cu contractul ce există între comitetul teatral şi d. Lecca şi care contract prevede că directorul, dacă va voi să considere contractul desfăcut de drept va trebui să anunţe aceasta cu 2 luni mai înainte.

In afară de această demisiune, d. Lecca a înaintat ieri, prin portărei, cîte o somaţiune persoanelor care au semnat contractul prin care insistă asupra demisiunei şi cere ca să-i se respecte condiţiunile prevăzute în contract, altfel va părăsi postul înainte de 1 Ianuar.

Până aci am relatat partea pur juridică a acestei chestiuni.

In afară de aceasta însă, domnul Lecca, înainte de a putea primi răspunsul la somaţie, a luat cele mai multe din bagajele ce la are la domiciliul său de la teatru şi le-a dus într'o casă străină.

Cum d. H. Lecca datoreşte o sumă de bani casei teatrului şi cum, prin urmare n'avea, nici din acest punct de vedere, dreptul să-şi râdice lucrurile, s'a intervenit imediat la judecătoria de ocol şi s'a obţinut transportarea lucrurilor la teatru, aplicarea sechestrului asigurător şi darea lor sub custodie, numindu-se custode pe d. Em. Manoliu.

Am relatat faptele aşa cum stau. Vom avea deci o afacere Lecca..

Ea nu ne inspiră nici o simpatie.

——

La oficiul stărei civile s'a celebrat astă-zi căsătoria d-rei Volenti fiica distinsului nostru concetăţean N. Volenti, cu d. Raul Sculy, licenţiat în drept, fiul d-lui Senator Vasile Sculy.

——

D. Baumgarten, directorul loteriei de stat şi al Băncei de Credit Romîn, se află în Iaşi.

——

Aseară a avut loc şedinţa obicinuită a membrilor Societăţei Medicilor şi Naturalişti.

Discuţia a urmat pe tema unor comunicări făcute de membrii Societăţei.

——

Consiliul Sanitar al oraşului Iaşi a fost convocat pentru ziua de 15 Decembrie.

Consiliul se va ocupa între altele cu măsurile necesare pentru combaterea cazurilor de boli contagioase constate în oraş.

——

Camera de comerţ a delegat pe d. I. Ermacov şi pe secretarul ca să cerceteze şi să refereze asupra cererei făcută de comerciantul L. Friedman, de a-i se da autorizaţie pentru desfacerea mărfurilor coloniale aflătoare în prăvălia sa.

—

Furtuna care bântue de astă noapte, a cauzat mari stricăciuni şi daune populaţiunei nevoiaşe mărginaşe. Acoperămintele au fost ridicate şi casele descoperite.

Aceasta nu s'a întîmplat numai la casele vechi şi bordeiurile din mahalăli.

Au fost descoperite şi casele din centrul oraşului cum sunt de pildă casele din str. Ştefan cel Mare a d-lui Moses Jurist.

De asemenea s'au declarat numeroase începuturi de incediu şi pericolul n'a fost tocmai mic, mai cu samă că nu era posibil să înştiinţeze pompierii din cauza că liniile telefonice sunt întrerupte.

——

Toată lumea se întreabă: *cine este de Sanctis?*

De Sanctis, este unul dintre cei mai *celebri comediani ai Italiei* cunoscut în Europa şi America unde a călătorit de multe ori, necunoscut însă în România, unde ca şi celebrul Novelli după ce va apare înaintea publicului nostru fin, va fi aplaudat, sărbătorit şi aclamat pentru marele seu talent artistic.

Prin oraşele cele mai principale ale Europei şi în special în America unde celebrul artist a făcut numeroase turneuri presa este unanimă a constata că atât de *Sanctis* cît şi artiştii ce'l însoţesc au fost literalmente sărbătoriţi.

Intr'adevăr singuri artiştii italieni au resursele artistice necesare pentru a se putea înconjura de artişti atât de talentaţi şi conştiincioşi.

Domnişoara *Alda Borelli* care însoţeşte pe marele său de Sanctis, este destul de bine întipărită în memoria publicului nostru, care a apreciat'o foarte mult în turneul ce l'a făcut în ţară cu celebrul *Rossi*.

Publicul care va asista Vineri 22 Decembrie la prima representaţie ce va da acest genial artist cu piesa Celonel *Bridau*, se va putea mândri că a asistat la una din cele mai strălucite serate ale Sesonului şi nu va lipsi de la nici o representaţie ce va da în oraşul nostru acest mare artist.

Onor. Public care doreşte să profite de această vizită artistică, să se grăbească a-şi procura biletele pentru aceste representaţiuni la Agenţia Teatrală *„Thalia"* (Maximovici)

—

Poşta Redacţiei

D-l *Marbo* este invitat să treacă pe la redacţie.

Ultima oră

Bucureşti 13 Decembrie

Camera

Bucureşti.—Imediat după facerea apelului nominal, deputaţii trec în secţiuni.

Marele incendiu de la Poştă

Bucureşti.—*Un incendiu puternic a isbucnit ieri la orele 11 jumătate noaptea, la aripa din partea dreaptă a palatului poştelor, înspre strada Carol.*

Focul a isbucnit în oficiile unde se află instalate birourile vamale ale Poştei, adică unde se face vămuirea coletelor poştale.

Numărul acestor colete, în vederea sărbătorilor, când negutătorii şi particularii fac comenzi mari şi urgente, era enorm şi se crede că 1000 colete au fost consumate de foc.

Nu se poate ştie, fireşte, ce anume mărfuri se aflau în coletele arse, nici paguba ce ele reprezintă.

Din cauza simţitoarei lipse de apă, focul s'a comunicat şi la etagiile de sus.

S'a lucrat cu mare asiduitate pentru localizarea focului,

Trei pompieri de pe o scară: 2 sunt grav răniţi şi unul ie pe moarte.

O scară de piatră s'a dărimat.

Ceaiu parlamentar

Bucureşti—Luni seara a avut loc un ceaiu oferit de d. Gr. Gh. Cantacuzino şi la care au luat parte unii din deputaţii judeţelor Argeş, Tutova şi Ilfov.

S'a discutat asupra situaţiunei din partidul conservator şi asupra rezultatului puţin îmbucurător pentru partid al inactivităţei corpurilor legiuitoare.

Se atribuie unora din cei prezenţi diferite soluţiuni pentru indreptarea lucrurilor. Ast-fel unii ar fi preconizat dizolvarea; alţii o înţelegere cu d. Take Ionescu şi restabilirea unei perfecte înţelegeri în partid, iar alţii în fine au susţinut împacarea cu junimiştii, în înţelegere cu d. Take Ionescu, pentru ca ast-fel, prin pătrunderea în partid a acestor elemente, să se reducă pretenţiunile şt preponderenţele actuale.

Cercurile politice din Capitală nu acordă de alt-fel nici o importanţă discuţiunilor urmate la acel ceaiu parlamentar.

Condemnarea amiralului Nebogatow la moarte

Petersburg.—*Tribunalul militar a dat sentinţa în procesul privitor pe comandanţii vaselor de războiu ruseşti care s'au predat japonezilor în ultima luptă navală.*

Amiralul Nebogatow a fost condemnat la moarte.

De aseminea au fost condemnaţi la moarte şi comandanţii celorlalte cuirasate, afară de acel a cuirasatului Orel.

Patru ofiţeri de marină au fost condemnaţi la pedeapsă variind între 2 şi 4 luni închisoare.

Tribunalul care a pronunţat sentinţa de moarte a intervenit în acelaş timp la Ţar şi a cerut transformarea pedepsei cu moarte în închisoare,

Linişte în Franţa

Paris.—Greva preoţilor a trecut neobservată de marele public.

Se credea că neoficiarea în zilele de Crăciun va da loc la manifestaţii, dar totul s'a petrecut în linişte şi tot astfel a fost în provincie unde liniştea a fost complectă.

Mare Incendiu

Berlin.—Un incendiu puternic a izbucnit în atelierele fabricei de arte grafice, situate aproape de poşta cetnrala.

Pagubule se urcă la un milion.

Berlin-Petersburg

Berlin — Se comunică din Stokholm că acolo se studiază un proiect pentru a prescurta drumul de la Berlin la Petersburg, prin Stokhom.

Călăloria nu va dura de cît 20 de ceasuri.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— *6, Strada Unirei* —
Ore de consult: 4—7 p. m.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară
Capelă de dame
Orchestră admirabilă.

TEATRUL NAŢIONAL
Representaţiile tragedianului
Alfredo de Sanctis
La *22 Decembre*:
Colonelul Bridau
La *23 Decembre*:
Prietinul femeilor
Representaţiile d-rei
Agatha Barsescu
La *3 Ianuarie 1907*:
Fedora
La *4 Ianuarie*:
Sclava
Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia".
Biletele s'au pus în vînzare.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869
Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia.
— Lei 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări:
a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa Generală pentru România
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi:
Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
Bucureşti.
Rochii şi Confecţiuni.

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.
ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24
furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţarŭ, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelorĭ.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură in patru culori pe banda care sigilléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

In Iaşi la Konya, Rosenovița Marcus farmacişti

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTATORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 26.—Vineri, Joi 15 Decembrie 1906

Suverane și idealuri

Există, fără îndoială, suflete alese în cari de apunerea răsună durerile lumei întregi și acele nu trebue căutate numai în rîndurile luptătorilor profesionați, în rândurile acelor apostoli ce propagă ura în numele iubirii. Ci mai curând ne întâmpină lumea visătorilor, în rândurile celor înzestrați de natură cu simțire și compătimire, indiferent de rangul social ce ocupă.

Iată o Suverană: femee sortită a pluti mai presus de viața și soarta muritorilor; iat-O trăind necontenit nu numai v i a ț a intelectuală în cea mai înaltă și mai deplină accepțiune a cuvântului, inspirându-se pururea de suferințele, de durerile mulțimilor, compătimind cu ele, împărtășind destinul lor și identificîndu-se cu marea masă a acelora ce au trebuință de mângâere și alinări.

Ori-cine înțelege că e vorba de Carmen Sylva, Regina-poetă a României care a dus pe aripele gloriei sale universale faima însă-și a țării; Carmen Sylva pe care încă anii n'o obosesc, nici munca n'o copleșește; nici decepțiile n'o descurajează și ale cărei motive de meditare și de inspirație nu seacă nici odată—ca și izvorul care aduce un infinit de ape limpezi și cristaline, sunându-le într'un cântec etern și alinător.

Reflecțiile aceste ne sunt suggerate de cea din urmă lucrare publicistică a Carmen Sylvei,—o duioasă reamintire a zilelor petrecute în tovărășia unei alte Suverane-poete, Impărăteasa a Austriei, răpită atât de timpuriu și de năprasnic de mâna criminală a unui inconștient.

E proaspătă încă în amintirea tuturor acea cruntă lovitură de pumnal care a însângerat par'că fața civilizației noastre — printr'un gest barbar în potriva unei femei nevinovate,—nevinovată până și rolul ingrat de Suverană . . .

E cunoscut sentimentul de admirație și de iubire al Suveranei noastre pentru împărăteasa visătoare, căreia i-a inchinat una din cele mai mișcătoare bucăți lirice, Suverana de care o lega și comunitatea celei mai grele lovituri posibilă: pierderea unicilor copii. Și iată că după trecere de ani, Carmen Sylva, cu accente duioase și viguroase în același timp, evocă din nou figura atît de originală, atît de admirabilă a acestei Impărătese, fixînd-o pentru eternitate în stilul său marmorean, încrustînd silueta ei în culori epopee luminoasă, purificînd-o în graiu de lacrimi, de falsele legende sau concepții ce s'au putut naște în jurul acestei strălucite figuri.

Carmen Sylva explică firea Elisabetei de Austria, modul ei de a fi, gusturile, aptitudinile ei—și cu acea finețe remarcabilă, cu acéa extraordinară intuiție a scriitorului superior găsește prilejul de a strecura ironii, de a împărți sarcasme, de a presăra observații, de a face filosofie, de a adresa critici cui se cuvin.

Marele cult al Impărătesei pentru genialul poiet Heine, îl atribue faptului că la el găsea disprețul pentru orice exteriorizare, găsea amărăciunea cu care o umplea destinul ei greu și stingher. „Era așa de inimoasă fapta ei de a ridica ea singură un monument poietului în momentul cînd Germania săvîrșia rușinea de a i-l refusa, acel monument cu care patria lui s'ar fi împodobit ea insăși...“

Dorința Impărătesei de a vizita casele de nebuni provenia din speranța de a găsi acolo natura nefalșificată de găteli. Acolo nu putea găsi bîrfeală. Și aci Regina revine din nou asupra lipsei de jenă cu care poietul favorit Heine biciuia minciuna și deșertăciunea.

In ce privește oamenii, Impărăteasa iubea numai pe acei «cari stau cu trei mii de picioare mai sus de nivelul obicinuit».

Dacă prefera să trăiască în Ungaria e tot pentru că acolo nu era atît de mult stingherită de invechitele forme tradiționale și copiii puteau să-i iasă în cale și strige intinzîndu-i mînile: „Buna ziua, doamnă Regină!“

Un amănunțit tablou psihologic, nespus de interesant intregește zugrăvirea acelei complexe ființi pe cari puțini au putut-o cunoaște în adevăratele-i trăsături interesante. Era, se pare, nu numai o rară frumusețe fizică, dar și o natură superioară, o inemă neasemănat de simțitoare, o scriitoare care visa'n taină și își ascundea poeziile ei proprii, cu intenția ca ele să fie date la iveală abia peste cinci zeci de ani, adecă mult după moartea ei!

Unde însă Carmen Sylva ne apare în toată splendoarea artei sale de poiet și psiholog, e cînd cu o egală doză de satiră și revoltă, se oprește asupra umbrei de hipocrizie cu care în genere sunt încunjurate Suveranele. Cercul formelor strânge de aproape orizontul social al acestora și adesea le stingheresc avântul și libertatea. De aceia când sufletul de Suverană nu se împacă cu îngustimea formelor impuse, neajunsurile, nemulțumirile, conflictele nu lipsesc, iar masa subjugată tradiției nu se poate înălța cu gândul, cu simțirea până la lumina tronului: umbra plutește peste inimi amărâte, cugete. robite.

Intr'un cald elan Carmen Sylva cere pentru Suverane libertatea omenească de a nu afecta în tot deauna, libertatea de a fi stăpâne pe sentimente: de a tăcea, de a zâmbi, de a plînge după cerințele sufletului...

„Moda este pentru femeile care n'au gust; eticheta este pentru oamenii fără creștere; biserica e pentru acei lipsiți de religie; calapodul—pentru acei lipsiți de fantazie sau putere de imaginație.“

Carmen Sylva este apostolul adevărului simplu, al libertății de gîndire, de credință și de simțire—pentru toți. S.

Ziarul partidului.

Dacă *Opinia* sau celalalt ziar reprezintă, în localitate ideia conservatoare, este o chestie pe care, pentru a doua oră, celalalt ziar o agită prin faimosul *Liberalul*.

S'ar părea că doctorul — la celalalt ziar scriu numai doctori—pe care-l preocupă chestiunea aceasta, crede că un partid poate și trebue să aibă numai un ziar.

Căci, almintreli, de ce l-ar tot preocupa faptul că, la Iași mai e încă un ziar?

Dar întrebarea lui se resolvă ușor; el—celalalt ziar — nu poate pretinde că este organul unui partid, căci politica meschină ce-o face — partidul, prin organnl comitetului seu diriguitor, a desavuat-o de două ori, în Ianuar 1906.

Dar fiind că Moralescu crede că vorbește cu sfinții, creadă și celalt maniac că represintă un partid.

Dar noi de ce nu represintăm ideea conservatoare, de ce nu suntem prietenii tuturor conservatorilor de sub șefia d-lui Cantacuzino?

Pentru că nu anunțăm plecările și sosirile d-lui Grecianu? Pentru că n'am zis că d. Grecianu a oferit o gerbă cu flori?

Ni se impută, însă, un alt fapt cu aparență de gravitate: am omis dintr'un discurs, partea unde se afirma, că telefonul Iași-București s'ar datori, mai presus de toți și de toate, d-lui Grecianu.

Am făcut lucrul acesta și l-am fi făcut chiar cînd actul de slugărnicie al vorbitorului acelui discurs, s'ar fi referit la d. Bădărău.

In partidul conservator operile bune se fac de toți la un loc. Dacă celalt ziar crede că face un serviciu d-lui Grecianu și partidului, cînd profită de fie-ce prilej spre a spune „asta a făcut'o cutare“ — apoi se greșește.

De almintreli se știe că de câte-ori o chestiune, de importanță pentru Iași e la ordinea zilei, se asociază, spre a o duce spre bun sfârșit, toți representanții Iașului în parlament. A se ambiționa în a spune că toate le face un singur om, este a afirma și sublinia incapacitatea, trândăvia și desinteresarea tuturor celorlalți mari și mici, ai partidului.

Noi credem spre pildă, că și d. Bădărău, a făcut ceva pentru Iași, Lucrul acesta îl crede pînă și *Liberalul*, pînă și celalalt ziar.

Relevat'am vre-o dată lucrul acesta? Dar pentru numele lui D-zeu! Orașul tău este tu însu-ți, este cea mai desăvârșită dragoste a ta.

Cînd poți face pentru el, ie natural să faci. Faptul nu constitue un merit, constitue o datorie esențială. Meritul este cel mult local și nu stăruința, de a face pentru orașul tău constitue motivul pentru care istoricul te va trece în cartea neamului, ci fapte cari să se resfrîngă asupra intregei țări.

Dar dacă n'am comis indelicatețe față de d. Grecianu—căci ar fi fost indelicatețe dacă am fi reprodus actul de slugărnicie despre care am vorbit — nu ne-am permis nici odată să complotăm în contra lui. In contra unui fruntaș ilustru ca d. Bădărău, se complotează sub patronajul D-lui Bărbulescu.

Necunoscuți, cari n'au nici o legătură cu partidul conservator, și oameni bolnavi se întrunesc în chiar redacțiunea ziarului „conservator“ și trag sfori.

Facem noi operă rea la fel în contra d-lui Grecianu?

Tolerăm noi ca membrii de ai partidului nostru să fie injuriați, acuzați?

....Cu toate astea celalalt ziar se crede organul autorizat al partidului conservator și Moralescu se crede că stă la vorbă cu sfinții“.

Un monument politic

Discuțiunea înălțătoare care a urmat timp de două zile la Senat pe tema politicei noastre financiare, a învederat căci ce s'ar spune, s'a făcut la noi un mare progres din punct de vedere al modului cum se dau luptele politice în parlament.

Șefi de partide, fruntași străluciți, au luat parte la această discuțiune, care a reliefat tonul obiectiv. curtenitor, întrebuințat de d. Sturdza la adresa d-nului Tache Ionescu precum și chipul reverențios cum ministrul finanțelor a vorbit de opera șefului partidului liberal.

Discursul strălucit al d-lui Tache Ionescu și cuvintarea cumpănită și înțeleaptă a șefului partidului liberal au dat discuțiunei din Senat caracterul unui adevărat monument politic.

S'a dovedit cu această ocaziune, că departe de a fi diferențiate din punct de vedere al politicei financiare, partidele noastre politice, deopotrivă iubitoare de țară și deopotrivă preocupate de interesul binelui public, se complectează unul pe altul, întru realizarea unei statornice stări financiare, sustrasă pe cît se poate fluctuațiunilor diverse.

S'a dovedit că opera de economii a fost folositoare țării, precum folositoare au fost impozitele impuse de partidul conservator, și mulțumită acestor măsuri luate de ambele partide politice, avem astă-zi înfloritoarea stare financiară care permite guvernanților să se gîndească la realizare de îmbunătățiri clasei nevoiașe care are atîta nevoie de solicitudinea tuturor partidelor.

Și, ca și cum soarta însă-și a ținut ca gloria serbărilor jubilare să fie și mai strălucită a fost dat M. S. Regelui, ca în anul jubileului, pe lîngă cel mai mare excedent financiar ce s'a văzut vr'o dată în țara romînească, să vadă înțelegerea și armonia deplină între conducătorii partidelor politice, cel puțin în ce privește politica financiară a României.

CATE-VA NOTE

Eminentul dar dosnicul intervenient în dragostea d'intre *Epoca* și *Patriotul*, sau, cum s'ar zice pe limba literară, Romeo, Julietta și Wilde, s'a apucat să lucreze democrația, s'o pună pur și simplu, între 2 ghilimele și să conteste domnilor V. Arion, Gr. Buțureanu și L. Antoniu, dreptul de a putea fi directori de gazete.

Interesantă, în special, este părerea pe care cel de al treilea concubin o are despre d. Ghibănescu, care pontează pe boieri în loc să ponteze d'indosul hotelului Metropol: „d-nul Ghibănescu, scrie el (vorba vine că *el* scrie), dă explicația *furiei* sale cu *inocența* unui profesor zelos *totdeauna* de adevărurile istorice.“

Domnul Ghibănescu se înfurie deci cu inocență, iar un profesor este tot-de-a-una zelos de adevăruri istorice.

Iar dacă cine-va ie prefesor de biliard—de ce ie zelos?

Mai departe, tot despre bietul Ghibănescu:

„domnul Ghibănescu *ne-a dat* de gol care este *sufletul general* al amicilor sei...“

Era odată în București un magasin general. Dar de suflet general, parcă n'am auzit încă.

De cît de... dacă ajung profesorii de biliard să zică că-s beizadele, de ce nu și-ar da de gol sufletul general!

*

Liberalul a publicat in *Evenimentul* un manual al perfectului ziar oficios.

Iată ce trebue să facă un asemenea ziar:

1) să aibă un reporter la gară, care să vie acolo la plecarea și la sosirea tuturor trenurilor și dacă va sosi sau va pleca vre-un fruntaș al partidului gazetei, să dee de știre ziarului.

2) dacă un fruntaș va oferi cui-va o gerbă cu flori, să se anunțe în ziar cu compacte corp 10;

3) dacă un fruntaș va oferi un dejun, să se anunțe.

Și cum nu se întâmplă ca aceste fapte considerabile să se petreacă de cât ocazional, gazeta de partid —asta o zicem noi—n'ar trebui să apară de cât tot ocazional.

*

Liberalul (nu cel de la Trajan) ne întreabă ce părere avem noi despre faptul că, nici a doua licitație relativă la apă, n'a fost aprobată.

Fiind-că nu este adevărat că licitația n'a fost aprobată, nu putem, natural, avea nici o părere.

Dar avem dreptul să întrebăm pe *Liberalul* de la *Trajan* și pe *Evenimentul* de la *Dacia*, ce părere au acești iluștri confrați despre afacerea Pennescu-Sadagurski.

OAMENI ȘI LUCRURI

Sărmanul Rockefeller!

Un mare ziar parizian publică următoarea telegramă după ziarul din New-York: „American“.

Intr'un interviw cu această gazetă miliardarul Rockefeller se declară prea puțin fericit și face constatări pesimiste asupra oamenilor și împrejurărilor de astă-zi.

«De unde vin—ar fi zis celebrul rege al Petroleului—extravagantele actuale, excentricitățile și incoherențele la cari suntem martori în toate zilele? Ele se datoresc, puteți să mă credeți, excesului de bogății. Abundența marilor averi este astă-zi fără precedent în istorie. Bogăția este o sarcină penibilă care trebuie privită mai curînd ca o nenorocire.»

Nu știu dacă „nefericitul“ miliardar s'a hotărît să se lepede de penibila sarcină, cu care garantez că mulți ar primi să se încarce, cu riscul de a cădea striviți sub greutatea ei.

Tocmai zilele aceste am cetit o detailată biografie a lui John Davidson Rockefeler, care, precum se știe, a stat cîteva luni de zile retras la Compiègne, în Franța, fiind urmărit de tribunalele americane. In 1900 el posedă două miliarde de franci; în 1905, aproape trei miliarde; în Iunie 1906 aproape 3 și jumătate. S'a calculat că dacă ar trăi până la 100 de ani ar lăsa posterității una sută două zeci opt miliarde, șase sute opt zeci milioane de franci și dacă ar trece cu o singură secundă peste suta de ani, acea secundă, cu procentul legal, i-ar produce...50,000 lei!

Și omul acesta, stăpînul acționar al faimosului Standard Oil s'ar fi simțind nefericit? Se poate. Imbătrînit de timpuriu, atins de o ciudată boală care nu i-a lăsat măcar un singur fir de păr, nici măcar în sprinceană sau în genele ochilor, muritorul acesta care cîștigă—adică profită—cel puțin cu o mie de franci pe minută apare în lume cu o perucă falșă, fără de care ar fi ființa cea mai pocită în lume. Fără a mai socoti teribila frică de anarhiști și cumplita boală de stomah care-i interzice altă hrană afară de lapte, ceea ce l'a făcut să zică în mod spiritual că oferă un milion madicului care i-ar dărui un stomah nou.

Da, la urma urmei e cu putință ca omul acesta să se simtă nefericit pînă a face considerații generale de pessimism. Se va găsi poate și un poiet care să-i imortalizeze „mizeria“, oftînd în vr'o cocioabă întunecoasă, așa cum Théopile Gautier a imortalizat sărăcia lui Rotschild;

En attendant l'argent qui me vient de Hano vre
Je pense en soupirant: „combien Rotschild
est pauvre!“

Singe in ocean

Secretul vieței în apa de mare — Fixitate și schimbare — Două doctrine — Experiențe in România — Tuberculoza și marea— Crearea vieței — Optimism...

Am promis să revin și să revin mai detailat asupra teoriei d-nului Quinton relativă la identificarea apei de mare cu mediul nostru organic. După acea teorie omul viețuitor este o colonie de celule oceanice, un fel de „aquarium“ sarat în care respiră, lucrează și reacționează toate forțele constitutive ale individului nostru. Avem în corpul nostru o mare în miniatură coresponzând cu a treia parte din greutatea neastră. Acel miraculos lichid care întreține viața în trupul nostru — sîngele — este identic, este frate cu uriașul și infinitul lichid ce constitue mările, oceanurile de la un pol la celălalt.

Am zis că experiențele lui Quinton au fost întărite și confirmate de alți învățați. Iată comunicarea d-rului Dastre la Institut.

«... In cazul de care e vorba sarea n'a fost de cât un prilej de a arăta cîtă grijă poartă Natura pentru a asigura fixitatea tuturor elementelor constitutive și esențiale ale sîngelui și chiar a condițiunilor sale fizice. In liquidul acesta hrănitor, totul este constant în calitate și cantitate, la animale ca și la om. Natura, așa de schimbăcioasă în alte domenii, devine aici un model de statornicie. Suntem în fața unei legi de mare importanță și însămnătatea ei apare dacă luăm noțiunea de sînge în înțelesul cel mai larg, E vorba de a asigura invaliabilitatea vieței elementare.

... La toate vertebratele procentul sărei în licidul sanguin este aceiași, suferind foarte mici schimbări daoă trecem de la mamifere la reptile și pești; schimbări neînsemnate față de diversitatea uimitoare a formelor specifice și a schimbărilor în mediul cosmic. Ființele vii variază infinit mai mult prim morfologia de cît prin fiziologia lor.

Cu cât mediul de traiu e mai fix, viața e mai perfectă: superioritatea fiziologică a animalului se măsoară după gradul acestei fixități. Cu cît e mai riguroasă, cu atât viețuitorul e mai independent de condițiunile exterioare, de schimbările în hrană și de prefacerile lumei încunjurătoare. Omul poate trăi în toate climaturile, sub toate latitudinile, în mijlocul unei naturi dușmane, pentru că transportă acolo, odată cu mediul sanguin fix, puterea ereditară familiară, adaptarea elementelor sale anatomice, depărtarea vieței lui.

*

Principiul acesta al fixității nu contrazice de loc legea evoluțiunii descoperită de Darvin, ci din potrivă sunt menite amândouă se domineze spiritul științei.

Savantul Dastre crede că la originea ei, viața organică s'a născut în apele ce acoperiau planeta noastră. Răcirea globului întîmplîndu-se apoi, s'a ivit tendința de a se menținea în corp înalta temperatură dinainte și aceasta nu s'a putut face decît prin un proces de ardere, de combustiune—prin mijlocirea oxygenului din aier; iar pentru absorbirea acestuia s'au creat cu încetul organele respirații, aparatele calorifere; pentru transportul lui în corp, s'au format organele circulației. Pentru păstrarea căldurei s'a format învălișul,—muschii, grăsimea, pielea.

*

Aceasta însă e de domeniul înaltei speculațiuni științifice și nu aici ne vom opri multă vreme. Am vrut numai să punem în curent pe cetitori cu ultimele noutăți științifice și de aceea vom reveni la încercările de vindecare prin întrebuințarea apei de mare.

Am arătat că d-rul Quinton a izbutit să înlocuească pur și simplu sîngele unui cîne prin apa de mare. Iată acum ce încercări s'au făcut în țeară la noi în privința puterei de vindecare a acestui element. D-l dr. Sadoveanu, de la spitalul din Constanța publică în No. 20 (Oct. 1906) al revistei „Spitalul“ rezultatul experiențelor făcute de d-sa cu apa de mare în tratarea *tuberculozei*.

«...am cântat să întrebuințez apa luată din mare, pe timp liniștit pe când marea e lină, la o departare de două mile engleze de țărm și adâncime de 10 metri.

Injecțiunile la toți bolnavii (cu apă de mare nesterilizată pentru a nu i se strica compoziția) le am făcut în abdomen de două ori pe săptămână și în cantitate de 50 și 350 c.c. Mai toți după o oră au febră marină, temperatura 38 și chiar 39 grade, care după 2 ore cade iarăși la normal. Durerea e numai în momentul înțepăturii; numai în un singur caz a durat până a doua zi.

Stadiul fenomenelor din punct de vedere general este următorul: tusa se micșorează, expectorația (flegma) și mai ales

sudorile nocturne încetează sau se împuţinează simţitor. Somnul care e rău din pricina tusei şi transpiraţiilor, devine mult mai liniştit».

„Tusa, febra, vărsăturile, năduşelile, năduful, palpitaţiile, insomniile s'au preschimbat timp de 1 lună şi jumătate în aşa fel în cât bolnavii la eşirea lor din spital declarau că nici odată nu s'au simţit aşa de bine ca atunci Pe lângă aceasta, fie-care din ei numai în acest scurt interval a crescut în greutate cu câte 2 kilograme".

Intr'nn singur caz de tuberculoză în gradul al III-lea tratamentnl n'a adus nici un bine. Aci însă avem de observat că însul era un om de 20 de ani, aşa în cît neizbânda trebue să o punem pe socoteala vîrstei prea tinere a pacientului,

Preda Stan. *

Suntem, precum se vede în faţa unor nuoi căi de cercetare, pe urma unor mari speranţe de izbîndă, în materie de boli, de suferinţi. In luptă cu natura, omul cucereşte mereu mijloce de apărare şi de victorie. Ne vine în minte recenta comunicare făcută tot la Academia de Ştiinţi din Paris de către *Yves Delage*: un mijloc de *a crea viaţa*. Nu chiar în înţălesul de a o crea din nimic, din lucruri sau din corpuri moarte, ci noutatea consistă în înlocuirea intervenţiei părţii bărbăteşti printr'o acţiune chimică!

Dar amănuntele asupra acestei comunicări biologice le vom da altă dată. Dozele mici sunt mai sănătoase şi apoi—să nu fim prea optimisti în acestă rubrică unde figurează adeseori opinii pesimiste.

Dr. S.

Cazul Nottara in Cameră

— *Se ştie că demisiunea, din teatrul naţional din Bucureşti, a d-lui C. Nottara, a provocat vii şi interesante discuţiuni în cameră, în urma comunicărei, făcute în această privinţă, de d. deputat L. Antoniu şi pe care am înregistrat-o la timp.*

Astăzi reproducem, in intregul lor, interesantele discursuri ale D-lor C. Disecu şi L. Antoniu.

Discursul Ministrului Disecu

Dl. C. C. Dissescu ministru de instrucţie... D-lor Deputaţi,. d-l deputat Antoniu a bine-voit a'mi pune mai multe cestiuni. A întrebat mai întâiu, dacă am cunoştinţă că cel mai mare artist în viaţă al Romînilor maistru Nottara, şi-a dat demisiunea de societar al Teatrului Naţional.

Am cunoştinţă; şi la această întrebare cred că respunsnl este suficient pentru că toate cele alte dorinţi ale d-lui Antoniu se găsesc puse în cele alte întrebări, şi prin urmare vor fi în cele alte respunsuri.

Cunoaşte d-sa toate motivele grave ale acestei demisiuni?... S'a căutat să se sdrobească de actuala direcţiune cariera sa de artist... mijloacele de asistenţă... e permis ca prin ofensă şi brutalitate să se necinstească cel mai strălucit artist al primei noastre scene?..."

Cum înţeleg eu, în fine, să apăr pe d. Nottara şi cum s'ar putea duce reparaţiunea acestor lucruri.

D-lor deputaţi, cestiunea este foarte grea pentru mine, de şi este foarte uşoară de rezolvat. Dar, de multe ori cestiunile cele mai grele, sau mai bine zis, cele mai uşoare din punctul de vedere legal, cari, în realitate, se transformă în cestiuni de formalism, devin foarte grele, căci ele sunt ascunse, prin natura lucrurilor, într'o serie de realităţi pentru care luptă, înainte de toate şi sentimentalismul.

Datoria mea însă nu este de a privi lucrurile numai din punctul de vedere sentimental, numai din punctul de vedere al unei mentalităţi, bine sau rău întemeiată.

Suntem datori a respecta regulele de disciplină care înainte de toate sunt necesare ori-cărui organism într'unt stat (Aplause).

D-lor deputaţi organismele într'un stat nu au un adevărat interes de cât întru cât ele funcţionează. Dar greutatea folosului de realizat stă tocmai în modul de a funcţiona, în psihologia reală a acestui organism. Această cestiune este teatrală —căci se presintă ca o cestiune teatrală —, adică o cestiune de interes general, cea ce in realitate este o cestiune de interes personal.

Să nu credeţi, însă, că dacă întrebuinţez cuvîntul de interes personal, esto in intenţiunea mea de a scădea cestiunea şi a o reduce la o cestiune de persoane, fiind-că de multe ori sunt persoane care prin condiţiunea lor se confundă cn un interes general; şi vă mărturisesc că, in această cestiune, d-l Nottara este o persoană care a adus servicii ţărei: este un talent. (Aplause).

Prin urmare, nu vreau să tratez cestiunea ca o cestiune personală, dar, calificînd'o aşi înţelege să am în vedere şi părţile generale. Datoria noastră, ca oameni de stat şi oameni politici, nu este de a privi cestiunea in mod exclusiv general, fiind-că în stat toate cestiunile sunt generale; cînd însă priveşti pe fie-care în parte, nu este de cât un mijloc, acela de a sacrifica persoana sau armonia într'un stat.

Eu cred că trebue să avem în vedere armonia intereselor generale, şi din acest punct voi privi cestiunea de interes personal a d-lui Nottara, în raport cu cestiunea generală artistică în România.

Din ce a născut, D-lor această cestiune? O cunoşteam în mod superficial, pot să zic, pentru că nu eram chemat direct să particip la soluţiunea ei; însă, find-că ştiam că altă dată dăduse naştsre la órecare emoţiune în public, una din preocupările mele a fost, din ziua in care am venit la Minister, să văd ce este această chestiune teatrală Nottara-Davila.

Dl. Victor Ionescu... Unul este arta şi altul direcţiunea, d-le Ministru.

Dl. C. G. Disecu ministru de culte şi instrucţiune publică. Da, neaparăt şi vom vedea de sigur ce avem de făcut, cînd se poate întîmpla ca un confiict să fie între cei, cari represintă arta, şi cei cari represintă Direcţiunea; căci nu trebue să perdem din vedere că, precum nu se confundă omul de ştiinţă cu ştiinţa, nu se confundă nici omul de artă cu arta. De acea am să spun că este la mijloc omul de artă cu Direcţiunea. (Intrerupere) D. Director mi-a espus faptele din trecut; am cerut dosarul şi am văzut că dl. Nottara făcea acum cîte-va zile — mai bine zis acum cîte-va săptămîni — parte din societatea artiştilor. Prin urmare, pentru ca şi de fapt totul să reîntre în norma de altă dată, trebuie ca dl. Nottara să şi joace de fapt. De fapt însă, dl. Nottara nu juca. Şi atunci am spus d-lui Director, că este de dorit ca dl. Nottara să joace. Dl. Director mi-a răspuns: sunt foarte doritor să joace dl. Nottara; nu i se refuză roluri, în piesele, cari hotărâm să se jóce.

Dl. Nottara, poate fiind-că ştia că şi eu am stimă şi simpatie pentru d-sa, împins poate de interesele generale pe care voia să le servească, mi-a şi făcut onoarea de a veni la mine acasă şi mi-a espus situaţiunea sa. I-am spus de la început că nu înţeleg luptă, de cît cînd nu ai în cotro, dar că totdeauna este bine ca cineva să trăiască în pace şi să-şi aducă aminte că, după o rupere de relaţiuni, începuturile pot să fie grele, dar, încetul cu încetul şi relaţiunile personale se pot relua şi în piese va avea roluri de jucat.

D-l Nottara mi-a spus că doreşte cu deosebire să joace în „Regele Lear" şi încă într'o altă piesă. Din nou am intervenit la dl. Director care mi-a spus că aceste două piese sunt acum greu de jucat, fiind epoca prea înaintată. Se ştie că la Aprilie se fixează....(Intreruperi)

Dacă vrem să rezolvim acum chestiunea de a se şti....(Intreruperi)

D-lor, înainte de a ajunge la fapte şi concluziuni, cred că trebue să fiţi cu răbdare, precum şi eu am fost răbdător.

Prima chestiune care se pune este o chestiune de legalitate: cine este în drept ca să fixeze piesele de jucat? D-lor, aci nu încape îndoială, că acesta este dreptul Directorului.

Dl. Dr. Al. Stăncescu, Şi al Comitetulni.

Dl. C. G. Disescu, Ministrul Cultelor şi Instrucţiunei Publice. Fie cu comitetul, fie după ce s'a regulat chestiunea cu comitetul nu are importanţă, căci nu judecăm aci un conflict între Director şi Comitet. Este chestiunea de a se şti, cine are să determine piesele de jucat şi rolurile? Este necontestat că este dreptul Directorului, art. 23 din regulament o spune. Am văzut din nou pe dl. Nottara, care a convenit cu mine că, în urma intervenţiunei mele şi făgăduirei de a juca şi în alte piese, d-sa va juca.

Eu, fără să ştiu, ci din dragoste pentru literatura lui Alexandri, cerusem Directorului să-i dea să joace din „Fîntîna Blanduziei". Care nu mi-a fost mirarea, cînd mi-a spus dl. Nottara că ar vrea să i se dea şi din „Fîntîna Blanduziei".

Eu i-am răspuns: vei avea. S'au făcut afişele, afişe cum este legal şi pe cari, în fie-care zi, se face împărţirea rolurilor. S'a dat d-lui Nottara şease piese între cari şi „Pigmalion", „Fîntîna Blanduziei« etc, etc. Nu era însă „Regele Lear" şi încă o piesă pe care cerea ca s'o joace, dar avea o piesă clasică de mare valoare: „Hoţii„ lui Schiler.

In sfîrşit, se duce dl. Nottara la dl. Director. Nu-i aşa, n'am fost de faţă, dar trebue să reproduc ce s'a făcut acolo, după ştirile pe care le am.

Am primit o scrisoare de la dl. Nottara şi am cerut, în urma acestei scrisori, să-mi refereze şi Directorul ce s'a petrecut.

Scrisoarea D-lui Nottara nu articulează nici un fapt precis, din care se reesă vre-o brutalitate sau nesocotinţă a unui anume drept: însă, pe 5 pagini dl. Nottara spune: cu mare părere de rău şi cu toată dorinţa D-tale, eu nu pot continua a face parte din societatea dramatică; mi se nesocoteşte drepturi, nu se ţine seamă de valoarea unui artist, trebue să-şi găsească satisfacţiune şi plîngeri multe de natura aceasta.

Eu am conchis, impresiunea mea a fost că putea să fie un fel de surescitare a personalităţei, o surescitare, foarte întemeiată dacă vreţi, dar în sfîrşit, noi nu avem să ne ocupăm de sureşcitările personalităţilor, chiar a celor mai mari; căci ştiţi cu cît talentul este mai mare ca şi frumuseţea, cu atît devine mai capricios. (Aplauze)

D-lor, am cerut atunci D-lui Davila, Directorul Teatrelor, ca înscris să-mi spună ce s'a petrecut şi dl. Director îmi spune: Dl. Nottara a venit şi mi-a spus să-i dau pe „Regele Lear" şi pe „Ricard III". Directorul îmi spune: că şi altă-dată a fost chestiunea aceasta între noi, eu însă nu pot să fac lucrul acesta, căci sunt în dreptul meu ca să stabilesc piesele de jucat şi rolurile de împărţit. Sunt pentru moment nu numai Director al Teatrelor, dar suntşi Director de scenă.

Dl. Nottara, în urma acestei neînţelegeri, a plecat.

Ei d-lor! Acum vine chestiunea de a se şti, care din duoi are dreptate? Bine s'a făcut ce s'a făcut? Ce pot face eu ca să repar jignirile cari au putut să fie făcute d-lui Nottara?

Mai întâi de toate m'a preocupat o chestiune, acêa de a şti, cînd se iveşte un conflict între două personalităţi—de astă dată într'e omul de direcţiune, care are răspunderea şi care virtualmente reprezintă publicul şi între artistul, care să joace—cine are să rezolve conflictul şi în ce condiţiuni trebueşte rezolvat?

D-lor, chestiunea este grea în sine, este totuşi foarte uşoară de rezolvat, pentru că, vă închipuiţi un lucru: nu numai la noi se prezintă pentru prima oară acest conflict. Acest conflict este în toate ţările şi ori unde există Directorul—ca să zic aşa de conştiinţe, în alte părţi sunt directori de conştiinţe religioase, în alte părţi directorul e de conştiinţe politice,—sunt mişcări şi protestări, căci nu cu înlesnire se supune cineva.

Aci, avem un director de scenă, adică o persoană însărcinată nu numai a distribui rolurile, dar şi a determina chipul jocului producţiunilor artistice. —

Ştiţi D-Voastră că, pentru un artist e o cestiune mare, acea de a şti în ce sens trebue interpretată o piesă: dacă artistul trebue să-şi păstreze personalitatea lui, sau dacă artistul trebue să se îmbrace în alte haine; dacă trebue să păstreze vocea lui, să nu ia o voce prea declamatoare, care să nu-l facă a cădea în ridicul. — El trebue să fie cu un temperament cald. Trebue să se suggestioneze el însuşi întâi şi să studieze mişcările ce are să se facă. Poţi să fii artist mare, însă nu tu poţi să introduci genul tău în mod obligator; aceasta este sarcina directorului de scenă.

Dl. V. Ionescu. — Destituiţi-l şi de la Conservator, căci este profesor de declamaţie acolo, iar nu Davila.—

Dl. C. Disescu. Ministrul Cultelor şi Instrucţiunei publice. — Voi arăta pînă unde merge rolul profesorului şi directorului.

Pe mine mă interesează viaţa teatrală.

Vedeţi că aci nu iau apărarea directorului, nu zic că modul său de a concepe direcţiunea teatrelor este superioară: nu am competenţă să o fac...

...Dar chestiune se ridică. — In caz de conflict. cine este în drept să-l judece? Am luat legea teatrelor, art. 23. şi eu care am obiceiul de a studia profesoriceşte ori ce chestiune mi se pune, şi dacă vroiţi, judecătoreşte, am luat cartea cea mai autorizată asupra vieţei teatrului din toate punctele de vedere şi iată ce ne spune într'un mod constant toţi acei cari s'au ocupat de chestiunea aceasta: Ce este de făcut atunci cînd directorul teatrului, sau directorul de scenă, nu este în înţălegere perfectă cu acei cari trebue să joace?

„Care este artistul dramatic care nu a aspirat totdauna la onoarea dificilă şi periculoasă de a juca primul rol; care este acela mare" Nottara — „sau mic" un altul — „care fără a'şi da samă de puterile lui, n'a protestat nici odată împotriva disribuţiunei rolurilor.... care nu a strigat mereu că e nedreptăţit" şi aşa mai departe... „Pare că nu se poate ivi nici o contestaţie în privinţa rezolvărei acestei chestiuni; directorul are cea mai deplină putere pentru distribuirea rolurilor".

Ei bine, d-lor, ştiţi ce s'a întâmplat în alte teatre? Artişti de o valoare tot aşa de mare pentru acele ţări, ca dl. Nottar pentru ţara noastră — şi pentru că a fost conflict au părăsit teatrul, dar din causa unei asemenea părăsiri autoritatea nu trebue să se sdrucine şi disciplina nu trebue să fie compromisă. (Aplause)

D-lor am văzut în viaţa mea, că oamenii cari au sarcini şi datorii de îndeplinit, se pot împărţi în două: unii cari ştiu să supoarte cu toată resemnarea, chiar cînd sunt învinşi, cum primesc şi victoriile lor; alţii la cel mai mic neajuns dezertează, lăsînd pe alţii să lupte pentru ei şi nu se preocupă de dificultăţile ce pot să aducă o indisciplină sau momente de anarchie.

După mine, dacă d-l Nottara de când am fost o orat cu vizitele d-sale, când ştia că am intervenit personal, cînd am stăruit eu să i se dea roluri, dacă am crezut că este o victimă a unui brutalităţi,—cea ce nu este dovedit—trebuia sà nu se retragă din teatru şi să nu ţină într'o continuă agitaţiune Teatrul Naţional. (Aplause)

Ei bine, cu toate acestea d-l Nottara, personalitate mare, bazîndu-se pe talentul d-sale a zis: ce'mi pasă mie că este o agitaţiune, că are să fie două locuri vacante, comitetul teatral poate să'mi primească sau nu demisiunea, eu mă voi duce la alt teatru. Au făcut acest lucru şi alţi artişti. Cred că va avea succese şi amărăciuni, va fi mîngîiat; dar ce să facem acum cînd şi-a dat demisiunea, căci cea altă autoritate care participă la direcţiunea teatrală împreună cu directorul, i-a primit demisiunea.

In urma demisiunei motivate a d-lui Nottara, avem şi demisiunea nemotivată a d-lui Liciu. D-sa nu avusese nici un motiv de nemulţumire, jucase în piese şi avusese succese meritate.

Atunci comitetul compus din d-nii Sihleanu, un specialist, care a fost director al teatrelor, care nu poate să fie bănuit că ar vrea să contribue la o mişcare de nedreptate în teatru... *D-l Wachmann* cunoscut ca temperamentul cel mai blînd, fost director al tea-trelor, d-l General Bengescu, d-l Florescu, care este aci.

D-l I. Th. Florescu eu nu am fost acolo, nu am iscălit primirea dimisiunei d-lui Nottara.

D-l C. Disescu Ministru al cultelor. Imi pare rău că aţi lipsit, pentru că nu se privează luminile comitetului tocmai de un om ca D-ta, care eşti şi parlamentar şi om cunoscut pentru cunoştinţele d-tale în literatura teatrală. (Aplauze).

Ei d-lor, demisiunea este primită; este primită şi dimisiunea d-lui Liciu. Ceva mai mult: s'a şi procedat la înlocuirea d-lui Nottara şi d-lui Liciu. Să admit că este foarte rău...

Voci. Prin cine s'a înlocuit?

D-l C. Disescu Ministru Cultelor. Prin d-l Cernat.

Voci. Mersi!

D-l C. Disescu Ministru Cultelor. D-lor, da-ţi-mi voe, mai întâiu de toate nu ştiu dacă este bine să descurajăm pe tinerii care sunt chemaţi în funcţiune.

D-lor eu înţăleg gherontocraţia, dar vă mărturisesc că nu sunt dintre aceia cari cred că nu sunt mari de cît oamenii îmbătrîniţi, că dacă se sting ei, alţii tineri nu pot să le ia locul. (Aplauze).

Pentru că văz că unii din d-voastră protextează în contra înlocuirei prin d-l Cernat, vă spun că eu nu-l cunosc personal, dar pot să vă afirm că, atunci cînd a jucat într'o piesă aci, şi l'a văzut marele artist Novelli l-a designat ca pe un mare artist.

N'aveţi de cît să urmăriţi pe d-l Cernat.

De alt-fel sunt regulamente cari prevăd că dacă nu va juca bine un artist poate se fie înlăturat.

D-l Victor Ionescu. Nu poate să dea mai mult de cît ce a dat pînă acum.

D-l Preşedinte Vă rog nu întrerupeţi căci nu prin întreruperi să rezolvă o chestiune.

D-l Victor Ionescu Nici prin asemenea discuţiuni.

Dl. C. Disescu Ministru Cultelor. Acum mă întreabă dl. interpelator ce sunt hotărît să fac. Trebue să eşim din domeniul sentimentalismului, nu este aşa? Ce zice legea teatrelor, legea organică? Că directorul şi cu comitetul teatral se ocupă de distribirea pieselor în Aprilie, de distribuirea rolurilor, de eliminări, cînd sunt de făcut.

In cazul de faţâ. u'am absolut nici un rol. Dar, dacă eu nu pot să anulez actele de demisiune, pot să exprim *p*ărerea mea de reu şi pot să spun că şi dl. director a regretat că d-nii Nottara şi Liciu au plecat. dar, dacă au vrut să plece, ce e de făcut?

Să sperăm că la cele dintâi vacanţe, dacă legea permite şi va fi posibl, s au în conformitate cu legea nouă în cazul cînd legea actuală se va modifica, să facem aşa ca să se poată întoarce la teatru artişti cum se pot întoarce la catedrele lor profesorii după legea actuală. Dacă nu, întreb pe dl interpelator aceasta fiind situaţiunea şi rezolvată fiind cum a fost rezolvată, şi nu pe nedrept, pentru că era în dreptul său comitetul să facă cea ce a făcut, ce e de făcut?

Nu mă găsesc în situaţia a anula asemenea acte pur şi simplu; trebue să mă mărginesc la această esplicaţie şi să aştept răspunsul Onor. Dl. Lascar Antoniu dacă are ceva nou de spus. (Aplause).

Dl. Preşedinte. Dl. Lascar Antoniu are cuvântul.

Răspunsul d-lui L. Antoniu

Dl. Lascar Antoniu. Am ascultat cu multă atenţiune pe dl. Ministru, în răspunsul ce d-sa a bine voit a-mi da la întrebările puse de mine în şedinţa precedentă, asupra cauzei demisiunei marelui nostru artist C. Nottara.

Vă mărturisesc sincer, d-lor deputaţi, că mă găsesc într'o poziţiune foarte delicată faţă de dl. Ministru C. Dissescu. Am fost şi sunt unul din admiratorii cei mai entusiaşti ai superioarei sale intelectualităţi, a întinsei sale culturi artistice şi a înaltului său simţ de dreptate şi adevăr. Aceasta însă nu mă va impedeca să'i spun că răspunsul său în chestiunea rădicată de mine nu este satisfăcător în cauză şi că el nu mă mulţumeşte decât în parte.

Mă mulţumeşte numai în cea ce priveşte recunoaşterea din partea d-lui Ministru a marilor merite artistice ale d-lui Nottara, a strălucitorului şi neintrecutului său talent, a imenselor servicii aduse artei şi literaturei dramatice române timp de 30 de ani, de acest valoros şi neîntrecut până în prezent artist, adevarată glorie a primei noastre scene.

Dar tocmai această recunoaşterc din partea d-lui Ministru, a marilor merite artistice ale d-lui Nottara, îl obligă pe d-sa de a da o soluţiune în această chestiune, soluţiune evident în favoarea celui nedreptăţit, a d-lui Nottara.

Constat însă că aşteptările mele au fost zadaruice, şi cu toată părerea de rău sunt nevoit să declar că nu sunt de loc mulţumit de felul cum dl. Ministru esaminează şi apreciază împrejurările şi cauzele acestei demisiuni, şi neputinţa în care declară că se află de a da o soluţiune echitabilă acestui conflict dintre direcţiunea teatrelor şi artist.

Dl. Ministru s'a mulţumit ca într'o formă frumoasă şi plină de figuri literare să ne facă teorii asupra artei precum şi psichologia artistului, cu toate ambiţiunile şi sbuciumările sale sufleteşti, cu toate capriţiile şi exuberanţele sale profesionale. Ajungând însă la cestiunea de fapt, dl. Ministru a crezut că printr'un raţionament sofistic şi simplist asupra disciplinei în teatru, ne va putea convinge cum că în adevăr dl. Davila are dreptate, şi că în chestiunea demisiunei d-lui Nottara nu se mai poate da nici o soluţiune, fiind în faţa unui fapt înplinit.

Aşi fi dorit ca dl. Ministru, înainte de a'mi da acest răspuns nesatisfăcător în cea ce priveşte reparaţiunea morală şi meterială care trebue dată marelui artist, să aducă cu d-sa aci în Cameră toate actele cuprinzătoare a dezbaterilor cari au avut loc în comitetul teatral cu ocazia ambelor demisiuni ale d-lui Nottara, spre a putea fi examinate şi de noi toţi, şi a mă pune pe mine în o mai bună măsură de a judeca conduita şi procedeurile actualului Director General al Teatrelor, în această chestiune.

Dl. Ministru însă, nu a adus aceste acte spre a putea fi cercetate şi a se putea trage concluziunile necesare din examenul lor.

Din această cauză voi fi nevoit în scopul dezvoltărei interpelărei mele, să aştept aducerea acestor acte, pentru că chestinnea, pentru prestigiul artei şi scenei româneşti, nu poate fi îngropată aşa de uşor.

E vorba de cariera de 30 de ani a unui strălucit artist, e vorba de un mare talent căruia din cauza capriciului unei persoane irascibile, i se închid porţile templului pe care el l'a ilustrat în atâtea rânduri, e vorba de demnitatea unui om atinsă şi ofensată în tot ce ea are mai scump şi mai sfânt, de acela care ar trebui să fie păzitorul acestei demnităţi.

Astfel reesă cel puţin din o scrisoare desehisă adresată d-lui Davila şi publicată de dl. Nottara în mai multe ziare. In această scrisoare dl. Nottara mai afirmă şi faptul grav, că prin aceste procedeuri, actualul Director al teatrelor l'a adus la trista situaţiune de a'i lipsi mijloacele de existenţă.

Ei bine, când asemenea fapte extrem de grave se petrec la direcţia teatrelor, când se zdrobeşte cariera celui mai mare artist dramatic ce avem, când se ofensează talentul şi demnitatea de om şi artist a d-lui Nottara, cum voiţi ca să trecem sub tăcere acest caz, lăsind ca arbitrarul şi bunul plac să domnească la Teatrul Naţional?

Mă văd forţat deci, nemulţumit fiind de respunsul d-lui Ministru, să'mi transform întrebarea în interpelare, şi să rog pe dl. Preşedinte al Camerei să binevoiască a interveni pe lîngă Ministerul Instrucţiunei Publice, de a'mi pune la dispoziţie, în acest scop, toate actele, procesele verbale şi încheierile comitetului teatral cu privire la cele două demisiuni ale d-lui Nottara, precum şi dosarul Ministerului Instrucţiei în legătură cu această chestiune.

Se va vedea atunci, cu ocazia dezvoltărei interpelărei mele, că dat fiind dorinţa aproape unanimă a Parlamentului exprimată rândul trecut ca dl. Nottara să fie reintegrat în Teatru cu toate drepturile ce le avea, şi dat fiind angajamentul formal luat de Ministrul Instrucţiunei de pe atunci de a îndeplini dorinţa legitimă a Parlamentului, chestiunea demisiunei repetate a d-lui Nottara, şi atitudinea persistentă şi contrară acestei dorinţe a Directorului General al Teatrelor, devine cu mult mai gravă.

Este chestiunea de a se şti dacă Ministrul Instrucţiunei, dacă guvernul întreg chiar, poate trece aşa de uşor, poate să nesocotească aşa de repede dorinţa ferm exprimată a întregului Parlament, dorinţă găsită justă şi legitimată în sesiunea trecută?

Este chestiunea de a se şti, dacă dv., d-le Ministru, vă puteţi degaja de răspunderea care poate să o aibă guvernul, atunci când nesocotind dorinţa întregului Parlament exprimată prin vocile autorizate ale Onor. D-lui Al. Marghiloman fost ministru, şi ale altor colegi ai noştrii din Cameră, se va vedea în confiict cu majoritatea şi minoritatea acestui Parlament?

Prin urmare, chestiunea nu se poate rezolva aşa de uşor cum crede dl. Ministru.

In afară de chestiunea demisiunei forţate a d-lui Nottara, e vorba de a se şti pentru viitor cc bază poate să pună Parlamentul pe cuvântul dat în mod formal înaintea Camerei de un Consilier al Tronului, cuvânt care vedem că nu se ţine, atingându-se astfel şi demnitatea Ministrului care a promis, şi autoritatea Parlamentului.

E vorba de a se şti dacă între autoritatea Ministrului, a Guvernului şi a Parlamentului şi acea a Directorului General al Teatrelor, aceasta este mai presus de toate.

Cu alte cuvinte, dacă voinţa arbitrară şi despotică a d-lui Davila este mai presus de lege, mai presus de Ministru, de Guvern şi de Parlament.

Dorim să ştim toate aeestea spre a

ne edifica atât asupra autorităţei Ministrului, cât şi a Guvernului întreg.

Ei bine, d-lor, vă promit că voi găsi cu soluţia, şi promit că cu ocaziunea interpelărei ce voi avea onoarea să dezvolt înaintea d-voastră, voi elucida atât chestiunea demisiunei d-lui Nottara, cât şi chestiunea gravă dacă se poate nesocoti aşa de uşor voinţa Parlamentului. (Aplause).

Ultime informaţii

—

Frunzărind în dosarul fraudelor comise în 1904 cu prilejul recrutărilor din acel an, în judeţul Putna, am dat de un fapt de o gravitate excepţională.

In momentul in care lumea era alarmată de neregularităţile de la Putna, intervine, către prefectul de pe atunci, o scrisoare a primarului Iaşului, domnul Pennescu, cerînd înscrierea în listele de la Putna, a unui tînăr din Iaşi, care nu împlinise încă vrîsta legală.

Am publicat, în această tristă privinţă, toate datele oficiale, depunerile senzaţionale ce au fost făcute în această chestiune.

Fostul primar n'a respuns nici un cuvînt la gravele acuzări ce-i s'au adus,

Ceia ce a făcut fostul primar al Iaşului, nu constitue numai o ruşine pentru oraşul al cărui părinte era, dar frisează şi condica penală, întru cît fostul primar s'a făcut complicele unei fraude.

Intrebăm pe liberalii cinstiţi ce măsuri au de gînd să iee contra unui membru al partidului lor, care a feştelit, în aşa mod, demnitatea de primar şi demnitatea sa de om.

—

De câte-ori se iveşte câte-un proces scandalos colectiviştii anunţă că în acel proces va pleda d. Bădărău.

Acum în urmă l'au declarat angajat în procesul ce l'ar fi intentat ministerului de domenii, antreprenorii cazinului de la expoziţie.

Am pune rămăşag că, şi în acest proces, dare să pledeze vre-un corifeu colectivist.

Dl. Bădărău în tot cazul, nu va pleda.

———

Zilele acestea se vor pune în circulaţie monede de aur a 12 lei 50 bani, pentru o valoare totală de 15 mii lei. Se mai aşteaptă un nou transport de monede de aur a 12 lei 50 bani pentru o valoare totală de 200 mii lei.

Actualminte se bate în străinătate încă o emisiune de monede a 20 lei aur şi monede a 100 lei aur pentru o valoare totală de 300,000 lei. Aceste monede vor sosi în ţară în cursul săptămînei viitoare.

—

Domnul Grigore Obreja, avocat, a fost numit secretar-inspector pe lîngă Camera de Meserii din Iaşi, în locul domnului Cristea Malhasovici, demisionat.

—

La tribunalul de Botoşani se judecă azi procesul lui Ignatz Rapaport, acuzat de atentat la bunele moravuri.

Rapaport, care dispăruse din ţară, s'a predat ieri autorităţilor.

El are de avocaţi pe domnii E. Ulle, Nicoleanu şi O. Teodoreanu.

———

Interviewat de un redactor al ziarului *La Roumanie*, în chestiunea juraţilor, d. Gr. C. Buţureanu, directorul nostru, s'a pronunţat pentru menţinerea instituţiunei. Părerea d-lui Buţureanu este ca să se iee juriului dreptul de a putea judeca crime de drept comun.

In competinţa juraţilor să nu intre de cît judecarea crimelor politice şi delictelor de presă.

—

Un prînz parlamentar a avut loc ieri la d. T. Ionescu.

—

Primarul şi prefectul poliţiei au plecat ieri seara la Bucureşti.

D. General Averescu a sosit astăzi în oraş.

—

Evenimentul *aduce prin* Liberalul *acuzarea, că prietinii d-lui Bădărău ar fi interesaţi în chestia alimentărei oraşului cu apă.*

Nu primim infamii deghizate. Evenimentul *să preciseze prin* Liberalul *ce anume date are în această privinţă.*

—

Astă-zi pe cînd se judeca de tribunalul Iaşi secţia II-a, procesul comercial dintre firma Moses Jurist şi Adolf Löbel, pentru darea unor socoteli, rezultînd din cumpărături de grîne făcute în asociaţie, în care proces fusese chemat ca garant în cauză d. dr. N. Ochs, pentru a prezenta tribunalului o transacţie ce pretindea Löbel că ar fi intervenit între d-sa şi casa Moses Jurist, în acel moment se aude în camera prezidentului un zgomot surd de cădere. Deschizîndu-se uşa se vede că grefierul Gh. Săcărescu care lucrase cu preşedintele, căzuse în nesimţire.

D. dr. Ochs, care ceruse să fie scos din cauză ne-avînd nici un rost, şi-a găsit însă rostul în această întîmplare şi a dat ajutoarele necesare grefierului care şi-a venit în fire.

——

D. dr. Roşculetz, inspector sanitar, se află de două zile în Iaşi, ocupat fiind cu măsurile de luat pentru combaterea scarlatinei în oraş şi judeţ— epidemia care de alt-fel este în descreştere. D-sa a venit pentru experimentarea cu noul ser antiscarlatinos, care conzistă într'un tratament intern, cinci picături la o lingură de apă pe zi, iar nici de cum prin injecţii aşa cum se face tratamentul cu ser în genere.

Acelaş tratament se va face şi la Botoşani şi Dorohoi şi în acest scop soseşte astă-zi în Iaşi d. dr. Mihailescu, inspector sanitar, spre a lua serul necesar pentru aceste judeţe.

Din Iaşi d. dr. Roşculetz va pleca la Huşi spre a face o anchetă în privinţa numeroaselor cazuri de febră tifoidă ivite în oraşul Huşi şi judeţul Fălciu, diagnosticate de medici ca febra tifoidă.

Chestia este de a şti dacă este febră tifoidă cu adevărat, sau numai o formă paratifică.

———

Fălticeni 12 Decembrie.

Serata dansantă în folosul saracilor. S'a anunţat pentru Joi 21 Decembrie o serată dansantă în folosul saracilor, care va avea loc în palatul comunal.

Toată biletele s'au plasat, datorită energiei desfăşurate de domnişoarele: Aline Cihoski, Elise Bem, Zoe Boerescu, Esmeralda Millo, Virginie şi Corina Lovinescu, Eugenie Rossignon şi Nathalie Ioan, care figurează în comitet.

Sfinţirea bisericei „Adormirea“. In ziua de 17 Decembrie se va sfinţi biserica catedrală „Adormirea Maicei Domnului“.

Pictura acestei biserici este executată de părintele Şerban, diaconul bisericei sf. Spiridon din Iaşi.

Sfinţirea se va face cu solemnitate mare; va oficia însuşi P. S. S. Mitropolitul Partenie.

Avantagiile căilor ferate romîne. — D-l Saidman librar din Fălticeni istoriseşte un fapt pe cît de trist pe atît de ridicol.

A trimis cu trenul la fabrica de zahar din Ripiceni, jud. Botoşani un număr de 30,000 de cutii pentru pus zahar.

Din cauză că acest transport trimes de 7 zile nu mai ajunge la destinaţie şi din cauză că aceste cutii se cereau de urgenţă la fabrică, d-l Saidman s'a gîndit că dacă transportul nu ajunge în 7 zile cu trenul, va ajunge mai răpăde cu căruţele.

A angajat un număr de căruţi cu care a trimis alte 30,000 de cutii.

A avut o fericită idee căci transportul cu căruţile a ajuns înaintea transportului expediat cu trenul,

Eftinirea pînei.—De azi s'a eftinit pînea. Acea care costa 25 s'a eftinit cu 3 bani, iar acea de 20 cu 2 bani.

———

Cazul Leca. Am dat ieri oare-cari amănunte în cea mai nouă chestiune locală: chestiunea Lecca.

Chestiunea această presintă simptome foarte curioase. D. Lecca a demisionat la 1 Noembrie, pe ziua de 1 Ianuarie.

La 13 Decembrie seara, cu 2 săptămâni înaintea termenului fatal, d. Leca recurge la portărei şi somează comitetul teatral să-i facă dreptate.

La 13 Decembrie seara, d. Lecca a apărut pe scenă, în timpul unei repetiţiuni şi a declarat că părăseşte postul său.

Declaraţia d-lui Lecca fu primită cu patentă răceală, în urma căreia fostul director a plecat.

Demisia d-sale nu presintă nici o importanţă.

Actualul comitet teatral, în dorinţa dea ridica prestigiul teatrului, a hotărât să angajeze un om capabil, care să fie, tot-o-dată, un bun profesor pentru actori.

In acest scop l'a ales pe d. Lecca. D-sa, însă, n'are nici o competinţă, nici o experienţă, nici studiile speciale, ce se cer unui director artistic.

A plecat—şi bine a făcut.

*

Tot ieri seara societarii au fost convocaţi la comitet. D. Ioan Kirilă, presidentul, a comunicat societarilor cazul Lecca şi a arătat că situaţia fostului director a devenit imposibilă, din cauza brutalităţei cu care d. Lecca se conducea faţă de artişti, faţă chiar de artistele bătrâne din teatru.

Presidentul a făcut apel la societari ca, până la angajarea unui nou director, să se ocupe de aproape cu afacerile teatrului.

—

In urma convocărei ce li s'a făcut, societarii teatrului s'au întrunit astă-zi la orele 10 jum. şi au delegat pe d-nii C. B. Penel şi St. Dragomir cu conducerea repetiţiunilor, menţinerea ordinei şi a disciplinei, iar d-lui V. Cuzinschi i s'a încredinţat regisoratul.

D. dr. V. Roşculeţ, inspector general al serviciului sanitar, a fost eri la Aroneanu de unde a luat, spre analisă, mai multe probe de apă.

Astă-zi a plecat la Todireni unde s'au declarat numeroase cazuri de scarlatină.

———

Comisiunea Universitară la d. Disescu

Discuţiunea urmată. Tînguirea comisiunei, Ce spune ministrul. Soluţiunea se va da.

Eri la ora 2 d. a., comisiunea aleasă de marele colegiu Universitar de Iaşi spre a înmîna d-lui ministru de Instrucţie protestul Universităţei de Iaşi, cu privire la transferarea d-lui Longinescu, a fost primită de d-nul Disescu, la d-sa acasă.

La această comisiune s'a asociat şi d. Lascar Antoniu, în calitate de reprezentat al oraşului Iaşi.

Ministrul nici nu terminase masa, căci fusese până tîrziu la palat;

A primit însă comisiunea cu care s'a s'a ntreţinut timp de o oră.

Comisiunea s'a convins că d. Disescu nutreşte cele mai frumoase sentimente pentru Universitatea de Iaşi, şi că, în cele din urmă, se va face ast-fel ca demnitatea Universităţei de Iaşi să nu fie întru nimic atinsă,

Iată acum detaliile cu privire la cele petrecute.

*

D. Disescu a declarat că, din punct de vedere al literei legei, ministrul avea dreptate să se unească cu părerea Senatului Universitar din Capitală, care opinase pentru concurs.

Astă-zi d. Disescu se găseşte în faţa unui fapt îndeplinit şi dacă nu este în totul legat de hotărîrea precedesorului său, nu mai puţin concursul are fiinţă legală, comisiunea este alcătuită şi ministrul nu are cum să oprească lucrările ei. D-sa nu poate interveni acuma ci numai atuncea cînd va avea calitatea să se pronunţe, când adică i se va fi comunicat rezultatul acelui concurs.

D. Disescu recunoaşte însă că s'a făcut o nedreptate Universităţei din Iaşi şi că d-sa, care nu doreşte de cît punerea pe picior de egalitate a ambelor Universităţi, lucru pe care de alt-fel l'a afirmat şi în Senat cînd cu interpelarea d-lui dr. Toma Ionescu, va face ast-fel în cât să se repare pe cât cu putinţă nedreptatea făcută.

Totul se reduce acum la faptul de a găsi modalitatea cum să se facă îndreptarea cuvenită.

*

D. Climescu, rectorul Universităţei, a observat d-lui ministru că Senatul Universitar din Bucureşti conchizând pentru concurs a comis o indelicateţă faţă de semenul său de la Iaşi, întru cât Senatul din Capitală nu avea în faţa sa un candidat, profesor Universitar din Bucureşti, pe care să-l opuie profesorilor de la Iaşi, pentru ca supunîndu-i pe ambii la concurs să nu jignească cel puţin pe un profesor de la Iaşi, spunîndu-i că trebuie concurs dacă voieşte să devie agregat la materia similară din Capitală.

S'a mai atras atenţiunea d-lui ministru asupra gravelor consecinţi pe care le-ar putea avea un refuz din partea ministrului de a satisface cerinţele Universităţei de Iaşi. Agitaţia n'ar fi tocmai mică şi resunetul ce l'ar găsi în opinia publică n'ar fi neînsemnat, când acea agitaţie s'ar face de colegiul Universitar din Iaşi şi n'ar avea ca obiect o chestiune politică, ci o jignire profundă adusă Universităţei din Iaşi.

*

Discuţiunea a rulat apoi asupra celor ce trebuesc făcute pentru aplanarea conflictului. Cele ce s'au decis n'au pătruns încă în public.

Se spune însă că protestul colegiului profesoral vafi complectat printr'un raport prezentat mtnistrului de către comisiunea aleasă să prezinte primul protest.

Concursul va fi temporizat pentru moment şi apoi se va vedea ce soluţiune se va da.

Chestiunea de alt-fel preocupă nu numai pe ministrul de rezort ci întreg guvernul şi putem spune cu siguranţă că ea fost discutată în consiliul de miniştri care a avut loc Marţi seara.

Ultima oră

Bucureşti 1 4Decembrie

Cosfătuire politică

Bucureşti.— Ziarele de aci relatează despre o consfătuire ce-ar fi avut loc eri, între orele 5 şi 7, acasă la d. M. Cantacuzino, primarul capitalei şi deputat.

Au luat parte spun ziarele la această consfătuire, d-nii deputaţi: Krupenski, Barbu Catargi, N. Lahovari, Ant. Doiciu, Gheorghiu, Georgescu-Severin, E. Vârnav, M. Vlădescu, Iorgulescu-Muscel, L. Cantacuzin-Popovici-Răcăcinni, P. Toncescu, G. Iamandi şi Grigore Gh. Cantacuzin.

Cel întâiu a vorbit d. M. Cantacuzino, care a relevat grava situaţiune în care se află partidul conservator şi consecinţele ce le poate aduce lipsa totală de activitate a corpurilor legiuitoare.

Susţine că partidul este minat de intrigi, fiind-că deputaţii din majoritate nu se întâlnesc, nu-şi vorbesc, ba chiar se duşmăneşc.

Vorbeşte apoi d. C. Popovici—Răcăciuni, care se declară ne-mulţumit atât de situaţia din partid, cât şi de acea din judeţul Suceava. Critică vehment rolul d-lui V. Arion în partid.

D. Pascal Toncescu, care susţine, că relele de astă-zi sunt consecinţile remanierei ministerială, care a fost absolut inutilă. Critică pe d. V. Arion şi se pronunţă pentru convocarea majorităţilor parlamentare fiind nevoe de explicări.

D. Georgescu-Severin, se plânge de situaţia din partid şi cere să se convoace majorităţile cu care prilej şeful să-şi afirme autoritatea.

La părere se realiză şi d. E. Vîrnav. D. M. Vlădescu, fostul ministru, găseşte că obîrşia neînţelegerilor de astă-zi trebue căutat în chipul cum a fost făcută remaniarea. Această remaniare, afirmă oratorul, a fost greşit făcută, a fost necomplectă şi a permis unora de-a trezi speranţe şi pofte în rîndurile partizanilor.

Se pronunţă contra unei convocări a majorităţilor, căci, cu o asemenea ocazie, neînţelegerile ar putea izbucni pe faţă.

Camera

Bucureşti. — Şedinţa se deschide la ora 2.30

D. T. Ionescu, ministru de finaţe, depune mai multe proecte relative la deschidere de credite şi reverimente de fonduri.

Deputaţii trec apoi în secţiuni. La redeschidere se crede că ministrul domeniilor va depune proiectul de lege privitor la uşurările ce vor fi făcute obştielor săteşti cari vor concura la licitaţiile pentru arendarea moşiilor statului. Pentru ca obştiea să fie constituită ea trebue să cuprindă cel puţin 25 săteni.

Voinţa Naţională

Bucureşti.—In ultima şedinţă a comitetului executiv al clubului liberal, a avut loc o mare ceartă, provenită din cauza că prieteuii d-lui Sturza au manifestat dorinţa de-a prelua direcţiunea *Voinţei Naţionole.*

Prietenii domnului I. Brătianu s'au impotrivit la aceasta, considerînd faptul ca o provocare la adresa lor.

Remaniare prefectorală

Bucureşti.—Se crede că actualul prefect de Putna, d. Aguletti, va fi numit la Tulcea, iar prefectul de Buzeu va trece la Putna. Prefectul de Vîlcea va fi mutat la Constanţa.

Prefect la Buzău va fi numit d. colonel Capşa, iar prefect de Neamţ, d. D. D. Corbu, fiul primarului de Piatra.

Moartea Contelui Zichy

Buda-Pesta.—Ştiri din Meran vestesc că contele Zichy, membru al Camerei Magnaţilor, a încetat din viaţă.

Legea separaţiunei la senat

Paris. — Senatul, după o lungă discuţie, a admis cu 183 voturi contra 80 trimiterea înaintea comisiunei separaţiunei a proiectului de lege presentat de guvern pentru separaţiunea bisericei de stat.

Dreapta s'a opus din resputeri la această trimetere.

Logodna lordului Rothschild

Londra.—Lordul Rothschild, fiul şefului casei Rotschild, s'a logodit cu fiica unui mare proprietar din Oradea Mare.

Tînăra logodnică se numeşte Rosa Vertenştein.

Contrabande de arme

Berlin.—Din Petersburg se telegrafiază că acolo a fost arestat prinţul Sugurowski acuzat că ar fi patronat contrabande de arme din România.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— *6, Strada Unirei* —
Ore de consult: 4—7 p. m.

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI“
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

TEATRUL NAŢIONAL
Representaţiile tragedianului
Alfredo de Sanctis
La *22 Decembre*:
Colonelul Bridau
La *23 Decembre*:
Prietinul femeilor
Representaţiile d-rei
Agatha Barsescu
La *3 Ianuarie 1907*:
Fedora
La *4 Ianuarie*:
Sclava
Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia“.
Biletele s'au pus în vînzare.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

„ANKER“
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869
Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia.
— Lei 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări:
a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa Generală pentru România
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi:
Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN
FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN
RENUMITA COFETARIE
ALEXIADES
(Piaţa Unirea)
pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialităţile în cantităţi mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu preţuri foarte reduse.
FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară
Capelă de dame
Orchestră admirabilă.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui Chassaing a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din ceie mai importante în Therapeutică, şi este dilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra facori. — A exige acest semnătură in patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştĭ

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTATORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIÉ

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ copiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat cĭ Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratiĭ in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâiĭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da'a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toţĭ Droghistii şi Farmacistĭ.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 27.—Sâmbătă 16 Decembrie 1906

Politica financiară la Senat

Avem din nou o legendă mai puțin.

In două ședințe consecutive, al căror mare interes l'a apreciat toată lumea, senatul a dezbătut politica financiară a guvernului, spulberînd acea veche minciună că țara datorește toate deficitele numai guvernelor conservatoare, și toate excedentele numai celor liberale.

Dl. Take Ionescu adusese în discuție proectele sale prin care se degrevează unele din impozitele sale și anume pe cele care privesc funciarul micelor proprietăți rurale, pe acele rezultînd din taxele pe salar, și pe acele care apasă producția viilor.

Cea dintâi obiecțiune pe care o aduseseră ziarele liberale, a fost că degrevarea e fictivă, că ministrul de finanțe nu face alt-ceva de cît că dă cu o mînă ceea ce a luat cu alta. Ba s'a mers pînă acolo chiar, cu reaua credință, încît s'a insinuat că toată afacerea nu e de cît un truc de reclamă, și că impozitele s'au pus anume pentru a se reduce și pentru ca prin această reducere să se mărească popularitatea ministrului în special și a guvernului în genere.

Se înțălege că acest mod de a vedea lucrurile, care nu făcea de loc cinste nici partidului nici presei liberale, nu putea rămînea în picioare și că forțaminte discuția trebuea să alunece în cele din urmă pe terenul de unde n'ar fi trebuit să iasă.

Dl. Sturza, de data aceasta, a fost de o obiectivitate, cu care nu ne-a obicinuit, ceea ce a făcut ca lucrurile să se limpizească în mod perfect, și că întreaga politică a ambelor partide istorice să fie discusută, analizată și pusă în adevărata ei lumină.

Grație acestui lucru, lumea a putut afla lucruri pe care în amănunte nu le cunoaștea, și mai cu samă a adus spulberarea legendei de care vorbeam mai sus.

Rămîn deci stabilite acum următoarele lucruri:

Micele excedente budgetare aduse țărei de guvernul liberal de la 1900 încoace, acele faimoase excedente atît de trîmbițate și exploatate, nu se datoresc de cît impozitelor puse de D-l Take Ionescu sub guvernul conservator trecut.

Fără venitul de 28 milioane anual adus finanțelor statului de către conservatori, liberalii n'ar fi avut, cu toate economiile făcute, de cît excedente de foarte mică importanță; ba într'un an budgetul s'ar fi soldat cu un deficit destul de insemnat. Și atît de adevărat e acest lucru, care reesă în mod evident din controlul cifrelor, atît de necesar și de logic era, în cît liberalii înșiși, înainte de recunoașterea D-lui Sturza, au consfințit modul de procedare al guvernului conservator și au menținut intacte, toate impozitele pe care le-au găsit în momentul cînd au luat puterea.

Tot din această discuție s'a mai învederat un lucru, — pe care d. Sturdza persevereză încă a'l contesta — anume că politica economiilor nu e cea mai bună, și că dezvoltarea noastră politică și economică cere imperios sacrificii importante.

Dar cea mai prețioasă declarațiune din cîte s'au făcut, este acea care privește principiile politicei financiare a guvernului conservator, chipul democrat de a vedea al acestuia, care reesă din fericitul început de a se greva în mod echitabil toate veniturile, și în primul loc veniturile averei mobiliare, până astă-zi aproape apărată de ori ce impozite.

D. Take Ionescu a arătat cu o claritate și o autoritate în afară de discuție, că toate veniturile trebue izbite, cu chibzuință însă, de un impozit direct.

Acesta e rostul impozitului pe chirii, și impozitelor pe venitul capitalului mobiliar.

Și că în fine e evident că impozitele pe articole de prima necesitate, cum e de pildă impozitul pe făină și pe sare, sînt arbitrare și nedrepte, căci lovesc în primul rînd populația lipsită de mijloace.

D-l Sturza a avut sinceritatea de a recunoaște că a greșit de multe ori, ceea ce a făcut și D-l Take Ionescu, și din toată discuția lumea a putut căpăta convingerea că ambii oameni politici n'au de cît un țel comun: binele și folosul public.

Moșiile Statului

Se speră că proectul de lege elaborat de ministrul domeniilor, referitor la avantagiile ce vor fi acordate obștiilor țărănești, spre a putea lua în arendă moșii de-ale statului, va trece încă inaintea vacanțelor Crăciunului prin ambele corpuri legiuitoare.

Va fi o mare atențiune ce se dă țăranilor și un imbold pentru aceștia de a cultiva ei singuri pământul și a mai scăpa de exploatatori.

Proiectul acesta este o dovadă de interesul ce poartă țăranului partidul conservator.

Am mai subliniat acest fapt și cu prilejul dărei de samă ce s'a făcut asupra situațiunei caselor sf. Spiridon, și am arătat că și eforii de aci sunt animați, în această importantă chestiune socială, de aceleași frumoase și folositoare sentimente.

Liberalii, din programul cărora n'a lipsit, nici odată, amintirea tălpei țărei, n'au realizat nici un progres în chestia țărănească.

Casa rurală, caseta rurală—au rămas fraze.

Conservatorii, din contra, introduc încetul cu încetul, simțitoare reforme și tot ei vor duce greaua și grava chestiune țărănească spre doritul și bunul sfârșit.

Toți prietenii apăsatei clase sătești, vor saluta în proectul ce s'a depus ieri la cameră, începutul unei frumoase ere pentru țăranul nostru

Agitații sănătoase

Ziarul nostru a relatat ieri pe larg cele petrecute în audiența pe care d. Disescu, ministrul instrucțiunei a acordat'o comisiunei aleasă de colegiul universitar din Iași.

Rezultatul e îmbucurător deși nu însamnă succesul definitiv. Sentimentele frumoase pe care actualul ministru al instrucțiunei le nutrește pentru universitatea de Iași, sunt o chezășie că d-sa va susținea pretențiunile colegiului profesoral din Iași. De aci insă pînă la definitiva satisfacție a cererei universității din Iași, mai este mult și de aceia va mai fi nevoie de muncă și de agitație.

Un lucru însă este sigur și anume, că în cele din urmă se va da dreptate justelor cerinți ale Iașului și în zadar vor fi toate combinațiile, și susținerile meșteșugite ale acelora, care susțin că bine s'a făcut când s'a admis părerea Senatului Universitar din Capitală, și s'a publicat concurs pontru catedra de Drept Roman.

Dar nu despre cazul special am ținut să ne ocupăm în aceste rînduri. Este vorba de laturea generală a chestiunei și este bine a învedera cît mai mult, că mai mult de cît or cînd roadele agitațiunilor serioase sunt din cele mai frumoase, și că nimeni și nimic nu poate rezista unei agitațiuni cînd ea se face în afară de patimile politice, de chestiuni de partide și urmărește numai și numai binele general și folosul public.

Ori când s'a pus și se va pune o chestiune care privește interesul general al Iașului, toți oamenii de bine se vor aduna, și făcînd abstracție de considerații politice, vor lucra cu toții spre realizarea acelei cerinți care este deopotrivă resimțită de toți.

In ce ne privește am dat credem suficienta dovadă că nu ne lăsăm tîrâți de diferitele laturi personale ale unei chestiuni de ordin Public și am susținut și vom susținea cu căldură agitația de astă-zi și ori-ce agitație se va produce, cînd ea va avea în vedere o chestie de ordin general și nu va avea la bază un motiv de ordin politic sau mîna ascunsă a unui politician, gata să se folosească de tot și toate, să caute un profit personal sau pentru partidul său.

Five o'clockuri

In înaltele cercuri politice conservatoare din București, s'a introdus, săptămâna aceasta, un nou sistem de a regula chestiunile interne ale partidului.

Recunoaștem că sistemul poartă pecetea aristocratică: englezescul five o'clock-tea—ceaiul la ora 5—a fost introdus în politică.

In saloanele distinse ca și în hotelurile mari, acest ceaiu are un caracter pur muzical: la un pahar cu ceaiu se face și muzică.

In politică rostul ceștei cu ceaiu, este altul: se face intrigă.

O altă caracteristică a orei 5 p. m. în politică, este și acea, că faptul, că consfătuirea la ceainic a avut loc, se desminte cu vehemență a doua zi.

Nu scriem sub impresia grijei ce ne procură cele ce se clocotesc în samovarele aristocratice.

N'am ajuns încă să credem că o situație este desperată când ca atare o privesc, bărbați politici de felul d-lor Popovici de la Răcăciuni și Pascal Toncescu.

Ținem numai să relevăm, că bună armonie între oameni nu poate exista atunci, când au loc adunări secrete și cînd spiritele se agită pe furișatele, cînd este loc și timp să-ți spui păsurile ziua 'n ameaza mare.

Samovare și ceainice se găsesc în casa fie-cărui gospodar cu rânduială.

Dacă un așa zis takist—nu există nici unul, toți sunt conservatori—ar porunci și el să se pună apă în samovar și ar pofti și el prieteni la palavre, ce zarvă s'ar face!

Dacă situația este, în adevăr, așa fel cum a descris'o d. Pascal Toncescu, de ce nu se iau urgente măsuri de îndreptare?

Țara n'a încredințat destinele ei unui partid, ca la vremuri grele—și grele sînt a zis d-l Popovici Răcăciuni—să nu se găsească altă măsură de îndreptare de cât banalul și învechitul five o'clock.

Ori fost-a totul aranjat, spre a examina pe d-nii Toncescu și Popovici, dacă știu să bee ceaiu, la 5 ore și în cești princiare?

Ar avea haz!

CATE-VA NOTE

Pe „Liberalul" îl preocupă încă chestiunea de a se ști dacă noi sîntem, sau nu, organul clubului conservator.

Noi, însă, nu întrebăm pe cine represintă „Liberalul", fiind-că știm că el este al „Evenimentului" și viceversa.

Delicioși copii de gemeni!

*

Domnul Leca a plecat de la teatru, după ce a avut neînțelegeri cu primarul, care este presidentul de fapt al teatrului. Și știți cine a *rugat* pe domnul Leca ca să se apere de primar și de delegatul său, în ziar? „Liberalul" doctorului Bărbulescu.

Asta e gazeta clubului și partidului conservator!

Se vede că așa merg lucrurile pe sîrbește!

*

Ați fost vre-o dată la un five o'clock tea?

La asemenea ceaiuri se adună, în de-obștie, lumea aristocratică și face muzică.

La noi, țară democratică, s'a dat imediat alt înțeles acestei mode englezești. Ceaiul a fost întrodus în culisele politice, iar muzica a fost înlocuită cu un speech politic al domnului de la Răcăciuni.

Și se zice totuși: „nimic nou sub soare!"

*

In afară de bagajele pe cari a fost nevoit—sărmanul!—să le lese la teatru, domnul Leca a mai lăsat acolo: antipatii generale, un pompier pe care l'a stâlcit artistic și pe rechizitor pe care l'a stâlcit ca pe o localizare delicioasă a d-sale.

Astea le-a lăsat.

Iar de luat, a luat piesele, traducerile și localizările sale.

Faptul a dat o variantă unei maxime francese: „O nenorocire nu *pleacă* nici odată singură".

*

Apropos de d. Leca. Reflexia unui actor:

— In fine a ajuns și teatrul național din Iași să realiseze un adevărat cîștig!

Un congres al avocaților

Avocații din Iași au luat inițiativa organizărei unui congres general al tuturor avocaților din țară, în scop de a discuta proectul de reorganizarea baroului.

Ideea e nimerită și dorim ca ea să se poată aduce la îndeplinire, întru cât numai o discuție largă poate conduce la fixarea unei opere legislative bune.

Intr'adevăr legea aceasta privește în mare parte pe avocații profesioniști, dar în primul loc ea privește marele interese ale justițiabililor; și din acest punct de vedere cere putința unui studiu amănunțit și serios pe care nu-l pot oferi de cât dezbaterile unui congres.

Aprobând dar ideea baroului ieșan, îi urăm cea mai desevârșită reușită.

OAMENI ȘI LUCRURI

Femenism practic

Suntem în epoca eroică a luptelor femeniste. Anglia mai cu seamă, este astă-zi teatrul celor mai uriașe sforțări pentru emanciparea politică și socială a sexului slab, pe cînd Franța, bună-oară, se limitează la o platonică propagandă literară.

Dar iată că America—tot țeara minunilor—ne dă cel mai curios și original exemplu pe femenism....practic. O telegramă din New-York anunță un fapt fără precedent, care a provocat cu drept cuvînt o uimire generală, în Statele-Unite.

Secretarul consulatului rus din Chicago, Nicolas de Reylan a murit. Constatările medicilor au revelat că diplomatul aparținea sexului femenin—lucru care a uimit mai cu seamă pe amicii și cunoscuții fostului diplomat.

Nicolas de Raylan era cunoscut ca un cavaler îndrăzneț și făcuse parte din corpul fastuos al husarilor din Chicago, renumiți prin isprăvile lor din timpul războiului spano-american. Fuma și bea la fel cu toți camarazii săi.

Baronul Schlippenbach, consul a Rusiei, a declarat că Raylan, la intrarea în serviciul consulatului, a declarat că este fiul unui amiral rus, din St. Petersburg. Concursul lui în ale diplomației era totdeauna excelent și vorbea perfect franceza, polona, germana, engleza și rusă.

— „N'ași fi bănuit nici-odată să fi fost femee, observasem doară că glasul lui era cam femeesc, dar asta nu era o dovadă sau un motiv de îndoială. Manierele elegante ca și frumusețea fizică a formelor eu le atribuiam originei aristocratice".

Dacă telegrama nu e numai americană, ci și adevărată, atunci ne aflăm în fața unei superbe ironii din partea sexului slab, la adresa celui tare. Acesta din urmă îi tăgăduește celuilalt aptitudinele și capacitatea, îi aține calea celor mai importante ramuri de activitate socială, deși—științificește vorbind—întru nimic nu este inteligența femeei inferioară celei bărbătești.

Iar acolo unde raționamentul și lupta nu ajută, femeea se vede silită a recurge la... diplomație, ca în cazul rusoaicei în chestiune.

Rodion

Legea habitatului

Definițiunea cea mai restrânsă a cuvîntului *habitat* este: locul, în care se desvoltă o generație spontanee, sau o specie vegetală; în înțeles mai larg *habitat* însamnă și oare-care regiune specifică unor anumite rase de animale și chiar de oameni. Noi am putea traduce foarte bine în românește cuvîntul *habitat* prin *loc de baștină* sau *obîrșie*.

După definițiunea restrînsă s'ar părea că habitatul cutare, este condițiunea de viață a cutărei specii, care fără de habitatul seu nu ar putea trăi. Cu toate acestea de fapt astfel stau lucrurile, și dovada o găsim atît în regnurile vegetal și animal cît și în regnul uman.

In regnul vegetal răsădirea plantelor adică mutarea dintr'un loc în altul este o condițiune de progres a plantelor. Copacii fructiferi desgropați din pădure și mutați în grădini, alt habitat, perd din sălbătăcia lor și se acomodează cu viața sau cu modul noului habitat. Cu atât mai bine dacă în noul habitat, pe lîngă îngrijirea omului, se mai aliază cu varietăți superioare.

In regnul animal, luînd albinele sau furnicele, observăm că aceste mici și delicate animale, când au dat naștere la un supra-plus de generațiune nouă, această îndată ce s'a simțit destul de capabilă de a sbura, părăsește habitatul, după o luptă crâncenă cu generația veche,—care se așteaptă să o țină la bătrânețe, emigrează pentru a'și căuta un nou habitat, pe care nici nu întîrzie de a-l găsi, și unde prosperează pînă ce dă mai multe generații noue din sinu-i, ear ea, generația bătrînă, care nu-și mai poate schimba habitatul se stinge pe loc, sau poate mai dă una sau două generații noue, pentru a se stinge apoi cu desăvîrșire.

Dacă emigrațiunea această numită *roire* se face la multe specii de animale, ea trebuie să se facă și în omenire, care este guvernată de aceleași legi naturale; și în adevăr, ea se face.

Cînd se leagă prin casătorie două ființe tinere, aceste ființe tind spre schimbarea habitatului; ele părăsesc casele părintești, se retrag de o parte, în cel mai scurt timp, își durează o locuință, șubredă nu-i vorbă, dar care lor li se pare ca un palat, pentru că este clădită cu mînele lor. Viața indepedentă ce ele o duc în noul habitat le întărește în lupta pentru existență, și ele urmează calea progresului în marginele libertății celei mai neștermurite.

Mai mult de cât această dovadă, găsim în omenire strălucite exemple de schimbări de habitat. Așa d. e. fiii unei familii, cît de numeroși ar fi, cum se fac adulți încep a emigra, după ce au avut numeroase ciocniri cu părinții, cari cînd aveau pe fii lîngă ei, voiau să-i facă să trăească bătrînește, cea ce în regulă generală nu se poate, ca ceva contra legilor naturei. Astfel acei fii umplu lumea, petrec printre străini, se dedau la traiul desvoltat din lumea mare, și lasă pe părinții lor să se stîngă în habitatul lor bătrînesc.

Ca o abatere de la legea habitalului se văd cazuri, în cari copiii unor familii, grație probabil inferiorității lor native, în loc de a *împunge în lume*, cum se zice drept pe românește, spre a'și căuta un noroc mai zimbitor, remîn pe lîngă părinți, cărora li fac toată voia, și pe care-i ajută la ori-ce nevoie, dar, în schimb acești copii nu pot face nici un progres în vechiul *habitat*.

După cele expuse s'ar părea că fie-care generație nouă trebue să'și aibă habitatul său, adică să și-l caute în lumea largă, și să se oprească acolo unde crede că și a găsit habitatul proprice, și cam așa și este;

Mai mult eu cred că sunt în drept să deduc existența *unei legi a habitatului*, cari este o condițiune de progres în speciile animale și vegetale, cum și în cele umane.

Că aceasta lege există și că trebue respectată ni dovidesc luptele istorice.

Ce au produs luptele și persecuțiie religioase de cît progrese în nouele habitate ce și-au ales emigranții? Căci pe loc n'au rămas de cât bracurile, cari în curînd s'au stins, fără ca să fi dat ceva bun cît au trăit singure. Crizele economice, politice, au avut ca efect, pe de o parte, emigrațiuni, roiri de popoare, ca elemente viguroase, iar pe de alta, o desolare mormîntală în urma lor, în vechiul habitat, unde își duc traiul îngust și cruțat, sume de bătrîni infirmi ca trup și ca spirit, și tremurînd ca să desfege un colț de basmà, de unde să scoată gologanul pentru o bucată de pîne pentru sine!

Vechiul habitat în urma emigrărei maselor viguroase, are aspectul unor mor minte transparente, în cari se văd toate mişcările unor fiinţe ce par a fi îngropate de vii, şi cari se mişcă abia-abia, pare-că ar fi voind să mai fie cea ce au fost; dar, in zădar!

V. I. Atanasiu.

CAZUL NOTTARA

—Replica d-lui ministru Disescu în chestia întrebărilor puse de d. deputat Lascar Antoniu.

D-l C. G. Dissescu, Ministrul de Culte şi Instrucţiune Publică.

D-lor Deputaţi, răspunsul D-lui Antoniu are trei părţi: una privitoare la calificarea răspunsului meu. Nu pot să fiu de cît mulţumit: văd aci din nou manifestarea unei simpatii adresate personal mie, nu ministrului.

D-sa declară totde-odată că este mulţumit în parte. Eu vă mărturisesc: sunt mulţumit că d-sa este mulţumit măcar şi în parte, cînd ştiu cu ce sentiment de revoltă în suflet a început să vorbească pentru o nedreptate ce credea că s'a făcut.

Faţă însă cu declaraţiunea ce a făcut, că nu poate vorbi nimic contra mea, cred că până la data viitoare se va convinge cu totul şi aci este speranţa mea pentru partea a doua.

D-l Lascar Antoniu. Vă foarte mulţumesc.

D-l C. G. Dissescu, Ministrul de Culte şi Instrucţiune Publică: Viu la partea a treia. Aci este foarte grav lucru. Eu nu mă ascund nici odată după degete şi nu-mi plac situaţiunile echivoce pentru că nu vreau să mă încurc eu cel dintăi. (Aplauze prelungite). Eu ţiu seamă de dorinţa parlamentului. De ce aşi vrea eu să nesocotesc parlamentul? Ca să plec? Dar eu nu vreau să plec acum. (Aplauze. Rîsete). Atunci ce interes aşi avea să-l nesocotesc? Să fie în mintea mea ceva care mă face să văz turbure şi în mod inconştient?

Mai întâi de toate trebuie să evităm generalităţile şi lucrurile vagi. Atunei să ne întrebăm: unde este hotărîrea parlamentului care a zis că d-l Notara, ori de cîte ori va da demisiunea, de atîtea ori parlamentul o să zică să i se respingă? (Aplauze. Sgomot).

D-l C. I. Rădulescu-Mehedinţi, Nu a zis lucrul acesta, dar a zis că are să vie cu o lege care să îndrepteze răul.

D-l C. G. Dissescu, Ministrul Cultelor şi Instrucţiunei Publice. Deciziunea parlamentului nu se schimbă după dorinţele individuale şi nu stă în discursuri: ea trebuie să aibă o formă precisă. Nici nu pot să bănuiesc un parlament ca al nostru, că ar putea să facă o moţiune care să nu fie în limitele legei. (Apl. prel.).

Acum întreb, după legea actuală, în această afacere, am eu dreptul să viu să casez acutul pe căre îl face comitetul constituit şi Directorul? D-lor este foarte curios lucru, că dacă comitetul şi directorul au oarecari drepturi şi sunt independente şi autonome, atunci cînd Ministrul intervine şi nu-i place îi zici: ce nu te amesteci (Aplause).

Teatrul este o instituţiune individuală şi în cazul de faţă, cînd Nottara a dat demisiunea, a fost primită şi alţii numiţi. Trebue să respectăm ce s'a făcut legalmente.

Nottara şi Liciu se retrag. Ce a zis Parlamentul în rîndul trecut? A dorit ca Nottara să reintre, şi el a reintrat. Comitetul teatral o dată în lipsa d-lui Florescu, altă dată mi se pare cu d-l Florescu, după ce le primise demisiunea, i-a înlocuit (Sgomot)

Dacă credeţi că dorinţa, voinţa d-voastră a fost nesocotită,—vă rog să afirmaţi această voinţă şi eu mă voi supune (Aplause prelungite).

Veniturile Moldovei

— 1832 —

Principatul Moldaviei a tipărit încă de la 1832 budget regulat de venituri şi cheltueli în volum, întocmai cum se tipăreşte şi în ziua de azi la noi.

De curiositate vom da aci veniturile extra-ordinare ale Moldaviei din anul 1832;

„Brudina podului" Fundeni pe Martie şi 18 zile din Aprilie, 228 lei.

„Poşlina Zaherele" peste Dunărea, lei 163,063.

S'au tras din sumele vremelniceşti otdelenii, banii cuveniţi după Convenţie pe anul 1832 şi 1833, lei 143,759.

Banii prinşi din vînzarea „a două oca cafea şi două peştimane", contrabandate la graniţa Austriei 21 lei şi 60 parale.

Din vânzarea rachiului găsit în pădurea Zamostia, 83 şi p. 30.

„Poşlina" a 9 chile grîu şi 11 chile ovăz slobozit în Ungaria 58 lei.

Pentru popuşoii prinşi la Bacău contrabandîndu-se peste hotar, 38 lei.

„Condeele" ce s'au tras înapoi din sumele cheltuite:

Prin d. Vel logofăt al justiţiei, j mătate din chiria plătită pentru casele judecătoriei ţinutului Cîrngăturei, 150 lei.

Impliniţi de la Căminarul Stupu din Tecuci progonul mergerei la Galaţi, pe care Visteria l'a plătit casei Menzilului, 57 lei.

Primiţi din sumele vremelniceştei otdelenii, acei daţi polcurilor căzăcesti pentru cumpărarea fînului, 38,500.

Primiţi din condeele date vremelniceştei otdelenii pentru rămăşiţurile din anii trecuţi, 37,103 şi 39 parele.

Primiţi de la sfatul orăşenesc din Iaşi din 31,000 lei, daţi cu împrumutare pentru facerea podurilor oraşului, lei 1,433.

Acum să vă dau şi cîte-va modele de cheltueli pe 1832:

Pentru carantini 122 mii, pentru poşte 749,100, pentru şcoale şi tipoprafii 200 mii lei, pentru seminare 30 mii, pentru doctori, chirurgi şi moaşe 80 mii lei, la casa milelor 72 mii, daţi Domniţei Radu Moruzi, ce după crisov are a lua 3,750, remiza cuvenită debitanţilor de luminări şi hârtie 347, daţi vistiernicului A. Sturdza poşlina a 504 vaci 6.489, daţi poştei ruseşti din Iaşi paguba prădăciunei ce a suferit cari au a se lua de la vinovaţi 7 sute lei. D-lui Aga G. Asachi pentru tipărirea a 6,516 coale hîrtie de publicaţie, pentru plata zaherelei 2,172;

Leafa a 30 neferi întrebuinţaţi la priveghere 6 mii lei.

Agăi Gh. Asachi pentru tipărirea publicaţiilor ţaranilor de rezervă 1158.

Agăi Gh. Asachi pentru facerea materialurilor trebuitoare la archiva Statului 1.552.

Aceluiaşi pentru facerea a două mii condici trebuitoare la stărostia corporaţiilor 1.010 lei.

Pentru 10 coale hîrtie turcească, p. tălmăcirea extractelor trebuitoare asupra ştiinţelor statistice 25 lei.

Budgetul este semnat la urmă de:

„Vel Vistier M. Sturdza", Căminarul Vistier, Spatar Vasile Alexandri, (acesta era tatăl ilustrului poiet Vasile Alaxandri).

Budgetul s'a cercetat de către comisiunea rînduită din sinul adunărei în urmă şi de către obştească obicinuită adunare şi s'au îmbunătăţit, 1833, Februarie 22.

Urmează 22 de is ăluri între care remarcăm următoarele:

Veniamin, Mitropolitul Moldovei; Meletie, Episcopul Romanului; Sofronie, Episcopul Huşului; Gh. Ghica, Vornic; N. Balş, Vornic; Katargi, vornic; Ion Cuza, spătar; Iordachi Milo, paharnic; Vasile Veisa, spătar; I. Paladi, vornic; Iordachi Ghica, Postelnic.

Litere-Ştiinţe-Arte

Nemuritorul şi pacinicul Dante, liricul scriitor al „Infernului" nu se aştepta de sigur că la începutul veacului XX să dee loc unui incident... politic sau mai drept, poliţienesc.

Poliţia din Zara, în Dalmaţia a dat în judecată pe numeroşi studenţi şi elevi pentru că poarta drept medalioane la acele lor de cravată portretul lui Dante. Dalmaţia e austriacă, Dante este cel mai mare poiet al Italiei, de aci,—crima de conspiraţie contra statului.

Un spiritual scriitor observă cu acest prilej că Italia avînd forma unei ciubote, lucru stabilit geograficeşte, ar trebui interzis Dalmatienilor să poarte ciubote în picioare.

*

Fraţii Scapinelli, amîndoui medici la Turine, pretind că au descoperit un leac împotriva cancerului.

La spitalul central din Milano s'ar fi pus o sală la dizpoziţia fraţilor Scapinelli, ale căror prime experienţe ar fi dat rezultate uimitoare.

*

In lumea literară franceză se agită ideea de a se obţinea transportarea rămăşiţelor marelui romancier Balzac la Pantheon. Balzac e una din cele mai curate glorii literare ale literaturei franceze din secolul XIX.

*

O scriitoare din Chicago, romanciera Mary Haydon a cumpărat 5000 acri de pămînt în Texas pentru a stabili acolo o colonie agricolă exclusiv pentru femei. Bine înţăles toate agricultoarele în chestiune vor fi şi vor rămînea celibatare.

Sexul slab — care vrea să pară tare.

*

A propos de sexul slab.

O nouă campanie se deslănţuie în contra corsetului pe care doctorul Lange din Paris îl acuză de o mie şi una boli.

Pariem că nici de astă dată citadela nu va fi cucerită, corsetul nu va fi dezarmat cel mult va dezarma pe mulţi îndrăzneţi...

*

STRUNA ZILEI

CONFERINŢA AVOCAŢILOR

A doua intrunire a avocaţilor va avea loc Iaşi.

La intrunirea din Capitală discuţiile au degenerat; la sfîrşit s'a stins lumina în sală.

La Iaşi sosi-vor avocaţii
Să-şi apere a lor pricină;
Mă tem: discuţiile aprinse
Dau întuneric, nu lumină.

Informaţii

Un congres al avocaţilor.

Mai mulţi domni avocaţi ne roagă să atragem atenţia tuturor colegilor lor din Iaşi, de a nu lipsi de la întrunirea ce va avea loc în sala de şedinţă a curţei de apel Secţia I (palatul princiar), în ziua de duminică 17 decembrie, — cînd se va discuta ideea organizărei unui apropiat congres general, menit a dezbate proiectul de reorganizare propus de dl. Antonescu, decanul avocaţilor din Bucureşti.

Nottara in Iaşi

Mari şi drepte ovaţiuni s'au făcut, zilele din urmă, la Bucureşti, celui mai mare artist dramatic al neamului romînesc.

Comunicarea domnului deputat L. Antoniu, directorul ziarului nostru, preschimbată apoi în interpelare, fu prilejul unei entusiaste ovaţiuni pe care camera a făcut'o lui Nottara.

In altă zi, fu rîndul bucureştenilor de a manifesta pentru artistul, care, până a se introduce nervii şi bunul plac în conducerea teatrului de la Bucureşti, putu să dee, în linişte, dovezi despre marele talent.

Acum Nottara a redevenit artist—trubadur.

Vine la noi în Iaşi, capitala Moldovei va primi şi găzdui pe marele artist, cu toată căldura, cu tot entusiasmul sincer, de care din vremuri s'a arătat capabilă.

Sâmbătă şi Duminică marele artist va apărea pe scena teatrului nostru.

Cu toţi să mergem la teatru, căci aplauzele noastre nu vor fi numai pentru marele artist, dar şi pentru marele nedreptăţit.

—

Revizoratul şcolar a admis să se dea localul şcoalei din Şipote pentru un bal în folosul societăţei „Meletinul" pentru asigurarea vitelor.

—

Şcoala din Erbiceni-Bărleşti a fost închisă pentru 12 zile din cauza epidemiei de scarlatină şi variolă; de asemenea şi şcoala din Cârjoaia-Băiceni pentru un termen nelimitat din cauza epidemiei de cori.

—

Tribunalul din Botoşani a cercetat ieri, după cum am anunţat, procesul privitor la Ignatz Rapaport, invinuint de atentate la bunele moravuri.

Inainte de a intra în judecata procesului, tribunalul, în camera de chibzuinţă, a admis cererea lui Rapaport de-a fi eliberat pe cauţiune.

Judecându se procesul, Rapaport a fost achitat.

Procurorul va face apel la Iaşi.

—

Senatul universitar din Iaşi a fost convocat pentru astă-zi, ora 4.

La această şedinţă se va da citire raportului d-lui profesor P. Bujor relativ la cererea pentru crearea nouei asociaţiuni studenţeşti „Uniunea".

—

D. Haralamb Lecca, bărbatul cu intreitul proces, a părăsit ieri — într'un ceas bun — oraşul nostru.

Nici un actor n'a condus la gară pe omul cu trei procese.

Atât era de simpatic — drăguţul!

—

A fost trimeasă tuturor autorităţilor, de către prefectura locală. expunerea situaţiei judeţului Iaşi pe anul 1905—1906.

—

In comuna Cucuteni a fost declarată epidemia de morbidă; deasemenea în satul Eodra, comuna Cotnari, epidemia de anghină difterică.

—

Ministerul instrucţiunei publice a dispus că mijloacela de transport a instructorilor militari, adică trăsura şi caii daţi de stat să fie întrebuinţate şi de inspectorii şcolari de judeţ.

—

Ministru de interne a cerut tuturor prefecturilor din ţară un taclou de chiriale localurilor de poliţie, spre a se putea constata dacă nu depăşesc sumele respective cu care au fost debitate acele comuni.

—

Militare.—D. General Averescu, a cărui sosire în Iaşi am annnţat-o, a ţinut o conferinţă, la regimentul 13 dorobanţi d spre *Jocurile de resboiu.*

Eri, la ora 9 dimineaţa, s'au făcut exerciţii de joc de resboiu la cercul militar.

După prînz, condus la gară de numeroşi ofiţeri, generalul Averescu a plecat la Bârlad.

*

Ministerul de resboiu a decis ca sub-ofiţerii combatanţi de pe lîngă companiile de administraţie să nu mai fie primiţi la examenul de sublocotent în rezervă în administraţie, ci numai în arma infanteriei.

La examenul de sub-locotenent în rezervă în administraţie, vor fi primiţi numai guarzii de administraţie.

*

Consiliul superior al armatei se va întruni astăzi la orele 3 jumătate, la ministerul de resboiu, sub preşidinţia d-nului general George Manu, ministrul de resboiu.

Consiliul va discuta diferitele proecte de legi relative la îmbunătăţirea armatei şi cari vor fi depuse pe biurourile Corpurilor Legiuitoare, în curînd.

—

Direcţiunea învăţămîntului primar a pus în vederea direcţiunilor şcoalelor primare că anul acesta conferinţele generale se vor ţine în luna Aprilie.

—

Principele Bulgariei a acordat ordinul „Meritului civil" d-lui G. Eraclide, poliţaiului frontierei Ungheni-Roman.

—

Ivindu-se un număr colosal de lupi la Bivolari, jud. Iaşi, se va organiza o mare vînătoare pentru stârpirea lor.

—

Lefurile profesorilor

Proiectul de buget al ministerului instrucţiunei publice, care a fost definitiv întocmit, prevede, după cum am mai anunţat, sporirea lefurilor tuturor gradelor de profesori şi institututorilor.

Salariile profesorilor de universitate, vor fi sporite cu 100 lei lunar, adică lei 650 lei. Excepţiune vor face numai salariile profesorilor de teologie, care vor fi retribuiţi cu 600 lei.

Aceste sporiri se vor urca la 197 mii lei anual.

Salariile profesorilor de licee şi gimnazii, vor fi sporite de la 335 la 360 lei lunar şi vor necesita o augmentaţie bugetară de 473,000 lei anual.

Exact aceeaşi sporire se va face şi la lefurile profesorilor de seminarii. Augumentaţie în buget: 17,010 lei.

La învăţăm. secundar de fete, de la 320 la 335 lei lunar. Augumentaţie: 36,000 lei.

La înv. primar-rural de la 85 la 100 lei lunar. 280,000 lei anual augmentaţie.

Salariile profesorilor de şcoli normale vor fi sporite la 335 lei lunar; salariile profesaorelor şcoalelor profesionale de la 200 la 225 lei lunar şi în fine, lefurile profesorilor de şcoli comerciale de la 335 la 360 lei lunar.

In total sporirele acestea se vor urca la 1,729,000 lei.

—

Sfinţirea bisericei Cuvioasa Parachiva din Tg. Frumos va avea loc iu ziua de 7 Ianuarie.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei Rartenie Clinceni va sosi în localitate în dimineaţa zilei de 23 Decembrie.

—

Duminică, 17 Decembrie, va avea loc sfinţirea bisericei din comuna Băiceni.

Serviciul divin va fi oficiat de S. S. Economul C. Stamatti.

—

Consiliul de reformă al corpului IV de armată, va fi convocat în ziua de 19 Decembrie, pentru judecarea unui căpitan de artilerie din garnizoana Roman.

—

O iniţiativă lăudabilă

In ziua de 21 a. c., se va representa, la Teatru naţional, piesa în *Lumea mare*, în profitul şcoalei *Junimea.*

Iniţiativa a fost luată de d. D. Herzemberg, casierul şcoalei, iar biletele se distribue prin bună voinţa mai multor doamne şi domnişoare din Iaşi.

Una din aceste comisiuni din care fac parte d-rele Sali Berger şi Binca Schorr a strins frumoasa sumă de 1.800 lei.

—

Ministrul instrucţiunei publice a confirmat, pe un period de doui ani, pe d. Paul Bujor decan al facultăţei de ştiinţi şi pe d. C. Leonardescu, decan al facultăţei de litere din Iaşi.

—

S'a cerut autorităţilor noastre urmărirea lui Isidor Albrecht, de către autorităţile din Viena. Numitul era funcţionar la o casă de bancă de acolo, de unde delapidând o sumă de bani s'a refugiat în România.

—

Fapte Diverse

Nişte făcători de rele, rămaşi până acum necunoscuţi, s'au introdus în una din nopţile trecute în casa preotului I. Valerian, din comuna Bereşti, furând suma de 650 de lei precum şi alte obiecte mai de valoare.

*

A fost internat în Spitalul Sfîntului Spiridon, săteanul Muscă Gavrilă, de loc din satul Scobinţi, care a fost împuşcat din greşală, de către feciorul său în pulpa piciorul ui stâng.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

21

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Copilul fusese crescut în această credinţă, tânărul de astăzi nu ştia nimic mai mult de cât atât.

De câtă-va vreme, Maxim intra foarte tîrziu noaptea acasă, iar câte odată nu se întorcea de loc în mica căsuţă de Batignolles.

— Are o amantă!

Aceasta fu prima idee a frumoasei Marion. Inta'o dimineaţă, ea întrebă direct pe fiul ei:

— Nu mai posed eu singură afecţiunea ta întreagă.

— Ce vrei să zici?

— Nu mă înţelegi?.. De câtă-va vreme conduita ta e foarte neregulată, oh! nu e un reproş la vrîsta ta....

— Inţeleg, zise Maxim, roşind puţin. Te înşeli, dragă mamă, te iubesc mereu... numai pe tine.

— Dar ce faci?

Maxim nu răspunse de odată. Nina privind la fiul ei, observă că trăsăturile-i sunt obosite şi îl întrebă:

Unde-ţi petreci nopţile?

— Charles m'a presintat la cerc, adecă, căci nu ştii tu care trăeşti atât de isolată, că cercul e o reuniune de oameni, unde se petrece în mod foarte convenabil.

— Ah! răspunse Nina mulţumită!

— Da, la cercul des Haricots.

Şi... ce faci faci acolo?

— ... joc.

— Asta-i tot?

— Da!

In adevăr de câtă-va vreme, Maxim antrenat de Charles, petrecea cea mai mare parte din vremea sa la cercul des Haricots, unde după cum am văzut, el fusese presintat de marchiz.

Tânărul, neglijind cu desăvîrşire şcoala de drept, juca cu alternative de perdere şi de câştig.

Cu toate aceste, el dădea o parte din vremea sa mamei pe care o adora încă şi se ducea din cînd în când şi la cursuri.

Un eveniment veni să schimbe întreaga stare a lucrurilor.

Intr'o zi, Maxim, plimbându-se pe bulevardul Montmatre, zări o fată tânără, de o frumuseţe admirabilă, conducând o femee bătrână, ruda sa fără îndoială, căci o înconjura de toate atenţiunele posibile.

Tânărul fermecat se opri în faţa celor două persoane.

Acestea, ajunse la marginea trotoarului, se pregăteau să traverseze strada, dar după încurcătura în care se aflau cele două femei se putea lesne înţelege că le era greu să traverseze singure, fără nici un ajutor, tânăra fată privea în jurul ei cu un fel de nelinişte: bătrâna aştepta cu răbdare.

Evident, tânăra fată nu îndrăznea să întreprindă singură această trecere periculoasă, cu bătrîna care nu putea umbla singură.

Maxim observase de la început încurcătura celor două femei. El se apropie de ele şi închinându-se foarte respectuos in faţa tinerei fete, îi ceruse permisiunea de a ajuta bătrânei să treacă strada.

Străina ridicând capul, privi cu mirare pe tânărul care îi vorbea. Dar propunerea fusese făcută în modul cel mai convenabil, ţinuta era foarte respectuoasă iar felul în care el vorbise era acela al unui om bine crescut.

Tânăra fată, făcu constatările de mai sus în mod aproape instantaneu, şi constatînd valoarea reală a a ofertei, prin o privire ce aruncă asupra străzei, acceptă propunerea ce i se făcu.

Maxim oferi braţul bătrânei, pe care o agită să treacă strada, iar străina îi urmă.

Tânărul după ce salută pe ambele femei, le părăsi, nu însă fără a învălui cu o ultimă privire pe fermecătoarea copilă de care se despărţea. Aceasta mulţumi cu un graţios surâs, cavalerului de un moment.

O oră după aceasta, Maxim se găsea în strada Payenee, în faţa unui vechiu otel, a cărui poartă se închisese în urma celor două femei, pe care le întâlnirăm pe bulevardul Montmartre.

Prin ce întâmplare se găsia Maxim acolo? El, sigur, n'ar fi putut'o spune.

După ce părăsise pe cele două femei, tânărul se întoarse şi fără a-şi a-şi da seamă de actul seu el le urmărise.

Tânăra fată, îşi dăduse ea socoteală de actul acesta?

La sosirea sa în strada Payenne, ştia ea că necunoscutul o urmărise pâna acasă?

Nimic nu indica aceasta.

Amândouă intrară în otel fără a întoarce capul.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

L'Indépendance *anunţă că licitaţia pentru alimentarea oraşului Iaşi cu apă a fost casată.*

Ştirea este prematură.

Abea astă-zi, Vineri, se va da rezultatul în această privinţă.

Este probabil, însă, că se va publica o a treia licitaţiune.

——

Mai mulţi liberali bătrîni au intervenit pe lîngă d. P. Poni încercînd o împacare între el şi elementele tinere.

In această privinţă d. Poni este, însă, inabordabil.

——

Astă-zi, la ora 2 p. m., membrii Camerei de Comerţ, se întrunesc, în adunare generală, avînd de discutat unele chestiuni importante.

——

Colectiviştii bătrîni desmint categoric svonul că d. Sturza va veni la Iaşi.

— Sîntem destul de tari, spun bătrînii, spre a ne apăra singuri.

——

Consilul profesoral a uneia din facultăţile noastre este convocat spre a discuta asupra unui diferend ce s'a ivit între 2 profesori universitari.

——

Neînţelegerile d'intre colectivişti au ajuns la... Universitate.

In adevăr, aproape în toate zilele, au loc consfătuiri la laboratorul de chimie anorganică.

Se ştie că şeful acestui laborator e d. Poni.

——

Serviciul tecnic al comunei, secţia apei, studiază două variante ale traseului aducerei apei şi anume între chilometrul 10, 20 şi 40, 50, în urma căror variante, pe aceste intinderi, tuburile de fontă vor putea fi înlocuite prin tuburi de ciment armat, presiunea fiind ast-fel scăzută, va aduce o economie de 800,000 lei.

——

Complectul Curţei secţia II-a a judecat procesul inginerului Hălăceanu acuzat de omor prin imprudenţă.

Se ştie că la clădirea berăriei Bragadiru, un lucrător cu numele de Petcu, a fost ucis.

Curtea a admis apelul văduvei Petcu şi a condamnat pe Hălăceanu la 500 lei amendă şi 1000 lei despăgubiri.

Această pedeapsă este infamantă în senzul că ea îi ia dreptul d-lui Hălăceanu de a mai putea concura la licitaţiuni publice pentru clădiri.

——

La Curtea Secţia I-a urma să se judece astă-zi procesul lui Gh. Nowak şi a soţiei sale, ambii din Dorohoi, acuzaţi de atentat la bunele moravuri.

Aceşti părinţi au două fete pe care le-au îndemnat, spre a cîştiga bani, la fapte inavuabile.

Procedura nefiind complectă cauza a fost amînată.

——

Doamna Ecaterina Rota, învăţătoare la şcoala din Ciurea a obţinut un concediu de 30 zile; de asemenea şi d-na Elisabetha Negri de la şcoala din Frumoasa un concediu de 20 zile.

—

Privitor la achitarea de către tribunalul de Botoşani a lui Ignatz Rapaport aflăm că deşi tribunalul l'a achitat, totuşi în urma apelului făcut de representantul ministerului public parchetul de Botoşani refuză eliberarea lui Rapaport.

Precurorul general a refuzat şi el eliberarea.

——

In cazul Lecca. — *Liberalul* de la Trajan, ca să dovedească *Liberalului* de la Dacia, că el — cel de la Traian — este singura gazetă oficioasă a partidului conservator din Iaşi — *a rugat* pe d. Lecca să se esplice asupra cauzelor demisiunei sale.

Intr'un acces de vădită grandomanie, de Lecca, în scrisoarea pe care a fost *rugat* s'o publice, vorbeşte, ce-i dreptul, despre foarte multe lucruri, dar nu ne spune de ce-a făcut actul cuminte de a demisionat

Dl. Lecca povesteşte surzilor, că, de îndată ce-a venit la teatru anul trecut teatrul a început să meargă mai bine.

Ştiţi cu ce folos mare — asta o spunea — s'a ales teatrul sub fericita administraţie a d-lui Lecca?

Cu 1000 lei. Dar această păcătoasă mie de lei n'a adus-o talentul dlui H. Lecca ci a provenit dintr'un excedent de la închirierea sălei.

De ce era să meargă bine teatrul?

Fiind-că d. Lecca introdusese bătaia in teatru? Fiindcă injura surugieşte pe actori şi pe actriţe?

Ori avea să meargă bine teatrul că Nely Rozier, care s'a mai reprezentat sub titlul de Stafia bărbaţilor? Cu localizări stupide de talia lui „la Bucureşti"? Ori *Balamucul* a dovedit tăria d-lui Lecca?

D. Lecca ameninţă cu 3 procese.

Cel mai nostim e acel cu tantiemele.

Dl. Lecca, când a contractat cu comitetul teatral, a declarat că renunţă la orişi ce tantiemă de autor şi că se obligă a face însu-şi toate traducerile necesare pentru întocmirea repertorului.

In acest scop s'a introdus un aliniat în contract prin care i se conferea dreptul, de a contracta cu autorii şi traducătorii de piese, căci zicea d. Lecca, ca autor i va fi uşor să obţie piese în condiţiuni avantagioase.

Acum declară că va face procese — 3 la număr.

Il aşteptăm.

——

Privitor la excedentele ce le-ar fi dat representaţiile teatrale sub *inteligenta* direcţie a domnului Lecca, supranumit omul cu trei procese, dăm aci cifre autentice în cari în tot cazul avem mai multă încredere, de cât în cifrele sîrbilor de la *Liberalul* (nuanţa Bărbulescu).

Iată ce spun acele cifre:

De la deschiderea stagiunei 1905—906 şi pînă la 20 Decembrie 1905 cînd a început «activitatea" d-lui Lecca, au avut loc 17 spectacole, cari au adus în cassa teatrului lei 10.339,65.

De la 20 Decembrie şi pînă la 15 Februar 1906, au avut loc tot 17 spectacole cari au adus în casa teatrului lei 10.424,10,

Vrea să zică surplusul ce l'a adus teatrului talentul d-lui Lecca se urcă la lei 84.45 bani.

Iar pentru aceşti 84 lei, d. Lecca a încasat sub diferite forme: de director artistic; autor şi traducător dramatic şi impresar de artiste — frumuşica sumă de aproape 8000 lei, în interval de la 1 Decembre 1905 şi pînă la 1 April 1906.

Şi să se mai noteze că în timpul acestei direcţiuni artistice, între 1 Decembrie —1 April, au căzut sărbătorile Crăciunului şi luna Ianuar cele mai rentabile pentru teatru.

——

D. P. Negulescu a fost numit membru în comisiunea pentru examinarea candidaţilor la catedra drept comun de la universitatea din Bucureşti, în locul d-lui I. Burada, care după cum se ştie, s'a retras.

—

D. Bulfinski a fost ales în comisiunea financiară a teatrului, în locul d-lui C. B. Penel, care a fost delegat să conducă direcţia artistică a teatrului.

—

Direcţiunea generală a serviciului poliţienesc şi statistic, de la ministerul de interne, a înaintat tuturor prefecturilor o circulară prin care le pune in vedere că să nu se mai libereze nimănui certificate de pauperitate, prin care să arate că nu au cu ce suporta cheltuelile în ospiciurile sau spitalele din străinate, căci cum pe baza unor ast-fel de certificate pot răuşi să fie internaţi în asemenea instituţii, şi cum administraţia spitalelor şi ospiciilor de acolo, nu primesc gratuit pe străini, şi intervin pe cale diplomatică să fie despăgubite de cheltuelile făcute cu întreţinerea bolnavilor primiţi pe baza unor ast-fel de acte, autorităţile ce le-a eliberat vor fi nevoite a plăti ele acele cheltueli.

—

Studenţii şi Nottara

Asociaţia Generală a Studenţilar Universitari din Iaşi „Uniunea" a luat iniţativa organizărei unei grandioase manifestaţii pentru marele artist Nottara, care va apărea în serile de Sâmbătă şi Duminică pe scena teatrului naţional din Iaşi în splendidele sale creaţiuni *Don Salluste* din Ruy-Blas şi *Franz Moor* din Hoţii.

Pe zidurile oraşului, numita asociaţie a făcut să fie afişat următorul manifest:

Studenţi,

Neîntrecutul maestru al scenei teatrului Naţional românesc, Const. Nottara, victima direcţiunei generale a teatrelor, soseşte Sâmbătă dimineaţa în oraşul nostru, pentru a apărea două seri consecutive, Sâmbătă şi Duminică, pe scena Teatrului Naţional şi să ne farmece din cu marele său talent.

Studenţi,

Să venim în număr cât mai mare la teatru, pentru a ne arăta admiraţia şi dragostea cu care studenţimea universitară ieşană ştie să îmbrăţoşeze pe aleşii neamului.

——

Seziunea actuală a curţei cu juri din judeţul Botoşani a fost deschisă astăzi.

Curtea este prezidată de d. Const. Grigoriu, membru la Curtea de apel.

——

In legătură cu cele relatate de noi în privinţă experimentărei cu serul Marpman, care ar fi foarte eficace în tratamentul Scarlatinei, putem spune că datele culese la direcţia serviciului Sanitar arată că într'adevăr mulţumită acestui ser un mare număr de scarlatinoşi se vindecă complect.

Pentru populaţia de la sate întrebuinţarea acestui ser este cu atît mai priincioasă cu cât el se întrebuinţează ca un medicament obicinuit, prin înghiţirea zilnică şi pe cale internă, a cinci picături într'o lingură de apă.

D. dr. Rosculetz care a adunat rezultatele acestor experienţe, ne asigură că ele sunt foarte satisfăcătoare şi că mulţumită serului Marpman, judeţul Iaşi se prezintă în cele mai bune condiţiuni sanitare.

—

Grădina de la Copou va fi complect restaurată şi se vor introduce şi numeroase îmbunătăţiri în ce priveşte aleele pentru pietoni.

Ast-fel în locul aleiei principale se va face un frumos covor de flori şi verdeţuri, iar de ambele laturi vor fi două alee care vor deschide cu mult, spaţiul astăzi pus la dispoziţia publicului pentru preumblări.

——

Comisiunea însărcinată cu examinarea d-lui dr. Tănăsescu, care candidează pentru abilitarea la docenţă de Anatomie Descriptivă, şi-a terminat lucrările astă-zi.

D. dr. P. Bejan, preşedintele comisiunei, a convocat pentru mîine comisiunea spre a da rezultatul.

——

La Paris a apărut o interesantă lucrare, datorită d-lui I. A. Vasilescu, doctor în drept, fiul concetăţanului nostru Vasilescu, şeful vamei din Iaşi, întitulată *De la responsabilité du fait des choses inanimées.*

Lucrarea aceasta prezintă un deosebit interes din punct de vedere al filosofiei dreptului.

——

TEATRUL NAŢIONAL

REPRESENTAŢIILE ARTISTULUI

C. NOTTARA

Sâmbătă 16 Decembrie

RUY-BLAS

Duminică 17 Decembrie

HOŢII

Ultima oră

Bucureşti 15 Decembrie

Ştiri neliniştitoare

Paris.—Din Maroc vin ştiri foarte neliniştitoare. Populaţiunea indigenă este foarte agitată.

Armatele stau faţă în faţă. S'au schimbat chiar focuri fără urmări însă pentru moment.

Episcop condemnat

Paris.— Episcopul de Nancy a fost condemnat la 50 lei amendă pentru că ar fi fost violent cu un brigadier de jandarmi în timpul evacuărei episcopiei din acel oraş.

Dar însemnat

Buda-Pesta.—Prin testamentul seu Contele Edmond Zichy a lasat oraşului Pesta palatul său splendid şi toate obiectele de artă.

Darul se evaluează la 4.000,000 coroane.

Lupte între Români şi Unguri

Buda-Pesta. — In Alpeste, comitatul Huniedoarei, s'au produs sîngeroase încăerări între Unguri şi Români, în timpul serbătorilor Creciunului.

Lupta a avut loc din cauză că cu ocezia unei serbări s'a declamat nişte poezii ungureşti şi populaţia română n'a aplaudat.

In timpul încăererei, un sătean român, numit Petru Ceika, a căzut ucis.

Asigurările Greciei

Constantinopole. — *Regele Greciei a primit în audienţă pe ministrul Turciei şi a declarat că de acum înainte se va împiedeca trecerea frontierelor de către bandele greceşti.*

Ministrul de externe l'a asigurat de asemenea că se va împiedeca formarea de bande în Grecia.

Cousulii au primit ordinul de a influenţa asupra populaţiunei de a nu mai lua parte la formarea de bande şi nici a le sprijini.

Poarta a luat act de aceste asigurări înse a refuzut de a influenţa asupra supuşilor cari nu sunt turci.

Asasinat Politic

Petesburg.— *Ancheta făcută în privinţa condiţiunilor în care a fost asasinat Ignatiew, a stabilit că e vorba de un asasinat politic.*

Ignatiew avea înrăurire la palat şi a contribuit cu mult la întărirea reacţiunei în Rusia.

TEATRUL NAŢIONAL

Representaţiile tragedianului

Alfredo de Sanctis

La *22 Decembre*:

Colonelul Bridau

La *23 Decembre*:

Prietinul femeilor

Representaţiile d-rei

Agatha Barsescu

La *3 Ianuarie 1907*:

Fedora

La *4 Ianuarie*:

Sclava

Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia".

Biletele s'au pus în vînzare.

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente

în VIENA, fondată în anul 1858

Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905

PESTE 176 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia.

— Lei 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.

b) *Contra-asigurări.*

c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.

d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa Generală pentru România

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

RENUMITA COFETARIE

ALEXIADES

(Piaţa Unirea)

pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialităţile în cantităţi mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu preţuri foarte reduse.

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— 6, Strada Unirei —

Ore de consult: 4—7 p. m.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30c.

Raym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 18

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Cereţi renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară

— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economise ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JAŞĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNĬ ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este dilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numerose imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acestă semnătură în patru culori pe banda care sigilează capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

u Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatul pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— **PREMIATA DE 5 ORI** —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIÉ**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ copiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35.
— No. 70 TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 28.—Duminică 17 Decembrie 1906

Ne civilizăm?

Am arătat în numărul de eri, cele ce se deduc din dezbaterile senatului cu privire la degrevările financiare propuse de D-l Take Ionescu. Am arătat, în trăsături generale, ceia ce distinge politica financiară a partidului liberal de acea pe care o urmează partidul conservator. Am arătat în fine care sunt justificările acesteia din urmă, şi care sunt neajunsurile celeilalte, faţă cu starea noastră economică actuală şi faţă cu nevoile şi aspiraţiile noastre mereu crescinde.

Discuţia urmată prezintă însă un mare interes şi din alt punct de vedere şi anume din acel al modului în care s'a urmat discuţia, al caracterului său pur obiectiv, şi în fine a urbanităţei cu care oratorii s'au tratat reciproc.

Pentru ce priveşte pe D-l Take Ionescu, ar fi inutil să insistăm. Distinsul nostru fruntaş nu s'a infaţişat înaintea senatului în alt chip de cît se înfaţişează in totdeauna la orice tribună publică. Tonul său liniştit, cuvîntul său cald şi înaripat, miezul pe care-l pune în toate discursurile sale, sunt lucruri cu care suntem obicinuiţi, şi care fac unul din temeiurile pentru care vedem in ministrul de finanţe pe unul din cei mai mari oameni politici ai ţărei.

D-l Dimitrie Sturza însă, ne-a procurat o mare surprindere. Surprindere plăcută, fără îndoială,—dar totuşi neaşteptată, mai cu samă în împrejurările în care ne-a fost oferită, adecă în cursul discuţiei unei chestiuni care e marele cal de bătae al şefului partidului liberal.

D-l Sturza e de sigur una din figurile cu care partidul liberal se mîndreşte cu drept cuvînt, unul din puţinii oameni care-şi consacră toată activitatea, toate forţele şi toată inteligenţa, intereselor publice.

Pe lîngă marile sale calităţi, -sa are însă un defect, care-i va scădea în totdeauna valoarea de om de stat. D-l Sturza are un temperament nenorocit, care-l face să peardă măsura dreaptă şi potrivită în toate actele sale.

De aceea s'a înfăţişat în totdeauna ca un orator violent, un orator care tratează pe adversarii săi cu o măsură egală şi cu o intransigenţă absurdă. Am putea spune, fără grijă de a exagera, că d. Sturza a mers cu această violenţă până la patimă, şi că foarte rareori judecata sa nu l'a impins până la nedreptate.

Pentru aceasta spuneam că d-l Sturza ne-a oferit la Senat o mare şi plăcută surpriză. D-sa s'a dezminţit pe sine însuşi. Coborînd tonul, a ridicat nivelul discuţiei, şi în loc de apostrofe am putut asculta un schimb de vederi, instructiv şi interesant.

Să semnalăm în acest eveniment, (căci în realitate acesta e un eveniment în viaţa noastră parlamentară), să semnalăm, zic, în acest eveniment o eră nouă de moravuri politice? Să zicem că pe acest tărîm am ajuns să vedem îndeplinit proverbul romînesc că agurida s'a făcut miere? Sau să zicem ca poetul latin, *ab uno disce omnes*,—de la cazul acesta să tragem învăţătură pentru ceea ce va urma?

D. Sturza, pe lîngă violenţă, mai are încă un defect capital: e şi nestatornic. Actuala sa atitudine faţă de ministrul de finanţe conservator poate fi de scurtă durată; mâine poate vom zice despre această atitudine că a trăit „ce que vivent les roses: l'espace d'un matin".

Ne-ar părea însă rău să facem asemenea pronosticuri, şi mai cu samă am regreta să le fi făcut cum zice românul „într'un ceas rău".

De aceea fără a face deducţiuni, fără a semnala nici o schimbare în viaţa noastră politică şi parlamentară, fără a vorbi de îndulciri de moravuri,—lucruri pe care le dorim din suflet, aşa cum le doreşte ţara întreagă, ne mulţumim să înregistrăm cazul, să relevăm demna şi frumoasa discuţie urmată în Senat asupra politicei financiare şi să punem punct.

Dar iarăşi ne e greu să nu stăruim asupra însemnătăţei acestor lucruri, să nu arătăm dorinţa vie ce ne animă de a ne ridica de la nivelul unde ne găsim, şi să nu ne manifestăm plăcerea de a zice în curând despre d. Sturdza că «agurida s'a făcut într'adevăr miere».

SAMOVARIŞTII

Citesc într'un ziar, în deobşte bine informat, că samovariştii din Bucureşti au ţinut iarăşi o consfătuire intimă, care, cu siguranţă va fi desminţită.

La noi, în Iaşi, samovariştii sunt secta scopiţilor sau birjarii ruşi—al căror cel mai scump ideal e ceaiul.

Samovaraştii din Bucureşti sunt aristocraţii

In ultima lor consfătuire, aşa povesteşte un ziar, ei au decretat 4 dispariţiuni: să dispară *Patria*, *Acţiunea Conservatoare*, *Adevărul* şi *Opinia*.

Şi să rămâie cine?

***Patriotul* fireşte.**

***Patriotul* singur nu poate rămânea însă, fiind-că are angajamente serioase cu *Epoca*.**

Va rămânea deci numai *Patriotul* şi *Epoca*, precum la începutul lumei nu erau de cât Adam şi Eva.

Aşa a hotărât seniorul de la Răcăciuni.

Agitatori prin sate

Lucrurile se petrec în cemunele Liteni şi Dolhasca din judeţul Suceava.

Ţăranii, puşi la cale de răi voitori, refuză a plăti taxa de 5 lei, pentru asigurarea lor în caz de secetă, şi acest refuz este însoţit de oare care acte, care, dacă nu se calificá drept acte de violenţă, şi nu se dă nici o urmare acestor fapte, se face numai pentru a înlătura consecinţele dezastruoase care ar putea urma. Dar acte de violenţă au fost, căci a închide consiliul comunal în camera Primăriei, a ameninţa pe primar, chiar cu moartea, dacă va căuta să execute această lege, ce póte fi alta, dacă nu acte de violenţă.

Aceste mişcări ameninţau a lua întinderi în tot judeţul; d. Prim-Procuror şi apoi d. Procuror general de Iaşi au fost în acea localitate şi au dresat lucrări.

Pentru mement spiritele s'au liniştit, pentru-că un ordin al Prefecturei de Suceava a suspendat axecutarea acestei legi.

Dacă acest fapt este legal sau nu, dacă d. Prefect a fost autorisat sau nu de către d. Ministru de Interne să suspende executarea acestei legi, aceste lucruri nu le vom discuta acuma.

Voim acuma să stabilim alt-ceva: sînt agitatori cari îndeamnă pe ţărani la nesupunere către legi, şi le împuiază mintea cu lucruri de natură a-i agita, a-i îndemna la acte necugetate.

Dacă aceşti agitatori ar fi dintre aceia cari, de obiceiu, mişună prin sate, şi pe cari ţaranii nu-i prea bagă în seamă, lucrul ar fi de trecut cu vederea. Cînd, inse persoane care pretind a juca un rol în politica ţărei, persoane care au cinstea de a se bucura de încrederea unor personaje sus puse, îşi iau rolul de instigatori, lucrul devine grav şi trebuesc inate măsuri energice pentru a înfrîna poftele unor asemenea indivizi, cari caută mereu să pescuiască în apă tulbure.

O asemene persoană a agitat spiritele ţăranilor din comunele Liteni şi Dolhasca.

Adunînd oamenii în jurul seu, le-a spus că legea pentru asigurarea sătenilor la caz de secetă nu se aplică ţăranilor cari au mai puţin de 50 prăjini de pămînt, că nu se aplică văduvelor, minorilor, şi oamenilor bătrîni, şi prin urmare aceştia nu trebue să plătească cei 5 lei pe an. Or, lucrurile acestea sunt inexacte; legea nu prevede asemenea scutiri.

Tot acest agitator a mai spus locuitorilor că moşiile boierilor au să li se împartă în cel mai scurt timp, că în primăvară vor pune plugurile pe brazdă, în lanurile moşiilor boereşti, că, ei în fine, vor fi stăpîni pe pămîntul răpit lor de către boeri.

Nu sunt aceste acte de natură a agita spiritele ţăranilor, nu sunt acte de natură a-i pregăti pentru mişcări sîngeroase? Nu se cuvine a se lua măsuri în contra unor asemine agitatori?

Dl. Procuror general este în curent cu toate acestea; d-sa are un raport confidenţial a administraţiei judeţului Suceava în care se dă numele acestui agitator, şi se reproduc aproape textual cuvintele acestui agitator către ţăranii din Liteni şi Dolhasca, şi sperăm că nu va pune la dosar actele care constată fapte atât de grave.

Aşteptăm cîte-va zile rezultatul cercetărilor d-lui procuror general, şi vom revoni cu amănunte senzaţionale, dacă lucrurile nu vor fi îndrumate pe calea legală.

CE-I CU APA?

De mai bine de 50 de ani, se agită chestiunea d'a se alimenta oraşul Iaşi cu apă.

Sub primariatul d-lui Lascar s'a ajuns, în această chestiune, aproape până la sfârşit.

Studiile sînt terminate; proiectul este aprobat; sumele necesare pentru lucrări stau pregătite.

S'au ţinut 2 licitaţiuni. Are să se mai ţie una.

De aci colectiviştii de la Iaşi, putregaiul colectivist, deduce că chestiunea este înmormîntată şi că apa au s'o aducă ei; ei al căror ultim primar, a fost neruşinarea însăşi.

Aşa fel a gospodărit acel al lor primar, că însuşi ministrul de interne de pe atunci, d. Lascar, declarase că, cîtă vreme va fi acel primar, el—ministrul—nu va călca prin Iaşi.

Nu se mai aduce apă la Iaşi!

De ce? Fiind-că colectiviştii ar dori să vie ei stăpîni peste cele 13 milioane.

Alt motiv nu există.

Licitaţiunile s'au ţinut în cea mai perfectă ordine, fiind-că primarul şi consilierii sei, represintă cinstea şi ordinea în chip ideal.

Că şi în acestă chestiune, ca în toate celelalte, se trag sfori, se colportează neadevăruri, aceasta e perfect adevărat.

Iluştrii, cari ştiu să îmbrace mantaua cinstei şi să ascundă sub dînsa meschine interese personale, nu lipsesc nici aci, de şi chestiunea nu poartă de cît pecetea ceia mai serioasă: a sănătăţei publice.

E prea învechit sistemul tîlharului care fuge şi ţipă „prindeţi hoţii"?

Cine zice că Gheorghe Lascar nu este un apostol al cinstei—păcătueşte.

Dar zică mai la urmă. Cel puţin să ne dee dovada că nu comit o josnică infamie.

Chestiunea apei pe care o acoperea praful şi desperarea, a fost dusă sub partidul conservator, până la poarta mîntuirei.

La poartă s'au postat pretinşi iluştri străjeri, care cată să împedice ca partidul conservator să isprăvească o operă gigantică.

Nu vom aştepta mult şi vîntul va rîsipi şi pe aceste slugi ale colectiviştilor.

CATE-VA NOTE

D. Pascal Toncescu se surmenează!

După ce a ţinut un „discurs" la întrunirea intimă a samovariştilor, d. Toncescu a ţinut alt „discurs", la cameră într'o chestie.. financiară.

Aceste „discursuri" sunt legate cu mari sacrificii, de oare ce împedică pe „ orator" să ţie „discursuri" şi la judecătorile de pace.

*

Liberalul (*cel de la Dacia*) face o constatare foarte dureroasă: la *Opinia* scriu numai evrei.

Această veste, afirmă *Liberalul*, i-a făcut-o cunoscută un cititor.

Noi, însă, ne facem treburile singuri. Aşa fiind am constatat, zi cu zi, că din cele 10 coloane ale *Liberalului*—8 sunt tăete din alte ziare.

Dacă ziarul, care nu reprezintă de cât tăiatul împrejurul altor gazete, afirmă că la *noi* scriu *numai* evrei—asta însamnă că noi sîntem în companie foarte rea.

*

Epoca afirmă că „prin modul său de a se purta, d. Lecca stârnise, chiar de la început, adânci nemulţumiri printre artişti".

Mai departe spune: „d. Lecca n'a voit însă, pe cât se pare, să ţină samă de aceste moravuri (politice) şi a lovit, prin alţii şi pe artiştii guvernamentali. Aceştia au protestat la club şi... iată-l pe Lecca nevoit să demisioneze".

Vrea să zică, d. Lecca care stârnise chiar de la început adânci nemulţumiri, a fost nevoit să demisioneze, fiind-că, la teatrul din Iaşi, se face politică.

Solid argument

*

Liberalul (cel de la Dacia) întreba ieri: ce s'a făcut cu pompierul pe care l'a bătut Lecca? Se va acoperi cazul cu muşamaua „bizantină"?

Liberalul de azi enumără toate titlurile d-lui Lecca şi afirmă că plecarea sa va fi regretată.

Bună gazetă!

*

In pagina I-a a *Liberalului* s'a tipărit următoarea notiţă: „în chestia Davilla. D. L. Antoniu, va dezvolta în Cameră, înainte de luarea vacanţei, interpelarea sa relativă la demisia d-lui C. Nottara.

Mai mulţi deputaţi au anunţat că se asociază la această interpelare".

Iar în pagina II-a: d. L. Antoniu, acest reclamagiu, a compromis afacerea oropsitului Nottara."

Ce înseamnă să fii cu două feţe!

OAMENI ŞI LUCRURI

Artă cu... trucuri

Teatrele ambelor Capitale ale ţărei au la ordinea zilei cîte o criză...directorială. In termeni medicali s'ar zice că avem a face cu crize de nervi, căci d. Davila, judecînd după incidentele cu Agata Bărsescu şi Nottara este posedat de o cumplită stare nervoasă; iar la Iaşi lucrul e acelaş, d. Lecca fiind de un temperament nervos care s'a arătat incompatibil cu atmosfera teatrală din punctul de vedere artistic şi administrativ în acelaş timp.

Dacă însă nervii directorului general Davila au avut urmarea funestă—trecătoare de sigur—a retragerei d-lui Nottara şi consecutiv o vie agitaţie în Parlament ca şi în toată ţeara, plecarea d-lui Lecca din fruntea teatrului din Iaşi a fost un eveniment care n'a emoţionat pe nimeni, —a dat loc doar cîtorva notiţe de ziar, inofensive şi ele.

Motivul indeferenţei generale e că dl. Haralamb Lecca, primit în a doua capitală cu mult entuziasm şi în mod cît se poate de favorabil, n'a corespuns marilor aşteptări şi speranţe artistice, în sensul că n'a putut învinge nici răceala publicului iaşan faţă de representaţiile teatrului naţional, nici n'a putut lăsa urme remarcabile e vr'unui progres artistic ce s'ar fi realizat in ansamblul artistic iaşan sub conducerea d-sale.

Greşala fu, poate, că s'a aratat la început de o rigoare excesivă şi cu prea mari aplicări spre pedantism şi...originalitate. Aşa fu, bună oară, încercarea—fireşte nereuşită, de a exila cu desevîrşire pe „suflior" de pe scenă. Am arătat pe larg cu alt prilej eroarea psihologică şi artistică a acestei încercări la care s'a şi renunţat după scurt timp. Apoi—dl. Lecca, în actuala stagiune mai cu seamă, *prima stagiune a domniei sale în adevăr*, a abuzat din cale afară mult de legenda naivităţei publicului provincial. A avut înaintea d-sale o întreagă vară spre a alcătui repertoriul şi ne-am trezit cu un *atac* nepermis la adresa spectatorilor! Vechile şi melodramaticele „Două Orfeline" au devenit peste noapte „Orfanele"—probabil pentru înoirea repertoriului; disgraţioasa „Soacră avocat" a devenit cu...semn de exclamaţie: „Loc femeilor!" unde barbaţii se...udă; „Hotel la Expoziţie" a devenit cu adevărat un „Balamuc" iar vechia „Stafia bărbaţilor" s'a înnobilat în „Nelly Rosier".

Cu sistemul acesta de...trucuri se putea îmbogăţi şi înnoi repertoriul la nesfîrşit dar cum se pot califica atari inovaţiuni? Publicul avea drept să se întrebe: „de qui se moque-t-on ici?" şi să peardă ori-ce încredere în acea instituţie oficială devenită...„casă de schimb". Iar consecinţa a fost fatală: schimbările de titluri au adus schimbarea directorului şi lucrul nu va provoca nici-o revoluţie la Iaşi, nici manifestaţii, nici întruniri publice, nici interpelări în Parlament.

D. Lecca a plecat, teatrul a rămas...acelaşi.

Rodion

Opinia...publică

Juraţii.—La noi şi aiurea.—Erori judiciare.—Ce este opinia publică.—Un caz celebru.—Monumentul perversităţii.—Ah, juraţii!.—Cele două opinii.—O reflecţie a lui Nordau—

Curţile cu juraţi sunt la ordinea zilei la noi ca şi aiurea. Desbaterile recentei cari au avut loc în Parlamentul nostru au aruncat o umbră grea de îndoială asupra seriozităţii acestei înalte şi democrate instituţiuni. Dar cel puţin avem de a face cu cazuri de excesivă indulgenţă, cu achitări prea pripite bazate pe convingeri şubrede sau smulse de avocaţi eloquenţi. Mai grave, neasemănat mai grave sunt cazurile de care se preocupă presa străină, întâmplări din ţări mari, cu o cultură şi o civilizaţie mult mai complectă şi mai veche decît a noastră. E vorba de condemnările ce preocupă presa, cu atîta uşurinţă rostite în Austria contra măcelarului Hulsner şi în Italia contra frumoasei Linda Murri.

Un simpatic profesor din localitate, italian de origine, s'ar fi arătat revoltat în urma recentei mele cronici apărută tot în această coloană, şi în care expuneam împrejurările de neiertată uşurinţă care au determinat condamnarea Lindei Murri, graţiată nu de mult

Dar verdictul acesta, criticat după o profundă analiză documentară în cartea lui Carol Federn—este judecat cu aceiaşi severitate şi ironie de către Max Burckhard, o capacitate recunoscută în publicistica germană. El dovedeşte cu citaţii din presa italiană că prigonirea se îndrepta contra „sistemului" de educaţie predicat de profesorul Murri, precum declară şi unul din juraţi: „fără indoială că sentinţa noastră a fost determinată şi de principiile etice ale casei Murri, ele ne fiind de natură să asigure o strictă pază a moralităţii..."

*

Dar capitolul mic relativ la verdictele juraţilor face parte dintr'unul mai vast care s'ar chema studiul opiniei publice.

In presa pariziană—cea mai puternică în lume, după cea engleză—se poate urmări acum o desfăşurare bizară de indiscreţii şi de destăinuri senzaţionale relative la o afacere aproape uitată: afacerea Syveton. Fostul deputat naţionalist a avut în istoria politică franceză o scurtă şi nemeritată celebritate.

Profesor de liceu, venit din provincie, ajunse în scurt timp sufletul faimoasei «Ligi» a Patriei Franceze care-l alese deputat la Paris, atunci cînd presa populară naţionalistă ajunsese la o efemeră atot puternicie, graţie afacerei Dreyfus. Mediocru ca valoare intelectuală şi politică. Syveton deveni într'o zi celebru pălmuind în parlament pe generalul André, ministrul de război sub regimul Combes. In ajun de a apărea înaintea juraţilor—Syveton fu găsit mort prin o intoxicaţie cu oxid de cărbune, la gura sobei din camera sa de lucru. Presa naţionalistă făcu neaparat din Syveton un erou, o victimă a francmasoneriei, învinui familia lui de asasinat. Aceasta fiind nevoită să se apere, dădu în vileag nişte acte de ale eroului cari sunt mai prejos—ca monstruozitate—de tot ce se poate închipui în domeniul perversităţii morale. Fără a mai vorbi de un furt în cassa Ligei de o sută mii de lei.

Afacerea fu clasată; femeia, fiica, ginerelelui Syveton scoşi din causă; memoria eroului — copleşită de un dosar scandalos. Credeţi cum-va că lucrurile au luat sfîrşit? De loc. Presa devotată reacţiunei a continuat cu invinuirile, cu bănuelile, cu insinuările. Rochefort fu condemnat la 20000 lei pentru calomnie; gazeta lui urmă cu atacurile. Cetitorii exclusiv ai presei naţionaliste urmează a fi... convinşi de asasinarea lui Syveton; acum cîte-va zile s'a rîdicat pe mormîntul acestuia un monument şi la înaugurare au vorbit amiralul Bienaimé, Henri Rochefort, deputaţi, scriitori — cu toţii făcînd aluzie la... asasinarea lui Syveton.

Iar familia acestuia priveşte, disperată şi dezarmată. Zădarnic justiţia a clasat afacerea; zadarnic mari ziare pariziane au publicat monstruosul dosar. Avocatul Ménard, ginerele lui Syveton, s'a retras din Paris, la ţară şi mai eri declara unui gazetar:

—„Imi pare foarte reu că n'am fost arestaţi, d na Syveton şi eu; juraţii ne-ar fi achitat; am fi fost purtaţi în triumf după judecată.

Dar aşa — cu instrucţia secretă, cu închiderea dosarului,—rămîn indoieli în spiritele unora. Da curtea cu juraţi, iată ce ne-ar fi trebuit! Lumina cea mare, ziua 'n ameaza mare, ca să se vadă că nu e nimic, nici-o umbră de bănuială, nimic."

E în adevăr grozavă puterea anonimă a opiniei publice cu care nu te poţi lupta, pe care nu o poţi lumina, cînd a apucat a se înstăina într'o anumită direcţie în care o îndreaptă şi o alimentează publicistica.

In asemenea cazuri ajută oare verdictul juraţilor, aşa cum crede avocatul pomenit? Are el puterea de a înfrînge verdictul opiniei publice sau a unei părţi din ea? De sigur că nu.

*

Paradoxalul scriitor Max Nordau poate să aibă dreptate în recentele sale reflecţiuni asupra opiniei publice pariziane faţă de apropiata transportare la Pantheon a rămăşiţelor lui Zola. Toată lumea îşi aminteşte cum acest mare scriitor şi luptător a fost condamnat de juraţi „în unanimitate" sub presiunea faţişă a opiniei publice. Max Nordau crede că *această* opinie publică — pricina condamnărilor lui — nu se înclină nici acum şi nu se schimbă: ea păstrează — de sigur sub stăpînirea unei anumite prese — convingerea despre vinovăţia şi necinstea lui Zola, cel cumpărat cu banii Germaniei etc.

„Mulţimea care va onora cenuşa lui Zola nu este aceeaşi cari vroia să'l rupă în bucăţi înaintea palatului de justiţie; judecătorii cari opriau pe avocaţii lui să vorbească, cari nu ascultau pe martorii lui, juraţii cari l'au osîndit, publicul care îl ameninţa şi-l insulta sub ochii judecătorilor, avocaţii în robă şi beretă care-l atacau prin coridoare ca o haită de câni, plebea setoasă de sînge hotărîtă să-l azvîrle în Sena, nu se vor găsi în calea triumfală, decît doară ca să-i mai dăruiască vr'o ultimă injurie..."

Sunt dară naajunsuri publice mai mari şi mai incorigibile decît greşelile pe cari le pot săvîrşi juraţii, — ei singuri în marea majoritate a cazurilor victime ale opiniei publice.

As.

Listele electorale

— Cum vor fi întocmite în viitor —

D. G. Gr. Cantacuzino, preşedintele consiliului, a prezentat Senatului un proect de lege prin care propune mai multe modificări legei electorale, în ce priveşte întocmirea şi revizuirea listelor electorale.

Acel proect e precedat de o expunere de motive, în care se arată cauzele pentru care se modifică legea electorală.

D. Cantacuzino constată că pe cînd alegătorii vii sunt expuşi a fi şterşi din liste, alegătorii cari au încetat din viaţă stau înscrişi ani de zile după moartea lor şi cîte odată chiar participă la diferite scrutine.

Din această cauză se falşifică în permanenţă listele şi de cele mai multe ori şi rezultatul alegerilor.

Cum se vor întocmi listele permanente?

Proiectul d-lui preşedinte al consiliului prevede în această privinţă ca fiecare tribunal şi de fie-care colegiu să ţină câte un registru original, în care să se treacă toţi alegătorii colegiului, pe secţiuni, în ordinea alfabetică. La punerea în aplicare a legei aceştia, primarii comunelor urbane reşedinţe sunt obligaţi a trimite primului preşedinte sau preşedintelui tribunalului local de la 1—15 Mai, 1907, listele definitive alr colegiilor, aşa după cum se vor găsi formate după sistemul în vigoare,

Magistratul va revizui acele liste după rolurile financiare şi va dispuue apoi trecerea lor în registrul original.

După Iulie 1907, alegătorii vor putea prezenta preşedintelui în contra înscrierilor nejustificate, contestaţiile lor, iar acei omişi sau cei cu hotărîri definitive, vor putea cere înscrierea lor.

* * *

După întocmirea listelor definitive pe anul 1907, nici un alegător nu va mai putea fi înscris din oficiu în colegiile I şi II de Senat, Cameră şi comună, ci numai după propria sa cerere, prezentată personal sau prin un împuternicit al magistratului.

Semnatarul va arăta precis pe ce îşi întemeiază cererea, va anexa în copie actele şi certificatele sau va face dovadă cu însuşi orginalele.

Unul şi acelaşi alegător împuternicit va putea prezenta mai multe cereri de înscriere.

* * *

Numai după propria cerere sau în urma unei contestaţiuni admisă de instanţele judecătoreşti se va putea şterge un alegător din listă.

Magistratul va scoate din liste pe cei morţi, pe cei care vor cere în scris schimbarea domiciliului politic, precum şi pe cei cari pierd dreptul de a fi alegători.

Ofiţerii stărei civile din oraşele reşedinţe, vor comunica magistratului, la începutul fie-cărei luni, lista barbaţilor majori decedaţi în cursul lunei precedente.

* * *

Revizuirea listelor se va face anual şi cererile de înscriere ca şi contestaţiile vor fi date magistratului de la 1 Iulie — 30 Octombrie. Ele vor fi primite sau respinse printr'o ordonanţă motivată a magistratului. La 5 Noembre se va afiişa listele noilor admişi, a celor în alte colegii, a celor şterşi, sau morţi precum şi lista eligibililor la Senat.

Aceste liste vor fi afişate în permanenţă pe uşa tribunalului, a judecătoriilor de ocol şi administraţiilor financiare, de la 5 la 25 Noembrie.

* * *

Ordonanţele magistratului pot fi contestate la curţile de apel de la 5 — 25 Noembrie. La 5 Decembrie preşedinţii curţilor de apel vor afişa apelurile primite, care se vor judeca în şedinţă publică de la 12 Decembrie — 31 Ianuarie.

Recursul contra decisilor curţiilor de apel se va face la Casaţie în termen de 5 zile de la pronunţare.

La 6 Februarie Casaţia va afişa recursurile primite, care se vor judeca pînă la 20 Martie.

După aceia se vor tipărl listele.

Administratorii financiari vor întocmi listele provizorii ale eligibililor la Senat, pe cari le vor trimite la tribunal pînă la 30 Octombrie.

Proectul mai prevede dizpoziţii asupra cărţilor de alegător şi termină cu prevederea că listele întocmite după acest proiect vor intra în vigoare la 1 Mai 1908, când va începe şi liberarea noilor cărţi de alegător.

Litere-Ştiinţe-Arte

Celebrul scriitor polon Hendrik Sienkiewicz a luat preşedenţia comitetului electoral polonez compus din democraţi, progresişti, conservatori şi realişti,—luptînd pentru a trimete representanţi devotaţi în noua Dumă.

Romancierul Sienkiewicz a întrupat în romanele sale însuşi sufletul poporului polonez, şi nimeni mai bine ca dînsul nu înţeloge şi nu simte aspiraţiile compatrioţilor săi.

*

Inaintea tribunalului comercial din Paris se judecă procesul intentat Societăţii autorilor şi a celei însărcinată cu vînzarea biletelor pentru Operă şi opera comică de către urmaşii maestrului Gaëtano Donizetti.

Aceştia pretind să li se dee tantiemele de autor pentru toate representaţiile ce au avut loc de 30 de ani încoace cu opere de ale ilustrului compozitor.

Tribunalul a numit un arbitru.

*

Am vorbit despre curioasele experienţe ale d-rului Ştephane Leduc prin care se reproduc plante artificiale. Aceste fapte — după cum relatează Gaston Bonnier, profesorul de botanică la Sorbona — se cunosc de 40 de ani, şi anume au fost arătate de profesorul german Traube, din Iena, la 1867.

Dl. Bonier reduce mult importanţa acestei „descoperiri" arătînd că nu poate fi vorba de constituirea unui organism viu. In cel mai mic fragment de ţesut celular, zice Bonnier, găsim reunite influenţele atâtor strămoşi, toate elementele de transformare cari aparţin trecutului şi pregătesc viitorul. Şi de o atare concepţiune nu se poate apropia un simplu joc de reacţiuni chimice.

*

Noua piesă a d-lui Catulle Mendès „La Vierge d'Avilla", pe care corespondentul parizian al unui confrate local, o arată inferioară pieselor d-lui.... Lecca, s'a representat până acum de 60 de ori neîntrerupt.

Succesul lui Mendès continue, iar d. Lecca se mângâie cu laudele corespondentului amabil.

*

HARALAMBIADA

MEDICINĂ

Dl. Lecca a bătut pe rechizitorul teatrului.

Vă miră c'a'ntrodus bătaia....
Cine ar putea să-i bănuiască?
A vrut de rele obiceiuri
Teatru 'ntreg să-l lec....uiască.

*

OBIŞNUINŢĂ

Intr'o zi a stîlcit pe un biet pompier.

Ca să-şi exercite talentul
Directorul de până ieri
Cînd n'avea drame să stâlcească
Stâlcea'n bătăi pe pompieri.

*

DE GUSTIBUS

Iar din literatura scenei
Cât'o cunoaşte din cetanii
Ador 'un singur gen de *piese*:
„Banii".

Informaţii

Prin proiectul de lege pentru reorganirarea învăţămîntului superior şi mai cu samă prin înfiinţarea doctoratului la facultatea de drept, se vor face mai multe numiri noi şi cîte-va transferări de profesori definitivi de la facultatea din Iaşi.

Se susţine chiar de mîni că chestia transferărei d-lui Longhinescu şi concursul, ce seţine actualminte va fi temporizat, pînă la votarea acestei legi şi a numirelor ce se vor face în baza ei.

—

Comisiunea universitară se va întruni Luni spre a asuclta raportul cu privire la chestiunea transferărei d-lui St. Longhinescu la catedra de drept român din capitală.

Raportul acesta va fi o complectare a moţiunei votate de colegiul universitar din Iaşi şi presentate minisrului de comisiunea în chestiune.

Prin acel raport se expune pe larg chestia din punctul de vedere al legei şi-a jignirei patente aduse universităţei din Iaşi.

—

Phenolul, cunoscut şi sub numele de acid fenic, este un puternic desinfectant.

Spiritul colegial ne-a făcut să avem un moment de satisfacţie, cînd am zărit, în josul unui articol al *Liberalului* (nuanţa Dacia) semnătura *Phenol.*

Mai ales de cînd s'a împerechiat cu celalalt *Liberalul* (cel cu gerba cu flori), s'a resimţit imperios necesitatea de-a se desinfecta.

Dar Phenolul *Liberalului* ie un penibil falşificat.

Trebuie să-l fi împrumutat de la celalalt *Liberal*, căci s'a infectatîncă şi mai rău.

—

In jurul transferărei d-lui Longhinescu. Ziarul *Patria* din capitală scrie următoarele cu privire la concursul pentru ocuparea catedrei de drept roman din capitală:

„Aflăm că d. C. G. Disescu, a înlocuit în comisiunea de examinare a candidaţilor la catedra de *drept* roman de la Facultatea de drept din Bucureşti, pe d-nul I. Burada prin d-nul Paul Negulescu, profesor de istoria dreptului *român,* pe motivul că materia predată de d. Negulescu este cea care *se apropie mai mult de dreptul roman.*

Nu avem nimic de zis în contra acestor numiri. Constatăm numai că d. C. G. Disescu a revenit, cu această ocazie, asupra ideilor propovăduite în lucrarea d-sale „Originea dreptului romîn", în care arăta cu $a+b$ că dreptul romîn este pur şi simplu drept *slav.*

„Il felicităm pentru această schimbare de opinie şi aşteptăm cu nerăbdare publicarea nouilor descoperiri ce d-sa a făcut în această materie şi care l'au hotărît *să-şi schimbe ideile* ce avea pînă acuma".

—

De şi camera de meserii din Vaslui a fost disolvată, ministeriul a hotărît să nu se rădice d-lui I. Petriceanu dreptul de agent-încasator al acelei camere.

*

D. Edmond Merselceck, maistru curelar a fost confirmat membru în comisiunea pentru examinarea curelarilor din Roman, în locul d-lui I. Calciu.

*

Minsterul a aprobat recomandările făcute pentru membrii comisiunei maiştrilor croitori.

*

D. I. I. Cogălniceanu a fost confirmat secretar-contabil al camerei de meserii din Vasluiu, în locul a-lui V. I. Bejan, demisionat.

*

Se va interveni la ministernl domeniilor ca să interzică infiinţarea de societăţi de consum la sate.

—

Senatul universitar a hotărit să aşeze un tablou al artistului Popovici, în sala de şedinţi a senatului.

—

In comunele: Poiana Cârnului şi Porăşti au fost declarate epidemiile decor şi scarlatinăl.

—

Compania italiană a d-lui Alfredo de de Sanctis a debutat la Bucureşti cu piesa *Colonelul Brideau* aceeaşi cu care va debuta şi în Iaşi.

Adevărul scrie despre acest prim spectacol:

Piesa cu care s'a presentat aseară pentru prima oară publicului nostru artistul italian d. de Sanctis e extrasă d'intrun roman de Balzac şi pune în scenă episodul colonelului Brideau — un conspirator şi destrăbălat, decăzut pe urma unei femei — cara vine în casa bătrânului seu unchiu Rouget, spre a înlătura pe Flora, o femee care a pus stăpînire pe bătrîn şi ameninţă a-l moşteni în paguba colonelului.

Acesta ucide pe amantul ei şi o goneşte apoi din casă. Acest sfârşit e adoptat de traducătorul italian. In versiunea franceză, care a schimbat desnodămîntul din Balzac, colonelul e ucis de un corsican, servitorul amantului Florei.

Piesa presintă unele situaţiuni interesante. Are însă factura melodramatică. Două caractere ies în primul plan: Colonelul şi Flora.

D. De Sanctis a marcat din capul locului rolul colonelului cu o precizie şi siguranţă remarcabilă. Humorul sec, milităria şi bravada ce a pus în caracterizare şi mai ales naturalul jocului seu au dovedit numai de cât că ne aflăm în faţa unui talent însemnat, care-şi dă seama de cele mai fine detalii şi are mijloacele de a le reda. Publicul l'a apreciat mult şi l'a aplaudat frenetic.

Un talent foarte interesant e şi acela al d-rei Ada Borelli, care a susţinut cu mult succes rolul Florei.

Tot aseară am avut plăcerea să revedem pe d-nul Napoleon Borelli, fostul director de scenă a Teatrului Naţional din Iaşi, părintele d-rei Borelli, care a schiţat cu robustul său talent tipul episodic al unui căpitan abrutizat, de pe vremea Restauraţiunei—căci toată a ţiunea se joacă în timpul Restauraţiei.

Compania De Sanctis se prezintă foarte serios şi merită să fie văzută.

—

Şcoala de menaj din Iaşi, fondată precum se ştie din fondurile Principesei Maria, îşi va redeschide cursurile la 2 Ianuarie.

—

D. P. Poni, N. Gane şi Buicliu, au au plecat ieri la Bucureşti, ca să iee parte la şedinţa comitetului executiv al clubului liberal.

—

Importanta şedinţă pe care camera de comerţ trebuia s'o ţie ieri, a fost amânată pentru astă-zi, Sâmbătă.

—

Senatul Universitar, întrunit aseară, a admis, în unanimitate, cererea studenţilor Universitari din Iaşi de a fi autorizaţi a se constitui într'o nouă societate, sub denumirea de „Asociaţia generală a studenţilor din Iaşi „Uniunea".

—

Au fost înaintaţi la gradul de sublocotenent în rezervă, următorii subofiţeri plutonieri, din arma infanteriei; Dascălu Constantin, din reg. Ştefan cel Mare No. 11, în reg. 7 Prahova No. 25 şi Alfred Wincler, din acelaşi regiment în reg. 15 Răsboeni.

—

Se ştie că tribunalul de Botoşani pronunţase achitarea lui Ignatz Rapoport şi că, în urma apelului procurorului, el a fost menţinut în stare de arestare.

In contra acestei hotărîri, Ignatz Rapaport a făcut opoziţie la camera de depunere sub acuzare şi cauza va fi cercetată Luni.

—

D. Leopold Ferderber, farmacist în Popul Iloai, ne scrie că o lădiţă cu droghe, expediată d-sale, *cu mare viteză* din Bucureşti, la 5 Decembrie a ajuns la destinaţie în ziua de 13. a. c.

Asta înseamnă că marea viteză pune toată graba ca s'ajungă cât mai târziu!

—

Consiliul superior al armatei a fost convocat spre a discuta ce modificări sunt de introdus în legea asupra poziţiei ofiţerilor.

Consiliul a decis ca să se modifice art. 28 din lege în sensul ca punerea în retragere să poată avea loc de 2 pe an: la 1 Aprilie şi la 1 Octombrie.

Ofiţerii, care au atins limita de vrîstă, nu vor mai putea sta 2 ani în activitate.

Exceptaţi vor fi numai generalii.

—

De sărbătorile crăciunului se vor reprezenta la teatrul naţional piesele: *Orfelinele, Romeo şi Julieta* şi *Narcisse.*

—

Noua instituţie financiară Banca comercială romînă, şi-a protocolat firma la tribunalul de notariat din Ilfov.

D. T. Maiorescu va fi ales president al consiliului de administraţie.

—

Fapte Diverse

In seara trecută nişte indivizi, rămaşi până acum necunoscuţi, au pătruns în prăvălia lui Avram Strul, din Socola, şi au furat o sumă de vre-o 200 lei şi o cantitate oare-care de marfă.

*

Săteanul Constantin Nică Botez de loc din Băiceni, şi-a tăiat gîtul cu un briciu. Moartea i-a fost aproape imediată.

Probabil că sinuciderea este din cauza unei boli incurabile de care suferea.

—

STIRI SCOLARE

Şcoala primară din comuna Porăşti a fost închisă pe timp de 10 zile din cauza epidemiei de cori, ce bîntue în acea localitate.

*

Domnul Ioan Vârlănescu, revizorul şcolar al judeţuţui Iaşi a obţinut un concediu, pentru boală, până în ziua de 23 Decembrie.

In acest timp, inspecţiunile la şcolile din judeţ se vor face de către sub-revizorul şcolar.

*

Lefile învăţătorilor şi institutorilor s'au ordonanţat pe ziua de eri.

*

Domnul Sachelarescu, directorul şcoalei primare de băeţi No 1 „Trei Erarchi", a decis să serbeze în chip deosebit în ziua de 23 Decembrie între orele 2 şi 4 p. m. tradiţionala sărbătorire a „Stelei".

Pentru aceasta se va înjgheba o producţie în care bucăţile de cor, recitări, etc. vor fi executate de elevii acelei şcoli.

La serbătorire vor fi invitaţi părinţii copiilor cum şi autorităţile oraşului.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA" — 22

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Maxim observase de la început încurcătura celor două femei. El se apropie de ele şi închinându-se foarte respectuos in faţa tinerei fete, îi ceruse permisiunea de a ajuta bătrânei să treacă strada.

Străina ridicând capul, privi cu mirare pe tânărul care îi vorbea. Dar propunerea fusese făcută în modul cel mai convenabil, ţinuta era foarte respectuoasă iar felnl în care el vorbise era acela al unui om bine crescut.

Tânăra fată, făcu constatările de mai sus în mod aproape instantaneu, şi constatînd valoarea reală a a ofertei, prin o privire ce aruncă asupra străzei, acceptă propunerea ce i se făcu.

Maxim oferi braţul bătrânei, pe care o agită să treacă strada, iar străina îi urmă.

Tânărul după ce salută pe ambele femei, le părăsi, nu însă fără a învălui cu o ultimă privire pe fermecătoarea copilă de care se despărţea. Aceasta mulţumi cu un graţios surâs, cavalerului de un moment.

O oră după aceasta, Maxim se găsea în strada Payenee, în faţa unui vechiu otel, a cărui poartă se închisese în urma celor două femei, pe care le întâlnirăm pe bulevardul Montmartre.

Prin ce întâmplare se găsia Maxim acolo? El, sigur, n'ar fi putut'o spune.

După ce parăsise pe cele două femei, tânărul se întoarse şi fără a-şi a-şi da seamă de actul seu el le urmărise.

Tânăra fată, îşi dăduse ea socoteală de actul acesta?

La sosirea sa în strada Payenne, ştia ea că necunoscutul o urmărise pâna acasă?

Nimic nu indica aceasta.

Amândouă intrară în otel fără a întoarce capul.

Maxim se preumblă câte-va momente în faţa casei. In sfîrşit trebui să se hotărească să părăsească locul.

In acea seară tânărul fu distrat la cerc, şi Charles de Bonnenil îi făcu observaţii de câte-va ori. Rezultatul pentru Maxim, fu o mare perdere de joc.

A doua zi, părăsind unica sa căsuţă din Batignolles pentru a se duce la şcoala de drept, el se înşelă asupra drumului şi se trezi de o dată în strada Paeyne.

Acest manej se reînoi în fie-care zi dar cu toată poezie pe care tânărul student o punea în aceste preumblări, ori cât emoţie simţea el, trecând şi retrecînd pe dinaintea vechiului otel ori cât de încântătoare era pentru el liniştea stradei Payene, acest complex de emoţii fermecătoare începu a părea neîndestulător fiului frumoasei Marion.

Dacă cunoştea în detaliu exteriorul otelului din strada Payene, ignora însă interiorul şi acesta îl preocupa mai mult.

Maxim simţi pentru prima oară în viaţă, violenţa amorului cu toate spasmele sale, cu toate timiditătile sale.

El iubea pe această fecioară, care abea îi apăruse şi pe care n'o mai putea revedea.

El o iubea cu multă pasiune, pe zi ce trecea şi îndepărtarea, o făcea mai frumoasă par'că în ochii sei.

Dacă el povestea iubirea sa pietrelor vechiului otel, arborilor, băncilor, micelor trufe înverzite, fructelor, florilor întregei sculptori care împodobea zidurile acestei case, desigur spera că aceste confidenţe mute şi neînsufleţite ale pasiunei sale, vor transmite plîngerile şi suspinele aceluia către care sbura dorul inimei sale. Din nenorocire însă foile se îngălbineau, florile şi razele pale ale tufişurilor se împleteau în jurul colonadelor, fructele atîrnau la extremitatea ramurilor, toate ascultau suspinile tînărului, dar nici una nu le transmitea.

Era în sfârşit, prea multă poesie ar fi trebuit puţină pradă.

Şi, în adevăr tânărul dorea în chipul cel mai prozaic din lume, să aducă la cunoştinţa aceleia pe care o iubea, starea sa, existenţa sa, într'un cuvînt tot ce-l privea, căci desigur ea nu cunoştea nimic din toate aceste.

Maxim, înţelegînd inutilitatea, preumblărilor sătul de a aştepta deschiderea unei porţi care părea ermetic închisă pentru dînsul, se gîndi să schimbe tactica.

Abandonând orele de reverie şi de pîndă, inutile pentru moment, lăsînd la o parte suspinele neputincioase de a sfărâma inima petrelor otelului, el procedă în alt chip.

El obţinu ast-fel un prim resultat.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

Reamintim că mîine, la ora 2, va avea loc întrunirea avocaţilor din Iaşi în vederea congresului despre care s'a vorbit.

———

In gara Făurei s'a întîmplat alaltăeri un incident între d. deputat Ghibănescu şi nervosul domn N. Filipescu.

Domnul Filipescu întîlnind în acea gară pe deputatul de Iaşi, a proferat insulte la adresa prietenului nostru.

Asasinul beizadelelor ar fi voit să arăte veritabilului asasin, cam cât cîntăreşte pumnul unui răzeş.

Dar nervosul Filipescu, bărbat practic, şi-a adus aminte de proverbul „fuga ie ruşinoasă dar şi sănătoasă“ şi a tulit-o înspre...Vaslui.

——

Proectul de lege asupra reorganizărei corpului jandarmeriei rurale prevede că ofiţerii în rezervă nu vor mai putea fi angajaţi în acest corp.

Ofiţerii vor fi inamovibili.

Efectivul va fi urcat de la 1260 la 2600 oameni.

Comandantul va fi un locotenent colonel, care va avea titlul de inspector general. El va fi asistat de 2 maiori.

Lefurile gradelor superioare vor fi sporite.

——

La d. G. Mărzescu acasă a avut loc ieri, între orele 4 şi 6, o consfătuire a autorilor perfectei armonii întroduse în fostul club liberal.

—

Chestiunea cumpărărei sau închirierei unui local propriu pentru instalarea poştelor şi telegrafului încă n'a fost tranşată, deşi inspectoratul din Iaşi a făcut cunoscut direcţiunei poştelor că din cauza lucrărilor ce se efectuază actualminte la palatul administrativ ,continuarea funcţionărei poştelor în acel loc a devenit imposibilă şi constitue chiar un pericol pentru viaţa celora care fac acolo serviciul.

Pare că direectorul general al poştelor a renunţat definitiv la idea cumpărărei uneia din casele ofertanţilor din Iaşi şi este decis a închiria o casă pentru o instalaţiune provizorie, iar la vară să se construiască un palat propriu pe locul din faţa palatului administrativ, în spaţiul liber ce dă în spre biserica Sf. Neculae.

Toată dificultatea este de a găsi o casă care să poată fi pusă imediat la dispoziţia poştelor, căci mai toţi proprietarii, care voiesc să închirieze casele lor, sunt legaţi prin contract şi nu le pot pune la dispoziţie de cît cu începere de la 23 April.

—

Sosirea Artistului Nottara

—Primirea la gară—

Asociaţia generală a studenţilor Universitari „Uniunea“ de curând înfiinţată şi autorizată de abia ieri, a căutat să învedereze frumoasele sentimente de patriotism şi dreptate de care este animată şi a găsit un minunat prilej în sosirea maestrului Nottara spre a manifesta dragostea şi admiraţia pentru primul artist al scenei române şi sentimentul de nemulţumire în contra marei nedreptăţi făcute artistului de către direcţia generală a teatrelor.

Am publicat în numărul nostru de ieri manifestul studenţimei placardat pe zidurile oraşului, în vederea sosirei marelui artist cu ocazia celor două reprezentaţiuni ce va da în Iaşi.

Astă-zi dimineaţă artistul a fost obiectul unei calde manifestaţiuni la sosirea sa în gară.

Asociaţia „Uniunea“ a crezut călocul potrivit manifestărei admiraţiei sale pentru artistul Nottara este templul însă-şi al artei, localul teatrului şi de aceia îşi rezervă pentru deseară, expresiunea sentimentelor sale.

Omului nedreptăţit, sau genitului din teatrul din Bucureşti, tinerimea Universitară, expresiunea entuziasmului şi a sentimentelor curate de iubire pentru tot ce este drept, omului nedreptăţit, acea tinerime a căutat în chiar momentul sosirei să-i ureze un cald bine-venit în mijlocul ieşenilor.

*

In fruntea studenţilor se aflau pe peron, în momentul sosirei trenului în staţie d-nii Const. Jornescu, Cesar Simionescu, Dim. Botez, Raul Buzdugan, Ioan Boncescu, Petru Irimia, Eugen Denise şi Neculai Dorin.

In numele studenţilor a vorbit d. Jornescu.

D-sa exprimat d-lui Nottara sentimentele de dragoste pe care studenţimea Universitară din Iaşi le nutreşte pentru primul artist al ţărei.

Urîndu-i bună venire, d. Jornescu asigură că studenţii din Iaşi au fost mîhniţi de nedreptatea comisă şi viu pe această cale să-şi manifeste nemulţumirea contra culpabililor şi să încurajeze pe artistul surgunit.

D. Nottara, vădit mişcat, mulţumeşte din suflet studenţimei ieşane şi o asigură că aceste dovezi îl vor încuraja şi îi vor mai uşura de suportat nedreptatea ce i s'a făcut.

*

De la gară studenţii conduc pe d. Nottara la hotelul Binder, unde se fac recomandările.

D. Nottara mulţumeşte din nou studenţilor care îi răspund în cor :

— La revedere, maestre, pentru deseară.

*

Studenţii prepară într'adevăr o frumoasă manifestaţie cu ocazia reprezentaţiei din astă-seară.

La ora 8 se vor întruni cu toţii în piaţa Unirei, de unde în cortegiu, cu muzica în frunte şi cu toate, vor pleca la Teatrul Naţional. Aci vor avea loc manifestaţii, distribuiri de manifeste şi o delegaţie se va presenta artistului pe scenă.

—

A sosit la prefectura de judeţ diploma de împămîntenire, a d-lui Al. I. Enghel, flul d-lui farmacist Enghel.

—

La secţia I-a a tribunalului s'a judecat ieri procesul lui N. C. Gavril, un minor care a încercat să asasineze pe Al. V. Catincăi din Ciurea.

Tribunalul a condameat pe minorul asasin la 2 ani închisoare.

—

In legătură cu cele spuse de noi în altă parte a ziarului, în privinţa unui local pentru instalarea provizorie a poştei şi telegrafului, aflăm că d. Inspector Radu intovărăşit de d-nii diriginţi ai telegrafului şi poştei din localitate, vizitează diferite case care ar fi proprice pentru o ast-fel de instalare.

Intre altele d-nealor au vizitat astă-zi casele ocupate de hotelul central.

D. Zipkes a declarat că este gata a ceda casa pentru o arendă anuală de 12,000 l. şi să i se dea un contract pe timp de 4 ani

După cum se vede d. Gr. Cerchez perzistă în ideia de a nu face de cît să închirieze provizor o casă pentru a putea la vară reuşi la construirea unui palat propriu pentru poşta şi telegraful din Iaşi.

———

Amicul nostru d. Gh. Ghibănescu, deputat, îsi va dezvolta mîine conferinţa sa la Ateneu întitulată „Geneza ideiei Unirei“.

———

Primaria va publica a treia licitaţie în chestia apei pentru ziua de 20 Ianuarie 1907.

———

Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a angajat cu contract, pe timp de doi ani cu începere de la 1 Noembrie 1906, pe d-na R. Halperiu-Korite, ca directoară a şcoalei de menaj „Principesa Maria“ din Iaşi, cu onorar de 6000 lei anual, plătibil lunar a 500 lei cu dreptul de locuinţă şi cu cele necesare pentru întreţinerea d-sale pe toată durata contractului. De asemenea Ministerul s'a obligat a-i da cinci sute lei cheltueli de transport de la Zürich (de unde e numita Doamnă) la Iaşi şi de la Iaşi la Zurich.

Acest contract s'a autentificat astă-zi de Tribunalul Iaşi secţ. III.

Din partea Ministerului a figurat d-lui advocat G. Niculescu—Bolintin.

——

Incident la un curs Universitar

—D. A. Cuza apostrofat de un student—

La cursul de Mercuri a d-lui profesor A. C. Cuza s'a întâmplat un incident destul de caracteristic din punct de videre al menirei cursurilor Universitare şi al dragostei de adevărul ştiinţific care trebue să existe pururea la cei veniţi la ultima treaptă a învăţământului superior.

In cursul său de Mercuri d. A. C. Cuza, profesor de economie politică, consecinţe felului său de a preda, a reluat din nou tema sa favorită şi anume acea de a combate socialismul. In loc însă de a combate această doctrină prin argumente serioase şi susţinerei corespunzătoare cu adevărul, d-sa i-a pus în sarcină lucruri dintre acele care n'au intrat nici odată nici în teoria şi nici în programul practic al doctrinei şi partidelor socialiste din lume.

Studentul Nec. Policron, cunoscut ca foarte cetit şi cu o însemnată cultură generală, mâhnit de a vedea neadevărul susţinut de pe o catedră Universitară, l'a întrerupt pe d. Cuza şi i-a spus :

— Vă rog să ne spuneţi şi nouă, când şi unde au susţinut socialiştii cele avansate de Dv. şi în ce cărţi de doctrină aţi găsit aceste lucruri. Sunteţi profesor şi ca student am dreptul să vă rog să-mi daţi aceste lămuriri.

D. Cuza, vădit enervat, i-a ripostat:

— D-ta eşti chemat aci să asculţi şi eu să vorbesc. N'ai dreptul să mă întrerupi.

Profesorul de economie politică continuînd, însă, cu susţinerile sale false în privinţa doctrinei socialiste, studentul Policron l'a întrerupt din nou strigînd :

— Inexat. Totul ie inexact.

Se produce atunci un mare zgomot. Studenţii din sală se împartă în două tabere : partizanii d-nului Cuza, strigă ca Politrou să fie dat afară, adversarii fac un sgomot asurzitor.

Cu greu liniştea se restabileşte şi d. Cuza îşi poate continua cursul.

Drept răspuns la susţinerile d-lui Cuza, studentul Policron va ţine o conferinţă la care va fi invitată studenţimea universitară, şi va căuta să dovidească că toate susţinerile d-lui Cuza, în ultimul său curs, sunt false şi că nici cînd doctrina socialistă n'a cuprins lucrurile pe care învăţatul profesor de economia politică i le pune în sarcină.

—

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 16 Decembrie

Chestia apei

Primul ministru primind delegaţia senatorilor şi deputaţilor Iaşului, a asigurat pe aceştia că chestia alimentărei oraşului Iaşi cu apă s'a apropiat de sfârşitul fericit.

O a treia şi cea din urmă licitaţie va avea loc în ziua de 20 Ianuarie, când toate planurile conplimentare vor fi terminate.

Primul ministru a promis tot concursul său pentru definitiva tranşare a chestiei.

La licitaţia de la 20 Ienuarie se vor presenta foarte mulţi noi ofertanţi.

O versiune senzaţională

Bucureşti. — **Ziarul** *Adevărul* **publică un sensaţional articol de reportagiu în privinţa unor tratative intreprinse de d. Gr. Triandafil, preşedinteîe camerei, pentru reîntregirea partidului conssrvator.**

In acel articol se susţine că d. Triandafil ar trata cu d-nii P. P. Carp şi Al. Marghiloman.

*

D. Carp ar pretinde dizolvarea camerei sau preşedinţia consiliului de miniştri. In cazul însă cînd s'ar acorda dizolvarea, d-sa pretinde ministerul de interne, iar preşidenţia consiliului s'o aibă d. G. Gr. Cantacuzino.

*

D. Triandafil a pus în curent pe d. Gh. Gr. Cantacuzino despre cerinţele d-lui P. P. Carp.

D-sa ar fi cules, însă, împresia că idea dizolvărei nu va fi aceptată.

*

Adevărul *susţine că lucrurile sunt obiectul discuţiunilor tuturor cercurilor politice şi că d. Gr. Triandofil întrebat fiind în culoarele Camerei ar fi răspnns :*

— D. Gh. Cantacuzino este pus în curent cu toate şi vom avea un guvern de concentrare.

Elementele care sunt cultivate în scopul unei reîntregeri a partidului conservator sunt d-nii Gh. Gr. Cantacnzin, P. P. Carp, Take Ionescu şi General Manu.

Camera

Bucureşti. — Camera se ocupă cu votarea de indigenate.

Votul în privinţa d-lui Spirescu fotograful din capitală, este declarat nul.

Vacanţa parlamentară

Bucureşti. — In urma unei cereri semnate de un mare număr de deputaţi, Camera a luat vacanţă de astă-zi şi până la 9 Ianuar.

Banchet

Bucureşti.—La otel Boulevard a avut loc ieri seara banchetul oferit de d. ministru Dissescu. 85 seratori au luat parte.

D. Dissescu a rădicat primul toast în sănătatea familiei regale şi pentru membrii maturului corp. Ministrul a zis apoi că se înşeală acei care cred, că în partid ar exista neînţălegeri. Guvernul ca şi majoritatea, a afirmat ministrul, îşi vor face datoria către ţară şi către partid.

D-sa a citit apoi o scrisoare a d-lui ministru general Lahovari, care s'a scuzat că, din cauză de boală, n'a putut veni la banchet.

In scrisoare, ministrul externelor afirmă şi el că svonurile de criză sunt neîntemeiate.

Face apel la sentimentele de solidaritate care trebue să domnească între membrii unui partid politic.

S'a comentat foarte mult absenţa de la banchet a d-lui Boierescu, presidentul senatului.

Senatorii N. Economu, dr. Istrati, St. Zarifopol, dr. Severeanu, T. Văcărescu şi doctor Leonte, au toastat pentru d. Dissescu.

Mişcare în magistratură.

Bucureşti. — Pe ziua de astă-zi are loc următoarea mişcare în magistratură:

D. Dim. Ralli, este numit procuror de Fălciu, în locul d-nului Alfred Gociu.

D. Octav Lecca, fost substitut de procuror pe lîngă tribunalul Tecuci judecător al ocolului Tecuci în locul d-lui Stamati, care a fost trecut şeful corpului portăreilor pe lîngă Tribunalul Botoşani,

D. George Livadidi, procuror pe lîngă tribunalul Botoşani, în locul d-lui Tufescu.

D. Tache Ionescu.

Bucureşti. — Ministrul finanţelor va pleca mercuri, la Viena, Berlin şi Londra.

Se va întoarce în ţară în ziua de 5 Ianuar.

Comitetul executiv liberal

Bucureşti.— *Astă-zi la ora 4 d. a. comitetul executiv al partidului liberal s'a întrunit acasă la d. Emil Costinescu.*

Precum se ştie, din acest comitet fac parte opt-zeci şi şase de persoane.

Din provincie au sosit mai mulţi liberali marcanţi.

Groaznică ciocnire.

— 16 morţi, 46 răniţi —

Londră. — La Dundee (Scoţia) s'a întîmplat o groaznică ciocnire de trenuri.

Sunt 16 morţi şi 46 de răniţi.

Raissuly

Paris.—Din Maroc se vesteşte că în toate moscheele s'a citit un ordin al Sultanului prin care poroncește darea afară a lui Raissuly.

Acesta, însă, refuză să plece, ceea ce a provocat nemulţumiri în populaţie.

Foamete în Rusia

Petersburg.—Din tot imperiul vin ştiri neliniştitoare despre foametea care a izbucnit.

Sute de mii de suflete n'au pîine şi comitetele locale instituite sunt neputincioase faţă de marele număr al acelora care au nevoie de ajutorul imediat.

Un succes al d-lui Briand

Paris. — La Senat a venit ieri în discuţiune proiectul pentru aplicarea legei de separaţiune, votat de Cameră.

Ministrul de instrucţie Briand a ţinut, cu această ocazie, un strălucit discurs. Senatul a hotărât, cu 183 contra 86 voturi, afişarea discursului.

Discuţia generală s'a declarat închisă, Astăzi a început votarea legei pe articole.

Înbunătăţirl de relaţii

Sofia.—*Se observă o vădită tendinţă de îmbunătăţire a relaţiunilor diplomatice dintre Bulgaria şi Turcia, relaţii care pînă acum au fost foarte încordate.*

Contra evreilor

Viena.—*Din Odessa vin ştiri că liga patriotică s'a dedat din nou la excese contra evreilor.*

Evreii sunt bătuţi din care cauză exodul lor a început.

Guvernator ucis.

Omsk. — Astă noapte doi necunoscuţi, până acum nedescoperiţi, au ucis cu focuri de revolver pe guvernatorul Lidwinosk.

Nu încape îndoială că este vorba de un asasinat politic.

Zapadă mare

Viena. — Aproape din toate centrele mari ale Europei sosesc ştiri despre enormele cantităţi de zapadă ce au căzut pretutindeni.

Comunicaţiile între principalele oraşe sunt întrerupte.

Refuzul Patriarhiei

Constantinopol.—*Din nou s'au făcut interveuţiuni de marele Vizir la patriarhie, ca să permită slujirea în bisericile aromânilor în limba lor.*

Intervenţia n'a fost de nici un folos.

Moartea unui fost ministru.

Budapesta. — Fostul ministru de comerţ al Ungariei, Alexandru Hegedüs, a murit ieri aci.

Complot descoperit

Berlin.— *Din Helsingfors se telegrafiează că autorităţile au descoperit un mare complot.*

Echipagiul unui vapor care staţiona acolo urma să bombardeze oraşul, iar resvrătitorii să proclame comuna.

Consul turc ucis

Constantinopol. — *Din Larisa vine ştirea că consulul turc din acel oraş a fost ucis ieri, pe cînd trasversa strada principală.*

Asasinul a fost imediat prins.

Se crede că omorul a fost comis din resbunare.

Sentinţă importantă.

Buda-Pesta.— Curtea a respins recursul deputatului slovac Jurica, pe care tribunalul îl condemnase la doi ani închisoare şi 1200 coroane amendă pentru agitaţiuni contra siguranţei statului.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 18

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică : Vaccinări şi Revaccinări

TEATRUL NAŢIONAL

Representaţiile tragedianului

Alfredo de Sanctis

La *22 Decembre* :

Colonelul Bridau

La *23 Decembre* :

Prietinul femeilor

Representaţiile d-rei

Agatha Barsescu

La *3 Ianuarie 1907* :

Fedora

La *4 Ianuarie* :

Sclava

Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia“.

Biletele s'au pus în vînzare.

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

RENUMITA COFETARIE

ALEXIADES

(Piaţa Unirea)

pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialităţile în cantităţi mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu preţuri foarte reduse.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Cereţi renumitele

CONSERVE „STAICOVICI“

CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară

— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classelĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilsă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui Chassaing a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris in contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură in patru culori pe banda care sigilézŭ capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatăl pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ aní a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ II „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. — No. 70 TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 29.—Marţi 19 Decembrie 1906

Un moment politic

Un fapt de o caracteristică şi importantă psichologie politică s'a petrecut la Senat, zilele trecute, cu ocazia discuţiunilor relative la politica financiară a guvernului.

A vorbit D-l Dimitrie Sturzda, şeful partidului liberal, căruia i-a răspuns D-l Take Ionescu, şeful sufletesc al cugetărilor şi aspiraţiunilor partidului conservator.

De toţi este cunoscut sentimentul de antagonism, înăscut aproape, între aceşti doui fruntaşi ai neamului. De toţi sunt cunoscute campaniile vehemente ce aceşti doui străluciţi barbaţi de stat şi-au dat unul contra altuia in diferite ocaziuni ale vieţei noastre politice şi parlamentare.

De aceia a fost un moment rar şi înălţător din punct de vedere al moravurilor noastre politice, când fiecare din aceşti luptători redutabili şi adversari neîmpăcaţi, şi-au intins zilele trecute mâna, recunoscîndu-şi unul altuia munca depusă în serviciul ţărei şi marele lor merite în dirigearea şi conducerea complicatului mecanism al finanţelor statului.

D-l Take Ionescu a cărui politică financiară a fost atât de sălbatec şi neleal combătută de liberali, a trebuit să resimţească un sincer şi frumos sentiment de orgoliu, văzînd că cel mai vechiu şi mai încercat bărbat de stat al ţărei, duşmanul său politic cel mai îndârjit şi mai puţin ertător, i-a recunoscut în faţa senatului strălucitele şi rarele sale calităţi de financiar şi economist.

„La noblesse oblige".... şi la acest frumoş gest al marelui adversar, — un adevărat moment politic în viaţa noastră parlamentară, D-l Take Ionescu într'o cuvîntare plină de căldură şi entuziasm, cu acea francheţă ce'i este caracteristică, a recunoscut importanţa politicei de economii a guvernului liberal de la 1901.

După cum a fost o necesitate la 1899 pentru partidul conservator de a crea impozite,—a spus marele orator,—tot aşa a fost o necesitate pentru partidul liberal de a face economiile din 1901.

Acestor impozite şi acestor economii datorăm cu toţii excedentele ce am avut şi unii şi alţii. Fiecare partid şi-a făcut datoria sa şi România 'şi datoreşte creditul şi prestigiul său acestor două fapte nedespărţite unul de altul.

E un eveniment îmbucurător pentru politica neleală ce se face la noi, această recunoaştere din partea a doi adversari politici a direcţiunei sănătoase ce a dat şi unul şi altul politicei noastre financiare. E un fenomen simptomatic din punct de vedere al înălţărei luptelor noastre politice, ca în al 40 an de domnie a iubitului nostru Rege, să vezi pe reprezentanţii cei mai autorizaţi ai partidelor noastre politice unindu-se în a stabili un fel de normă, un punct de orientare comună în privinţa modului de administrare şi conducere a finanţelor statului.

Nimărui nu-i poate scăpa din vedere importanţa politică a acestui eveniment. El constitue o nouă şi frumoasă îndrumare a politicei partidelor noastre, pe o cale demnă, corectă, leală şi civilizată. Trebueşte cu toţii să ne emancipăm de vechile apucături şi prejudecăţi a unei politici de recriminări, de violenţe şi de minciuni convenţionale.

Nu tot ce fac adversarii noştri este rău şi condemnabil, după cum nu tot ce facem noi este ideal şi ireproşabil.

Fie-care partid politic poate greşi, după cum fie-care partid politic poate avea momentele sale de înălţare şi glorie. De aci urmează că vechea şcoală politică de a critica şi a anatemiza tot ce ne vine de la adversari şi a ridica în slava cerului chiar greşelile şi *insuficienţele din guvern* sau partid, cum fac unii confraţi, este o şcoală politică detestabilă şi care ţine în loc progresul normal al unei ţări.

D-l Tache Ionescu a dat deci un frumos şi înălţător exemplu de corectă şi leală conduită politică faţă de adversari, recunoscînd în aplauzele întregului Senat că succesul politicei financiare de astăzi a guvernului conservator este consecinţa conlucrărei ambelor partide istorice cari au avut priceperea de a lua fie-care la rîndul seu măsurile necesare, completîndu-se unul pe altul, prin impozitele şi economiile dictate de timp şi împrejurări. Căci în adevăr, lucrul este luminos dovedit că impozitele conservatorilor din 1899 au facilitat împreună cu economiile adversarilor, excedentul bugetului liberal din 1903, pregătind şi ajungînd sub conducerea înţeleaptă a financelor statului sub d. Tache Ionescu, la excedentul jubilar de 45 milioane, care a avut ca urmare îmbunătăţirea tuturor serviciurilor statului şi degrevările juste şi echitabile cuprinse în legile financiare votate zilele trecute.

De aceia discursul din Senat al d-lui Take Ionescu este una din cele mai frumoase pagini din istoria noastră financiară şi în acelaş timp o operă de justiţie pentru partidul conservator care are dreptul la recunoştinţa ţărei.

Iar d-l Tache Ionescu poate fi fericit ca unul ce a pus într'o vie lumină înaintea parlamentului marele merit al partidului conservator în ceia ce priveşte îndreptarea financelor ţărei şi aşezarea lor pe baze sănătoase şi rodnice.

Lascar Antoniu

Atitudine nesocotită

Ziarul Liberalul, *nuanţa hotel Trajan, nu scapă ocazia de a invedera cât de inteligente sunt concepţiile sale în privinţa rostului unei gazete reprezentând vederile unui partid politic serios şi de ordine, şi cât de justificată este pretenţia sa de a fi ziarul oficios al partidului conservator de Iaşi.*

Sosirea maestrului Nottara nu putea să nu fie şi ea un prilej pentru Liberalul, *nuanţa hotel Trajan, de a nu dovedi susţinerile de mai sus.*

Manifestaţia de simpatie pe care studenţii au organizat'o pentru primul artist al scenei române, a prilejit apariţia în Liberalul, *nuanţa Trajan, a unui articol care dovideşte întreaga mentalitate a acelora care se pretind a fi un ziar oficios.*

După concepţia Liberalului, *nuanţa Trajan, or-ce aplauz pentru maestrul Nottara, înseamnă un act ostil guvernului.*

Din dezbaterile urmate în parlament cu ocazia întrebărilor puse de amicul nostru Lascar Antoniu, atât a priceput Liberalul, *nuanţa Trajan, că guvernul, ministrul, partidul întreg este în contra lui Nottara şi aprobă nedreptatea ce s'a făcut maestrului admirat.*

Din cuvintele calde ale d-lui Disescu, care a recunoscut marile merite ale artistului, i-a exprimat întreaga sa simpatie şi a pledat numai teoria faptului îndeplinit şi a disciplinei, din spusele ministrului ca şi din cuvintele membrului parlamentului, atât a înţăles Liberalul, *nuanţa Trajan, că guvernul face chestie politică din cazul Nottara, şi că el, ziarul oficios, trebue să combată ori-ce manifestaţie de simpatie pentru Nottara.*

Nu se poate nega că mentalitatea ziarului pretins oficios este în întregime zugrăvit prin acest mod de a proceda.

Dar nu numai atât. Manifestaţia a fost organizată de o asociaţie de studenţi. La ea s'a asociat şi cealaltă societate studenţească, astfel că se poate spune că la ea a luat parte întreaga studenţime Universitară,—afară de patru-cinci turburători naivi — şi acordul a fost de astă dată complect între studenţii din Iaşi, cu toate divergintele care în alte privinţi există între ei.

Liberalul, *nuanţa Trajan, nu aprobă, însă, gestul asociaţiei, publică un articol care însamnă aţîţare la turburări şi astfel el, pretinsul ziar oficios, pretinsul glăsuitor al unui partid eminamente de ordine, se dedă la acte care înseamnă dezordine şi scandal,—căci ştiut este cât de uşor ie să drenezi elementele de scandal şi să provoci, în ast-fel de ocazii, turburări ale căror consecinţi nici-odată nu pot fi calculate, mai ales când ai a face cu elemente tinere uşor excitabile.*

In momentul în care s'a produs scandalul de la reprezentaţia lui Nottara, publicul a indicat imediat pe instigatorii.

Dezaprobarea şi huiduielele publicului scandalizat, venit să aplaude şi să manifeste pentru Nottara, treceau dar peste capetele nenorocitelor instrumente şi loveau în instigatorii, cu pretenţia de a fi diriguitorii unui ziar pretins oficios.

„Scuzele" domnului Take Ionescu

Privitor la interesantele discuţiuni financiare din Senat, asupra cărora am inzistat, ministrul finanţelor a făcut următoarele importante declaraţiuni:

— Citiţi broşura mea Pro-Domo, apărută în 1902, pe când nu eram nici deputat şi pe când d. Sturdza mă urmărea ca pe o pacoste a ţărei, şi veţi vedea în încheierea acestei publicaţiuni, că spun clar că meritul îndreptărei situaţiei financiare revine impozitelor puse de conservatori şi reducerilor liberalilor. Dacă aşa am spus la 1902, cum n'aşi spune la 1906?

„Este absurd să se crează că partidul conservator a fost în contra economiilor, când acest partid a răsturnat cabinetul Carp tocmai pe chestia economiilor şi când venind la putere de doi ani nu a restabilit nici lefurile reduse de d. Sturza şi nici toate funcţiunile suprimate sub liberali.

„Incontestabil că unele din economiile d-lui Sturdza, mai ales cele privitoare la instrucţia trupelor erau contestabile, foarte contestabile şi ar fi devenit periculoase dacă am fi avut un războiu. Dar aşa cum s'au desfăşurat evenimentele nici un om serios nu va putea să tăgăduiască partea liberalilor în starea înfloritoare de azi, cum iarăşi nu poate să tăgăduiască partea şi mai însemnată a conservatorilor.

„Imi închipuiam că a venit vremea să eşim din obiceiul de a trata chestiile mari de stat cu parapoane şi subînţelesuri şi eu acum cred că imensa majoritate a ţărei preferă să i se spună adevărul".

CATE-VA NOTE

Cunoscutul Nicu Filipescu continuă să-l facă pe *the perfect gentleman.* Dăună-zi, în gară la Făurei, întâlnindu-l pe d. Ghibănescu, care este o mascotă rea pentru anumiţi oameni, l'a apostrofat în limbagiul lui Matache măcelarul.

Intr'un cerc select se discuta despre această întâmplare.

— Putea să întrebuinţeze altă expresie, zise unul, care este om de casa unui prinţ: dacă i-ar fi zis football tot aia ar fi fost. (In englezeşte doui de *o* se citeşte *u*).

*

Patriotul, care oferă 300 lei premiu aceluia care va citi romanul său „femeile care iubesc"—a avut mare succes la.. banchetul d-lui Dissescu.

Cu acest prilej s'au oferit autografe ziarului bucureştean. D. Dissescu a scris: *Patriotului* simbolul ideei care neuneşte".

„Patriotul" se preface că aceasta este la adresa lui. Dacă s'ar fi gândit la ziarul Patriotul, ministrul ar fi scris: „Patriotului"—care se „împreuneşte" cu *Epoca.*

*

D. Sârbovici de la *Liberalul* (cel de la Traian) se amestecă în tărâţă ca să-l mănânce.. sîrbii.

Pentru acest sfârşit s'a dat în cartel cu Sadagurskii de la *Liberalul* (cel de la Dacia) şi cu toţii vârînd câte 2 degete în gură, l'au fluerat pe Notara.

Cazul a fost raportat poliţiei, care in vederea artei cu care mica bandă flueră, i a angajat pe toţi, vardişti divil cu 48 lei primitori lunar.

Vardist divil practicant a fost numit, după stăruinţele lui Sârbovici, amicul său imbecilul Imberbiceanu.

*

O soluţie ideală.

Un ziar din Bucureşti publică un interview pe care corespondentul său din Iaşi zice că l'a avut cu un liberal disident din localitate.

— Necinstiţii şi spionii, ar fi zis, intre altele, liberalul trebue trimişi la preumblare.

Soluţia ar fi ideală pentru necinstiţi şi spioni şiar desfiinţa condica penală.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cînd flueră studenţii...

Prima şi frumoasa representaţie a d-lui Nottara a avut şi un epizod — un intermezzo — comic. După întâiul act, în mijlocul unui raport de aplause entuziaste se auzi din înălţimea galeriei un fluierat; acesta continuă strident, neîntrerupt, bine-întreţinut şi avu darul de a produce o iritaţie foarte vie în publicul întreg, foarte numeros la acest spectacol atrăgător.

Intervenţia publicului avu efectul contrar aşteptărilor. Studentul — căci toată lumea înţelege că nu putea fi de cât un student „indignat" — suggestionat de larma provocată, găsi curajul şi puterea necesară de a susţinea fluierătura în mijlocul tunetelor de aplauze, de strigăte şi al sunetelor de fanfară, cari toate la olaltă întregeau „scandalul" şi măreau succesul originalităţei: universul posedă un nou Herostrat care isbutise a se impune atenţiunei şi să sfideze mulţimea compactă până la intervenţia — prea mult aşteptată — a forţei publice; aceasta puse capăt asurzitoarei „Katzen-Muzik" care făcea deliciul unora şi excesiva indignare a altora.

Iritaţia marei părţi din asistenţă era datorită negreşit faptului că ea vedea în această copilăroasă „contramanifestaţie"—îndreptată probabil contra vr'unui grup de studenţi—o ofensă necuvenită marelui artist Nottara. Dar în genere vorbind am avut impresia că s'a dat o atenţiune şi o importanţă cu totul nemeritate acestei copilării ce n'avea nimic comun cu acel „beau geste" care adeseori impune pe cineva drept original.

Marile teatre din lume cunosc mai bine ca al nostru această manifestaţie...artistică a flueratului. Nu e mult de când cel mai popular poiet al Italiei, d'Annunzio—după ce a făcut publicul să aştepte cu nerăbdare noua lui dramă—a fost intimpinat cu fluerături. S'a recunoscut însă că publicul avea dreptate, lucrarea nu corespundea de loc fagăduelilor aşteptărilor şi reclamelor. La Paris, Berlin, Londra, Roma, Veneţia, Milano—centre mari artistice—flueratul devine adeseori singura armă cu care publicul cunoscător şi iubitor de artă răspunde pretenţiilor exagerate sau laudelor nemeritate ale presei. Acolo nu se *montează* vr'un grup de studenţi— în calitate de clasă irresponsabilă—ca să fluere; ci flueratul—ca şi aplauzele—apare spontaneu, judecat, controlat şi adeseori aprobat—ca o manifestare chibzuită şi respectabilă pentru...seriozitatea ei.

In lumea studenţească încă sunt momente când împrejurările pot da loc la atari întreruperi şi la Paris lumea cunoaşte faimosul „chahut" ce se organizază din cînd în când.

Am avut prilejul de a asista la cel aranjat acum cîţi-va ani contra anatomiştilor Poirier şi Faraboeuf: era un spectacol grandios în feliul său. Chiar în luna trecută la facultatea de medicină a avut loc un „chahut" formidabil contra decanului Debove şi altor profesori, în chestia creărei unei nuoi catedre. Atari manifestaţii cu leit-motiv artistic sau ştiinţific sunt impozante şi dau rezultate serioase.

Ele nu mai emoţionează publicul care ştie că sunt inerente vieţei universitare şi că se fac cu... skepsis, iar nu cum s'a făcut Sâmbăta seară la noi când totul fu o înjghebare cu proporţii deplorabile o încercare — compromisă.

Atari manifestări neisbutite măresc încă neîncrederea publicului in iniţiativele noastre... universitare şi pe viitor publicul va şti că dacă flueră vre-un student în galerie, poate remînea liniştit şi să aplaude orchestra sau fanfara.

Rodion

Voinţa Naţională şi votul universal

Voinţa Naţională se ocupă acum de partea politică a programului liberal şi era deci natural să vorbească ceva şi despre votul universal, despre această reformă care dacă s'ar săvîrşi, Voinţa Naţională va putea să se manifesteze mai de-a-dreptul.

Dar d. Dimitrie Sturza nici n'a amintit în programul seu despre această reformă. Nu face nimic — respunde *Voinţa* — d. Sturza a sub-înţeles!

Teoria aceasta a clauzei neexprese făurită de *Voinţa* în privinţa votului universal caracterizează întreaga situaţie şi întreaga stare de spirit în partidul liberal şi de aceea vom încerca a o releva.

Voinţa Naţională impută ziarelor guvernamentale, ca şi acelora aşa zise independente că s'au grăbit a spune că programul din 1906 e un pas îndărăt faţă de cel de la Iaşi, care declară votul universal ca idealul la care tinde partidul liberal, pe cînd acesta nou n'ar fi vorbind de acest ideal.

E prea adevărat, adaugă Voinţa, că d. D. Sturza n'a vorbit nimic despre reforma electorală, dar această tăcere a programului asupra votului universal nu însemnează o renunţare a partidului liberal la el, ci se datorează împrejurării că reforma aceasta a fost trecută în programul de la 1892 şi cum programul din 1906 nu abrogă pe cel precedent, nu mai era nevoe să se facă o nouă vorbire despre această reformă în programul din 1906.

Iar ca dovada cea mai bună că n'ar fi fost în gîndul nimănui a lepăda idea votului universal din programul general al partidului, e mai întâiu, cum am mai spus, cuvintele cu care programul de acţiune se începe. Apoi e explicaţia dată de d. I. I. Brătianu, în consfătuire, explicaţie, care a fost primită cu aplause unanime, absolut fără nici o împotrivire din partea cui-va.

Dar tocmai dovada aceasta a *Voinţei Naţionale*, nu numai că nu dovedeşte ceia ce ar fi voit să dovedească, ba chiar dovedeşte contrariul.

In adevăr, să stăm strîmb şi să judecăm drept: de ce n'ar repeta d. Dimitrie Sturza declaraţia că votul universal formează încă un punct din programul liberal?

E d. D. Sturza omul caruia să nu-i placă repeţirile?

Ştie toată lumea că. d. D. Sturza cînd se încăpăţinează într'o maximă latinească sau un citat biblic, le repetă pînă la a deveni proverbiale. Cine nu ştie azi în ţara romînească despre *honestum vivere*, despre *errare humanum* şi mai cu seamă despre recentul *restitutio în integrum*?

Cum, d. Dimitrie Sturza a putut repeta pentru a nu ştiu câtea oară demodata „Domnire a legilor" ce s'a pus şi acum în fruntea programului liberal, şi o reformă aşa de importantă ce cu urmări atit de grave pentru ţară, acea a votului universal, s'o sub-înţăleagă? Dar aceasta n'o va crede însăşi *Voinţa Naţională.*

Şi ca dovadă că însuşi *Voinţa* nu crede cele ce spune şi că rădică chestia votului universal numai pentru dragul de-a spune că explicaţia dată de d. I. I. Brătianu la consfătuirea din casele d-nei Stolojan, „a fost primită cu aplauze unanime, este faptul că la un moment dat *Voinţa* părăseşte cu totul chestiunea votului universal şi să încurcă în nişte probleme cari nu numai că sunt străine de chestie, dar cari o contrazic chiar cu totul.

In adevăr, *Voinţa*, după ce acuză partidul conservator că ar fi susţinut, nu ştim unde şi cînd, că trebue să lăsăm pe ţărani în afară de luptele politice, adaugă că prima grijă a liberalilor „va fi asigurarea exercitărei dreptului de vot pentru parlament, ca şi pentru consiliile comunale şi judeţene. Neapărat că se va pune în lucrare această hotărîre şi nu vom mai vedea lăsate în părăsire colegiul al III şi al II de Cameră, nu vom mai auzi de colegii zestre guvernamentală, lăsat în voia guvernului, ci că partidul liberal va ţinea de-a sa datorie cetăţenească a stărui ca şi la colegiul al treilea şi al doilea să fie în adevăr lupta electorală stăruitoare, pînă cînd aceste colegii vor da maximul ce pot da sub sistemul electoral actual, ceea-ce, neîndoios până acum nu s'a făcut."

Or aceasta este tocmai negarea necesităţei votului universal; partidul conservator a susţinut şi susţine că sistemul electoral actual nu e aşa de rău ca să tre-

buiască a fi înlocuit şi că o aplicare din ce în ce mai sinceră a actualului sistem electoral va da roade din ce în ce mai frumoase şi va asigura din ce mai mult că «Voinţa Naţională să se manifeste mai de a dreptul.»

De ce dar tendinţa aceasta la *Voinţa* de-a căuta să dovedească, contra evidenţei, că d. D. Sturza ar fi subînţeles să menţină în prgramul liberal reforma electorală, cînd însăşi gazeta liberală o găseşte azi inorpotună ?

Aşa e totdeauna cînd pleci de la idei preconcepute şi voeşti totuşi să dai discuţiei o aparenţă de demonstraţie obiectivă : întrebuinţezi argumente care se bat cap în cap ; ajungi la concluzii în absolută contrazicere cu premisele de la cari ai plecat, în absolută contrazicere cu ceia unde ai fi dorit să ajungi.

Din rău nu poate să iasă bine.

M.

ODISEA LUI ILIE

De lingușire e o mină !
—E sec, dar nu-i seacă... talentul
El nu domină „*Evenimentul*“
Evenimentele'l domină.

Ceva extra-stupid

— *Un curajos, citind articolul de fond al Evenimentului, descopere, în acel articol un monument de stupididate,*—

„In cercurile de samă politice să discută, cu multă bună voinţă, mişcările din timpul din urmă ale partidului liberal.

Şi întrebuinţez vorba de mişcări, pentru că în adevăr, o dezbinare absolută, provenită pe cale naturală din cauza unor deosebiri de idei, o ruptură nereparabilă din pricina unor principiii fundamentale, ce prin obîrşia lor s'ar deosebi, asemenea sciziuni nu există nici în partidul liberal, precum ele nu există nici în sînul partidului conservator“.

Am reprodus aidoma aceste frumoase fraze.

Să recapitulăm : în partidul liberal au loc mişcări. Aceste mişcări se discută cu multă bună-voinţă. Mişcarea este o *vorbă* pentru că „o *dezbinare* absolută, o ruptură nereparibilă (există şi de cele reparabile, dar numai în chestiuni femenine) din pricina unor principii fundamentale, ce prin obîrşia lor s'ar deosebi, asemenea sciziuni (adică principiile) nu există...

Dacă aista, care scrie aşa fel nu-i Negură, atunci să ştiţi că e sănătos.

Căci zice el mai departe : „neblazonaţii deci n'au dreptul să se plîngă că ar fi evitaţi de blazonaţi ; şi *aceasta* pentru că *aceştia* din urmă de multă vreme nu mai *poartă blazonul lor*...

Mă opresc astă-zi aci.

La revedere.

CRONICA DRAMATICĂ

RUY-BLAS de V. Hugo, HOŢII de Schiller

Ca poiet liric şi epic Victor Hugo e neîntrecut în literatură franceză şi e una din cele mai măreţe figuri în literatura universală. Ca autor dramatic însă n'a putut supravieţui precum nici Voltaire nici Musset, nici atîţia alţi mari poieţi nu s'au putut menţinea la înălţimea cuvenită. Pentru a proba acest adevăr n'avem decît să ne amintim ce a izbutit să facă un simplu autor de melodrame ca d'Ennery din epica şi populara figură a acelui aventurier „Don Cezar de Bazan“, adevăratul erou teatral şi în drama lui Victor Hugo ca şi în melodrama lui d'Ennery, aşezate ambele în acelaş timp şi loc, între aceleaşi personagii semi-istorice, chiar dacă Don Salluste se chiamă Don José, în proză.

In adevăr drama şi pasiunea se înlănţue exclusiv în jurul acelei frumoase figuri, acelui mîndru cavaler „sans peur ni reproche“, sărăcitul dar onestul Don Cezar, al cărui suflet întrupează o epocă de aristocratism şi fală în aventuroasa şi decăzuta Spanie.

Acţiunea în drama epică a lui Hugo suferă de lîncezială dar abundă de frumuseţi poietice. Ca în toate lucrările de teatru ale sublimului Hugo găsim puţini personagii de forţă cari au ingrata misiune de a debuta tirade superbe dar puţin teatrale, bogate în figuri poietice, dar stricînd acţiunei dramatice propriu zise, ocupînd adeseori scena fără folos. Suntem departe de teatrul modern care se rezumă în intrări şi ieşiri repezi, în succesiuni neîntrerupte de personagii şi întîmplări şi din care monologul e cu desăvîrşire exclus. Dintre piesele mari ale lui Hugo, Ruy-Blas e relativ mai compatibilă cu scena, prin lipsa marelor monoloage. Sufletul acţiunei „Don Saluste“ e cumpătat la vorbă, fiind prea fin şi prea ocupat cu acţiunea propriu zisă, cu montarea genialei intrigi, cu conceperea planurilor diabolice. De acea vorba lui e măsurată, gîndul lui îl tradează ochii, gestul, expresia feţei,—toate aşa de bine redate de excelentul artist Nottara în creaţiunile căruia rolul acesta comptează de mult printre cele mai bune. E un rol care cere o fineţe extra-ordinară, o cumpătare desevîrşită, o stăpînire eroică, atîtea calităţi pe care numai un talent de forţa lui Nottara le poate întruni.

Don Cezar, aventurierul „a panache“ corect redat de d. Bulfinsky, bun zicător de versuri, — apare prea puţin în scenă pentru a ceda locul lui Ruy-Blas, improvizatul Don Cezar, rolul prin excelenţă simpatic în piesă — rolul melodramatic al „viermelui înamorat de astru“. Ca de obiceiu luarea aminte a publicului se concentrează asupra lungului — prea lungului — monolog „Poftă bună, Domnilor!..“ din actul III şi care comptează mai de mult între bucăţile mai alese ale d-lui Dragomir. Precum am zis lungimile acestea sunt astăzi contrarii tecnicei dramatice ori cât de fermecător ar fi un curs de istorie şi geografie versificată cu acea amploare muzicală, cu acea sonoritate eloquentă ce întâlnim numai la Hugo, predecesorul direct al lui Rostand.

D-na Pruteanu a plăcut şi de astă dată în rolul duios al Reginei — regina fără nume a Spaniei — şi cu aceasta se termină seria rolurilor de care care importanţă in piesă, de şi intenţia poietului era desigur, de a face importante creaţiuni din figura lui Don Guritan şi chiar a lui Camporeal.

Nu e vina insă a bătrânilor actori Alexandrescu şi Manoliu dacă versul clasic al lui Hugo — în excelanta traducere a lui Ascanio — nu e de domeniul lor şi ne întrebăm de ce o atare ironie la adresa a doi actori cari şi-au serbat Ijubibileul sfertului de secol de.., proză. Vorba lui Pechea—Don Guritan :

— „A, dac'aşi fi şi eu tânăr cu dinţii întregi la număr !...“

Printr'o stranie întâmplare am avut două seri consecutive la teatru la—14 şi la 16 — cîte o dramă in versuri, adevărate suplicii pentru o bună parte din trupa noastră dramatică. Ori cât ar fi de incîntătoare muzica versurilor pe scenă va trebui încă pentru multă vreme să renunţăm *din principiu* le atari încercări până la o schimbare radicală a condiţiunilor noastre de montare pripită şi reprezentare improvizată, fatalităţi inerente existenţei teatrului nostru. Dar asupra acestei chestiuni va fi încă vreme să revenim.

*

Dacă Ruy-Blas ne oferă o superbă ironie în tabloul Reginei înamorate de... lacheu—nobleţa nu e scrisă pe frunţi—găsim în *Hoţii* lui Schiler o poemă îndreptată în intregime contra celor, mari a celor de sus. Iar dacă *intriga* lui Don Salluste determină acţiunea in drama lui Hugo, atunci în drama lui Schiller avem personificarea însăşi a intrigei întrupată în clasicul *Franz Moor*, unul din rolurile de căpetenie ale marelui artist Nottara.

Scrisă în epoca romantismului dublat de democratism şi spirit revoluţionar, *Hoţii*, îmbracă sub pana lui Schiller proporţii cu adevărat shackespareane. Personaginl acelui Franz care nu cunoaşte limită lăcomiei nici frîu — pasiunei sale, e conturat de o mînă de maestru care l'a lăsat posteritătei drept simbolul răutăţei, invidiei şi a cabalei, iar alături de dînsul pe acel bizar Carol Moor, de abia inteligibil pentru timpul nostru, pentru spiritul critic modern. Insuşi Schiller, înprefaţa operei, îl supune unei analize esplicative :

„Carol Moor e atras spre crimă de ideia ce'şi face el singur despre superioritatea sa ; de energia cea mare din sufletul lui ; este ispitit de primejdiile ce-l atrag şi-l insoţesc. E unul din acele suflete *tari* şi *înalte* pe care natura le destinează să fie fatalminte în rindul lui Brutus sau Catilina. Imprejurări nenorocite îl împing pe calea rea şi nu se întoarce de cît după crime grozave. *La visele de mărire* şi de acţiune s'adaugă la el acel fel de *dezgust de realitate* care face originalitatea lui Don Quichotte, pe care-l iubim şi-l despreţuim de odată, pentru că e admirabil şi condamnabil.»

Un tablou poetic şi romantic ne dă banditul Ratzman despre şeful bandei, căpitanul Moor (actul II) :

„El nu omoară pentru a se îmbogăţi ; nu-i pasă de bani de cînd are cît îi trebue ; a treia parte din pradă o dă orfanilor şi dă bani de studii tinerilor săraci şi inteligenţi. Dar dacă e vorba să gîtue pe vre-un nobil jefuitor de săraci, să spînzure pe vre-un înfumurat cu galoane care'şi bate joc de lege şi de dreptate, pe vr'un tiran omenesc, — atunci aleargă cu bucurie...“

Cu toate aceste explicaţiuni remânem nedumeriţi la sfârşitul spectacolului văzând pe acest „brigand... nobil“ că înfige pumnalul în pieptul iubitei sale Amalii după ce a asistat nepăsător la moartea tatălui său, scăpat de el insuşi de la o moarte prin foame...

Profesorul italian,criminalistul Enrico Ferri în cartea sa „Criminalii în Artă şi literatură“ nu poate nici el preciza caracterul ciudat al fraţilor Moor şi mai ales al lui Carol Moor.

Ceea ce ştim însă e că Nottara a pătruns tipul lui *Franz* cu o uimitoare putere şi artă, şi a făcut din el o creaţiune splendidă, uneori sublimă—ca în marea scenă a halucinaţiilor din actul IV. D-na Pruteanu în *Amalia*, pe alocurea stingherită de aierul melodramatic al rolului, a sfârşit prin a birui şi a încinta publicul. D-l Dragomir a avut partea sa de succes în *Carl*, rol escesiv de greu ca acţiune şi psihologie. Amintim încă pe Penel în Spiegelberg, pe d. P. Botez în Herman şi pe d. Răut în bătrînul Moor. Şi acum o mică observaţie în afară de scenă. Ambele afişe ale spectacolelor d-lui Nottara nu indică numele traducătorilor, deşi amândouă sunt lucrări de valoare. Obiceiul a fost introdus de d. Lecca et pour cause. Sub directoriatul d-sale publicul ştia că o piesă este scrisă, adaptată, tradusă de d-sa şi pin urmare se făcea... economie la tipar. Acum însă s'ar putea reda afişului vechea formă şi traducătorilor dreptul lor.

As.

(P. S.) A doua reprezentaţie a d-lui Nottara a dat prilej studenţimei iaşane să facă a se uita cu desevîrşire efectul neplăcut al incidentului din prima seară. Cuvîntările ambelor delegaţii studenţeşti au fost demne şi frumoase şi au fost furtunos aplaudate.

HARALAMBIADA

DOUĂ RETRAGERI

S'a organizat lui Nottara o grandioasă retragere cu torţe.
La plecarea d-lui Lecca nici un singur actor la gară.

Nottara pleacă'nsoţit
De lumina torţii,
Lecca pleacă 'mprejmuit
De tăcerea morţii.

*

SCHIMB ŞI IMPRUMUT

Cu eternele schimbări
de titluri teatrul devenise...
o casă de schimb.

Opinia.

Titluri că schimba ades
Nu e de mirare :
Casele de schimb aleg
Piese... sunătoare.

*

PASIUNE

Mai curînd ar fi uitat
Poietul — idolul cântat,
Musulmanul — Meca,
Decât la tantiema lui
Pentru piesa... nimănui
Să renunţe Leca.

Informaţii

— —

D. A. A. Bădărău se află de ieri în Iaşi.

Astăzi seara se va întoarce în capitală.

—

La asociaţia generală a artiştilor va avea loc o consfătuire astă seară.

—

D-nii Eug. Voişel, Gh. M. Matran, V. T. Stănciulescu, A. P. Pastia şi Gh. I. Papazol au fost numiţi bursieri ai şcoalei de fii de militari din Iaşi.

—

Serbarea şcolară de la imstutul „Humpel“

Ieri Duminică la orele 3 p. m. a avut loc la liceul Humpel o serbare şcolară.

S'au representat câte-va piese în diferite limbi şi anume :

In limba germană „*Das Gespenst in der Pension* la care au participat d-şoarele Florica Missir, Valerie Löbel, Florica Popovici, Stefanie Zamfirescu şi Henriette Schvartz.

In piesa *Haushaltungs Schule* au luat parte : Domnişoarele Lisette Vrabie, Aurora Iuliano, Corina Autoniadi, Alina Boghen, Emilie Marcovici, Henriette Schvartz Victoria Margulies şi Agata Costinescu.

In Dialogal *Katz und Maus* s'au produs d-rele Vera Bruner, Elena Corjescu şi Veronica Vasiliu.

In Monologul *J'ai de l'ordre* a excelat d-şoara Margueritte Puşcariu.

In Piesa *La Pie Gourmande* s'au distins d-rele Georgette Alevra, Florica Gheorghiu, Bella C. Drăcşineanu şi Veronica Vasiliu,

In comedia *Les Caprices de Giselle* s'a remarcat cu un deosebit talent d-şoara Zamfira Mardari, care a făcut deliciul asistenţei. Nu mai puţin s'au distins d-şoarele Marie Lupan, Eugenie Mărgăritescu, Stefanie Zamfirescu, Marie Grigorescu, Valerie Löbel, Virginia Frunzescu, Teophile Burştin, Rosine Glückman, Florica Missir şi Ecaterina Missir.

Intre acte d-şoara Emilia Berea a cântat din piano relevându-se ca o adevărată artistă.

Iniţiativa şi răuşita acestei serbări se datoreşte d-şoarelor profesoare Natalia Bem şi Adele Popovici.

D-na Elena Meizner directoarea şcoalei a asistat de la început până la sfârşitul spectacolului şi a felicitat atât pe iniţiatoarele serbărei cât şi pe elevi.

Serbarea a luat finit la orele 5 p. m.

—

Cazul Hălăceanu.— Liberalul pretinde că condemnarea inginerului Hălăceanu de către curtea de apel, nu retrage acestuia şi dreptul de a mai concura la licitaţiuni pentru lucrări publice.

Spre edificare reproducem aci textul art. I din condiţiunile generale ale ministerului de lucrări publice : „vor fi, d'asemenea, respinşi antrepenorii, cari au executat lucrări în condiţiuni rele, dovedind, prin aceasta, incapacitate sau rea credinţă“

—

Privitor la generalul M. Grozea, M. S. Regele a semnat 2 decrete : unul prin care generalul este reintegrat în armată ; altul prin care se anulează numirea d-lui Grozea ca general de divizie în rezervă.

—

Eri au sosit de la Expoziţie tablourile cari au fost trimise de Pinacoteca din Iaşi. Peste cîte-va zile iubitorii de artă vor putea admira din nou aceste capo d'opere.

—

Astă-zi, Luni, se întruneşte, în localul şcoalei de Belle-Arte din localitate, comisiunea compusă din d-nii Em. P. Bardasare, W. Hégel şi D. Serafim, spre a lua în cercetare cererea d-lui sculptor C. Bălăcescu de a fi numit titular la catedra de sculptură, rămasă vacantă în urma morţei regretatului artist Tronescu.

—

La Teatrul Naţional din oraşul nostru, se vor represinta cu ocaziunea serbătorilor: Luni 25 Decembrie: *Două Orfeline;* Marţi 26 : *Romeo şi Julieta ;* Mercuri 27 : *Narcis*; Sîmbătă 30 : *Controlorul vagoanelor de dormit ;* Luni 1 Ianuarie: *Faust* şi Sîmbătă 6: *Hoaţa de copii.*

—

Dl. Gh. V. Botez-Gordon, a terminat „Monografia şcoalei superioare de Arte şi Meserii din Iaşi“. Despre această lucrare se vorbeşte mult bine.

—

La reprezentaţia de aseară, cu concursul maestrului Nottara, după actul I, Dl Jornescu din partea societăţei studenţilor „Uniunea“ a oferit artistului un prea frumos vas susţinut de statua „Le travail“; iar după actul IV D-l Măcărescu, în numele societăţei studenţeşti „Solidaritatea“ a oferit, de aseminea, un bust ce reprezintă simbolul artei.

Amîndoi studenţii, prin cuvinte alese, au mişcat adînc, atît simţimintele maestrului, cît şi pe numerosul public din sală.

—

Manifestaţia pentru Nottara

— *Intîmplările de Sâmbătă seara* —

Am spus în numărul nostru de Sîmbătă că studenţii prepară o frumoasă manifestaţie de simpatie pentru marele artist Const. Nottara, care a fost nevoit să părăsească, în condiţiunile ştiute, scena Teatrului Naţional din Capitală.

Proiectata manifestaţie nu avea de cît caracterul pur de simpatie pentru artistul Nottara şi marelui public, vecinic senzibil la apărarea celor nedreptăţiţi, s'a asociat la manifestaţia organizată de studenţi şi prin marele său număr, prin entuziasmul său, a dat un caracter de adevărată serbătoare acestei manifestaţiuni de simpatie.

*

La ora 8 membrii asociaţiei generale se întrunesc în piaţa Unirei şi de aci, cu muzica în frunte şi torţe, se îndreaptă spre Teatrul Naţional.

Intrarea lor în sală se face în mijlocul unui entuziasm extra-ordinar, şi publicul aprobă şi este vădit satisfăcut de frumosul gest al studenţilor ieşeni.

Dar în acelaş timp circulă însă un zvon care provoacă nelinişte. Se spune că s'ar fi organizat o contra manifestaţiune şi că roadele alianţei dintre *Liberalul* şi *Evenimentul* se vor vedea şi cu această ocazie, căci ambele aceste ziare au instigat pe unii dintre studenţi şi au pus la cale un scandal în toată regula.

Lucrul pare a se adeveri căci lojile de sus din dreapta, sunt ocupate de cîte va figuri care nu inspiră încredere mai cu samă că se vede de la o poştă că nu sînt în stare normală.

Autorităţile şi parchetul fiind avizate caută să ia măsuri. Dar e prea tîrziu căci elementele turburătoare, pătrunseseră în sală şi ori-ce încercare de a'i scoate ar fi dat loc la scandal.

*

Actul prim a fost jucat în mijlocul unui zgomot relativ, provocat în mare parte de întîrziaţi şi din cauză că pătrunsese în sală şi public fără bilete ci cu permisiune de a sta în picioare.

Sala gemea de lume, rare-ori, însă, s'a văzut la teatru atâta public.

Actul s'a sfîrşit şi cortina cade.

Publicul zbucneşte în aplauze furtunoase, în aclamări fără sfârşit şi urale entuziaste şi muzica intonează *Deşteaptă-te Romîne.*

Un şuer strident strebătu sala. Toate privirile se îndreaptă spre partea din care venise şueratul. Se produce un sgomot asurzitor şi o mişcare neobşinuită. In lojile de sus din dreapta se văd figuri agitându-se şi făcînd mişcări dezordonate.

Dar aplauzele şi aclamările continuă,

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

23

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Era în sfârşit, prea multă poesie ar fi trebuit puţină pradă.

Şi, în adevăr tânărul dorea în chipul cel mai prozaic din lume, să aducă la cunoştinţa aceleia pe care o iubea, starea sa, existenţa sa, într'un cuvînt tot ce-l privea, căci de sigur ea nu cunoştea nimic din toate aceste.

Maxim, înţelegînd inutilitatea, preumblărilor sătul de a aştepta deschiderea unei porţi care părea ermetic închisă pentru dînsul, se gîndi să schimbe tactica.

Abandonând orele de reverie şi de pîndă, inutile pentru moment, lăsînd la o parte suspinele neputincioase de a sfărâma inima petrelor otelului, el procedă în alt chip.

El obţinu ast-fel un prim resultat.

Trei zile după aceia, el avea cunoştinţi destul de lămurite asupra originei locuitorilor din otel. Ast-fel el obţinu numele proprietarului, un domn de Longpré, care era magistrat în retragere, văduv, în vrîstă de 72 ani ; că streina era nepoata sa, orfană şi că se numea Alice, în vrâstă de 18 ani şi că unica moştenitoare a bătrînului şi a unei mătuşe foarte bătrînă, ea va fi într'o zi, foarte bogată.

Trebue să constatăm însă că acest din urmă amănut nu făcu nici o impresie asopra spiritului lui Maxim. O parte din scopul seu era atins, el cunoştea numele şi situaţia aceleia pe care o iubea, restul îi era indiferent.

Trebuia acum, să caute a vedea, în felul cel mai puţin neregulat pe d-ra de Longpré.

Aceasta nu era posibil de cît cu singura condiţie de a fi de odată presintat în casa acestia. Chestiunea deci se reducea la următoarele : bătrânul primea el, şi în ce condiţiuni ?

Tânărul student îşi bătea capul ca să poată găsi o soluţiune, dar îi fu imposibil.

In lipsă complectă de mijloace, el se gîndi la amicul său. Charles frecventa înalta societate, şi n'ar fi imposibil ca el să cunoască pe d. de Longpré, sau ca prin intermediul altor persoane să poată face cunoştinţa acestuia.

Chiar în acea seară, la cerc, între două partide, Maxim luă pe Charles de o parte şi îi povesti neliniştea sa.

— D. de Longpre ? Cunosc acest nume.

— E un vechiu magistrat.

— Perfect ! E văduv nu e aşa ?

— Trăeşte împreună cu bătrâna sa soră ?

— Da, mi se pare, dar asta n'are pentru mine nici cea mai mică importanţă.

— Nu-l cunosc atît de bine, dar decă va fi absolută nevoe nu-mi va fi greu de a obţine favoarea... şi mai cu seamă, ce te interesează în deosebi, de a te presinta lui.

Maxim nu răspunsn, dar păli şi luînd mîna prietenului seu, o strînse în mod convulsiv.

Bonnenil, îl privi câte-va minute.

— Dar, scumpe amice, e atât de serios ? Eu credeam că e vorba de ceva trecător.

— Taci nu vorbi ast-fel. Da e serios, pentru a mă servi de vorba pe care o întrebuinţezi tu ; mai serios poate de cît îţi poti închipui.

— Aşa ! Ast-fel vorbesc la început toţi amorezaţii.

— O iubesc, auzi tu, şi cu atît mai mult, cu cît nu am mai văzut această copilă.

— Da, o ştiu, mi-ai spus-o. Vom căuta să facem oficii de terreneuve; asta e cea ce-mi cei tu, nu-i aşa ?

— Vreau s'o văd !

Şi cum tânărul începu a se exalta, Charles încercă să l liniştească şi s a-i arate că nu e cercul, locul indicat unde să se facă atâta sgomot într'o chestie care reclamă în prîmul rînd, discreţie.

De alt-fel, îi fu uşor să-l mai liniştească puţin, de oare-ce îi promisese că în curând îi va procura mijlocul de a-şi realiza visul şi de a face cunoştinţa oficială a iubitei sale şi mai ales. de a vedea deschizându-se în faţa sa porţile până acum închise ale vechiului otel Longpré.

A doua zi dimineaţă de Bonnenil se puse pe lucru şi reuşi şi el a căpătd amănuntele care fusese furnizate lui Maxim.

De Bonnenil reuşi foarte repede să găsească persoanele care se aflau în anturajul d-lui de Longpré şi de a fi presintat acestuia sub auspiciile lor.

Imprejurările păreau a veni în ajutorul intrigantului, facilitînd în acelaşi timp drumul aspiraţiilor lui Maxim.

(Va urma)

cortina se ridică din nou, Nottara apare și mulțumește. Iarăși un șuerat prelung fără sfârșit, care pare a sfida publicul.

Artistul surâde, însă, și drept respuns disprețuitor se înclină și mulțumește acelora care-l flueră.

Publicul, însă, este revoltat și nu se mulțumește cu gestul ironic al maestrului Nottara și indignarea publicului izbucnește în huidueli și fluerături la adresa turburătorilor.

— Afară, afară, striga mulțimea.

— Huideo! Huideo! se aude în altă parte.

— Trăiască Nottara! trăiască maestrul artei române, resună în sală.

E un zgomot infernal nu se mai poate distinge nimica.

Timp de jumătate de oră zgomotul durează. Poliția și parchetul procedează la scoaterea turburătorilor.

Dificultatea era acum nu atît să-i scoată din sală, ci să-i ferească de mulțimea întărtată care voia să-și manifeste îndignarea prin mijloace materiale și palpabile

In sfîrșit turburătorii pleacă, Nottara este rechemat și serbătorit și apoi spectacolul continuă în liniște.

*

Un incident nostim s'a produs în stal în intervalul cît era scandalul.

Unul din tulburători amețit de-a bine-lea, se perduse de ceilalți și în loc să se se suie în lojă a venit jos în stal.

Cînd a isbucnit scandalul, el n'a uitat că trebuie să urmeze indicațiunelor coalilei *Evenimentul* și *Liberalul* și a fluerat. Drept respuns s'a trezit cu două palme resunătoare pe obraz. Pe cînd poliția era ocupată cu liniștirea lucrurilor, apare acel domn și se lamentează:

= Am fost atacat, am fost lovit în amorul meu de logodnic.

Și scoțind inelul de logodnă din deget continuă:

Nu mai sunt demn de a-l purta. Redați-mi cinstea ultragiată.

Iși poate ori-cine închipui hohotele de ris ale acelora cari ascultau acest caraghios monolog.

După representație artistul a fost condus acasă de publicul din sală, avînd în frunte muzica și torțe.

Și cum publicul a voit să-și arăte oprobiul pentru fapta ticăloasă a instigatorilor, rare ori, poate de pe vremea lui Manolescu, nu s'a văzut un public atât de numeros și distins urmînd un cortegiu manifestînd pentru un artist.

Ajunși în piața Unirei, cortegiul se oprește și d. Nottara Mulțumește călduros „publicului Ieșan", Iașului întreg, care nu s'a desmințit nici de astă dată și a susținut pe cel nedreptățit.

Manifestanții conduc apoi pe d. Nottara la hotel Binder și de aci se împrăștie în liniște.

—

In timpul vacanței de Crăciun lurcările Tribunalului vor fi girate de dl. supleant Hipolit Mârzescu și de d. ajutor de grefă O. Bodescu.

—

Mâine, Marți, 19 Decembrie, se va representa la Teatrul Național, *Balamuc*, comedie în 3 acte, în locul piesei *Flămînzii de Glorie* care fusese anunțată la început.

Această representație este organizată de Primăria din localitate în scop de bine facere.

—

Aseară a avut loc în saloanele clubului Concordia balul organizat în folosul societății de ajutorare „Rudolf" a supușilor austriaci din localitate.

Balul a avut loc sub patronajul soției Vice-Consulului Austro-Ungar din localitate și a fost precedat de un frumos concert organizat de niște diletanți de concert.

Multă lume a respuns invitațiunei și s'a petrecut foarte bine, deși s'a putut observa o oare-care lipsă de aranjament și ordine, care a surprins pe mulți.

In schimb a fost mult antren, s'a petrecut foarte bine și mai cu samă s'a supat foarte bine, căci meniul a fost intocmit de d-na Launey.

Balul a luat sfârșit la ora 5 dim. și s'a putut constata un venit de mai bine de 1000 lei în folosul numitei societăți filantropice.

—

In cancelaria liceului național va avea loc Mercuri, 20 c. adunarea membrilor societății științifice și literare.

Va presida d. A. D. Xenopol.

—

D. E. Niculcea, fiul stimatului nostru concetățeon inginerul Gr. Niculcea, a trecut Simbătă, la Sorbonna, cu totalitatea bilelor albe și cu mari elogii din partea juriului, doctoratul în științele fizico-matematice.

Ca licențiat d. Niculcea fusese deja foarte apreciat, ca distins savant, în cercurile competinte.

Dînsul este autorul mai multor lucrări de mare valoare, din cari unele făcute în colaborare cu profesorii sei.

—

Congresul avocaților se va ține, probabil, în ziua de 7 Ianuar.

Ședințele vor avea loc în sala de desbateri a consiliului comunal.

Ultime informații

—

Prin proiectul de reorgonizare a magistraturei se prevede ca procurorii înaltei curți de casație să fie inamovibili.

Primii procurori ai tribunalelor de Iași și București vor fi asimilați în grad și salar cu procurorii de curte și vor fi recrutați d'intre aceștia.

Primul President al tribunalului Ilfov va fi asimilat, în grad și salar, cu consilierul de curte.

——

Domnii P. Poni și N Gane conferează astă-zi cu d. Sturza asupra situației de la Iași.

Ca un simptom al părerei șefului partidului în acestă privință, se dă faptul că. d. Pvni a fost ales în comisiunea care se ocupă cu proiectele de legi ce vor fi presintate de viitorul guvern liberal.

——

La alegerea parțială de la Dorohoi, unde, în ziua de 23 a. c., urmează să se aleagă un senator, biroul va fi presintat de d. consilier Al. Hinna.

——

Afacerea Rappaport

Astăzi s'a înfățișat înaintea Curței de Apel, s. I, apelul făcut de procurorul trib. Botoșani, contra hotărîrei acelui tribunal, prin care se dispune eliberarea pe cauțiune a lui Ignatz Rappaport și a Domnicăi Suceveanu, acuzați de atentat la pudoare.

Procurorul general a susținut apelul, cerând curței să infirme hotărârea tribunalului pe motiv că inculpații nu pot beneficia de dispozițiunile legei întru cât au dispărut din țară în timpul instrucției.

Apărarea, reprezentată pentru Rappaport prin d-nii avocați L. Antoniu și O. Teodoreanu, iar pentru Domnica Suceveanu prin d. Gh. Nicoleanu, a cerut respingerea apelului, după ce au aratat, în drept, nulitatea mandatului de arestare al judelui instructor, dat prin ordonanța definitivă, precum și motivele de fapt cari militează în favoarea eliberării pe cauțiune.

Curtea, întrând în deliberare, după o jumătate de oră, face divergință de opinii. Se complectează cu d. A. Suciu.

In acest moment se repledează.

——

Intrunirea avocaților ieșeni

In vederea proectului privitor la reorganisarea corpului avocățesc, avocații din Iași au hotărît să se ție un congres, în Iași, la care vor fi convocați toți avocații din țară.

Eri, la orele 2 jum., s'au întrunit membrii baroului din Iași, în sala de ședințe a Secției I-a a Curței de Apel.

S'a discutat asupra proectului d-lui M. Antonescu, relativ la reorganisarea corpului avocățesc.

D. avocat *I. G. Ghica* a arătat nemulțumirea sa că d. M. Antonescu a adus chestia în cameră, înainte de a fi luat avizul barourilor din țară și în special, al baroului ieșan. D. Ghica zice că-ar fi nimerit să se convoace un congres al avocaților, căci numai astfel s'ar putea lua avisul tuturor avocaților.

D. A. *Buicliu* pune întrebarea prealabilă dacă o lege a avocaților este necesară și respunde negativ. Legea de la 1864 este o lege liberală, căci, în cîte-va articole, cuprinde principiile și apoi, într'un articol special, lasă la facultatea fie-cărui barou, să-și întocmească regulamentul ce-i ar conveni.

Ast-fel că până acum fie-care barou era independent și se conducea după spiritul seu, pe cînd după actualul proect își perde autonomia.

Părerea d-lui Buicliu este ca regulamentele barourilor să se aplice riguros.

D. *P. Zamfirescu*, decanul baroului, respunzînd d-lui Buicliu, spune că în actuala lege sunt dispositiuni din acelea, cari nu pot fi reglementate prin un simplu regulament, cu alte cuvinte sînt dispozițiuni de fond și de principii. Incompatibilitățile, incapacitățile, obligațiunea de a redacta numai avocații actele, privilegiul onorariului—sînt chestiuni pe cari un regulament nu le poate tranșa, fără vre-o lege și în actuala lege cazurile acestea sunt insuficiente sau de fel prevăzute.

D. *At. Gheorghiu*, zice că dacă se voește ca desbaterile de azi să fie eficace, trebue să se convoace un congres la care să ia parte toți colegii din țară. A discuta acum, după ce proiectul este depus la cameră și a comunica, birourilor camerei, părerile noastre izolate, ar însemna a pierde vremea pentru că de multe ori, proiectele nu se citesc, necum părerile isolate ale unui barou.

Ideea de a se convoca un congres este primită cu satisfacție și se hotărește ținerea unui congres la Iași. In acest scop se deleagă pe membrii consiliului de disciplină, ca să fixeze ziua congresului și să se ocupe de toate celelalte detalii.

D. decan spune că, în urma acestei decisiuni, urmează ca avocații să-și dee părerea asupra fie-cărui din articolele cuprinse în proiectul Antoeescu, întru cît va fi de obligația avocaților din Iași, ca promotorii congresului, să presinte colegilor modificările ce sunt de întrodus în proect.

*

In urma acestora se ia în discuție proiectul pe articole.

Art. I se votează cu singura modificare că se șterge cuvîntul „autentic" din ultimul aliniat al acelui articol.

La art. II, al. b, s'a adăugat la încapacități și condemnarea pentru calomnie și s'a șters „delictele prevăzute de art. 23 și 31 din acea lege".

La art. III, al. a, la incompatibități, sa hotărît că nu poate fi avocat persoana a cărei soție este comerciantă publică.

Apoi se încinge o discuție asupra incompatibilității cu profesia de artist dramatic sau liric și se admite al. B. nemodificat.

La al. C. discuțiile s'au oprit și anume la incompatibilitatea primarilor sau ajutorilor de primar.

Intrunirea s'a terminat la orele 5. Discuțiunile vor continua, în cursul săptămînei, în ședinți de zi și de noapte.

—

La primele informații am vorbit des' pre manifestația de ieri seara de la teatru.

După actul I, o delegație compusă din domnii: C. Jornescu, președintele asociației generale a studenților „Unirea"; D. Botez, C. Simionescu, Gr. Grocholski, Papadopol și G. Stere, din partea soc. studenților în medicină—s'au presintat pe scenă, cu care prilej d. Jornescu a ținut următoarea cuvîntare:

Scumpe Maestre

Asociația generală a studenților din Iași „Uniunea", însuflețită de cele mai nobile sentimente de nețărmurită dragoste și sinceră admirație către tine, floarea cea mai aleasă a spinosului câmp al artei, vine astă-zi, prin noi, să te asigure de întregul ei devotament.

Am profitat de aciastă ocazie, pentru a-ți aminti un fapt jignitor, atît pentru arta dramatică cât și pentru ori-ce Român, care a avut plăcutul prilej de a trăi împreună cu tine cele mai desvîrșite clipe de bucurie și de durere, pe care cu neasemuitul tău talent le-ai cristzlizat și apoi ni le-ai dat nouă în forma cea mai sublimă a realității.

Nu uita, că în sufletul și convingerea noastră, a tuturor, ești și vei rămînea cel mai mare artist român al sfertului de veac în care trăim

Din partea asociațiunei noastre, primește, odată cu expresiunea celor mai sincere, sentimente de admirație și acest mic dar, simbol al iubirei noastre.

Să trăești Maestre!

—

O nouă licitație pentru aducerea apei

— Amănunte interesante —

Mulțumită serviciului nostru telegrafic am putut publica, la ultima oară a numărului nostru de Sâmbătă, decizia luată de a se publica o nouă licitație pentru aducerea apei la Iași.

Revenim astă-zi cu amănunte interesante, căci publicul cititor, dornic de a ști la ce stadiu a ajuns această chestiune, nu va găsi fără interes amănuntele pe care le publicăm.

In primul loc era în discuțiune dacă ofertele de la ultima licitație prezintă oare-care avantagii pentru comună și cum între ofertele date erau și unele condiționate, pentru cercetarea cărora era nevoe de lucrarea unui specialist, nimene nu putea să se pronunțe până nu se va fi cunoscut raportul d-lui Ing. Cantacuzino, însărcinat cu cercetarea acelor oferte.

Or, acest raport a fost depus în ultimele zile de abia și d. Ing. Cantacuzino conchide că ofertele sunt prea pnțin avantajoase pentru ca comuna să nu încerce o a treia licitație.

*

D. Lascar, primarul Iașilor, luând cunoștință de acest raport și de concluziile lui, a opinat și d-sa pentru publicarea unei nuoi licitațiuni.

Și ast-fel, animat de aceste sentimente, a plecat la București unde a pus în curent pe fruntașii partidului, pe deputații și senatorii Iașului și pe d. prim ministru,

Cu toții au recunoscut că ie bine să se încerce o a treia licitație și s'a admis această părere, hotărându-se un termen cât mai scurt posibil pentru noua licitație.

*

Ast-fel dar fiind aranjate lucrurile, consiliul comunal, care este convocat pentru astă-zi, va fi chemat a se pronunța asupra datei nuoei licitațiuni, și va hotărî cînd urmează să aibă loc.

Probabil că consiliul o va fixa între 20 și 22 Ianuarie.

*

Cercetând dacă se vor aduce oare-care modificări în planurile și condițiunele caetului de sarcini, am putut afla că oare care modificări se vor face, care se execută de către d. Ing. Cantacuzino și că ele tind a da cât mai multă garanție pentru executarea serioasă a lucrărilor și la acea ca la viitoarea licitație să se poată prezenta mai multe case, însă toate serioase, cu suficiente garnții de bună executare și specialiști în lucrări de astfel de natură.

*

Toată lumea, de la primul ministru, care depune un vădit interes pentru o soluție în chestia apei până la cel din urmă membru al partidului cnnservator din Iași, toți absolut nutresc un singur gând: o soluție bună și serioasă pentru asigurarea aducerei apei la Iași.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

București 18 Decembrie

Incendiu.

București. — Din Buștenari se anunță că un nou incendiu a izbucnit azi acolo. Sonda No. 58 a ars. Nici un alt accident,

Sinucidere

București. — Astă-zi dimineață fostul magistrat Ghiță Căpitenescu, atins de boală mintală, s'a sinueis în condițiuni tragice.

El și-a turnat petroleu peste cap și și-a dat foc.

Un incident

Focșani.— Depntatul Bibescu simțindu-se atins de un articol apărut în *Tribuna Putnei*, ziar patronat de prefectul Aguletti, a trimis marturi acestuia.

Marturii d-lui Aguletti declarând că clieniul lor nu este autorul acelui articol, incidentul s'a declarat închis.

Ciocnire de Trenuri

Berlin.— *In stațiunea Otterberg' acceleratul Colonia—Hamburg s'a ciocnit cu un tren de marfă.*

Sînt 4 morți.

Cuțo-Valahii.

Constantinopol. — Marele Vizir a făcut astăzi nuoi demersuri pu lîngă Patriarch, privitor la cuțo-vlahi.

După cum se știe patriarhul nu voește să permită cuțo-valahilor ca slujbele în biserică să le facă in limba română.

O deciziune curioasă.

Petersburg. — Comisiunea de anchetă, înaintea căreia a fost trimis generalul Ilievici, a găsit că acesta a procedat foarte bine cînd a retras trupele din fața greviștilor, contra cărora trupele fuseseră trimise

Comisiunea crede că este bine a se aduce mulțumiri chiar generalului Ilievici căci numai mulțumită atitudinei lui chibzuite s'a evitat o mare nenorocire.

Ministrul de resboiu însă este de altă părere și susține că generalul trebuie pedepsit.

Din Odessa

Viena.— *Din Odessa se comunică că marinarii greviști au făcut să sară în aier o corabie.*

Anchetă interesantă

Petersburg.—Prințul Ordeliany, membru al Zemstovurilor, a fost trimis să ancheteze în provinciile unde este foamete.

In raportul său prințul Ordeliany conchide că ajutoarele au sosit pretutindenea prea tîrziu și că pretutindenea situația este îngrozitoare.

Legea cultelor

Paris. — Senatul a votat azi, în total proectul ministrului Briand privitor la culte.

Proiectul a fost votat cu 190 vovoturi contra 100.

Uu vot semnificativ

Paris.— Comisiunea specială a Senatului a decis amînarea discuțiunei asupra chestiunei rescumpărărei linie ferate de Vest.

Se știe că acest proiect a fost notat de Cameră și decizia aceasta se consideră ca un insucces al guvernului.

Chestiunea va veni din nou în discuție la redeschiderea senatului căci Sîmbătă senatul a luat vacanță.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

RENUMITA COFETARIE

ALEXIADES

(Piața Unirea)

pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialitățile în cantități mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu prețuri foarte reduse.

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

TEATRUL NAȚIONAL

Representațiile tragedianului

Alfredo de Sanctis

La *22 Decembre*:

Colonelul Bridau

La *23 Decembre*:

Prietinul femeilor

Representațiile d-rei

Agatha Barsescu

La *3 Ianuarie 1907*:

Fedora

La *4 Ianuarie*:

Sclava

Toate aceste spectacole le organizează agenția „Thalia".

Biletele s'au pus în vînzare.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 18

Medic al Societății Fraterna-Păcurari și al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: Vaccinări și Revaccinări

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— 6, Strada Unirei —

Ore de consult: 4—7 p. m.

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piața Unirei (Otel România) Iași

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 230 lei traseul Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene servește onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.

Serviciu ales și prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala Pentru artiști reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Cereți renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂȚI SUPERIOARE. — PREȚURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din țară

— Depozit general: Str. Regală No. 11—București —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui Chassaing a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra facori. — A exige acéstă semnătură in patru culori pe banda care sigilă la capsula.*

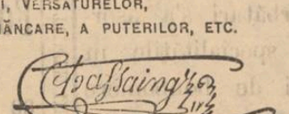

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

a Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştĭ

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVĔGHIATĂ ŞI GARANTATĂ DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vin la mâna biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficiul pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXAR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ II „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. — TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 30.—Mercuri 20 Decembrie 1906

CONCENTRAREA

In public se știe cum că între fruntașii conducători ai partidului conservator se urmează tratative foarte serioase, cari tind la o concentrare a tuturor elementelor conservatoare.

Acest important eveniment politic s'a produs în mijlocul unei situațiuni, care nu condiționează concentrarea ca o salvare a situațiunei din guvern sau din parlament.

Cine judecă lucrurile așa cum sînt și nu așa cum le-ar dori fantazia sau interesele unora, vede, în adevăr, că situația este din cele mai bune.

In sînul guvernului înțelegerea este perfectă. In majoritățile parlamentare, dacă facém abstracție de unele neînțelegeri cari nu compteazā, acordul este perfect.

Nu s'au produs incidente intre miniștrii; nici la cameră, nici la senat, n'am asistat la dueluri oratorice intre membrii majorității.

Liberalii, ocupați cu certele lor profunde, nu se gîndesc de loc să iee puterea.

Din toate punctele de vedere, prin urmare, situațiunea partidului conservator n'a ajuns la momentul de a fi nevoit, spre a putea guverna inainte, să apeleze la alte forțe.

Dacă se vorbește de concentrare —și se vorbește despre fapte adevărate—este că unirea tuturor conservatorilor, este reclamată de un fapt mai important de cît slăbiciunea sa inchipuită: de tradiție.

Această tradițiune s'a pus de multe ori în practică. In 1897, cînd partidul era condus de neuitatul Lascar Catargi, partidul conservator făcuse asimilarea cu gruparea radicală, de care nu era legat de cît prin simpatii.

Exemplul din 1897 a făcut pe liberali să facă și ei o asimilare la fel și să primească în partid pe foștii socialiști.

Un proces imens se urmează acum în sînul partidului liberal. Neînțelegerile d'intre șefi, sciziunele și disidențile sînt atît de mari și atît de numeroase, încît toate incercările ce se fac sub varii forme, nu vor readuce liniștea și acordul.

Imboldul nu poate veni d'inăuntru, ori ce s'ar face și ori și de cîte ori s'ar aduna comitetul executiv.

Partidul conservator are chemarea să readucă pacea intre liberali. Concentrarea elementelor conservatoare, reinoirea băncei ministeriale prin forțe nuoi, numai ele vor putea readuce pe liberali din rătăcirea în care se aflu.

Gruparea domnului Carp, care numără atîtea elemente de mare și reală valoare, va contribui—aceasta e prea adevărat—la o întărire și mai senzibilă a guvernului și partidului.

Partidul tot, strîns la o laltă, cu strălucitul seu stat major și cu numeroasele sale elemente de valoare, va risipi pe unii prea mititei, cari începură să facă gălăgie; va face să dispară și acea hipertrofiată idee a disolvărei.

Țara, al cărei mare ideal trebue să fie pacea între frații aceleași politici, ar saluta, în concentrarea elementelor conservatoare, un moment politic de mare cumințenie.

Iar desmembratul partid liberal, în fața adversarului unit, în fața colosului care va da țărei un guvern puternic pentru mult timp de acum înainte,—acel partid va trebui să renunțe, în interesul urgent al existenței sale, la toate certele, la toate luptele pentru preponderențe și să imiteze—odată mai mult—pilda cuminte a adversarului.

Iată pentru cē suntem sinceri aderenți ai concentrārei.

Am saluta cu entuziasm realizarea ei grabnică, căci procedând astfel, partidul conservator, credincios tradiției sale, ar continua ținta sa, care consistă în constituționalizarea vieței noastre politice în sensul ca țara să aibă numai două partide, puternice și bine organizate.

Infama legendă

Consiliul comunal, întrunit ieri seara, a hotărât să ție o a treia licitațiune și a fixat ziua de 27 Ianuar pentru aceasta.

Acest fapt pe care l'am prevăzut în penultimul nostru număr, invederează la ce se reduce întreaga campanie de minciuni și acea mare și infamă legendă ce s'a creat în jurul acestei vitale chestiuni.

O lucrare al cărei cost se urcă la atît de multe milioane; o lucrare pentru a cărei realizare s'au cheltuit decenii de muncă și de străduinți—nu poate fi dată în executare până nu va fi trecut toate drumurile, legale și naturale.

Și este și legal și natural, că pentru o operă așa de mare, oamenii cinstiți de la comună să stârnească concurenți cât mai mulți si să cate a căpăta oferte cât mai avantajoase.

Ce cuprinde de reu și de nemai auzit o a treia licitațiune pentru o lucrare de mult peste zece milioane. când experiența ne arată că trei licitațiuni au loc și la antreprize de câte-va mii lei?

Și să se noteze că lucrările în sine nu vor suferi, prin aceasta, nici o întârziere.

Până în April nu se va putea face începutul lucrărilor din cauza iernei.

Dacă licitația de la 27 Ianuar va fi cea de pe urmă—și va fi—ea va avea de resultat că lucrările vor începe la aceeași epocă, la care ar fi început si ofertantul ale cărui condițiuni ar fi fost acceptate în Noembre.

Votul consiliului comunal a dovedit deci că toate svonurile despre renunțarea la marea lucrare și despre demisia primarului și a consilierilor, nu era de cât una din acele multe și infame legende, cari trăesc scurtă vreme.

Vom avea apă—aceasta nu este o legendă.

Catedra de la București.

Domnul I. Tanoviceanu este indignat. Universitatea din Iași a îndrăsnit să protesteze în contra faptului că se pune un profesor definitiv de la acea Universitate să cancureze pentru a obține cu titlul de agregat provizor o catedră similară cu aceia pe care o ocupă, la Iași de zece ani de zile. Pentru D-nul Tanoviceanu, cestiunea e foarte simplă și argumentațiunea foarte simplistă.

„Ce fel? Senatul Universitar din Bu„cureşti emite o părere şi Universitatea „din Iaşi nu se supune?“

Senatul Universitar din București găsește că trebue să umilească Universitatea din Iași punând la concurs pe decanul Facultății de drept, și Universitatea din Iași nu e mulțumită!

Aceasta e mai presus de concepțiunea D-lui I. Tanoviceanu. D-sa caută în lege articolul «care prescrie că profesorii universitari pot să treacă *automatic* de la o Universitate la alta“, și negăsindu-l triumfă. Dar a uitat oare d-sa că această trecere automatică s'a practicat aproape pentru marea majoritate a profesorilor universitari din București și dacă nu ne înșelăm chiar pentru d-sa? Sau poate tocmai a constatat d-sa că prin ultimele treceri *automatice* s'a scăzut nivelul Facultăților de Drept? A uitat oare d-sa că legea face o gradațiune între candidații la catedrele universitare indicînd pe profesorii și agregații *în exercițiu* înaintea docenților și înaintea simplilor candidați? A uitat oare D-sa că un ministru poate să îndrepte o procedare greșită atuncia cînd esta convins că reu s'a procedat? D-sa găsește că pe dată ce comisiunea examinătoare compusă din „juriști de profesiune, profesori de legi,“ găsește legală părea Senatului Universitar din București, numai avea dreptul Universitatea din Iași —unde, se vede că de cînd a plecat Dl. I. Tanoviceanu, trecut *automatic* la București, n'au mai rămas nici juriști de profesiune nici profesori de legi—să protesteze în contra scăderei aduse prestigiului Universității de colegii din București și în contra dreptului ce și-l arogă Universitatea din București, de a trata pe picior de inegalitate pe cea din Iași. Care să fie cauza care îl face pe Dl Tanoviceanu să se ridice cu atâta vehemență în contra foștilor săi colegi? Faptul că comisiunea venită de la Iași ca să protesteze în contra acestei jigniri adusă universității de aci e prezidată de D-nul Climescu, fost senator liberal?

Așa pare că reese din articolul d-nului Tanoviceanu. Dar oare astfel trebue pusă cestiunea de către „un jurist de profesiune, profesor de legi“? D-nul Tanoviceanu ar fi trebuit să bage de seamă că dacă «unii colegi conservatori au căzut în cursă“, cum se exprimă d-sa, și s'au unit cu „colegii liberali“, este tocmai fiind că chestiunea este mai importantă decât bănuește dl. I. Tanoviceanu. Dar dl. Tanoviceanu revendică ținerea concursului „în interesul demnității ministerului Instrucțiunei“.

Nu credem că poate fi demnitatea ministerului de a umili una din cele două mai înalte instituțiuni culturale din țară, de-a nedreptăți pe un profesor vechiu, decan al Facultății de drept, de a călca spiritul legei și tradițiunea constantă în această materie. Și apoi am fi curiosi să știm de care demnitate vorbește dl. Ioan Tanoviceanu, căci dacă nu ne înșelăm, demnitatea ministerului trebue să însemne la d-sa demnitatea reprezentantului acestui minister, demnitatea ministrului. Și atunci se pune întrebarea întru ce demnitatea d-lui C. G. Dissescu, care nu a publicat concursul și care a promis comisiunei de Iași că va căuta să dea o soluțiune satisfăcătoare cestiunei, este atinsă, și întru cât este autorizat dl. I. Tanoviceanu să ia apărarea d-lui C. G. Disescu.

CATE-VA NOTE

Sârbovici și cu Imb-Erbiceanu, duioasa promiscuitate a *Liberalului* (nuanța Trajan) s'a dedat la reproduceri. Nu la reproduceri de celelalte: la reproducerea five-o'clock-urilor de la București.

Alaltăeri, la Bragadiru, erau adunați toți, adică cu aderenți cu toți: duzină întreagă.

Sîrbovici, representând aristocrațimea, a zis în toastul său, că tot crescând mascuri la Belgrad, a ajuns la convingerea că mai bine i-ar veni dacă s'ar putea tocmi slugă la unul cu blazon.

De aceea a băut pentru lordul de la Răcăciuni.

Celalalt, Imb-Erbiceanu, un fel de enciclopedie pe care soba a bătut-o la cap, a declarat că a avut un interview cu un liberal și că liberalul i-a zis că partidul este o ruptură ireparabilă și că la Socola sunt multe paturi vacante.

Pe urmă a vorbit despre aristocrați și a declarat că aristocratul este o vorbă.

In urmă, într'un moment de excepțională luciditate, a băut pentru Negură.

Astă seară are loc un alt five-o'-clock—la 9 ore—(în Serbia așa e moda) la un bărbat foarte ilustru.

Atât putem spune.

*

Noi am organizat manifestația pentru Nottara și *noi* am fluerat!

Și luați seama: am fluerat după ce numele lui Nottara era numai împrumutat pentru această împrejurare, căci, de fapt, totul era organizat de noi pentru d. Lascar Antoniu, care, în acea seară, nici nu fusese în Iași.

Uite o șaradă imbecilă la comiterea căreia trebue să fi presidat celebrul și picantul Imb-Erbiceanu?

O insultă

Excelentul nostru confrate *Patria*, în primul său articol București, sub semnătura V. Arion, scrie despre urîtul incident d-lui din gara Făurei:

D. Ghibănescu a fost greu insultat de d. N. Filipescu.

Ghibănescu a tăcut.

In două articole apărute în „Patria“, d. Nicu Filipescu a fost atins, nu în onoarea sa, ci în vanitatea sa de către d. Ghibănescu.

Dacă a înjura pe un adversar politic este a triumfa asupra lui, d. Filipescu este astăzi un triumfător.

Mă'ndoesc; și, dacă d-sa a rămas drept în nedreptatea ce a comis, i-a apărut deja desigur, acea umbră tăcută și tristă care în orele de reculagere ni se arată ori decâte ori facem o faptă rea și care se chiamă mustrarea de cuget.

Este cu neputință să nu fie contradicție între instinctul la care s'a supus și conștiința dreaptă a omului pe care-l cunosc.

Il cunosc de mult și'ntotdeauna a fost pentru mine o enigmă,—omul simțitor, impresionabil adesea până la lacrimi, generos pînă la sacrificiu, cu dragoste entusiastă pentru țară și neam, vesel și glumeț în cercul prietinilor săi, și care, îndată ce a trecut pragul casei sale și a eșit în lumea mare e destul să întîlnească figura antipatică a unui dușman, să prinză un cuvînt care nu e de laudă, să surprinză un surîs malițios pentru ca să devie arogant, brutal, nemilos, să insulte și să lovească.

De sigur, nu se poate cere nimului o renunțare absolută care, mai cu seamă în politică, ar fi o negațiune a vieței, dar se poate cere unui fruntaș politic să stăpânească într'însul instinctul rezbunării și să impue oarecare îndoială în judecățile sale repezi cari îl împing la acte brutale, chiar când crede că are dreptate.

Recunosc că este ceva îndrăzneț în acea primă mișcare care te'mpinge să răspunzi imediat la o nedreptate ce crezi că ți se face, dar un om de intelegență superioară e dator să se supuie unei prevederi mai înalte și să nu se facă, adesea fără să vrea, cauză de multă suferință în jurul său.

Și apoi, nu orice act de răzbunare umilește pe adversar și ne înalță pe noi; și tăcerea lui Ghibănescu mi se pare mai demnă de cît înjurătura d-lui N. Filipescu.

A se vedea în corpul ziarului amănuntele interesante pe care le publicăm cu privire la mersul tratativelor pentru concentrarea conservatoare și până la ce stadiu au ajuns acele tratative.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN RUSIA...

Lumea a primit aproape cu indiferență știrea condamnării la moarte a amiralului Nebogatoff, nefericitul fost comandant al flotei ruse în războiul de la Tsutsima. Rînd pe rînd glorioșii eroi de odinioară Stoessel, Kuropatkine, Rojdestvenski, Nebogatoff au urcat calvarul rușinei, mizeriei și osîndei; rînd pe rînd s'a dat în vileag micimea microscopică a celor mai „mari“ forțe cu care se fălea odinioară armata rusă și autocrația oficială, s'au spulberat legendele și aureolele false atît de celebrate ca salvatoare ale gloriei naționale rusești.

Parodia de proces care avu de urmare condamnarea la moarte „cu circumstanțe ușurătoare“ a amiralului a descoperit multe din plăgile rușinoase ale organizației militare în Rusia și cu toată străduința judecătorilor de a nu îngădui nimic neplăcut, de a nu chema martorii propuși, de a nu asculta decît ceea ce convenea oficialilor,—tot s'a întrevăzut spectacolul tragi-comic al acelei expedițiuni a flotei rusești cu vapoare ruinate, cu tunuri ruginite, cu marinari ce nu știau să înoate, cu artiliști cari nu văzuseră ghiulele.... Numai un Gogol sau un Cehov ar putea reda întreg ridicolul al unui atare aparat războinic trimis par'că numai pentru a nu se da de gol nenumăratele milioane furate; trimis par'că înadins ca să se înece în fundul oceanulni vapoarele dărăpînate unde oțelul era înlocuit prin...lemn boit, escadrele numeroase cari de abia la...Madagascar, în mijlocul drumului deci, făceau primele exerciții de tir!

Cu toate aceste comandanții, generalii și amiralii sunt duși înaintea consiliilor de război și osîndiți; onoarea patriei, se vede, cere această perindare a celer mai cu vază ostași învinși—vinovați că n'au dus la victorie acele armate dezarmate, acele șandramale plutitoare, denumite, în ironie, flota rusească, în fața cărora se găseau japonejii admirabil echipați, arzînd de nerăbdare, de bravură, de eroism, desprețuind moartea și iubind patria mai presus de viața lor proprie.

Tribunalele militare condamnă la moarte pe generali, curțile marțiale trimit la spînzurătoare pe revoluționari și pe visători,—Rusia oficială e liniștită, petrece, pune biruri și pregătește nuoi furturi de milioane de la viitoarele flote de război.

Rodion

Expoziția și ideia unității naționale

Unul din rezultatele cele mai mari și mai covîrșitoare ale expoziției jubilare, a fost de sigur acel la care ea nu a țintit de la început; acel indirect ce s-a adaos, pe lîngă scopul urmărit de marea manifestare a muncei și a propășirei poporului romîn; a fost întărirea ideei naționale și închegarea mai puternică a unității intelectuale și de simțimînt a neamului românesc.

Expoziția a fost o sărbătoare, nu numai pentru partea poporului român ce-a organizat-o, pentru noi locuitorii statului liber și neatîrnat, ci pentru întreg neamul românesc; căci reprezentanti ai lui, din toate unghiurile locuite de dînsul, au venit să-și desfăteze sufletul la priveliștile ce le-a desfășurat.

Cercetarea expoziției din partea Bănățenilor, a Transilvănenilor și a Bucovinenilor, mai pe urmă a Românilor din Arad și a celor din Macedonia, este de o nespusă însămnătate pentru viitorul poporului român. Nu au venit doar frații nostri din aceste regiuni, cîte unul ca ceilalți străini ce ne-au cinstit cu vizita lor; ci au venit în grupe mari, de mii de inși de odată, cu scopul vădit, nu numai de a vedea minunele îngrămădite în parcul național românesc, ci pentru a îmbrățișa pe frații lor, pentru a-i cunoaște de aproape, a le auzi graiul și cîntecul, acelaș graiu frumos și plin-curgător care se resfiră de pe buzele lui, ori el pleacă din a lui cugetare; aceiași cântare dulce și melancolică, în care se oglindește un traiu de chinuri, purtat împreună, timp de veacuri nenumărate. Au venit nu sporadic și individual, ci ca o parte din popor; căci au vrut ca popor să-și încălzească sufletul la razele unei gândiri comune. Nu uu venit Trausilvaneni, Bănățeni și Bucovineni să ne vadă și să ne salute, ci o parte diu Banat, o parte din Transilvania, o parte din Bucovina s'au desprins din ele și au trecut granițele cele făurite de oameni, pentru a se contopi un moment cu întregul mai cuprinzător din care fac parte. Și trebue să adăogim, că între acei Romîni ce au venit să ne cerceteze, erau mulți, foarte mulți țărani și preoți, conducătorii lor sufletești și razămul vieței lor; au venit chiar baștina poporului, nu represintanții lui mai mult sau mai puțin înstrăinați cu gîndul, dacă nu cu inima, de corpul poporului. Au venit țăranii, și preoții, pe a căror putere fizică și morală se sprijină viitorul neamului, aceia ce intrupează vînja cea mare a poporului român, in mușchii lui de oțel, mișcați de puterile unui suflet de criță.

* * *

Ce este această mișcare a fraților noștri, de cît un pas, încă unul făcut în spre închegarea unității naționale? Căci să se observe în cotro merge evoluția acestei idei, singurul far ce călăuzește sorții Romînilor, în frămîntările sbuciumate ale vieții lor.

După ce s'a făcut începutul contopirei Romînilor în un sigur trup prin unirea Moldovei cu Muntenia, săvîrșită de nemuritorul Alexandru Cuza voevod, ajutat de toți fruntașii neamului, prin învingerea celor mai mari greutăți — a început de la sine, ca romînii din țările sub-jugate să graviteze către centrul mai mare al vieții lor ce se alcătuise la sudul Carpaților.

Și precum gravitațiunea atrage corpurile întâi domol și încet, și apa își sporește repejunea, cu cât se aproprie de celălt corp care le atrage, așa și mișcările spre unitate ale Românilor au fost la început puține și înguste, dar au sporit necontenit, grăbind tot mai mult mișcarea spre contopire. Pe timpul lui Cuza Vodă, pe ici pe colea, se interesa cîte un ziar de dincoace de piscuri, despre cele ce se petreceau dincolo de ele, sau unul de acolo de cele ce se perindau la noi în țară. Cîte un ajutor, votat chiar de corpurile noastre legiuitoare, pentru intimpinarea nevoilor Romînilor de peste munți lăsa să se intrevadă, că suferințele unei părți erau și acele ale celeilalte.

In 1871 se ținu însă în Bucovina mare serbare la mormîntul lui Ștefan cel Mare, cea dintâi mișcare mai însemnată pe calea înfrățirei neamului celui despărțit prin o vitrigă soartă. Acel ce scrie aceste rînduri a fost ales el, dintre șepte concurenți, ca să rostiască o cuvîntare pe mormîntul eroului, și alegerea a fost făcută de trei mari cugetători, de trei mari suflete ale neamului: Alexandri, Cogălniceanu și Maiorescu.

In pornirea mea de tînăr student, depășisem în cuvîntare, marginile pe care

le putea învoi stăpînirea străină, cu îngăduirea căreia se ţinea serbarea, şi cei trei mari cenzori ai cuvîntărei mele tăiară din ea locurile acele, la care ideia unităţei neamului răsărea prea cu putere din vorbele mele. Cînd a fost însă să o rostesc—sub imboldul înflăcărărei, am uitat şi cenzură şi oprire, şi am spus tot ce aveam pe sufletul meu, în aplauzele nesfîrşite ale unei mări de capete ce umpleau frumoasa mănăstire a Putnei. De atunci Bucovina a înviat din moarte, şi a început o mişcare spre viaţa naţională, spre apărarea poporului romîn de copleşirea străină.

Apropierea noastră de Transilvania spori mai ales, de cînd începură a se arata în ea urmările întocmirei dualizmului. Această întocmire întări tot mai mult năzuinţa Ungurilor de a-şi întinde numărul prin desnaţionalizarea Romînilor. Fiecare ţipet al fraţilor de peste munţi pătrundea, ca un pumnal, în inima celor mai buni dintre Românii liberi. Dobîndirea neatîrnării şi ridicarea României la rangul de Regat avu un efect înălţător asupra sufletului conaţionalilor noştri care începură a vedea, în statul nostru, o stea ce se urca mereu pe cer, prevestitoare de o soartă mai bună.

De la o vreme însă preocupările cu soarta Românilor din Transilvania pătrunseră şi în organele noaste politice, şi domnul Dim. A. Sturza fu acel ce ridică întâi glasul, în parlament, pentru a se amesteca în trebile lăuntrice ale statului vecin şi *prieten* al Ungariei. Nu voim să cercetăm motivul pentru care a făcut-o; căci nu facem aici istorie, ci răsfirăm numai gîndiri din fuga condeiului, sub bătăile inimei; nu voim nici să cercetăm alte împrejurări care au făcut să curgă atîta cerneală, amestecată cu venin, din condeiul politicianilor noştri şi să se resfire atîta amar de pe buzele lor; nu voim să ne îndeletnicim nici cu decorarea lui Ieszensky, nici cu dezbaterea din cameră, în care s-au destăinuit numerile mandatelor, cu sumele cărora se ajutau Românii de peste munţi.

Un lucru rămîne netăgăduit. Prin acea intervenire, s-a adus în desbatere viaţa Romînilor din Transilvania în parlamentul Romîniei libere. Nu vrau să ştiu nici de cealaltă întrebare, dacă acest amestec al nostru în viata fraţilor ardeleni nu le-a făcut, pentru moment, mai mult rău de cît bine, de oare ce i-a dezbinat şi pe ei şi le a îngreuiat lupta.

Toate învinuirile pot fi adevărate. Nu rămîne mai puţin netăgăduit, că viaţa comună s-a întărit; că interesul pentru dînsa a sporit, atît dincolo cît şi dincoace de Carpaţi; că pulsul vieţei romîneşti a început a bate mai puternic, întru cît acum el era mişcat de două inimi, în loc de una.

Cînd s-a decorat pe Ieszensky, din o greşală, poate fără voinţă, şi s-a rădicat furtuna de indignare în piepturile tuturor Românilor care cugetă şi au o inimă, s-a întărit mai mult iubirea pentru fraţii noştri de peste munţi, de cum s-ar fi făcut lucrul din sute de fapte liniştite.

Şi cînd un guvern s-a prăbuşit la noi, din cauza Romînilor de dincolo, atunci ideia românească a făcut un pas din cele mai hotărîtoare, în înfiriparea ei pe calea veacurilor.

(Va urma)

ILIADE

Că'njuri pe cine eri slăveai
Şi-afecţiunile îţi schimbi,
Ca ziarist scuze, nu ai...
Dar ai... ca profesor de limbi.

„Opinia" în Provincie

Huşi: Sâmbătă 16 Decembrie a. c. deschizîndu-se sesiunea Curţei cu juri din judeţul Fălciu presidată de dl. Porfiriu, membru al Curţei de Apel din Iaşi, a judecat crima de omor săvîrşită de locuitorul Ioan Mocanu din comuna Şchiopeni, pentru care fapt a fost condamnat la un an închisoare.

*

Ministerul de Interne, în urma recursului făcut de locuitorii din comuna Berezenii jud. Fălciu a casat alegerea aprobată de delegaţiunea judeţiană, aşa ca în comuna Berezeni se va face din nou alegerea consiliului comunal.

*

Sâmbătă sara elita oraşului Huşi şi fruntaşii judeţului Fălciu au continuat seria „Pyknikurilor" din această iarnă, în salonul Prefecturei de Fălciu.

De astă-dată a fost multă lume şi s'a petrecut foarte bine.

*

Duminică 17 Dechembre a. c. a încetat din viaţă *Vasile Gâdei*, fost Proto-pisalt al Episcopiei de Huşi, fost profesor de musică bisericească şi vocală la Seminar şi Gimnasiul din Huşi.

Defunctul în etate de 63 ani a fost unul din cîntăreţii cei mai buni bisericeşti din ţară. Inmormîntarea se va face Marţi 19 Decembre la cimitirul Eternitatea din Huşi.

Transmitem condoleanţe familiei.

*

Numirea d-lui D. Ralle ca procuror de Fălciu a făcut cea mai bună impresie, dat fiind caracterul, presenţa şi integritatea sa, în exerciţiul funcţiunelor ce a ocupat.

*

Avocaţii din Huşi sunt pentru proectul d-lui M. Antonescu cu mici modificări, fiind de absolută necesitate a se legifera şi reglementa această profesie liberă în mîna cărora e încredinţată averea şi onoarea cetăţenilor, după cum s'a reglementat şi practicarea medicinei.

*

Era obiceiul la Primăria de Huşi să dea înainte de sărbători un bal, ca din profitul ce va resulta să se dea ajutoare populaţiei sărace. D-l Teodor Cerchez a găsit că mai nimerit ar fi să se lanseze liste de subscripţie spre a se strînge ajutoare pentru cei nevoeşi. „Nu prin satisfacerea plăcerei unora să alini suferinţa altora". Găsim că faţă cu scopul e mai nimerit a se strînge ajutoare prin liste de subscriere şi îndemnàm pe toţi cei cu durere de inimă şi milostivi, ca să-şi depună obolul lor, sub-scriind după putere pe una din listele ce li se vor presinta.

*

Toţi Huşenii au blamat atitudenea d-lui Nicu Filipescu faţă de deputatul Fălciului Gh. Ghibănescu; Dacă dl. Filipescu s'a simţit atins de articolele din Patria a d-lui Ghibănescu, trebuia să-i respundă prin Epoca, care e la îndămîna sa, nu prin bâtă sau sudalmă să-şi aline necazul.

———

Botoşani 1906 Decembrie 18.

Concertul societăţei corale „Doina Moldovei".—Eri seara a avut loc în sala teatrului Popovici, concertul organizat de societatea corală *„Doina Moldovei"* fondată la 1 Iulie a. c. sub conducerea energicului şef al muzicei batalionului 8 de vînători: Locot. G. D. Chiriţescu.

Sala, feeric luminată, era arhi plină de tot ce societatea botoşeneană are mai distins.

La orele 9 concertul se deschide cu „Lugoşana" executat de corul mixt, apoi „Dorul meu şi auzit-am" de Mureşeanu; „Dute dar" şi „Morarul" au fost executate admirabil.

La partea II coruri bărbăteşti — Serenada, de Schumann; „Vino lele" şi „Bobocele şi inele"; executate cu o deosebită măestrie.

Orchestra batal. 8 vânători, a executat „Intermezzo" de E. Vehl; „Variaţiuni pentru piston" de Strebingher; „Raimond" de Thomas; iar a patra bucată „Danse Macabre" de Sain-Saëns; prima audiţie.

Artiştii au fost foarte viu aplaudaţi de publicul asistent, chemându-i de repetate ori la bară.

*

Societatea corală organizează un mare concert, din a cărui fond să se îmbrace elevii saraci, care fac parte de la şcoala de băeţi No. 2 de sub direcţia preotului Cernescu; nu ne îndoim că publicul îi va da sprijinul şi de astă dată.

Grossu

Litere-Ştiinţe-Arte

Ziarul „Mattino" din Neapole, publică o scrisoare autografă a lui Heinrich Heine adresată celebrei princese Christina Belgiojoso, renumită prin frumuseţa ei, ca şi prin rolul ei în resboiul pentru libertatea şi unitatea Italiei.

Despre dînsa scrisese Heinn odată că iubeşte Italia, nu numai pentru comorile ei artistice şi peisagiile admirabile, ci şi pentru că a dat naştere unei femei aşa de irezistibile.

Iată scrisoarea:

Montmorency, 20 Sept. 1849.

Prea frumoasă princesă! Nu vă pot ierta vizita pe care mi-aţi promis-o; numai cât în loc de a veni la Montmorency, bine-voiţi a veni să mă vedeţi la Paris, faubourg Poissonière 41 unde voiu sta cîte-va zile. Boala mea a devenit de nesuferit, paralizia a cuprins şi picioarele şi toată partea de jos a corpului, aşa că de 15 zile nu mai pot umbla de loc. Sic transit gloria mundi! Vă rog păziţi-vă bine sănătatea. Complimentele mele d rei Marie, la care — nu ştiu — m'am gîndit adese-ori în singurătatea mea. Sunt, Princesă, al vostru prea plecat, prea supus şi prea bolnav, H. Heine.

*

Interesantul proces — despre care am vorbit la timp—dintre împresariul Schurman şi cîntăreaţa Emma Calvé s'a sfârşit prin condamnarea acestei din urmă la o amendă de 10.000 franci. Motivul procesului era că primadona îşi permisese, pe scena teatrului din Dresda, unde se cînta «Carmen», să insulte grav pe partenerul ei „Don José".

*

Ziarele germane anunţă că teatrul istoric al curţei din Weimar, care dsteazǎ din timpul marelui duce Carol Alexandru şi pe scena căruia s'au jucat piesele lui Goethe şi Schiller, a fost distrus de un incendiu.

Focul s'a aprins în timpul unei repetiţii şi s'a comunicat întregului edificiu.

*

Un ziar popular din Paris organizînd o consultaţie asupra oamenilor cari au adus cele mai mari servicii naţiunei şi lumei, respunsurile — sunt în număr de aproape două milioane — au avut de rezultat următoarea clasificare: Pasteur, Victor Hugo, Gambetta, Napoleon I, Thiers, Carnot, Curie, Al. Dumas tatăl, dr. Roux. etc.

*

Celebrul tenor Caruso a sfîrşit prin o împăcare cu Americanii. Dovadă e că şi-a cumpărat o fermă întinsă în Putman County, alături de proprietăţile lui Rockefeller.

Cîntăreţul are intenţii de a întrebuinţa terenul ca loc de vînătoare, locul fiind situat în mijlocul unor regiuni pitoreşti bogată în coline şi păduri.

*

HARALAMBIADE

Sermanul, de atuncea...
— Aşa mi se şopteşte —
E trist din cale-afară;
Ci că se le-căeşte.

*

FRICĂ DE SUFLARE

Pe sufleor să-l dee-afară,
A făcut pe dracu'n patru;
S'a temut într'una bietul
Să nu-l sufle de la teatru...

Informaţii

După propunerea părintelui Vasiliu, consilier comunal, s'a hotărît zidirea unei şcoli primare mixte pe locul viran din Păcurari, foasta proprietate Xenopol.

Până în Septembrie noua clădire va fi terminată.

—

Consiliul comunal, întrunit eri seara, a hotărît să se ţie, în ziua de 27 Ianuarie 1907, o a treia licitaţiune în chestia apei şi canalizărei oraşului.

—

In Iaşi a apărut un nou ziar *Vocea Meseriaşilor*.

Dorim isbîndă noului confrate.

—

Nu s'a putut găsi încă un local provizor pentru serviciile centrale ale poştei şi telegrafului.

O ofertă făcută presidentului societăţei „Cultura" de a ceda localul acelei şcoli, a fost respinsă, neexistînd, în această privinţă, un vot al adunărei generale.

Acum se urmează tratative cu proprietarul hotelului Vanghele.

Găsirea unui local este de absolută urgenţă în vedere că antreprenorii restaurărei palatului administrativ au dat ca ultim termin pentru evacuarea sălilor, ziua de 1 Ianuar.

—

Aseară, la ora 6, corespondentul nostru din capitală ne-a comunicat prin telefon trista veste despre încetarea din viaţă a lui C. C. Ştefănescu, preşedintele secţiei 3-a a Curţei de Casaţie.

Defunctul intrase în magistratură la 10 Iunie 1865 ca judecător supleant al Tribunalului de Ilfov; fu numit apoi judecător de instrucţie în 1866; procuror pe lîngă Curtea de Apel în 1871; devine apoi consilier la aceiaşi Curte în ziua de 20 Februar 1873.

Devenit apoi procuror pe lîngă Curtea de Casaţie în 1879, a fost numit consilier la Inalta Curte în ziua de 28 Iulie 1882 şi pe ziua de 1 Septembrie 1905 a fost numit preşedinte al secţiei a 3-a a Curţei de Casaţie.

Magistratura suferă o mare perdere în persoana d-lui C. C. Ştefănescu, care avea 38 de ani de serviciu şi se bucura de stima tuturora.

—

De cînd a plecat de la teatru d. Lecca, au avut loc trei spectacole, cari au dat o reţetă totală de 3180 *lei.*

Sub direcţia d-lui Lecca reţeta cea mai mare, în mediu, a fost de 400 lei. *Cu piese ca* Lumea mare, Victimele legei, Balamucul—*e de mirare că s'a făcut şi atîta.*

*

Un ziar, care luase cu straşnică patimă apărarea d-lui Lecca, scrie în numărul seu de azi:

„Vederile noastre în chestiunea d-lui Leca, fostul director al Teatrului din Iaşi sunt următoarele: d-nul Leca era un bun director, putea să facă mult pentru bunul mers al Teatrului, dar era un bătăuş ordinar şi un grobian care a mers până în a înjura de mamă pe o bătrînă artistă pe cînd juca pe scenă la o repetiţie.

Brînză bună în burduf de cîne!"

Nu este nevoe să comentăm această revenire la sentimente mai bune a ziarului local.

—

Peste cîte-va zile simpaticul nostru electrician, d. Anton C. Bottez începe un nou ciclu de serate cinematografice, în sala Coloseului Regal (Teatrul-Circ Sidoli). D-sa şi-a îmbogăţit repertorul cu cele mai nouă apariţiuni cinematografice, aduse special pentru acest ciclu, de la cele mai principale case din Paris şi Londra.

„Atentatul în tren" şi „Orfelina" scene cinematografice reuşite la perfecţie, vor face furori în oraşul nostru.

Asemenea şi-a procurat noile aparate electrice „Clarke" care resfrîng asupra pînzei o lumină 3600 lumînări—cea mai puternică din câte s'au văzut până astăzi.

Vineri 22 Decembrie are loc prima reprezentaţie.

—

Cînd un profesor de limbi ie director la o gazetă, nu se poate să se publice informaţii alt-fel redactate de cit acea pe care o reproducem aci:

Tramwaiul No. 6 condus de manipulantul Sârghi, a dat peste locuitorul P. Roşu din Camarna, lovindu-l la frunte şi mîna dreaptă.

Imediat el fu transportat la spitalul evreesc, unde după ce fu pansat şi apoi pus în libertate.

Care vr'a să zică după stilul lui Sîrbovici, cînd cine-va ieste călcat de tramvaiu, el nu trebuie numai transportat la spital şi îngrijit ci trebuie şi arestat. Pentru P. Roşu care are probabil vre-un drept de recunoştinţă din partea lui Sîrbovici de la *Liberalul*, nuanţa hotel Trajan, s'a făcut excepţie, el a fost pus în libertate, *„unde* după ce fu pansat şi *apoi* pus în libertate"

Aşa cap aşa căciulă. Sîrbovici director de gazetă, nu se putea ca gazeta să fie alt-fel redactată.

—

Comisiunea ce s'a întrunit spre a cerceta titlurile celor trei candidaţi la catedra de sculptură de la şcoala de bele-arte din Iaşi, a găsit superioare pe acelea ale d-lui C. Bălăcescu.

D-nii Hegel şi Serafin, membrii în comisiune, s'au întors seara la Bucureşti.

—

Tribunalul s. II a fixat pentru ziua de 9 Ianuar cererea unui creditor din Bucureşti pentru declararea în stare de faliment a comerciantului N. I. Rosenblum, proprietarul magaziei „Bazarul din Berlin".

—

Cazul Rapaport.—După ce procesul a fost repledat, curtea şi-a dat sentinţa. A respins apelul procurorului de Botoşani în ce priveşte pe Domnica Suceveanu şi a admis eliberarea ei pe cauţiune.

A primit apelul în ce priveşte pe Rapaport respingând eliberarea lui pe cauţiune. Rapaport a declarat recurs.

—

Scandalul de Sâmbătă

E foarte greu s'o descurci cu cei de la *Liberalul* (nuanţa Trajan). E un amestec de rea credinţă şi de prostie, care stăpâneşte pe scriitorii acelui pretins ziar.

Li s'a spus că manifestaţia pentru Nottara, era, de fapt, la adresa d-lui L. Antoniu.

Imbecilii au crezut.

Scandalul l'au provocat ei însăşi, prin articole apărute în ajun.

E greu să discuţi cu imbecilii şi de aceea, cu multă plăcere renunţăm la aceasta.

—

Fapte Diverse

La cercul „România a avut loc asară o întrunire a membrilor săi.

*

Femeia Maria Gologănescu, din str. Albineţ 42, s'a plîns că i s'a perdut un copil al ei, C. Vasiliu, în etate de 7 ani.

*

Bătrînul P. Grümberg, pe când trecea linia ferată, a fost trântit jos de nişte vagoane şi rănit uşor la cap şi mînă.

*

La rampa gărei Ciurea un tren de marfă a trecut peste locuitorul Gh. Filip, din comuna Cosmeşti.

Grav rănit, locuitorul a fost transportat la Iaşi şi internat la spital.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

21

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

D. de Longpré, care îşi adora nepoata, luase iniţiativa de a da o serie de baluri şi serate, în scopul de a da prilej nepoatei sale ca să distreze puţin şi ast-fel porţile atâta vreme închise pentru ori-ce străin, trebuiau a se deschide larg, pentru a face loc expasiunei iubitoare a lui Maxim.

Marchizul sosea deci la vreme.

La primul bal dat de d. de Longpré, Bonenil figura pe lista invitaţilor.

In timp ce el asista la serată, un tânăr înfrigurat aştepta afară, plimbându'se cu nerăbdare în faţa porţei, aşteptând pe amicul seu, care —cugeta el suspinând—era admis a lua parte la serbarea dată în onoarea aceleia pe csre el o adora.

In fine, de Bonnenil apăru şi Maxim alergă grăbit la el.

— Adorabilă! se mulţumi de a răspunde marchizul.

Maxim trase pe amicul seu în lungul străzei, şi îl făcu să-i repete toate incidentele amănunţite ale seratei.

Charles nu mai înceta cu elogiile şi entusiasmul seu era la înălţimea diapasomului amicului seu.

— Şi acum, trebue cu ori-ce preţ ca să mă presinţi.

— Bine-înţeles, răspunse marchizul.

Cu toate aceste, desigur, fără nici un motiv, Charles întîrzie de a face presentaţia promisă, în detrimentul şi spre marea nerăbdare a iubitului Maxim.

— Iată amice, scrisoarea ta de invitaţie, zise el într'o zi amicului seu.

Charles pronunţă aceste vorbe surizând.

Maxim, care nu mai ştia pe ce lume se află, sărea încunjura gâtul seu. Serbarea avea loc a doua zi.

Până la ora în care trebuia să înceapă, tânărul student fu agitat, înfrigurat; pentru prima oară în viaţa sa, el nu luă aminte la cele ce-i spunea frumoasa Marion, care văzîndu-l într'o ast-fel de stare extraordinară, se preocupa mult de el.

Tânărul student nu auzia, el nu avaa de cât o singură preocupare, aceia de a vedea sosită ora mult aşteptată în care porţile otelului Longpré se vor deschide pentru el.

Totul soseşte, chiar fericirea mult dorită; momentul atît de aşteptat sosi şi Maxim putu să urce scările vechiului otel şi să pătrundă în saloane.

Invitaţii erau în număr destul de mare; tânărul nostru, ori cât de amorezat era, nu îndrăsni să sosească mai de vreme şi să lase ast-fel a se întrevedea nerăbdarea lui.

Charles, care se instituise ca cicerone al amicului seu, presintă pe Maxim d-lui de Longpré. Alice era lângă bunicul ei. Văzând pe tânărul student, ea recunoscu pe cavalerul ei de minut, şi tresări.

Ori cât de imperceptibilă ar fi fost acea tresărire, marchizul de Bonnenil o zări, şi încruntă sprincenile.

Cât despre Maxim, tremurând de emoţie, se închinase în faţa tinerei fete, fără a pronunţa o vorbă şi fără a îndrăsni să privească în ochii aceleia care îl făcea să tremure.

Turburerea tânărului student, fu, fără îndoială, observată de tânăra fată, care roşi şi apoi păli îndată.

O dată precentarea terminată, Charles se grabi să atragă în altă parte pe amicul seu."

Fiul frumoasei Marion, era cu desăvârşire turburat. El de ordinar atât de vorbăreţ, nu vorbea de cît în monosilabe, privind cu indiferenţă la această mulţime care umplea saloanele splendid iluminate.

Acum el îşi dădea seamă că nu era suficient faptul că fusese presintat tinerei fete, mai ara un lucru, esenţial, acela de a vorbi cu ea; de astă-dată Maxim nu mai vorbi amiculni seu de această dorinţă. Dar marchizul bănuind preocuparea tînărului seu amic, şi voind al determina să-şi schimbe inţenţia, caută să-l atragă în sala de joc.

— Pe cinste! nu, nu voi juca astăseară, zise Maxim.

Şi fără a adoaga o vorbă, el părăsi braţul tovarăşului seu şi dispăru printre convivi.

De Bonnenil, îşi muşcă buzele, dar nu nu îndrăzni a se opune actelor colegului seu.

Maxim ajuusese, din grupă în grupă, tocmai la stăpâna casei. După ce se opri câte-va minute pentru a contempla, spre a o găsi mai frumoasă de cum i apăruse pentru prima oară, el îşi făcu curaj şi îndrăzni a se apropria de dânsa şi a intra în vorbă.

Alice, văzuse ea pe timidul ei adorator?

Poate.

(Va urma)

Romînii basarabeni și Duma

Fraţii noştri din Basarabia nu încetează de a da semne de o viaţă pusă în mişcare prin marile tulburări Ruseşti, ast-fel ziarul lor Basarabia în No. 55 din 17 curent publică următoarele:

„Naţia noastră Moldovenească precum şi alte neamuri omeneşti. a dat din sine bărbaţii şi luptătorii sei, cari au luptat pentru neamul său şi slobogiunei şi neatîrnărei lui cu păgânătatea turcească şi altele. Şi poate că chiar şi străbunii noştri, Moldovenii din Basarabia au fost în mijlocul ceiora vulturi-eroi, care prin sînge şi foc apărau drepturile omenesti ale neamului nostru. Dar vremea se schimbă. norodul capătă alte păreri în vieaţă, ba chiar şi alte dureri, care s'atrag, poate că, şi nu de la păgâni, ci de la creştini, cari îs mai răi de cât păgînii. Una ca aceasta s'a întâmplat şi cu noi Moldovenii din Basarabia. Aproape acuma un veac întreg au trecut decînd împreună cu poporul rusesc, de către care am fost lipiţi, suferim, *jugul biurocratimului* rusesc, şi tăcem şi suspinăm. Şi nu că tragem nevoi de la naţia rusască, care este o naţie, putem să-i zicem foarte blândă şi bună la inimă, ci suferim suspusele obijdii de la un pumn de biurocraţi, cari au alcătuit viaţa în ţară drăceste şi de la care sufere chiar şi întregul popor al Rusiei.

Şi am suferit neridicând glasul de nemulţumire fiind-că n'am avut nici un mijloc a ne lumina; iar fără ştiinţi nu se face nimic. Şi numai acuma, mulţumită marelor împrejurări, care au avut şi au loc în sînul Rusiei, noi cu'ncetul, cu'ncetul începem a căpăta mijloace pentru a ne îndrepta viaţa noastră pe *cale naţională* şi de aceea şi omenească. Iată de ce noi şi zicem că lupta poporului rusesc pentru drepturile omeneşti şi cetăţeneşti are mare însemnătate pentru noi Moldovenii şi cetăţenii Rusiei. Iată de ce noi tragem mare nădejde şi de la Duma imperială, fiind că ia este pân ce cel întâi mijloc pentru toţi şi pentru noi în lucrul dobîndirei drepturilor cetăţeneşti omeneşti şi naţionale.

Iată de ce, dacă vorba ni-a mers despre Duma imperială, noi trebue foarte bine să ne folosim cu numita dumă: anume să trimetem în ea oameni cinstiţi şi bine-voitori norodului, care bărbăteşte vor sta pentru *pămînt şi drepturi*, pentru *şcoli naţionale moldoveneşti* şi pentru *autonomie* poporului Moldovei din Basarabia. Să ne gândim foarte bine pentru lucrul acesta, fiind-că de la el atîrnă foarte mult sau chiar şi tot. Vremea alegerilor în dumă din ce în ce se apropie. Să fim gata, ca nu iar să ne prindă nepregătiţi precum să cuvine.

Ultime informaţii

Publicul se interesează foarte mult cu tratativele de concentrare conservatoare, tratative despre care cel dintâi ziarul Opinia *s'a ocupat, dând publicităţei toate amănuntele în privinţa stadiului unde au ajuns aceste tratative.*

Interesul publicului explică în acelaşi timp despre versiunile cari circulă de ieri încoace şi care presentau aseară concentrarea conservatoare ca un fapt îndeplinit, ba dădeau indicaţiuni chiar şi în privinţa modului cum va fi alcătuită viitoarea listă ministerială.

Adevărul este că acele tratative n'au dat încă un astfel de rezultate şi se pare chiar, că au intervenit oare care mari dificultăţi.

Intr'adevăr, după cît se pare, d. P. P. Carp n'a renunţat la pretenţia de a se dizolva corpurile legiuitoare pe cînd unii din d-nii miniştrii nici nu admit discuţia pe această temă şi nu vor să audă de dizolvare.

De alt fel chestiunea nu va fi probabil discutată acum în ajunul serbătorilor, cînd cei mai mulţi din oamenii noştri politici pleacă, ci va forma obiectul tratativelor între fruntaşii partidului conservator la reluarea activităţei vieţei partamentare,

---

Decanul baroului din Iaşi a făcut cunoscut tuturor celor lalţi decani că congresul avocaţilor va area loc la 28 c.

Se crede, totuşi, că congresul nu va putea avea loc de cât la începutul lui Ianuar.

Parchetul de Bucureşti a reluat astă-zi afacerea neregularităţilor ce au fost descoperite la creditul rural.

D. D. A. Sturdza. directorul creditului a fost citat astă-zi la judecătorul de instrucţie, ca informator.

In vederea întocmirei proectului de lege pentru organizarea magistraturei, membrii înaltei curţi de casaţiune s'au întrunit in plenium şi-au discutat chestiunea reorganizărei înaltei curţi de casaţie.

In urma discuţiunilor urmate s'a decis a se interveni pe lîngă ministrul justiţiei şi a se cere între altele:

Reînfiinţarea postului de prim-preşedinte, pe lîngă preşedinţii, celor trei secţiuni.

Modificarea competenţei celor trei secţiuni ale înaltei curţi astfel încît să se mai diminueze lucrările secţiunei I, care este actualmente prea împovorată.

Cerinţele înaltei curţi fiind aduse la cunoştinţa d-lui ministru au fost admise în principiu şi probabil vor fi introduse în proiectul de lege mai sus menţionat.

Putem comunica de pe acum că scandalul provocat Sâmbăta trecută la Teatrul Naţional de către autorii morali şi materiali de la Liberalul *(cel de la Traian) va face obiectul unei discuţiuni in parlament imediat după deschiderea corpurilor legiuitoare, cînd se va discuta interpelarea cu privire la cazul Davila-Nottara.*

Aceasta nu pentru că faptul în sine izolat ar presenta o importanţă oare care, ci numai în scopul de a fi demascată şi mai bine politica meschină a scribilor şi inspiratorilor de la acea foae pretinsă conservatoare şi încă oficioasă. Vor avea ocazia să vadă că poate fi frumos şi la cameră nu numai la Brăila.

Societatea studenţilor „Solidaritatea" se va asocia şi ea probabil, la protestul studenţilor de la Asociaţia şi Societatea studenţilor în medicină, împotriva atacurilor indreptate contra lor în „Evenimentul".

Pentru ora 1 d. a. comitetul este convocat şi probabil că vor adera la protestul în chestiune.

D. I. Russu, controlor la băncile populare, va ţinea Mercuri 20 curent, ora 8 seara, o conferinţă, în localul Cercului Studiilor economice şi financiare, tratînd despre Băncile populare şi mişcare economică la sate.

In tot timpul vacanţei judiciare, lucrările urgente ale Curţei de Apel vor fi expediate de d. consilier D. Grigorovici, iar în zilele de sărbătoare la domiciliul acestuia, stradela Bărboi.

Ca grefier a fost desemnat d-nul V. Culianu.

*

Camera de punere sub acuzare a respins astăzi apelul făcut de Cohn şi Meierovici, doi mari neguţitori din Botoşani, cari au fost depuşi în urma mandatului de arestare dat de judecătorul de instrucţie, care îi acuză de faliment fraudulos.

Acuzarea a fost susţinută de d-nul procuror Hamangiu, iar apărarea de domnii Nicoleanu şi Nicolaide.

*

Curtea secţia I a condemnat la 15 zile închisoare pe misitul I. Rabinovici, care a pus pe un ţăran să predee o scrisoare adresată unui avocat. unui alt avocat.

Studenţii şi Evenimentul

— Un protest al studenţimei din Iaşi —

Din partea studenţimei din Iaşi, primim următoarele, pe care ne grăbim a le publica cu plăcere:

Domnule Director,

Asociaţiunea generală a studenţilor din Iaşi „Uniunea" urmînd tradiţia studenţimei de a apăra şi a manifesta pentru ori-ce nedreptăţit, mai cu seamă cînd el este unul din aleşii neamului, a crezut de cuviinţă să organizeze o manifestaţie de simpatie pentru Const. Nottara, primul artist al scenei române şi surgunitul de astă-zi din templul artei din Capitală.

Organizând această manifestaţiune, Asociaţia „Uniunea" a văzut cu multă plăcere cum la ea s'a asociat întregul public iaşan şi toate societăţile studenţeşti, ori cât de divizate ar fi în chestiunile privitoare la organizaţia proprie studenţească, sunt însă unite şi complect înţelese cînd e vorba de a-şi spune cuvîntut, aşa cum cere şi tradiţia şi demnitatea studenţească.

Am avut însă şi mâhnirea de a vedea cum câte-va instrumente inconştiente au tulburat înălţătoarea sărbătorire a lui Nottara şi ca şi cum lucrul acesta nu ar fi fost suficient, instigatorii, autorii morali ai acestei tulburări, continuă a avea o atitudine pe care ne ferim de a o califica.

Ast-fel în ultimul număr al ziarului „Evenimentul", se aduc, sub diferite forme, două învinuiri studenţimei ieşane, invinuiri foarte grave, dacă ar fi adevărate, şi cu atât mai reprobabile cu cât ele au fost aduse fără de nici o dovadă.

Ponegritorii studenţimei voesc în primul loc să vază în acţiunea de Sâmbătă seara a studenţimei ieşane un scop ocult, organizarea unei manifestaţiuni pentru alt cine-va de cît pentru Nottara.

Lucrul acesta îl respingem cu indignare şi suntem foarte surprinşi de mirarea pe care o exprimă acei scribi, că de ce am fi manifestat pentru Nottara, dacă n'am fi urmărit şi un alt scop.

Dar pentru Dumnezeu!, cât de joasă trebue să fie concepţia acestor oameni despre rolul studenţimei ca să nu poată să priceapă o manifestaţie sinceră pentru un mare artist nedreptăţit.

Când şi unde studenţii au rămas impasibili la ast-fel de întâmplări şi pentru cine oare au manifestat colegii noştri din Capitală când l'au dus în triumf pe Nottara de la Teatrul Lyric?

Şi suntem cu atât mai mâhniţi, cu cât ast-fel de invinuiri ni se aduc de către un ziar în fruntea căruia se află un profesor universitar şi care ar putea să ştie că studenţimea cinstită şi pururea încălzită de dragostea pentru cauzele drepte şi mari, nu se înjoseşte a se transforma în instrumentul nimănui şi nu merită să fie ast-fel nedreptăţită prin acuzaţiuni de acele cari au văzut lumina publicităţei prin numitul ziar.

Ni se mai aduce ca invinuire că procedînd aşa cum ne-am manifestat Sâmbătă seara, n'am avut în vedere pe artistul Nottara ci pe un anumit personaj politic din Iaşi. Această acuzare nu merită a fi discutată şi relevînd-o voim numai să constatăm cît de trist este ca un ziar să găsească prilej până şi într'o chestie care nu priveşte de cît nedreptatea adusă unui talentat artist, ocaziunea de a se răsboi cu cine nu-i place, luînd ca temă acţiunea noastră sinceră, întru nimic neînfluenţată de condiţiuni politice. Constatînd faptul ne ferim iarăşi a trage concluzia căci ca studenţi noi nu uităm, ori cît de mare ar fi nedreptatea ce ni se face, respectul cuvenit acelora cari fiind puşi în fruntea Universităţei sunt datori să predice adevărul, numai adevărul, dragostea de ideal şi neam.

N'am făcut şi nu vom face nici odată confuzie între ceia ce ne dictează constiinţa şi demnitatea noastră de studenţi şi sentimentele noastre de simpatie sau de antipatie pe care le-am putea avea personal contra cui-va, n'am făcut servicii şi n'am căutat să servim pe vre-un personaj politic precum în intenţta noastră n'a fost nici un moment că manifestaţia pentru artistui Nottara este o manifestaţie contra guvernului şi contra d-lui Ministru al Instrucţiei publice.

Şi pentru ca bârfitorii, în a căror minte nici nu poate intra, că ast-fel de manifestaţiuni pot fi făcute cu preţul unor sacrificii materiale din partea studenţilor, să afle lucruri corespunzătoare cu adevărul, afirmăm pe cuvântul nostru de onoare ca oameni şi ca studenţi că cheltuelile necesitate de această manifestaţie au fost făcute cu preţul scontărei lefei unora dintre noi, şi dacă lucrul surprinde pe mulţi, vina nu este a noastră căci fapta noastră este în concordanţă cu deviza: *totul pentru ideal şi ţară.*

C. Jornescu
Preşedintele asociaţei generale a studenţilor din Iaşi «Uniunea»

Am aderat din suflet la frumoasa manifestaţie organizată pentru serbătorirea marelui artist Nottara şi considerăm drept naivităţi invinuirile ce se aduc colegilor mei, membrii ai societăţei studenţilor în medicină cari au considerat de a lor datorie de a participa la serbătorirea artistului Nottara.

N. GH. CADERE.
Preşedinte Societăţei Studenţilor în medicină din Iaşi.

Joi seara 21 Decembrie, elevii Liceului Internat vor da o serbare intimă. Se cunoaşte succesul producţiilor anuale date de elevii acestui Liceu şi cu cîtă plăcere au fost gustate de public. De astă dată producţia e numai pentru elevii şi proprofesorii Liceului cu o mică intrare in folosul fanfarei. De necontestat ca se lucrează la Liceul Internat; Profesorii şi elevii se'ntrec stimulîndu-se reciproc, sub îngrijirea şi ochiul vigilent al harnicului lor Director doctorul Theodor Nicolau.

Acest soi de manifestare artistică a elevilor închee plăcut activitatea şcolăréscă din această primă parte a anului, punîndu-le sub ochi rezultatul artistic la care au ajuns şi stimulîndu-i pe viitor. In această şcoală model, cu care Iaşul trebue să se fălească, nu se'nvaţă numai carte dar se deşteaptă şi se cultivă şi gustul artistic în elevi.

Iată acum şi programul din care esă în relief oare-cum fanfara care e cea mai bună dintre fanfarele tuturor şcoalelor din Iaşi:

Partea I

1) Defilier march
Les deux Sylphides, Polca de concert (Fanfara)
2) Declamaţie
Wieniavschi — Muzica p. vioară
4) Gounod—Serenadă p. mandolină
5) Gillet — Pizzicati
Caudela—Potpuori naţional (Orchestra)
6) Monologuri
7) Faust—fantezie p. piano
8) Boulch—trio p. violină
9) Americanicher toler march (Fanfara)

Partea II

1) Vache der Königin marc uvertură pentru Fanfară
2) O cemedie de Labiche: Domnul cere scuze
3) Vom Fels zum Meer — (Fanfara).

INSTIINTARE

D-nii avocaţi sunt încunoştiinţaţi că continuarea discuţiunei asupra proectului de organizare al corpului de avocaţi s'a amânat pentru ziua de Joi 21 c. ora 2 p. m. în sala de consiltu a primăriei locale.

P. Zamfirescu.

Poşta Redacţiei

Institutor, Piatra-N.
Vom putea respunde peste cîte va zile.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic secial al „Opiniei"

Bucureşti 19 Decembrie

In jurul concentrărei

Ziarul Ţara *publică un lung articol de reportagiu cu privire la mersul tratativelor pentru realizarea concentrărei conservatoare.*

Numitul ziar susţine că toată lumea este doritoare ca înţelegerea să devie un fapt îndeplinit.

Foarte rar se vede un răzleţ nemulţumit dar n uprea are curaj să-şi arăte nemulţumirea căci ştie că ar fi înlăturat.

Mersul Tratativelor

Bucureşti.—*Ziarele află că în urma întrevederei dintre d-nii Gr. Triandafil şi Al. Marghiloman, preşedintele Camerei, ar fi cules impresia că s'au ivit mari dificultăţi, ast-fel că realisarea concentrării conservatoare pare a fi puţin probabilă.*

Moartea Generalului Priboianu

*Bucureşti.—**Mareşalul palatului, generalul M. Priboianu, a murit astă-zi aci. Acum două zile generalul Priboianu căzu bolnav de uremie, consecinţa unei nefrite.***

Şedinţă solemnă la Casaţie

Bucureşti.—*Inalta Curte de casaţie a ţinut astă-zi o şedinţă solemnă de doliu, pentru moartea lui G. Ştefănescu, preşedintele secţiei contenciosului.*

Şedinţa a avut loc în sala secţiunelor unite şi a fost prezidată de d. Scarlat Fereckyde.

D-sa a adus elogii magistratului superior şi omului integru care era admirat pentru erudiţia sa judiciară şi stimat de toată lumea pentru caracterul său integru.

Din partea parchetului general al înaltei curţi, a vorbit în acelaş sens, d. Ciru Economu, procuror general.

Baroul prin decanul său, d. M Antonescu, s'a asociat la doliul magistraturei, aducând adânci regrete pentru moartea prematură a distinsului magistrat.

Plecarea D-lui T. Ionescu

Bucureşti.—Mâine seară, cu acceleratul de 5.55, d. Take Ionescu va pleca în străinătate.

Ministrul finanţelor se va opri pentru 2 zile la Viena.

Suspendarea şedinţelor Curţei de Casaţie

Bucureşti.—In urma morţei lui G. Ştefănescu şedinţele curţei de casaţiune au fost suspendate de astă-zi şi până la 2 Ianuarie.

Dizolvare de consilii

Bucureşti.—Consiliul comunal din Calaraşi a fost dizolvat,

Preşedinte al comisiunei interimare a fost numit d. Dumitrescu deputat şi fost primar.

Se vorbeşte de asemenea despre dizolvarea consiliului comunal de Focşani.

Preşedinte al comisiunei interimare va fi numit, probabil, d. dr, Cătulescu senator.

Teroriştii

Berlin.—Ştiri din Petersburg arată că acţiunele teroriştilor au reînceput.

De această dată operaţiunile lor au loc în porturi. Ei fac să sară în aer corăbii, ceea ce produce panică în mulţime.

Intrevedere între miniştrii

Buda-Pesta.—*Ziarele de aci sunt informate, că, cu prilejul trecerei sale prin Viena, d. Take Ionescu va avea o întrevedere cu contele Aehrental, cancelarul imperiului, cu privire la încheierea tratatului de comerţ d'intre România şi Austria.*

Rescumpărare de cale ferată

Sofia.— Pe biroul Sobraniei a fost depus proectul pentru rescumpărarea drumului de fer oriental, de pe teritorul bulgar.

Intreruperea circulaţiei

Buda-Pesta.—Din cauza marei cantităţi de zapadă căzută, circulaţia trenurilor este foarte dificilă şi prin unele părţi circulaţia este complect întreruptă.

Distrugerea unei fabrici

Milano.—Renumita fabrică de ţesătorie de lână din Sorati a fost distrusă de un incendiu.

Crimele unei bande bulgare

Constantinopole. — O bandă de bulgari a atacat în noaptea de 25 Decembre st. n. satul bulgaro-grec Hrobicea, judeţul Sihna şi a dat foc la opt case. Şase persoane dintre care patru femei şi un copil, au ars de vii. Cinci-zeci de persoane au remas fără de adăpost.

Garnizoana satului compusă din zece soldaţi n'a putut da nici un ajutor.

Guvernul otoman a deschis liste de subscripţie.

Experienţe nenorocite

Lemberg.—Din Cracovia se telegrafiază că la clinica dermatologică din acest oraş s'au făcut experienţe pentru tratarea sifilisului cu un preparat nou mercurial, probabil o sare de mercur neîncercată încă pînă acum.

Cele cinci persoane cari au fost supuse injecţiunilor sunt pe moarte. Faptul a provocat o mare indignare în oraş şi o vie agitaţie contra experimentărei la oameni vii cu preparate nesigure.

Un duce intoxicat

Berlin.—Ziarul *Lokal Anzeiger* află că ducele Eduard de Anholm este pe moarte, fiind intoxicat

Nu se cunosc pînă acuma cauzele acestei intoxicări.

Sfîrşitul unei anchete

Belin—Ancheta cu privire la cauzele exploziei de la fabrica de roburită de la Witten a luat sfîrşit, fără a putea constata exact cauzele acestei catastrofe.

In raportul său comisiunea de anchetă stabileşte că cu ocazia exploziei 40 de oameni au fost ucişi; din 150 răniţi numai 85 s'au vindecat.

Campanie contra camerei Lorzilor

Londra.—Liberalii din Anglia au pornit o puternică agitaţie în contra camerei Lorzilor.

Se ştie că numita cameră a respins proectul votat de camera comunelor privitor la noua educaţiune şcolară.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf

BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 22 Decembrie 1906

PRIMA SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTATORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIÉ

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da-ă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. — TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 31.—Joi 21 Decembrie 1906

PUTEREA PRESEI

Vorbind despre „opinia publică“ și nemăsurata influență ce exercită în anumite momente asupra cugetării individuale sau a masselor mici —juraţii bună oară—am pomenit în treacăt despre o altă mare putere socială care, la rîndul ei, determină, conduce sau chiar tiranisează opinia publică. Vorbim de *presă*.

Ar fi prea banal să mai aducem detalii și esemple întru susținerea acestei premise. Nu există mare eveniment social în ultima jumătate de veac la baza căruia să nu găsim înrîurirea directă a ziaristicei sau cel puțin un rol însemnat al ei.

Cu deosebire războaiele din ultimele decenii, începînd cu cele din mijlocul Europei, sfîrșind cu acele purtate de puteri europene în alte continente: anglo-bur, spano-american, ruso-japonez, italo-abisinian, franco-dahomeyan, germano-african etc. sunt un produs direct și imediat al ei. Chiar acum câteva luni cele mai mari puteri europene se aflau pe pragul unui sîngeros război, cînd cu chestiunea Marocului. Politicianii cei mai cu vază, diplomaţii cei mai încercaţi au trebuit să recunoască în urmă că erau pe punctul de a cădea victimele... gazetăriei, că vina ziarelor mari era dacă se aprindea un război cumplit în Europa din cauza unor meschine chestiuni africane.

Pe cînd această din urmă „arzătoare“ problemă agita spiritele marilor politiciani, unul din cei mai cu vază oameni „la putere“ astăzi, Georges Clémenceau—era gazetar în sensul cel mai obicinuit al cuvîntului și juca un rol important în discuțiile relative la Maroc, ba s'ar putea zice că el conducea opinia publică în această privință, atît prin ziarele franceze la care colabora, cît și prin ziare germane—ca „Neue Freie Presse“—unde se ocupa de aceiași chestiune și nu tocmai în chip favorabil intereselor și vederilor naţiunei germane. Se zice chiar că într'o convorbire cu un ziarist englez ar fi demonstrat atunci că un nou război între Germania și Franța e inevitabil.

Iată-l acuma șeful cabinetului francez, dispunînd de putere formidabilă și conducînd destinele patriei sale. Vehementul polemist, nervosul gazetar — ajuns ministru responsabil, apare cu totul calm, prudent, tacticos, diplomat într'un cuvînt. El reneagă cu energie declarațiile pripite de atunci și veghează pentru menținerea echilibrului între state. Una e a fi ziarist,—alta a fi ministru.

Aci e poate explicația faptului că un scriitor de gazetă — vorbim de marile gazete europene — e astăzi mai puternic de cît un ministru, ba chiar de cît un întreg consiliu de miniștri la olaltă.

Jules Claretie—nesecatul cronicar parizian—reamintește vorba lui Emile de Girardin, faimosul ziarist de altă dată: „24 oare de ministeriat valorează mai mult de cît 24 ani de jurnalism“ și dovedește că în ziua de astăzi acest paradox e absolut contrar realității lucrurilor. Numeroși ziariști au ajuns miniștri și nici-unul n'a confirmat zisa lui Girardin și probabil că foștii ziarști franceji Clémenceau, Briand, Viviani, astă-zi miniștri mai puțin ca ori-cine, căci se simt foarte strîmtorați și foarte puțin la largul lor cînd își amintesc de libertatea cuvîntului și a polemicei de până mai eri.

Un alt fost ziarist ajuns ministru francez, Lockroy, zicea următoarele către tribuna gazetarilor pariziani:

„Domnii mei, în adevăr vă iubesc, vă admir și mă tem de d-v. Treziți în mine gelozie și frică. Cînd trec dinaintea tribunei D-v. îmi zic cu spaimă: Iată judecătorii și stăpînii mei! E destul ca să vorbiți—ca noi să fim reduși la tăcere; e destul să scrieți ca noi—miniștrii—să fim culcați la pămînt. Toate ideile bune cîte le aducem la tribună, d-v. de mult le-ați inserat în coloanele ziarelor; discursurile noastre reeditează numai ceea ce ați scris în articolele d-v. Noi suntem numai ecoul d-v. și termurăm în fața tribunalului cotidian—presa“.

Câmpul gazetăriei e mult mai larg, mai vast, mai liber de cât al ministrului și de aceea s'au văzut excelenți gazetari devenind miniștri mediocri. Spiritul gazetăresc face școală în politică și astă-zi legăturile între politică și gazetărie sunt așa de strânse în cît nu se poate concepe una fără alta. Un politician puternic pe care l'ar „întreprinde“ presa e un om pierdut și peste noapte cel mai cu vază om al zilei e trîntit la pământ dacă vr'o greșală a lui ajunge să fie bine exploatată de ziare.

Nu numai miniștrii, dar Suveranii însîși au astă-zi de lucru cu presa și acum cît-va timp s'a putut vedea cum cel mai puternic și mai curagios monarh—Wilhelm II—s'a plîns de gazetari—tot către gazetari, recunoscând astfel de-a dreptul teama ce-i inspiră ziarele. De altfel nu de astăzi Monarhii cunosc și recunosc forța socială a publicisticei și se pomenește că Napoleon III vroia să recurgă la... foiletonistul Ponson du Terrail pentru a organiza o propagandă în favoarea politicei sale. Nu de mult cancelarul Austriei căzu victima presei adversare; astăzi Bülow e pe punctul de a suferi aceiași soartă. Libertatea presei a asigurat acesteia un rol nespus de însemnat în politica și istoria modernă a popoarelor. deși nu de astăzi datează vorba lui Cousin: „Le journalisme mène à tout...“

Nu mai poate fi concepută în momentul de față o adevărată politică fără ajutorul presei care crează „opinia publică“—mai suverană de cât Suveranii încoronați și iresponsabili.

A.

Organizare

Comitetul executiv al partidului liberal, ține ședinți la clubul din București.

Comitetul a fost împărțit în mai multe comisiuni, care se ocupă cu diferite cestiuni.

Cea mai nostimă din aceste comisiuni este, de sigur, aceea care și-a luat însărcinarea de a elabora proiectele de legi ale viitorului guvern liberal.

E un joc de copii acesta.

Partidul liberal in actuala complectă descompunere în care se află, are nevoe de o mînă de fer, de multe mîini de fier chiar, care să cate a readuce liniștea in partid.

Căci e complectă anomalie intre ceea ce se face la comitetul central și ceea ce se petrece in aproape toate județele.

Adică ce haz are, să pregătești proiecte de legi pentru vremuri de guvernămînt, cînd acest cuvînt, față de situația din partid, este a patentă nerozie.

Cei d'intîiu, cari nu dau nici o importanță pretinselor pregătiri de la centru, sunt însăși liberalii.

Spuneți, spre pildă, liberalilor din Iași, că fostul president al fostului lor club, figurează in comisia proiectelor de legi.

Au să vă rîdă in față.

Și dacă rîd ei singuri; dacă însăși liberalii văd, in ceea ce se face la centru, o simplă pantomimă—noi ce să mai zicem ?!

Take Ionescu și clevetitorii săi.

„Popoarele se cinstesc, cinstindu-și oamenii lor cei mari“ zice M. S. Regele în o epistolă, care va rămîne istorică, adresată D-lui Prim-Ministru Cantacuzino, cu prilejul înălțărei statuei marelui Lascar Catargiu; aceste cuvinte ar trebui să slujească de învățătură acelor mediocrități, care în loc să caute prin o muncă stăruitoare și inteligentă sà ajute pe barbatul de valoare, se silesc a-l înjosi.

Așa se petrec lucrurile astă-zi față de Take Ionescu, acest ilustru bărbat de stat, care prin darurile firești cu care l'a înzestrat natura și prin viața sa cumpătată care îi permite să-și întrebuințeze toată munca sa în folosul țărei, a ajuns acolo unde toți marii predecesori ai săi ca: Catargiu, Brătianu, Al. Lahovary, Cogălniceanu au ajuns, și tocmai această înălțare, provoacă invidia și ura printr'o anumită clasă de ființe, fără de rost, cari își petrec timpul prin cafenele, colportînd sgomote tendențioase, ce pretind că le-ar deține de la un ministru oare-care, de și dînșii nu sunt primiți de cît pentru a ponegri pe Take Ionescu care'i desprețuește; printre acești, cel mai zelos este un vechi figurant din controalele politice repauzatului Radu Mihai, acest individ cunoscut prin caracterul său începînd cu Iași, Huși, Roman, Focșani pînă la București colportează toate cancanurile și minciunile ce tot dînsu le inventează și a cărora paternitate o atribue, fie vre-unui ministru, fie vre-unei persoane din anturagiul ministrului, cari a avut nenorocirea să-i vorbească vre-un cuvînt. Acum cîte-va săptămâni apăru în un organ de publicitate din Capitală, organ cunoscut prin meseria ce face, un articol înjurios la adresa D-lui A. Bădărău. Ei bine acest individ, care era însuși autorul, a cutezat a'l arunca pe spinarea fiului unui ministru. Cum însă aceste unelte, fac rău partidului, prin intrigile ce urzesc, este de de datoria D-lor Miniștri a le închide ușa, evitîndu-i chiar în public, iar a Conservatorilor cinstiți, a'i izola, punîndu-i la carantină.

General Stoika

Incidentul de la Făurei

N'ar merita să dăm nici o importanță osebită faptului că prietinul nostru Ghibănescu, pe care o gazetă la care scriu oameni de casa unui boier, îl numesc gazetar de ocazie, adică gazetar care nu mînîncă, pe contul altora, la Dimitrescu.

D. N. Filipescu, ilustrul castelan, a înjurat de mamă pe Ghibănescu. Ghibănescu n'a ripostat, fiind-că, în aseminea împrejurări, mai ales, nu se ripostează unui veritable select man *de calibrul prietenului lui Pisani.*

Sudalma surugiască face parte integrantă din ființa însăși a domnului Filipescu. Luați-i posibilitatea de a înjura, puneți pe acest pretins invincibil față în față cu un om de speța lui—și vă garantez că ilustrul va fi desființat.

Pe cine n'a injurat d. Filipescu? Contra cui n'a întrebuințat, dacă nu sudalma, atunci o armă la fel, intriga sau atîtarea?

N'a pus să se placardeze infame insinuațiuni la adresa d-lui Marghiloman? N'a jucat rol de Jago într'o afacere intimă a d-lui I. Brătianu? N'a fost brutal față de d. N. Xenopol? N'a rușinat parlamentul apostrofînd pe un ministru?

Dar ce fapte frumoase se pot cita despre acest om?

Fapte nervoase—nimic alta!

Un mare aristocrat a înjurat de mamă —faptul acesta pare a preocupa presa în incidentul de la Făurei.

Un boer de neam mare; un foot-balist, lawn-tennist, patinist, bostonist, menuetist —să înjure ordinar ca un simplu lăutar oare-care, asta pare imposibil.

Adevărul este că injuria este și ea produsul nervosității, este arma pe care o întrebuințează aceia, cari, atacați omenește, nu știu riposta de cît întrebuințînd-o.

Domnul N. Filipescu a înjurat încă o dată în viața lui.

Asta și cu nimica e tot una.

CATE-VA NOTE

Un reporter al *Patriotului* a fost primit de un ministru. Reporterul își redă impresiunile de modul cum a fost primit. Această primire a fost regească: regele a fost reporterul. Ministrul, zice reporterul, l'a primit fără prealabil stagiu în anticameră. Ministrul i-a zis, la intrare, bonjur. Ministrul n'a tăgăduit că suntem în plină iarnă. Ministrul l'a poftit să șeadă. La un moment dat, ministrul s'a sculat și a trecut de partea cealaltă. Reporterul, om curios, l'a urmărit. Și ce-a văzut? Că ministrul a scuipat într'o scuipătoare.

Toate aceste gesturi și lucruri—spune reporterul — sunt dovezi de amabilitate și de delicateță, de care un ministru parvenit n'ar fi capabil.

Toate acestea știți ce sunt? Efectele magice ale unui bilet de liber parcurs!

*

Carnavalul se anunță ca un adevărat festival artistic.

Un delicios trio s'a dat l'a olaltă și dacă n'avem să petrecem nici la activitatea ce va desfășura acel trio, apoi ori ce speranță de petrecere va fi pierdută

Baronul Vax, Sîrbovici și Imb-Erbiceanu, au încheeat cartel în vederea sfintelor sărbători și vor cutreera, deghisați, mahalale Iașului.

Sîrbovici, în calitatea sa de profesor de limbi leșinate și de fost negutător de mascuri, se va presenta publicului sub formă de patruped, despre care proverbul spune că nu se îngrașe în ziua de Ignat; având panglici trei colore la urechi, va umbla cu limba scoasă și va oferi serviciile sale inimelor caritabile.

Cealaltă jumătate din Sîrbovici, se va deghiza în clown, sistem August cel prost—și se va preface că ia un interview unui liberal, care-i spune că el (Imb-Erbiceanu) și cu Sîrbovici îs unul, iar partidul liberal este o ruptură ireparabilă.

Baronul Vax va juca, natural, rolul dresorului celor-lalți doi.

*

Una foarte lată, citită în articolul de fond de azi al unui ziar local: „*Viitorul, pe zi ce vine*, ne dă dreptate“..

Viitorul vine și trecutul pleacă. Ce rămîne?

Celebrul ziar local.

A se vedea în corpul ziarului amănunte interesante despre suspendarea tratativelor și a sensaționalei declarațiuni făcute ieri de d. P. P. Carp într'un cerc politic din Capitală precnm și amănuntele interesante cu privire la complotul organisat pentru detronarea regelui Petru și proclamarea republicei în Serbia.

OAMENI ȘI LUCRURI

Socialismul milionarilor

In epoca noastră cînd socialismul politic pare a triumfa în marile țări industriale ca Germania, Belgia, Franța și Anglia, nu e fără interes să înregistrăm o nouă formă a socialismului, acel al....milionarilor. In aparență noțiunile aceste sunt tot ce mai cu greu se poate alătura, tot ce este mai depărtat, mai protivnic, mai dușman: socialist și milionar.

Cu toate aceste un spiritual și excelent scriitor englez, Bernard Shaw se ocupă într'o recentă lucrare de problema marilor donațiuni ale miliardarilor și de interesante instrucțiuni și indicații asupra rostului social al marilor donațiuni în fruntea cărora stau acele ale americanului Carnegie. Venitul acestuia e de aproape 200,000 lei pe zi. Negreșit că prin destinația ce va da un atare bogataș prisosului său de avere el poate îndeplini un rol enorm și poate decide soarta, viitorul a mii și mii de oameni. Carnegie a și dat, în această privință, exemple strălucite. Sute de milioane de dolari a dăruit în decursul anilor pentru universități, biblioteci populare și săli de concert. Patriei sale, Scoția, i-a întocmit o universitate cu un capital de 60 milioane lei: El nu s'a mulțumit numai să doneze, dar a luat rolul de apostol al filantropiei acesteia, în stil mare și a propagat-o în cărți scrise de el cu un entuziasm demn de un....proletar.

Luînd pe Carnegie, drept model, scriitorul Shaw zice că milionarii au două căi pentru întrebuințarea prisosului: să dee copiilor și să dee altora,—săracilor. Inzestrarea cu mult aur a copiilor, îi pare condamnabilă și primejdioasă chiar pentru aceștia. Rămîne dărnicia socială, bine-facerea. Originalul scriitor se ridică împotriva pomenei propriu zise,—facerea de spitale și împărțeala de ajutoare. Aceste sunt lucruri pe cari cel mult trebue să le îngrijească comunitatea și statul, nu particularii bogați. Aceștia au datoria de satisface nu nevoile obișnuite ale mulțimei, ci trebue să creeze trebuinți de altă natură, de ordine mai înaltă, pe care Statul nu le satisface și cari crează o viață mai aleasă, mai artistică.

Bernard Shaw cere să se dee poporului nu ceea ce-i lipsește, dar aceea de care *ar trebui* să simtă lipsă. «Cine face din luxul de ieri trebuință de mîni, este tot așa de bine-făcător ca și cel ce face să crească două măsuri de grîu acolo unde creștea numai una....

El a creat *energie* prin aceasta si a creat-o prin trezirea unor trebuinți noue...»

Aceasta e cea mai nouă și cea mai interesantă filosofie a *luxului*, rîdicat la nivelul marilor necesități intelectuale și sociale.

Rodion

Expoziția și ideia unității naționale

La unirea intelectuală a Românilor a lucrat însă cu spor și cel mai mare așăzămînt cultural al statului liber: Academia romînă, a căreia ideie înființătoare a fozt zemislită pe timpul lui Vodă-Cuza, acel spirit mare și cuprinzător ce s'a gîndit la toate nevoile poporului român, după ce a limpezit pe cele mai grele din ele. Chiar înflințarea aeestui corp învățat, în 1866, urmărea conlucrarea Românilor, din toate unghiurile locuite de ei, spre o redeșteptare și luminare comună. Unitatea culturală a tuturor Româoilor, ce plutea pînă atunci numai în regiunea gîndului, se întrupă în un corp mare și văzut, cari să înfățișeze și în lumea reală această năzuință. De mai multe ori însă Academia nu putu face alt-fel de cât să alunice și pe tărâmul vieței politice, precum bună-oară cînd premiă cartea lui Brote: *Chestiunea națională*, sau cînd protestă împotriva verdictului juraților de Cluș contra autorilor și purtătorilor la Impăratul Austriei, ai Memorandului. Mumeroasele tipărituri ale Academiei, cele mai multe pe tărâmul național, premiarea mai multor autori, dintre romînii țărilor subjugate, întărîră încă mișcarea spre unitatea minții românești.

Această contopire ideală a gîndurilor și simțirilor fu coborîtâ în lumea realității, prin un mare așezămînt, plăzmuit de curînd și care aduce o legătură de interes material, bănesc, între Românii de dincolo și cei din România liberă. Voim să vorbim de *Muntele de pietate*, întemeiat cu capitaluri românești din Transilvania compus de un director tot de acolo, și in a căruia consiliu de administrație se află, pe lîngă patru români din regat, trei din Transilvania și unul din Bucovina. Prin această prea înțeleaptă întocmire, s'a făcut un început de inchegare a vieței materiale, pîrghia cea mai puternică pe care se pot hultui interesele politice.

Expoziția jubilară trebui să facă încă un pas în această direcție îndrumătoare a unirei neamului; să apropie pe Romîni în massă corp de corp; să adaoge puterile de împotrivire a celor supuși, prin bărbăția suptă la focarul culturei celor liberi; să deschidă inima acestor din urmă spre caldă îmbrățișere a celor dintâi; să facă se tresară inimile tuturor, la auzul răsunetului armonic al cînturilor în care se leagănă viața neamului întreg. Tremurarea acaloraşi coarde era să facă să se trezească în sufletele Romînilor liberi dorința de a aduce la libertate pe frații lor încătușați, și în sufletele Românilor supuși dorința arzătoare de a ajunge și ei odată a purta fără teamă, pe pieptul lor, tricolorul românesc. Iată ce a făcut Expoziția jubilară, — și pentru cine crede, că viața românească nu poate să se închidă în îngustul colac ce numai se încovoaie în jurul Carpaților, fără a pătrunde peste piscurile lor; pentru cine crede că soarta poporului român poate odată să întroloace și în realitate gîndul poeților: „de la Tisa pâ'n la Nistru“, acest rezultat al Expoziției noastre va fi privit ca cel mai de samă. Și este cel mai de seamă, pentru motivul că mare este in omenire numai ce lasă o urmă pentru viitor. Omul este singura ființă ce nu s'a mulțumit a fi trăit în trecut, a trăi in prezent, ci vrea să trăiască și în vremurile ce au să fie; este singura ființă care a străpuns chiar dricul întregei sale năzuinți în timpurile ce nu sunt incă; este singura ființă în stare de a făuri idealuri ce nu se pot arunca de cât pe pânza viitorului. Serbările Expoziției ori cât de incântătoare ar fi ele, vor dispărea și va rămânea numai o amintire ce se va stinge mereu, cu cât se va lungi curgerea timpului.

Chiar vederea aducătoare de învățătură a lucrurilor expuse se va șterge cu încetul din minte. Imboldirea Romînilor spre viața comună va rămînea însă, ca un pas câștigat spre această mare și spornică îndrumare; va fi o treaptă suită, pe scara veciniciei spre cerul întrevăzut de atîta timp de poporul român.

*
* *

Și lucru minunat! Nu numai noi cari ne putem rosti cugetările fară teamă de răspundere, am arătat pe față gândul ce ne frămînta, cînd uralele de bună venire răsunau din mii de piepturi, pentru a primi pe frații noștri; dar și dînșii au îndrăznit, fără teamă în inimi, fără sfială pe buze, a rosti aceleași speranțe.

Dintre toate vizitele făcute de Romînii din alte părți, nici una nu a fost mai duioasă, mai însămnătoare, mai plină de roade îmbucurătoare, decît acea scurtă,

dar neuitată a Romînilor bucovineni făcută vechei capitale a Moldovei, și care a fulgerat ca un fulger, o singură clipă, cerul întunecat al întristatului Iași. Căci dacă, în București, vizita Transilvănenilor a întrupat dorințe vii spre un viitor comun ; dacă acea a Bucovinenilor a întărit această dorința cu un adaos din alte părți—în Moldova bucata cea din Bucovina ce a venit spre ea, avea lacrimile în ochi și durerea pe buze ; căci era doar trup din trupul ei și sînge din sîngele ei, care se deslipise și cursese sub ruperea silnică, săvîrșită de cei tari și nedrepți, cu 130 de ani în urmă.

Dar se părea că dezbinarea era de ieri, atît de asămănătoare erau elementele despărțite. Tot tipul cel frumos, trupeș și blând al Romînului neaos; tot portul cel vechiu al țăranului ; tot cămeșa cu altițe a țărancei ; tot cîntul cel împodobit al frumoasei limbi românești. Și cînd, la urările și salutările noastre, frații bucovineni, prinseră a răspunde ; cînd de pe treptele vagoanelor, înțesate de chipuri ce se îngrămădeau unele peste altele, pentru a sorbi cu privirile măreața primire, noi auzirăm răsunînd acele glasuri ațipite de atîta timp, tot atît de proaspete și de înflăcărate, ca și cînd numai de eri nu ar mai fi de ajuns la urechele noastre—atunci se făcu în sufletele noastre o mare lumină. Ne convinserăm, că numai un hotar măestrit fusese coborît între noi ; dar că gîndul, inima și sufletul rămăsese neatinsă. și că adevărată era zicătoarea, că *Romînul nu piere.*

Nu numai atîta : ceia ce era mai minunat decît întipărirea văzului, erau cele auzite. Spuseiu și eu cîte-va cuvinte de bună sosire, după salutările primarului de Iași, și acum cu sfială rostii cuvintele: „Eu fraților nefiind persoană oficială, cred că pot să destăinuesc gîndul ascuns ce ne frămîntă acum mintea și ne cutremură inima, anume că această îmbrățișare momentană a unor frați de mult despărțiți este prevestirea unei viitoare veciniei aproprieri". Dar aceste cuvinte ale mele fură întrecute pe însutitele de acele ce eșeau, pe față și neascunse, din piepturile inimoșilor Bucovineni. Mireni și preoți, toți în cuvîntările lor slăveau viitorul intrevăzut în viața introlocată ce va să fie ; toți se tînguiau cu amărăciune de valul străinilor care tinde să-i înghită ; toți jurau că, însuflețiți de măreața primire ce li se făcuse în România, de măreața priveliște ce le trecea pe dinaintea ochilor, vor lupta de acum, cu puteri înnoite, spre a apăra averea și graiul strămoșesc.

Și la noi și la ei răsăriau din fundul gîndirei, din adîncurile inimei aceleași așteptări, aceleași speranțe : că din prăbușirea organismelor putrezite ale vechilor înjghebări de nedreptăți seculare, Românii se vor putea desface și vor alipi iarăși ființa lor de trunchiul comun al marelui neam. M-am gîndit atunci că cine mai adînc, mai frumos și mai puternic a rostit aceste așteptări, aceste speranțe, de cît Riria, în strălucitele ei versuri ?

A. D. Xenopol

Notă.—Frumoasele versuri despre cari vorbește ilustrul semnator al articolului, le vom reproduce mîine.

„Opinia" în Provincie

Galați, 18 Decembrie 1906

—*Accident nenorocit.*—Lucrătorul Alexandru Moară voind să încarce niște butoae cu vin în gara No. 8, unul din ele i-a căzut pe piciorul stâng fracturîndu-l. Intr'o stare gravă a fost transportat la spitalul „Elisabeta-Doamna", unde a fost internat.

—*Contrabandiști arestați.*—Au fost arestați, în urma cererei poliției din Brăila, indivizii Tanase Isfinschi și Vasile Dumitru, vestiți contrabandiști și mâine vor fi înaintați parchetului de Brăila.

—*Scandal la Teatru.*—Eri seara pe cînd D-nii Diaconu și Marinelly făceau experiențe de hipnotism, Catelepsie etc. publicul din galerie nefiind pe deplin convins de unele mișcări făcute de mediul hipnotisat, a început să vocifereze și să fluere, experiențele totuși au continuat, dar nici galeria n'a încetat să fluere.

Dl. Chiriacopol comandant de gardiști, care a fost de față, fiindu-i teamă ca la ieșire publicul să nu se dea la manifestații ostile, a chemat o companie de sergenți de stradă care au menținut ordinea.

—*Teatrale.*—Joi, trupa D-lui Sturza va juca, după cererea generală pentru a 2-a oară piesa „Necinstiții".

Se prevede mare succes.

Dem.

Litere-Științe-Arte

In lumea artistică pariziană n'au loc numai căsătorii. ci și divorsuri senzaționale. Cel mai-nou este al soților Le Bargy, ambii artiști cu renume. D-na Simonele Bargy va redeveni simpla Simon Benda, reluînd numele modest dinainte de căsătorie.

*

A propos de divorțuri. Foasta artistă cîntăreață Adamowiez măritată cu fostul arhiduce al Austriei Leopold, astăzi Leopold Woelfling e pe cale de a se divorța de bărbatul ei din cauză că foasta artistă a aderat la.... vegetarism.

Triumful lui Tolstoi !

*

Zilele de sărbători coincid la Londra cu frumosul sezon teatral al pantonimelor la cari asistă aproape toți copiii Londonejilor. Toate teatrele reprezintă spectacole accesibile vrîstelor mici și sălile gem de „public" școlar.

*

Cunoscutul ziar din Triest „Picolo" și-a serbat sfertul de veac al existenței.

Organul acesta trece drept conducătorul italienilor din Austria și a avut adeseori mare răsunet.

*

Parlamentul britanic va discuta zilele așeste proectul de lege relativ la construirea unui tunel sub marea Mânecei pentru a lega Franța de Anglia printr'un drum de fier subteran.

Preblema tunelului sub Pasul de Calais a fost rezolvată de către marele geolog francez *G. Dollfus* aducînd o deslegare mult mai bine studiată, de cât cea de mai înainte.

Noua propunere a fost expusă la societatea geologică a Franței în 19 Noembrie 1906.

Problema era să găsească o pătură de tărîm în care isvorîrea de apă să fie în cea mai mică cantitate.

Dl. G. Dollfus a studiat cu deamănuntul împrejurimile apelor sub-terane atît pe coasta engleză de la Hastings pînă la S-ta Margareta, cît și pe cea franceză de la Crèche lîngă Boulogne — Calais, avînd de asemenea în vedere și numeroase sondagii făcute mai cu samă în cîmpia joasă de la Calais.

Proectul d-lui Dollfus pentru a înlătura năvălirile îmbelșugate de apă, recomandă săparea tunelului în partea de jos a Cenomanianului, teren de cridă : însă spre a ajunge acest scop drumul trebue să fie șerpuit. El pleacă din Franța de la Wissant, urmează paralel cu coasta adîncindu-se pînă la Sangatte, de aci pînt'un mare arc pătrunde piezis pe sub Pasul de Calais deadreptul către Douvres ; iar pe sub acest oraș el face o mare curbă, pentru ca să iasă la suprafață, la Folkestone.

Lungimea tunelului e de 55 km. din cari 34 km. sub mare. Cea mai mare adîncime la care se scoboară tunelul va fi de 130 m., căci adîncimea apei din această strîmtoare ajunge cel mult la 65 m. și o grosime egală a tavanului tunelului s'a găsit satisfăcătoare pentru a garanta soliditatea lucrărei.

STRUNA ZILEI

SERUM !

După noul ser anticanceros ni se anunță un ser contra scarlatinei.

Ieri un serum, azi un altul—
Urma tuturor se știe :
Medicina plocuită
Printr'o.... *Zero*-terapie

Informații

Publicul ieșan, care manifestase cu atîta hotărîre oprobiul seu contra instigatorilor incidentelor regretabile de la representația de Sâmbătă seara, a luat cunoștință cu multă plăcere de energica scrisoare a prețedinților societăților studențești, scrisoare care înfierează îndrăzneala fără de nume a acelor instigatori, cari, după ce au comis o faptă atât de rușinoasă, au mai avut curajul ca prin Liberalul, *nuanța hotel Trajan, să aducă învinuiri stupide studențimei ieșane, unită și complect de acord în ce privește sărbătorirea lui Const. Nottara.*

Scrisoarea a provocat mai cu samă impresie prin modul demn cum un profesor Universitar, — nu discutăm valoarea individului ci numai titlul — a fost pus la reson de către studenți, cărora prin ziarul care l conduce—în mod stupid, nu-i vorbă—le-a adus invinuiri prin nimica justificate.

Liberalul, *nuanța hotel Trajan credea că face un lucru fin, diplomatic și că prin acțiunea sa, va lovi mai cu samă în amicul și directorul nostru Lascar Antoniu. Cât de mult și bine a reușit, o știu toți cetățenii Iașului.*

Numitul ziar credea că'l ponegrește pe amicul nostru cînd îi atribuie organizarea manifestațiunei pentru Notara. Departe de a fi jignit, amicul nostru ar fi trebuit să fie foarte mulțumit dacă ar fi făcut așa ceva, căci s'a dovedit că acest lucru era în sentimentul întregului public ieșan și ar fi însemnat că d-sa a fost perfect de acord cu frumoasele sentimente de care era animată populațiunea ieșană.

D-sa ar trebui deci să regrete că n'a știut nimic de organizarea manifestațiunei și că a lipsit din Iași atunci cînd se organiza și avea loc, sărbătorirea maistrului scenei romîne.

Atât de intelegente sunt loviturile Liberalului, *nuanța hotel Trajan, în cît din însăși faptele imaginare pe care le pune în sarcina cui-va rezultă lucruri de laudă și de merit, și cel acuzat că le-a făptuit trebue doar să regrete că ele n' au avut loc în realitate.*

D. Dimitrie Sadoveanu, funcționar la oficiul stărei civile, a obținut, din partea Ministerului de domenii, premiul I, consistînd în 500 lei, pentru intocmirea unei statistici privitoare la mișcarea populațiunei orașului Iași.

Ultimul număr al ziarului german *Altonaer Nachrichten* publică un articol asupra budgetului în curs al statului romîn. După ce pune în evidență condițiunile extrem de avantagioase în care se prezintă acest budget, precum și excedentul de vr'o 50 milioane care poate cu siguranță fi prevăzut de pe acum, — constatări cari s'au făcut de alt-fel în ziarul nostru și sprijinite de cifre, *Altonaer Nachrichten* continuă precum urmează :

«Față cu această situațiune brilantă, statul romîn și ministrul său de finanțe, cu vederile sale largi, au dreptul să fie felicitați din toată inima și nu ne remîne de cît să exprimăm speranța de a vedea pe oamenii de stat din România dirijînd patria lor pe calea progresului și să încoroneze astfel activitatea plină de sacrificii a Regelui, care a lucrat spre a asigura țerei un frumos viitor

Anul care se sfîrșește a provocat, prin grandioasa expoziție jubilară, admirația lumei civilizate care a adus omagii aptitudinilor poporului romîn ; el a furnizat în acelaș timp dovadă că Romînia poate fi pusă alături de indiferent ori-care din statele moderne cele mai bine diriguite.

La tribunal, secția notariat, au fost iscălite zilele aceste actele prin care d-nii Heinrich și Solomon Kahane, devin asociați ai cunoscutei firme S. Kahane Succesor.

Firma va continua să fie tot astfel cum a fost și până acuma.

Consiliul profesoral al facultății de medicină este convocat pentru mîine seară.

Intre alte chestiuni se va discuta și chestia cu privire la turburările studențești, care au avut loc Sîmbătă seara la Teatru.

D. Sergiu Cujbă, fruntașul literat basarabean, despre care se credea că ar fi fost deportat în Siberia, a sosit eri în București.

Inmormântarea generalului Priboianu, fost mareșal al palatului, va avea loc mîne, joi, orele 2 p. m.

Catedra de religie a liceului din Pomârla a fost a declarată vacantă. Cererile candidaților vor fi primite la minister până în ziua de 15 Ianuarie.

Dolmanul, introdus la tunicele ofițerilor de artilerie, va fi introdus, probabil și în infanterie.

Una din cele mai bătrîne profesoare ale Iașului, doamna Emilia Rickert, se află în ultimele momente ale vieței.

Foastă sub-directoare a școalei centrale de fete din Iași, bătrîna Rickert a contribuit la educarea multor generațiuni de fete din Iași.

In urma reclamațiunei primite de către rectorul univerzității și prin care o parte din studenți cer pedepsirea turburătorilor întru cît demnitatea studențească a fost grav atinsă prin întîmplările de Sîmbătă seară, d. Const. Climescu, rector, a trimes o adresa decanului facultății de medicină prin care se cere a se face o anchetă în privința studenților turburători cari ar fi înscriși la facultatea de medicină.

De aseminea rectorul învită decanatul să procedeze la o anchetă în privința gestiunei financiare pe anul trecut de la societatea studenților în medicină.

După toate probabilitățile rezultatul anchetei, pe care dacanul o va face astă-zi și mîine, va fi supus la cunoștința consiliului profesoral al acelei facultăți, în ședința de mîine seară.

Studenții turburători au fost citați pentru astă-zi ora 2. d. a. la decanat.

Curtea de apel din Iași a luat vacanță de azi și până la 2 Ianuar.

*

Lucrările parchetului curței, pe tot timpul vacanței vor fi girate de d. procuror Stoianescu.

*

Partea civilă în procesul d-lui Ignatz Rapaport, a făcut apel astă-zi în contra sentinței de achitare a lui Rapaport.

Procuratorul lui Rapaport va declara astă-zi, recurs, care, însă, nu va putea fi judecat de cît la 2 Ianuar.

Motivele primirei apelului procurorului de Botoșani, au fost redactate de d. consilier Al. Hinna.

*

Curtea secț. II primind apelul căpitanului N. Botez, fost administrator cl. I, a recunoscut acestuia o pensiune lunară brută de 249 lei.

*

Alaltăieri și ieri s'a judecat înaintea curței de apel, S. II, un proces care presintă momente dureroase.

D. D. Ghica și soția acestuia, din Botoșani, luaseră în îngrijirea lor și adoptaseră apoi pe orfana Maria Ghica, rămasă orfană la vrîsta de 15 zile.

D-ra Maria Ghica, astă-zi în vrîstă de 15 ani, are de tutore pe bunicul ei, maiorul Manolescu Mladian din Iași. Aceasta a cerut tribunalului ca nepoata sa să fie internată într'un institut de educație din Viena.

Cererea a fost admisă de tribunal. Contra sentinței au apelat părinții adoptivi ai d-rei, cari nu vor să se despartă de dînsa.

Au pledat d. M. Cantacuzin pentru tutore ; d-nii Prassa, Nicoleanu și Crupenski pentru părinți.

Curtea se va pronunța mâine.

Consiliul comunal este convocat pentru mîine, Joi, în ședință extra-ordinară.

In sala cea mare a primăriei se oficiază astă-zi căsătoria civilă a domnișoarei Sofie Buicliu, fiica d-lui Ștefan Buicliu, cu d. Luca Cr. Missir din Piatra-N.

D. General Iarca, comandantul corpului al IV-lea de armată, a inspectat ieri și astă-zi corpul ofițeresc al regimentului 7 calarași.

Prădăciune mare în Chișinău

Gazeta moldovenească „Basarabia" scrie că în seara de 7 Decembrie curent s-a'întâmplat următoarea prădăciune :

In magazia „Alschwang" din str. Pușkin se aflau trei clienți ; în vremea aceea a intrat în magazie un tînăr și a cerut să i se vînză o cravată, după dînsul a intrat un alt tînăr și a cerut bumbi de manșetă ; peste puțin intră în magazie o domnișoară tinerică cerînd să i se arate cămeși ; când toți aceștia examinau lucrurile ce ceruseră intră alți 3 inși în prăvălie. Atunci domnișoara s-a dat în spre ușă și a scos un revolver „Brovning" ; odată cu ea au scos revolverele și acei cinci pseudo-clienți, îndreptînd cu toții revolverele spre vânzătorul și băeții din prăvălie strigară într'un glas : „nici o mișcare sunteți arestați". Unul din prădători a scos o cutie de tinichea cu explosive care avea și un muc pentru aprins ; după care s-a dus la vânzător de i-a scos din buzunar cheile de la lada de fer a deschis'o furând 600 ruble.

După aceasta, hoții amenințând cu revolverele pe vânzător și pe băeții din prăvălie, au eșit lăsînd în prăvălie pe un tovarăș de a lor cu bomba explosivă. Acest din urmă a eșit și el mai tîrziu din prăvălie, spuind că 15 minute nimeni să nu se miște de la locul său.

Vânzătorul cu băeții de frică au făcut cum li s'a poruncit și după trecere de 15 miuute au dat alarmă prin telefon.

Poliția nici până astăzi n'a dat de urma acestor îndrăzneți hoți ; se crede că sunt din Odesa și au și plecat după comiterea prădăciunei înapoi.

De notat e că domnișoara a fost comandanta hoților și ea a stat în fruntea lor, dând ordine cari au fost îndeplinite cu sfințenie.

Casa M. S. Regelui a trimis și anul acesta 1000 lei spre a fi distribuiți săracilor din Iași cu, prilejul sărbătorilor.

Banii s'au împărțit ieri.

Amicul nostru d. doctor Stefănescu-Galați va pleca la Viena, unde va sta in tot timpul vacanței de Crăciun.

Ciclul seratelor noului Cinematograf al electricianului Bottez începe Vineri 22 Decembrie la Coloseul Regal (Teatrul-Circ Sidoli).

Dl. Bottez ne-a adus din străinătate un repertor-surpriză, de oare-ce în călătoria ce a făcut-o la Paris, d-sa însăși a ales sujetele cinematografice.

Cele mai frumoase și cele mai interesante scene cinematografice, întregi piese comice, feerii parisiene și o mulțime de evenimente de actualitate compun repertoriul nou al d-lui Bottez, special adus pentru acel ciclu de reprezentații, care va întrece prin frumusețile sale totul ce s'a văzut până astăzi.

Mai notăm că la toate aceste serate va cânta Muzica Reg. XIII Stefan cel Mare, sub conducerea neîntrecutului său capelmaistru d. Vlăduți, căruia s'a decernat premiul I-iu la concursul celor 33 muzici de la Expoziția jubilară din București.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

25

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Cât despre Maxim, tremurând de emoție, se închinase în fața tinerei fete, fără a pronunța o vorbă și fără a îndrăsni să privească în ochii aceleia care îl făcea să tremure.

Turburerea tânărului student, fu, fără îndoială, observată de tânăra fată, care roși și apoi păli îndată.

O dată precentarea terminată, Charles se grabi să atragă în altă parte pe amicul seu."

Fiul frumoasei Marion, era cu desăvârșire turburat. El de ordinar atât de vorbăreț, nu vorbea de cît în monosilabe, privind cu indiferență la această mulțime care umplea saloanele splendid iluminate.

Acum el își dădea seamă că nu era suficient faptul că fusese presintat tinerei fete, mai ara un lucru, esențial, acela de a vorbi cu ea ; de astă-dată Maxim nu mai vorbi amiculni seu de această dorință. Dar marchizul bănuind preocuparea tînărului seu amic, și voind al determina să-și schimbe intenția, caută să-l atragă în sala de joc.

— Pe cinste ! nu, nu voi juca astăseară, zise Maxim.

Și fără a adoaga o vorbă, el părăsi brațul tovarășului seu și dispăru printre convivi.

De Bonnenil, își mușcă buzele, dar nu nu îndrăzni a se opune actelor colegului seu.

Maxim ajuusese, din grupă în grupă, tocmai la stăpâna casei. După ce se opri câte-va minute pentru a contempla, spre a o găsi mai frumoasă de cum i apăruse pentru prima oară, el își făcu curaj și îndrăzni a se apropria de dânsa și a intra în vorbă: Alice, văzuse ea pe timidul ei adorator ?

Poate.

In tot cazul ea se ocopa ca și mai înainte, a răspunde cu veselie la întrebările mosafirilor ei.

Acum veni rândul lui Maxim.

Rămăs aproape singur lângă tînăra fată el își dădu acum abea seamă de situația sa.

Și de astă dată, curajul îl părăsi și abea putu bolborosi câte-va cuvinte timide.

Dar fie de milă, fie din altă causă, tânăra fată, fără a lua în seamă încurcătura tânărului ei adorator, zise cu o voce veselă:

— Primesc domnule, vă înscriu pentru un tur de foavoare ; sunteți cavalerul meu pentru al doile vals.

Sosind alte persoane, fiul d-nei Marion fu nevoit să se retragă. Acesta cu totul zăpăcit, îngânând se retrase, căutând a pune puțină ordine în spiritul seu.

De sigur, fusese recunoscut și ca mulțumire pentru serviciul adus i se acordase această înaltă favoare.

Ce bâlbâise când se aflase în presența tinerei fete ?

Nu știa.

Desigur avusese aerut destul de .. naiv și cu toate aceste ea îi acordase această extraordinară favoare.

Incetul cu încetul, el își restabili ordine în spiritu-i zdruncinat.

O grămadă de invitați împingându-l către saloanele unde se juca, el se întîlni cu amicul seu.

— Ei bine ? zise acesta.

— Sunt încântat. Sunt fericit !

— Ce vrei să zici ?

— I-am vorbit.

— A ! Ce ți-a răspuns.

— M'a invitat să fiu cavalerul ei.

— Cum invitat ? Te înșeli.

— Nu, nu : printr'un fenomen destul de bizar, ea formulat propunerea pe care toate regulele admise mă obligau pe mine s'o fac.

— Cum nu înțeleg ?

— Oh ! e foarte simplu.

Voiam s'o văd, să-i vorbesc, m'am apropiat deci de ea și am bâlbâit câte-va cuvinte, nu știu zău ce anume.

A auzit ea ? a înțeles ?

A ghicit însă desigur că sunt atît de emoționat în cît nu pot formula nici o cugetare și de aceia mi-a venit în ajutor, prefăcându-se că acceptă o propunere de dans, pe care eu n'o formulasem capabil, nici nu avusesem curajul s'o formulez.

— Foarte bine, zise Charles, văd că sub aparențele tale timide ești încă un cavaler foarte întreprinzător.

— Te părăsesc, zise Maxim, sunt angajat pentru al doilea vals și aud acordările de la preludiu.

Și fără a aștepta răspunsul amicului seu, el dispăru după un grup de invitați.

Charles îl privi plecînd, cu sprincenile încruntate și murmurînd câteva cuvinte de neînțeles.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

Ştirea adusă ieri de Opinia *despre suspendarea tratativelor de împacare a fost obiectul discuţiunilor celor mai animate în toate cercurile politice din Iaşi.*

Ştirea se adevereşte în totul şi este astăzi sigur că tratativele au fost întrerupte din cauză că d. P. P. Carp a menţinut pretenţia de a i se acorda dizolvarea,

Cercurile din Capitală, după cum ne afirmă corespondentul nostru din Bucureşti, discută acum cu aprindere o declaraţie a d-lui Carp, caracteristică şi ea în privinţa tratativelor urmate:

—Nu stau la vorbă cu emisari, ar fi zis şeful junimiştilor, şi nici cu oamenii nechemaţi a trata. Dacă d. Cantacuzino mi se va adresa direct şi personal, voi sta cu d-sa la vorbă şi voi pune condiţiile mele.

Această declaraţie ar fi fost făcută într'un cerc politic şi corespondentul nostru ne garantează autenticitatea ei.

Se ştie că din cauza jenei financia e în care se află Creditul foncier din Iaşi şi din cauză că n'a putut achita statului suma de 500.000 lei cu care i-a venit în ajutor, s'a oprit creditului de a mai acorda împrumuturi, până ce mai întâiu ele nu vor fi aprobate de minister.

Această măsură va fi în curând rădicată, în vedere că situaţia creditului s-a ameliorat mult.

Liberalul *(cel absolut veritabil)* a împrăştiat svonul că pe lada comunei Iaşi s'au pus două sechestre: unul din partea uzinei electrice şi un altul din partea casei Marmaroch Blank, ca reprezentată a consorţiului de bancheri la care comuna a contractat ultimul imprumut pentru apă şi canalizare.

Sechestrul „pe ladă" este un nou sens, căci comunelor li se pot aplica sechestre numai pe venituri.

Dar, indiferent de aceasta, cele 2 sechestre ale gazetei liberale sînt invenţiuni patente.

In ce priveşte sechestrul ce l'ar fi aplicat uzina de electricitate, el nu există şi n'a existat sub actuala administraţie comunală.

Celălalt sechestru este o farsă,

Consorţiul de bancheri n'a aplicat sechestru. In convenţiunea intervenită se stipulează că, în ce priveşte plata anuităţilor, statul va contribui cu 300,000 lei, iar restul va fi plătit de de ministerul de finanţe din fondul comunal al comunei Iaşi.

Consorţiul este deci astfel garantat că n'are nici o relaţiune directă cu comuna

Iată la ce se reduc nouele infamii ale gazetei liberale.

Comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor din Circ. II-a se va întruni, după sărbătorile Crăciunului, pentru a procede la alegerea unui preşedinte pe un nou period de duoi ani.

Comisiunea se compune din d-nii I. T. Burada, I. Porfiriu şi V. Buţureanu.

Eri urma să se judece, pentru a doua oară, de către consiliul de reformă de pe lîngă corpul al IV-lea de armată, cazul căpitanului Hînţescu, de la regimentul de artilerie din Roman.

Din cauză însă, că d. Major Paleologu s'a îmbolnăvit, judecarea acestei afaceri a fost amînată pentru o dată nehotărîtă încă.

Se ştie în ce constă afacerea pentru care căpitanul Hînţescu a fost tradus înaintea numitului consiliu şi deci nu vom inzista pe larg.

Judecat pentru prima oară de consiliul de reformă d-sa a fost reformat din armată. Se pare, însă, că deciziunea numitului consiliu a fost din cale afară nedreaptă, căci ministrul de războiu a decis ca el să fie pentru a doua oară cercetat şi cum căpitanul Hînţescu trebuia să fie judecat de acelaş consiliu care l'a judecat şi întâia oară, consiliul a trebuit să amîie sine die judecată şi nu să fie complectat printr'un alt major în locul d-lui major Paleologu, bolnav.

Din pricina indispoziţiunei unui domn artist, care implineşte un rol principal în piesa „In lumea mare", spectacolul anunţat pentru Joi, 21 Decembrie, se amînă pentru o dată ulterioară.

Prefectura de Vaslui a lansat liste de subscripţiuni pentru a strînge fondurile necesare clădirei unui spital la Pungeşti.

Ca răspuns la felicitarea, pe care D-na Agr. Buţureanu. directoarea şcoalei Normale de fete din Iaşi, a transmis-o Majestăţii Sale Reginei Elisabeta, cu ocazia aniversărei a 63-a de la naşterea M. S., în numele corpului didactic şi al elevelor şcoalei, a primit următoarea telegramă:

„D-nei Buţureanu, Directoara Şcoalei Normale de fete din Iaşi"

„Vă mulţumesc din inimă pentru bunele d-voastră urări şi sper că şcoala va produce tot ce dorim noi în lucru şi în bunătate". *„Elisabeta"*

In astă seară are loc la Teatrul Naţional Concertul dat de tînărul Socrate I. Barozzi, fiul fostului nostru concetăţean avocat Barozzi.

Cunoscătorii de muzică, care au avut ocazia să-l asculte atît la concertul dat la Bucureşti sub patronajul M. Sale Reginei cît şi la ultima audiţie intimă muzicală care a avut loc aseară la Conservator, afirmă că tînărul violonist, în vrîstă numai de 14 ani, este un artist desăvîrşit şi posedă deopotrivă o tehnică minunată şi o pricepere profundă a compoziţiilor pe care le execută.

Se prevede pentru deseară o afluanţă de lume spre a aplauda pe tînărul artist. care are deja o reputaţie stabilită în lumea cunoscătorilor de muzică.

D. A. A. Bădărău, care a plecat azi la Paris, se va reîntoarce în ţară la 8 Ianuar.

Domnul P. Poni s'a întors din Bucureşti cu recomandaţia de a căuta să împace lucrurile la Iaşi, sau să rupă din disidenţă cît va putea, iar la ceilalţi să renunţe.

D. Poni, pentru operaţia ruperei, a însărcinat pe d. D. Botez, fost epitrop şi ajutor de primar, ca să între în tratative cu cei nemulţumiţi.

Demersul emisarului a fost zadarnic. Nici unul din cei 62 nemulţumiţi n'a voit să cedeze. Ei sunt tari în preteţiunele lor. Cer votarea altor statute, reducerea numărului membrilor comitetului executiv şi eliminarea elementelor disolvante.

D. ministru de războiu a primit astăzi vizita d-lui însărcinat de afaceri al Germaniei, cari i-a remis din partea Majestăţei Sale Impăratul Wilhelm al II marele cordon al Vulturului Roşu. Această decoraţiune s'a dat d-lui general Manu, în adu cere aminte că acum 53 ani domnia-sa a intrat în armata Prusiană ca sub-locotenent şi că a servit acolo 5 ani de zile cu distincţiune.

Ziarul „Ţara", în numărul apărut azi în Bucureşti, anunţă o apropiata remaniare ministerială, făcută pe baza unei concentrări conservatoare.

Suntem în măsură a spune că această ştire este lipsită de temeiu.

In urma intervenţiunei mai multor deputaţi ieşeni, ministrul instrucţiei a hotărât ca examenul de capacitate pentru muzică să se ţie tot la Iaşi şi cu aceiaşi comisiune examinatoare, ca în Mai a. c.

Concursul va începe la 15 Ianuar.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic secial al „Opiniei"

Bucureşti 20 Decembrie

Plecarea d-lor Take Ionescu şi Al. A. Bădărău

Bucureşti.— *D. Take Ionescu, ministrul finanţelor şi Al. A. Bădărău, fost ministru al justiţiei, au părăsit astă-zi capitala, cu trenul de Vîrciorova de 5·55 m. d. a. mîine la ora 3 d. a. va sosi la Viena.*

D. Al. A. Bădărău va pleca de aici direct la Paris, unde va petrece serbătorile.

Ambii fruntaşi se vor reîntoarce în ţară la 5 Ianuarie.

Inmormântarea lui Ştefănescu

Bucureşti.—Astă-zi la oara 3 d. a. a avut loc înmormîntarea regretatului G. Ştefănescu preşedinte al secţiei contenciosului administrativ, de la Inalta Curte de casaţie.

Sreviciul divin a fost oficiat la domiciliul defunctului din strada Eldorado de către P. S. Sa Nifon Ploeşteanu, vicarul Mitropoliei.

Cortegiul a fost urmat de mai toţi magistraţii şi advocaţii din capitală.

Un congres

Bucureşti.—Comisiunea organizatorie a congreselor Camerelor de Comerţ a hotărât că viitorul congres va avea loc în zilele de 20 şi 21 Mai la Constanţa.

Concentrarea

Bucureşti — Intrebat asupra mersului tratativelor privitoare la concentrare, presidentul camerei, d. Gr. Triandafil a respuns că n'a fost autorizat oficial să trateze şi că convorbirele ce le-a avut cu fruntaşii junimişti, au fost simple conversaţiuni.

Noul mareşal al palatului

Bucureşti.— Se vorbeşte că în locul generalului Priboianu, va fi numit mareşal al palatului d-l Emil Ghica, fost ministru plenipotenţiar la Viena.

Discursuri funebre

Bucureşti.—La înmormîntarea lui S. Ştefănescu au vorbit, la domiciliul defunctului, d. Scarlat Fereckyde, prim-preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie, d. Ciru Oeconomu, procuror general al Inaltei Curţi şi Petre Borş, din partea baroului.

D. Tache Ionescu ia Berlin

Bucureşti — In voiajul seu, ministrul de finanţe, se va opri numai o zi la Viena şi de aci va pleaa la Berlin.

Şambelan concediat

Petersburg.—Prinţul Dolgoruki, şambelan al Curţei Imperiale, a fost concediat din înaltul post ce ocupa, din cauză că este acuzat că simpatizează cu grupările înaintate şi democrate.

O nouă ciocnire

Viena. — *Se anunţă că o ciocnire de trenuri a avut loc pe linia Cazan-Oderberg, între staţiile Orlau şi Reichwalden.*

Conductorul maşinei a fost ucis.

Sînt foarte mulţi răniţi şi până acum linia n'a putut fi dată circulaţiunei.

Un refuz al Ţarului

Berlin.—Corespondenţa rusă află din Petersburg că Ţarul a respins categoric toate proiectele care i-au fost supuse spre aprobare privitoare la înbunătţirea soartei evreilor din Rusia.

Complot contra lui Petru I

Viena.— *Din Belgrad se anunţa că autorităţile au descoperit indicii grave dupe cari un complot se urzeşte contra regelui Petru I pentru detronarea lui şi în scop de a proclama republica.*

S'au descoperit toate iţele în această privinţă dar poliţia nu se prea mişcă întru cît în complot sânt amestecaţi fruntaşi politici.

In afara de antipatiile de cari se bucură regele, acuzarea că ar fi fost mituit cu prilejul ultimului imprumut, au inăsprit şi mai mult lucrurile.

Votul universal în Ungaria

Buda-Pesta. — Primind cu prilejul noului an catolic, o delegaţiune a aderenţilor sei din parlament, ministrul Kossuth a anunţat că, imediat după redeschiderea Camerei, se va presinta un proect relativ la reforma electorală prin introducerea Sufragiului Universal.

Acţiunea teroriştilor

Odessa. — Teroriştii au reînceput acţiunea lor cu mare vigoare.

Pentru ziua de eri proectaseră aruncarea în aer a celui mai mare vapor din Rusia şi care aparţine Societăţei „Gregoriev Malk".

Lucrul a fost însă descoperit din timp şi astfel evitat.

Teroriştii au putut să fugă, luînd cu ei pe un rănit, care a fost lovit în învălmăşeală cu baioneta.

Pe un vapor englez care staţiona în port au fost găsite şease pachete cu dinamită.

Poliţia cercetează provenienţa acestor pachete cu dinamită.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— *6, Strada Unirei* —
Ore de consult: 4—7 p. m.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24
furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: Vaccinări şi Revaccinări

TEATRUL NAŢIONAL
Representaţiile tragedianului
Alfredo de Sanctis
La *22 Decembre*:
Colonelul Bridau
La *23 Decembre*:
Prietinul femeilor
Representaţiile d-rei
Agatha Barsescu
La *3 Ianuarie 1907*:
Fedora
La *4 Ianuarie*:
Sclava
Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia".
Biletele s'au pus în vînzare.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN
RENUMITA COFETARIE
ALEXIADES
(Piaţa Unirea)
pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialităţile în cantităţi mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu preţuri foarte reduse.
FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN
FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN
FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondadă in 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

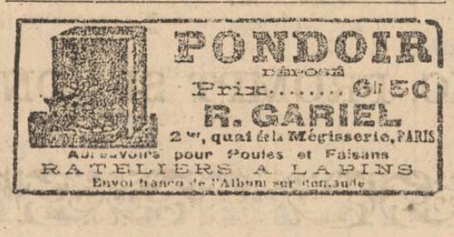

Intristata familie Averescu are adînca durere de a anunţa perderea prea iubitului lor soţ şi părinte

Stefan Averescu
pensionar
în etate de 69 ani

încetat din viaţă Mercuri 20 Decembrie 1906 după o lungă suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc Vineri la ora 12 p. m.

Acaasta ţine loc de ori ce altă înştiintare.

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906 Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol 2 din Ispisoace vor apărea în cursu acestei luni.

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente
în VIENA, fondată în anul 1858
Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869
Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905
PESTE 176 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
— Lei 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări:
a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa Generală pentru România
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi:
Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

GRILLAGES
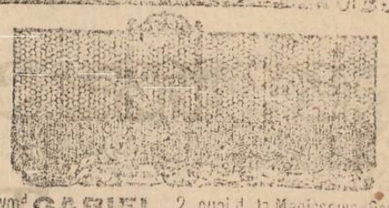
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
Bucureşti.
Rochii şi Confecţiuni.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 1 30
Porte-Sou elles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi franco de l'Album sur demande

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf

BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 22 Decembrie 1906

PRIMA SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A [illegible]

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ carilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elixirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI.
BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE
şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35.
— TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 32.—Vineri 22 Decembrie 1906

OBȘTIILE SATEȘTI

Una din problemele cele mai însemnate, ce ni se înfățoșează astăzi, și care va aduce înbunătățirea chipului de traiu a sute de mii, de Romîni, este proiectul privitor la *Obștiile Sătești*. Este una din acele probleme, care se impune timpului, care cere o urgentă și dreaptă deslegare și pentru care se cere adîncă și prevăzătoare chibzuință; ea atinge o problemă economico-socială, care pentru noi, popor esențialminte agricol, este vitală; pentru că de la rezolvirea ei atîrnă bunul traiu al țăranului nostru: de la rezolvirea ei cumpănită se vor statornici acele raporturi naturale dintre proprietar și lucrătorul pămîntului, dintre proprietate și arendă.

Cînd în rezolvirea unei asemenea probleme se pune în joc existența marei majorități a poporului Romîn, a țăranului, atît de sărăcit de nevoi și de vremuri, atît de puțin pregătit în lupta pentru traiu; cînd poporul Romîn, în evoluția sa, a ajuns la o vădită desvoltare și mai ales pe cale economică; cînd problema raporturilor dintre proprietate și lucrător se pune spre deslegare;—datori suntem să privim lucrurile până în adîncimea lor, să punem toată puterea de muncă și inteligență, să drămăluim fără încunjur toate rezoluțiile cîte se dau, să fim fără cruțare în combaterea tuturor deslegărilor primejdioase și să dăm toată puterea noastră de experiență, prevedere și judecată; pentru ca nu mai apoi deslănțuindu-să faptele, punîndu-să în evidență neprevederile, să ne găsim în fața unei chestii de fapt, asupra cărei să nu mai putem reveni.

Cred că chestiunea are așa de mare însemnatate în cît toate păturile noastre culte să intervie în discuții;—cred chiar că toate partidele și grupele noastre politice sunt datoare să intervie în discuțiunea acestei mari probleme, arătîndu-și lămurit cum vede chestia și mai ales deslegarea ei, defectele și bunurile sale.

Eu cred chiar că, numai prin conlucrarea tuturor factorilor, prin care se poate lumina țara, reprezentațiunea națională și guvernul, să poată face o lucrare bună;—numai după ce s'au expus fără încunjur părerile și sau discutat în contradictoriu această mare și vitală problemă dîndu-să argumente pentru susținerea părerilor, arătîndu-să în mod sincer și fără întindere răutăcioasă de cursă politică, primejdiile unor dispozițiuni, sau greutățile realizărei lor;—numai atunci să face o acțiune vrednică de țară.

Nu țintesc prin aceasta ca partidele noastre politice să renunțe la deslegarea problemei *țărănești* în chipul lor de vedere, nu, dar cred că sunt datoare să-și arăte părerile asupra greșelilor, pe care in sistemul lor de guvernămînt, le găsesc în modul cum se propune de către guvernul conservator—chestiunea obștiilor sătești,—cred că sunt datoare, fiind că vor avea succesiunea guvernămîntului, că nu trebue țara să sufere de la guvernămintele partidelor in succesiune, dar din contra soarta ei să îmbunătățească tot mai mult și cu puteri tot mai mari;—cum vor putea partidele indeplini aceasta, cînd în problemele cele mari de guvernămînt vor fi deosebiri diametral opuse? Cum nu putea țara noastră să progreseze in mod văzut, cînd un chip de guvernămînt pentru rezolvirea unei probleme atît de mari cum e chestia țărănească, se va lovi prin alt chip de guvernămînt.

In rezolvirea unei probleme atît de mari cum e chestia obștiilor sătești trebue să ia poziția cum spuneam mai sus toate partidele și grupurile noastre politice, să scormene după vederea lor deslegarea problemei, să dea in mod cinstit și luminat părerile lor pro sau contra, contribuind astfeliu la cît mai mare lumină asupra chestiunei ce ne preocupă: chestia obștiilor sătești.

D-l Ion Lahovari ministru al domeniilor, a prezentat camerilor un proect de lege pentru a inlesni prin el deslegarea chestiei obștiilor sătești in vederea arendărei moșiilor statului. Acest proiect prezentînd; cum am arătat mai sus o impertanță capitală, îmi propun in un șir de articole să-l discut și să arăt cum văd eu deslegarea acestei probleme pentru binele țărănesc și nevoile țărei.

Gr. C. Buțureanu

CEI 62

Se pare că domnul P. Poni nu s'a intors din București cu răspunsul ce-și închipuia că are să îl dee d. Sturza in chestiunea disidenței liberale din Iași.

Socoteala de-a casă a presidentului—să zicem—clubului local, era că-are să-i să admită părerea că poate tăia și spînzura după plac.

Dar d. Sturza, care, probabil, s'a săturat de disidenți, a recomandat moderație vechiului său prietin.

Intors la Iași, d. Poni s'a dedat la o incercare de „rupere". Adică să rupă cît va putea din numărul disidenților și restul să-l lase in părăsire.

Pentru această subțire operațiune, d. Poni și-a ales de emisar pe d. D. Botez, un om foarte cum se cade, dar nepotrivit pentru o asemenea delicată misiune.

Emisarul n'a putut „rupe" un singur centralist. Cu toții sunt solidari in cererile lor: schimbarea statutelor, reducerea numărului membrilor comitetului executiv, eliminarea celor periculoși.

Dacă nu li se vor satisface aceste pretențiuni—cei 62 nu vor inceta a zădărnici ori ce intrunire a clubiștilor.

A cui va fi victoria pînă in cele din urmă—nu se știe.

Fapt este, însă, că situația este foarte gravă.

Un mic pomelnic

Guvernul și partidul conservator serbătoresc astă-zi o aniversare: sunt doi ani de cînd dețin puterea.

Suveranul, neclintit păzitor al constituției și al uzanțelor politice, încredințase conducerea treburilor statului partidului care, în ultimii ani de guvernare a partidului liberal, se manifestase ca fiind cel mai tare și dovedise că avea și încrederea țărei, prin aceea că reușise la alegerile comunale și județene.

Venind la putere în condițiuni normale și legale, avînd sesiuni parlamentare foarte rodnice, actualul guvern a fost totuși cel mai bogat în... legenda că se prăbușește.

Opoziția trebue să fi întrebuințat, în acești doi ani, măcar de 100.000 ori tradiționalele „agonii" și „dricuri" la adresa guvernului presidat de d. Cantacuzino.

Fiind-că s'a intrat, cu toate aceste ofirmări, în al treilea an de existență, mi se pare mai nimerit a vorbi despre permanenții ciocli ai partidului conservator, de cît despre rodnica activitate desfășurată de el.

In acești 2 ani, unde a ajuns partidul liberal? Cine este de fapt, șeful acestui partid? In ce stare se află partidul?

In 1904 liberalii s'au retras aproape desmembrați.

In 1906 lupta d'intre ocultă și sturziști, nu că n'a fost aplanată, dar s'a accentuat mai mult. In 1904 am asistat la gr va camerei; în 1906 asistăm la proclamarea d-lui I. Brătianu ca șef, în ziua I-i a congresului liberal.

Partidul desmembrat acum 2 ani, s'a împărțit acum în diverse și multiple disidenți.

Este o caracteristică a tuberculoșilor de a se crede voinici, de a face planuri pentru viitor și de a se arata dornici de a trăi.

Ca și acești pedepsiți de soartă și colectiviștii, ignorînd starea dureroasă în care se află, văd într'una slăbiciunea unui guvern tare și se declară gata să iee puterea.

Adevărul este că acești doi ani de guvern al partidului conservator, au pustiit și mai mult partidul advers.

Unde vor ajunge lucrurile dupe alți 2 ani?

Sechestrele comunei

Pe tema sechestrărei venituriler comunale, s'a pornit o campanie fioroasă în gazeta liberală locală.

Fioroasă în sensul că aplicarea acelor sechestre se dădea ca fapt cert și că ziarul liberal trăgea, din fantasticele sale sechestre, riguroasele concluzii sălbatice.

Adevărat în această alarmantă campanie, nu este măcar un fapt cît de mic.

In definitiv, în fața legilor, comuna nu este altfel tratată de cît un individ.

Și dupe cum noi, oameni, de multe ori ne vedem sechestrate veniturile de către oameni de rea credință, comuna poate suferi aceași nedreptate.

Dar în cazurile speciale pe cari ziarul local le-a trîmbițat cu toată fără de rușine, nu e nimic adevărat.

Nici o proprire n'a fost făcută pe suma ce comuna are de luat; nici un sechestru n'a fost aplicat pe veniturile comunei Iași.

„Ceara roșie pe lada comunei" este unul din învechitele clișee pe cari opoziția în vremuri bătrîne, îl aplica administrației comunale.

Dar astăzi, cînd luptele se modernisează continuu, n'ar trebui să se întrebuințeze formula de cît doar în cazuri reale.

Și atunci cu mare luare aminte. Căci sunt vremuri grele cîte-o dată, cînd comunele, prin forța împrejurărilor, nu sînt în stare să facă față angajamentelor.

Dar.. uite ne dăm seama că discutăm cu un ziar de rea credință și că sechestrele lui nu au produs nici un efect în public.

CATE-VA NOTE

Garden-party la domnul Imb—Erbiceanu, la via sa de la Socola (unde se află, întîmplător, și o casă de sănătate). Cu care ocazie (nu cu ocazia situației vecinale a ospiciului, ci cu acea a lui garden-party), picantul nostru om politic a rostit, invitaților, următorul speech, sistem *very old England*.

„Prietini, amici și aderenți! Garden-party este un dublu cuvînt englezesc: garden ie vie și party ie partid. De aceea, credincios unei uzanțe aristocratice, pe care o represint atît aci, cît și alături—v'am convocat spre a discuta asupra situației.

Aristocrațimea, domnilor, trece prin o mare ruptură. Această ruptură a fost ruptă și mai reu în urma unui act pe care un mare apostol al nostru a fost nevoit să-l comită, ziua 'n ameaza mare, pe peronul gărei de la Făurei.

Domnilor, am interviewat astă-zi pe un liberal, pe un liberal aristocrat și el mi-a spus că ruptura este ireparabilă. Am ajuns ca democrații să ne suprime gerbele cu flori; să ne conteste faptul istoric că noi, domnilor și nu Edisson, am descoperit telefonul, că noi domnilor și nu Roentgen, am descoperit razele X.

Domnilor, momentul ie solemn. Non-valorile trebue să dispară față de noi. Corupția este un produs monstru al democrației romîne.

In contra corupției ne rîdicăm cu toată nobleța grobiană a cărei monopol îl avem noi.

Suntem un partid de ordine: suntem foot-balești; cu foot-baletiste; suntem tenlawnești; suntem, în fine, purtătorii stindardului regretaților noștri strămoși.

Unul din strămoșii mei, un mare aristocrat al cărui nume îmi scapă, a zis murind: mitocanii m'au ucis.

Pe atunci, deja, ei făceau operă rea și de aceea vedem pe urmașii lor fiind dușmani ai fiveocklocurilor, despre cari ei cred că sunt ceaiuri, pe cînd eu, poftit la un fiveo'clock, în casa unui aristocrat, am fost tratat, pe onoarea mea, cu lacherdă!

Domnilor! Partidul este o ruptură. Mitocanul e o vorbă. Five o'clock e lacherdă. Garden-party e un partid în grădină. Răcăciunii sunt un castel istoric. Eu—spun mitocanii—sunt un imbecil. Iar d-v., domnilor, sînteți aderenții și amicii mei. (In acest moment se întîmplă un accident la o secție a furioșilor—alături de garden-party—și oratorul nu poate continua).

A se citi în ziar detalii asupra intrevederei domnilor P. Poni și N. Gane cu d. D. A. Sturza, privitoare la situația liberalilor din Iași, și deslegarea dată, în această chestie de șeful liberalilor.

OAMENI ȘI LUCRURI

Dolce far niente

S'a putut ceti ieri o informație.. literară în care se vorbea de desfacerea romanticei căsătorii între Leopold Woelfling—fost arhiduce de Austria și foasta cîntăreață Wilhelmina Adamovitsch. Motivul? Aceasta din urmă ar fi aderat la viața vegetariană și moravurile „oamenilor naturali"—după sistemul cunoscutei și ciudatei colonii din Ascona. Puțini vor fi știind că în Europa există o atare colonie și anume la Ascona, în Italia, aproape de orașul Locarno. E un sat și coloniștii în chestiune sunt stabiliți cu deosebire în jurul muntelui „Verità", care e împrejmuit de un gard de scînduri despărțind astfeliu colonia de lumea incunjurătoare. Vizitaiorul profan plătește o mică taxă de intrare. Bărbații poartă plete lungi și se îmbracă în haine bizare, asemenea cu păstorii de lîngă Iordan, femeile poartă un fel de cămăși drept haină. Incălțăminte și ciorapi nu există. Drept locuințe au niște colibe negre de lemn. „Oamenii noi"—cum își zic ei—se hrănesc cu legume și pâne ordinară, de tărîțe. La zile mari se prepară bucate mai bunișoare dar fără sare,—aceasta fiind oprită cu totul. Ideea e cel puțin.... nesărată.

Intemeietorul originalei colonii e un fost consul belgian. Purta o cămașă scurtă cînd venea la tîrg cu căruța purtată de un măgar. Făcîndu-i-se mustrări pentru acest port, el își comandă un halat de catifea pe care îl îmbrăca numai în afară de casă. O cordea de mătase galbenă îi împodobia fruntea. Pentru tratarea boalelor sunt două mijloace: cură de soare și de lut umed. De altfeliu s'au format și aici partide diferite. Unii locuitori și-au clădit cîte o locuință de peatră; alții lucrează cîte un petec de pămînt. Un vizitator al localității descrie o mică grupă, locuind pe o stîncă retrasă. In ea—un tînăr cu părul și barba netunse, gol—avînd unica sa camașă atîrnată afară, în așteptarea unei ploi care să i-o....spele.

El visează, în bătaia soarelui, un stat viitor, fără muncă; iar dacă flămînzește, caută fructe în pădure sau cere la vr'un tovarăș mai înstărit. Perechi numeroasc locuesc în micile bordeie, în mijlocul pădurei, pe muchi de coline sau pe malul mărei. Cu toții tind la o viață cît mai fără cultură; mulți fac politică sau vorbesc de artă, dar cei mai mulți gustă traiul de *dolce far niente*.

De altfeliu se observă că mulți din acești „oameni naturali" ajung, prin insuficienta hrănire și prin ciudățenia traiului, la o dezechilibrare a minței.

....Păcat că aceasta întunecă tabloul,—ori poate tocmai aceasta e culmea fericirei: nebunia?

Rodion

Seniorul din Răcăciuni

Printre beizedeluțeîe, cari se îndeasă mai tare în jurul samovarilor înaltei nobilimi din București, în afară de celebrul Pascal Toncescu, este și excelența sa Seniorul din Răcăciuni, zis și Constantin Popovici, deputat de Suceava.

Și Toncescu și Seniorul din Răcăciuni sunt de viță nobilă, și amîndoi își stabilesc nobleța cu hrisoave.

Toncescu are un hrisov... nu domnesc, ci poietic.

Intr'un moment de adîncă indignare, poetul Vlăhuță a cîntat ast-fel:

Măreț luci-va printre veacuri
Maestrul mare Eminescu,
Pe când *cu-al său bagaj de fleacuri*
Toncescu *fi-va tot* **Toncescu**

Din hrisov rezultă, prin urmare, că Tonceseu e un fleac. Câte fleacuri va fi spunînd, cînd servește cu ceai pe semenii săi din jurul samovarului, cine mai poate să-i ție seamă!

Seniorul din Răcăciuni are și el, nu hrisov, ci hrisoave. Și are niște hrisoave așa de prețioase, în cât Toncescu e gelos de nobleța lui Răcăciuni, care numai în temeiul acestor hrisoave a ajuns la atâta preț pentru boerimea din București.

Hrisovul cel mai de valoare al Seniorului din Răcăciuui, de la care i se trage și numele este următorul:

București 14 Dechembre 1881

Direcțiunea Regală
a
Căilor ferate Romîne
No. 31277

Circulară
pe tot personalul
(Distituirea unui șef de Stație
pentru abuzuri

Dl. *Popovici Constantin* șeful Stației Răcăciuni *dovedindu-se că a abuzat de funcțiunea sa, făcîndu-se culpabil de luare de bani în profitul seu și în paguba administrațiunei*, a fost destituit *din serviciu și trimes înaintea justiției.*

Director general: *Colonel Fălcoianu*
Șeful serviciului Mișcărei: *Paciurea.*

Toncescu va ofta, însă cînd, va ceti cest-lalt hrisov al Seniorului din Răcăciuni;

București 17 Iunie 1885
Gara de Nord

Direcțiunea Generală
a
Căilor Ferate Romîne
No 58146

Domnule Judecător de Instrucție

Respunzînd la adresa Dv. No. 1615 din 27 Maiu (8 Iunie) a, c., avem onoare a vă informa că în adevăr fostul șef de gară din Răcăciuni, Constantin Popovici, a fost destituit de Direcția Generală cu ordinul No. 31277 din 1881 pe ziua de 1 Decembre acel an „pentru luare de bani în profltul seu și în paguba administrației", în urma proceselor verbale întocmite la 4—6 Decembre acelaș an de sub-inspectorul Lucasievici și controlorul Boronca. După cum veți putea vedea din rezoluția Directorului regal ce alăturăm în copie și din circulara No. 31277|81 aci alăturată, acest *individ* urma să fie tradus înaintea justiției, însă plîngerea pe care Direcțiunea o formulase imediat către Parchetul de Suceava a rămas neexpediată din o eroare de biurou provenită de la impiegații inferiori, astfel că el a rămas neurmărit.

La Ianuar 1887, dl. Judecător de Instrucție al Tribunalului de Ilfov, Cabinet. IV a început din inițiativa sa o cercetare asupra infracțiunilor la legea penală și abuzurilor comise de Popovici, și cu adresa sa No. 4/1887 a cerut direcțiunei generale să-i remită toate piesele și actele relative la această afacere. Administrațiunea noastră a satisfăcut aaestei dorințe și actele originale au fost remise d-lui Judecător de Instrucție. care a format cu ele dosarul No. 52|1887.

Acest dosar după încetarea cercetărilor a fost remis tribunalului de Ilfov secția I., unde s'a depus la archivă sub No. 1770|87 și de unde Dv. credem că l'ați putea obține.

Credem necesar a vă remite o copie de pe o declarație făcută de Popovici judecătorului de instrucție în 1887, și care se află în mâinile noastre, fiind probabil căzută din dosarul justiției și din eroare băgată în dosarul nostru. După cum puteți vedea, Popovici este mai mult preocupat de ideia de a contesta validitatea cercetărilor făcute și de a invoca prescripțiunea de cât a se justifica. El însă face o mare greșală crezând că drumurile de

de fer au trecut sub stăpînirea statului în 1883, căci în realitate statul, a luat liniile în stăpânire la anul 1880.

Primiţi, etc.

Director General: *Gh. Duca*
Şeful Serv. de Secr. şi Personal
Warthiadi.

La data acestui hrisov, 17 Iunie 1885, Seniorul din Răcăciuni era deputat, şi Directorul general al căilor ferate, nu-i ziee, cum s'ar fi cuvenit să se zică unu-i om cinstit: „Dl. Deputat Popovici", ci-i zice: **acest individ.**

Toncescule, te-a facut marţi Seniorul din Răcăciuni, nu te lăsa mai pre jos.

Şi mai are un hirsov, pe lângă multe altele, Seniorul din Răcăciuni. Acest hrisov şi l-a iscălit el singur.

La 1895, Seniorul era deputat, în timpul guvernului condus de nemuritorul Lascar Catargi. Acesta ştiind să aprecieze pe oameni după justa lor valoare, convingându-se că Răcăciuni compromite partidul conservator, şi-a întors, cu scîrbă faţa de la el. Atunci tristul nostru Senior, în şedinţa camerei de la 25 April 1895, a anunţat următoarea interpelare:

„Am onoare a interpela pe d. ministru de justiţie şi pe d. ministru de interne, asupra arestărei ilegale şi deţinerei în arest a locuitorului D. Tomescu, din comuna Pleşeşti, jud. Suceava, precum şi asupra *uneltirilor, mituire de martori, presiunilor şi falşificărilor de cari* **administraţia judeţului Suceava** *în unire cu parchetul* uzează în afacerea perderei mandatului de arestare al locuitorului Vasile Mihai în anul 1892, condamnat la 15 zile arest pe care de atunci le-a făcut..."

Seniorul din Răcăciuni învinuia pe Lascar Catargi, că administraţia acestuia din judeţul Suceava mitueşte marturi, face presiuni şi falşificări, pentru a găsi vinovat pe un oare care Tomescu... a nu se confunda cu Toncescu.

In puterea acestor hrisoave, şi ca răsplată pentru modul parlamentar cum a tratat Răcăciuni, în Cameră, pe Lascar Catargi, Seniorul nostru a ajuns om mare şi puternic, a ajuns favoritul boerimei din Bucureşti, care nu poate să-şi soarbă ceaiul de la 5 ceasuri, pînă nu va asculta discursurile, destituitului de la Răcăciuni, discursurile prin cari suduie ca în grajdiurile boerului de la Liteni, unde a văzut lumina zilei, pe... *mitocanii* din partidul conservator.

Dar n'am isprăvit cu Seniorul din Răcăciuni.

„Opinia" în Provincie

Galaţi, 20 Decembrie

Toate agenţiile de vapoare din localitate au primit telegrame de la sucursalele lor din Giurgiu şi T. Măgurele că sloiurile de gheaţă au început să curgă pe Dunăre, şi din acest motiv vapoarele, care încărcau ceriale, au suspendat operaţiunile şi-au părăsit imediat portul. După cîte-va oare de la plecarea vapoarelor au început într'adevăr să sosească sloiuri destuli de mari. Dacă gerul se va menţine atunci peste noapte Dunărea va îngheţa.

— Produce senzaţie în localitate sinuciderea tînărului Katz la Berlin. Sinucisul era logodit cu d-ra S. şi a părăsit de curînd oraşul nostru. Cauzele sinuciderei sunt comentate in diferite chipuri şi din cauză că n'a lăsat nici o scrisoare nu se poate cunoaşce adevărata cauză.

— A sosit un Domn delegat al iubitei noastre Regine Elisaveta pentru ofrandele destinate „Vetrei Luminoase".

— Poliţia de siguranţă a întreprins o razie în cuprinsul întregului oraş. N'a remas cărciumă, tavernă care să nu fi fost rescolită. In tot timpul nopţei soseau mereu la poliţie arestanţi. Pînă la ora 3 noapte s'a procedat la 35 arestări.

— Excelenta trupa de sub conducerea d-lui Petre Sturza a jucat la Teatru Papadopol „Căsătoria din Dragoste". Succesul a fost strălucit.

Dem.

Scrisoare din Paris

14 Decembrie 1904.

Eugène Neculcea

In momentul cînd aceste rînduri vor apărea în jurnalul „Opinia" în lumea ştiinţifică din Paris n'au încetat felicitările atât de sincere pe cât de meritoase, ce de la susţinerea tezei de Doctorat—susţinută 29 Decembrie stil nou—le-a primit un fiu al Iaşilor. Cine a cunoscut viaţa lui Neculcea, pe cînd de tânar încă, elev al liceului Naţional, ţinea pept teoriilor ştiinţifice, controlînd cele spuse de profesorii lui şi avînd curajul de a-i combate original de tînăr, originalitate ce arată că viza o ţintă, pe care n'a perdut'o pînă la deplina încoronare a succeselor sale ştiinţifice.

Cînd termină liceul la 1895, D. *Vasile Buţureanu* îl luă sub protecţia sa ştiinţifică şi nuştiu dacă Neculcea a uitat vre'o dată să-şi amintească de acela care i-a cimentat prima piatră din cariera atît de vastă pe cît de bine înţeleasă.

Insist asupra acestui punct, căci acuma putem vedea ce importanţă are un bun profesor. Neculcea este astăzi considerat ca o somitate, în lumea ştiinţifică din Paris, reprezintă o activitate de zece ani de lucru cu oamenii mari ai lumei. *Poincaré, Lippmann şi Moisau. O „triadă ştiinţifică"*, permiteţi-mi expresia; căci în aceaişi persoană găsim întruniţi, un matematecian, fizician şi un chimist. Nu în cîte-va rânduri, ce au ca scop, de a înştiinţa pe cei ce nu-s în curent, de întoarcerea în ţară a unei noi glorii naţionale, voi putea să vorbesc de ceia ce a făcut Neculcea, pentru a se face cunoscut şi respectat. Activitatea lui se va cunoaşte cu timpul, cînd omul sărbătorit „azi" în Paris se va întoarce „mîine" în Iaşi. Căci Neculcea a conservat sentimentele româneşti şi a luptat într'un mod cît se poate de meritos de a fi atras de străini, care îi făceau propositiuni avantajoase:—ci, de a se întoarce în sânul familiei, în oraşul său natal.

Nu cred să fi fost romîn, care în scurt timp să fi luat obiceiurile, limba şi agerimea de spirit caracteristice ale Francezilor. Neculcea poate fi confundat uşor cu un Francez, şi mulţi se miră când aud că-i străin.

Afară de numeroasele certificate ale Sorbonei, licenţiat în fizică şi chimie de la Sorbona, fost preparator de fizică la Facultatea de Ştiinţi, ataşat la laboratorul de cercetări ştiinţifice şi fizice la Sorbona, (director Lippmann), Membru la societatea de fizică din Paris, membru la societatea de chimişti şi mineralogişti, fost redactor la Revista „l'Eclairage Electrique" etc. etc.

A publicat afară de teza cu data 29 Decembrie 1906. Un tratat de Fizică cu Poincarré; de electricitate, —tratat pentru Ingineri electrici—cu Pécheux—sub presă cu Lipmanu tratat de Acustică şi optică. Fenomenele lui *Righi* ce au apărut vara trecută.

In seria de publicaţii *„Scientia"* o lucrare personală asupra fenomenelor lui Krvr. O sumă de comunicări la Academia de ştiinţi, în acelaşi timp va aparea în curînd un Dicţionar Enciclopedic unde toate matematecile sunt făcute de Eugéne Neculcea.

Latinul zicea: Mens sana in corpare sano „Neculcea întruneşte şi forţa Morală şi cea „fizică". Nu-i cea întâi glorie a Moldovei; n'a făcut de cît să continue şi să poată a se număra printre nemuritori, ce ca d-rii *Hurmuzescu, Istrati*, ş'au lăsat un nume, pe care nimeni nu l'ar putea contesta şi dacă aceşti mai sus citaţi, au întîlnit în drumul lor spre culmea gloriei inamici, lucru cu putinţă în viaţă,—cît de ridicoli par în aprecierile lor, având pretenţia de a ştirbi ceia ce oraşul „luminei" a sancţionat.

T. E.

ILIADE

„Scrim aşa precum vorbim"
—Cu Ilie drept să fim,
Tot ce spun e-o prostie,
Or, atunci, ghiciţi cum scrie.

Litere-Ştiinţe-Arte

Celebrul cîntăreţ parizian Paulus, ajuns într'o mare mizerie astăzi, a trebuit să recurgă dăunăzi la o reprezentaţie de binefacere organizată în folosul lui de cîţi-va artişti mari. Reprezentaţia a adus o sumă însemnată, — dar iată că vesela serată fu urmată de o dramă judiciară. Foasta femeie a lui Paulus — artistul s'a divorsat în 1901 — avînd drept la alimente cari întrec cu mult cîştigul de la reprezentaţie—a sequestrat beneficiul. Au fost interesante pledoariile şi mai ales mărturiile depuse depuse de Coquelin Ainé, Fursy etc. Artiştii declarară că ei au înţeles a organisa o serată în folosul unui coleg sărac iar nu al femeei divorsate — care are mijloacele ei proprii — şi tribunalul a fost de aceiaşi părere lăsînd toată suma artistului Paulus.

*

Partea ştinţifică în chestia tunelului sub marin între Franţa şi Anglia e rezolvită; dar presa engleză în majoritate se arată adversara întreprinderei.

Apoi sunt motive militare, strategice, cari s'ar opune proectului. Numărul anual al călătorilor... submarini s'ar evalua la 6.300.000. după statisticele călătoriilor actuale pe apă.

*

„Madame Butterfly" opera de Giacomo Puccini a avut un mare succes la Paris unde a fost cântată zilele aceste pentru prima dată.

*

STRUNA ZILEI

MÂNTUITORII...

In conflictul dintre Bulgaria şi Serbia, aceasta fiind inferioară prin număr...

Un ziar.

Vă'nşelaţi! Din contra: sârbii
Sunt prea mulţi dacă'n momentul
Deciziv cu ei vor merge
Cei de la.... Evenimentul.

Informaţii

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme şi la noi, tinde a înlocui banalele cărţi de vizită şi felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulţimea nevoiaşă şi suferindă, şi prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa şi mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine şi de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripţie cu ocazia sfintelor sărbători şi face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună şi a înlocui cărţile de vizită şi felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iaşului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar şi banii vor fi încredinţaţi primăriei de Iaşi spre a fi distribuiţi acelora lipsiţi de mijloace.

Redacţia ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „

—

In sfârşit şi factorii postali vor avea o situaţie materială ceva mai bună.

Lefurile lor, începător de la 1 April 1907, vor fi sporite astfel: un factor de cl. I va avea 95 lei lunar, de cl. II 85 lei, de cl. III 75 lei şi de cl. IV 60 lei lunar.

O parte din factori cl. IV din Bucureşti vor fi trimişi în judeţelo unde viaţa ie mai ieftină.

—

Comisiunea instituită pentru scoaterea la pensie a institutorilor se va aduna, în ziua de 4 Ianuar 1907, în localul prefecturei de judeţ.

D. inspector general C. Praja, doctorul A. Lambrior şi doctorul Tudori, medicul primar al judeţului, fac parte din această comisiune.

—

La şcoala Artelor Frumoase a avut loc examenul de anatomie la d l profesor Dr. Posa; azi are loc examenul de perspectivă la d. Profesor A. D. Atanasiu şi la istroria artelor şi estetică la d-l Profesor Dr. Sever Mureşianu.

*

La şcoala artelor Frumoase a avut loc concursul de admitere în şcoală al elevilor şi elevelor. Au fost admişi toţi.

La concurs de al anul V nud în scurtări (pictură) a obţinut medalia de bronz cl. I d-ra Argintariu.

—

Prin viitorul budget al ministerului de instrucţie s'a decis ca învăţămîntul particular să se centralizeze într'o singură direcţiune la direcţia învăţămîntului profesional. S'a luat această hotărîre de oarece cu actualul sistem direcţiunea unei şcoli particulare care avea secţiuni primare, secundare şi comerciale era nevoită să se adreseze la trei direcţiuni diferite pentru rezolvarea afacerilor.

—

Ministerul instrucţiunei a dat ordin să se contramandeze licitaţia anunţată pentru furnitura armelor necesare şcoalelor din ţară, aceasta în vedere că cele mai multe prefecturi au înştiinţat ministerul că n'au fonduri disponibile.

—

Ministerul instrucţiunei a luat dispoziţiunea ca, cu începerea anului şcolar 1907—1908, limba franceză să fie introdusă din nou la şcoalele profesionale de fete din ţară.

—

E curios modul cum inimosul luptător naţional d. Sergiu Cujbă, a fost expulzat din Basarabia şi asupra acestui fapt suntem în măsură a da următoarele indicaţiuni: d. Cujbă ţinea o patriotică vorbire românilor basarabeni, urmând scopul său de propagandă naţională. In timpul cuvântărei, un agent secret a poliţiei din Chişinău, îi face semn cu degetul ca să'l urmeze şi fără multă bătae de cap îl duce la graniţă şi'l expulzează cu primul tren, fără ca să mai comunice cazul celor de sus şi fără a mai îndeplini formalităţile de rigoare.

La protestările celui expulzat în aşa chip, i s'a răspuns că în caz de împotrivire va fi expulzat în Siberia.

Din sursele de unde avem aceste informaţiuni, faptul e viu comentat şi se aşteaptă chiar o intervenţiune diplomatică la Petersburg pentru lămurirea acestui caz atît de curios.

De altfel în curînd vom reveni şi noi cu amănunte de cel mai mare interes.

—

Camera de punere sub acuzare a trimis în cercetarea curţei cu juri din Bacău pe Gh. Buruiană, care avînd o ceartă cu săteanul V. Ursachi, din cauza unor pari ce ar fi aşezat acesta pe locul celui dintăi, l'a înjunghiat pe acesta cu un cuţit în abdomen ast-fel că acesta a încetat din viaţa după o oră.

—

Parchetul de Vaslui înştiinţează parchetul general că în ziua de 12 Decembrie, a fost găsit pe lîngă linia ferată, între staţiile Bîrnova şi Grajduri, cadavrul femeiei Pachiţa Ghebea, în vrîstă de 55 ani, de loc din cotuna Spăriaţi, comuna Mironeasa.

Se presupune că ar fi fost tăiată de tren.

—

Direcţiunea Comptabilităţii Centrale de la ministerul de interne a înştiintat prefecturile de poliţie din ţară şi poliţiele oraşelor că sunt obligate a ţinea în arhive data precise în privinţa anilor de serviciu a serjenţilor, căci numai certificatele date pe baza acestor date, vor fi luate în consideraţie cu prilejul regulărei la pensiune.

—

Se ştie că ministerul Domeniilor a prevăzut în budget un fond pentru premiarea acelor impiegaţi de la prefecturile de judeţ care vor fi dovedit pricepere în ale satisticei şi muncă conştiincioasă.

Din acest fond ministerul de domenii a acordat un premiu de 50 lei funcţionarului N. Georgeanu care întocmeşte lucrările statistice de la prefectura noastră de judeţ.

—

Voinţa Naţională afirmă că d-nii L. Antoniu şi C. Chirilă ar umbla să formeze un nou club conservator în Iaşi.

Gazeta colectivistă vorbeşte drept, dar face confuzie de nume şi de fapt.

Nu este nevoe de un alt club conservator în Iaşi, de oare ce acel existent stă foarte bine.

Adevărat este că d-nii Mârzescu, Dumbravă şi Pekea Alexandrescu umblă să formeze un alt club liberal.

Cu aceste rectificări, ştirea *Voinţei* e perfect exactă.

—

Repertorul de Crăciun al teatrului naţional din Iaşi: la 25 Decembrie: *Orfelinele*; la 26 *Romeo şi Julieta* şi la 27 *Narcisse.*

—

Se crede că asamblul trupei italiane de Sanctis, care trebuia să dee 2 reprezentetiuni nu va mai veni la Iaşi.

—

Alexandru Neculaevici Spiridonof de loc din comuna Broscăseşti, din Basarabia, student în medicină la Petersburg fiind găsit în Iaşi fără acte în regulă a fost expulzat pe cale administrativă.

Numitul a contravenit însă la legea expulzărilor şi a revenit din nou în Iaşi.

A fost descoperit şi dat judecăţei iar tribunalul l'a condemnat la 10 zile închisoare, ca contravenient şi apoi urmează să fie din nou expulzat.

Neculaievici Spiridonoff a declarat apel.

El se află arestat.

—

Sâmbătă are loc alegerea de senator al col. I, în locul decedatului Căpitan Manoliu. Candidaţii sunt d-nii Brăilescu. Al. Callimaki, Ion Pilat, M. Holban, fost vameş.

Faţă de aceste numeroase candidaturi se prevede un balotaj.

—

Seziunea curţei cu juri din Botoşani, a fost închisă alaltă seară.

In seziunea aceasta n'au fost de cât foarte puţine procese şi de mică importanţă.

—

In ultima şed-ţă a com-tului Asociaţiunei artiştilor de la 18 c. s'a hotărît ca beneficiul rezultat din Jubileul Caudella să se repartizeze astfeliu: 15 % pentru fondul societăţii; iar din rest jumătate ca premii elevilor de la şcoala artelor frumoase din Iaşi şi jumătate să se adaoge pentru tipărirea anuarului conservatorului din Iaşi.

D-l Dimitrie Popovici, (Bayreuth) după propunerea d-lui Atanasiu, a fost votat în unanimitate ca membru al Asociaţiei din Iaşi în secţia muzicală.

Asemenea au fost votaţi în unanimitate d-nii D. Dimitriu şeful corului şi Antonin Ciolan în secţia muzicală.

S'a hotărît a se aduce mulţămiri din partea Asociaţiei tuturor acelor cari au contribuit la frumoasa reuşită a festivalului Caudella.

Membri prezenţi au fost:

Em. P. Bardasare, Iulius Rainike, A. D. Atanasiu, Enrico Mezzetti, T. Burada, C. Bălăcescu, Gh. Scorpan, Antonin Ciolan etc.

După terminarea şedinţei în lipsa d-lui Bardasare s'a hotărît a se da un banchet în onoarea d-lui Em. P. Bardasare profesor titular la Belle-Arte de 25 ani, în semn de răsplată a meritelor artistice şi didactice, precum şi pentru înfrăţirea mai de aproape a elementelor artistice şi a iubitorilor de arte frumoase.

DOR VIU

Acum cînd fierb zizanii şi aprige furtuni
In jurul vetrei noastre, sfărmate de străbuni
De-ai celor ce-azi înfruntă slăbiri de temelii,
Se nasc credinţi în steaua atît de aşteptată
A'ntregei Românii,

Să facă viitorul ca să'ntregim odată
Al nostru mândru trup,
Şi să vedem veleaturi, menite spre sclăvie,
Din secoli că se rup;
In marea 'ntinsă-a vieţei, pe vajnicu-i altar
Din sinul României să'njghebe-o Dacie iar,
Cu Tisa, cu Carpatul, cu Nistrul drept hotar.

Mii scînteeri de-avînturi ne scapără din mintea
Ce dorul a cuprins...
Cu singe şi-oseminte noi întărit'am flamuri
Pe gândul neînvins...

Străjeri noi ţi-am fost Doamne, spre-a Aziei pusderii !!..
Noi nu dorim hodină: căci ceasul mîngîerii
Ce ni l-a dat Bosforul prin malul ce-am luat,
Nu vrea să stângă dorul.
Căci el omoforul
Credinţei ce-am păstrat...
Noi nu dorim hodină, ci ceasul de alean
Ce ni l-a dat războiul, prin malul dobrogean.

Răsară mîndre vremuri pe fruntea veciniciei
Şi scumpe, sfinte chipuri pe fruntea României,
De acele ce au fost zlotnici la luptele păstrărei,
De-acele ce au fost facle la timpul reînvierei...
Să vadă iar străinii că nu pot să robească
Pe acei ce poartă'n sinuri simţire românească.

Tu ce-ai trimis pe Carol stîlp mare de-ajutor,
Cînd frămîntau dihonii al ţărei tînăr sin,
Pe-o închegare mare, pe un falnic viitor
Fă-l, Doamne, acum stăpîn!

Adună vremuri mîndre pe fruntea veciniciei
Şi sfinte, scumpe nume pe steagul României....
Să cînte zorii luptei. fă barzi cu doruri mari;
Să scrie-amurguri sfinte, fă iarăşi cronicari...
Iar din odrasla veche fă domni de viţă veche
Cu inimă de Ştefan, cu gînd făr de pereche...

Fă grabnic să tresară în sin de bucurie,
O mare, scumpă ţară, o'ntreagă Românie !...

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

26

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Cît despre tînărul student, fericit de noua sa întreprindere amoroasă, uitînd ce se petrece în jurul seu, înaintă în cadenţa ritnică a sunetelor emise de orchestră, şi ajungînd aproape de idealul cugetării sale, ceru graţia unei favori ce-i fusese acordată cu atîta gingăşie.

Tînăra fată se sculă, luă braţul lui Maxim, care o conduse în mijlocul valsatorilor.

Ambii tineri erau foarte emoţionaţi, iar Alice luă cuvîntul şi zise:

— Vă mulţumes d-nul pentru serviciul ce aţi bine-voit a face mătuşei mele.

— Ah! d-şoară aţi bine-voit a păstra amintirea acestui incident?

— Imi amintesc tot-deauna de un serviciu.

— Era oare un act care să merite mulţumirile ce-mi adresaţi?

— Sunt fericită de a-l considera ca atare.

— Sunt în adevăr confus de fericirea, de a fi putut atrage atenţia dv. până la punctul de a conserva amintirea actelor mele.

Vasul se termină.

Maxim conduse pe d-şoara de Longpré la scaunul pe care-l ocupa. Alice întinse mîna tînărului:

— Mulţumesc zise ea.

Era în această expresiune atîta farmec, în cît fiul frumoasei Marion se simţi profund turburat. Ii trebui toată puterea voinţei sale, pentru a nu duce la auzele sale acea mănuţă gingaşă ce strîngea cu pasiune.

(Va urma)

Ultime informaţii

In jurul concentrărei

Declaraţia d-lui P. Carp. — Ce vor junimiştii. — Impăcare condiţionată şi împăcare cu ori ce preţ. — Decapitarea d-lui Carp. — Respunsul d-lui Rossetti.

Ştirea noastră privitoare la declaraţiunile făcute de d. P. P. Carp este confirmată de toate ziarele.

Ca o complectare a ştirilor noastre corespondentul nostru din Bucureşti ne telifonaază următoarele:

Ziarul Adevărul, *în numărul apărut astăzi în capitală, publică, privitor la trativele de concentrare, un articol de reportaj intitulat: „d. Carp, junimiştii şi tratativele".*

*

După acest articol situaţia în gruparea domnului Carp, ar fi următoarea: Domnii Maiorescu, Marghiloman şi Filipescu, ar fi pentru împăcarea cu partidul conservator.

Domnii Marghiloman şi alţi mulţi junimişti, ar fi chiar pentru o împăcare necondiţionată.

D. P. P. Carp, însă ar fi intrasigent.

*

Faţă de această intrasigenţă a şefului lor, unii junimişti s'au gândit la înlăturarea acestuia.

Fruntaşi, între cari şi d. Maiorescu, s'ar fi dus la d. T. Rossetti şi descriindu-i situaţia, l'ar fi rugat să primească el a fi arbitrul situaţiei.

Dar respunsul d-lui Rossetti a fost un categoric refuz.

— *Aţi greşit adresa,* **a răspuns textual fostul ministru,** *eu nu voiesc să mă fac de rîs la bătrîneţe.*

Despre acest demers al aderenţilor, a aflat d. Carp şi faptul l'a mâhnit.

L'a mâhnit, mai ales, faptul că un fruntaş ca d. Maiorescu a primit să fie interpretul unei asemenea propuneri de decapitare a d-lui Carp.

*

Dacă acţiunea aderenţilor sei, va avea vre-o influenţă asupra şefului, nu se ştie.

Următoriul fapt va dovedi ce gîndeşte d. Carp.

Un junimist l'a întrbat:

— *Voiţi ca d. Gh. Gr. Cantacuzino să trateze cu Dv. personal.*

Dacă dorinţa aceasta s'ar realiza, ce condiţiuni a'ţi pune şefului partidului conservator?

— *Voi cere* numaĭ *dizolvarea, preşidinţia consiliului şi portofoliul internelor, a respuns d. Carp.*

Comisiunea universitară aleasă pentru a prezenta d-lui ministru al Instrucţiunei doleanţele colegiului universitar din Iaşi, în chestia transferărei d-lui Longhinescu la catedra de drept roman din capitală, a alcătuit un memoriu care să complectez e moţiunea votată de numitul colegiu.

Prin acel memoriu comisiunea arată pe larg cum din punct de vedere al legei şi din acel al tendinţei generale de a pune pe picior de egalitate perfectă cele două universităţi, ar fi să se facă o mare nedreptate universităţei de Iaşi dacă s'ar impune unui profesor universitar de aci să treacă un nou concurs pentru a fi numit agregat la catedra de materie similară din capitală.

Acest memoriu care a fost solicitat de dl Disescu în audienţa pe care a acordat comisiunei ieşane a fost expediat ministrului instrucţiunei şi va forma obiectul cercetărilor d-lui Disescu, înainte de a proceda la ţinerea concursului în chestiune.

Comandantul Corpului IV de Armată, d. general L. Iarca, va inspecta mîine corpul ofiţeresc al batalionului IV de Vînători.

Am anunţat eri că examenul de capacitate pentru muzică se va ţinea tot la Iaşi şi că va începe la 15 Ianuarie.

Comisiunea examinatoare se va compune din d-nii Kiriak, Averescu şi Mezzetti.

In cârciuma lui Lupu Mendel din str. Palat 44. doi indivizi, I. Moldovanu şi T. I. Gheorghiu luîndu-se la ceartă, Ghiorghiu dete o lovitură cu toporul lui Moldovanu, care, transportat la spital, a încetat din viaţă.

Adunarea generală a membrilor camerei de comerciu din circ. Iaşi va avea loc după 20 Ianuarie.

Intre altele adunarea generală se va ocupa cu discutarea raportului general al secţiei centrale şi cu facerea budgetului pe anul viitor.

Duminică 17 corent, s'a ţinut la şcoala de băeţi din Tg. Frumos de către d-na Ecaterina Flexi, o conferinţă, tratînd desmetodica cetirei în general şi aplicând normele pedagocice la o lecţiune practică.

Această conferinţă a durat pînă la ora 4, cînd s'a început conferinţa publică ţinută de D-na Ana N. Marcopol: „Muzica şi instrucţia militară, ca mijloc de a destepta în elevi iubirea de patrie şi sentimentul naţional".

Expunerea a fost făcută într'un stil curgător, şi preserat ici, colea, cu citaţii şi exemple foarte practice. — D-na Marcopol ne-a dat dovadă de o ageră cugetare şi de un frumos talent de a expune.

Doamna doctor Conta a fost numită profesoară suplinitoare de higienă şi medic al internatului şcoalei de menaj „Principesa Maria" din Iaşi. Se ştie că această şcoală, creată din fondurile A. S. Principesa mostenitoare, îşi va redeschide cursurile la 2 Ianuar.

Ám vorbit ieri despre interesanta speţă d'intre soţii D. Ghica din Botoşani şi Maiorul Manolescu Mladian din Iaşi.

Curtea, în minuta ce-a pronunţat astă-zi, a dat câştig de cauză soţilor Ghica şi, în consecinţă, a hotărât ca d-ra Maria Ghica să fie îngrijită înainte de soţii Ghica.

D. Sturdza şi cearta liberalilor ieşeni

Tînguirea d-lui Poni—D. Sturza convins de nedreptatea făcută,— Argumentele d-lui Poni.—Cine sunt membrii partizani ai d-lui Mîrzescu.— D. Sturdza şi d. N. Gane. — Lipsa de autoritate

După cum era lesne de prevăzut chestiunea certei isbucnite la clubul liberal — asupra căreia am inzistat pe larg şi am spus că va forma obiectul cercetărilor comitetului executiv central al partidului liberal — a fost supusă la cunoştinţa d-lui Dimitrie Sturdza şi a celorlalţi fruntaşi liberali din capitală, cu ocazia prezenţei d-lui Poni in Bucureşti.

Se pare că d. Poni a convins pe şeful liberalilor şi pe fruntaşii partidului că dizolvarea clubului liberal de la Iaşi este datorită unor elemente cari n'au nici chiemarea, nici autoritatea şi nici dreptul să vorbească in numele partidului liberal din Iaşi.

Ast-fel d. P. Poni a prezentat d-lui Sturdza lista membrilor clubului care au votat contra vechiului comitet al clubului şi a dovedit că aceştia nu sunt de cît elemente de a 17-a mînă sau oameni de curînd veniţi în partid, care au fost admişi în ultimul timp şi cari au cerut înscrierea în clubul liberal, numai pentru că n'au putut fi satisfăcuţi în pretenţiunile lor de către celalalte partide şi privesc venirea partidului la putere ca un mijloc de căpătuire, sau râvnesc o slujbă.

Ceva mai mult, ca să învedereze cine sunt acei care s'au grupat în jurul d-lor Georgel Mîrzescu şi Al. Gane, d. Poni a dovedit că în contra sa a votat un membru al clubului care numai cu cîte-va zile înainte, fusese admis ca membru al clubului, şi chiar în ziua votărei i se trimisese adresa prin care era înştiinţat că a fost primit membru al clubului.

*

Preşedintele clubului s'a plîns apoi d-lui D. Sturdza contra d-lui N. Gane, care pare a susţinea pe sub mînă campania ce se duce în contra vechei organizaţiuni a clubului căci altmintrelea nu s'ar putea explica cum fiul d-sale tînărul Al. Gane, este în fruntea mişcărei de rezvrătire.

D. Sturdza a fost viu afectat de acest lucru şi într'o convorbire avută cu d. N. Gane i-a reproşat atitudinea fiiului d-sale,

Se atribuie chiar d-lui Sturdza că ar fi spus d-lui Gane:—Nu pot pricepe cum d-ta pretinzi că ai autoritate asupra membrilor clubului, cînd nu poţi exercita autoritatea de părinte în senzul ca fiul d-tale să nu facă fapte de acele pe care eu şi comitetul în intregime le desaprobăm.

*

Chestiunea n'a fost tranşată în ce priveşte soluţia de dat situaţiei intolerabile dintre liberalii ieşeni.

Un fapt însă este neîndoios: şeful partidului, departe de a fi retras încrederea ce i-o inspiră d. Poni şi vechiul comitet liberal, este mai mult de cît ori-cînd un fervent susţinător al ordinei de lucruri de până acuma şi este decis de a lăsa pe d-l Poni să procedeze cît mai energic cu putinţă spre a curăţi clubul liberal de buruiana rezvrătiţilor.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic secial al „Opiniei"

Bucureşti 21 Decembrie

Noul Mareşal

Bucureşti.— *Pe aci se crede că mareşal al palatului, în locul defunctului Priboiann, va fi numit generalul Wartiadè, comandantul corpului II de armată.*

Inmormântare

Bucureşti. — Inmormântarea generalului M. Priboianu, fost mareşal al curţei, a avut loc astă-zi la ora 2.

Potrivit unei rugăminţi pe care regretatul general o făcuse în viaţă, nu s'a făcut astă-zi la înmormântare, nici o paradă militară.

Asasinii deputatului Vertenştein

Petersburg.—Ziarele află că s'ar fi dat de urma asasinilor luĭ Weterştein, fost deputat în Duma rusească şi în jurul asasinatului căruia se făcuse atâta zgomot.

Este dovedit lucru că asasinii aparţin ligei patrioţilor ruşi şi au fost instrumentele acestei ligi.

Asasinii sunt urmăriţi acum în Finlanda unde pare sigur că ei sau refugiat.

O scrisoare a prinţului Bülov

Berlin.—Presa de aci se ocupă pe larg şi cu mult zgomot de o scrisoare a prinţului Bülow, în care cancelarul imperiului se ocupă de situaţia politică şi viitoarele alegeri.

Scrisoarea cancelarului german poate fi considerată ca o filipică în contra centrului polonezilor şi a socialiştilor.

Lupta ectorală trebuie dusă în contra tuturor acestor elemente care n'au înţeles că interesele Germaniei sunt mai presus de spiritul de ostilitate contra guvernului.

Cancelarul socoteşte acţiunea socialiştilor ca temerară. Nicăirea, în nici o ţară din lume, nu s'a făcut pentru clasa lucrătorilor atît de mult cît s'a făcut în Germania. Atitudinea socialiştilor, încheie cancelarul, nu este nici patriotică şi nici politică.

Relaţiile Ruso-Japoneze

Paris.—Contele Montono, fost ambasador al Japoniei aci, actualminte reprezentatul Japoniei la Petersburg, sosit aci de cîte-va zile, publică în ziarul „Le Temps" o scrisoare prin care dezminte că relaţiile dintre Rusia şi Japonia ar fi incordate.

Contele Montono afirmă că relaţiile în chestiune nu sunt rele şi deci nu poate fi vorba despre izbucnirea unui nou conflict.

Ciocnire de Trenuri

New-Iork.—*Din Alba Vista vine ştirea unei groaznice catastrofe care s'ar fi întîmplat pe calea ferată din acea regiune.*

Două trenuri accelerate s'au ciocnit.

Sunt 30 de morţi şi foarte mulţi răniţi, numărul acestora nu este incă definitiv stabilit.

Ţarul şi evreii

Berlin.—*„Berliner Tagblatt" află că consiliul de miniştri rusesc a hotărît să rădice toate măsurile excepţionale luate în 1892 contra evreilor.*

Ţarul, însă, afirmă acelaş ziar, s'ar fi opus la aceasta.

Furnituri de tunuri

Belgrad.—In capitala Serbiei perzistă oare-care nelinişte din cauza că sosirea tunurilor de la casa Schneider — furnitură care precum se ştie a fost obiectul unei vii discuţiuni în parlament şi a unor acuzaţiuni care ţinteau chiar familia regală—are loc tocmai în limpul cînd în Belgrad se se face o mare agitaţie în contra reelui Petru.

Lupta bisericească

Paris. — Congregaţia „des Dames de l'Assomption" din Paris care a fost inchisă, este instituţia aristocraţiei franceze.

Toate fetele marilor aristocraţi francezi erau internate acolo spre educare.

Guvernul a numit un lichidator, care să se ocupe de marea avere a congregaţiei.

Wilhelm II şi Bismark

Berlin. — Sarcofagul lui Bismark, comandat de impăratul Germaniei, a fost aşezat ieri in interiorul catedralei metropolitane din Berlin.

Tribuna liberă*)

Lumea se miară, cum de se poate, ca mai mulţi savanţi din străinătate, l'au simpatizat pe d-rul dentist Pavel Macarovici din Iaşi?

Vedem că cu ocazia Jubileului seu de 30 de ani, a primit o sumă de fotografii şi autografe de felicitări şi laude de pe la colegi, pentru următorul fapt: In anul 1893 la congresul Universal Dentistic ţinut la Cicago, dl. Macarovici, a fost unicul din ţara noastră, pe care o reprezenta printre 1074 membri ai congresului, aşa că pentru ştiinţele sale moderne, a primit aprobarea somităţilor congresului, devenind celebru în arta Dentară, prin descoperirea *Lichidului Limphadonte,* ; şi de aceia Cavalerul Prof. Dr. Giusseppe Calli, se simte mîndru de a reproduce pe a 2-a descoperire a *Glandei Dentară* a ilustrului Dr. Macarovici.

* Pentru articolele publicate sub această rubrică, redacţia nu respunde.

Societatea şcoalei „Junimea No. 2"

AVIS

Din cauza unor împrejurări neprevăzute, neputându-se da, în astă-seară, spectacolul „In lumea mare" anunţat în folosul şcoalei „Junimea No. 2", rugăm onor. public a lua cunoştinţă de aceasta şi să primească vii mulţămiri pentru preţiosul ajutor ce a dat instituţiunei noastre menită a împrăştia ştiinţa de carte în păturile cele mai sărace ale populaţiunei israelite din localitate.

Comitetul, convins fiind că obolul a fost acordat numai în viderea scopului cultural al instituţiunei, nădăjdueşte că toţi sprijinitorii noştri vor fi satisfăcuţi că suma rezervată pentru cheltuelile reprezentaţiei va remânea în folosul fondului şcoalei.

Comitetul

21 Decembrie 1906.

TEODOR PISOSKI

AVOCAT

— *6, Strada Unirei* —

Ore de consult: 4—7 p. m.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortui marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906 Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol 2 din Ispisoace vor apărea în cursu acestei luni.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 18

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

TEATRUL NAŢIONAL

Representaţiile tragedianului

Alfredo de Sanctis

La *22 Decembre*:

Colonelul Bridau

La *23 Decembre*:

Prietinul femeilor

Representaţiile d-rei

Agatha Barsescu

La *3 Ianuarie 1907*:

Fedora

La *4 Ianuarie*:

Sclava

Toate aceste spectacole le organizează agenţia „Thalia".

Biletele s'au pus în vînzare.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

RENUMITA COFETARIE

ALEXIADES

(Piaţa Unirea)

pentru sf. Serbătari s'a asortat cu toate specialităţile în cantităţi mari de bonboniere torturi pelite, pours Marans glace, fructi conuits, patiserie aleasă toate cu preţuri foarte reduse.

FIR DE TURTE PENTRU CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

FIR PENTRU TURTE DE CRACIUN

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rente

în VIENA, fondată în anul 1858

Concesionată pentru România prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de Garanţii la 31 Decemb. 1905

PESTE 176 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— Lei 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) *Caz de viaţă* pentru un capital minimal garantat şi participare la câştig.
b) *Contra-asigurări.*
c) *De zestre* cu scutire de plată a premiilor după decesul contractanl tului.
d) *Caz de deces şi mixte* cu dividende în modurile cele mai avantagioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa Generală pentru România

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl. Ioseph Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Cereţi renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară

— Depozit general: Str. Regală No. 11—Bucureşti —

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

cu

program absolut nou

Vineri 22 Decembrie 1906

PRIMA SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întarziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta"

LOIZA

DRAMA IN VERSURI DE

CARMEN SYLVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rind in pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35.
— TELEFON No. 70 —

Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU

Anul IV.—No. 33.—Sîmbătă 23 Decembrie 1906

Domnul George Panu

Dintre toţi bărbaţii noştri politici, d. George Panu a avut fără îndoială odiseia cea mai sbuciumată, zodia cea mai încălcită.

Călător fără odihnă, icoană vrednică de plîns a jidovului rătăcitor, d. Panu, a făcut pe rînd parte din toate partidele de la noi; — şi nu numai că a luptat in toate taberile, dar la liberali se află azi pentru a doua oră; — şi nu numai că e pentru a doua oră liberal, dar a avut şi d-sa un partid, al cărui şef a fost.

De ce acest sbucium? Care să fie blestemul pe care d. Panu îl ispăşeşte azi cu preţul unei aşa de grele osînde?

D. Panu a zis-o în nenumărate rînduri şi o ştie fie-care: pricina neastîmpărului său politic este dorul după un portofoliu ministerial, pe care până acum nu s'a învrednicit încă să-l capete.

Dar, zice-se-va, un portofoliu ministerial nu e, in cele din urmă, tocmai mare lucru. Ţara românească a văzut miniştri şi cu mai puţine merite şi, fără indoială, şi cu mai puţine calităţi de cît d. Panu.

Negreşit.

Dar o căsătorie e şi mai puţin lucru. Statistica inscrie zeci de mii pe an. Dar ce insemnează căsătoria pentru fata îmbătrânită in aşteptare şi ameninţată să şi ducă fetia in mormînt? Ce nu insemnează un portofoliu ministerial, pentru nădăjduitul dorit să-l atingă?

Numai d. Panu ar fi in stare să răspundă.

*

Apropierea între d. George Panu şi fata bătrână n'a fost întâmplătoare şi nu e o simplă comparaţie.

Asemănarea dintre d. Panu şi fata bătrînă merge până la analogie. D-l Panu aduce in luptele politice, ca şi în polemicele de presă, toată amărăciunea, întreg temperamentul şi toate apucăturile de fată bătrînă.

In adevăr, trăsătura de căpetenie a fetei bătrâne e că-şi batjocoreşte idealul către care tinde şi batjocorindu-l se înstrăinează sufleteşte de el atîta de mult, că disperează de-a-l mai atinge, — de aceia fata îmbătrînită în fetie, deşi nu cunoaşte năzuinţă mai caldă de cît bărbatul, totuşi n'are pentru nimeni mai multe cuvinte de ocară da cît pentru barbaţi.

Tot aşa şi d. George Panu: ţinta vieţei lui întregi; năzuinţa tuturor războirilor sale a fost tot deauna să-şi croiască o soartă politică vrednică de meritele şi de talentul ce fără îndoială are.

Cari au fost însă mijloacele de luptă ale acestui om?

Vîslaş fără cîrmă, a călătorit dintr'un partid în altul, fără a-şi fi găsit rostul în vre-unul: a debutat ca junimist; a trecut apoi la liberali, a fost liberal şi a devenit radical; din radical s'a schimbat în conservator şi iată-l azi pentru a doua oară liberal,

Nici odată consecvent cu sine însuşi şi întot-deauna nedrept cu ceilalţi; d. George Panu a amărît întot-deauna pe cei din jurul său şi s'a cruţat pe sine.

Va fi vinovată în aceasta poate şi firea, dar împrejurările covîrşesc în tot-deauna apucăturile din naştere şi d. Panu a avut de luptat cu un destin vitrig şi din războiul acesta a eşit înfrînt şi amărît, şi-a îmbuibat sufletul cu venin, pînă la otrăvire, s'a înarmat cu ironie pînă la cruzime.

Da, ironia e plînsul omului superior şi d. George Panu e, fără îndoială, un om superior şi are, peste toate şi de ce plînge.

D. George Panu e uriaşul ce se simte în stare să clădească o lume întreagă şi care e osîndit totuşi să zacă într'o lene silită; d. Panu e fata bătrînă care se simte femee în toată puterea cuvîntului şi care e osîndită totuşi la sterilitate.

.. .Dar vremea cerne toate; întîmplarea face să se ivească vre-un văduv, împovorat de copii sau bîntuit de boli şi fata bătrînă se mărită. Ce-i dreptul, văduvul are mai mult nevoie de sprijin de cit de femee, dar fata bătrînă de eri e totuşi azi femeie.

Veni-va şi vremea d-lui Panu; ivise-va şi pentru el un portofoliu văduv, — dar cu toate acestea d. Panu tot ministru se va numi!....

Şi atunci d. Panu va intra în pace şi cu sine-şi şi cu ceilalţi.

Să-i ajute Domnul!

M. K

LUPTA PUBLICA

D. G. G. Mârzescu, care trece de şef al disidenţei liberale din Iaşi, a fost la Bucureşti.

Ca un un simptom foarte caracteristic al misiunei sale in capitală, ziarul frances al ocultei anunţă curânda apariţie a unui ziar liberal.

Anunţarea se face cu mare fast de cuvinte. Ziarul va fi „un mare ziar popular"; va fi pus sub direcţia d-nului Gh. Mârzescu, „fost profesor universitar".

Vrea să zică oculta de la centru ştie că la Iaşi are să apară o gazetă a cărei pornire nu va fi să apere interesele partidului, ci ca să înăsprească şi mai mult relaţiunile d'intre tineri şi bătrâni.

Lupta nu va fi lipsită de interes. Ceea ce se făcea până 'n present, pe ascunsele, în strada Română sau în laboratorul de chimie al d-lui Poni, se va face în plin public.

Cearta familiei liberale, cearta de la statute şi de la chipul cum este compus comitetul executiv, va deveni, în calea, un interesant spectacol public

Cum o tabără, acea a bătrânilor, va fi patronată de sturzişti şi cealaltă de oculţişti, cine ştie dacă, în polemica pur locală, nu se va resimţi şi lupta cea cu adevărat mare.

De pe acum ne grăbim potrivit formulei, să dorim viaţă lungă viitorului confrate.

Celebrul sechestru

Gazeta liberală revine asupra afirmărilor ce-a făcut, vre-o trei septămîni de-a rîndul, că veniturile comunei au fost sechestrate.

Interesantă este naiva destăinuire ce-o face, în această privinţă, gazeta locală: ştirea i-a fost dată de un funcţionar superior al primăriei şi cum funcţionarii primăriei nu fac politică, el—ziarul liberal—a crezut'o.

Vrea să zică aşa îşi culege informaţiile sensaţionale pe baza cărora duce campanii îndelungate şi brodează infamii.

Dar funcţionarul acela care, hai să credem, a dat informaţia, putea tot aşa de bine să-şi fi bătut joc de gazeta locală.

Ni se pare că sechestrele pe venituri se aplică pe cale legală; ni se pare că tribunalul şi portăreii au rolul lor în asemenea daraveri. Ce mare lucru, dacă, în interesul de a fi just informat, ziarul ar fi cercetat afirmările grave ale celebrului seu informator.

Dar ziarul liberal se leapădă de sechestre cu aceiaşi impertinentă uşurinţă cu care urîta sa fantezie le aplicase.

Schimbând vorba, ne vorbeşte de alte drăcii; de faptul, spre pildă, că actuala administraţie ar fi schimbat întrebuinţarea unor fonduri şi că funcţionarii primăriei n'ar fi regulat plătiţi.

Şi aceste ştiri le are probabil tot de la acel misterios şi superior funcţionar.

Adică de ce-ar pipăi prin întuneric şi n'ar spune, dacă are ceva de zis, în mod culant şi precis.

Un partid de felul celui liberal-naţional, care a avut nenorocirea a fi represintat la comună prin celebrul operator Sadogurski, ca să nu mai cităm şi alte şi ilustre nume improprii—un asemenea partid ar face bine să nu vorbească de fonduri şi de sechestre.

Nu de alta, dar prea ie lată!

PARTID?!

Am publicat eri rezultatul intrevederei ce a avut domnul P. Poni cu şeful partidului liberal în privinţa debandadei de la clubul local.

Acele informaţiuni le ţinem din izvor autorizat şi ele oglindesc adevărata situaţiune.

Am mai spus-o: acţiunea elementului tînăr din partidul liberal ieşean, nu poate inspira simpatii. Cînd porneşti o luptă, care după felul cum este dusă, are aerul că tinde a resturna un sistem de lucruri şi a-l înlocui cu unul nou; cînd elementele nouei nouţe vor să anihileze puterea şi acţiunea celor bătrîni pe cari i-am apucat liberali, cari au luptat pentru idealul lor— atunci se impune ca acea luptă să fie dată pe temă foarte serioasă, pe bază foarte solidă, sau să n'aibe pretenţiunea a fi luată în serios.

Tineretul liberal de la Iaşi, ce cere el? Cari sunt ideile lui bune, cari să iee locul celor rele ale actualilor conducător?

Dar lupta nu se dă pe idei. Toată revoluţia la care asistăm, toată acţiunea virulentă a celor 62, se dă pe tema unor chestiuni, de natură absolut banală.

Statutele unui club şi felul cum este compus comitetul seu executiv, n'au importanţa cea colosală, ca din ele să nască harababura care domneşte astă-zi la liberali.

D. P. Poni, cu trecutul său, cu înalta posiţiune socială ce o ocupă în partid şi în societate, are dreptul să refuze a primi lecţiuni de conducerea partidului de la acel domn Pekea Alexandrescu, spre pildă.

A! dacă tinerii aceştia ar pretinde partidului ca să lupte cu idei; ca să se pregătească serios pentru vremuri de guvernămînt, am înţelege perfect agitaţiunea lor.

Statutele pot juca rol într'un club oare care, dar ele nu formează temelia unui club politic.

Tineretul liberal a luat asupră-şi o luptă din cele mai ingrate.

Cu asemenea arme nu va putea birui nici odată.

Cel mult vor dovedi lumei, că un partid politic, care a ajuns în aşa hal, că fiecare membru are dreptul să ceară, să poroncească şi să dicteze, un asemenea partid nu mai este de cît o ridicolă umbră.

CATE-VA NOTE

Aproape de crăciun se vorbeşte despre săraci. E un obiceiu foarte vechiu acesta.

Dar uite că un ziar local, vorbind de săraci în ajunul crăciunului, a răuşit să ne dee senzaţiuni neştiute.

El scrie:

Spectacolul distribuirei de ajutoare la săraci, cu ocaziunea sărbătorilor, este cea mai eloquentă apoteozare a mizeriei în care lincezeşte Iaşul.

Nu zău! Dacă a da un ban unui sărac, înseamnă apoteosa elocventă a mizeriei în care lincezeşte Iaşul— apoi vă spun drept, nu mai daţi la saraci, căci prea apoteosaţi prostia!

Şi mai departe;

„N'ar putea crede cine-va că in *dosul* risipei ce ne defilează po *d'inaintea* ochilor într'o plimbare pa strada Lăpuşneanu se ascunde o lume întreagă care scoate vaete.

Vrea să zică dosul risipei ne defilează pe d'inaintea ochilor pe strada Lăpuşneanu. Tabloul e pornograf şi ne miră că autorităţile tolerează, tocmai pe str. Lăpuşneanu, o asemenea turcească preumblare.

Şi nu mai e de mirat că, precum asigură ziarul, o lume se ascunde de acest dos care defilează pe d'inainte şi că acea lume scoate vaete.

Şi ca o consecinţă foarte logică:

..... cu toate acestea ecoul acestor strigăte n'a putut pătrunde pînă în saloanele bogate şi preocuparea aranjamentului pomului de crăciun a distrat atenţiunea tuturor inimelor caritabile de care Iaşul in anumite ocaziuni dispune de prea multe...

In rezumat: Iaşul dispune de prea multe inimi caritabile, cărora inimi caritabile aranjarea unui pom de crăciun le distrage atenţiunea.

Rămâne să ne lămurească autorul, că dacă saloanele bogate şi inimile caritabile nu se interesează de săraci, cum se poate să aibă loc un spectacol de distribuire la săraci care este şi o elocventă apoteozare etc.?

A se vedea in ziar importantul interview ou d. I. Bănescu, primarul oraşului Constanţa, privitor la acordarea drepturilor politice populaţiei din Dobrogea.

OAMENI ŞI LUCRURI

HOŢIE....

Tenorul Carusso—condamnat nu de mult de tribunalul american pentru „gesturi" necuviincioase faţă de o femee, a fost din nou recunoscut vinovat în a doua instanţă la care apelase cu speranţă de a birui, în fine, îndărătnicia pudică a Lumei nuoi. Cel de al doilea judecător, în motivarea sentinţei sale a fost foarte fin: nu se poate infirma hotărîrea primă, de oare-ce, cu bună seamă, judecătorul care o dăduse avea mai multe mijloace de convingere, căci în faţa lui se prezentase toţi eroii şi toate elementele procesului.

Toţi? E numai un mod de a zice, căci, —precum se ştie—tocmai eroina acestei tragi-comedii, femeea faţă de care tenorul italian ar fi avut purtarea necuviincioasă nu s'a prezentat la proces.

S'ar putea crede că americanii sunt aşa de severi şi de intransigenţi numai faţă de străinii care-şi permit mici excese, privite ca inofensive şi primite cu plăcere în Europa cea mai civilizată.

Iată—după o telegramă primită de un mare ziar parizian—ce s'a întîmplat unui american „pur sang" la Middletown, în Statul Newyork. Nenorocitul a sărutat o copilă de 14 ani care venise să tîrguiască în magazin la el. Pentru aceasta fu condamnat la 60 de zile închisoare. E adevărat că fetiţa era foarte frumoasă şi inculpatul, d'Munfort, a declarat că cedase unei dorinţi irezistibile. Cu toată mărturisirea aceasta, el fu condamnat pentru *furt*, singura calificare ce s'a putut da faptului, în lipsă de altă noţiune corespunzătoare în codul penal american. Condamnatul a făcut apel şi probabil a doua instanţă va răspunde cum s'a răspuns tenorului Carusso, care a făcut doară sforţări enorme şi a pus în mişcare stăruinţi fenomenale, fără rezultat.

De ce însă calificarea de *furt*—dată acestui act aşa de omenesc, aşa de estetic şi de galant după normele noastre europene?

Hoţii de feliul acesteia vor fi săvîrşite cu milioanele în vremea aceasta de carnaval prin cele mai mari centre de cultură—Parisul, Roma, Berlinul....Cele mai gingaşe feţe de fecioare, cele mai drăguţe chipuri inocente vor fi....furate prin farmecul inocent al unei atingeri uşoare şi pline de dulci senzaţii şi emoţiuni: sărutatul. Ba, codul apusan va îngădui chiar în anumite zile ale carnavalului sărutarea pe stradă, în public, pe pragul locuinţelor sau magazielor—ori unde, într'un cuvînt, se vor întîlni şi se vor atrage privirile reciproce de bărbat şi de femee. Fi-va oare din această cauză lumea mai rea, mai înapoiată, mai imorală? Cu cît pudoarea convenţională a înlocuit libertatea cuvîntului, gestului, contactului —cu atît prefăcătoria şi imoralitatea au căpătat teren. Şi nu ne putem convinge de loc că Lumea nouă ar fi în adevăr paradisul pudoarei imaculate şi a moralităţei sincere. Iar dacă sărutarea e denumită în codul american—hoţie, atunci, europeni incorigibili, suntem gata să strigăm: Trăiască hoţia!

Rodion

In lumea Romantismului

Teatrul Carmen Sylvei — Piese naţionale şi piese romantice — Loiza — Motive wagneriane — Ullranda — O nouă traducere Rolurile Agatei Bîrsescu — Un cîntec.

In opera literară care a consacrat pentru tot-deauna renumele poietei Carmen Sylva, teatrul ocupă un loc de frunte.

Străinătatea a cunoscut pe scriitoarea încoronată şi a apreciat-o în mod diferit. Aşa de pildă în Franţa se cunosc esclusiv „Gîndirile unei Regine" — Les pensées d'une Reine,— care sunt foarte mult citite şi gustate in presa şi publicitică pariziană. In Germania poiesia lirică şi teatrul sunt cu mult mai răspîndite. Lucrul e şi firesc, de oare ce scrierile Carmen Sylvei aparţin de-a dreptul literaturei Germane, patriei Sale şi ele s'au pretat prea puţin traducerilor în limba germană, fie-că aveau subiecte germane, sau subiecte din viaţa românească. In adevăr Carmen Sylva şi-a împărţit activitatea, producţiunea, munca, imaginaţia — sufletul într'un cuvînt — în chip egal între cele două patrii, alegîndu-şi motivele de dramatizat sau de cîntat acum in istoria şi viaţa poporului german, acum în ale poporului romîn: Meşterul Manole, Mărioara şi atîtea altele din din ţeara „Peleşului" devenită ţeara Carmen Sylvei.

*

Extraordinara putere de imaginaţie şi necesitatea de a da curs unei fantazii extreme de bogată pe deoparte, iar pe dealtă parte educaţia literară şi muzicală corespunzătoare unui temperament atât de puternic au purtat gîndirea poietei in domeniul romantismului pur: poate a contribuit la aceasta şi situaţiunea socială a Suveranei, fatalmente depărtată de conflictele vieţei de toate zilele oprită de a se scoborâ în vîltoarea luptelor de toate zilele, neputînd să-şi adîncească observaţia in abisul lumei unde clocotesc patimile şi se întâlnesc durerile omeneşti.

Puternicul ciclu de drame cuprinse în titlul generic de „Frauenmuth" — curagiu de femei — se desfăşură in genere in lumea unor eroi găsiţi exclusiv în regiunile înalte ale romantismului şi din acest ciclu fac parte dramele în versuri, traduse pînă acuma pentru Aata Bârsescu — singura indicată de a întrupa atari eroine — „Ullranda" jucată acum doi ani la Iaşi, şi „Loisa" apărută acum la librării. Rolul Loizei a fost creat de Agata Bârsescu la teatrul din Hamburg, acum zece ani.

*

Loiza are trei personagii, doi eroi şi o singură eroină. Aceasta e o femee tînără şi frumoasă, visătoare şi romantică, fugită din mănăstire—ca să devie soţia lui Iasl Mederich de care o leagă cel mult—recunoştinţa. Nimic alt ceva! Mederich fusese însurat cu mulţi ani în urmă şi-şi izgonise femeia numai pe o simplă bănuială de înşălăciune. Vina era a... unui cîntec. In fiecare seară, de o bucată de vreme, sosia cu onavă un călător căruia îi iesea înnainte îndată ce se auzia cîntecul din depărtare. Bărbatul îşi izgoni femeea tocmai ciud soarta le dăruise un prunc frumos. Şi cum a gonit-o!

E drept că peste puţin timp i-a părut rău de fapta necugetată, mai ales că ea-i spusese că e un frate al ei care era nevoit să se ascundă şi să nu-şi spună numele:

...Eram smintit;
Fugind din stîncă 'n stîncă chemam cu dor femeea
Pe care doar eu singur o izgonisem crunt
In noapte şi în chinuri; şi aşteptam cu jale
Că poate marea însă-şi, miloasă, mi-a aduce
La ţărm cadavrul ei...

De atunci sunt nouă sprezece ani. Loiza, femeea tînără visează un tînăr frumos, duios şi plin de pasiune şi care vine cîntînd—şi el, —vine cu dor să o vadă în timp ce rătăceşte în lume ca să caute pe un necunoscut, omorîtor al mamei sale. Cu limbă de moarte ea lăsase groaznica moştenire ca să regăsească pe bărbatul care pe nedrept o învinuise şi s'o răzbune. Cum o să-l regăsească? In fiinţa acelu'a care va recunoaşte un anumit cîntec—acel pe care-l îngîna călătorul pe mare şi care-i pricinuise nenorocirea.

Ziceam bine dar că eroul dramei e un cîntec şi în jurul lui se înlănţuie peripeţii, conflicte, pasiuni vrednice de pana unui Euripide şi de imaginaţia unui...romantic.

Scopul nostru ne fiind însă de a face

concurenţă librarilor şi economie cetitorului ne oprim aci cu desfăşurarea acţiunei şi ne mărginim a reproduce din piesa *Carmen Sylvei* acel cîntec care e cheea acţiunei:

Spre sala voioas' a măreţei serbări
Venia cântăreţul din mari depărtări
Cu jalea 'n simţire, cu mersul trudit;
De afară-l întâmpină glas hohotit:
„Să intre drumeţul, izvor de cântări—

Vrem cântec de nuntă, vrem cântec de rai,
Ca vinul când fierbe, ca râsul de Mai!
Eşti tânăr, ţi-e sufletul vesel şi plin,
O! zi-ne cântarea ce mângâie lin,
Ce aduce lumină şi zimbet în traiu".

I-e foame şi sete, sărman cântăreţ,
Nu inema plină nici gândul isteţ,
De draga lui altul se bucur' acum;
El n'are odihnă, şi-i veşnic pe drum
Iar viaţa-i e stearpă şi fără de preţ.

...In clipa când naşte din pieptu-i un cânt
Ce soarbe pe buza lui sunet şi avânt
El uită şi foame şi sete, a lui
E lumea şi-i rege al celor sătui,
Al celor ce stau huzurind pe pământ.

Şi toate'ncăperile 'n tremur trosnesc,
Dau coiful şi armura ecou vitejesc;
Miresei i-s ochii tot mai vrăjitori,
Bărbaţii din fiece cânt au fiori
Şi frunţile-şi scaldă 'n seninul ceresc.

Trecut-au serbarea, ospăţul, curând,
Şi nimeni nu'ntreabă de-acum de-i flămând
Ori dacă-i e sete. E stins în apus
Şi cântul şi visul, — drumeţul s'a dus
Aşa cum venise, stingher şi oftând...

As.

Decoraţiunile româneşti

Monitorul oficial publică următoarele.

Unele persoane, contrariu prescripţiunilor regulamentare, continuă a purta la butoniere (gaura de nasture de la reverul hainei) panglici de decoraţiuni, al căror port este autorizat numai cu insemnele respective.

Art. 9 din regulamentul pentru instituirea „Crucei" şi medaliei cu deviza „Serviciul Credincios" publicat în „Monitorul Oficial" cu No. 176 din 4 Noembrie 1906, arată:

Este riguros interzis persoanelor decorate cu Crucea sau Medalia „Serviciul Credincios" sau cu ori-care altă distincţiune onorifică, neavînd denumirea expresă de «Ordin», fie chiar conferită de ori care altă autoritate de cît Cancelaria Ordinelor, de a purta panglica fără Crucea sau Medalia şi nici chiar panglica în formă de fundă sau de rozetă la butonieră (gaura de nasture de la reverul hainei), port autorizat numai pentru Ordine, (Ordinul «Carol I», Ordinul «Steaua României şi Ordinul Coroana României»). Contravenienţii sunt pasibili de art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne).

Veri-cine observând o contravenţie la portul «Crucei» sau Medaliei, poate depune o plângere în scris Cancelariei Ordinelor. Agenţii forţii publice sunt în tot momentul autorizaţi de a cerceta şi de a se asigura dacă cine-va are drept sau nu la portul decoraţiunei, cerînd prezentarea brevetului şi, constatînd că nu are drept, sau că poartă panglica despărţită de Cruce sau Medalie, sau în formă de fundă sau de rozetă la butonieră, sunt datori a pune acţiunea publică în mişcare pentru darea în judecată a delicuentului, raportînd şi Cancelariei Ordinilor.

In consecinţă, procurorii de pe lîngă instanţele judecătoreşti, precum şi toţi ceilalţi agenţi ai forţei publice, suut invitaţi de a aduce la indeplinire cu stricteţe, dispoziţiunile regulamentare de mai sus.

Toţi acei care se vor găsi că se abat de la acele disposiţiuni, vor fi daţi judecăţei şi pedepsiţi, conform art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne). Pedeapsa este de la 6 luni pînă la 1 an închisoare.

Din ale teatrului

Cunoscutul critic teatral Franc-Nohain, descrie prin un articol modul cum 'şi învaţă rolurile lor actorii cei mai renumiţi ai Parisului. Acest articol este şi pentru noi de actualitate, faţă cu tendinţa pătimaşului fost director al teatrului nostru care ţinea la suprimarea cu desăvârşire a „cuştei" sufleorului. Se va vedea însă că sunt artişti celebrii, dar care nu se bizue să apară pe scenă fără sufleor, temându-se ca nu cum-va memoria să le joace vre-o festă. Publicul nostru s'a putut convinge la reprezentaţiile marelui Novelli, unde cuşca nu numai cà n'a lipsit dar chiar se auzea şi sufleorul de şi acele piese erau reprezentate poate de sute de ori de aceiaşi artişti. La noi câte-va sepectacole s'au jucat absolut fără cuşcă şi fără sufleor, de ex: *Câinii, Două orfane, Sângele spală, Jucătorii de cărţi,* etc., piesele au mers relativ bine, dar aproape toţi artiştii, şi vorbesc de cei mai de seamă, se plîngeau că erau foarte jenaţi în jocul lor. Lucrul este explicabil, căci toată atenţiunee lor fiind concentrată *numai* asupra vorbelor ce au de zis. pausele şi jocurile de scenă perd foarte mult.. Dar să dau cuvîntul scriitorului francez:

***

„Mediocră ar fi, îmi închipui, satisfacţia artistului, cînd un amator, după un paragraf lung—după monologul lui don Carlos din Ernani, de pildă—ar veni să-l felicite în termenii următori:

— Aceea ce admir, aceea ce nu pricep, este cum ai putut să-ţi vîri în cap atîtea versuri!...

Memoria la talentul unui comedian, este aceea ce-i la un scriitor, ortografia; e bine s'o ai, dar să nu te lauzi cu ea.

Este de notorietate publică că cutare artist, şi care nu-i dintre cei din urmă, are o memorie extra-ordinar de rebelă şi care-i refuză cu energie să poată reţine un singur cuvînt din textul ce i s'a dat de autori spre interpretare?

Asta însă nu e un cusur şi persoana care n'are memorie nu poate fi deturnată de la cariera teatrală, precum nu poate fi deturnat un tînăr ce s'ar prezenta a fi primit în Şcoala Navală, sub cuvînt că suferă de rău de mare, sau că nu ştie să înoate; este fapt cunoscut că majoritatea ofiţerilor de marină nu ştiu să înoate.

Trebue să spunem, că majoritatea actorilor 'şi ştiu rolnrile lor, însă această ştiinţă nu înseamnă că numai de cît trebue să-şi ştie rolul cu exactitatea rece a scrupulosului „mot à mot"; el trebue să cunoască sentimentul general al rolului, mişcările, pasiunea care-l însufleţeşte: astea trebuesc bine învăţate pe din'afară.

Cînd artistul îşi va cunoaşte rolul său, pe din'afară şi în felul arătat mai sus, evident că va putea înlocui un „aşa dar" prin un „deci", sau un „aşa e" prin un „adevărat"; aceste neînsemnate substituiri fac să sufere îngrozitor pe unii autori cari nu-şi dau seamă că numai ei au observat înlocuirea şi că nimeni altul nu suferă afară de ei.

De alt-fel se ştie că acest fel de autori aşa de cu minuţiositate îngrijaţi de textul lor, aşa de încăpăţinaţi după prosa lor, nu sunt consideraţi ca adevăraţi „oameni de teatru".

„Omul de teatru" ştie că aceea ce are importanţă este modul cum este jucată o scenă, nu modul cum este ştiută.

Dar versurile, veţi obiecta? Omul însă care scrie piese în versuri se ştie că rar este un „om de teatru".

Şi apoi nu s'a găsit cu multă ingeniositate un procedeu ca să se zică versurile aşa fel în cît să ajungă de prisos scrupulosul respect al numărului picioarelor şi chiar a rimei, de oare-ce „versurile trebuesc zise pe scenă ca o proză..."

Un „om de teatru" trebue să ştie mai înainte de ori-ce, ce viaţă agitată, ce surmenaj neîntrerupt este traiul artiştilor şi e o minune că mai găsesc puţin timp să-şi înveţe rolurile cînd n'au de repetat, sau de jucat".

Prin urmare inovaţia ce căuta d-l Leca s'o întroducă în teatrul nostru, era dăunătoare progresului teatrului din toate punctele de vedere. Actorul trebue să-şi cunoască foarte bine rolul său, dar de aci şi până a-l lăsa singur în scenă, în voia întîmplărei, fără a-i ajuta memoria cîtu-şi de puţin, nu e de cît o bătae de joc.

Litere-Ştiinţe-Arte

O discuţie.... literară s'a iscat la Paris în jurul gravei probleme de a şti cum era mustata ultimului Napoleon, al III-lea. Discuţia s'a ivit cu prilejul unei piese de teatru şi asupra acestui subiect palpitant un ziar invoacă mărturia şi părerea unor literaţi şi politiciani ca François Copée, Henri Houssaye, Sardou, Ludovic Halevy. Emile Olivier, general Galliffet, marchiz de Massa etc.

*

Regele Eduard VII al Angliei este un cunoscut amator de teatru şi ce e mai mult — trece drept un bun cunoscător în ale scenei — nu vorbim de culise, bine înţeles. Preferinţele sale sunt pentru vodevil, comedie uşoară şi opere lirice. Melodrama şi tragedia îl atrag mai puţin, ceia ce nu l'a împedecat să întreţie legături aprope intime cu defunctul artist Irwing. Regele a considerat totdeauna scena ca un factor social şi a făcut totul pentru a contribui la desvoltarea artei dramatice şi lirice. De multe ori, pentru a salva starea materială a vre-unni teatru, venea în toate serile la reprezentaţie ştiind că aceasta va aduce aristocraţimea bine plătitoare...

*

La Milano se formase acum un an o asociaţiune de amici ai artei dramatice care în scurt timp a adunat 200,000 lire pentru crearea unui teatru permanent. Acum însă mult doritul „Teatro stabile" nu poate fi înaugurat, de oare-ce artiştii mari au pus grele condiţii de angajament deşi făgăduiseră concursul cu sacrificii. Şi-au zis şi ei: „Les affaires sont les affaires".

*

După ultimele statistici rezultă că limba Francesă, odinioară cea mai respîndită în lume pierde mereu din extensiune. In schimb creşte contingentul pentru limba engleză şi germană. Se crede că o parte din vină are şi literatura frivolă care a cucerit în Franţa un loc prea important.

*

Cercetări ştiinţifice recente au ajuns la încheerea că luna, satelit al pămîntului, are în anumite părţi o temperatură aşa de ridicată încît cele mai tropicale călduri terestre sunt departe de a ne putea da o idee despre ea.

Aceasta distruge încă odată credinţa despre o viaţă animală pe palidul satelit.

*

Kuropatkine, fostul ministru de răsboiu şi comandant suprem al armatelor ruse în Extremul-Orient face acum..... literatură. Ziarele anunţă confiscarea unei lucrări scrisă de el asupra resboiului. O să aştepte triumful democraţiei ca să poată rosti adevărul.

*

STRUNA ZILEI

LEACUL LUI ILIE

Din Serbia vin cele mai negre ştiri. S'a descoperit un grav complot contra Regelui.

Cînd ceti cum este cazul,
Ilie se umplu de scîrbă...
Ca să uite apoi necazul
Puse de-i cîntâ o ..... *sîrbă.*

Informaţii

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme şi la noi, tinde a înlocui banalele cărţi de vizită şi felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulţimea nevoiaşă şi suferindă, şi prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa şi mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine şi de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripţie cu ocazia sfintelor sărbători şi face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună şi a înlocui cărţile de vizită şi felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iaşului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar şi banii vor fi încredinţaţi primăriei de Iaşi spre a fi distribuiţi acelora lipsiţi de mijloace.

Redacţia ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „
D. Lascar Antoniu	20 „
„ Gh. Dobias	20 „

Ştirea dată de unele ziare cum că antreprenorii cazinului de la expoziţie ar fi somat ministerul de domenii să recunoască drepturile lor din contractul existent şi că ar fi somat pe acel minister, este absolut inexactă.

Antreprenorii în chestiune n'au pornit nici o acţiune şi nici nu vor face proces. Ei au recunoscut că şansele de cîştig într'un eventual proces sunt foarte mici.

Faptul acesta mai dovedeşte cît de minciunoasă a fost ştirea dată de ziarele Epoca *şi* Secolul, *care au afirmat că antreprenorii în chestiune au acţionat şi că au şi angajat anumiţi advocaţi.*

Un toast al Regelui

Cu prilejul prînzului de gală oferit în onoarea delegaţiunei militare germane, M. S. Regele a ţinut următorul toast:

„Adînc mişcat de amabila atenţiune a Maiestăţei Sale Imparatului şi Rege, Augustul vostru stăpîn, care cu prilejul intrărei Mele în artileria gardei, acum o jumătate de veac, Mi-a trimis felicitările Sale prin delegaţiuni ale regimentelor mele prusiene, vă zic: domnii Mei, în modul cel mai cordial, Bine aţi venit în mijlocul nostru.

„Cu mîndrie şi satisfacţiune pot să arunc o privire asupra acestei jumătăţi de veac, plină de evenimente mari şi de răsboae glorioase, cînd avui fericirea, încă la începutul acestei mari epoci, de a-Mi dobîndi primele cunoştinţi militare în artilerie şi cavalerie, ca şi în resboiul Danez din 1864.

„Invăţămintele ce am cules atunci în aceste ambe arme, cari 'şi-au dobîndit un renume neperitor în bătălii sîngeroase, au contribuit nu puţin după un şir de ani la conducerea tinerei Mele armate la isbîndă.

„Cu o deosebită recunoştinţă Imi reamintesc dar de acest trecut depărtat, cînd s'au ttabilit aceste strînse legături între Mine şi armata prusiană, cari legături există şi astăzi şi vor rămîne neatinse şi pe viitor.

„Conferirea numelui Meu la al 9-lea de dregoni este o disticţiune ce Mă umple de mîndrie şi deşteaptă în Mine cele mai călduroase mulţumiri; aceleaşi sentimente le arăt şi pentru frumosul dar al I-lui regiment de gardă de artilerie de câmp, la care dar şi Augustul vostru stăpân s'a asociat cu atîta afecţiune.

„Cu călduroase urări pentru ilustra pereche imperială, rîdic paharul Meu în sănătatea Maiestăţei Sale, în aceea a vitezei Sale armate şi a scumpelor Mele regimente, cari vor putea tot-d'auna să se razăme pe sentimentele Mele de prietenie.

„Trăiască Maiestatea Sa Impăratul şi Rege Wilhelm".

Astă-zi la orele 2 vor continua discuţiunile privitoare la proiectul pentru reorganizarea corpului avocăţesc.

La nevoe se va ţinea şi şedinţă de noapte.

—

Membrii consiliului comunal sunt convocaţi pentru mâine ora 3 d. a. spre a face o descindere în strada Zoe în vederea cumpărărei de către comună a unui loc necesar alinierei stradei.

—

In astă-seară are loc la societatea de gimnastică din strada Scoalei de arte serbarea pomului de Crăciun, organizată de către elevii Liceului Naţional.

—

Autorităţile din Podul-Iloaei au prins pe indivizii Costache Ţibulac şi D. Gugeanu, ambii de loc din comuna Sârca, autorii unui furt făcut în paguba arendaşului acelei moşii.

—

Toate şcolile publice iau azi vacanţă.

Cursurile se vor redeschide la 9 Ianuarie.

—

Independenţei, i se comunică din Iaşi că d. Gh. Mărzescu va face să apară aci un ziar cotidian, organ al disidenţei liberale.

—

I. P. S. S. Mitropolitul a sosit astă-zi în Iaşi.

—

Serviciile comunale iau vacanţă astăzi la ora 12 d. a.

Vacanţa va dura pînă joi dimineaţa.

—

Giosue Carducci, poetul italian, căruia s'a decernat întregul premiu Nobel, precum şi o mulţime de celebrităţi contimporane, vor defila astă seară la Coloseul Regal (Teatrul Circ Sidoli) la spectacolul cinematografic al d-lui Bottez. Intregul program e nou şi sperăm că ieşenii vor şti să resplătească şi de astă-dată meritele valorosului nostru electrician care a adus cele mai vădite perfecţionări aparatelor cinematografice.

Va cînta în tot timpul seratelor muzica Reg. 13 Stefan cel Mare, sub conducerea merituosului ei şef d. Vlăduţă.

—

Senzaţionala reformă în magistratură

Liberalul de la Traian ne dă senzaţionale amănunte asupra proectului reformei în magistratură.

Este interesant de ştiut ce crede acest ziar despre magistraţi şi magistratură: „deşi magistraţii, scrie el, au o poziţie independentă sînt *inamovibili*, totuşi ei sînt *supuşi* adesea la bunul plac guvernamental".

Vrea să zică toţi magistraţii sînt inamovibili şi totuşi sunt supuşi bunului plac.

Intrebarea este că dacă magistraţii sînt inamovibili, în ce consistă proiectul de care vorbeşte *Liberalul* de la Traian?

Probabil în legiferarea amovibilităţei, care va desfiinţa bunul plac.

*

Dar consecinţele proectului vor fi, după informaţiunile aceluiaşi ziar, de o colosală importanţă

Actualminte ştiţi ce se întîmplă cu magistraţii inamovibili, cari sînt supuşi bunului plac?

Liberalul de la Traian ne-o spune: „cu chipul acesta schimbările de guvern nu vor mai *provoca* imense **auto-dafeuri** de magistraţi suspecţi...

Vrea să zică nu ştiaţi că de cîte ori, se schimba guvernul, magistraţii inamovibili cari sunt şi magistraţi suspecţi, erau arşi.

O ştiţi acum prin graiul celor de la *Liberalul* (secţia Traian).

—

Al doilea concert Barozzi

Socrate Barozzi, al cărui prim concert a fost un triumf pentru tînărul virtuos, va concerta pentru a doua oară, la 28 c.

Iată programa:

Sonate en sol mineur de Tartini.
Ballade et Polonaise de Vieuxtemp.
Romance de Swendsen.
Mazourca de Wieniavski.
Souvenir de Moscou de Wieniavski.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

27

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

In noaptea aceia Maxim fu cam nebun; el atrase pe amicul seu şi îl conduse până la el.

In tot timpul drumului el dădu curs liber fericirei sale cu atîta escuberanţă de expresiuni, că marchizul de Bonnenil fu cu desăvîrşire impacientat.

— Bine, bine, îi zise acesta; eşti încă tînăr, nu-ţi vărsă tot focul în astă seară.

Asupra acestui duş cam rece, el părăsi pe Maxim şi se duse singur acasă.

Seratele de la otelul de Longpré, se succedară şi Maxim se presinta cu aceiaşi asiduitate, în modul cel mai regulat.

Se întîmplă deci ceia ce trebuia să se întîmple: ambii tineri îşi mărturisiră că se iubesc.

Atunci se întîmplă altă ceva: întrevederile faţă cu lumea nu mai erau suficiente.

Prima dată, tînăra fată eşi la preumblare cu bătrîna sa mătuşe şi natural, întîlniră pe Maxim, care nu putu face alt-fel, de cît să se apropie spre a presinta omagiile sale celor două dame.

Bătrîna damă, conservase amintirea trecerei bulevardului Montmartre; de mai multe ori revăzuse ea pe tânărul acela la seratele fratelui seu şi se aratase foarte amabilă faţă de el şi acesta i se părea mai puţin indiferent de cît toată lume cu care ea se întreţinea.

Această întîlnire nu putea de cît să fie plăcută d-şoarei Alice de Logprè şi mătuşei sale.

Se vorbi puţin şi cu toate că de ostă-dată nu sra nici o soşea de traversat Maxim se crezu obligat a oferi braţul seu bătrînei mătuşe.

D-şoara de Longpré fu apucată de odată de mania preumblărilor.

Bunicul seu, care o adora, nu putu găsi de cît foarte naturală această trebuinţă; aşa că vedem pe Alice în fie-care zi părăsind otelnl în tovărăşia mătuşei sale şi, fără îndoială, Mbxim era la rîndul seu supus tot acelei trebuinţi, căci în fie-care zi el întîlnea în acelaşi loc pe cele două persoane.

Dar şi aceasta păru puţin celor doi tineri. Ei nu se puteau vedea de cît în preseeţa unei a treia persoane, care ori-cîtă bună-voinţă ar fi avut, oprea expansiunea celor doi amorezi.

Cu toate aceste în dulcile lor convorbiri de logodnici, Alice şi Maxim, învăţaseră a se cunoaşte.

Tânărul povestise istoria vieţei sale, fata de asemine, ea era scurtă. Orfană, necunoscînd şi neamintindu-şi de părinţii sei, ea nu cunoscuse pe cît două persoane, bunicul seu şi pe mătuşa sa.

Dar aceste două afecţiuni, ori cît de puternice erau ele, nu putură împedica o a treia de a se naşte şi Alice roşea foarte ades cînd trebuia să mărturisească logodnicului seu că îl iubeşte.

Aceşti doi tineri, atît de bine făcuţi unul pentru altul, îşi legaseră în mod cast existenţa lor.

Logodna lor se făcuse cu o privire şi amîndoi se considerau ca uniţi moralmente, fără ca o singură vorbă despre căsătorie să se fi pronunţat între ei.

Dar daeă nu l'au pronunţat încă, era datorită faptului că nu putuseră vorbi singuri, fără presenţa unui al treilea martor şi acesta îi făcuse atît de nerebdători în cît deveniră foarte nevoşi.

Alice, cunoştea adresa lui Maxim.

— Mâne, îi zise ea repede într'o zi; vei primi...

Ea nu mai voi să adauge nici un cuvlnt.

Tînărul înţelese că aceea pe care o iubea, luase o supremă decisie, aşa că aşteptă cu multă nerabdare a doua zi dimineaţă.

— Iată o scrisoare pentru tine Maxim, zise d-na Marion, itrînd dimineaţa în camera fiului seu.

Tînărul o apucă cu frebrilitate.

Privirea lui alergă imediat la semnătură şi recunoscu palid pe acea a Alicei.

Maxim în loc de a începe lectura scrisorei, privi pe mama sa, îi luă capul între ambele sale mâni, o sărută şi îi zise:

Lasă-mă mamă!... sunt fericit.

Alice îi acorda primul rendez-vous.

Maxim cetia şi recitia: de o dată el aude un strigăt în camera de alăturea; el intră şi vede pe mama sa. căzută în nesimţire pe pămînt;

In mîna sa, ea ţinea o gazetă. Cîteva ajutoare imediate aduseră în viaţă pe frumoasa Marion.

(Va urma(

Drepturi dobrogenilor

— Convorbire cu Dl. I. Bănescu —

In vechea Tomis, în noua Constanță, în jurul unei mese, discutăm, cîți-va despre lucrurile zilei. Profit de ocazie pentru a pune cîte-va întrebări energicului primar al orașului care cu amabilitatea-i cordială îmi comunică lucruri importante.

—Ce credeți despre acordarea drepturilor populației dobrogene? Și în ce fază se găsește acum chestiunea aceasta, despre care adversarii noștri spun că guvernul a înmormîntat-o?

— Șeful guvernului și fruntașii partidului conservator sunt ferm hotărîți să unească și politicește Dobrogea, de țara mamă. Totuși se impune o nouă cercetare, asupra elementelor eteroglote și eterodoxe care urmează a fi chemate la cetățenia romînă, căci conf. art. 3 din legea deorganizare a Dobrogiei toți acei cari în ziua de 11 April 1878. se găseau pe teritoriul Dobrogiei sunt proclamați cetățeni români. — După anexare e drept că s'au întors mulți din locuitori dobrogeni fugiți de groaza războiului, dar pe lîngă aceștia au venit în mase mari o mulțime de greci, bulgari și evrei din orientul cel mai îndepărtat, și stabilindu-se în Dobrogea, prin diferite mijloace s'au înscris în mod fraudulos în listele electorale comunale. Ceea ce s'a petrecut cu înscrierea acestor străini în acele liste a fost o adevărată crimă de les-naționalitate.

Aproape toate consiliile comunale din orașe și de la sate, fără absolut nici un scrupul de respect pentru legile țărei, fiind alcătuite in cea mai mare parte din locuitori străini de origine, au înscris in masse pe acești aventurieri, ca alegători. Mai mult de cît atît, mulți din noii cetățeni considerînd actul înscrierei lor ca ceva neserios, au cerut scoaterea lor de pe liste ca fiind străini, iar consiliile comunale de pe vremuri au persistat de a-i menținea pe liste. Cazurile sunt numeroase. In comunele rurale, s'au petrecut lucruri și mai grave. Acolo străinii s'au înscris cu duiumul, grație unor notari și primari aduși de contrabandă, eari-și făcuse o rentă simțitoare din inscriirea în listele comunale, și după un stagiu de 2 ani de înscriere în acele comuni, cereau a fi inscriși în listele comunelor urbane ceea ce li se admitea fără nici o dificultate.

Acest lucru s'a petrecut pînă acum 2—3 ani.

Cu chipul acesta, consiliile comunale, transformîndu-se în fabrici de încetățenire, — tot ce a avut de prisos Ellada, Tîrnova, Araratul și Fanaratul s'a scurs pe nesimțite aici; și guvernul bine a făcut, că înainte de a hotărî prin lege, întrarea Dobrogenilor în drepturile politice ale țărei, să constate cine sînt cetățenii Dobrogiei cari erau cetățeni otomani înainte de anexarea provinciei, pentru a li acorda drepturile politice.

— Dar cine sînt băștinașii Dobrogiei?

Se tot vorbește mereu de băștinașii Dobrogiei, înțelegîndu-se de cei interesați locuitorii Dobrogiei, de diferite origini pe pe cari i-am găsit după anexare,

In Dobrogea nimeni nu este băstinaș, de cît tot Romînul.

Bulgarii au venit după tratatul de la Adrianopol; Rușii sunt veniți singuratici, unul cîte unul și s'au așezat, fără nici o consistență etnică; Grecii sînt veniți de o dată recenta, nu s'au stabilit de cît pe la orașe, în urmă anexărei, atrași de comerțul înfloritor; Tatarii sînt veniți, nnii sub împărăteasa Ecaterina, prin veacul XVIII-a și alții după războiul Crimeei; Turcii s'au așezat mai de îndelungată vreme; Romînii însă sînt cei mai vechi, ei fiind așezați pe linia întăi și a doua a Dunărei; Toponimia Dobrogiei nu cunoaște nume bulgărești sau grecești, ea nn cunoaște de cît nume romîne sau turcești.

Nu găsești în toata Dobrogea un sat cu nume armenesc, bulgaresc sau grecesc. Pe cînd satele Aliman, Peceaga, Calica etc, sunt dovezi că romînul stăruește de foarte multă vreme în Dobrogea. Tot el dar este băstinașul acestei provincii. Și rău fac acei cați-va tineri bulgari sau greci, cari numai prin faptul că sunt născuți în Dobrogea se cred a fi băștinași ai acestui pămînt.

Partidul conservator și în opoziție și la guvern a urmărit de aproape rezolvirea acestei chestii și cred că o va rezolvi în cel mai scurt timp, și dacă dorința tuturor este de a uni și sufletește această provincie cu țara, datoria omului de stat însă este de a se convinge de adevarata stare de lucruri în localitate și a ști cui să încredințeze aceste drepturi și pe cine să cheme la viața politică.

Cei cari s'au strecurat pe furiș în cetatea romînă trebue înlăturați.

Am mulțumit călduros d-lui primar Bănescu pentru prețioasele lămuriri ce ni le-a dat cu o rară competință și cu o căldură care-i aducea pe buze sufletul seu plin de patriot sincer și luminat.

Ultime informații

Desbaterile consiliului comunal

— Ședința de la 21 Decembcie.

Presidează d. Gh. Lascar, primar.

Iau parte d-nii consilieri Savel Manu, Artur Sion, Gh. Dimachi, Daraban, Artino, Const. Papana, Părintele Vasiliu, Th. Lupescu, Dimitriu, Al. Stroja, Prassa, Tuduran și Radu.

Consiliul admite a se elibera un certificat de bună purtare d-lui A. Cirilio, care să-i servească pentru cererea de indigenat.

Se decide apoi a se face lucrările necesare pentru a se vedea dacă este loc de a declara de utilitate publică și a face expropierile unor imobile din stradele Dîmbu, Săvescu și Zoie.

Se evaluiază apoi niște terenuri din strada Socolei, in vederea rectificărei cursului Bahluiului și din stradele Vovideniei și de sus

Se admite scutirea de taxe pentru concertele simfonce date de orchestra conservatorului din Iași.

Se reduce taxa pentru representațiile date de transformatorul Marbis.

Se scutește de taxă balul organisat de societatea subofițerilor.

Consiliul votează apoi suma de 100 lei pentru efectuarea unor reparațiuni la biserica Aroneanu și votează gestiunea financiară definitivă pe anul 1905—1906.

La ora 6 seara ședința s'a sfîrșit.

—

Producția elevilor liceului Internat a avut loc aseară și succesul a fost cît se poate de frumos.

S'a petrecut minunat și elevii au dat o nouă dovadă de frumoasele rezultate ce se pot obținea printr'o bună și chibzuită conducere.

—

Intrunirea Avocaților

După cum am anunțat, membrii baroului local s'au întrunit eri și au continuat discuția de Duminică, relativă la reformele ce ar trebui introduse în proectul d-lui M. Antonescu.

Discuțiunile s'au urmat în sala de ședinți a consiliului comunal și au ținut de la orele 2—5 seara.

*

Discuția a început de la al. d. și c. ale art. 6, relativ la incompatibilități.

Avocatul Buicliu a susținut că profesiunea de avocat să fie incompatibilă cu ori și care altă profesiune, chiar și cu acea de agricultor.

D. Eraclide susține că n'ar trebui să existe aproape nici o incompatibilitate, pentru că, cu acest sistem, s'ar îndepărta pe mulți avocați de la funcțiuni și posturi de seamă.

D. F. Ciorapciu zice că, pentru a tranșa chestiunea incompatibilităților, ea trebuește privită din punct de vedere teoretic. Analisînd efectele incompatibilităților, d-sa le găsește de 2 ordine: unele de natură a avantaja persoanele care compun corpul avocaților, altele de natură a aduce foloase profesiunei în abstract și prin profesiune d-sa înțelege pe inpricinații.

Dacă am face profesia de avocat incompatibilă cu demnitatea de primar, de epitrop etc, ar însemna să lipsim corpul de luminele acestor personalități marcante, căci știut este că, pentru asemenea demnități, nu se aleg de cît persoane de distincțiune. E adevărat, că, prin scoaterea din circulație, a unui număr de avocați care ar ocupa asemenea demnități, s'ar împuțina concurența și numărul proceselor s'ar distribui la un număr mai restrîns de avocați, dar acest efect trebuește neglijat și chiar evitat, pentru că ar aduce un rău serviciu profesiunei.

In rezumat, este pentru restrîngerea incompatabilității.

D. P. Zamfirescu, decanul baroului, recunoaște că această chestiune e gravă și că articolul ar trebui astfel redactat, în cît să nu conțină în el de cît principiul, rămînînd ca barourile în parte, să rezolve cazurile concrete.

Adunarea hotărește ca toate aceste observațiuni să fie supuse congresului.

*

Se trece la capitolul despre stagiari. Art. 7 este votat fără discuțiune. La Art. 8. d-l Buicliu se rîdică contra prohibițiunei stagiarilor de-a pleda inaintea Curței de Casație. Aceasta ar însemna un privilegiu și se știe că privelegiile și castele sînt desființate.

D. Ciorapciu susține că nu numai că trebuește menținută disposiția aceasta, dar este de părere că prohibițiunea trebue să se intindă și la curțile de apel și tribunale, conservîndu-se, bine înțeles, drepturile cîștigate de actualii stagiari.

D. decan crede că prohibițiunea trebue să se intindă și la curtea de apel, căci înaintea ei se pledează fondul procesului și ie mai important de cît la Casație.

Apoi s'a șters al. d. și consecințele lui, care prevedea ca stagiarii să asiste la procese și să ia note pe cari decanii să le revadă.

Dupe care se votează întreg capitolul relativ la stagiari, ținîndu-se seamă de observațiile făcute.

Se ia în discuție capitolul relativ la Tablou, cari se votează cu modificări neînsemnate.

—

D. I. Bănescu, valorosul primar de Constanța, se află în Iași.

Ministerul de domenii a atras atențiunea prefecturei de Iași asupra abuzului ce se face cu vânătoarea potărnichilor.

Cere să se iee măsuri aspre contra acestei contravențiuni la legea vânatului.

—

Ministerul de interne a luat hotărârea ca să facă un tablou de funcționari prefecturilor și polițiilor cărora li se aplică sechestre pe salarii.

—

Tânărul Emil Léauney, fiul cunoscutei restauratoare Launey, a încetat din viață astă-zi dimineață.

Nefericitul era cardiac.

—

Săteanul Costache Mardare din comuna Bivolari, încercând să fure niște lemne din pădurea învecinată, a fost împușcat în spate.

Se crede că acel care a tras cu pușca ar fi pădurarul.

Săteanul a fost internat la spitalul din Bivolari.

Autoritățile locale anchetează cazul.

—

Fapte Diverse

Astă-noapte o femeie din str. Albă, cu numele de Magdalena Vasiliu în vrîstă de 56 ani, a alărmat pe cei din împrejurime prin strigătele pe care le scotea.

Constatându-se că ie alienată, ea a fost condusă la secție.

Nenorocita sufere de mania persecuției.

*

Cantonistul din dreptul comunei Corbasca, de lângă podul peste Siret; a găsit alăturea de șinele de fer cadavrul unui bătrân, în vrîstă de 65—70 ani.

Pînă în prezent n'a putut fi stabilită identitatea cadavrului.

—

Ultima Oră

Serviciul telegrafic secial al „Opiniei"

București 22 Decembrie

Ordin de zi senzațional

București. — **Ordinul de zi pe care regele îl dă armatei în ziua de anul nou, va cuprinde, zice-se, de această dată, un pasaj de o importanță excepțională.**

Regele va exprima mulțumirele sale ofițerilor și soldaților și va accentua asupra probabilității, că, în curînd, armata românească va fi chemată să-și arăte, din nou, bravura.

Nenorocire pe linie ferată

Ploiești. = Astă noapte mașina de la trenul accelerat de Galați a calcat pe soldatul Gheorghe Andrei din batalionul 9 vînători.

Nefericitul a fost tîrît pe o distanță de vr'o 50 de metri.

Corpul a fost oribil mutilat.

Tot astă noapte a fost ucis în dreptul Ploieștului un italian, cioplitor de piatră.

Duel

Craiova.—Ziarul *Monitorul* de aci publicând un articol referitor la chestiuni militare și locotenentul Grozeanu din regimentul Dolj No. 1, crezându-se vizat a trimis marturi d-lui Mitu Andreescu, redactorul acelui ziar.

Turburări în Argentina

Paris. — Știri din Argentina arată că acolo au izbucnit mari turburări din cauza noilor impozite municipale.

Ciocniri între popor și armată au loc pretutindenea.

Cu ocazia ciocnirei de la Perganina au fost uciși șase oameni și optsprezece au fost rîniți.

Arestări iminente

Petersburg. — Sunt iminente numeroase arestări în urma sensaționalelor descoperiri făcute de instrucție cu privire la condițiunile în care a fost ucis deputatul Herzenstein.

Este dovedit că Herzenstein a fost asasinat de niște instrumente a ligei patrioților ruși.

Grevă mare

Berlin.—Din Lodz, în Rusia, se telegrafiază că lucrătorii fabricelor cari au fost închise, au provocat greve lucrătorilor celorlalte fabrici din acel oraș.

Greviștii, rămași fără mijloace de traiu, cutreeră stradele!

Panica ie de nedescris.

Scandalul cu Gurko

Berlin.—Se cunosc scandalurile provocate de furniturile pentru armata rusească ce le făcea Gurko.

Toată înalta aristocrația rusă stăruia pentru mușamalizarea afacerei.

Din ordinul Țarului, însă, furnisorul a fost dat judecății.

Amenințări cu demisie

Petersburg.—Ministrul de răsboiu și marele șef al statului major amenință cu demisie dacă nu-i se vor pune la disposiție fondurile necesare pentru realizarea proiectelor de reorganizarea armatei.

Ministrul de finanțe, în ultimul consiliu de miniștri, a declarat că cererile de noi credite nu pot fi satisfăcute în actuala stare financiară a Rusiei.

Agitația din Serbia

Belgrad. — Agitația continuă și din această cauză armata este concentrată prin căzărmi. Autoritățile speră, însă, că serbătorile vor trece fără a se inregistra turburări.

Adevărul este că birurile se încaseaza cu foarte mare greutate și că populația de la țară este foarte agitată:

Rapoartele autorităților din întreaga țară semnalează această îngrijitoare stare de lucruri.

Presa vieneză care se ocupă de starea de lucruri din Serbia aruncă întreaga responsabilitate a întîmplărilor asupra felului de a se purta al prințului moștenitor.

Amănunte asupra atentatului

Petersburg.—Agenția Westnic *află că asasinul prefectului de poliție a fost și el ucis în următoarele condițiuni extra-ordinare:*

Marele duce Alexandru, prezent și el la serbare, a văzut pe atentatorul, elegant îmbracat, cînd a tras cu revolverul.

S'a repezit atunci la dînsul și l'a doborît la pămînt. Aghiotantul marelui duce i-a spintecat apoi capul cu o lovitură de sabie.

Amănunte interesante: atentatul acesta a avut loc tot acolo unde a fost comis și atentatul contra lui Stolopyn.

Von der Launitz era foarte bine văzut la Palat, și vestea atentatului a provocat mare impresie asupra Țarului.

Memoriile lui Kuropatkin

Berlin. — Din Petersburg se telegrafiază că fostul generalism al rezboiului ruso-japonez, generalul Kuropatkin, a fost primit în audiență de Țar, căruia i-a comunicat conținutul memoriilor sale privitoare la rezboiul din extremul-Orient.

A fost primit și de ministrul de războiu și Țarul i va acorda astă-zi o nouă audiență.

Această audiență va da dezlegare faptului dacă memoriile trebue să apară sau nu.

De-o cam dată cenzura se opune la apariție.

Ciocnire de trenuri

Buda-Pesta. — In stația Somm a avut loc o ciocnire între două trenuri de marfă.

Șapte vagoane au fost sfărmate.

Nu există nibi un mort ci numai cîți-va ușor răniți.

Un incendiu

Portsmuth.—Un incendiu a izbucnit la una din cele mai mari fabrici din localitate.

Pagubele se urcă la 250,000 lei.

Ciocnire de vapoare

Bruxelles. — Din Anvers se telegrafiează că în portul de acolo s'au ciocnit, din cauza furtunei și a ceței, două vapoare: Turland-Castel și Johnton.

Eehipagiile au fost salvate. Vapoarele, însă au suferit însemnate avarii.

Repaus persian

Viena.—Se anunță că în ultima ședință a parlamentului din Teheran, s'a legiferat repausul de Vineri, care echivalează repausului duminical din Europa.

Sinucidere senzațională

Viena. — *Ziarele de aici înregistrează știrea despre senzaționala sinucidere la Meran a lui Teodor Lederer, consilier guvernamental și unul din cei mai mari avocați ai capitalei Austriei.*

Pînă acuma nu se cunosc motivele sinuciderei. Ele se pun in legătură însă, cu întîmplări altele de cît acele privitoare la viața sa privată.

Grevă generala

Sofia. — *In urma refuzului guvernului de a li se mări salariile, funcționarii căilor ferate din întreaga Bulgarie s'au pus în grevă. In toată Bulgaria domnește o mare agitație*

Guvernul a decis o procedare foarte energică, în primul loc arestarea tuturor șefilor greviștilor.

Prefectul Petersburgului asasinat.

Petersburg.—Agenția Westnic anunță că prefectul poliției din Petersburg, Von der Launitz, a fost asasinat ieri dimineață, pe cînd participa la inaugurarea noului palat al institutului de medicină experimentală ca învitat al prințului de Oldenburg.

In timpul serviciului divin, un individ a tras un foc de revolver asupra prefectului și l'a lovit de moarte. După o oră von der Launitz a încetat din viață.

Se crede că asasinatul în chestiune este un act de zăzbunare, din cauză că von der Launitz, pe vremea cînd fusese guvernator al departamentului Omsk, s'a purtat cu foarte multă asprime cu ocazia tulburărilor ce s'au intîmplat acolo.

Situația gravă în Maroc

Maroc.— *Din Tanger vine știre că Raisuly voind să expedieze pe prizonieri la Marsilia și să închiză porțile orașului, Sultanul a trimis armata ca să înconjoare orașul.*

Situația devine ast-fel foarte critică.

Prietinii lui Raisly au făcut o ieșire din oraș, pînă la o indepărtare de 4 Km. de oraș și au jefuit pe un supus portughez pe care l'au făcut prizonier.

O altă bandă, devotată și ea lui Raisuly a făcut diferite prădăciuni în jurul orașului Tanger.

Sinuciderea unei Artiste

Buda-Pesta.— *In capitala Ungariei a provocat sensație sinuciderea unui frumoase artiste cu numele de Anna Alsert. Nefericita era amenințată să peardă complect văzul.*

A preferat să moară mai bine de cît să remîie oarbă.

Interesant este că a lăsat un testament prin care cere să i se străpungă inima, pentra a nu fi cum-va înmormîntată de vie căci nu are încredere în mijloacele de care dispune astă-zi știința spre a constata decesul.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult: 4—7 p. m.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene servește onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.

Serviciu ales și prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artiști reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iași. — Str. Lăpușneanu 24

furnisorul tuturor școalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, și toate instrumentele muzicale.

E. HEROVANU
AVOCAT
și-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
București.
Rochii și Confecțiuni.

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 22 Decembrie 1906

PRIMA SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta"

LOISA

DRAMA IN VERSURI DE

Carmen Sylva

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—strada Stefan-cel-Mare—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

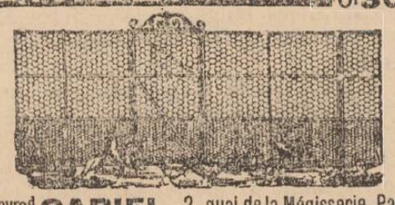

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 34.—Duminică 24 Decembrie 1906

PATRIOTISM?

Cele petrecute nu de mult, la Craiova, cele întîmplate de curînd în Iași, nu sunt de loc ceva sporadic și fără însemnătate.

In toate excesele antisemite se constată că cei cari au desfășurat acțiunea principală sunt sau oameni fără căpătâiu, sau iresponsabili.

Atribuită acestora, mișcarea n'are nici un rost, ea nu alcătuește o primejdie socială: e puțin din noroiul din adîncimi care se rîdică la suprafața apei și o tulbură.

Văzute mai de aproape, lucrurile însă iau un alt aspect, mai trist, mai grav; toată mișcarea antisemită, se înfățișează ca produsul unei stări de spirite nenorocite și ingrijitoare.

Este însă această stare de spirite, la rîndul său, efectul unui antagonism real, a unei anomalii fie politice, fie economice, fie sociale? Cei cari-și cunosc țara vor răspunde, fără îndoială că nu, sau că în tot cazul dacă e ceva la baza antisemitismului nostru, acest ceva e de așa mică valoare, încît prin sine însuși n'ar putea determina nici o tulburare, in viața socială. Pe de altă parte, amestecul unor anumite persoane de o situație socială frumoasă, caracterizarea acestor mișcări cu epitetele de „naționalism“ și „patriotism“, arată că antisemitismul nostru s'a substituit chestiunei naționale adevărate, pe care unii oameni politici cred că e bine a o înăbuși.

Atunci, putem spune că fără interesul acesta, fără exploatarea instinctelor massei, fără greșita indrumare ce unii apostoli ai romînismului o dau cauzei noastre naționale, tulburările antisemite n'ar mai avea loc.

Iată adevărata boală.

D-l Iorga, care e un om vrednic, un cărturar care a muncit mult pentru binele țărei și care ne-a dat lucrări de folos, nu înțelege cît rău face otrăvind inimile tinere cu îndemnările sale aproape criminale. Din gura ori cui ne-am fi putut aștepta să auzim cuvinte ca acele pe care le spune d-sa prin *Neamul romînesc*, numai dintr'a sa nu.

Iată de pildă cum ne vorbește de agitația de la Craiova:

Iată că la Craiova, *unde se simte românește foarte puternic*, se face o contra-manifestație la manifestația zionistă, cum s'ar fi făcut una la orice manifestație de străinism. Cîteva uși și ferești sufăr; cutare luptător al Zionului e atins în învălmășală de profane mîni creștine. Intre manifestanți se văd și tineri din școli.

Și e o indignare, o formalizare din partea atîtor și atîtor ziare... Școlarii s'au prefăcut în revoluționari sîngeroși, disciplina e călcată fățiș în picioare: păcatul trebuie răzbunat și Evreii să-și aibă satisfacția, strălucită, fără zăbavă. Autoritățile făgăduesc, garantează aceasta.

«A simți românește», după d. Iorga, e a opri pe alți,—chiar locuitori ai acestei țări—, de a simți și a vedea în felul lor. A simți românește e a împedeca o întrunire sionistă, unde nu se vorbește în contra neamului și a statului român, și unde dinpotrivă se discută chestia emigrărilor în spre Orient. Nu e curios patriotismul acesta *luminat*, care întrece șovinizmul unguresc și megalomania grecească?

Dar iată cum urmează d. Iorga:

Acum cîți-va ani, cînd acești școlari și studenți nu credeau în nimic de cât în dreptul lor de a petrece, când era un desfrîu și o ticăloșie morală fără pereche, cînd te îngrozeai văzînd ce moravri are tinerimea care va fi mîni în fruntea trebilor, atunci nu se mira și nu se mănia nimeni. Iar acum, cînd acești tineri cred în neamul lor și-l iubesc cu toată căldura vrîstei *cînd ei sunt gata ori-cînd să'și dovedească aceste sentimente în felul înfocat ce se potrivește cu tinerețea lor*, când în locul cîntecelor de nerușinare, ei fac să se audă pe străzi imnurile noastre, cînd ei, fricoșii de odinioară, arată că *nu se tem la fapta patriotică ce răspunde conștiinței lor și conștiinței tuturora*, — o atunci, firește ei sunt niște turburători, cari trebue umiliți și prigoniți până se vor întoarce la vechea rînduială de ațipire lașă în vicii!

Legenda desfrînărei de eri, și a purităței sufletești de azi, s'o creadă d. Iorga. Tinerimea noastră, în momentul de față, e cel puțin la același nivel moral la care se găsea atunci cînd unii din profesorii noștri universitari nu agitaseră încă naționalismul acesta nou,—dacă amestecul acesta în lucruri cari nu-i privesc, școala aceasta de răzvrătiți pe care o fac ei astă-zi, n'a coborît mult nivelul acesta. Eri nu credeau în nimic, azi cred într'o minciună; eri se gîndeau la petreceri, azi se gîndesc să spargă capetele unor oameni despre care li s'a spus că le sunt dușmani. Aceasta e progresul?

D. Iorga e departe de adevăr; d. Iorga joacă un rol pe care trebuea să-l lese pe sama bătrînului Săghinescu, care în treacăt trebue s'o spun, e mai cuminte de cît d-sa, căci e și mai puțin impulsiv.—D. Iorga trebue să nu uite că a fi patriot nu înamnă a urî tot ce nu e romînesc, nu însamnă a nu mai avea milă și îngăduință pentru nimeni, nu însamnă a se închide într'un zid chinezesc. Alt-fel numai huliganii și antarții își pot lua, fără discuție acest titlu. P.

SAFTEAUA

Reproducând după ziarul francez al ocultei ştirea despre curânda apariţie în Iaşi a unui ziar liberal, nuanţa strada Română, am profetizat că viitorul confrate va accentua şi mai mult lupta d'intre cele două tabere liberale de la Iaşi.

***Liberalul*, ziarul care va represinta oficial tabăra domnului Poni a şi luat *le devant* în informaţia ziarului frances şi cine ştie citi comunicate politice va afla, din comunicatul ziarului local, ce cred cei bătrâni despre cei tineri.**

Comunicatul zice că partidul liberal de la Iaşi are un ziar şi că n'ar fi nici un motiv să mai apară încă unul.

La Iaşi nu există nici o disidenţă liberală şi acei care afirmă contrarul—adică cei 62—sunt adversarii partidului.

Nu poate exista disidenţă întru cît nu există de cât un program, un şef—*veneratul* domnul Sturdza; iar în organisaţia locală cu toţii recunosc şefia d-nului Poni.

Pasagiul relativ la d. Poni este subliniat în text.

Vrea să zică acei cari nu recunosc *Liberalul* ca singurul ziar oficios; acei cari vor altă gazetă şi alt şef local—acei nu sunt liberali.

Semnificativ pentru lupta viitoare este acest comunicat.

Ce va fi dupe ce va fi apărut ziarul despre apariţia căruia comunicatul zice că „Independenţa“ a fost indusă în eroare?

Vorba de la Brăila: are să fie frumos!

Lupta tinerilor!

Aşa dar lupta din partidul liberal local a căpătat un caracter public.

La notiţa din ziarul L'Indépendance Roumaine, *prin care se anunţă apariţia unui mare ziar liberal în Iaşi*, Liberalul *respunde printr'un comunicat destul de caracteristic pentru situaţia de astăzi din clubul liberal ieşan.*

Dar nu despre aceasta voim noi să ne ocupăm.

E vorba de lupta în sine, care se dă astă-zi şi cît de justificată ar putea fi acea luptă.

Opera de răzvrătire a celor adunaţi în jurul d-lui Georgel Mârzescu poartă un pacat original, poartă în ea însă-şi simburele insuccesului. Căci acea răzvrătire, pretenţia de a indica şi conduce, însamnă a lovi şi distruge pe acei care au cu ei tradiţia, trecutul, prestigiul şi autoritatea.

D. Georgel Mârzescu nu trebuie să uite, însă, cît de mare importanţă are tradiţia în viaţa noastră politică, cel puţin cu formele ei de astăzi. Nimic nu o restoarnă, nimic nu i se poate pune de acurmeziş. Ea este omnipotentă şi nici munca extra-ordinară, nici talentul covîrşitor, numai ele singure, nu sunt suficiente.

Răsvrătiţii liberali au destule exemple din viaţa noastră politică contemporană pentru ca să nu nesocotească învăţămintele ce decurg din cercetarea lor. Numai într'un singur caz aceste calităţi singure pot duce—şi duc cele de mai multe ori—la un bun rezultat: cînd ele sunt puse în serviciul unei cauze mari şi drepte.

Atunci da, căci nici tradiţia nici trecutul, nu scuză şi nu apără de cădere pe acei care rătăcesc pe căi nedrepte.

Opinia publică or-cît de puţină influenţă ar exercita ea asupra mersului vieţei politice la noi, nu remîne nepăsătoare cînd ie vorba de o vădită nedreptate sau o evidentă greşală într'o chestie de ordin general.

Or, acţiunea tinerilor liberali nu este motivată de nici una din chestiunile care să întrunească condiţiunile mai sus semnalate. In chestiuni cu totul secundare ca acele care formează motivul acţiunei partizanilor d-lui Mârzescu, opinia publică nu vede nimic care să explice campania dusă contra celor care reprezintă tradiţia şi autoritatea în partid.

Şi de aceia spuneam de la începutul acestui articol că mişcarea tinerilor liberali poartă în ea simburele insuccesului.

Intîmplări ulterioare vor devedi dacă am avut dreptate în susţinerile noastre.

Rodnică activitate

Confratele nostru *Conservatorul*, organul oficial al partidului, se ocupă de cei 2 ani de activitate ai partidului de la guvern,

Enumerînd toate proiectele de legi ce au fost votate, subliniind succesul moral al expoziției, *Conservatorul* încheie:

Aceasta este opera însemnată, opera strălucită, opera glorioasă pe care a îndeplinit-o în curs numai de doi ani, guvernul conservator prezidat de către veneratul nostru șef d. Gheorghe Cantacuzino.

In istoria partidului conservator guvernul pe care d-sa l'a condus de la 1904 la 1906 și pe care îl va conduce încă multă vreme mai departe, va rămîne ca unul dintre cele mai mari guverne pe care le-a avut România.

CATE-VA NOTE

Ingrozitoarea lature a inchiziției, autodafeul de pe vremurile lui Filip II, a fost introdus—ca o imbecilă salutare de crăciun—de acel delicios duo care se numește Sărbovici Imb-Erbiceanu.

Un autodafeu de magistrați! Impertinentul dualism al „Liberalului“ de la Socola, afirmă că, de cîte ori se schimbă un guvern, de atîtea ori magistrații sunt arși.

Oribil crematoriu! E locul de a zice: arde-v'ar focul iluștrii imbecili!

*

Imb-Erbiceanu, fiind-că știe că la ospiciul de la Socola se află și o scenă, s'a dedat să comită o piesă. A intitulat-o pe franțuzește: revue de fin d'année.

In piesă a așezat tot cuvinte franțuzești: commère și polichinelle. Incolo e un auto-vax oribil.

Auto-vaxul va fi tradus și în sîrbește și va fi precedat de o notă a traducătorului asupra autorului.

Va fi începutul ce-l încearcă Sîrbovici pentru proclamarea lui Imb-Erbiceanu ca rege al Serbiei.

*

Imb-Erbiceanu a fost la o nuntă „dans le grand monde“, se înțelege. Autoda-vaxul scrie la gazetă despre această nuntă: „la ora 7 se servește un copios supeu, la care seria tuasturilor *încape dîndu-se* spre fericirei tinerei perechi“.

D'aia se vede că a fost copios supeul de la ora 7 seara, fiind-că a încăput în el și tuasturile, cari tuasturi s'au *dat* etc.

*

Dacă în cele de mai sus Imb-Erbiceanu s'a arătat gastronom—vărînd tuasturile în dineu—iată-l și astronom: „o aurora nouă, spune el, se arată pe firmamentul liberal“.

Așa zău! Dacă există vechiul și noul testament, de ce n'ar exista și o aurora de anticvar și una nouă.

Imb-Erbiceanu, spre pildă, nu este el o aurora nouă pe firmamentul nou?

Unde sunt aurora cea vechie și cu bietul vechiu firmament?

Le-a distrus autodafeul odată cu magistrații inamovibili.

A se vedea în corpul ziarului interesantele amînunte cu privire la minciuna cu sechestrarea veniturilor comunale precum și importantele telegrame din străinatate.

OAMENI ȘI LUCRURI

Frînghierie și poiezie

Cetitor incorigibil al tuturor produselor tiparului nostru, de la gravele reviste lunare pînă la modestele organe săptămînale, urmăresc corespondențele locale ale poieticului corespondent „Carmen“ în „România muncitoare“, oficiosul mișcăriler socialiste și sindicale din România. Astfeliu am putut afla că în ultima ședință a „sindicatului lucrătorilor frînghieri“,—după ce tovarășul X a dezvoltat senzaționala și nostima doctrină că „odată cu introducerea mașinizmului se întroduce și sistemul (?) fabricelor“—s'a născut o discuție asupra...poieziei. Da. asupra poieziei, în legătură, directă cu frînghieria și cu mașinismul.

Bine înțeles, discuția în chestiune nu putea să se învîrtească decît în jurul „sistemului“ poieziei și se hotărește—de sigur cu majoritatea de voturi a tovarășilor și tovarășelor—ca „pentru ședința viitoare unii tovarăși să arăte ce merită a fi citit și care ar folosi muncitorimei“.

Rog să nu iee nimeni tonul acesta de ironie drept cinism. Nu doară că mi-ar fi, personal, antipatică această sindicalizare a lucrătorilor; căci, cu toată partea ei de naivitate, de maimuțărie, de ridicul—fatalmente legate de ea,—mișcarca nu e mai puțin vrednică de urmărit cu simpatie, ca ori-ce străduință a celor mici, a celor nevoiași către lumină și libertate, către ușurarea și înălțarea traiului. Nu doară că n'ași fi vizitat și eu cînd-va—în anii de liceu cîte un „club“ unde se jura și mai ales se vorbea în numele „luptei pentru clase“,—o din contra! Am gustat deliciile acelei literaturi războinice care culmina în faimoasa strofă:

Noi cerem opt oare de muncă
Și votul universal....

Ba, dacă nu mă înșel am alcătuit „din ordin“ parodia faimoasei bucăți a lui Andrei Mureșanu, acomodînd-o pentru uzul clubului:

Te scoală, proletare,
Din somnul cel de moarte
In care te-adînciră
Patronii cei tirani!...

Cu timpul—naivitatea pornirilor acelora s'a spulberat și generația de pe atunci a semi intelectualilor a uitat de mult cînturile și parodiile executate sub conducerea vre-unui tovarăș „artist“.

....A inițiia în ale literaturei și frumosului nevoiașa și inculta clasă a meseriașilor ce frequentează clubul și sindicatul ar fi, la urma urmei, o faptă bună; dar cum nu e decît un pas de la sublim la ridicul—găsesc straniu tonul răutăcios și extrem de pretențios cu care cîte un tovarăș intelectual—care ca mîni va răspunde de abia la salutul „tovarășilor frînghieri“ de astăzi, anunță că va arăta ce este frumos *și* de folos muncitorimei.

A scoborî poiezia în opera de organizare și sindicalizare nu e o faptă bună, nici vrednică de un intelectual, chiar dacă ar fi încă licean.

A introduce sectarizmul otrăvitor în lumea frumosului și a esteticei, a clasifica poiezia în „folositoare“ și „nefolositoare“...muncitorimei, iată ce nu poate fi comentat decît prin prizma satirei ucigătoare. Căci în ziua cînd frumosul va fi decretat esclusiv la clubul sindicatelor, atunci poeții nu vor avea decît să-și comande la fabrica „Wachel, Vignali et comp,“ cîte o frînghie. Sopon a rămas destul la club din timpul lui Nădejde care nu-l întrebuința de loc...

Rodion

Seniorul din Răcăciuni

Am văzut cari sunt titlurile de boierie în puterea cărora faimosul Senior din Răcăciuni a ajuns mâna dreaptă a boierimei din București, și unul din sfetnicii de cari se ține multă samă în conducerea acestei țări.

Acest Senior, însă, mai are și alte titluri la activul său nobiliar.

A fi deputat, nu-i suficient Seniorului pentrucă deputat este și Pascal Toncescu; a purta, prin casele boerilor, cupoane de rochii pentru confecțiuni, ca trimes al atelierului de lîngă Dobriceanu, tot nu-i destul, pentru a deveni celebru și a avea drept la stima, considerațiunea și afecțiunea boerimei; a curăți samovarele și a servi ceaiul în casele beizadelelor, cu asta nu-l întunecă pe Toncescu, pentrucă și acesta știe a face pe omul-șarpe; îi mai trebue ceva destituitului din gara Răcăciuni, pentru a i se cînta: *dignus est intrare...*

Și Seniorul din Răcăciuni s'a făcut instigator de rescoale.

In *Opinia* de la 17 Decembre s'a pomenit despre un personaj, care pretinde că joacă un rol în politica țărei, și care, prin discursuri ținute țăranilor din comunele Liteni și Dolhasca (județul Suceava), îi îndeamnă să nu se supue legei pentru asigurare în caz de secetă. Se spunea acolo că d-nul Procuror general cunoaște numele acestui agitator, că are un raport confidențial al administrației de Suceava, prin care se reproduce a proape textual discursurile acelui agitator. Credem că dl. Procuror general a înaintat cuvenitele lucrări d-lui Ministru de Justiție. Vedem, însă, că dl. Ministru Greceanu nu a dat crezare afirmărilor d-lui Pcocuror general, ba chiar a pedepsit pe un procuror care și-a făcut datoria în conștiință, care nu s'a lăsat intimidat și a scris, în rapoarte oficiale, lucruri care nu vor fi plăcut D-lui Greceanu.

Ei bine, instigatorul de care se vorbește în *Opinia* de la 17 Decembre, este Seniorul din Răcăciuni.

Lucrul acesta s'a adus și la cunoștința d-lui Prim-Ministru.

Că lucrul s'a mușamalizat, avem dovadă pedepsirea procurorului care a constatat cazul.

Incurajat de aceasta, Seniorul din Răcăciuni a căutat să tragă profit din mica lui infamie.

Pentru aceasta a înmînat d-lui prim-Ministru un memoriu lung, foarte lung,—sunt opt pagini scrise cu mașina — asupra răscoalelor din județul Snceava. In acest memoriu se arată că rescoalele sînt pricinuite de Prefect, de Procuror, de d-nii Sebastian Moruzi, Artur Gorovei și alți mitocani din Partidul conservator de la Suceava.

Până aci spune minciuni, Seniorul din Răcăciuni, lucruri pe care le face din zorii zilei pînă la culcare, așa că minciuna a devenit ceva inerent firei lui. Și minciunile acestea se explică: Prefectul, numit după stăruința lui, nu-i mai place; Procurorul, nețiind în samă că dumnealui e Seniorul din Răcăciuni, într'o mică explicație ce au avut, l-a trimis în... locul de origină, adică la Liteni; iar D-nii Moruzi, Gorovei și ceilalți, îl tratează totdeauna cum merită să fie tratat Seniorul din Răcăciuni.

Partea orginală a memoriului acestui samovarist, este acea în care propune mijloacele prin care s'ar putea astîmpăra răscoalele țărănești din Suceava.

Iată ce propune Seniorul:

a) Inspectorul comunal Leon Botez să fie înlocuit.—Aceasta o cere în speranță de a fi numit, în acest post, cumnatul său Ștefan Drăghici, fost de mai multe ori condamnat pentru furturi.

b) Notarul comunei Liteni să fie înlocuit.— Onorabilul Senior e născut în Liteni, unde are multe neamuri.

c) O moașă sa fie schimbată—chestie de căpătuială a unei rude.

d) Șeful secției de jandarmi din Dorna să fie premutat la Pașcani. — Acesta e cumnatul Seniorului.

e) Șefii stațiilor Liteni, Dolhasca și Pașcani, să fie înlocuiți.— Seniorul are un cumnat, casier de bilete la gara Pașcani, mai are un frate și alte rude funcționari la C. F. R., și acum ar fi ocazia să fie înaintați.

f) Procurorul Tribunalului Suceava să fie premutat.

Mai sunt și alte propuneri, în acest carecteristic memoriu, un monument de îndrăzneală...boierească.

Se spunea, în articolul citat din *Opinia*,

că instigatorul caută să pescuiască în apă tulbure. Iată cum știe să pescuiască: își căptușește neamurile, chiar dacă trebue să comită, pentru ajungerea acestui scop, infamiile cele mai odioase.

Acuma, cînd Toncescu va avea cunoștință de memoriul din Răcăciuni, se va învăța și el cum trebue să se poarte pe lîngă boieri ca, dacă va avea vre o cocioabă prin București, Ministerul de Interne să i-o cumpere cu preț fabulos, precum a cumpărat, cu 125.000 lei, cei patru păreți dărăpănați, ziși *Villa Popovici* de pe șoseaua Kiselef din București, vilă care e în așa stare de ruină, că de mai mulți ani nici nu mai putea fi închiriată, și pe care Creditul Urban în 1897, o evaluase la 60.000 lei (Vezi ziarul conservator *Țara*, din 5 Mart 1906).

Toncescule, tinere plin de viitor, ia aminte ce trebue să faci, ca să capeți și mai mult dragostea boierilor; nu uita că trebue să imiți pe Seniorul din Răcăciuni. Anume; să furi bani din casa Statului, ca să fii destituit, si să scapi de pușcărie invocînd prescripția; să anunți interpelări în care să insulți memoria lui Lascar Catargi, căci pe el nu-l mai poți insulta, cum a făcut Răcăciuni; să faci toate necuviințele pentru a ți putea căpătui neamurile, și în schimbul acestor calități foarte căutate de boerimea din București, vei deveni puternic ca și Seniorul din Răcăciuri, și Ministerul de Interne îți-va cumpăra cu preț fabulos, ori ce bordeiu vei avea pe la marginele Bucureștiului.

Seniorul din Răcăciuni poate fi mîndru: face școală între beizadelele din București.

Dolmanul ofițerilor de artilerie

D. Ministru de războiu a propus și M. S. Regele a aprobat ca ofițerii de artilerie să poarte dolman, după cum s'a aprobat și pentru ofițerii de cavalerie.

Dolmanul ofițerilor de artilerie va fi astfel confecționat:

Descrierea hainei

Haina îmblănită este de postav de culoarea tunicei. Ea se compune din: doui piepți, un spate, două mânici și un guler.

Lungimea blanei trebue să fie astfel ca să ascundă tunica.

Piepții: Fiecare piept este ornat de 5 chiotori de șnur negru dublu, de 16 mm. grosime ambele, terminîndu-se la o lungime de 10 cm. cu o floare de viță de 4 cm. lungime și lățime împletită la trei unghiuri, depărtate la distanțe egale.

Pentru încheierea hainei la piept chiotorile din stînga se termină cu ochiuri pentru încheiat, iar cele din dreapta prin nasturi metalici auriți în formă lunguiață.

O bandă de blană de astrahan de 5 cm. formează o bandă în jurul hainei.

Haina are 4 buzunare tăiate oblic și cu capace îmbrăcate cu astrahan 8 cm. lățime și 16 cm. lungime, avînd 3 colțuri la partea de jos și așezate 2 în dreptul șoldurilor și 2 în dreptul pieptului.

In interior se află un buzunar făcut în căptușală pe partea dreaptă a pieptului.

Spatele: Spatele este dintr'o singură bucată.

Cusăturile de la spate sunt acoperite cu galon negru de lînă ale cărei dimensiuni sunt arătate mai sus, care încep din cusătura mînicei și merg până în talie dreptul nasturilor de unde se despart în 2, cari merg pe marginele faldurilor de postav și se termină în astrahan de pe poale.

Talia este formată din două rozete metalice aurite de 26 m/m din mijlocul cărora pleacă un galon de lînă cu un cerc în dreptul rozetelor și merg în jos până la astrahanul de pe poale, înconjurat fiind de o garnitură de astrahan lat de 3 cm.

Mânicele; Au aceiași formă ca și ale tunicei.

Pe mânecă nu se pune semnele gradului, însă banda mânecei, care ar trebui să fie înconjurată cu trese, este acoperită cu blană de astrahan, avînd înălțimea de 20 cm. și lățimea de 6 cm. fiind încunjurată de un galon lat. Pe umere se pun trefle de fir cu inele corespunzătoare gradului.

Gulerul: Este de postav, acoperit cu astrahan, astfel că atunci cînd este încheiat să acopere gulerul tunicei, iar cînd este rîdicat să poată acoperi urechile, fără a jena mișcările gîtului. El este prevăzut cu trei copci. Forma gulerului este à la Saxe.

Dedesubt are o petliță de postav care servă a-l ține încheiat cînd este rîdicat în sus. Același galon ca la spate acoperă cusutura dintre guler și haină, formînd o treflă cu vîrful în jos pe spate.

Căptușala: Haina poate fi căptușită cu blană de miel negru sau alte blănuri ușoare, precum și cu saten vătuit sau cu molton gros.

Garniturile: Astrahanul care formează garniturile poate fi astrahan veritabil sau imitație.

Ținutele

Ținuta zilei: In această ținută, blana se poartă de oficeri în toate împrejurările atît în afară de serviciu, cît și la serviciu. Cînd trupa este sub arme cu mantaua, oficerii pot fi cu blană.

Ținuta de serviciu: Blana se poartă după ordine.

Oficerul de serviciu pe cazarmă poate purta blana, în care cas lădunca se poartă peste blană

La părăzi, oficerii cari nu sunt în front cu trupa pot purta blana în loc de manta.

Ținuta de campanie: In această ținută portul blanei este facultativ. La manevre se va da ordin atunci cînd ea nu trebue purtată. Revolverul se pune peste blană.

„Opinia" în Provincie

Huși 23 Decembrie

Validarea alegerilor din Oltenești a surprins pe toată lumea conservatoare din Huși.

Să reamintim faptele.

In ziua de alegeri la 5 Noembrie, a stat toată ziua în ziua în sat Dl. C. C. Leonida, fost senator liberal și viitor prefect al regimului liberal la Huși. D-sa a adus în ziua aceia carne, pâne și vin și toată ziua s'a băut și s'a mâncat pe sama lui. Tot satul era martur la aceasta, mai ales că în ziua aceia era și nunta D-rei Trandafir, flica învățătorului din Gugești, așa că mișcarea din sat era foarte mare și alegătorii pe față arătau simpatia pentru lista liberală.

Lista în cap cu d. Radovici a fost pusă în minoritate, pentru că lăsat singur era pus în nestare de a lupta cu dl. Leonida.

D-sa luase grija ca să terozize satele, mai ales pe cei din Tîrjii, închizându-le vitele cu câteva zile mai inainte, numai în scopul de a-i sili să voteze lista lui.

Pentru aceste vădite ingerințe fiind dat judecății a fost condemnat la 25 lei dovedindu-se deci prin act judecătoresc înrîurirea pe față a d-lui Leonida în aceste alegeri.

Mai mult încă în o scrisoare ce N. Coșeriu scrie preutului Filip din Târjii cetim: „vă roagă dl. Ursulescu ca să întrebați pe Cc. Leonida dacă nu e plătită carnet ce s'a trimes la Oltenești, *să știe să o plătească d-sa*".

Venind alegerea în delegația județană, a fost *invalidată*, căci dânsa era convinsă de ingerința fățișă, făcută de dl. C. Leonida. — La această încheere se produc 2 proteste din partea d-lui Ursulescu, iscălind cu degetul pe toată obștiea satului, cu și fără știrea lor și așa dosarul se duse la minister?

Ce trebuia să facă ministrul de interne? Față cu încheerea delegației și cu protestele înaintate trebuea referit cazul la prefect, care știind de cele petrecute la Oltenești se unește cu încheerea delegației și cere *invalidarea*.

Cum caracterul luptei date la Oltenești era pur politic, căci atît dl. Ursuleseu cît și dl. Leonida sînt liberali clubiști, ca și M. Coșeriu cel cu scrisoarea, toți reprezentanții de la Fălciu au căutat să pună în vădită lumină felul alegerilor de la Oltenești și față cu toate acestea ce vedem că *din ordinul primului-ministru* alegerea s'a validat, neținîndu-se socoteală de nimic, dar cu aceasta s'a produs mare zarvă în rîndurile tuturor prietenilor noștri conservatori din Huși. Toți se întreabă fără a-și găsi respunsul nimerit, de motivele ce au dictat primului ministru de a valida niște alegeri pentru care s'a produs o sentință judecătorească de condemnare, trecându-se peste încheerea delegațiunei județene și chiar a prefectului.

Un conservator.

Litere-Științe-Arte

Ultima contemporană a marelui poet Goethe văduva Bedman, a murit în vrîstă de 99 de ani, la Goettingen. In tinerețe a locuit la Weinar, locul de naștere al poietului și chiar în aceiași casă pe care o ocupase Goethe. Ea l'a cunoscut pe acesta în mod intim

*

Moravurile teatrale au inspirat incă o lucrare a unui poiet. E vorba de romanul postum al lui Jean Lorrain „Le Tréteau" în care defflează tot felul de tipuri literați, ziariști, critici teatrali etc., toți factorii ce mișună în jurul teatrului, complectînd destrăbălarea vieței marilor teatre din apus.

*

A propos de teatre. In ultima adunare generală a societarilor Comediei Franceze s'a stabilit budgetului anul 1907. El atinge cifra de peste două milioane. In genere s'au urcat veniturile multor societari pe anul care vine. Se vede că teatrul în chestiune nu-i încă.... localizat.

*

La Paris a apărut un nou studiu asupra „psihologiei romancierilor ruși", scris de Ossip Lourié cunoscut prin numeroase traduceri și prefețe toate din literatura rusească și nordică. Autorul, studiind pe Gogol, Turgenief, Dostoewsky, Tolstoi, Gorki etc., ajunge la concluzia că în romanul rus lipsește caracterul disciplinat voința tare și hotărîtă și că prezintă mai multe cazuri de patologie a voinței da cît ori-ce altă literatură modernă.

*

Ziarele pariziane se ocupă de o piesă de teatru scrisă cu mult talent de un romîn, Anagnotiade. Titlul dramei: „Les dents".

*

In „Junimea Literară", cunoscuta revistă de peste munți, d. Marian arată rezultatul unei anchete din Germania relativ la alcoolul consumat de poieți. Majoritatea scriitorilor se pronunță contra alcoolului ca excitant intelectual și pentru o consumare cumpătată. Dl. Marian ar avea indiscreția de a afla ce cred scriitorii romîni despre alcool și cere respunsuri. Ar fi poate mai.... științific să facă anchetă la localurile unde acești discută.... literatură,

*

STRUNA ZILEI

SLAVI SAU ROMANI?

Sîrbovici, nuanța Trajan, crede în cursul seu despre Slavi....

Opinia

„Sîrb cu Sîrbovici — e frate"
Reflectează'un belgradian....
„Ne numim dar cu dreptate
Strănepoți de-ai lui Traian .."

Informații

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme și la noi, tinde a înlocui banalele cărți de vizită și felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulțimea nevoiașă și suferindă, și prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa și mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine și de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripție cu ocazia sfintelor sărbători și face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună și a înlocui cărțile de vizită și felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iașului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar și banii vor fi încredințați primăriei de Iași spre a fi distribuiți acelora lipsiți de mijloace.

Redacția ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „
D. Lascar Antoniu	20 „
„ Gh. Dobias	20 „
„ Gh. Lascar, primar,	20 „
„ Gr. Butureanu, deputat,	20 „
„ Anibal Ciurea	20 „
„ Gh. Ghibănescu	10 „
„ Th. Pisoski	10 „
„ Ioan Kirilă	10 „

—

Liberalul se declară singurul ziar oficios al partidului liberal din Iași și publică, privitor la anunțarea apariției unui alt ziar în Iași, următorul semnificativ comunicat:

L'Indépendance Roumaine, i n d u să în eroare, anunță apariția unui mrae ziar popular liberal, care ar apărea în curînd în orașul nostru.

Suntem în măsură de a afirma că partidul nostru din Iași nu are alt ziar de cît *Liberalul*, și nu ar avea nici un motiv ca să scoată un ziar deosebit.

In partidul liberal din localitate, nu există, cu toate afirmările interesate ale adversarilor noștri, nici o disidență.

Disidența nici nu ar putea fi întru cît cu toții nu avem de cît un program politic, programul de la Iași, un singur șef al partidului pe veneratul d. Sturdza și în organizația noastră locală, cu toții recunoaștem șefia d-lui P. Poni.

—

D. general L. Mavrocordato, șeful casei militare a M. S. Regelui, a fost însărcinat să împlinească, în mod provizor, atribuțiunile de mareșal al curței.

D. general Mavrocordato, un fiu al Iașului, a fost altă dată, comandantul batalionului de vînători din Iași.

—

Numărul viitor al Opiniei va apare joi, 28 a. c., la orele obicinuite.

—

Ministerul de finanțe a pus în circulație nouile monede de aur a 25 lei și a 12 lei 50, și toate casele publice sunt autorizato a da și a primi în plăți noile monede.

Aceste monede poartă pe avers efigia regelui și cuvintele „Carol I rege al României, 1866-1906," iar pe revers vulturul cu deviza „prin statornicie la izbândă" și jos indicațiunea valoarei de lei 25 sau 12 lei 50.

—

Corpul didactic urban va ține în luna Iulie 1907 congresul său anual la Iași.

—

Gazetăria în 1832

Iată cîte va exemple de modul cum se scria la o gazetă din Iași, în 1832:

O informație de la 32:

„La magazia *cărților* a d-lui Bogoș în Eși, de curînd aŭ sosit o îndestulată cătime de *tabac* proaspăt de Austrie, de feliŭ cel mai bun carele se vinde doritorilor cîte cinci *sorocoveți* funtul".

Alta:

„In urmarea unui *ordr dejur* (ordin de zi, N. R.) a d-lui Plenipotent din 14 a trecutei luni Ghenarie, supt No. 6, slobozit către *Straja Pămînteească*, pentru departarea din slujbă a nobilului Iordache Ghica, ce de la luna trecută Maiŭ, rînduindu-se, a fost întărit de mai mic comandir de *svod* acum se îndepărtează din pricină că, după nenumaratele chemări ce i s'au făcut de către șefi, nu s'au înfățișat la slujbă."

Alta:

„Se face cunoscut că la 8, 12 și 14 a curgătoarei luni se va striga în mezat 300 *cetferte* orz aflătoare în magazia din Ieși; drept aceasta *ciĭ ci* vor voi a cumpăra un asemenea product să se înfățoșeze la zilele însămnate în *sesia* Sfatului Munițipal; iar pentru *peritocică* la 16 în sesia acelui Departament.

Mai vin apoi altele din partea Direcției *shoalelor* pentru examenul public al *sholerilor*.

Iluminatul Iașilor, — La 1832, Martie, *Albina* publică o înștiințare pentru darea în *otcup* a iluminăriĭ și a curățirei orașului Ieși, otcup de un an de zile, cu 500 fanare, 20 care și 40 oameni, iar strigarea mezatului etc.

Tot la 1832 Eliade amenință pe cetitori cu încetarea *Curierului Românesc* dacă nu plătesc la timp abonamentul.

Albina impresionată de aceasta, aduce elogii *Curierului*: „Gazeta este a nației al căreia poartă și numele de *Curier Românesc*. Face o mică însemnare că de va lăsa nația să cadă acest început ce aŭ fost și va fi o *shoală* ea își părăsește lucrurile sale. Nația la începutul *Curierului* zicea: *Noi avem gazetă*! Și iarăși nația va zice: *Noi nu avem gazetă*!

—

Pare că chestiunea transferărei d-lui Longhinescu la catedra de drept roman de la facultatea juridică din capitată, va fi tranșată în sensul ca d. Longhinescu să se supue concursului.

Un profesor Universitar, în măsură de a ști, a declarat aseară unui redactor al nostru că știe positiv că d. Disescu este decis a face să se ție concursul.

In ce privește dorința colegiului Universitar din Iași, d. Disescu va căuta să dea satisfacție cerințelor Universității din Iași și va căuta o formulă pentru a transfera pe d. Longhinescu, atunci cînd se va pune in oplicare reforma învățămîntului superior pe care d-sa o va supune parlamentului și cînd se vor face numirele de profesori care sa predee materia pentru doctoratul în drept.

—

Iașul a găzduit ieri cîte-va ore pe o celebritate care a dat de vorbă și străinătății.

Georgescu, zis și Vitriol, venise să-și aranjeze o conferință. Ar fi vroit să vorbească despre Nebunia amorală, boală de care el însuși este atins, dupe constatarile făcute de psihiatri din Viena.

Din motive pur neguțitorești,—Georgescu n'a putut cădea de acord în ce privea chiria salei—conferențiarul, foarte amărit, a părăsit ieri sara Iașul.

—

D. Inginer T. Lecca, noul director al uzinei electrice din Iași, a luat în primire postul seu.

D. L. Teodoreanu, numit director al uzinei similare din capitală, s'a prezentat la noul seu post.

—

Un succes imens a obținut aseară serata cinematografică a d-lui Bottez la coloseul Regal (Teatru—Circ Sidoli). Publicul numeros din sală a aplaudat fără încetare frumoasele scene însuflețite care rulau pe pînza cinematografică. Și 'ntradevăr acele sujete erau foarte interesante, cele comice erau de un humos absolut francez și cele dramatice cuprindeau scene foarte dramatice atît de bine executate de cei mai buni actori ai Parisului.

Astăzi Sîmbătă și mîne Duminică au loc reprezentații splendide cu program nou și ales. Indemnăm pe cetitorii noștri să asiste la aceste distractive serate.

—

In ziua de Joi, 28 Decembre va avea loc la Universitate, tragerea la sorți a unui profesor, care să îndeplinească rolul de președinte al comisiunei juridice didactice, circumscripția II-a, pe un nou period de doi ani.

—

Birourile casei sf. Spiridon nu vor funcționa de astă-zi și pînă la 8 Ianuar.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

28

SECRETUL
JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Dar ce'ți lipsește, mama dragă? o întreabă speriat tînărul.

— Nimic, copilul meu, o amețeală ....și nimic mai mult.

Te simți mai bine?

— Dar nu mai e nimic, te asigur.

— Nu mă înșeli oare? Văd că ești foarte palidă!

— Te asigur că sunt pe deplin restabilită. Du-te, fiul meu, lasă-mă singură nu-mi trebue de cât odihnă.

— Așa dar, pot să mă duc?

— Da, te rog chiar, du-te de-ți vezi de afacerile tale.

Maxim sărută din nou fruntea mamei sale și părăsi casa.

Doamna Marion, remasă singură, ridică gazeta care era căzută jos. Ea recetea următoarea știre.

„Se anunță numirea la Paris a dlui M. Pernelin, ca judecător de instrucție, care va înlocui pe d...

— El mai trăește! Se mai gîndește doar la..... noi?....

Trebue acum ca Maxim să știe adevărul.

III

Prietenia marchizului de Bonnenil

Marchizul de Bonnenil află la cerc despre arestarea lui Maxim și se arată foarte impresionat.

Nu rămase de cît foarte puțin în strada Boissy d'Anglas și se întoarse la el; iar a doua zi se duse la d-na Marion.

Tînărul marchiz, voia să prevină pe d-na Marion despre arestare arestarea fiului ei.

D-na Marion, veni să-i deschidă ea însăși.

Sărmana femee nu mai avuse noutăți de la fiul ei de cîte-va zile; ea era dacă nu neliniștită, cel puțin turburată, fără a ști pentru ce.

Zărind pe amicul fiului seu ea îl întrebă cu grabă:

— Ei bine! ce face Maxim?

— Vă aduc noutăți de la el.

— D-zeule! E bolnav!

— Nu dar!...

— Dar ce?

Charles se prefăcu încurcat.

— Am nevoe să vorbesc cu dv. în toată liniștea, zise el frumoasei Marion.

Să intrăm, dacă voiți în camera lui Maxim.

Nina, cu totul turburată de tonul amicului lui Maxim, de respunsurile sale cu dublu înțeles, se grăbi a conduce pe marchiz în camera amicului seu și apoi, abea se așeză și întrecr cu febrilitete:

— I s'a întîmplat ceva lui Maxim. spune-mi fără înconjur. Voesc mai întâi să știu, să știu tot, auzita d-ta! E în pericol?

— Nu, e foarte bine, dar în acest moment se află într'o situație...

— Dar spune-mi! spune-mi! exclamă Nina. mă faci să mor.

— .... Gravă, adaogă Charles.

— Gravă!

— Da pentru moment. eăci sper că totul va fi aranjat mai tîrziu.

— Ești crud d-nule, zise Nina, dacă nu-mi spui tot ce s'a petrecut și mă lași ast-fel să mă sbat în spasinnele necunoscutului.

Doresc să cunosc situația fiului meu și te rog să-mi vorbești sincer.

— Ei bine doamnă cea ce am voit să vă fac să ghiciți. voi fi nevoit a v'o zice; vă aduc o noutate teribilă.

Nina se ridică.

Marchizul continuă:

Maxim, fiul dv., amicul meu, a fos arestat sub acuzare de crimă.

— Aidea de, ești nebun!

— Nu inventez, vă povestesc faptele așa cum au fost.

— Ești nebua, îți zic de a crede cel puțin în veracitatea acestor lucruri.

Oh! nu m'am îndoit un singur moment, dar în fața realității a trebuit să'mi plec fruntea și să constat împreună cu dv., arestarea lui Maxim și motivele care au determinat'o.

— Și fiul meu a comis o crimă?

— Da, un asasinat.

— Și pentru... ce?

— Pentru... a fura.

— Care sunt infamii care acusă ast-fel pe Maxim?

— Nimeni. Numai poliția.

Și cine a îndrumat poliția în cercetările ei.

— Nu știu.

— Fiul meu, un asasin! oh! Dar dacă poliția a lucrat ea însă-și cum ajuns la conclusia că tocmai Maxim ar fi acela care ar fi comis crima.

(Va urma)

Ultime informaţii

Sechestrarea veniturilor comunale

—*Interesante amănunte din care rezultă stupiditatea susţinerilor* **Liberalului**

Revenim din nou asupra chestiunei sechestrărei veniturilor comunale, căci se ştie că ziarul colectivist n'a susţinut alta de cît pur şi simplu că bancherii care au făcut împrumutul necesar pentru aducerea apei au aplicat un sechestru asupra veniturilor comunale.

Pentru edificarea cetitorilor noştri şi pentru lămurirea confratelui care nu pricepe nimic din ceea ce scrie şi scrie aşa că nimeni nu poate pricepe ce a scris, publicăm cele de mai jos, care vor învedera cît de nefondate sunt acele afirmări.

*

Imprumutul s'a realizat în baza unei legi, votată de ambele corpuri legiuitoare.

Prin această lege se prevede că împrumutul este garantat de stat şi anuitatea va fi plătită de către ministerul de finanţe din reţinerile ce le va face din fondul comunal.

Cu chipul acesta s'a putut ajunge la două rezultate din cele mai bune pentru comuna Iaşi.

In primul loc comuna a putut realiza împrumutul în condiţiunile cele mai favorabile posibile. A'st-fel statul are împrumuturi cu 4 la sută pe cînd comuna Iaşi nu plăteşte de cît $4^1/_2$. Apoi banii depozitaţi la bancheri şi pe care statul nu-i ridică, aceştia plătesc statului o dobândă de 2 la sută pe când comunei Iaşi îi plătesc $3^1/_2$ la sută.

Vor conveni colectiviştii că în marele tablou al împrumuturilor comunei Iaşi nu sunt multe împrumuturi realizate în asemenea condiţiuni.

Or poate ştie *Liberalnl* de vre-un ast-fel de împrumut realizat de d. Gane sau vre-un alt primar colectivist ?

*

Dar realizarea împrumutului în aceste condiţiuni mai prezintă şi un alt avantagiu, foarte mare chiar, cînd ne gîndim la ceea ce s'a făcut cu milioanele pentru aducerea apei.

Se ştie într'adevăr că din fondul de 6 jumătate milioane pentru apă n'a mai remas de cît 419 lei şi aceasta mulţumită unei manevre prin care se făceau împrumuturi din fondul milioanelor pentru acoperirea cheltuelilor ordinare.

La acest lucru s'a gîndit actuala administraţie comunală şi a luat măsuri ca noul împrumut să nu servească de cît pentru aducerea apei şi sub nici un chip să nu poată fi înstreinat.

De aceia milioanele noului împrumut nu vor fi nici odată în lada comunală şi se vor afla depozitate la minister, iar acesta va plăti semestrial anuităţile împrumutului din reţinerile ce va face din fondul comunal al Comunei Iaşi.

*

In conformitate cu felul de a vedea al ziarului „Liberalul" vom avea dar ast-fel de sechestre de două ori pe an şi aceasta va dura atîta vreme cît este contractat împrumutul. Ceea ce nu ştie însă „Liberalul" şi e bine să ştie publicul nostru cetitor este faptul că în urma unei inţelegeri între primăria de Iaşi şi ministrul de finanţe, în loc ca suma de 300,000 lei, anuitatea pe primul semestru, care trebue plătită la 1 Februarie, să fie reţinută din reţinerile lunei Ianuarie, s'a reţinut cîte 100,000 lei pe lunile Noembrie, Decembrie şi Ianuarie. Şi tot aşa va fi în ajunul fie-cărui semestru.

*

Ast-fel stau lucrurile şi credem că am satisfăcut şi pe cetitorii noştri şi am luminat, atît cît se poate lumina, pe cei de la ziarul colectivist.

Şi dacă nici acum n'am reuşit să-i luminăm vina nu este nici a noastră şi ca să fim sinceri, nici a lor.

Precum se ştie astă-zi se efectuază la Dorohoi alegerea pentru colegiul I-iu de Senat.

Candidaţii sunt d-nii Ing. Brăilescu, conservator, Al. S. Holban, dieectorul revistei idealiste, conservator dezident, Prinţul Calimaki, junimist, I. Pilat, liberal şi Apostolescu.

La 2 ore ni se telefonează din localitate că votarea se face în perfectă linişte.

Aseară a avut loc, după cum am anunţat ieri, serbarea organizată în localului societăţei de gimnastică din str. Şcoalei de arte, de către elevii liceului naţional din localitate.

Serbarea începe cu imnul regal executat de corul liceului, care mai eântă apoi câteva bucăţi foarte frumoase şi şi mult gustate de publicul asistent.

Fanfara, condusă de talentatul I. Vlăduţu, execută apoi în chip foarte drăguţ, câteva bucăţi. D. Vlăduţu dovedeşte şi cu această ocazie minunatul său talent de organizator şi diriguitor—căci nu-i tocmai uşor lucru ca din începători şi diletanţi să reuşeşti să obţii o fanfară ca acea a liceului naţional.

Serbarea pomului de crăciun se face în mijlocul unei veselii generale şi a unei mari animaţii—şi apoi începe dansul care continuă târziu noaptea.

In genere o reprezentaţie şi o petrecere foarte reuşită de care pot fi mândri acei care au dat o astfel de bună organizare liceului naţional şi în special d-nii Vasile Teodoreanu şi I. Vlăduţu, şeful muzicei regimentului.

Primăria a lansat invitaţiuni tuturor companiilor mari de ape, din străinătate, spre a veni să concureze la licitaţia de la 20 Ianuarie.

Printre numeroşii petiţionari cari s'au presentat la primărie cu prilejul distribuirei ajutoarelor de crăciun, unul în special, a atras—şi cu drept cuvînt, curiositatea funcţionarilor.

Gheorghe Urziceanu, în vrîstă de 80 ani, fost institutor la şcoala din str. Albă, astăzi şcoala, V. Adamache, a cerut şi el ajutor şi i s'ar fi cuvenit, de sigur, partea locului dacă n'ar fi fost mare lipsă de lei noi, anul acesta.

Urziceanu este tată a 21 copii şi dacă n'ar fi octogenar, mulţi i-ar zice. probabil, „cei mulţi înainte".

Cu toate că s'ar putea crede că ultimii ani agricoli, relativ buni, ar fi adus oare care ameliorare în starea populaţiunei mizere a Iaşului, se pare că departe de a fi diminuat numărul celor care solicită mila publică, a sporit în chip îngrijitor.

Ast-fel, după cît ne asigură funcţionarii de la primărie, niciodată nu s'a văzut un număr atît de covîrşitor de cereri ca acel din anul acesta şi nici odată sălile primăriei n'au fost invadate de un atît de mare număr de saraci care solicită ajutor.

Faptul pare a fi şi el caracteristic pentru mizeria care se întinde, tot mai mare, asupra acestui oraş care decade mereu.

Commère — compère

Liberalul de la Socola a publicat ieri o revistă de fine de an, în credinţa, probabil, că există şi la teatru, reviste de fine de lună sau de fine de jumătate de an.

In acea revistă adepţii promiscuităţii Sîrbovici-Imb.—Erbiceanu, se dedau la franţuzeşte.

Vorbind de cine-va, căruia îi zic cc. Grigore—un barbat, prin urmare, franţujii *Liberalului* de la Socola îi zic, în limba lor, *commère.*

Commère este femeninul lui compère şi dacă poţi zice femeninului lui Sîrbovici—sîrba, nu poţi întrebuinţa commère cînd ie vorba de cc. Grigore, dupe cum nu poţi zice cumătra Imb.—Erbiceanul, cînd toată lumea ştie că el nu este vacă, ci sadea bou.

Certificatele elevilor pregătiţi în particular, au fost inaintate de ministerul instrucţiunei publice, şcolilor particulare respective.

Consiliul general de Iaşi a fost convocat pentru ziua de 1 februar, spre a se ocupa de budgetul drumurilor.

Domnii consilieri A. Suciu şi Al. Hina, au plecat ieri, unul la Vasluiu, celalalt la Dorohoiu, spre a prezida biurourile electorale ale alegerilor ce-au loc astă-zi în acele oraşe.

Catedrele de gimnastică de la gimnaziul „Stefan cel Mare" şi „Alexandru cel bun" din Iaşi. sînt vacante.

Candidaţii îşi vor înainta cererile la minister până la 21 Ianuar.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 23 Decembrie

Groasnic incendiu

Ploieşti. — *Astă noapte un incendiu ingrozitor a isbucnit la puţurile de petrol ale societăţilor „Steaua romînă" şi „Regatul romin" de la Băicoi. 6 sonde ale acestor societăţi au fost distruse.*

Nu se cunosc încă detaliile acestui groasnic incendiu. Se crede că mulţi lucrători au pierit in flăcări.

In momentul acesta focul n'a fost stins încă. Intreg satul ie in pericol. Autoritătile de aici au plecat la Băicoiu.

Vă voi telifona alte amănunte.

O declaraţie importantă.

Bucureşti. — **Eri a avut loc serbarea pomului de Crăciun, la şcoala de sericicultură, la care a bine-voit a lua parte M. S. Regina.**

Suverana a recomandat d-lui Ion Lahovari, ministru de domenii, ca să aibă o deosebită solicitudine pentru această instituţie.

„Adevărul" afirmă că d. ministru de domenii ar fi respuns :

„Voi recomanda, succesorului meu, Inalta Voastră dorinţă, şi de a avea o deosebită solicitudine pentru această instituţie."

Această declraţiune a ministrului domenielor este viu comentată în Capitală.

Mişcarea in magistratură

Cu privire la viitoarea mişcare în magistratura in urma decesului d-lui Ştefănescu, se dă următoarea versiune. D. Ion Petrescu, actualu consilier la Curtea de Casaţie, va fi înaintat preşedinte al s. III.

D. Dobriceanu, membru la Curtea de Apel, consilier la curtea Caşaţie.

D. Zamfirescu, actual procuror de secţie pe lângă Curtea de Apel, consilier la aceiaşi Curte.

D, Hamangiu; procuror pe lângă Curtea de Apel din Iaşi, transferat în aceeaşi calitate pe lângă Curtea de Apel din Bucureşti.

D. G. Sărăţeanu, fost prim procuror pe langă tribunalul Covurlui, numit procuror de secţie la Curtea de Apel Iaşi.

Incendiul din Băicoiu

Ploieşti.—In incendiul de la puţurile din Băicoiu nu s'a constatat nici un mort. Sînt 2 lucrători grav răniţi.

Trei din sondele arse aparţineau societăţei „Steaua romînă" şi trei soc. „Regatului romîn".

Interview cu d. Take Ionescu

Conflictul cu Grecia.—Situaţia d'inăuntru.—Excedentul.—Nouă linie ferată.—Financiare.

Viena.—*D. Take Ionescu, ministrul finanţelor, care a plecat ieri de aci la Berlin, a acordat un interview unui ziarist vienez.*

Intrebat asupra conflictului cu Grecia, ministrul a răspuns că cheia acestei chestiuni se află actualminte în mîinele patriarchului din Constantinopol.

România n'are pretenţiuni de cucerire în Macedonia sau de politică agresivă şi numai să-si apere pe conaţionali.

*

Asupra situaţiunei d'inăuntru, ministrul a declarat că luptele politice s'au atenuat mult, graţie înfloritoarei stări economice şi financiare.

Partidul liberal şi partidul conservator se întrec, rând pe rând, în a crea opere bune şi durabile.

*

Ministrul speră că, în curând, se va putea încheea convenţiunea comercială cu Austria.

Situaţia economică a ţărei este briliantă mai ales din punct de vedere al producţiei petrolifere. Această producţiune va întrece pe acea a Galiţiei.

Excedentul bugetar va întrece 50 milioane.

*

Mai departe ministrul român a declarat că Austria va primi însemnate comenzi în viitoarele furnituri româneşti pentru arme şi vagoane.

Se proiectează o nouă linie ferată între Bucureşti şi Craiova, care va prescurta cu mult distanţa d'intre Bucureşti-Viena.

Interviewul s'a sfîrşit prin declaraţia d-lui Take Ionescu — că va fi nevoe de o nouă emisiune de rentă română, dar că până acum nu s'au făcut negocieri în această privinţă.

TURCIA INGRIJATA

Viena. — *Din Constantinopol se comunică că cercurile conducătoare de acolo sunt foarte îngrijate de vizita pe care prinţul Bulgariei a făcut-o, zilele trecute principelui moştenitor al Romîniei.*

Ofiţeri germani în Japonia

Berlin.—Doi ofiţeri din armata Germană, cari au învăţat mai întăi limba japoneză, au fost trimişi în Japonia ca să studieze organisaţia armatei japoneze.

Marele succese ale armatei japoneze în ultimul răsboiu, au hotărît pe ministrul German să iee această dispositiune.

Din Spania

Paris.—Din Madrid se telegrafiază că regele a semnat decretele pentru amnistie şi prin care se stabileşte un impozit asupra cerealelor streine.

O nouă conferinţă internaţională

Berlin.—Frankfurter zeitung află că este vorba de convocarea unei conferinţi internaţionale europene pentru tranşarea neînţelegerilor privitoare la soarta Mandciuriei.

Conferinţa va avea probabil loc la Peking şi vor trimite probabil representaţi politico-comerciali Franţa, Anglia, Rusia, America şi Germania.

Numire sensaţinală

Berlin. — Jules Cambon a fost numit ambasador al Franţei în Germania.

Date fiind simpatiile lui Cambon pentru Germania, se speră că relaţiile între csle 2 ţări se vor ameliora mult.

Un caz grav

Buda-Pesta.—Ziarele de aci relatează despre greşitul diagnostic pus de un medic şi care va avea consecinţi grave şi pentru medic.

Un individ, muşcat de un cîine turbat, fu adus la spital, D-rul diagnosticînd greşit o boală de nervi, a tratat pe bolnav în consecinţă. In urmă bolnavul a murit de turbă.

Doctorul s'a infectat şi el şi nu se ştie care va fi sfârşitul.

Familfa mortului a reclemat contra medicului.

Un mare scandal

Paris. — *Aseară s'a întîmplatat un mare scandal la representaţia de la* Moulin Rouge.

Pe scenă apăruse ducesa de Morny o nepoată a lui Napoleon al II-lea.

In public au isbucnit atunci fluerături şi s'a produs un vacarm extra-ordinar.

Se crede că scandalul ar fi fost provocat de cîţi-va tineri aparţinînd aristocraţiei franceze şi care vedeau în fapta ducesei de Morny o mare necuviinţă la adresa acestei ilustre femei.

Greva Bulgară

Sofia.—In urma grevei generale a funcţionarilor C. F. de aci, guvernul a încredinţat conducerea serviciilor ofiţerilor şi soldaţilor din arma geniului, fixînd pentru aceştia diurne mari.

Conducătorii partidului socialist stărue pentru provocarea unei greve generale.

Donaţia lui Carnegie

Paris.—Din Washington se comunică că miliardarul Carnegie, care a hotărît să dedice toată colosala lui avere în scopuri culturale, a făcut o nouă donaţie de 750,000 dolari, adică 3,750,000 franci, pentru construirea de edificii în care să se instaleze birourile centrale ale republicei americane.

Duel îngrozitor

Paris. — Ziarele vorbesc despre un duel extra-ordinar ce a avut loc eri la Versailles.

Duelul a avut condiţiuni excepţional de grave. Combatanţii, dintre care unul se numeşte George Spitzer şi ie locotenent—au fost aşezaţi la 30 paşi distanţă şi să tragă unul asupra celuilalt fără comandă. Rezolverele erau încărcate cu câte 25 de gloanţe. Locotenentul Spitzer a fost grav rănit.

Celalalt combatant a dispărut. Numele lui n'a putut fi stabilit. Se ştie numai că şi el era militar.

Autoritătile cercetează.

REGATUL ROMANIEI

Primăria Comunei Iaşi

Licitaţie pentru lucrările de alimentare cu apă şi de canalizare a oraşului.

In baza votului consiliului comunal din 18 Decembrie 1906, prin care ce s'a aprobat rezultatul licitaţiei a doua nu a avut loc în 14|27 Noembrie 1906, se publică o nouă licitaţie pentru ziua de 27 Ianuar|5 Februarie 1907, cu privire la executarea lucrărilor de alimentarea oraşului Iaşi cu apă de la Timişeşti şi pentru canalilisarea Oraşului cu sistemul „tot la canal".

Licitaţia va avea loc prin oferte închise scrise în limba română ce se vor primi la Primăria Comunei Iaşi în ziua sus arătată pînă la oara 6 p. m,

După această oară nu se mai primeşte nici o ofertă sau supra-ofertă.

Lucrările constau din :

1) *Pentru alimentarea cu apă* : lucrări de terasamente, de beton şi de zidărie, cu toate accesoriile lor pentru captarea apei subterane (prin galerie) la Timişeşti, furnizarea şi aşezarea tuburilor metalice pentru conducte de aducere de la Timişeşti la Iaşi, — precum şi instalaţiile mecanice pentru rezervoriile de apă da la Brăeşti şi Iaşi, de asemenea furnizarea şi aşezarea conductelor de distribuţiune în oraş.

2) *Pentru canalizare* : lucrările şi aprovizionările materialelor necesare pentru canalizarea stradelor ; lucrări de rectificare a râului Bahlui precum şi instalaţia pentru operaţiunea biologică a apelor de canale.

Valoarea totală a ambelor lucrări întrece suma de 10 milioane lei. Exproprierile nu privesc pe antreprenor.

Plata se va face de comuna Iaşi în numerar în monedă prin acompturi lunare asupra materialalor aprovizionate şi asupra lucrărilor efectuate.

Pentru achitarea tuturor lucrărilor şi cheltuelilor Comuna Iaşi dispune de banii necesari realizaţi anume prin un împrumut de 13,5 milioane lei.

Odată cu depunerea ofertei concurentul va depune o garanţie provizorie de 400000 lei în numerar sau în efecte de ale Statului român, sau efecte de ale comunei Iaşi.

Se admit oferte numai pentru ambele lucrări de-o-dată (alimentarea cu apă şi canalizarea) iar concurentul trebue se specifice în oferta sa aparte rabatul asupra preţurilor unitare ale proectului pentru lucrările de alimentare cu apă şi aparte asupra preţurilor unitare ale proiectului pentru canalizare de „Tot la canal".

Nu vor fi admişi la licitaţie de cît acei ce vor dovedi cu certificate autentice că au executat **in calitate de intreprinzător** lucrări similare sau de artă de o mare importanţă în mod conştiincios şi satisfăcător.

Certificatele se depun cu cinci zile înainte de termenul licitaţiei la Primărie ; iar Primăria îşi rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor şi de a hotărâ care concurenţi vor fi admişi la licitaţiune.

Cu incepere de la 15=28 Ianuarie planurile şi caietele de sarcini vor fi & la dispositia concurenţilor,—până la acea dată, pentru ori ce informaţiuni să se adreseze la Primărie la Inspectorul General însărcinat cu direcţiunea lucrărilor.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului remân sunt aplicabile acestei licitaţie.

Comuna îşi reservă dreptul, ca până în 10 zile de la data licitaţiei să se pronunţe asupra ofertelor care rămân valabile până atunci.

Primar **Gh. Lascar**

p. Secretar *Hugo Hahn*

No. 24433
1906 Decembrie 22

INŞTINŢARE

Comitetul şcoalei „Junimea No. 2" din Iaşi aduce prin aceasta viile sale mulţumiri doamnelor *Clara Vecsler, Adela Zoller* şi domnişoarelor *Sali Bergher, Binca Schorr, Marie Goldenberg, Adela Solomon*, care au depus o activitate neobosită în plasarea biletelor pentru piesa „In Lumea Mare", ce urma să se joace pe scena Teatrului Naţional în sara de 21 Decembrie 1906, şi mulţumită cărora şcoala a realizat un beneficiu atît de satisfăcător.

Comitetul mai exprimă sentimentele sale de recunoştinţă tuturor persoanelor care au bine-voit a' cumpăra bilete pentru această representaţie, dînd astfel sprijinul lor material atît de necesar acestei instituţiuni culturale.

Reprezentaţiunea ne mai putînd avea loc, facem cunoscut, că suma încasată din plasarea biletelor este *Lei 2,315* net, şi se va întrebuinţa în folosul şcoalei.

Comitetul

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

TEATRUL CIRC SIDOLI

COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 22 Decembrie 1906

PRIMA SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA“

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta“

LOIZA

DRAMA IN VERSURI DE

Carmen Sylva

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

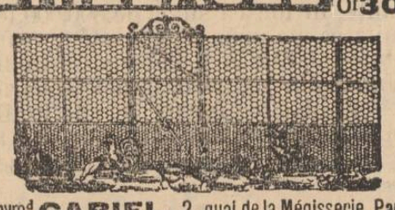

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

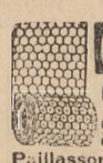

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 240 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 30 „

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV. — No. 35. — Vineri 29 Decembrie 1906

Instituțiunea juraților

De la început țin să declar că sunt în contra instituțiunei curților cu juați.

Voi fi considerat drept un spirit înapoiat și ne în curent cu progresele timpului, iar unii distinși criminologi mă vor clasa din primul moment printre reacționari! Fie! Mai bine prefer un reacționar conștient de cît un democrat închipuit.

De aceea, lăsînd la o parte ori-ce sentiment de falș democratism, cred că această instituțiune pretinsă democratică nu are ce căuta la noi în țară, experiența trecutului demonstrîndu-ne că ea constitue un adevărat pericol social.

Să mă explic.

Mai întâi de toate origina acestei instituțiuni nu este românească.

Au știut'o aceasta democrații noștri de contrabandă? Instituțiunea curților cu juați este o importațiune străină,—ca multe alte importațiuni de proastă calitate—, și astă-zi după 40 ani de aplicare, forțați suntem să constatăm că ea n'a prins rădăcini în nici unul din stratele sociale ale țărei. Deci la noi, ea nu are ca fundament tradiția sau obiceiul. In Anglia, țara de origină a acestei instituțiuni, existența ei 'și are explicația pe baza tradiției medievale și a dreptului cutumier, instituția juraților fiind intrată de sute de ani în moravurile și obiceiurile poporului britanic. O probă că la noi instituțiunea juraților nu a intrat în firea și obiceiurile cetățenilor, este greutatea cu care juații răspund la această însărcinare legală. Pentru toți, funcțiunea onorifică de jurat este o sarcină grea care'i deranjează de la afacerile lor, însărcinare primită de nevoe și fără plăcere sau tragere de inimă, toți căutînd, prin tot felul de mijloace, de a se eschiva sau rugîndu-se de avocați și procurori spre a-i recuza.

Dar,.... e o instituțiune democratică, susțin unii,..... democratismul fiind azi la modă ca o monedă ce are curs rîdicat în piața socială! Mai întâi, nu faptul că 12 cetățeni judecă pe semenii lor deliquenți sau criminali, poate să dea o culoare democratică acestei instituțiuni. E o greșală, cred. Și la urma urmei ori-cît de democratică ar fi o instituțiune, e numai de cît nevoe de a o păstra cînd ea atinge în mod serios și grav ordinea și siguranța socială? Nu de dragul unui democratism falș și deplasat, vom tolera ca atîțea criminali complect dovediți, să fie achitați de această instituțiune pretinsă populară! Putem să ne arătăm dragostea pentru popor și democrație prin legi bune și în folosul marei mulțimi, iar nu a declara că te ferești să te atingi de instituțiunea juraților sub pretextul că *„este o instituție populară, o instituție democratică“*. Un ast-fel de democratism anti-social nu poate intra în concepția nici unui adevărat conservator. Este adevărat că această instituție periculoasă este prevăzută de constituțiune, după cum cu drept cuvînt, prin o întrerupere fericită, a relevat'o d-l deputat Iancu Brătescu în ședința de la 9 Decembrie a. c. a Camerei cînd s'a adus chestia aceasta înaintea Parlamentului, că deci nu se poate desființa de cît prin convocarea unei Constituante. De ce atîta teamă de Constituantă, cînd vedem că atîția criminali dovediți scapă rigorilor legei din cauza indulgenței juraților?

Recunosc că și sistemul corecționalizărei crimelor este avantajos.

Ast-fel s'a procedat de marele, strălucitul și neîntrecutul bărbat de stat Alexandru Lahovary prin legea din 20 Feb. 1874 care a modificat nu mai puțin de 109 articole din Codul penal, din care la 20 articole, pedeapsa criminală a transformat'o în pedeapsă corecțională, dînd ast-fel 20 de crime în judecata Tribunalelor. Prin legea din 28 Mai 1893 și 4 Mai 1895, sub d. Alex. Marghiloman s'au corecționalizat falșurile și plăsmuirea de monedă. E cert că această cale nu poate merge la înfinit. Crimele cele mai odioase, asasinatele, nu se vor putea nici odată corecționaliza.

Cel mult incendiile, infanticidiile, loviturile cauzătoare de moarte ar putea urma calea legiuitorilor din 1874, 1893 și 1895. Urmează de aci, că, cu paliative nu putem curma răul. Tocmai aceste repetate corecționalizări a crimelor, demonstrează în mod evident că răul există și a fost observat de mult, că instituțiunea juraților nu corespundea utilității și siguranței sociale.

Chiar delictele politice și de presă ar trebui să nu se judece de Curțile cu Juați. Mai multă încredere putem avea în independența, imparțialitatea, cultura și priceperea unor magistrați inamovibili de la Curțile de apel, de cît în cei 12 juați, oameni cinstiți, dar evident nepregătiți pentru această grea misiune de judecători a unor cauze adese ori destul de complicate. Înțeleg, că la 1866 cînd s'a votat Constituțiunea, neavînd judecători titrați, culți și inamovibili cum avem astă-zi, juații erau preferabili acestora.

Astă-zi însă lucrurile sau schimbat. Cum azi aproape toate delictele politice și de presă sunt achitate, a ne pronunța pentru juați în judecarea unor asemenea delicte, însemnează a legifera de fapt iresponzabilitatea și impunitatea în asemenea materie.

Insuficiența juriului în materie criminală se poate vedea și din examinarea statisticelor alcătuite în cauză. După aceste statistici, 58 la sută din crimele judecate de juați sunt achitate. Deci mai mult ca jumatate de achitări! Și cînd ne gîndim că toate afacerile ce se trimit înaintea juraților sunt cercetate, examinate și verificate de patru instanțe, adică de judecătorii de instrucție, de Procurorii Tribunalelor, de Procurorii generali și de Camerile de punere sub acuzare, care toate, de acord, declară că X este vinovat de cutare crimă, și cînd vedem pe juați achitînd cu atîta ușurință, atunci numai ne putem da seamă de insuficiența și pericolul social ce prezintă instituțiunea juraților. Numai la juați se pot vedea crime mărturisite chiar în fața lor și.... achitate!

Și totuși se mai găsesc persoane, se mai găsesc magistrați chiar, care să susțină menținerea juriului în materie criminală!

Argumentele lor însă mi s'au părut și slabe și fără bază.

De alt-fel persoane de o competență necontestată s'au pronunțat în contra instituțiunei juriului. Ast-fel în trecut avem pe d-nii Costa-Foru, Blaremberg și Suțu, fost Procuror general la Iași;

Astă-zi avem pe domnii T. Maiorescu, Al. Marghiloman, Barbu Păltineanu și pe d. G. Tanoviceanu care atît la Academie cît și în prețioasele sale scrieri, a demonstrat cu dovezi hotărîtoare pericolul social ce prezintă această instituțiune a Curților cu juați.

Lascar Antoniu

CAMPANIA ‚Epocei‘

Despre d. N. Filipescu se vorbește rar in ziarul nostru.

Acest personaj politic, prin felul parlamentar cum se manifestează, a pierdut cu totul și din importanța sa și din trecerea pe care numele său îl avea, altă dată, in luptele dintre partide.

Domnul Filipescu injură și despre un om care injură nu trebue să te ocupi, căci altmintreli ar insemna că și alții cultivă școala sudalmei.

Epoca, **ziarul care oglindește felul cum luptă d. Filipescu, a intreprins campanie contra domnului Take Ionescu.**

De și, in diferite rînduri, campaniile acestea au fost reduse la dreapta lor valoare și de și din fiie-care campanie, ministrul finanțelor a eșit tot mai rîdicat, Dl. Filipescu a mai' încercat încă una, inspre sărbători și după plecarea din țară a d-lui T. Ionescu.

Este o intreagă serie de infamii ce se aduce omului care are toate marile calități ale desevîrșitului om de stat și singurul cusur că n'are avere mare.

Tratativele de concentrare, oficiale sau particulare, au adus domnului, Filipescu o veste din cele mai negre: acea că nici șeful partidului conservator, nici acel al grupărei junimiste, nici fruntașii lor, nu înțeleg un guvern conservator concentrat fără de d. Take Ionescu.

Ca să ajungă la această culme, d. Take Ionescu n'a injurat, n'a pălmuit, nu s'a bătut in duel, n'a tras cu cravașa și n'a incasat arenzi de pe moșiile sale, fiind-că nu le are, fiindcă nu le va avea nici odată.

Un astfel de om să ajungă așa de sus —asta nu cadrează cu vederile *Epocei*.

De acea, in preziua sărbătorilor și in lipsa din țară a d lui Take Ionescu, a dat la lumină acea nouă infamie, care va trăi reglementarele 48 de ore și care va înălța, dacă se mai poate, pe marele nostru fruntaș.

Și cînd va fi trecut și această pretinsă furtună, *Epoca* **tot nu va fi înțeles ceea ce înțelege lumea: că adevărat și mare guvern conservator nu poate exista fără Take Ionescu, precum n'ar putea guverna liniștit un guvern conservator, care ar avea printre membrii sei pe aristocratul de la Făurei.**

O idee năstrușnică

Niște copii, cari se joacă la o gazetă—și se joacă prost al dracului—s'au apucat să disolve parlamentul.

Această joacă a fost un moment luată în serios și eventualitatea disolvărei parlamentului a fost discutată.

Cum gazeta cu propunerea ridicolă ar fi de nuanță pur conservatoare și cum, cred unii, că ar represinta vederile unui actual sfetnic al tronului, lumea s'a întrebat—și cu drept cuvînt—dacă este posibil ca un guvern, care dispune de majorități zdrobitoare, căruia aceste majorități i sunt absolut devotate, ar putea cere congediarea acestor prietini și înlocuirea lor cu cine? Tot cu ei, căci, vă întreb, de unde ar lua partidul alți aderenți de cât pe acei pe cari îi are actualminte?

S'ar putea spune, însă, că, întru cât ideea concentrărei a fost călduros primită, disolvarea ar fi necesară spre a se face loc și elementelor carpiste.

O gazetă conservatoare nu poate susținea, însă, această teză, întru cît conducătorii partidului s'au pronunțat contra ei și n'au putut face alt-fel.

In adevăr, când șeful partidului nostru ar primi ideea cencentrărei și s'ar hotări, prin urmare, la o acțiune comună cu gruparea d-lui Carp; cân l șeful junimiștilor, la rîndul seu, ar consimți la aceasta—disolvarea parlamentului n'ar fi necesară. Căci concentrarea s'ar face pe bază solidă și între fruntași, de felul domnilor Cantacuzino și Carp, nu este nevoe de măsuri de siguranță, atunci când cuvîntul lor de cinste ar forma baza unirei.

Dar ziarul de la Iași, ticluit de copii tineri și de copii bătrâni, face politică de cafenea și cum obicinuiții de la Traian nu înțeleg politică de cât cu îngrădiri sigure, nici ziarul conservator, promotorul ideei năstrușnice, nu înțelege cum d. Carp ar put'a avea încredere în cuvântul ce l'ar da d. Cantacuzino și de aceea cere expulzarea deputaților aderenți ai șefului partidului conservator și reînoirea parlamentului cu mandatari în cari d. Carp să aibă încredere.

Ziarul n'are nevoie să spuie că acel articol s'a strecurat fără știrea redacției, cum probabil că va face.

Nimeni nu este responsabil de gafele ce le fac plozii politici.

Și cu atât mai puțin plozii însăși.

CATE-VA NOTE

Uite un om al cărui singur și mare ideal este aceasta: să fie nebun.

Un om ca toți oamenii; raționând bine, gândind și exprimîndu-se normal și care n'are de cît o plăcere, un ideal și o satisfacție: să-i zici că este nebun.

Mihai Georgescu a fost un om ca toți oamenii. Intr'o zi, pentru motive de ordin privat, a comis un act de răzbunare asupra unei femei pe care o iubea, pe care—și acesta este momentul adevărat dureros în viața lui Georgescu—pe care o iubește încă și astă-zi, după atîtea aventuri și chinuri.

De la acest act de răzbunare s'a adaus vitriolul la numele său patrimonic și de atunci datează celebritatea lui și nebunia lui.

O celebritate interesantă în felul ei, interesantă prin multele peripeții prin care a trecut omul acesta, simplu ca exterior, banal ca atîțea alții și fără de nici o atracțiune, care să tălmăcească agitata-ai viață.

Fost bancher, fost om galant, fost erou la Monte-Carlo— prin șansa la bancă—fost în pușcărie, fost la Mărcuța și ajuns ce? Doritor a fi taxat de nebun.

Ceea ce m'a impresionat mult la acest om, este acea invincibilă durere pe care o are încă pentru femeia pe care iubit'o. Acea d-șoară Stelorian este și astă-zi idealul său, un ideal în înțelesul cel mai curat, cînd te gîndești cu cît respect amintește el de dînsa și cu cîtă vădită mîhnire de suflet vorbește de ea.

Această trăsătură și felul de judecată și de conversație a lui Georgescu, nu pot face profanului impresia că Georgescu ar fi anormal.

El singur susține lucrul acesta și argumentează, în dorința lui de a fi nebun, că numai prin conferințele ce le ține—nu și prin alte manifestațiuni —se pot dovedi exactitatea susținerilor psihiatrilor.

De aceea ni se pare prea interesantă prelegerea pe care Georgescu a anunțat'o, la Iași, pentru 8 Ianuar.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

Proiectul domnului M. Antonescu, decanul baroului de Ilfov, pentru reorganizarea corpului avocățesc, a stîrnit discuțiuni furtunoase și camera s'a asociat la aceste discuțiuni prin acea că a respins urgența proiectului.

Cu toate acestea o lege pentru reorganizarea corpului avocățesc se impune pentru chiar prestigiul corpului și proectul domnului Antonescu este bine venit, chiar dacă ar cuprinde unele puncte grele.

Spre a stabili o înțelegere perfectă în această privință și pentru a putea presinta un proect amendat de representanții tuturor barourilor din țară, baroul de la Iași a emis nimerita idee de a se convoca un congres, cu care prilej proiectul va fi supus celor mai mature desbateri.

Congresul s'a deschis astă-zi. Foarte multe barouri sunt represintate și discuțiunile, pe articole și capitole, au și început.

Salutăm deschiderea congresului și dorim ca desbaterile ce se vor urma la Iași, orașul de unde a pornit ideea congresului, să facă lumină deplină în această importantă chestiune.

OAMENI ȘI LUCRURI

Semi-nebunia

Alexandru Dumas a creat tipul și cuvîntul de „Demi-monde“; Marcel Prévost a născocit pe celebrul „Demi-vierge“; iată acum pe d-rul Grasset cu noua invenție a tipului și cuvîntului de „demi-fou“,—nebun pe jumătate.

Mi s'a părut de actualitate cuvîntul și problema însăși a doctorului acum cînd afișe mari și atrăgătoare anunță apropiata conferință a „celebrului Georgescu-Vitriol“ despre „nebunia morală“, conferință care a avut oare succes în Capitală, după cum ne asigură unele ziare.

Cine este, ori mai drept cine *nu* este atins de „semi-nebunie“ în zilele noastre? Cuvîntul științei e categoric și foarte pesimist. Semi-nebuni sunt ambițioșii, amorezații, capricioșii, contrazicătorii, schimbăcioșii...Vedeți, luăm în ordine alfabetică...Dar mai sunt și: inventatorii, oratorii, dialecticanii și filosofii; iar în afară de aceste categorii intelectuale și sus-puse mai sunt modeștii semi-nebuni care numără pe strade becurile de gaz ori cari numără treptele de scări, acei care închid ușa de trei ori înloc s'o închidă numai odată, acei care-și mînîncă unghiile și vîrfurile degetelor și mai știu eu cîte alte specii!

In a sa „Degenerare“ polemistul Max Nordau s'a cam întrecut cu gluma vorbind așa cum a vorbit de scriitori ca Tolstoi și Emile Zola; iată că d-rul Grasset trece în listele nenumărate ale....semi-nebunilor figuri ca Goethe, exemplul cel mai strălucit al cugetătorului și al omului bine echilibrat. Cu asemenea invenții științifice sau paradoxe sociologice autorul — de altfeliu dintre cei mai respectabili învățați în ale medicinei — trece de a dreptul și cu glorie în galeria unde el însuși a așezat pe inventatori: a semi-nebunilor.

Dar lucrul n'are nimic alarmant. Nu e rușine nimănui să aibă un mic grăunte de....semi-nebunie, dacă aceasta e necesar pentru ca să se ridice de-asupra nivelului comun. Semi-nebunia devine un titlu de laudă în lumea unde doară micii dascăli sau micii arendași de la țeară și....financiarii sau cămătarii de la orașe rămîn singurii oameni echilibrați perfect și întregi la minte. Ba, uitasem pe „celebrul“ Georgescu-vitriol cum își zice cu modestie neprefăcută eroul-conferențiar.

Rodion

Revoluția in Rusia

Lupta litanică încinsă între partidul revoluționar și autocrația rusească se dă cu șanse schimbătoare. Victoria e cînd de partea teroriștilor, cînd de partea autocrației — victorii plătite cu din singele aceluiaș popor, cu singele poporului rus.

Tactica stăpînirei rusești e azi evidentă, e tactica de-a ceda la momente de strîmtoare, și apoi la momentul oportun, să retragă tot ce fusese nevoit să octroeze.

Ast-fel a fost cu constituția și tot așa s'a întîmplat cu Duma.

A cui va fi victoria definitivă? Cu greu s'ar putea respunde.

Lupta se dă cu puteri neegale. Pe cînd autocrația dispune de o poliție formidabilă, sprijinită de toată puterea armată a imperiului; revoluționarii n'au de partea lor de cît o slabă parte din populația orașelor industriale și pe nemulțumiții polonezi și finlandezi.

* * *

Economicește vorbind, cu toate marile ei centre industriale, Rusia e o țară agricolă, majoritatea populațiunei imperiului moscovit o formează lucrătorii agricoli și până ce țăranii nu se vor fi resculat, nu vom putea vorbi despre o revoluție a poporului rus.

Despre adevărul acesta își dau foarte bine seama atît revoluționarii cît și guvernanții.

De aceea revoluționarii caută, prin toate mijloacele, să cîștige țărănimea pentru cauza lor; iar pe de altă parte stăpînitorii fac tot posibilul pentru a mulțumi cît mai mult pe țărani. Măsura luată de Țar de a se împărți țăranilor pămînt din domeniile imperiale, a fost dictată de această politică.

Reușita revoluției rusești depinde deci în cea mai mare parte de la participarea țăranilor.

Faptul dacă e sau nu posibilă în Rusia o revoltă țărănească, îl vom cerceta mai la vale, pentru moment vom încerca a da aici o scurtă caracteristică a mișcarei revoluționare din Rusia.

La prima vedere, revoluția rusească pare a fi o revoluție socialistă, dar aceasta e numai o aparență și ea se poate foarte lesne înlătura.

Revoluția rusească, ca orice revoluție e exagerarea unei tendințe real simțite de-o anumită societate. Așa multe din dezideratele marei revoluțiuni franceze n'au fost încă nici azi înfăptuite. Mișcarea revoluționară fiind în sine o exagerare și haina pe care o va îmbraca va fi o exagerare, — în cazul revoluțiunei rusești, haina aceasta e socialismul, el e numai o sparență.

In adevăr, ceea ce caracterizază, mai mult decît ori-ce socialismul, e lupta lui pentru egalitatea de fapt, pentru egalitatea economică.

Or, năzuința către egalitatea de fapt presupune ca deplin realizată egalitatea de drept, egalitatea juridică. Așa de pildă în Franța, în Germania poate fi vorba despre o egalizare economică; acolo egalitatea juridică a cetățenilor s'a statornicit de peste un veac și cu prețul multor vărsări de singe.

In Rusia nu există încă o egalitate juridică; acolo egalitatea de drept e încă un deziderat, — de aceia nu poate fi vorba despre socialism și despre revendicări socialiste.

In Rusia lupta cea mare se dă azi pentru obținerea egalității juridice. Or, aceasta nu e o revoluție socialistă; nicăeri socialismul n'a luptat și n'a obținut egalitatea juridică.

Pretutindeni programul seu a fost egalizarea economică, egalizarea de fapt, care presupune realizată o deplină egalitate de drept, ceea ce nu există încă în Rusia

Luptătorii pentru egalitatea juridică au fost pretutindeni partidele burgheze și revoluția de azi din Rusia așa cum ea se presintă e o revoluție burgheză.

* * *

Participa-vor și țăranii la ea?

In principiu nimic nu se opune; țăranul ca ori-ce cetățean doritor de libertate, poate lupta pentru egalitatea lui înaintea legilor.

De fapt însă revoluțiile țărănești sunt foarte rare, istoria omenirei cunoaște foarte puține.

Lucrul are o explicare foarte lesnicioasă; o revoltă țărănească cu scop economic e un non-sens, căci o singură recoltă perdută sau numai compromisă, aduce ruina țărănimei și zădărnicește întreaga revoluție, chiar dacă ea ar izbuti.

Agricultura are ceva din caracterul *ur-*

genței sociologice, așa cum o definește Paul Lacombe.

Din această cauză revoluțiile țărănești sunt așa de rare și atunci când ele izbucnesc, scopul lor nu e unicul scop economic, ele sunt totdeauna în legătură cu alte mișcări și mai cu samă cu mișcările religioase. In Anglia de pildă, avem revolta țărănească pe vremea lui Wiklef; în Germania țăranii se răscoală pe vremea reformei lui Luther.

In Rusia, o mișcare religioasă ar fi cea mai grea lovitură pentru țarizm, căci să nu uităm: Rusia e o țară teocratică, singura țară teocratică creștină de pe glob.

Punctul acesta, atât de esențial în organizația politică a imperiului moscovit, a fost prea mult neglijat și e de foarte mulți ignorat. Cauza e că noi ne-am deprins a considera țarizmul numai în raport cu populația luminată și conștientă de la orașe, pentru care calitatea țarului ca șef al bisericei nu însemnează mare lucru; dar pentru țăranul superstițios și ignorant, țarul, e mai mult de cât un șef religios, *batușca* e pentru el locțiitorul lui D-zeu pe pământ și supunerea către el trebue să fie nemărginită; ori-ce rebeliune e un sacrilegiu.

Acesta e mijlocul cel mai puternic de supunere în mâna stăpânirei rusești.

Singurul om care și-a dat seama despre această stare de lucruri a fost comitele Leon Tolstoi.

Tolstoi a priceput că atotputernicia țarizmului rezidă în religiune, de aceea el s'a pus să sfărâme edificiul religios; el atacă autocrația rusească în punctul ei cel mai vulnerabil.

Evangheliile comentate de Tolstoi apar multora ca opera unui maniac religios.

Mai mult încă, Tolstoi s'a declarat în atâtea rânduri contra socialiștilor și contra doctrinelor socialiste, ceea-ce pentru mulți însemnează o contrazicere și o inconsecvență flagrantă a marelui scriitor.

Tolstoi a fost neînțeles.

Pe când un Gorki și ceilalți, — adresându-se lucrătorilor și rușilor luminați, —le ține un limbagiu curat revoluționar, cunoscut în istoria atâtor popoare; Tolstoi se adresează țăranului, și el a priceput că lanțul cel mai greu care apasă pe *mujikul* rus, e lanțul religios, de-aici atacurile lui împotriva religiei, însăși baza autocrației rusești.

De-aceia stăpânirea, pe când față de Gorki și față de ceilalți revoluționari, a procedat arestîndu-i, pe Tolstoi l'a excomunicat din sînul bisericei — pedeapsă după faptă.

* * *

Considerate astfel faptele, Tolstoi ne apare ca cel mai mare revoluționar rus, el e chintizența spiritului de răsvrătire care suflă azi în toată împărăția moscovită, după el și prin prizma marelui scriitor, vom judeca întreaga revoluție rusească,—or Tolstoi nu e socialist și nici revoluția rusească nu e o mișcare socialistă.

Tolstoi e un reformator religios, el comentează evangheliile și cere întoarcerea la creștinizmul primitiv, căci în el nu se găsește un țar atotputernic. Și reformatorii protestanți, când au voit să înlăture dominațiunea Papei, au adus la cunoștința credincioșilor Evangheliile, prin traduceri în limbile naționale și din conținutul Evangheliei, credincioșii au putut vedea că nicăeri nu se vorbește despre vre-un Papă.

St. Antim.

O POLEMICA

In numerile de la 22 și de la 24 a. c. *Opinia* a publicat, sub titlul „Seniorul de la Răcăciuni", două articole, prin care se afirmă că dl. deputat C. Popovici ar fi fost dat judecății la 1881, pentru abuzuri săvîrșite în calitate de șef de stație la Răcăciuni. Acele articole au avut darul de a ofensa pe dl. Popovicicare a trimes directorului nostru, D-lui Deputat Lascar Antoniu, telegrama de mai jos, publicată în chiar momentul trimiterei ei, de către ziarul *Patriotul*,—după care telegramă au urmat cele de mai jos.

Sîmbătă 24 Decembrie 1906

D-lui Lascar Antoniu

Deputat și directorul ziarului «Opinia»

Iași

Sub titlul de „Seniorul de la Răcăciuni" ziarul D-voastră publică calomnii și înjurii contra mea. Rog răspundeți dacă luați răspunderea acestui articol și dacă nu, bine-voiți a declara dacă reeditarea în ziarul ce dirijați a unor calomnii de atâtea ori confundate, cu acte judecătorești produse în presă și chiar în Cameră, are sau nu are aprobarea D-voastră.

C. Popovici, Deputat

Șoseaua Kiselef. Vila Popovici

D-lui Lascar Antoniu

Deputat. — Iași

Iau toată răspunderea. Comunicați celui interesat. *Arthur Gorovei*

D-lui C. Popovici

Deputat. Șoseaua Kiselef. Vila Popovici

București

Dl. Arthur Gorovei comunică că D-sa fiind autorul articolului din „Opinia" de care v'ați simțit ofensat, își ia răspunderea.

Dacă cele scrise constituesc calomnii, după cum afirmați în telegrama D-voastră, ele n'au putut avea atunci aprobarea mea pentru simplul motiv că faptele articulate îmi erau cu desăvîrșire străine în momentul apariției lor în ziar, și lipsind din Iași n'am avut posibilitatea de a le controla. *Lascar Antoniu*

*

D. Popovici a trimis directorului nostru două copii legalizate prin care se constată, de către parchetul de Ilfov și judele instructor al acelui tribunal că nu este loc a se deschide acțiune publică contra d-lui C. Popovici.

Iată acum, spre a termina și textul scrisoarei adresate d-lui Popovici de directorul „Opiniei":

Domnul meu,

Răspunzînd telegramei dv. cu privire la cele publicate în *Opinia* sub titlul „Seniorul din Răcăciuni", și mai cu samă comunicîndu-vă declarația relativă a d-lui Arthur Gorovei,—am simțit așa ca și cum mi s'ar fi ușurat sufletul de o povară, ca și cumași fi făcut un mare act de dreptate și de omenie. Dar iată că nu mult după aceasta, primesc o broșură, întitulată: „Partidul cinstei politice din Suceava" care abea resfoită 'mi umple din nou sufletul de îndoială:

Autorul ei anonim, reînoește acuzațiile formulate în contra dv. prin *Opinia*, și le reînoește sprijinindu-se pe acte autentice de a căror autoritate nu-mi permit să mă îndoesc. (V. pag. 37-62).

Cerându-mi lămuriri în cauză, m'ați făcut să cred în nevinovăția dv. Piesele nouă însă, cum vă spun, mi-au zdruncinat părerea. Ce vreți? In politică sunt un om nou, n'am nici experiența nici trecutul dv. nici nu cunosc oamenii în mijlocul cărora mă găsesc, nici nu mi-a venit vre-o dată fantazia să răsfoesc dosarele prăfuite care dorm în arhivele judecătorilor de instrucție. In cît mă întreb nedumerit: ce trebue să cred și ce-mi rămâne să fac?

Dv. știți cine că datoria unui om cinstit, nu e numai de a înfiera necinstea celor lalți, dar înainte de toate de a apăra cinstea celor loviți pe nedrept, cu deosebire, în împrejurarea de față, eu vreau să vă apăr, fiind-că lovitura dintâi v'a dat'o un ziar a cărui direcție o am alături de colegul meu de cameră Gr. Buțureanu. Vreau să vă apăr, fiind-că în omenească dv. indignare v'ați adresat mie. Vreau să vă apăr, fiind-că *vreau să vă cred nedreptățit.*

Dar cum?

Dacă broșura a ajuns în mîinile dv. și dacă ați luat cunoștință de cuprinsul ei, (lucruri de care nu mă îndoesc). vă rog să mă lămuriți asupra următoarelor puncte:

1) Cu No. 31277/81, șeful serviciului mișcărei M. Paciurea, adresează direcției C. F. R. un raport, prin care vă acuză de luare de mită și abuz de încredere. In ce mod v'ați ușurat de această gravă învinuire?

La 14 Decembrie 1881 direcția a pus pe acel raport următoarea încheiere: „se va destitui și da judecății". Iar cu No. 31277 din același an, directorul general. colonel Fălcoianu, publică circularea prin care sînteți destituit din funcțiunea de șef de stație la Răcăciuni, pentru abuzurile arătate.

Dacă invinuirea ce vi s'a adus era fără temeiu, măsura ce vi s'a aplicat a fost nedreaptă,

Cum ați protestat împotriva calomniei și a nedreptății?

3) Din adresa No. 58146 din 95, rezultă că plîngerea adresată parchetului Suceava la 1881 a rămas neexpediată. „dintr'o eroare de birou provenită de la funcționarii inferiori" fără care eroare „acest *individ*" (adecă dv) urma să fie tradus înaintea justiției". Dacă învinuirea ce plana asupra dv era lipsită de adevăr, de ce ați lăsat nerelevată eroarea micilor funcționari, care au omis de a trimete actele parchetului?

N'ați crezut că instruirea cazului la timp era mijlocul cel mai strălucit de a învedera nevinovăția dv.?

4) La 1887 sinteți totuși chemat la instrucție: un prilej de a restabili adevărul. Depunerea dv, (aflată la fila 287 a dosarului) cuprinde între altele două mijloace principale de apărare: a) că n'ați ocupat o funcțiune publică la un serviciu al statului și că n'ați depus jurămînt la intrarea în serviciu și b) că acțiunea s'a prescris. De ce v'ați pus la adăpostul acestor excepțiuni juridice, dacă aveați putința de a spulbera invinuirile sub care vă aflați?

Aceste lămuriri le cer, fiind-că am nevoe de ele pe de o parte în scop de a distruge efectul actelor citate, și pe de alta pentru a-mi forma eu însumi convingerea deplină în cauză.

Din graba ce ați pus'o de a mă întreba, dacă sunt autorul articolelor din „Opinia" și dacă nefiind autorul lor le-am dat totuși aprobarea mea, am înțăles, cîtă susceptibilitate e în sufletul dv., și cît de dureros vă lovește ori ce jignire adusă numelui ce-l purtați.

Dar această grabă, vine în flagrantă contrazicere cu incetineala cu care ați lucrat odinioară, cînd învinuirile de azi se puneau în altă formă, mai grea și mai amenințătoare pentru cinstea și numele dv. Și contrazicerea aceasta n'o înțăleg, și neînțelegînd-o nu cerc s'o explic...

Pentru scrupulele mele și pentru demnitatea dv. vă rog dar să-mi dați lămuririle cerute. Coloanele „Opiniei" stau gata să primească tot ce poate servi adevărul și echitatea. Și dacă direcția căilor ferate romîne a mers vr'o dată cu nedreptatea ei față de dv. până la infamie, îmi voi face o deosebită plăcere să-i dau lecția pe care o merită.

Modul cum m'am purtat cu această instituție, altă dată, în alte împrejurări, vă dă—cred—destulă garanție că nu-i voi ține partea nici un singur moment.

In așteptare vă rog să primiți, Domnul meu, salutările mele.

Lascar Antoniu

Bîrlad 26 Dec. 1906. Expediată de oficiul Bîrlad și recomandată sub No. 113.

„Opinia" în Provincie

Fălticeni 27 Decembrie

In saloanele palatului comunal a avut loc în sara de 21 Decembrie, o serată dansantă în folosul saracilor.

Se anunțase o serată dansantă dar a fost un adevărat bal.

Comitetul organizator și-a dat toată osteneala ca succesul material și moral să fie desăvîrșit.

Aproape tot ce Fălticenii au mai distins și mai drăguț, a luat parte la această plăcută petrecere.

Printre doamne am putut remarca: d-na Aneta O. Lovinescu amabilitatea, gentileța și drăgălășia personificate. D-na Aurica I. Tatos o branetă cu mult farmec, d-na Marie Petrescu ideal de frumusețe, d-na Elise Străjescu una din cele mai bune dansatoare, d-na Cleopatra Stamati farmecul unei frumuseți romane, d-na Valeria Sturdza, d-na Elena Giurescu, d-na Eleonora Valy, d-na General Pavlo, d-na Aneta Comino, d-na Marie Comino, d-na D-na Natalie Botez, d-na Alexandrina Stamati, d-na Natalie Rîpeanu. d-na Marie Pascali, d-na Amelie D. Tatos, d-na Elena Fotino, d-na Aneta Urechie, d-na Anete Cazaban, d-na O. Pursch, d-na Cernicanu, d-na Profira V. Lovinescu, d-na Bem.

Buchetul de domnișoare era compus din d-rele Alina Cihoski, imaginație sublimă a unui poet visător, un îngeraș cu părul de aur; Esmeralda Millo un vis de primăvară, Zoe Boerescu neobosită dansatoare, regina bostonului, Natalie Bem o steluță fermecătoare, dansează cu multă eleganță, Elise Bem, Corina Lovinescu o nouă aparițiune printre steluțele Fălticinene, Eugenie Rossignon, Natalie Ioan, și d-rele Grigorescu.

In epolet și frac observ pe d-nii Mihai Sturdza. general Pavlo, Lt. Col. Burghele Lt. Col. N. Boerescu, G. Străjescu, Nec. Comino, Georges Măcărescu, Matei Millo, Georges Livaditi, Ioan Alexandressu lt. Ioan Antonescu, Sub-Locot. D. Constantinescu, locot. Eug. Nicodim,

D-nii: Vasile Lovinescu, Octav Lovinescu, Cristodor Ghiorghiu, Stefan Bonaki, Gh. Suțu, locot Marinescu, locot. Adrian Scriban, Sub-locot. Toma Pericle, locot. Alex. Voinescu, sub-locot. Calistrat Stoenescu, Alex. Stamati, Maior Stoeanovici, locot. George Miron, Gh. Niculescu, Titus Ionescu, Jean Petroni, C. Guter, Pompilius Pastia, Stefan Millo, Nicu Stamati, Gh. Ioan, Eugen Petrescu, dr. Rîpeanu. D. Tatos, Ioan Tatos, Căp. G. Fotino, Leon Botez, Cernicanu, Gh. Giurescu, Ioan Urechie, Ludovic Cazaban, locot. Oscar Pursch, D. Verdeanu, D. Sinescu, P. Gh. Văsescu și Grégoire Găină.

S'a petrecut admirabil.

Pe la ora 5 dim. lumea începu să plece păstrînd cele mai plăcute amintiri.

X.

Litere-Științe-Arte

„Der Wertbegriff in der Geschichte" — Noțiunea valoarei in istorie — este titlul unei lucrări apărută în limba Germană, extrasă din marea publicațiune „Dentsche Literatur-Zeitung" și datorită ilustrului nostru profesor d. A. D. Xenopol. Lucrarea este o expunere succintă a doctrinei pe care marele istoric a desvoltat-o în numeroase publicațiuni făcute pînă acum în limba romînă și franceză.

*

In Republica literilor — resturile Monarchiei franceze au repurtat un adevărat triumf.

Pe scena teatrului Moulin Rouge din Paris a apărut zilele aceste o strănepoată autentică a Napoleonilor, marchiza de Morny, într'o piesă scrisă chiar de dînsa: „Visul Egiptului". Dar adoratorii gloriosului nume veghează și ast-fel se născu un scandal enorm, marchiza trebui să renunțe la gloria de a compromite prin apariția ei pe scenă, celebritatea strămoșilor sei. Piesa fu interzisă de poliția..... republicană. Un adevărat complot.

Lamarck, adevăratul întemeietor al teoriei evoluționiste în știință, pe nedrept întunecat de gloria mereu crescîndă a lui Darwin, va căpăta în fiine un monument în patria sa, Franța. Inițiativa a luat-o Muzeul de istorie naturală din Paris.

*

A apărut No. 4 din interesanta publicațiune care apare la Paris: *Revista albă*. Cuprinde între altele o captivantă piesă într'un act: „Prea tîrziu", de Dr. Florea Simionescu, directorul revistei, un interesant articol de polemică al d-lui Th. Cornel: „Franco-maimuțăria romînească". din Carmen-Sylva: „Balada cîntărețului" tradusă de A. Steuerman, un portret de Gh. Volenti, o satiră excelentă: „Iașii" de Adrian Verea etc. Revista e foarte îngrijită ca tipar și conținut. O să displacă numai d-lui A. Davila, directorul teatrului din Capitală la adresa căruia cuprinde o critică aspră și meritată.

*

Cenzura germană are un acces de... pudoare literară. După ce a interzis Eleonorei Duse de a juca la Berlin pe *Monna Vanna*, acum a oprit pe Suzanne Desprès să joace piesa fraților Goncourt. *Fille Elisa*, reprezintată în toată lumea de marea artistă pariziană. Lumea oficială e probabil zăpăcită în ajunul alegerilor. Asta ar fi o explicație...

*

Credem interesant pentru cetitorii noștri să reproducem cifrele de cheltueli din budgetul operei pariziane, pe anul trecut: salarii artiștilor cîntăreți 977,881 franci, artiști dănțuitori: 246.271 fr., corpul de balet: 125,000 fr., coruri 208,000; orchestră: 325.000, drepturi de autor: 258,892 mașiniști: 255,548, luminat: 209.442 încălzit 48.700, pentru săraci 286,700.

Numărul persoanelor ce trăiesc direct de la acest teatru e de 1570!

*

Se anunță o nouă edițiune a volumului excelentei poiete *Riria*: „Cînturi nouă", prima edițiune fiind istovită.

*

Miliardarul Rockefeller a făcut, cu ocazia anului nou o nouă și extraordinară donațiune universității din Chicago: trei milioane de dolari.

Pînă acuma i-a dat 19,500,000 dolari!

Intervievat cu acest prilej de către un ziarist asupra impresiunei ce-i lasă anul expirat, miliardarul a citat un vers al pesimistului poiet Lamartine.

Hotărît, milioanele ajung să plictisască pe acei care au... prea multe.

*

STRUNA ZILEI

„STÎNGEREA" PIESĂ MILITARĂ...

Ce s'a făcut cu afacerea pompierului crunt bătut de d. H. Leeca?

Liberalul.

Bătaie cruntă? Ce idee!
El „Stîngerea" vrînd s-o reiee
Bătu pe pompierul — măr,
Pînă l'a... stins în adevăr.

Informații

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme și la noi, tinde a înlocui banalele cărți de vizită și felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulțimea nevoiașă și suferindă, și prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa și mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine și de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripție cu ocazia sfintelor sărbători și face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună și a înlocui cărțile de vizită și felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iașului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar și banii vor fi încredințați primăriei de Iași spre a fi distribuiți acelora lipsiți de mijloace.

Redacția ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „
D. Lascar Antoniu	20 „
„ Gh. Dobias	20 „
„ Gh. Lascar, primar.	20 „
„ Gr. Buțureanu, deputat.	20 „
„ Anibal Ciurea	20 „
„ Gh. Ghibănescu	10 „
„ Th. Pisoski	10 „
„ Ioan Kirilă	10 „
Ing Bălănescu	20 „

—

Iată rezultatul examenului și concursului de la școala Artelor frumoase din Iași:

Istoria Artelor

Simionescu Gh. I, menciunea III. Iureșteanu Eug. I, menc. III, Ionescu N. I menc. III D-ra Culianu Livia I, menc. I. d-ra Vrînceanu Eliza I, menc. I. d-ra Anghelescu Sofia I, menc. I. d-ra Vasiliu Elena I, menc. I. Dl. Popovici Gh. N., II, menc. I. D-rele: Măciucă Elena II, menc. I. Argintoianu Florica II abs. Popovici Victoria II menc. I. Ghibănescu Maria II menc. I. Popovici Natalia II absentă. Nicolau Elena II absentă. Mierlescu Natalia III menc. I. Kiriac Valeria III menc. I. Șeibulescu Natalia IV medalia de bronz III. Argintariu Elena IV absentă. Dl. Gălușcă Vasile I, menc. I. D-nii Geanău Matei I menc. III. Dimitrescu St. II absent. Bacalu Const. IV absent. Tomița N., IV absent. Negoșanu Gr., II respins. D-ra Bardasar A. Cecilia I menc. I. Dl. Trifan St, II menc. II.

Estetică

D-rele: Culiano Livia I absent. Maria Buteanu I medal. bronz cl. III. Șeibulescu Natalia II menc. I. Argintariu El., II absentă. Dl. Popovici Gh. N., II menc. II. Geanău Matei I și II menc. II. Negoianu II menc. III. Trifan St. retras.

Concurs de Admitere în școală

D-rele: Băncescu Maria, Stroici Lucreția Marta Maria, Maxim Maria, Vasiliu Elena, Hirschenschon Sofronia, Marcovici Golda.

Cornescu Traian anul II, avînd în vedere că lucrarea de concurs are deosebite merite din punct de vedere al desemnului și felul de tratament a umbrelor.

Anul V, Argintoianu Elena, medalie de bronz cl. I, pentru concursul de *Figură Nudă* în racurs (pictură).

—

Recursul lui Ignatz Rapaport se va cerceta la 2 Ianuarie de înalta curte.

*

Procesul d'intre principele Gr. Sturza și unii bancheri din Iași și Botoșani, pentru anularea polițelor eliberate de principe, se va judeca la 9 Ianuarie la s. II a tribunalului.

La 8 Ianuarie, la secția II a curței, importantul proces d'intre casa școalelor cu erezii Muzicescu și Nanu, pentru anularea și revocarea unui legat privitor la liceul din Pomârla, al def. C. Bașotă.

—

Ministrul școalelor va depune un proiect de lege pentru reforma învățămîntului particular.

—

Intre elemementele liberale din Iași se urmează tratative pentru a încerca o împăcare.

Bătrînii liberali au delegat, în acest scop, pe d-nii N. Gane, C. Stere, dr. Botez și C. Penescu.

Intrevederile au loc acasă la d. N. Gane.

*

Tipograful-editor al *Liberalului* a comunicat d-lui Poni că liberalii tineri vor să scoată ziarul lor în aceiași tipografie în care se imprimă și foița locală *Liberalul*.

D. Poni a răspuns că, ori-ce s'ar întîmpla, *Liberalul* nu va dispare.

—

Bătrînul I. Constantinescu, fost judecător de pace, membru al partidului conservator, a încetat din viață.

Condoleanțe familiei.

—

Diverse

— D. Adolf Hander, s'a plîns poliției că pe când se afla ieri în birja No. 73 a pierdut un inel cu briliante.

— In cotuna Praguri, comuna Coarnele Caprei, locuitorul Toma Sococeanu, plecînd deacasă, a lasat doi copilași singuri, pe când focul ardea în sobă. Cînd s'a reîntors unul din copii, în vrâstă de doi ani, a fost găsit, complect carbonizat, căci hăinuțele de pe el luase foc, din cauză că se apropiase prea mult spre a se putea încălzi.

— In noaptea de 27 spre 28 Decembrie au ars în comuna Mălăiești, patru stoguri cu fîn, aparținînd arendașului. Bănuindu-se că focul ar fi fost pus, sătenii Gh. Irimia și Iorgu Nădejde, presupuși autori, au fost arestați.

— Parchetul de Ilfov face cunoscut că pe linia Chitila-București, a fost găsit cadavrul unui necunoscut, oribil mutilat.

Capul și partea superioară a corpului a fost găsite atîrnate de scara vagonului trenului No. 29 ce mergea spre Ploiești, iar restul corpului a fost găsit pe linie.

— Din Bivolari se comnnică că în noaptea de 26 Decembrie, indivizii Gh. I. Hornu, Const. I. Maxim și C. I. Pașcanu, care aveau o veche dușmănie în contra băetanului Pintilie I. Călin, întîlnindu-l pe la ora 10, l'au maltratat grav cauzîndu-i și două leziuni grave cu cuțitul.

Pintilie Călin a fost internat la spitalul din localitate iar autorii maltratărei au fost arestați.

— Ilie a Chelăriței, alcoolic inveterat, venea des pe la spitalul Sf. Spiridon, fiind bolnav de Cord. Medicii îl tratau cu Iod, lucru care nu-l împiedica însă să continue a bea mai departe.

In prima seară de Crăciun el a fost găsit beat pe stradă, cu o sticlă de iod dar și cu una de rachiu. Condus la secția IV-a și închis în arest, a fost găsit dimineața mort.

— Femeea Smaranda Greculeasa a fost găsită moartă în casa sa din strada mahalaua Frumoasa No. 97.

Se crede că moartea i-a provenit din cauza unei boli de inimă de care suferea.

Cadavrul a fost depus la morga.

— Tot din aceiași cauză a încetat din viață și Panaite Munteanu din strada Țicăul de Sus No. 21.

Ultime informaţii

Printr'o curioasă concidenţă în vreme ce monitorul junimist, prin pana celui mai dezmăţat politician, ataca în chip banditesc pe ministrul de finanţe, telegrame din Berlin vesteau că d. Take Ionescu, a fost primit în audienţă de Impăratul Wilhelm şi invitat la prînz.

In privinţa acestei cinste făcute ilustrului fruntaş al ţărei şi al partidului conservator, cinste care se revarsă asupra întregii Românii, corespondentul nostru din Capitală ne comunică că ne va transmite lucruri interesante, pe cari cetitorii noştrii le vor găsi la ultima oră a numărului de faţă.

———

La Focşani se deschide mîne congresul învăţătorilor.

Asupra dezbaterilor vom publica zilnic dări de seamă.

———

Ni se comunică din Bucureşti că starea Doamnei Alexandrina general Jak Lahovary s'a îmbunătăţit în mod simţitor. Medicii au stabilit intrarea în convalescenţă a pacientei.

Din parte-ne urăm distinsei doamne o grabnică şi complectă restabilire.

—

Membrii baroului din Iaşi vor oferi mîne seară, la otel Trajan, un banchet colegilor lor aflători aci cu prilejul congresului.

———

Chestiunea reorganizărei clubului liberal din localitate a devenit un fapt care se discută pe toate cărările şi nu mai departe de cît astă-zi dimineaţă ea a fost cu multă ardoare discutată de cîţi-va liberali din localitate în chiar piaţa Unirei.

Adevărul este că se încearcă din toate părţile o împacare şi o reorganizare a clubului. Rolul samsarului cinstit îl are d-l dr. Bottez, care a ştiut să menajeze ambele tabere şi să fie simpatizat de beligeranţi.

Chestiunea este de a se găsi o formulă graţie căreia împăcarea să devie un fapt indeplinit.

Se spune că d. Georgel Mârzescu este dispus ca în fruntea unei delegaţiuni de cinci tineri să meargă la d. P. Poni şi să-l asigure de devotament şi supunere. Singura obiecţiune ce d-sa aduce este în priinţa modului cum va funcţiona noul club.

Intr'adevăr tinerii cer disolvarea actualului club, convocarea tuturor acelora care au fost membrii vechiului club şi reînfiinţarea unuia nou ai căruia fundatori să fie consideraţi toţi cei prezenţi.

D. Poni şi bătrînii nu vor însă sub nici un chip să admită dizolvarea ci cer mai întăi supunere şi apoi clubul va dccide ce este de făcut pentru ca liniştea să domnească.

Pînă la acest punct au ajuns tratativele.

———

La secţia a II-a a curţei, la 17 Ianuar, se va judeca următoarea interesantă speţă: într'un proces, rămas celebru, d'intre S. Zwiebel, L. Wohl şi V. Ţenoff, curtea condemnase pe cei d'intăiu să plătească lui Ţenoff 250,000 lei daune, pentru nerespectarea unui contract de asociaţiune.

Tenoff cere de la foştii săi tovarăşi şi procente de întîrziere la această sumă. Condamnaţii au făcut contestaţie pentru motivul că, în dispoziţiunea curţei, nu este prevăzută şi data de la care trebue să curgă interesele.

*

La 4 Ianuarie, la s. I a curţei, procesul d'intre F. Fischer şi C. Ananiescu pentru numirea unui sechestru pe moşiile pe cari ambii le au arendate împreună.

*

La 5 Ianuarie, tot la s. I, procesul conductorului şi manipulantului de la tramvai, cari au provocat cunoscutele nenorociri în Septembre 1905.

———

Ghestiunea reformei învăţămîntului superior şi a modalităţei cum să se facă recrutarea personalului didactic este pusă din nou la ordinea zilei prin proiectul pe care-l întocmeşte d. Disescu.

Mai mult de cît ori-cînd se impun condiţiuni din cele mai serioase pentru ca cine-va să poată fi numit protesor Universitar — acum mai ales cînd s'a dovedit că actualul sistem n'a dat rezultate bune şi că mulţi nepregătiţi şi nechiemaţi au încercat şi încearcă încă se străbată în rîndurile profesorilor universitari.

Ast-fel nu de mult s'a petrecut un fapt caracteristic pentru actuala stare de lucruri.

Unul din profesorii facultăţei noastre de ştiinţe obţinînd un concediu, a lăsat ca suplinitor pe un tinăr doctor în ştiinţe care s'a afirmat puţin prin lucrări ştiinţifice, dar care n'a încetat un moment de a face tot ce-i stă în putinţă spre a deveni profesor Universitar.

Neavînd capitalul de cunoştinţe şi toate acele însuşiri care sunt absolut necesare spre a putea ocupa locul cel mai înalt în erarhia personalului didactic al ţărei, tânărul doctor in ştiinţi încearcă alte mijloace, puţin onorabile, spre a ajunge acolo unde meritele-i singure nu-l vor conduce nici odată.

Pus la încercare cu ocazia suplinirei ce i-a fost încredinţată, tânărul doctor s'a dovedit de o incapacitate şi ignoranţă crasă. Studenţii facultăţei de ştiinţe, fórte blajini şi puţin numeroşi de alt-fel, nu şi-au putut stăpâni indignarea, şi după al douilea curs l'au fluerat pur şi simplu. Ceva mai mult. O delegaţie a studenţilor s'a presentat profesorului titular şi decanului facultăţei de ştiinţi şi le-a comunicat că dacă tînărul doctor continue suplinirea, vor lua note stenografice şi vor publica cursul spre a se vedea de câtă nerozie şi ignoranţă este capabil un profesor suplinitor la facultatea de ştiinţi, care ca tînăr doctor cu pretenţii demăsurate şi cu cunoştinţi insuficiente, rîvneşte la titlul de profesor universitar.

Am relevat acest fapt spre a învedera că cu actualul sistem de recrutare se prea poate ca acest tînăr doctor să devie profesor universitar mai cu samă că dacă neglijează munca necesară pentru a-şi apropia cunoştinţi serioase el nu uită celelalte mijloace care din nenorocire nu au un rol tocmai mic în funcţionarea ruajului actual, cum sunt discursuri de tîmîieri de persoane politice sau publicaţiuni care nu intră în cadrul activităţei sale şi în care, nu-i vorbă, ie tot atît de nul ca şi în cele ce a încercat să predea de pe catedra Universităţei.

Calea aceasta nu-i vorbă ie mai uşoară de urmat, succesul însă ie îndoios.

O platitudine nu duce la succes serios ci cel mult asigură bună-voinţă acelora care preferă linguşirea înaintea muncei serioase.

—

Cu prilejul anului nou, parchetul g-ral al curţei de Iaşi a recomandat, spre a fi graţiaţi, 4 condemnaţi.

———

La cocursul de perspectivă şi desemn geometric de la şcoala de Bele-Arte au reuşit: d-ra Elena Argintariu cu nota 10 şi N. G. Popovici cu nota 9 menţiunea I-u.

———

Din Basarabia.

Ziarul moldovenesc „Basarabia" scrie că zilele acestea s'au făcut mari cumpărături de popuşoiu din Basarabia pentru a se trimite în guberniile Penzei, Nijego rodosk şi Kazan bîntuite de foamete.

De oare-ce însă locuitorii din aceste gubernii nu se pricep cum să gătească mămăliga, vor fi trimeşi mai mulţi funcţionari instructori pentru a arăta locuitorilor flămînzi cum se macină popuşoiul şi cum se face mămăliga.

Popuşoiul s'a plătit 50 copeici pudul.

*

Secţiunea Băncei ţărăneşti din Odesa a scos în vînzare 65 de moşii din Basarabia.

Vînzarea va avea loc la 30 Martie 1607 în Odessa.

*

Libraria Arfin din Chişinău a fost închisă din cauză că la o cercetare făcută de un trimis al guvernatorului s'au găsit cărţi de cetit nepermise. Cărţile au fost confiscate iar proprietarul librăriei dat în judecată.

*

In prăvălia milionarului Galperin din Chişinău strada Haralambie au pătruns mai mulţi bandiţi înarmaţi cerând să li se dee bani. 23 amploiaţi din magasie au trebuit să se supue forţei armate a acestor bandiţi. Bandiţii însă nu s'au ales cu nimic, căci sosind fiul d lui Galperin şi văzînd prin fereastră ce se întîmplă în prăvălie a dat alarmă şi bandiţii au fugit împuşcând în urma lor fără însă a nimeri pe nimeni.

———

CONGRESUL AVOCAŢILOR

Astă-noapte şi astă-zi dimineaţă au sosit în Iaşi delegaţii barourilor din ţară spre a lua parte la congresul avocaţilor, care s-a deschis astă-zi, la orele 10. în sala de desbateri a consiliului comunal.

Congresiştii au fost întimpinaţi la gară de decan şi membrii baroului şi saluturile au fost din cele mai cordiale.

Congresiştii

Iată numele delegaţilor până astă-zi dimineaţă: domnii V. Filoti, A. Filoti şi G. Georgescu din Buzeu; M. M. Pârvulescu, Ploeşti; Nicolaid, Pencioi şi Oromul, Craiova; D. Andriescu şi Gr. Vericeanu, Huşi; Gr. Petrescu, D. Manole şi Şerban Răducanu, Brăila; Nicolescu, Putna; Al. Fostiropol, P. Dimitrescu, Piteşti; Ionescu, M. Telangescu, Polizu, Dragomirescu, Atanasiu, Tîrgovişte a; Bogza, Roiu, Buzoian, Mustea, Cilibiu, Teohari, Buzoianu, Ciuntu, Petrovici, Buicliu, Stan, Roman; Epure, Vîlcea; Gorgos, Vaslui.

Deschiderea congresului

D. *P. Zamfirescu*, decanul baroului ieşean, salută în numele colegilor ieşeni, pe delegaţii din provincie, arătînd care este importanţa acestui prim congres al avocaţilor.

D. *M. Antonescu*, decanul baroului bucureştean, mulţumeşte d-lui decan Zamfirescu şi întreg baroului ieşean, pentru ideea întrunirei acestui congres, pe care-l salută din toată inima.

D. *G. Georgescu*, din partea baroului din Buzeu, vorbeşte în acelaşi sens.

In urmă se dă citire expunerei de motive a proectului de lege întocmit de d. M. Antonescu şi depus pe biurourile Camerei.

Asupra chestiunei cum congresul se proceadă la discuţiunea proectului, se naşte o vie discuţiune, la care iau parte d-nii Zamfirescu, Manole, cari sunt de opinie de a se incepe discuţia pe articole, iar d. Tanasă Gheorghiu, Filloti, Ghica, de a se face mai întăi discuţiunea generală a proectului şi apoi să se treacă la acea pe articole.—Congresul decide a se trece la discuţiunea pe articole.

La art. 1—d. Manole cere ca să se facă o distincţie cu privire la diplomele eliberate de unele facultăţi libere străine şi anume din Belgia, ca ne presentînd destule garanţii.

D-nii Georgescu şi Filoti, arată că conform legei instrucţiunei nu există nici o distincţiune din moment ce acele diplome sunt echivalate de facultăţile noastre şi deci consilile de disciplină nu se pot amesteca.

D. Varlam cere a se trece în acest articol o prohibiţiune complectă pentru diplomaţii facultăţilor libere din ori-ce ţară.

D. M. Antonescu, zice că facultăţile belgiane sunt necontestate ca focare mari ale dreptului. Că sunt unele facultăţi străine care pentru studenţii străini sunt mai indulgente, este adevarat, mai ales în ţările unde după căpătarea titlului pentru a fi avocat este nevoe şi de un examen de stat.—E necesar însă şi de aceea a cerut'o prin proect ca cel ce voeşte a se înscrie în barou să posedă studiile liceale, cari să fie echivalate în ţară cînd emană de la şcoli străine, lăsîndu-se un termen de doi ani pentru punerea în aplicare a acestor condiţiuni de la promulgarea legei.—D. Osvald Teodoreanu, întreabă dacă femeile pot să se înscrie în barou. D. M. Antonescu, zice, că casul s'a presentat la Bucureşti şi judecătorii au declarat că vor refuza luarea jurămîntului, de aceea proectul înţelege că femeile avînd titluri universitare nu vor putea fi înscrise în barou.

Congresul admite art. 1 fără modificări.

Şedinţa este apoi rîdicată, urmînd ca la oara 3 d. a. congresul să reia lucrările.

Şedinţa după amează

Şedinţa se deschide la ora 3.

D. *Abgar Buicliu* ia cuvîntul pentru a discuta chestia necesităţei unei legi de organizarea ordinului de avocaţi. D-sa susţine că legile actuale sunt suficiente pentru menţinerea ordinei şi relele de care suferă baroul nu se datoresc legilor actuale ci vina e a celor ce nu le-au aplicat.

Discuţia fiind închisă asupra acestei chestii în şedinţa de diminiaţă, se trece la discuţii pe articole.

D. avocat *P. Gorgos* (Vaslui) susţine că bine s'a suprimat din proect, incapacitatea derivînd din condamnările pentru calomnie.

Asupra delictului din art. 23 din proect, cere lămuriri autorului legei, care arată că nu poate fi vorba în acel articol de avocaţi dar de samsari, aşa că incapacitate ar fi atunci cînd un samsar condemnat pentru acel delict, ar fi devenit mai tîrziu avocat, după obţinerea unei diplome.

Dl. *Abg. Buicliu* cere ca delictul de calomnie să creeze incompatibilitate.

Pus la vot art. 2 se admite aşa cum e redactat.

Se citeşte art. 3.

Dl. *Abg. Buicliu* susţine că misiunea de avocat exclude ori ce alte ocupaţii. Insistă asupra primarilor şi ajutoarelor lor, cari pot abuza de situaţia lor politică.

Atanasie Gheorghiu vorbeşte contra incompatibilităţilor. Unui avocat i se cere calităţi morale şi intelectuale, şi aceste sunt independente de ori-ce alte ocupaţiuni. Incompatibilităţile coboară demnitatea ordinului. Sunt guverne cărora nu le plac mult liberbăţile şi totuşi lărgesc cîmpul activităţei omeneşti, şi noi avocaţii, oameni liberi să creăm monopoluri şi chestiuni de castă.

D. *avocat Petrescu* (Brăila) vorbeşte despre incompatibilitatea ce derivă din profesiunea de comercianţi şi se ocupă de situaţia mijlocitorie de bursă. Cere a admite o incompatibilitate şi pentru remizieri şi mijlocitori. Altă restîngere: să fie incompatibil cu calitatea de avocat acea a ori cărei profesiuni supusă patentei. In aceste lucruri trebue să ne gîndim la nivelul moral şi moravurile noastre.

D-sa e pentru cele mai multe incompatibilităţi.

Şedinţa continuă şi probabil că se va ţinea şi şedinţă de noapte.

—

Cele trei spectacole de crăciun ale teatrului din Iaşi, au dat, contrar pronosticurilor rarilor prieteni ai celebrului domn Lecca, o reţetă totală de peste 3000 lei, cu aproape o mie lei mai mult de cît anul trecut sub înteligenta direcie a sfîntului Haralamb.

In astă seară al doilea şi ultimul concert al mult apreciatului violonist Socrate Barozzi.

Indemnăm publicul să vie şi să admire desăvîrşita artă şi superioara tehnică ale sărbătoritului tînăr.

*

De anul nou, la teatrul naţioual, *Faust* marea feerie pe care V. Cuzinski o pune în scenă cu multă artă.

In studiu, spre a fi represintată curînd, *Hoaţa de copii*, melodramă în 5 acte şi 8 tablouri.

—

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 28 Decembrie

Prinţii Moştenirori la Bărlad

Bucureşti.— *Cu trenul de astă-zi dimineaţă 8.25, AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa Maria, au plecat la Bîrlad pentru a asista la serbarea pomului de Crăciun pe care a organezat'o regimentul 4 roşiori, al cărui comandant este precum se ştie A. S. R. Principesa Maria.*

Atacuri violente

Bucureşti.—*Ziarul* Epoca *continuă articolele sale violente indreptate contra d-lui Take Ionescu.*

Monitorul junimist urmează cu seria minciunelor sale susţinînd că d. Take Ionescu ar fi făcut propuneri unor fruntaşi junimişti pe care aceştia le-ar fi respins.

Ziarul Ţara *se arată scandalizată de afirmaţiunile* Epocei *şi revenind şi ea asupra susţinerilor de ieri, cere celor vizaţi să lămurească lucrurile căci, susţine* Ţara, *acuzaţiunile sunt extrem de grave.*

D. Tache Ionescu la Berlin

Berlin. — Ministrul finanţelor al României, care se află aici, a fost primit ieri dimineaţă, în audienţă extra-ordinară, de imparatul Germaniei. Audienţa a durat aproape 2 ore, după care d. T, Ionescu a fost reţinut la dejun.

La dejun d. Take Ionescu a stat la stînga impăratului; d. A. A. Beldiman, ministrul plenipotenţiar al României, la dreapta impărătesei; la dreapta impăratului era princesa Luisa Victoria iar la dreapta impăratului ministrul de externe al imperiului german.

Ziarele relevă primirea cordială ce s'a făcut la curte ministrului romîn al finanţelor şi cred că împăratul îi va conferi una din cele mai înalte distincţiuni.

Contra ziarelor Ungureşti

Buda-Pesta.— *Din mai multe oraşe ale Ungariei se anunţă că autorităţile au pornit o acţiune puternică în contra ziarelor romîne din Ungaria.*

Ast-fel la Cluj au fost pornite patru procese în contra ziarelor Libertatea *şi* Orizontul. *La Arad* Tribuna *are a respunde la trei procese. Ziarul* Unirea *din Cluj a fost şi el dat judecăţei şi tot astfel ziarul* Drapelul *din Lugoş.*

Congresul teroriştilor

Viena.—Din Petersburg se anunţă că membrii partidului terorist au ţiun congres în care au hotărît să execute cât mai multe atentate posibile până în ziua de 15 Februarie, data cînd loc alegeri pentru Dumă.

Intre cei condamnaţi la moarte se află Stolipyn, ministrul preşedinte al Rusiei şi prefectul de poliţie al Moscovei.

Numire

Petersburg.— Se anunţă oficial câ guvernator al Warşoviei va fi numit generalului Jipow, hatmanul cazacilor şi aghiotantul Ţarului.

In condiţiunile de astă-zi din Varşovia numirea aceasta este destul de caracteristică.

Turcia pentru Aromîni

Viena.—Semi oficiosul *Politische Correspondenz* află din Atena că ministrul Turciei a fost primit în audienţă de Regele George al Greciei şi de d. Sckuzes, ministru de externe.

Ministrul Turciei a inzistat în numele Sultanului pe lîngă regele Greciei şi ministrul de externe, ca să se oprească de către autorităţile greceşti formarea de bande, care turbură liniştea în Macedonia şi ucid populaţia bulgară şi pe aromîni.

Regele George şi d. Skuzes au promis a face ca să se realizeze dorinţa Sultanului.

Procuror Militar Asasinat

Petersburg.—**Procurorul general militar, generalul Pawlow a fost asasinat în chiar curtea edificiului tribunalului militar superior.**

Autorul atentatului este un student, travestit în uniformà de sergent, şi care a străbătut în curtea tribunaluluĭ militar purtînd subsioară o condică de serviciu.

Un refuz al Turciei

Constantinopole.—Turcia se opune la acordarea exequatorului pentru reprezentanţii statelor Balcanice în Egipet.

Intre cei cărora se refuză acordarea exequatorului se află şi reprezentantul României.

Raisuly furios

Paris.—Ştiri din Maroc arată că Raisuly a fost în cele din urmă prins de către trupele care l'au urmărit în munţi.

Cu chipul acesta liniştea care a fost un moment ameninţată în această parte atît de agitată, a fost în cele din urmă restabilită.

Pobedonosczcew bolnav

Petersburg.—*Pobedonosczcew, procurorul general al Sinodului şi omul, în care democraţia rusă vede pe cel mai mare duşman al poporului şi libertăţei, se află greu bolnav.*

Sunt puţine speranţe de îndreptare.

Greva.

Sofia.—Greva funcţionarilor de la căile ferate bulgare continuă.

Spre a anihila rezultatele atitudinei lor, guvernul bulgar a mobilizat toate trupele şi a chemat şi rezervele.

Guvernul continuă a avea o atitudine energică şi asigură că va putea rezista chiar dacă greva ar dura un an.

Congresul învăţătorilor

Focşani. — Astăzi la ora 10 s'a deschis congresul tuturor învăţătorilor din România, printr'un Te-Deum care s'a servit la biserica sf. Ioan.

Au luat parte peste 500 învăţători.

La oara 11 dim. congresul s'a deschis în localul liceului.

Biuroul a fost constituit ast-fel: vechiul preşedinte Arjiceanu a fost proclamat preşedinte; Ionescu Lungu şi Salvin vice-preşedinţi; Tony şi Bratoş, secretari.

Dl. Bene, directorul prefecturei în numele guvernului, urează bună venire congresiştilor şi le doreşte spor la muncă.

Dl. Salvin, în numele congresiştilor, multumeşte autorităţilor pentru buna primire ce li s'a făcut; arată cât este de mare rolul congresului în ceea ce priveşte avîntul învăţămîntului rural din ţară.

D. Limon Soveja vorbeşte despre înfrăţirea şi solidaritatea învăţătorilor şi rolul important pe care-l joacă bunele raporturi şi prieteşugul dintre membrii corpului didactic rural.

D. Tony citeşte versuri ocazionale prin care salută congresul corpului învăţătoresc.

D. M. M. Săveanu, membru de onoare al asociaţiunei învăţătorilor este primit în sala congresului cu aplauze entuziaste. D-sa arată chemarea învăţătorilor şi îi îndeamnă la unire şi muncă.

Şedinţa se suspendă pînă la ora 2.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortui marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mal delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

TEATRUL CIRC SIDOLI

COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf

BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 29 Decembrie 1906

MARE SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta"

LOIZA

DRAMA IN VERSURI DE

Carmen Sylva

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

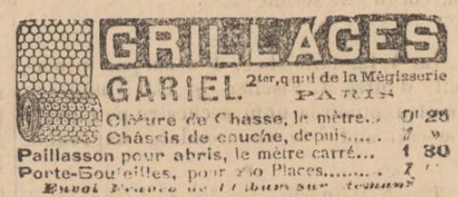

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV. — No. 36. — Sîmbătă 30 Decembrie 1906

UN CAZ PATOLOGIC

Junimiştii de la *Epoca*, care cunosc foarte bine concubinajul politic şi încă în trei nu în doi, în ultimul număr apărut în ajunul sărbătorilor Crăciunului,—de sigur în scopul de a nu i se putea răspunde imediat,—sub titlu: „demascarea unui intrigant“, atacă cu ultima furie şi violenţă pe marele nostru fruntaş şi strălucitul om de stat, D-l Take Ionescu. Iar tot în acelaş timp, curioasă coincidenţă, patronului ziarului *Epoca* 'i se face de către un membru al guvernului cu ocazia unui toast la un pretins banchet, o deosebită atenţiune de afecţiune cu invocarea amintirilor.... copilăriei lor. Dacă un fapt al acestei ciudate coincidenţe, poate fi ignorat şi am rezoanele mele să-l ignorez, cel-l'alt fapt adică, articolul *Epocei*, nu poate fi trecut cu vederea.

Nu ne surprinde însă de loc că *Epoca*, după o pauză de câteva luni, timp în care au avut loc oare care negocieri politice, a început iarăşi cunoscutele sale atacuri în contra ilustrului fruntaş conservator. E in obiceiul *Epocei* şi a patronilor sei, de a indulci campania, când au nevoe sau speră ceva de la D-l Take Ionescu, şi a o inteţi şi face violenţă, atunci când nu mai au nici o speranţă, sau când distinsul nostru fruntaş le stă in cale.

Dar de un lucru nu s'au putut convinge junimiştii de la *Epoca* pînă acum: că nu prin violenţe de limbaj şi prin intrigi nedemne se poate doboră un om politic de valoarea, energia, activitatea şi puterea de muncă a D-lui Take Ionescu.

O personalitate intelectuală aşa de puternică şi de luminoasă ca D-l Take Ionescu, un suflet aşa de mare şi de bine inzestrat, o inimă aşa de caldă şi de entuziastă, o minte aşa de ageră şi de profund gânditoare, o voinţă şi o energie aşa de activă şi de neobosită, ar trebui să ştie **toţi conservatorii** şi chiar patronul *Epocei*, că o aseminea mare putere nu se poate distruge aşa de uşor

«Demascarea unui intrigant»! Şi cine este intrigantul după junimiştii de la *Epoca*?..... D-l Take Ionescu! D-l Take Ionescu intrigant!! Ce descoperire senzaţională!

Şi care sunt dovezile şi argumentele celor de la *Epoca* spre a stabili această puerilă acuzaţiune?

Intrând numai in enumerarea şi examinarea lor, întrăm în acelaş timp în domeniul patologiei politice. Căci, în adevăr, naivitatea argumentelor şi enormitatea concluziunilor la care ajunge antorul, anonim in formă dar cunoscut in fond, al articolului din *Epoca*, ne aduce la convingerea că, ne aflăm în faţa unui adevărat caz patologic.

E vorba în acest articol de pretinse şi imaginare convorbiri avute de dl. Take Ionescu cu un „amic“ junimist; de pretinse conciliabule şi destăinuiri făcute tot de d-l Take Ionescu unui oare care prefect, cu privire la: *„răsturnarea bărcei“* şi la *„înlocuirea d-lui G. Gr. Cantacuzino!!!“* Se mai spune în acest articol că: *„această acţiune dl. Take Ionescu o urmăreşte în toate sferele şi crede că poate avea succese şi la Palat!!“*

Tot în acest articol se mai spune că: *„dl. Take Ionescu se sileşte să creeze în favoarea sa funcţiunea de* **Ministru a latere** *şi să'şi atribue rolul de* **homo regius**!!!

Mai este vorba în acest articol că: *„La Palat dl. Take Ionescu solicită pe Rege să'i destăinuiască intenţiunile, pentru a le realiza el prin acţiunea'i disolvantă, în cazul cînd Regele n'ar vroi să iasă din rezerva sa constituţională!!!“*

Că în fine, cu ocaziunea unei audienţe ce a avut la Rege,—se vede că autorul articolului din *Epoca* era de faţă,—dl. Take Ionescu a spus şefului statului următoarele: *„Eu doresc ca Majestatea Voastră să'mi spună ce doreşte: un Minister Sturza sau un Minister Carp. Eu sunt gata să înlesnesc orice soluţiune o va dori Majestatea Voastră!!!“* Mă opresc aci. Toate aceste enormităţi sunt scrise negru pe alb in ultimul No. al *Epocei* apărut inainte de sărbători sub pretenţiosul titlu „Demascarea unui intrigant!“

Sincer vorbind, parcă nu'mi vine să cred că asemenea alegaţiuni imposibile şi absurde, adevarate elucubraţiuni, au putut fi scrise de un om în deplinătatea facultăţilor sale mintale. Pentru că e greu de admis că un om în toată firea sa, scrie într'un articol pretins serios, asemenea naivităţi puerile şi ridicule, ca pretinsele convorbiri cu „răsturnarea bărcii“, cu „înlocuirea d-lui G. Gr. Cantacuzino“, sau cu imaginările confidenţe făcute M. S. Regelui şi auzite de patronul *Epocei*!!

Şi autorul menţionatului articol are pretenţiunea de a fi descoperit un intrigant! Cum a căzut singur în cursă!

Plin de invidie şi ură contra d-lui Take Ionescu, forţându-se de a descoperi în el un intrigant, şi-a dat pe faţă propriile sentimente: s'a descoperit singur ca intrigant! Dar... intrigant naiv şi ridicul!

Personalitatea puternică şi luminoasă a d-lui Take Ionescu pluteşte în regiuni prea înalte, pentru ca ea să se simtă atinsă câtuşi de puţin de svârcolirile neputincioase a tuturor lătrătorilor la lună.

Continuaţi cu „demascarea intriganţilor“ d-lor de la *Epoca*, poate veţi ajunge cu timpul a demasca şi pe cei adevăraţi din concubinajul vostru politic, care însă astăzi se ascund în dosul articolelor anonime din propriul lor jurnal.

Lascar Antoniu

O CINSTE MARE

Primind cu acea caldă cordialitate pe ministrul finanţelor al Romîniei, împăratul Germaniei a cinstit Romînia.

A cinstit-o cinstind pe unul din fiii cei mai mari ai ţărei.

Numele lui Take Ionescu a trecut de mult d'incolo de hotare. Astă-zi însă graţie înţelepciunei sale politici economice şi financiare, care dă excedente atît de mari, graţie reuşitei conversiuni, numele său a ajuns apreciat în toată Europa.

Cei d'inăuntru, trecînd peste obiceiurile noastre politice, au recunoscut mai tîrziu de cît a făcut-o străinătatea, calităţile cu totul superioare ale strălucitului bărbat de stat.

Dacă eşti cine-va, dacă munceşti, dacă poziţia ta ţi-o datoreşti ţie şi nu faptului că eşti om de casa unui boier, nici unei zeflemele a soartei, trebue să treci, până ajungi sus, prin toate filiere unei şcoli politice destrăbalate.

Cîţi ani sunt de cînd Take Ionescu era omul cel mai hulit în politica romînească?

Astă-zi toată lumea şi toţi fruntaşii ţărei, recunosc meritele fiului operilor sale şi în afară de ţară el este obiectul celor mai desevărşite onoruri.

Cinstea de pe urmă ce s'a făcut d-lui Take Ionescu nu se resfrînge numai asupra lui, nici nu poate fi împărtăşită numai de aderenţii sei politici.

Ţara întreagă împarte cu Take Ionescu laurii ce i-a cules şi cari sunt vrednica resplată ale unei munci fără preget, a unui mare şi admirat talent.

Că d-nii Filipescu şi Papamihalopol sunt de altă părere, asta este partea pur distractivă a înălţătorului eveniment ce s'a petrecut alaltăieri la curtea imperială de la Berlin.

D-l general Manu

Ni se comunică din Capitală că d-nul ministru general Manu, a primit din partea M. S. Impăratul Wilhelm al Germaniei, distincţiunea Vulturul roş clasa I, aceasta ca un semn de distinsă atenţie pentru acest mare fruntaş, cu prilejul împlinirei a 50 de ani de la data când d. general Manu s'a înrolat în armata prusiană, odată cu M. S. Regele Carol.

Această frumoasă şi meritată distincţiune, care ne umple sufletul de satisfacţie, ca români,—ne face cu atît mai mare şi mai deosebită plăcere cu cât e acordată unuia din cei mai valoroşi bărbaţi pe care îi are partidul conservator.

D. general Manu ocupă atât în sinul guvernului cât şi în acel al partidului, un loc atât de însemnat, în cât ori ce sărbătorire a persoanei sale se resfrânge asupra tuturor acelora cari s'au obicinuit a-şi vedea destinele lor legate de acel al fruntaşilor partidului.

Din partea noastră aducem dar cele mai călduroase urări omului care prin munca şi prin calităţile sale sufleteşti, a ajuns să fie unul din stâlpii edificiului conservator, şi una din gloriile netăgăduite ale acestuia.

Cerem lămurire

Ziarele din Bucureşti comentează discursurile ce s-ar fi ţinut, sau tuasturile ce s'ar fi rădicat, la un banchet sau la un dejun ce s'ar fi dat la Iaşi în onoarea domnuiui ministru al justiţiei. Ziarul de la Iaşi, care pretinde a fi organul oficios al partidului conservator local, desminte că, la acel banchet. s'ar fi rostit discursuri în sensul acelora pe baza cărora presa se dedă la bogate comentarii.

Dar cum ziarul ieşan are o celebră specialitate în a afirma şi a desminţi: în a da soluţiuni grave şi a le declara imediat ca simple strecurături—declarăm că, de această una dată, cerem o esplicaţie serioasă.

Dările de seamă ale gazetelor din Bucureşti, privitoare la banchet, concordă perfect între ele. După acele dări de seamă, s'ar fi petrecut acolo lucruri extra-ordinare; şeful partidului conservator de la Iaşi, ar fi fost pur şi simplu înlocuit, *entre la poire et le fromage*.

Banchetul de la Trajan ar fi semnat decretul pentru numirea unui nou ministru.

Ziarul ieşan desminte, aceasta este adevărat, toate aceste fantazii ale presei bucureştene.

Dar lucrurile sunt prea grave, pentru ca o simplă desminţire să fie suficientă.

Cerem deci să se declare: dacă s'au ţinut, sau nu, discursuri.

Dacă nu s'au ţinut, nu vom avea nimic de zis. Dacă s'au ţinut, să se publice, ca să vedem cît de mare poate fi spiritul inventiv al ziarelor din Bucureşti.

CATE-VA NOTE

O nouă firmă politică: N. Filipescu et Papamihalopol.

Direcţiunea academiei de hazard s'a simţit alarmată de destăinuirile *Epocei* şi cum aceste destăinuiri tratează despre comploturi, intrigi etc, direcţiunea cere răspuns de la presa „takistă“ dacă faptele alegate de *Epoca* sunt drepte ori ba.

Presa „takistă“ răspunde: dialogul d'intre d-nii Filipescu şi Papamihalopol este foarte interesant, dar mai interesante ni se par destăinuirile nouei firme în afacerea lui Vasiliu-bolnavu de la Ploeşti.

*

Cel mai mare bărbat politic al ţărei este actualmente un d-n. Iancu Catargi de la Iaşi. Zicem un d-n fiind că nu'l cunoaştem. Există un d-n Iancu Catargiu de profesiune observator al lucrărilor de restaurare ale palatului administrativ din Iaşi.

Nu se poate presupune ca acest d-n Iancu Catargi să fie identic cu bărbatul, cu marele bărbat politic de care vorbesc ziarele.

Căci dacă ar fi aşa, dacă un observator de lucrări ar putea produce zarvă în politică, ce ar fi dacă s'ar mai amesteca în politică d. Cuţarida, antreprenorul lucrărilor de restaurare ale palatului.

*

Epoca vorbind despre un banchet de la Iaşi, spune: „d. Greceanu proclamat şef la Iaşi, unde de la moartea lui Cogălniceanu, partidul era condus de doi consoli, însemnează că s'a pus capăt tovărăşiei“.

Ar face bine *Epoca* să ne dezlege şarada aceasta, ca să ştim şi noi: 1) cînd a fost proclamare de şef; 2) cînd a fost banchet; 3) cine sunt cei doi „consoli“; 4) cărei tovărăşii s'a pus capăt.

De pură curiositate.

*

Ţara cere presei „takiste“ un „răspuns fără reticenţe şi fără multe explicaţiuni“.

„Ţara“ şi-a adus aminte de un oare care român, care, spre a scăpa de reticenţe şi de foarte multe explicaţii, şi-a făcut seamnă el însuşi.

Dulci amintiri!

OAMENI ŞI LUCRURI

Moartea lui Don Juan

Apusul Europei se...americanizează. Curentul născut acum de curînd în rîndurile literaţilor tineri de a face să triumfe, legalmente, un spirit de dreptate firească în relaţiunile dintre sexe, s'a impus şi se pare că treptat, treptat partea slabă, dezarmată, a omenirei—femeea—va fi emancipată de atot-puternicia legiuirei părtinitoare pe care Paul Hervieu o numia „La loi de l'homme“, legea bărbatului.

Şi iată că în Republica franceză, în acea Franţă frivolă pe care o deplîng moraliştii se legiferează acum—de o camdată în afară de Perlament—marele proces al *seducţiunii*. Da, complexa şi infinit de bogata poemă, cu nenumărate cînturi, a seducerei îşi va avea epilogul într'o prozaică lege în 6 articole din care cel dintâiu sună astfeliu:

„Acel care, prin viclenii grave, făgăduieli sau alte uneltiri necinstite hotăreşte o fată sau o femee să consimtă la raporturi sexuale nelegiuite, este dator a repara pierderea pricinuită...etc.“

Seducţiunea! Cuvînt bizar, încetăţenit prin o filologie de contrabandă, obscur şi dizgraţios,—dar cît de bogat şi de sugestiv prin imaginile ce trezeşte, prin gama de întîmplări şi de senzaţii ce evocă, prin acel uriaş aparat de împrejurări şi surprinderi, prin muzica de vorbe, de sunete, de insinuări, de înşelătorii, de chemări, de fagăduinţi, de aşteptări, de speranţe,—cununi de raze şi de flori—ce fac aureolă singurului şi intensului act de fericire pămîntească...

Seducţiunea—încetînd de a fi o simplă întîmplare, o greşală a...naturei, o beţie a simţurilor, pentru a fi socotită drept un gest calculat, meditat, putînd avea urmări serioase pentru principalul factor—bărbatul—nu numai pentru victima clipei de inconştienţă antemergătoare a momentului de uitare supremă.

Şi ispita? Instinctul neînfrînat, neînţeles, misterios şi complex care apropie, care atrage, care uneşte sexele, care împacă vrîstele, care extaziază gîndurile care exaltează simţurile, care dilată privirile, care contopeşte fiinţele, care încîntă sufletele,—toate aceste încetează oare, ca prin farmec, de a mai juca vre-un rol lăsînd loc numai legei reci, chibzuite, rigide,—legea răspunderei, a pedepsei, a datoriilor?

Fără îndoială, moralitatea, umanitatea aşează bunul simţ şi dreptatea mai presus de poiezie, dar cine poate tăgădui că nu e întotdeauna la mijloc *numai* viclenia şi brutalitatea barbatului de o parte, naivitatea şi slăbăciunea femeei de altă parte, ci de cele mai multe ori o consimţire reciprocă şi o bună înţelegere—volenti non fit injuria—o îndoită subjugare a simţirii şi o clipă de sinceră uitare de ambele părţi? Cine poate afirma că legea împiedecînd multe acte de seducere nu va goni din lume multe ceasuri de adevărată, adîncă şi curată fericire? E drept că propunătorii legei nu osîndesc seducţiunea în sine, recunoscînd că e un act omenesc, firesc, frumos de multe ori,—dar vor să apere femeea de *urmările* nenorocite ale seducerei, de nenorocirile stărei ciudate de mamă a unui copil fără tată, de soaţă fără bărbat; vor să stîrpească paradoxul social care proclamă „dezonorată“ pe fata de 15 ani pe care a sedus-o un tînăr de 30 de ani, gata să înşele numai decît pe alta—fără teamă de urmări...pentru el, eternul triumf al donjuanismului...

....Pînă să asigure fericirea femeei, noul proiect de lege ar putea inspira un frumos libret de operetă sau de revistă de fine de an:

—Moartea lui Don Juan.

O moarte ireparabilă, pe care însă omenirea n'o va plînge prea mult: cel mult un mic gol în literatură...

Rodion

Excedentul budgetar

Excedentul budgetar al anului financiar scurs precum şi prevederile de noui excedente au dat prilej unei discuţiuni în Senat, discuţiune întru totul importantă atât prin calitatea persoanelor între cari au avut loc, cât şi prin conţinutul ei.

Negreşit că este de dorit ca toate prevederile relative la noi excedente budgetare să se realizeze, precum este de dorit ca ele să fie reale. Şi cu toţii ştim că ele nu vor putea fi reale, de cît atunci cînd toate nevoile statului vor fi satisfăcute.

Dar a pleca de la această idee şi a susţine în mod absolut că unei bune organizări a finanţelor, i s'ar cere a prevedea cele mai neînsemnate detalii, socotesc că e o greşală.

In adevăr, să luăm ca exemplu pe omul cel mai prevăzător. Ori cât de multe venituri ar avea el şi ori cât de puţine cheltueli, totuşi nu cred că îşi va putea alcătui un budget din care să nu iasă cîtu-şi de puţin, cu alte cuvinte să nu fie silit a face cheltuieli suplimentare.

Cînd insă ne gîndim la maşina mare a statului, la toate micile roticele care ajută funcţionărei ei, şi se pretinde a se prevedea cele mai infime detalii aşa ca nici într'un caz să nu se facă apel la credite suplimentare ori extraordinare este a se cere imposibilul. Şi când ceri cuiva imposibilul nu se poate face alt ceva de cât că faci aceasta din spirit de şicană.

Poţi avea concepţiune generală despre un întreg serviciu sau despre toate serviciile unei ţări, dar nu e cu putinţă să precizezi matematiceşte cari sunt nevoile fie-cărui serviciu. Nu poţi pretinde aceasta de la cel care are directa respundere a conducerii acelui serviciu, şi cu atât mai puţin nu o poţi de la cel care prin chiemarea sa are în căderea sa toate serviciile şi nevoile unui stat.

Dar relativ la întrebuinţarea excedentului din anul precedent, ştim că s'a dispus ca parte să se întrebuinţeze pentru cheltueli necesare statului, iar parte pentru degravări de imposite.

Şi cu această ocaziune ziceam că poate n'ar fi rău să mai rămînă ceva din acel excedent ca fond de prevedere pentru viitor.

In adevăr, pe de o parte nu putem conta pe o stabilitate hotărîtă în materie budgetară, dar apoi pot surveni deosebite împrejurări, cari să necesiteze cheltueli mai mari, şi pentru care se cere să ai la un moment dat o sumă, pe care nu o poţi avea la un moment dat, o sumă, pe care nu o poţi avea din resursele ordinare. Printre aceste întîmplări este şi războiul. Ori cît de bine şi complect ar fi echipată armata unui stat şi gata la ori ce eventualitate, nu e mai puţin adevărat cînd vine momentul critic este nevoe de bani mulţi.—Se poate negreşit recurge, după cum au făcut alte state, la cursul forţat al biletelor de bancă ca mijloc mai apropiat, pînă cînd s'ar vota noi imposite ori s'ar recurge la un împrumut.

Ideia strîngerii unui fond care să servească pentru primele cheltueli în asemenea caz, nu mi se pare a fi aşa de deşănţată după cum ar crede-o unii şi după cum e combătută de unii financiari. E adevărat însă că aceştia pun chestiunea pe alt teren. Astfel dînşii susţin că un fond disponibil de o oare-care importanţă, cum ar fi bună oară cel de care vorbim noi aici, ar fi o armă periculoasă în mânele unui guvern, şi acesta va abuza de o asemenea armă.

Din punctul nostru de vedere însă nu s'ar putea zice altceva de cât că un aseminea fond, ar trebui să fie plasat în efecte şi că la vreme de nevoe, cînd s'ar căuta a se realiza prin vînzarea acelor efecte publice, cursul acestora ar scădea prin însuşi faptul aducerei pe piaţă a unui mare număr din acelea, precum şi din cauza situaţiunei generale.—Negreşit acestea ar fi împrejurări de cari trebue să se ţină socoteală la timp, dar ceia ce importă este dacă în principiu ar fi admisibilă o resevră din fondurile budgetare pentru intîmplări viitoare de oare care gravitate. Eu cred că aceasta se poate recomanda şi cu atît mai mult pentru state, cari nu pot găsi la moment sumele de care au nevoe chiar în ţară şi cari dacă sunt silite să facă apeluri la capitaluri streine de multe ori acestea pot să le pună condiţiuni anevoioase.

Recunosc că în starea de azi a lucrurilor, cînd statul are mulţime de nevoi urgente, cari cer satisfacere, e greu a ne gîndi şi la rezerve pentru viitor. Dar ne-

greşit dacă situaţiunea remîne bună şi continuă a fi tot astfel mai mulţi ani de-a rîndul nu va fi de loc greu a se începe prin a se satisface şi această cerinţă.

V. I. Radu.

CRONICÀ MUZICALA

Concertul Barozzi

Pentru a doua oară a apărut, copilul minunat şi artistul desăvîrşit, iar entuziasmul şi admiraţia publicului—de data aceasta mult mai numeros şi compus de tot ce Iaşul are cunoscător în ale muzicei—n'a fost mai mic de cît la primul concert, ci din contra.

Pentru obicinuiţii teatrului, pentru acei cari ştiu cum apreciază şi cum manifestă publicul ieşan plăcerea sau plictisul unei reprezentaţiuni sau unui concert, n'au putut trece două lucruri neobservate, două lucruri destul de caracteristice.

Primul, că publicul era numeros, aşa cum se vede rare ori la un concert—doar, la mari artişti străini, cu reputaţia sau chiar celebritatea stabilită.

Secundul că publicul—deşi în mare număr—a stat până la sfîrşit, pînă la executarea ultimei note şi n'a alergat ca de obiceiu spre garderobă, făcînd ast-fel imposibilă ascultarea sfîrşitului unei piese—lucru foarte displăcut şi pentru artişti şi pentru dornicii de a vedea sfîrşitul spectacolului.

Explicaţia faptelor relevate e foarte simplă: Socrate Barozzi e un artist în toată puterea cuvîntului, e desăvîrşit prin tehnică, e minunat prin puterea de exprimare şi covîrşitor prin puternica-i simţire.

Din nou m'am întrebat aseară, cînd copilul frumos şi chipeş atingea coardele cu o putere şi siguranţă uimitoarea, care e misterul, cînd oare se va putea rezolvi marea problemă psihologică, a acestor precoci, care nu numai uimesc prin tehnica lor dar farmecă şi surprind prin puterea sentimentului lor, prin expresiunea pasiunei care îi consumă! Cum se poate explica acea delicateţă în simţire, exactitate în expresiune, nuanţare delicată, la acest precoce care n'a vibrat încă la focul simţirelor care poetizează omul şi lucrurile? Căci expresiunea şi delicateţă din romanţa de Swendsen şi din balada de Vieux temps nu găseşte doar egal de cît în tehnică cu care a executat sonata de Tostini şi Souvenir de Moscou de Vienawsky.

Şi ce frumos şedea copilului minunat şi minunatului artist, cînd covîrşit de frumuseţea celor ce executa, întovărăşia eleganta trăsătură de arcuş cu o privire plină de foc sau închidea frumoşii ochi, şi ast-fel stă pînit de puterea talentului său, lasa frîu liber frumoaselor creaţiuni ale marilor compozitori.

Barozzi s'a afirmat artist în toată puterea cuvîntului: tonul plin, siguranţă, fie-care notă precisă şi curată cum ie cristalul, tehnică desăvîrşită, sentiment extra-ordinar, iată caracterele elevului demn de marele seu profesor Ioachim. Ceva dificil în ce priveşte măsura, aşa că acompaniatorul are mult de furcă. Dar lucrul nu se observă şi se va perde cu siguranţă în viitor.

Şi iată de ce s'a observat aseară lucrurile surprinzătoare pentru obicinuiţii teatrului şi pe care le-am relevat la începutul acestei dări de seamă şi iată de ce s'au întîmplat şi la noi minunea ca un concert anunţat de un tînăr romîn,—nu de o celebritate streină—în care să nu figureze de cît singur el şi nimene altul, să aibă succes, sala să fie plină, ovaţiunile să nu se mai termine şi publicul să nu se grăbească a alerga la garderobă ci din contra, toţi cei prezenţi, fără excepţie, să-l aclame, să-l recheme şi să-l roage parcă să mai zică ceva din arcuşu-i minunat.

Agatha Bârsescu

Intovărăşită de un excelent ansamblu, Agatha Bărsescu va da două mari representaţiuni în Iaşi, în serile de 3 şi 4 Ianuarie.

Celebra artistă va împlini rolurile: princesei Romazoff, în *Fedora* şi *Eugenia* în *Sclava* lui Fulda, rol de curînd creat de Agatha Bărsescu.

Iată sujetul piesei *Fedora*:

Contele Vladimir, logodnicul princesei Fedora Romazoff, este omorît într'un duel.

Toate aparenţele explicau un asasinat nihilist. Fedora urmăreşte crima până la Paris; aci cade bănueala pe Contele Loris Ipanoff, de la care, prin linguşiri, capătă mărturisirea că el ar fi omorît pe logodnicul ei, Contele Vladimir; Fedora spre a-şi rezbuna de pierderea prea iubitului ei, scrie imediat la Petersburg, unde se arestează fratele lui Loris Ipanoff.

Din cauza unei inundări, moare nenorocitul frate, fără ajutor, în temniţă.—Cine a fost lovit mai mult de această nenorocire, a fost mama lui, care nu mult după aceia moare şi ea de mîhnire.

Loris Ipanoff primeşte această veste dureroasă în timpul cînd Fedora recunoaşte ce nedreaptă a fost cu dînsul şi cînd află mai ales că logodnicul ei, Contele Vladmir, n'ar fi fost amestecat în nici o afacere nihilistă, ci numai într'o afacere de dragoste şi că ea însă-şi era înşelată de logodnicul ei.

Ea simte această lovitură dureroasă, acum mai mult ca ori cînd, de oare-ce iubeşte cu adevărat pe Loris Ipanoff şi că trebue să-şi facă reproşurile cele mai îngrozitoare, de oare-ce ea, Fedora Romazoff, e aceia care a cauzat moartea rudelor iubitului ei, a mumei sale şi a fratelui său.

Pe cînd nemîngăiatul Loris Ipanoff se găsea la dînsa, primeşte o scrisoare din Rusia prin care i se făcea cunoscut numele aceluia care denunţase şi negreşit al Fedorei.

In timpul pe cînd Loris rupe plicul, Fedora în culmea disperării, simţind mustrările cunoştinţei, ia otravă şi imploră—murind—favoarea de a-şi da sufletul în braţele nemîngăiatului iubit, în braţele lui Loris Ipanoff.

Litere-Ştiinţe-Arte

«Lumea nouă» pare tot atât de veche ca şi celelalte patru continente, după recentele descoperiri ale profesorului Barbour de la universitatea din Nebrasku. Acesta examinînd resturile umane preistorice găsite lîngă Omahna, sub o colină de calcar de origine marină, a conchis, că omul primitiv american are acelaşi vechime ca şi omul primitiv european.

*

E vorba de a se reîncepe desgroparea ruinelor oraşului Herculanum. Iniţiativa a luat-o profesorul Walsdstein din Cambridge cu concursul unor amatori internaţionali, între care nu lipseşte, — natural — nici miliardarul american, devenit tradiţional. S'au dat asigurări guvernului italian că obiectele desgropate nu vor fi scoase din Italia.

*

Compozitorul Alfred Bruneau, fostul intim al lui Emile Zola, a terminat o nouă dramă lirică extrasă din opera marelui scriitor. De astă dată e vorba de poieticul roman:

„La faute de l'abbé Mouret".

*

Pentru întâia dată s'a jucat în Italia o piesă de Gorki: „Copiii Soarelui". Interzisă la Neapole, drama s'a representat la Salerno, veche cetate universitară unde autoritatea s'a arătat mai liberală. Publicul — între care majoritatea venită din Neapole — s'a arătat plin de entuziasm şi a telegrafiat felicitări lui Gorki la Capri. Se ştie că popularul scriitor sosit din America la Neapole a fost primit aici cu atîta zgomot şi avînt, în cît scriitorul se văzu silit a se retrege la Capri unde trăieşte liniştit. Ne mai avînd pe poiet, democraţia italiană pregătise o primire entuziastă piesei lui şi din această cauză prefectul a oprit representaţia la Neapoli.

*

STRUNA ZILEI

AVOCAŢII IN CONGRES

Suum jus cuique.

Pledaţi acuma pentru voi,
Simpatici avocaţi,
Dar bărem la banchet vorbiţi
Şi de... impricinaţi

Informaţii

Ştirea că d. Take Ionescu a fost invitat la dejun de către împăratul Wilhelm II, o onoare ce cam de mult nu s'a făcut unui om politic de la noi, a produs mare impresie în cercurile politice din Capitală şi e viu comentată.

Se relevă că onorurile făcute d-lui Take Ionescu la Berlin, coincid cu atacuri de o extremă violenţă pe care d. Nicu Filipescu i le dă prin organul său personal, căci diferiţi fruntaşi junimişti au afirmat că Epoca nu mai exprimă vederile grupărei.

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme şi la noi, tinde a înlocui banalele cărţi de vizită şi felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulţimea nevoiaşă şi suferindă, şi prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa şi mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine şi de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripţie cu ocazia sfintelor sărbători şi face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună şi a înlocui cărţile de vizită şi felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iaşului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar şi banii vor fi încredinţaţi primăriei de Iaşi spre a fi distribuiţi acelora lipsiţi de mijloace.

Redacţia ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „
D. Lascar Antoniu	20 „
„ Gh. Dobias	20 „
„ Gh. Lascar, primar,	20 „
„ Gr. Buţureanu, deputat,	20 „
„ Anibal Ciurea	20 „
„ Gh. Ghibănescu	10 „
„ Th. Pisoski	10 „
„ Ioan Kirilă	10 „
Ing. Bălănescu	10 „

CONGRESUL AVOCAŢILOR

Continuarea şedinţei de eri după amiază

D. avocat *Dimitriu-Păuşeşti* susţine că nu e incompatibilitate între profesia de artist şi cea de avocat.

D. avocat *E. Heroveanu*, declară că e contra incompatibilităţilor, din principiu, fiind-că numai lăsând câmp liber profesiunei, se poate face o largă selecţiune morală şi o bună selecţiune de talente. Demnitatea ordinului e o formulă vagă, ea nu nu justifică incompatibilităţile propuse; şi nici o rigoare legislativă nu e în stare să ridice nivelul moral al corpului. Nu trebue să ne gîndim numai la interesele materiale şi la câştigul banului, cine n'are alături de dreptul la câştig, şi un strop de ideal uu e nu avocat demn.

Propune de asemenea ca femeile să nu fie îndepărtate de la dreptul de a pleda. Şi susţine în acelaş timp un desiderat votat de congresul internaţional de la Liège, cu privire la avocaţii străini.

D. avocat *G. Mârzescu*, susţine că cele două principii care trebue să se aibă în vedere sunt: independenţa şi iresponsabilitatea avocaţilor, iar nu incompatibilităţile administrative.

Proectul se ocupă de o bună organizare a învăţămîntului, a comerţului, etc. şi nu se ocupă de administraţia publică, de la care îndepărtează pe avocaţi, adecă elementele cele mai luminate.

D. avocat *Ioan Ghica*, protestează contra modului de discuţie şi votare.

Dl *Mişu Antonescu* decanul baroului din capitală, lămureşte că principiile care au prezidat la stabilirea incompatibilităţilor, sînt independenţa şi demnitatea.

Detailează explicaţiile sale, justificînd fie-care din măsurile luate.

La vot, articolul se votează cu următoarele modificări:

Se exclud dintre incompatibilităţi, acele ce privesc pe eforii şi directorii eforiilor publice, pe comisarii guvernului pe lîngă instituţiile de credit, precum şi artiştii dramatici. In schimb se adaogă între incompatibilităţi acea care priveşte pe samsarii şi remizierii de bursă.

Şedinţa se rîdică la ora 6.

Ziua I-a — Şedinţa de noapte

Şedinţa se redeschide la orele 9 ¼.

D. *Jean Ghica*, în chestie prealabilă, cere să se propună cari articole să se amendeze şi cari să fie votate fără discuţiune.

Cum congresul a hotărât votarea pe articole, propunerea nu se mai discută.

Se dă citire art. 4—8 care tratează despre stagiu.

Se înscriu pentru discuţie la art. 5 d-nii: F. Ciorapciu şi Gheorghiu; la întreg capitalul d. Manole; la art. 7 domnii Buicliu şi Ciorapciu.

D. Manole (Brăila) susţine că la noi lipsind seminariile pedagogice pregătitóre, stagiarii apar puţin pregătiţi şi cum, actualminte, legea trebue să ţină samă de ceea ce este în present şi nu de legea franceză, cum s'a făcut în 1863—64 cînd s'a elaborat vechea lege a corpului.

D. Manole face istoricul legei austriace arătînd că ea cere stagiarilor o practică de trei ani şi osebit de aceasta, un examen de capacitate.

Propune ca legea să fie o garanţie ca tînărul licenţiat să se presinte pregătit pentru ramura avocăţească. Citează legea engleză, care cere un stagiu de 15 ani aceluia care voeşte să profeseze avocătura.

Este de părere ca stagiul să fie de 2 ani, cum arată şi proiectul, dar pentru ca să fie stabilit de barou pe lîngă un avocat bătrân şi să nu poată pleda de cât la judecătorii de pace.

Dl. *Petrescu*—Brăila, propune ca avocatul căruia i va fi încredinţat stagiarul să fi profesat macar 6 ani; să nu pledeze de cât la prima instanţă asistat de avocatul său, sau în baza unei procuri date de avocat sau de decan.

Propune, totodată, ca portăreii şi grefierii, după ce se vor înscrie în barou, să facă stagiu un an.

Dl. *Gheorghiu*, este de părere ca stagiarii să nu pledeze numai înaintea Casaţiei asistaţi de avocaţi, ca şi inaintea curţilor de apel. E de părere, în acelaşi timp, că nu se poate că stagiarii să fie numai de cît sub supravegherea unui avocat, căci se poate ca avocatul să fie întîmplător mai slab de cît stagiarul. Crede că, după terminarea stagiului, decanul să dea avocatului un certificat constătător de modul cum şi-a îndeplinit stagiul.

Dl. *Dimitriu-Păuşeşti*. Se exprimă contra părerei emise de dl. Gheorghiu.

Dl. *A. Buicliu*, crede că stagiul pentru avocaţi ie o nedreptate ce li se face, de oare ce ei pot fi magistraţi, imediat după terminarea studiilor.

Dl. *St. Georgescu* (Buzău) cere ca stagiul grefierilor de pe lîngă curtea de casaţie şi curţile de apel, să fie asimilat cu acel al magistraţilor şi numai grefierilor de pe lângă tribunale, să li se ceară un stagiu de un an, după înscrierea lor în barou.

D. *M. Antonescu* (Bucureşti) arată cît de importantă este chestiunea stagiului, fiind vorba de începutul carierei avocatului

Crede că această chestiune, ţinînd seamă de trecutul profesiunei de avocat, nu trebuie tratată cu mare severitate şi apoi nu se poate obliga pe avocaţi să aibă stagiari pe lîngă ei, de oare-ce unora nu li-ar conveni, ne-voind să aibă secretarî. Rămîne ca cel mai bun mijloc de instruire pentru stagiari înfiinţarea asistenţei judiciare, care, prin organizarea ei, nu esclude participarea avocaţilor bătrîni de la apărarea cauzelor săracilor.

In ce priveşte mijloacele de traiu ale stagiarilor, legea ne-putînd să creeze salariaţi în barou, n'am putea închipui un corectiv stagiului, de cît în acordarea unor premii celor cari se disting. Conferinţele, instituite de lege pentru stagiari, vor fi, nu teoretice, ci practice.

In Franţa restricţiunile, aduse exercitărei profesiunei de către stagiari, sînt aceleaşi ca cele din proiectul de faţă—şi nici o raţiune nu există ca noi să fim mai riguroşi. D. M. Antonescu este de părere să nu se mai ceară stagiu grefierilor şi ajutorilor lor, de oare-ce practica lor ie suficientă. Cît priveşte stagiarii actuali, ei vor fi supuşi cerinţelor legei, pentru restul timpului pînă la împlinirea stagiului.

Portăreii trebue să fie scutiţi de stagiu, căci, cu toate că nu fac o practică complectă, nu putem fi în contra-zicere cu legea de organizare a magistraturei, care consideră pe portărei ca făcând parte din magistratură.

D. *V. Filoti* (Buzău) ie contra asistărei stagiarului de către un avocat, chiar şi înaintea curţei de casaţie; din contra crede că avocatului stagiar să nu-i fie permis a pleda de cît înaintea primei instanţe şi depune un amendament în acest sens.

D. N. *Filoti* (Buzeu) se pronunţă contra stagiului.

D. decan P. *Zamfirescu*, ie de părere că, astfel cum ie redactat articolul din proect, el corespunde tuturor exigenţelor

Punîndu-se la vot propunerea d-lui V. Filotti, ca avocaţii să nu pledeze de cît la prima instanţă, după o vie discuţiune, este admisă de congres.

Se trece la discuţia capitolului III privitor la *tabloul de ordine*.

Dl. *A. Buicliu*, susţine că proiectul ar trebui să cuprindă, pe lîngă condiţiunile de capacitate şi condiţiuni de moralitate, cu privire la înscrierea în tabloul de ordine.

Crede că consiliul de disciplină să fie autorizat a refuza înscrierea în tablou, cînd ar lipsi acele condiţiuni de moralitate şi ca această decisiune a consiliului de disciplină să fie executorie, fără drept de apel.

Dl. *M. Antonescu*, ie contra dărei unor aşa mari puteri consiliului de disciplină şi crede că refuzatul să aibă dreptul de apel.

Dl. *P. Zamfirescu*, cere modificarea art. 12 în sensul ca, în cazul că un avocat ar cere transferarea sa de la un barou la altul, să nu mai fie nevoe să-şi producă actele, aşa că hotărîrea primului consiliu de înscriere să fie suficientă.

După o discuţie la care iau parte d-nii: Buicliu, Petrescu-Brăila şi alţii, propunerea d-lui P. Zamfirescu este respinsă.

Capitolul întreg se admite fără modificări.

Şedinţa se rădică la orele 12.30, anunţîndu-se cea viitoare pentru astă-zi, orele 9 jum., dimineaţa.

Ziarul *Patriotul* continuă a se ocupa de telegramele d-lui C. Popovici adresate direcţiunei ziarului nostru cu privire la articolele intitulate „Seniorul din Răcăciuni" şi intitulează aceste reclamaţiuni „Incidentul Lascar Antoniu şi C. Popovici.

Nu poate fi vorba, într'o chestie de polemică, de incident, de cât între autorul unui articol şi persoana vizată care s'ar fi simţit jignită.

Cum însă dl. Lascar Antoniu nu este autorul acelor articole ci dl. Artur Gorovei, nu poate exista incident între d-sa şi deputatul de Suceava.

Acest lucru îl va înţălege de sigur şi *Patriotul*.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

29

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Nu-mi pot explica această catastrofă; sunt şi eu înspăimîntat de această lovitură, căci nu cred în culpabilitatea amicului meu.

— Mulţumesc domnule...

— Aflînd această tristă veste, cel dintâi gînd al meu, fu să alerg la dv. spre a vă pune la dispoziţie serviciile şi activitatea mea.

— Mulţumesc.

— Ţineam mai ales a vă afirma, întru cît priveşte pe nenorocitul meu amic, că cred cu desăvîrşire în deplina ăa nevinovăţie.

— Mulţumesc înc'odată; da, aveţi dreptate, fiul meu este victima unei erori !..... un asasinat !.... furat !..... el Maxime.... asasin şi tâlhar !.... dar de unde.... asta e o închipuire ! Unde trebue să merg domnule, pentru a cere pe fiul meu şi de a spune celor care l'au arestat: „Voţi înşelat, domnilor, Maxim e nevinavat, daţi'l înapoi mamei sale !".

Nina era superbă de indignare şi frumuseţă şi Carol nu se putea opri de a admira această femee cu desevîrşire frumoasă. Ea îi respundea blînd:

— Nu se procedează ast-fel, d-nă, trebua mai întâi a ne supune deciziunilor justiţiei.

— Chiar dacă s'a făptuit o eroare?

— Chiar dacă un incent este arestat.

— Dar aceasta este infam! Nu trebue să se procedeze ast-fel, şi o mamă are tot-deanna dreptul să protesteze cînd fiul său este pe nedrept arestat.

— Aşa e şi Maxim nu e cel dintâi nevinovat de felul acesta.

Trebue să aşteptăm şi să venim în ajutorul justiţiei. căutînd alături de ea pe vinovat.

— Dar ce-i de făcut ?

— De aşteptat d-nă ?

— Cum de aşteptat ?

— Veţi vedea !

— Dar bine !

— Vă repet d-nă, aşteptaţi cu răbdare.

— Ţi-e uşor d-tale d-le, să vorbeşti aşa, dar ştii că o mamă n'are tot atîta răbdare, cît are ori şi cine, mai ales cînd e vorba de fiul ei.

— O ştiu foarte bine d-nă şi găsesc foarte naturală indignarea şi durerea ce resimţi cînd te gîndeşti la nedreptatea ce s'a făcut fiului d-tale; dar eşti mamă, eşti femee, şi prin aceste fapte te găseşti într'o situaţie care e foarte grea de studiat.

Din acest motiv am socotit necesar să mă pun la dispoziţia dv.

Eu sunt bărbat, cu alte cuvinte voi să înţeleg prin aceasta că am mai mult ca dv. obiceiul afacerilor şi de aceia îmi va fi mai uşor ca să îmbrăţoşez interesele dv.

Lăsaţi-mă deci să vă aduc sfaturile mele în această în aceste împrejurare.

— Da aveţi poate dreptate.

Dar în acest moment fiul meu e singur, abandonat, avînd nevoe de consolare, aşi vrea să-l văd. E un drept cnre de sigur nu se va refuza unei mame.

— Cred că nu.

— Mă veţi conduce acolo?

— Nu, lucrurile nu pot fi făcute atît de repede. Sunt oare-cari formalităţi de îndeplinit, oare-cari acte de făcut, şi nu se va putea atît de curînd.

In tot cazul, eu vă sfătuesc să mă lăsaţi pe mine să lucrez, să pregătesc în linişte întreaga situeţie, până cînd într'o bună zi voi veni la dv. să vă zic:

D-nă veniţi de vedeţi pe fiul dv !

— Voi putea oare ?

— Trevue; sunt regule la care ori-cine trebue să se supue — sunt regule cari despărţesc pe mamă de fiu.

— Vă repetat d-nă, lucrurile nu sunt atît de negre precum le vedeţi dv. şi de oare-ce nu puteţi înţelege oare-cari obiceiuri din lumea judecătorească, de aceia suferiţi atît.

Dar, mi-aţi acordat încrederea dv, lăsaţimă să lucrez până la sfîrşit.

Trebue cu ori ce preţ să urmaţi sfaturile mele.

Fie, suspină Nina, fără a voi să mai pronunţe alte vorbe.

Marchizul de Bonnenil se ridică şi închinîndu-se în faţa trumoasei Marion, sdrobită sub greutatea durei zise:

— Credeţi d-nă în întregul meu devotament. Din acest momen, toate actele vieţei mele vor fi consacrate cauzei fiului dv.

(Va urma)

Ultime informaţii

Epoca *de aseară făcînd distincţiune între banchetele ce se dădeau odinioară în onoarea miniştrilor Iaşului şi acel care ar fi avut loc Luni la hotel Trajan, releva superioritatea acestuia din urmă prin faptul că la dejunul de Luni au luat parte personaje politice ca d-nii Rudolf Suţu, Iancu Catargiu şi Dr. Socor.*

De astă dată suntem şi noi de acord cu cele susţinute de Epoca.

———

Numărul de astă-zi al ziarului Patria *cuprinde un prim articol iscălit de d. V. Arion şi prin care se afirmă că tratativele de concentrare s'au urmat direct între d. Gh. Gr. Cantacuzino şi d. P. P. Carp.*

Frumosul articol al d-lui Arion capătă o deosebită importanţă politică mai ales ales prin faptul că fruntaşul partidului, afirmă că tratativele au fost conduse de şeful guvernului şi constituie implicit o desminţire a aserţiunei minciunoase şi pătimaşe a Epocei *cum că d. Take Ionescu ar fi tratat, pe ascuns, cu unii fruntaşi junimişti.*

De alt-fel nu trebuia multă muncă pentru a învedera minciuna Epocei *dovedită de atîteaori că este canalul de scurgere a tuturor bîrfelilor şi calomniilor.*

———

Prevederile noastre par a se realiza. Chestiunea transferărei d-lui St. Longhinescu la catedra de drept roman din Capitală pare a fi rezolvită contrar dorinţelor colegiului Universitar de Iaşi.

Intr'adevăr în locul d-lui Burada care a demisionat din comisiune a fost numit Stefan Şendre şi lesne îşi poate ori-cine închipui că odată lucrările comisiunei terminate, ministrul va trebui să se pronunţe asupra rezultatului şi în acest caz nu va mai putea fi vorbă de vr'o transferare.

———

Diseară, are loc în sala mare a hotelului Traian banchetul pe care baroul din Iaşi îl dă în onoarea avocaţilor veniţi la congres.

Vor fi 70 tacămuri.

———

D. maior C. Vrabie, comandantul pieţei, a fost numit membru în comisiunea mixtă pentru stabilirea preţului rechiziţiilor.

———

Printre copiii din satul Cioara, s'o declarat scarlatină. In vederea acestei epidemii s'au instalat infirmerii provizorii în satul Cioara.

———

D. V. M. Jora va fi numit inspector comunal al plăşei Copou în locul decedatului Gh. Giurgeanu.

———

Astă-noapte un incendiu s'a declarat la casele cu No. 95 din str. Toma-Cozma.

———

Avocaţii, întruniţi în congres, au remis astă-zi următoarea telegramă M. S. Regelui :

Majestăţei Sale Regelui

Bucureşti

Advocaţii din ţară, întruniţi în primul lor congres, la Iaşi, ca să discute proiectul de lege atît de aşteptat pentru organizarea corpului de advocaţi, propus în adunarea deputaţilor, din iniţiativă parlamentară, în al 40-lea an de glorioasă domnie a Majestăţei-Voastre, prezintă omagiile lor respectuoase Majestăţei-Voastre, asigurînd'o de profunda lor recunoştinţă pentru solicitudinea ce în totdeauna a aratat profesiunei de advocat care contribue atît de mult la buna distribuire a justiţiei.

Să trăiască Majestatea-Voastră ! Să trăiască Majestatea Sa Regina ! Să trăiască familia Princiară.

Preşedintele Congresului
Decanul baroului din Iaşi
Pandele Zamfirescu

—

Neue freie Presse află că delegaţiunea consiliului comunal, care va înapoia vizita doctorului Lueger, va sta 7 zile la Viena şi va fi obiectul celei mai cordiale atenţiuni.

La operă se va da o reprezentaţie de gală în onoarea oaspeţilor bucureşteni.

—

Ziarul «conservator" care a propus disolvarea camerei a şi revenit asupra aceatei „idei" argumentând că-a „enunciat-o" numai numai spre „ventilare".

Ce plăteşti cînd confunzi Camera romînească cu o Scupcină oare-care !

—

Din eroare, darea de samă despre lucrările şi descoperirile noi ale d-lui dr. P. Macarovici din Iaşi, cu privire la arta dentară, şi apărută în unul din numerile ziarului nostru, a fost trecută sub rubrica *Tribuna liberă*, cîtă vreme cele relatate constitue fapte recunoscute şi verificate de marele congres dentar ţinut la Chicago în anul 1893 şi constatate aseminea de revista italiană *Odontoiatria* No. 9 din a. c. Lucrările le poate vedea fiecare la domiciliul d-lui dr. Pavel Macarovici. str. Albă No. 39.

—

D. Ştefan Şendrea a fost numit membru în comisiunea de examinare la catedra de drept roman a facultăţei din Bucureşti, în locul d-lui I. Burada, care a demisionat.

—

Medicul italian doctorul Buzzi, care cu prilejul masajelor ce făcea M. S. Regelui fusese lovit de un atac de apoplexie, a încetat din viaţă.

—

Reforma învăţămîntului superior

— Convorbire cu d. Paul Bujor —

Faptul relevat în numărul nostru de ieri, în mod incidental, despre necesitatea întroducerei unor condiţiuni serioase pentru admisibilitatea celor care voiesc să devie profesori Universitari, ie prea din cale afară de serios, pentru a nu reveni pe larg şi a inzista asupra relelor rezultate pe care le a dat actualul sistem al recrutărei personalului învăţămîntului superior.

Cîţi ignoranţi, cîţi dintre aceia care n'au nici calităţile de om de ştiinţă, nici pe acele de profesor, n'au străbătut în Universitate şi nu pretind ei a dicta astă-zi în învăţămînt şi a da directiva ştiinţifică şi intelectuală generaţiilor care trec prin Universitate.

Cînd un dovedit ignorant, un doctor în ştiinţi numit suplinitor şi dovedit incapabil, poate pretinde să fie numit profesor Universitar, cînd un candidat pentru o catedră de la şcolile secundare este respins în mod ruşinos, pentru ca apoi în baza lucrărilor să fie admis profesor Universitar şi pretins om de ştiinţă; ie cazul să te întrebi dacă acest sistem însamnă numai un mijloc defectuos sau mai curînd un adevărat pericol pentru şcoală.

Cazul ignoranţilor îndrăzneţi şi pretenţioşi, deopotrivă de insuficienţi la minte pe cît de gata sunt să facă platitudini puternicilor zilei spre a ajunge acolo unde cunoştinţele şi meritele nu-i pot împinge, ie destul de caracteristic pentru ca cei chemaţi a legifera sau a remedia să-l neglijeze şi să nu puie capăt sistemului nenorocit de astă-zi.

*

Aceste lucruri le spuneam d-lui Paul Bujor, decanul facultăţei de ştiinţi, pe care îl întîlnii în treacăt şi d-sa mi le-a confirmat în totul, subliniind cu fineţa-i obicinuită fapte noi şi caracteristice.

— E adevărat că actualul sistem de recrutare a dat rezultate defectuoase. Nu numai că influenţa puternicilor zilei a sporit şi a devenit decizivă, dar şi competiţiunele, pretenţiunele, au sporit în chip nepermis.

Şi cum să nu pretindă or-cine să ajungă la o situaţie, care însamnă mult în societate, cînd se cere atît de puţin şi cînd se parvine atît de uşor.

Am avut ocaziune, adaugă d-sa, să văz cum unii candidaţi prezentau ca titlu faptul că au luat premiul I în clasa IV-a gimnazială sau în clasa VII-a de liceu, sau să ceară să fie numiţi în baza unei lucrări care în definitiv, nu era de cît o plagiare a unei teze făcute de un absolvent al facultăţei de medicină pentru obţinerea titlului de doctor în medicină.

Işi poate ori cine închipui valoarea acelei lucrări cînd se ştie cît de puţină valoare ştiinţifică au aceste teze, care în cele mai multe cazuri sunt simple compilaţiuni, fapt care a făcut pe mulţi să ceară desfiinţarea lor.

— In astă privinţă cunosc şi eu un caz concret, adause autorul acestor rînduri. Un suplinitor la o catedră de la facultatea de medicină, a cerut apoi să fie numit agregat pe baza mai multor lucrări între care figura şi o teză de doctorat, pe care un elev al făcultăţei de medicină o făcuse sub supravegherea suplinitorului. Atât de mare era valoarea lucrărei, în cît comisiunea care decerne titlul de doctor, foarte puţin pretenţioasă întru cît consideră teza ca o simplă formalitate, nu i-a dat de cît nota şase.

D. Bujor confirmă spusele în chestiune.

*

Dar chestiunea e prea interesantă şi e nevoie de o documentare cît mai bogată în fapte precise.

Lucrul acesta ne propunem şi noi să'l facem şi procedînd ast-fel avem convingerea că facem o operă bună şi care va servi celor chemaţi a se pronunţa asupra reformei propuse de d. Disescu.

—

CONGRESUL AVOCAŢILOR

Sedinţa de astăzi

Se discută capitolul IV din din lege

Dl. avocat *Ciorapciu* susţine că trebue împiedicat pe ori-ce alte persoane de cât pe avocaţi de a represinta pe părţi.

Dl. avocat *A. Dabija* cere ca onorariile să fie urmărite pe calea legei de urmărire.

Dl, avocat *Petrescu* (Brăila) cere a se fixa prin lege dreptul exclusiv pentru avocaţi de a pleda înaintea tuturor instanţelor nu numai judecătoreşti, dar şi administrative şi financiare.

Mai propune ca toate actele prevăzute de legea autenticelor să fie contrasemnate de avocaţi.

In privinţa onorariilor, cererile să se judece de consiliile de disciplină, cu apel la tribunal sau la curte, după valoare. Pledează pentru demnitatea corpului şi cere să se creeze delictul de ultraj contra celor ce ating demnitatea avocaţilor.

Dl. avocat *Fpure* (R. Vîlcea) cere ca onorarul să fie fixat de tribunal, prin hotărîrea tribunalului.

Dl. avocat *Manole* (Brăila)—Cere să se fixeze un quantum fix la care avocatul să aibă drept ca onorar. In această privinţă cere să se aplice unele dispoziţii bune din regulam. organic.

Dl. avocat *Filoti* (Buzău) arată nepotrivirea din art. 15, după care s'ar părea că şi stagiarii ar avea dreptul să pledeze înaintea tuturor instanţelor. Susţine în legătură cu această chestie că legea actuală nu atinge drepturile cîştigate de stagiarii actuali. Cu privire la art. 16 observă că trebue întinsă obligaţia avocaţilor de a semna cererile nu numai înaintea tribunalului, dar şi înaintea tuturor instanţelor judecătoreşti.

Dl. *decan Antonescu*, explică motivele proiectului asupra punctelor puse in discuţie. Se ridică în contra celor prepuse pe motiv că tranziţia ar fi prea bruscă, şi ar tinde la crearea unui adevărat monopol în favoarea avocaţilor. D-sa nu e de părere de a admite garanţiile exerciţiului misiunei de avocat, in crearea delictului de ultraj propus de d. Petrescu.

Se citeşte un amendament, prin care se propune ca actualii stagiari să rămîe sub imperiul legei vechi.

Dl. *decan Antonescu* e contra votărei amendamentului.

Amendamentul se respinge.

Se admite ca numai avocaţii să pledeze înaintea tuturor instanţelor financiare, administrative şi militare, cum şi tribunalele arbitrale de pe lîngă camerile de comerţ.

Se retrag cîte-va alte amendamente.

Se votează capitolul întreg.

Sedinţa se rîdică la ora 12. Continuarea la ora 2.

*

In şedinţa de după amează se ia în discuţie capitolul V din proectul în chestiune, privitor la samsarii de advocaţi.

Şedinţa continuă.

———

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 29 Decembrie

Inaintări în armată

Bucureşti.— Iată principalele înaintări ce vor fi făcute în armată pe ziua de 1 Ianuar.

In cavalerie, la gradul de colonel d. lt.-colonel N. Berescu, comandantul reg. 9 calaraşi, în acelaş regim.

La gradul de lt.-colonel, maiorul N. Bottea din reg. 8 calaraşi, în acelaş regiment.

La gradul de maior, căpitanii: Gaicu, din divizia VI în reg. 2 calaraşi şi Marini Corneliu din regim. I roşiori în regim. 8 calaraşi.

In artilerie : căpitanul Drăguţescu Sion din regim. 10 artilerie în reg. 5 artilerie.

Deraiare

Bucureşti.—Trenul de persoane de Constanţa, care intră în gara Bucureşti la orele 9·55 seara, a sosit ieri cu o întîrziere de 6 ore, în urma unei deraieri ce-a avut loc în staţia Ghimpaţi. In acea staţie trebuia să se încrucişeze cu un tren care venea din Bucureşti.

Primul tren se afla pe linia I şi al doilea pe lina II. In acelaşi timp, însă, intră în staţie un tren special de petroleu şi cum din cauza zăpezei limba macazului nu era destul de bine prinsă, maşina de la trenul de marfă a deraiat pe linia I şi vagoanele pe linia II, distrugînd, cu desevărşire, linia.

Nici un accident de persoană.

Sondă arsă

Bucureşti.— *Din Buştenari vine veste că a ars o sondă aparţinând societăţei Traian.*

Nu este de înregistrat nici un accident de persoane.

Congresul Invăţătorilor

Focşani.—Şedinţa de după amează din prima zi a fost ocupată cu ehestiunile care au format obiectul discuţiunilor de dimineaţă.

Congresul aclamă pe dl. Gh. Ghibănescu care arată utilitatea congreselor învăţătorilor din punct de vedere al comunicărei şi împărtăşirei vederilor economice, sociale şi pentru stabilirea unui acord cu privire la tehnica internă şcolară.

Atingînd chestiunea situaţiunei materiale, arată cum cercurile diriguitoare sunt animate de cele mai bune sentimente faţă de învăţători.

Seara a avut loc o şedinţă intimă, în care s'a discutat propuneree pentru modificarea a trei articole din statute, care a provocat lungi discuţii, mai ales în chestiunea privitoare la contopirea ziarelor învăţătoreşti.

Ziua a doua.—Şedinţa de dimineaţă este prezidată de d. Gh. Ghibănescu, membru onorific al *Revistei învăţăturei poporului.* :

Doi învăţători dau cetire unor memorii asupra stărei materiale a învăţătorilor. In memoriu se cere sporirea salarului la 130 lei lunar ; terenuri pentru clădiri şcolare ; plata orelor de suplinire de către stat ; reducerea cu 50 la sută pe C. F. R. ; crearea unui sanatoriu didactic ; subvenţiile ce le dau comunele să fie vărsate la casa şcoalelor.

In şedinţa de după amează se discută aceiaşi chestiune.

Se dau cetire telegramelor de respuns ale M. S. Regelui şi ministrului Disescu.

Un grup de învăţători cotizîndu-se au făcut ca d. Iorga să vie mîine aci şi să ţie o conferinţă învăţătorilor.

———

Pobedonosczew pe moarte

Petersburg.— *Pobedonosczew, procurorul general al Sinodului rus, e pe moarte.*

Conducătorul de fapt al reacţiunei ruse este grav bolnav de pneumonie, iar corpul este foarte slăbit.

Bolnavul a perdut cunoştiinţa.

—

Amănunte în privinţa unui atentat

Viena.— *Din Petersburg se anunţă că poliţia explică că atentatul contra generalului Pawlov a fost cu putinţă din cauza că în timpul sărbătorilor paza a fost cu mult mai slabă.*

După ce atentatorul a tras primul foc de revolver, generalul Pawlov a scos revolverul la rândul său, revolver care a şi fost găsit lîngă dînsul.

Asasinul în timpul fugei a avut timpul să încarce de două ori revolverul. Cînd a voit să încarce pentru a treia oară a fost prins.

La poliţie atentatorul a declarat :

— Ceea ce s'a întîmplat trebuia să se întîmple şi ceea ce am făcut trebuia făcut. Restul să-l cerceteze poliţia.

Tribunalul marţial s'a constituit astă-zi şi atentatorul a fost condamnat la moarte. Sentinţa va fi executată mîine.

Accident la o fabrică

Milano.—La Montagnano, lîngă Padua, a exploadat un gazometru de la o fabrică din localitate.

Trei lucrători au fost ucişi şi 40 lucrători au fost grav răniţi.

Foametea in Rusia

Petersburg.—Din toate părţile Rusiei vin ştiri groaznice despre foamete.

In împrejurimile ţinutului Baku, una mie de persoane au murit literalmente de foame.

Noi atentate in Rusia

Petersburg.—Ţarul a chemat de urgenţă pe primul ministru Solipyn la palat.

Chemarea aceasta grăbită este pusă în legătură cu noile atentate ce se anunţă din toate părţile Rusiei.

Aşa la Lodz a fost ucis colonelul Cadico, cu un foc de revolver.

La Arhanghel un atentat a fost comis asupra unei ducere, care patronează un gimnaziu de fete din acea localitate.

Noul Şah al Persiei

Teheran.—Noul şah al Persiei, Mahomed Ali Mirza, a adresat poporului o proclamaţiune care a făcut o foarte bună impresie.

Despre noul şah se spune că ar fi foarte risipitor şi că i-ar plăcea foarte mult sporturile europeneşti.

Mai tîrziu şahul va face o călătorie prin Europa, dar până atunci nu va lua nici o măsură ca să însemne un act decisiv într'o chestie de politică internă sau externă.

Pretenţiuni la tron

Teheran. — Se anunţă că al treilea fiu al decedatului suveran al Persiei manifestă pretenţiuni la tron.

El ar avea la dispoziţia sa o armată bine organizată compusă din zece mii de oameni.

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— 6, Strada Unirei —
Ore de consult : 4—7 p. m.

REGATUL ROMANIEI

Primăria Comunei Iaşi

Licitaţie pentru lucrările de alimentare cu apă şi de canalizare a oraşului.

In baza votului consiliului comunal din 18 Decembrie 1906, prin care nu s'a aprobat rezultatul licitaţiei a doua ce a avut loc în 14|27 Noembrie 1906, se publică o nouă licitaţie pentru ziua de 27 Ianuar|5 Februarie 1907, cu privire la executarea lucrărilor de alimentarea oraşului Iaşi cu apă de la Timişeşti şi pentru canalisarea Oraşului cu sistemul „tot la canal".

Licitaţia va avea loc prin oferte închise scrise în limba română ce se vor primi la Primăria Comunei Iaşi în ziua sus arătată pînă la oara 6 p. m,

După această oară nu se mai primeşte nici o ofertă sau supra-ofertă.

Lucrările constau din :

1) *Pentru alimentarea cu apă* : lucrări de terasamente, de beton şi de zidărie, cu toate accesoriile lor pentru captarea apei subterane (prin galerie) la Timişeşti, furnizarea şi aşezarea tuburilor metalice pentru conducte de aducere de la Timişeşti la Iaşi, — precum şi instalaţiile mecanice pentru rezervoriile de apă da la Brăeşti şi Iaşi, de asemenea furnizarea şi aşezarea conductelor de distribuţiune în oraş.

2) *Pentru canalizare :* lucrările şi aprovizionările materialelor necesare pentru canalizarea stradelor ; lucrări de rectificare a râului Bahlui precum şi instalaţia pentru operaţiunea biologică a apelor de canale.

Valoarea totală a ambelor lucrări întrece suma de 10 milioane lei. Exproprierile nu privesc pe antreprenor.

Plata se va face de comana Iaşi în numerar în monedă prin acompturi lunare asupra materialelor aprovizionate şi asupra lucrărilor efectuate.

Pentru achitarea tuturor lucrărilor şi cheltuelilor Comuna Iaşi dispune de banii necesari realizaţi anume prin un împrumut de 13,5 milioane lei.

Odată cu depunerea ofertei concurentul va depune o garanţie provizorie de 400000 lei în numerar sau în efecte de ale Statului român, sau efecte de ale comunei Iaşi.

Se admit oferte numai pentru ambele lucrări de-o-dată (alimentarea cu apă şi canalizarea) iar concurentul trebue se specifice în oferta sa aparte rabatul asupra preţurilor unitare ale proectului pentru lucrările de alimentare cu apă şi aparte asupra preţurilor unitare ale proiectului pentru canalizare de „Tot la canal".

Nu vor fi admişi la licitaţie de cît acei ce vor dovedi cu certificate autentice că au executat **in calitate de intreprinzător** lucrări similare sau de artă de o mare importanţă în mod conştiincios şi satisfăcător.

Certificatele se depun cu cinci zile înainte de termenul licitaţiei la Primărie ; iar Primăria îşi rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor şi de a hotărâ care concurenţi vor fi admişi la licitaţiune.

Cu incepere de la 15=28 Ianuarie planurile şi caietele de sarcini vor fi la disposiţia concurenţilor,—până la acea dată, pentru ori ce informaţiuni să se adreseze la Primărie la Inspectorul General însărcinat cu direcţiunea lucrărilor.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului român sunt aplicabile acestei licitaţie.

Comuna îşi reservă dreptul, ca până în 10 zile de la data licitaţiei să se pronunţe asupra ofertelor care rămân valabile până atunci.

Primar **Gh. Lascar**

p. Secretar *Hugo Hahn*

No. 24433
1906 Decembrie 22

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24
furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Vineri 29 Decembrie 1906

MARE SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta"

LOIZA

DRAMA IN VERSURI DE

Carmen Sylva

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

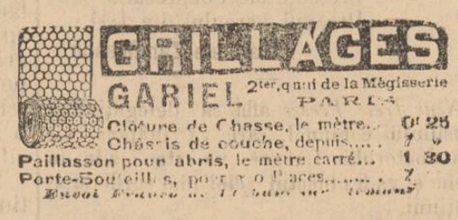

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rind in pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 30 „

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV. -No. 37.—Duminică 31 Decembrie 1906

UN BILANȚ

De *doi* ani de zile stă la putere partidul conservator de supt șefia d-lui Gh. Gr. Cantacuzino. In exterior aparatul politic se prezintă același, cu două mici remanieri, prin eșirea din minister a d-lor A. A. Badareu și M. Vlădescu și intrarea în guvern a d-lor D. A. Greceanu și C. Disescu. Tot în formă exterioară Iașii sunt reprezentați în actualul guvern prin dl. D. Greceanu, cum înainte era prim dl. A. A. Badareu.

Se împlinește însă anul, de cînd viața internă a partidului conservator local a început a fi agitată, din motive care trec adesa peste pragul îngust al cetății Iașilor.

E bine a lega aceste fapte și a scoate din ele învățămintele necesare.

Spre anul nou 1906, ziarul „Evenimentul“ făcînd bilanțul anului întâiu de putere al partidului conservator, credea de cuviință ca prin pana fostului său director, să iasă la luptă contra întregului partid conservator și în special contra fruntașului nostru dl. A. A. Badareu, atunci ministru de justiție.

Această eșire inopinată a directorului „Evenimentului“ s'a crezut a fi datorită firei lui *impulsive* și unor motive de ordin personal, ce priveau primăria Iașilor.—De fapt însă, țesetura politică a acestei eșiri pe teren a fost alta, și imediat ce partidul întreg, prin comitetul său executiv, a căutat să ia măsuri contra ziarului, care păcătuise așa de adînc prin atitudinea sa, departe de a ajunge la un rost, s'a lovit de greutatea că de la centru 2 miniștri s'au pus de-a curmezișul, că nu partidul conservator de la Iași, nici comitetul executiv ieșan, au precăderea de a se formaliza de atitudinea ziarului local, ci cei de la centru, căci numai *cine plătește are dreptul de control.*

Și era un lucru insolit ca moravuri politice, ca un ziar de partid, care avea legături *morale* și *materiale* cu clubul partidului, din a cărui sîn unul din vice-președinți era și ministru, să nu poată avea nici un control asupra ziarului său, pentru că.... pentru că centrul credea de cuviință că se poate ataca pe față un consilier al tronului în chiar gazeta clubului, din care face parte, cu aprobarea, dar tacită, a celor de la centru, mai ales că al doilea vice-președinte era în *viaggio*, iar președintele cu atitudinea lui hotărîtă pentru partid a rămas neascultat.

In ce scop credea centrul că prin o aseminea tactică poate dirigui acțiunea politică conservatoare de la Iași, răstimpul unui an stă dovadă. Și iată de ce zic eu că eșirea inopinată pentru mulți a fostului director al Evenimentului, era prima verigă dintr'un șir lung de măsuri politice, chemate a tulbura atmosfera liniștită a partidului conservator din Iași, și cei mai aproape de carul politic, simțeau deja că se ferbe ceva la București, în ceia ce privește diriguirea politică de la Iași.

E un lucru evident pentru toți că în mișcarea politică a partidului conservator, Iașii căpătase acel ascedent, că în cei 4 ani de opoziție s'a dat toată atențiunea mișcării conservatoare de la Iași. Aici s'a organizat întâiu partidul după votul de la 12 Februarie 1901, aici s'au cetit cele 2 programe, nu atît ca răsunet imitativ al partidului liberal, ci ca atențiune dată Iașilor pentru organizarea model dată partidului conservator local. Rezultatele electorale favorabile nouă atît la județ, cît și mai de demult cînd cu reușita d-lui General Gh. Manu, arătau că la Iași partidul conservator se încetățenise și deci cu drept cuvînt era, ca centrul să-i dea toată atențiunea, să-i revendice toate pretențiile.

Și în adevăr nici odată Iașii n'au fost mai mult luați în samă în satisfacerea intereselor sale culturale și economice, ca supt actualul guvern conservator. Intregirea Universității, desvoltarea economică a Iașilor, au fost rînd pe rînd îndeplinite și anul 1907 va vedea începute lucrările pentru aducerea apei la Iași.

Și cum s'au făcut toate acestea? Prin acțiune plecată din inimă, prin muncă cinstită pusă în cauza conservatoare, prin *unirea tuturor forțelor conservatoare*, mai ales cît partidul și clubul își are ca președinte pe Gr. Cogălniceanu. Cel însă care a condus lupta, cel care a sporit rîndurile partizanilor, cel care a repurtat victoriile cultivînd alegătorii de aproape, a fost fruntașul nostru dl. A. A. Badareu.

Nu e lucru de merit sau de ajuns. Dacă unii au cultivat în specie un colegiu, dacă au întrecut chiar cu ceva voturi la alt colegiu, Bădărău era la el acasă în ori ce colegiu, și chiar la colegiul al II a dat dovada simpatiilor ce cîștigase în toate rîndurile conservatoare, din orașul și județul Iași, când cu alegerea d-lui C. Stere.

Datorite acestor calități politice, Bădărău și-a făcut loc de la inceput pe banca ministerială, unde cu *demnitate și competință complectă* a condus departamentul justiției 17 luni. *Rari miniștri de justiție au înscris la activul lor o activitate mai rodnică într'un răstimp atît de scurt.*; și nu noi vom exagera meritele omului, despre care întreg partidul are deplină convingere! Bădărău a atins mai toate chestiunile de technică juridică și de organizare administrativă în ramul departamentului său; care a dat dovada talentului său și ca parlamentar și când succesul i-a fost mai deplin și simpatia mai larg arătată, a crezut că e momentul de a se retrage, făcând loc d-lui D. A. Greceanu, actualul ministru de justiție.

In discursul său program, d. Bădărău a arătat că în ceia ce privește ministeriatul său s'a achitat peste plin față cu programul partidului conservator, lăsînd încă în studiul comisiunilor o sumă de alte legi și măsuri menite a spori acțiunea politică a partidului conservator.

Cu toate acestea aci la Iași se caută a se știrbi din autoritatea politică a lui Bădărău, dovadă întreaga *atingere a Iașilor cu ministerul de interne*, de unde se plănuește un nou sistem de *clasificare politică.*

Se credea, *la interne*, că prea mult a eșit Bădărău din sfera Iașilor, și că prea are atingeri multe cu Moldova, pentru a ne explica rostul tacticei de a tăia încetul cu încetul aceste atingeri. Și cercul îngust al rostului politicei *internelor* a avut de țintă această știrbire, și cărui alt motiv datorim noi acea eșire pe teren a presei *cumpărate* de partid, care a doua zi după eșirea unui ministru de pe banca ministerială, să-l urmărească cu invectivele ca și cea mai de urmă presă de opoziție? Ce urmăriau domnișorii anonimi de la ziarele cumpărate și vîndute, dacă nu știrbirea politică a omului care să ridicase atît de sus?

Ce mare nedreptate se comitea cu aceasta? Tot deauna un *homo novus* stîrnește în jurul său critici și răutăți! Și alții în categoria d-lui Bădărău au avut a suferi de *presa rea*, dar au avut în schimb pavăza caldă a șefului, lucru care n'a avut'o dînsul! Și a luptat și a răbdat mai mult de cît poate răbda un simplu muritor! Și în ce scop?—Pentru că mizeriile trec cu vremea și la urma urmei tot acțiunea dreaptă și cumpănită rămâne biruitoare.

In acțiunea sa politică ieșană, *Bădărău a fost nestrămutat partizanul acțiunei unite și înțelese a diriguitorilor acestei politice.* Toți acei care s'au crezut atinși în amorul lor propriu, sau s'au văzut preferați de alții, nu și-au dat seamă că era urmarea unei prealabile înțelegeri, unde nici o preocupare personală nu cîntărea, ci numai cea obștească politică.

Dar tocmai din această tactică *impecabilă* politică s'a tras brazda știrbirei, și toți cei răciți sau desamăgiți au crezut că pot forma chiagul partidului conservator adulând valorile personale și morale în loc de a ținea seamă de partid. Cu aceasta ni se adevereşte o adîncă observare filosofică, aplicabilă și în politică: *ori ce sistem cuprinde în sine germenele caducității sale.*

Bădărău a exagerat sistema sa politică, și cei ce nu s'au putut rîdica până la el să'l înțeleagă, au crezut că pot rămînea cu teoria valorilor personale, nesocotind partidul.

Un an de zile ziarul *Evenimentul* a mers în conflict cu partidul local, mai ales că și de la centru s'a crezut că se poate îndruma spiritul partidului conservator ieșan pe calea greșită pe care apucase.

Nu de puține ori s'a pus pe tapet chestiunea stabilirei armoniei între partid și ziarul seu, revendicînd pentru partid dreptul de proprietate asupra gazetei, și preferindu-se a se menținea starea anarhică de lucruri, nu e de mirare dacă anul 1907 vede în ziaristica Ieșană două gazete conservatoare urmarea neapărată a atingerii *intereselor* în politica conservatoare de la Iași.

Romînul are o vorbă: cine samănă vînt, culege furtună; pe calea pe care s'a apucat cu directiva de la interne, nu Iașii vor fi aceia, care vor da credit până la urmă.

Suntem pe pragul unor evenimente nuoi, care nu vor surprinde pe nimeni, date fiind premisele desfășurate în cursul anului 1906 și cunoscînd factorii chemați a rezolva prin acțiunea lor, rostul unitar al politicei conservatoare de la Iași.

Gh. Ghibănescu.

Cursul de la Sorbona al d-nului A. D. Xenopol

Sub No. 27110 d. A. D. Xenopol a primit asară de la d. A. Croiset, decanul facultății de litere din Paris, următoarea telegramă:

Xenopol recteur Iassy

Roumanie

Vote favorable unanime

CROISET

Aceasta însamnă că Consiliul cel mare al Universității din Paris în număr de aproape 200 profesori, au admis în *unanimitate* propunerea făcută de d. Decan al facultății de litere de la Sorbona ca ilustrul nostru prieten să țină la Universitatea din Paris, șirul său de lecțiuni asupra *teoriei istoriei.*

Nu avem nevoe credem, de a arăta însemnătatea acestui mare fapt științific pentru țara noastră îndeobște și în deosebi pentru Iașul nostru și pentru Universitatea lui.

Rezultatul este cu atât mai strălucit, cu cât a fost obținut fără ca d. Xenopol să fie față la Paris, de oare-ce a fost impedicat de a pleca la timp, din cauză de boală, și că d-sa a fost primit numai pe baza scrierilor și a renumelui de care se bucură.

IN CARNET

Numărul de astăzi poartă data ultimei zile a anului 1906. Se inchee anul calanderistic, care nu poate avea nici o influență asupra mersului inainte al lucrurilor.

Dar fiind-că schimbarea de an aduce după ea obiceiul de a face statistica anului ce s'a decurs, profităm de acest moment spre a insemna, nu fapte petrecute în toată decurgerea lui 1906, ci unele evenimente din zilele de pe urma.

S'a zis despre un fruntaș al partidului conservator, cu activitatea și energia căruia s'a mîndrit, în opoziție, întreg partidul conservator, că s'a hotărît să primească o prefectură.

Acest fruntaș ie d. P. Brătășeanu. S'a zis despre d. V. Ionescu, deputat, directorul unui ziar, care, tot în opoziție, a fost inspirat de un actual ministru, al cărui nume, însă, nu e același cu al directorului „Acțiunei Conservatoare“—s'a zis că a fost însărcinat de fratele seu, ministrul de finanțe, să plece la Bruxelles ca să asiste la topirea monedelor de nikel negăurite.

S'a zis despre d. Take Ionescu că nu faptul că este o ilustrație a țărei a făcut pe împăratul Germaniei să-l distingă, dar că Wilhelm II a fost inspirat la aceasta de finanța germană pe care actualul ministru al finanțelor o proteje.

Toate acestea n'au fost afirmate, nici de ziarele colectiviste, nici de cel junimist, ci numai reproduse de acestea cu cuvenitele litere grase și cuvenitul alai.

N'au fost afirmate, iarăși, de cît după închiderea parlamentului. Cînd parlamentul se va redeschide, d. Brătășianu va redeveni simpaticul Păvlică; topitul Victor Ionescu va redeveni energicul ziarist.

Iar la prima ocazie, în tunetele de aplauze ale Camerei, se va vorbi despre succesul de la Berlin al domnului T. Ionescu.

Și atunci ziarele colectiviste și ziarul junimist, vor așeza, tot cu litere grase, tot cu alaiu, pe două coloane, minunea parlamentului inchis și minunea parlamentului deschis.

Iar noi, amatori de curiosități, am scris la carnet în trecut și vom scrie și in viitor.

CATE-VA NOTE

Ziarele din București au păcălit pe cititorii lor luînd o zi din Decembrie drept 1 April.

Ziarele acestea au publicat bogate dări de seamă asupra unui „banchet“ ce s'ar fi dat la Iași în onoarea d-lui ministru al justiției; au publicat discursurile ce s'ar fi ținut cu acel prilej; au declarat că la acel banchet s'ar fi proclamat un nou șef al partidului conservator din Iași și că s'ar fi anunțat intrarea în cabinet al unui nou ministru.

Vine, însă, ziarul d-lui ministru al justiției și demaschează invenția gazetelor din Capitală. N'a fost banchet, n'a fost dejun, ci o simplă agapă. Nici macar agapa aceasta n'a fost dată special în onoarea domnului ministru al justiției, ci ea a coincidat numai cu presența d-sale în Iași.

Decapitare de șef și numire de ministru, n'a avut loc la agapă.

Toate teribilele discursuri enumerate de ziarele bucureștene, ziarul ieșean le reduce la 2 toasturi: unul rîdicat de un domn I. Catargiu și altul al d-lui ministru, care a zis că viața unui om politic trebue să fie limpede ca cristalul.

Iată la ce se reduce romanul publicat de ziarele bucureștene.

OAMENI ȘI LUCRURI

REVELION!

Nu știu prin ce cuvînt va fi înlocuit cîndva termenul acesta tecnic, de importațiune străină, dar care s'a înfipt cu atita putere și cu atîta înțeles în graiul nostru zilnic și pe care-l repetă cu atîta suggestivă plăcere toată lumea de cîteori ne aflăm pe pragul unui an nou; mărturisesc că nici nu mă preocupă această problemă filologică,—dar prooroc esc că mulți, mulți ani încă se va rosti tot cu aceiași mulțumire sufletească vorba aceasta încîntătoare, bogată, emoționantă pentru mulți: *revelion*!

Serbătorile religioase au dezavantagiul de a fi legate neaparat de o sumă de datorii impuse de credință, de evlavie, de frica pedepselor sau răzbunărilor cerești. Aceasta împuținează pentru mulți cătimea plăcerilor și micșurează intensitatea lor. Revelionul însă venind după marile zile de smerenie ale Crăciunului și corespunzînd cu frumoasa dată istorică și pur tradițională a anului nou—în afară de serbătoarea religioasă și data convențională a Sfîntului Vasile—însamnă momentul cel mai aducător de veselie și cel mai fecund în datine îmbucurătoare. De sigur că din aceleași motive e recunoscut ca cel mai nemerit prilej de dărnicie și de bună veselie și de aci îndatorirea obștească de a fi generos, sămănător de daruri și primitor de urări, cu simțirea și cu mîna larg deschise către acei lipsiți, către cei dezmoșteniți; ba este singura dată cînd sărăcia nu mai este rușinoasă, cînd pomana e firească oarecum, ridicată la rangul unui....bir social,—adevăratul triumf al simțămîntului democratic și al instinctului de egalitate și de frăție între bogați și saraci....

Ah! sàracii!... E drept că gîndul la ei cam inspiră neliniște și revelionul celor avuți trezește oarecum imaginea celor nevoiași cari nu sărbătoresc revelionul, schimbarea anului—căci nu aduce nici o schimbare spre bine a stării lor.

A ajuns mai mult decît banală în literatura universală icoana copilului sărac, alăturată de a copilului bogat copleșit de daruri, de dragoste și de lumină. De la Dostoyewski încoace, mai cu seamă, imaginea aceasta e clasică. Dar trebuie recunoscut că la rîndul lor săracii nu profită de nici o serbătoare mai mult ca de revelion, că nici-odată pungile celor înstăriți nu se dezleagă mai ușor pentru dînșii. Poate chiar faptul acesta, amintirea că ne-am făcut pînă la un punct datoria față de cei cu totul lipsiți dă sufletelor noastre acea mulțumire și vioiciune care le îngăduie să se bucure în toată plinătatea de marea și luminoasa serbătoare profană a tuturor națiuniler: *revelionul.*

Rodion

Poiezia anului nou

Simțire și literatură—Versul de ocazie— Bucurie și intristare—Revilion in apus, anul nou in Orient—Vae soli!—Amintiri — Anul nou intre ghețari.

Despre caracterul serbării de revelion și a trecerei dintr'un an în celălalt se fac oare-cari reflecții în altă rubrică a numărului de față. Aici am vrea să stăruim puțin asupra caracterului *literar* pe care-l are această zi, ca nici o altă dată a anului.

Incepînd cu numerele festive ale ziarelor și sfîrșind cu neumăratele dedicații ocazionale, peste tot are cuvîntul poiezia; versul iea locul prozei și cu toții ne vom trezi încă odată, de anul nou, înecați de un morman de foi volante, închinări, — literatură într'un cuvînt!

*

S'ar părea că sentimentul puternic și firesc născut în sufletul fie-căruia odată cu amintirea că a mai trecut încă un an din viață, că a scoborît încă o treaptă pe scara ce duce spre sfîrșit, umple simțirea de acea dispoziție lirică, născătoare de cîntece, de versuri; o nostalgie fără pereche pătrunde adîncimea firei în fața convingerei că o pierdere ireparabilă s'a întâmplat, — pierderea unui an din scurtul timp ce ne este dat să trăim.

Iar ca o reacțiune naturală la profundul regret, se naște și expansiunea de bucurie în fața noului an care vine, ca o manifestare a dorinței de a trăi, ca o bucurie față de *începutul* vieței, — asămănătoare cu veselia ce predomină la nașterea unei flințe nouă, unei noue vețiu netrăită încă.

Apoi este universalitatea serbătoarei care adaogă de asemenea la măreția și sinceritatea ei.

In adevăr nu numai Europa creștină dar și cel mai îndepărtat orient, leagănul Buddhismului serios și meditativ serbătorește și încă cu un elan ueînchipuit mai mare această ocaziune solemnă,—a reînnoirei de an. Am citit in această privință suggestive amănunte, de pildă:

Cu două sau trei zile înainte de ziua anului nou pretutindene se grijește, cu cea mai mare luare aminte.

Operația buretelui este intre cele d'intâiu pentru a se spăla pereții de painjeniș — ceea ce nu-i lucru ușor, pre cît se pare... Apoi începe opera de împodobire a locuinței pe dinlăuntru și pe din afară. Bande lungi de hârtie roșie, acoperite de maxime și sentințe sunt lipite pe pareți. Dar o grijă deosebită se pune în impodobirea altarului părințesc cari se află in casa ori-cărui chinez. Parfumuri și mirodenii abundă și o adevărată bieție impregnează atmosfera cu un miros pătrunzător; bastonașe aromitoare așezate în vase alternează cu flori încîntătoare, iar casa toată se umple de animale simbolice și daruri primite sau cari vor fi împărțite zeilor și oamenilor.

Dinaintea fiecării case se cercuește un loc întins unde șeful familiei trage cu crida un număr de semne misterioase care vor împiedeca duhurile răle să pătrundă în casă.

In sfîrșit ziua cea mare soseste. In ajun nu s'a culcat nimeni și la miezul nopții, mii și mii de tunuri anunță minuta în care se topește anul trecut în vremea viitoare. Serbătoarea începe.

După un sacrificiu solemn făcut strămunilor al căror cult e păzit pretutindenea cu sfințenie, cei de față se felicitează, schimbă urări între dînșii și se strîng în brațe; apoi vine rîndul vizitelor la rude și vecini cu care se schimbă cărți de vizită mari, enorme și roșii precum și bomboane, daruri etc.

Datoriile acestoa de politeță odată sfîrșite fie-care își pune costumul de mare ceremonie. Masa pornește; și oamenii aceștia—locuitori ai imperiului ceresc— atît de cumpătați și de pașuici se dedau la niște ospețe fenomenale și la petreceri nebune, care țin toată noaptea pînă'n zori de ziuă.

Aceasta încă nu e tot. Mai sunt chefurile monstre în afară de case, pe uliți, prin cafenele, circiume, teatre. Și serbările durează pînă la... șase săptămîni!

*

Serbarea anului nou este o apoteoză a sociabilității. Nici-odată mai mult ca atunci nu simțim marea trebuință psihică de a nu fi stingheri, de a ne găsi în tovărășia plăcută a altora și se poate afirma cu siguranță că nici-odată nu se manifestă cu atîta tărie spiritul de frăție, de solidaritate, de comunism și de afabilitate ca de revelion, de anul nou. Și vai de cel singuratic, de acel pe care îm-

prejurările sau temperamuntul îl ţine izolat!

De două ori am resimţit tristeţa acestei singurătăţi şi întipărirea mi-a rămas în suflet, neuitată. Odată în mijlocul celui mai mare şi mai zgomotos oraş al Apusului,— unde revelionul înseamnă cel mai grandios concert de veselii şi de expanziuni; altă dată—la ţară, în mijlocul unui sat tăcut şi pacinic al Moldovei.

Acolo mă înlănţuise imprejurări sentimentale într'o atmosferă de izolare, aici condiţiuni profesionale mă legau de tăcerea lugubră întreruptă doar de chiote alcoolizate. Imprejurări atît de deosebite şi totuşi atît de asămănătoare prin senzaţia de adîncă şi dureroasă părere de rău ce am resimţit de a nu putea lua parte la veselia şi intensitatea vieţei dimprejur!...

*

Asupra impresiunei puternice pe care o produce sentimentul izolărei în noaptea anului nou voiu cita un suggestiv epizod din scrierea lui Nansen: *Spre pol.* Expediţia îndrăsneaţă înainta mereu prin gheţurile nordice—mergînd spre necunoscutul infinit şi înnotând în primejdii. Ce suflete de eroi, ce inimi oţelite, ce semeţie, curagiu şi îmbătare! Şi cu toate acestea marele învingător al pustietăţilor — îşi simte deodată gîndul şi sufletul pustii, la apropierea ceasului de revelion pe vaporul „Fram“:

„...Nici într'o altă dată a anului n'am avut astfel de ciudată senzaţie ca la începutul noului an.. In lumea aceasta de ghiaţă anii trec fără să-i băgăm în samă şi cuget ce oare va fi adus anul acesta pămîntului—ce va aduce acel care vine? Aici în tăcerea naturii—nimic nu se întîmplă; totul e învăluit în întuneric, numai stelele licăresc în nemărginite depărtări străbătând bezna rece, iar miazănoaptea se aprinde în lumină de flacări. „Fram“ lunecă în nedumerire; catargurile negre se'nalţă către spuza albă de luceferi. Ca un punct neinsemnat rătăceşte vaporul în nesfîrşita regiune a morţii. Cu toate aceste el adăposteşte trei spre zece vieţi de oameni oare nu se 'nspăimîntă de Majestatea mărei singurătăţilor. Viaţa proaspătă pulzează aci, pe când jur în imprejur domneşte numai moarte şi tăcere ce se întrerupe arare numai de pârâituri de ghiaţă care vin şi isbesc în mase uriaşe. Tăcerea aceasta profundă sună ca o ameninţare; simţi par'că forţe demonice în apropiere, giganţii regiunilor arctice, cu care poate vom avea lupte de pe viaţă şi pe moarte de purtat. Dar nu ne înfricoşăm.

Imi vine adesea 'n gînd în Viola lui Shakespeare care'şi jelea melancolia îndelung răbdătoare şezînd pe o marmură rece.

N'am putea şi noi oare reînvia această „nepăsare de marmoră“, noi care şedem pe blocuri de ghiaţă numărînd anii care trec—pînă cînd ne va veni şi nouă vremea? Ce statuă măreaţă aş putea întocmi astfeliu: un om pribeag îmbrăcat în piei de lup, acoperit de promoroacă peste tot, încremenit pe blocuri grele ghiaţă, în întuneric etern, aşteaptă ivirea aurorei şi a primăverei...“

E par'că imaginea acelora pe care-i impresoară gheaţa nevoilor şi tristeţea luptelor,—dar care totuşi, ar dori—macar odată!—să se simtă în mijlocul altor oameni, să se împărtăşească de bucuria lumei cu cîntece şi sărbători! As.

DISOLVAREA

Un articol excelent al excelentului nostru confrate Patria. *Sub iscălitura preţioasă a d-lui V. Arion, se discută eventualitatea disolvărei camerei, „enunciate“ de o celebră gazetă:*

Ni se anunţă disolvarea.

Această prevestire care vine de departe, din fundul întunecat al Moldovei, m'a impresionat.

Ea porneşte de la logofătul dreptăţii, şi cu dreptatea e bine să n'ai a face.

Smerit, mă dau la o parte, convins că dacă ni se anunţă disolvarea, e dovadă că o au deja, dar nu vor încă să useze de dânsa.

E un act de generositate. Oamenii aceştia sunt în adevăr mari prin înălţarea sentimentelorlor.

N'au voit să vorbească de disolvare înainte d'a o avea. Deci să aibă aerul că ameninţă Camera? De ce să fie bănuiţi că fac o presiune asupra Coroanei? Ast-fel de sentimente ar fi înjositoare pentru ei, nedemne de origina lor.

Ii cunosc; fără îndoială ei au decretul de dizolvare, deja iscălit, în buzunar.

Atitudinea fanfaronului, care 'şi îngroaşe vocea şi scoate o sabie de lemn ca să te sperie, nu este atitudinea lor.

Ei au mişcările demne ale eroilor din poveste, nu gesturile comice ale unui căpitan Fracassa.

Şi apoi, când este tare, nu ameninţă, loveşte. Şi ei sunt tari.

Sunt tari prin origina lor şi prin tradiţia conservatoare pe care o reprezintă. Poate că nu reprezintă munca, poate că nu reprezintă nici meritul, poate că şi mai puţin reprezintă inteligenţa, dar tradiţia conservatoare o reprezintă de sigur, şi aceasta face tăria lor.

Evident, în represintarea acestei tradiţii sunt unii cari nu se pot urca mai sus de unele date, spre pildă, data cînd dînşii au fost subprefecţi liberali; după cum în origina lor sunt alţii cari nu se pot urca mai sus din vremile Domnilor din Fanar; dar, de ce ne-am împiedica de astfel de obiecţiuni neglijabile, şi de ce am discuta în zadar?

Nu discuţi cu trăsnetul, nu discuţi cu sabia justiţiei, nu discuţi cu decretul de disolvare.

Şi apoi cine ştie?—poate că pentru mulţi acest decret de disolvare să fie un fel de deslegare de mult aşteptată.

S'ar putea întîmpla ca citirea lui să provoace nu regrete, ci aplause de mulţumire.

O impresiune de lumină, de aer liber, par'că simţi de acum. Sentimentul că poţi să dai lupta, că nu te mai apasă necesitatea acelei adesiuni automatice pe care te vezi silit s'o dai celor ce merg în frunte, în interesul superior al unităţii partidului.

Şi mai presus de toate, plăcerea d'a vedea căzută masca, date pe faţă toate uneltirile vechi şi toate intrigile şi ţara chemată să judece.

Chemată, mai cu seamă, să se pronunţe între cei cu origina şi cu tradiţia şi cei cu munca.

Lupta dusă pe faţă între întunericul trecutului şi puterea de viaţă a zilei de azi.—Ce vis! Poate că se va realisa!

Revelionul

Prin pahare vinul roşu
Curge'n valuri numai spume.
Masa-i plină cu de toate
Bunătăţile din lume.

Rumeni, graşi, rotunzi, curcanii
Din tipsii de porţelană
Ispitesc stomacul gingaş
De copil şi de cucoană.

E o larmă 'n toată casa
Şi un rîset şi un cîntec,
Fie-care flecăreşte
Ingrijindu-se de pîntec.

Dar plăcintele cu sorţii
Astea mai rîdică tonul,
Fără ele nici nu-i vorbă,
Nu se 'ncape revelionul.

Cînd ceasornicu'n perete
Bate lin doritul ceas
Curg urările de-o dată
Toate ca 'ntr'un singur glas.

Cheful e la cataramă
Vinu 'neacă pe curcani:
Toc! toc! toc! s'aude numai,
Toc! toc! toc! şi „la mulţi ani!“.

Rigoletto

Litere-Ştiinţe-Arte

Ca directori de teatre—nu facem nici-o aluzie la directorii de specia Lecca— să stărue la ziare pentru a se lăuda actorii lor, e lucru obicinuit şi oarecum firesc; dar ca un director să se supere că ziarele vorbesc prea elogios de artiştii lui, iată un fenomen. Acesta e cazul directorului teatrului municipal din Helsingfors, d. Diedrichs, care a rugat pe redactorul de la „Fiuland Gaseta“ să-i mai slăbească actorii cu laudele.

„Critica d-v.,—scrie bravul om redacţiunii—mă încurcă grozav. De cîte ori sunt silit să fac cea mai mică observaţie vreunui artist în privinţa jocului, el scoate în mod triumfal gazeta dv., din buzunar şi-mi citeşte pasagiul din critică unde e vorba de marele său talent, de jocul minunat, etc... Lucrul fiind tipărit negru pe alb pricepeţi greutatea. Vă rog dară să fiţi mai zgircit la laude“.

Fericită ţeară!

*

Se anunţă descoperirea unui leac în contra boalei de mare. Dacă lucrul se adevereste, iubitorii frumuseţilor exotice cari adese ori trebuie să renunţe la delicioasele privelişti din cauza greutăţilor călătoriilor pe mare, se pot bucura.

*

Pe cînd aristocraţia monarhistă a Parisului se indigna de apariţia pe scenă a marchizei de Morny, la Londra a fost foarte bine primită princesa Estella de Broglie care a cântat cu mult talent bucăţi de operă şi operetă, orchestra fiind condusă de prinţul Robert de Broglie. Ambii sunt artişti de talent, deşi din înaltă aristocraţie.

*

Ducele Abruzzilor, fratele regelui Italiei şi renumit explorator, a ţinut o conferinţă asupra diferitelor încercări de a explora marele munte african Ruwenzori. In 45 de zile ducele a străbătut 9000 kilometri şi a urcat culmi încă prea puţin accesibile pînă acum.

*

A apărut „Arhiva“—numărul pe Decembrie—cu un interesant şi bogat sumar. Intre altele un suggestiv articol intitulat: „Dl. A. D. Xenopol şi Gh. Kernbach“.

*

Foasta revistă săptămînală „Viaţa literară“ va continua să apară tot în editura „Adevărului sub titlul de „Viaţa artistică şi literară“ condusă de un comitet de scriitori.

*

Confratele „La Roumanie“ publică în traducere franceză „Imnul Vetrei Luminoase“. Versurile romîneşti sunt scrise de dl. A. Steuerman şi au fost cîntate la serbarea „Pomului de Crăciun“.

*

STRUNA ZILEI

MAMA VREME...

Vreme, cum mori în toţi anii
Când mereu alţi ani încep?
Asta vine, cum s'ar zice:
Mori de... *facere:* Pricep!

Informaţii

Un bun obiceiu, introdus de cîtă-va vreme şi la noi, tinde a înlocui banalele cărţi de vizită şi felicitările de sfinte sărbători prin un obol de care să se folosească mulţimea nevoiaşă şi suferindă, şi prin care să se îndulcească într'un grad minim ce-i dreptul, lipsa şi mizeria acelora cari n'au parte pe această lume de zile senine şi de sărbători.

Opinia, *consecină cu procedarea ei din trecut în ast-fel de ocaziuni, redeschide lista de subscripţie cu ocazia sfintelor sărbători şi face un călduros apel la inimele caritabile să se unească cu noi în a face faptă bună şi a înlocui cărţile de vizită şi felicitările printr'o ofrandă în folosul săracilor Iaşului.*

Numele donatorilor se vor publica în ziar şi banii vor fi încredinţaţi primăriei de Iaşi spre a fi distribuiţi acelora lipsiţi de mijloace.

Redacţia ziarului *Opinia*	50 l.
Dl. Al. Al. Bădărău	200 „
Dl. N. Catargiu	100 „
D. Lascar Antoniu	20 „
„ Gh. Dobias	20 „
„ Gh. Lascar, primar,	20 „
„ Gr. Buţureanu, deputat,	20 „
„ Anibal Ciurea	20 „
„ Gh. Ghibănescu	10 „
„ Th. Pisoski	10 „
„ Ioan Kirilă	10 „
Ing. Bălănescu	10 „
Dl. Ing. Mandrea	10 „
Dl. Dim. Neculcea	20 „

CONGRESUL AVOCAŢILOR

(Ziua a II-a)

Şedinţa de după amiază

Şedinţa se deschide la ora 2 jum.

Se citeşte Cap. V din proect.

Dl. avocat *Buicliu*, găseşte că dispoziţiile luate în contra samsarilor, n'au ce căuta într'o lege a avocaţilor. E o chestie de demnitate pentru ordin de a nu se lua asemenea dispoziţii.

Dl. Avocat *Petrescu* (Brăila). E în contra reclamei, crede ca avocaţii să n'aibă nici firmă.

Este pentru cele mai severe pedepse, dar gradate, contra avocaţilor care se servesc de samsari. Propune ca proectul să se modifice în sensul ca nu procurorilor să se impue cercetarea în contra samsarilor, ci decanilor, care numai în cazuri de neputinţă să se adreseze procurorilor.

Cere să se voteze art. 28, cu privire la chestiunea decenţei biroului. Se înscrie contra regulei puse în proect de a se controla pe avocat în palatul justiţiei, în raporturile sale cu clienţii, regula fiind neeficace. Cere să se şteargă sancţiunile privitoare la neplata cotizaţiilor.

Dl. avocat *Herovanu*, cere suprimarea art. 28, contestînd că există un raport între moralitatea avocatului şi decenţa (!) biroului său. Se înscrie de asemenea contra modului cum e redactat art. 30.

Dl. decan *Antonescu*, susţine proectul. Vorbeşte cu multă căldură în contra boalei cere mineazǎ ordinul şi care în mare parte se datoreşte samsarilor.

Dl. avocat *Herovanu* declară că este mulţumit cu explicaţia dată de Dl. decan Antonescu asupra art. 28. Roagă însă pe Dl. decan să dee aceleaşi explicaţiuni în cameră, pentru ca textul să nu dee loc la abuzuri.

Se fac diferite propuneri cu privire la sancţiunea luată contra samsarilor, de către D-nii preşedinte Zamfirescu, Al. Gheorghiu, A. N. Gane, O. Teodoreanu, I. Velescu şi J. Ghica.

Capitolul se votează în modificarea privitoare la samsari, în senzul că pentru elementele delictului se cere obişnuinţa şi interesul.

Se citeşte cap VI.

Dl. avocat *Petrescu* (Brăila), cere reformarea art. 40, cu privire la publicarea prin Monitorul Oficial şi înlocuirea cu afişarea în camera avocaţilor, sau localurilor judecătoreşti. Care de asemenea ca barourile să fie compuse din 4 şi 6 membri plus decanul, după numărul avocaţilor înscrişi. Cere ca stagiul pentru membrii consiliului de disciplină să fie de 5 ani. Propune în fine ca imediat după votarea acestei legi, să se dizolve actualele consilii.

Dl. avocat *Abgar Buicliu* susţine că nu e de demnitatea corpului să primească donaţiuni.

Cap. se votează cu mici modificări.

Se citeşte Cap. VII.

Dl. *Filoti* (Buzeu) se opune la rigorile disciplitare ale proectului, contestă dreptul de instrucţie inchizitorială şi critică sistemul represiv.

Dl. *Petrescu* (Brăila) propune un amendament prin care propune ca respectul datorit magistraţilor să se dee şi consiliului de disciplină. De asemenea în materie de pedepse mai propune ca interdictla temporală să nu fie mai mare de 6 luni.

La vot, capitolul se amendează în senzul că se admite constituirea unui delict de ultraj contra celor ce ating demnitatea consiliului de disciplină.

Asupra cap VIII, Dl. avocat Petrescu zice că nu trebue să se înlăture rigorile legei cu privire la secretari de avocaţi.

Dl. *J. Ghica*, cere ca secretarul să fie major. Mai cere ca avocatul să răspundă de faptul secretarului.

La admiterea cap. se opune Dl. avocat Petrescu.

Dl. avocat *Anghel* (Bucureşti) propune ca în caz de succesiune, să fie scutite de taxe de înregistrare sumele depuse la casa de economie a corpului.

La cap. X Dl. decan *Zamfirescu* propune un amendament în senzul ca onorariile acordate, în caz de asistenţă judiciară, să se verse în cassa corpului.

Restul articolelor se votează fără discuţie, după care dl. *Mişu Antonescu*, mulţumeşte călduros membrilor congresului pentru munca rodnică ce au depus'o, făcând ca desbaterile să fie şi instructive şi înălţătoare; iar dl. *Pandele Zamfirescu* mulţumind tuturor de concursul dat, declară desbaterile închise.

Dl. *Gr. Petrescu*, propune, în fine, ca congresul avocaţilor să urmeze regulat în fie-care an, şi ca viitoarea întrunire să aibă loc la Bucureşti, la data ce se va fixa.

Propunerea se admite prin aclamaţie, cu mult entuziasm.

Congresişti se despart la ora 6 jum., pentru a se revedea la banchet.

BANCHETUL

La ora 7 banchetul a avut loc în una din sălile otelului Traian. Congreşiştii au stat împreună pînă la 11 ore seara şi în tot timpul a domnit cea mai animată cordialitate.

La şampanie s'au ridicat numeroase toasturi, din care menţionăm următoarele:

D. Pandele Zamfirescu închină paharul pentru pentru familia regală. D. Ioan Ghica bea pentru d. Mişu Antonescu. D. Atanase Gheorgiu, pentru toţi colegii din ţară. D. Gr. Petrescu aduce omagii d-lui Pandele Zamfirescu. D. avocat Epure (R.-Vîlcei) face glorificarea Iaşului şi bea pentru colegii de la Iaşi.

D. Mişu Antonescu, vorbeşte, despre nobleţa misiunei ce o au avocaţii şi despre greutăţile uriaşe pe care le întâmpină în acţiunea lor pusă în serviciul ţărei şi al dreptăţei. Arată că opera congresului, care consfinţeşte lucrarea sa, e o mare operă morală şi de folos pentru întreaga societate română. Inchină pentru înfrăţirea avocaţilor.

1906

31 Decembrie

Nu cuvinte fără rost, nu platitudini goale de înţeles, se cuvine a rosti la căpătâiul anului ce moare.

Anul 1906, bogat în mănoase holde dăruite nouă de cerul ţării noastre, a fost bogat şi în mari fapte, înfăptuite de marii barbaţi ce pronia cerească a hărăzit neamului românesc.

Faptele aceste, vrednice de-a noastră luare aminte a tuturor, trebuiesc judecate, nu cu căldura îmbătătoare a inimei, ci cu răceala liniştită a minţii.

Anul 1906 este o răspântie în istoria neamului nostru; el pecetluesţe un isprăvit de veac şi deschide porţile unui veac ce va să vie.

In anul acesta şi-a sărbătorit al 40-lea an de domnie fără nori, întîiul Rege al României renăscute. In anul acesta întîiul nostau Rege a fost sărbătorit de romînimea de pretutindeni.

In anul acesta Romînii de sub toate stăpînirile, au fost oaspeţii noştri şi am sărbătorit împreună marea sărbătoare a neamului, în cetatea muncei noastre, răsărită ca o minune a ţărilor calde pe colina Filaretului.

In anul acesta, cetatea muncei noastre, falnica mărturie a străduinţelor de-aproape o jumătate de veac, a strălucit pe cîmpia libertăţei, scăldată în soarele holdelor noastre, şi a dus fala numelui de romîn în depărtatele străinătăţi.

....Şi la toată această sărbătoare, care a încălzit de nădejde inimile unui neam întreg, a preşăzut partidul conservator.

Şi n'a fost numai întîmplarea care a voit ca partidul conservator să sărbătorească al 40-lea an de glorioasă domnie a celui mai înţelept dintre Regii pămîntului; sărbătorirea aceasta e un semn al cerului şi e o răsplată pentru bărbăteasca vrednicie cu care partidul conservator a ştiut să apere neştirbite,—prin neuitatul său şef Lascar Catargiu,—drepturile celui uns de Dumnezeu şi ales de neam; —cinstea de-a fi prezidat sărbătorile din 1906, a fost pentru partidul conservator o dreaptă răsplată a nopţii de 10 către 11 Martie 1871.

Cinstea aceasta neîntrecută, norocul acesta rar, partidul conservator le-a cucerit cu preţul unor grele războiri. Răsturnat de la putere prin pătimaşe uneltiri, tocmai în clipele cînd ţara trecea prin cele mai grele nevoi, partidul conservator a fost împovărat de toată greutatea unei nenorociri de care numai cerul putea fi făcut răspunzător.

După ani grei de oposiţie şi de lupte, ţara în neclintita ei dreptate, a rechemat la cîrma destinelor sale tot partidul conservator.

Odată în scaunul puterei, partidul conservator a avut de înfruntat un resboiu şi mai cumplit. Atacat în faţă de duşmanul lui firesc, dovedit nevrednic pentru cele bune, de temut însă în cele rele; atacat în coastă de fratele vitrig, partidul conservator, neclintit în principiile sale, credincios făgăduelilor date ţării în această vrednică cetate a Iaşilor, a lucrat cu o bărbătească rîvnă pentru aducerea la îndeplinire a programului său.

Cerul totdeauna drept cu cei drepţi, şi-a îmblânzit şi el mânia de la 1899 şi a revărsat asupra câmpiilor noastre belşugul anilor de satbătoare şi cel mai vrednic dintre sfetnicii tronului, de curând ospătatul nostru Ministru de Finanţe la Curtea celui mai puternic dintre împăraţi, şi-a putut încheia anul visteriei sale cu cel mai mare prisos peste cheltueli, pe cari l'a văzut vre odată ţara românească. Şi dacă duşmanii şi pizmuitorii d-lui Tache Ionescu, îl ţin răspunzător de deficitul de 35 milioane din 1899—1900, apoi chiar prin aceasta trebue să-i recunoască întregul merit al excedentului cu adevărat jubiliar al anului acestuia.

Visteria ţării, odată îmbelşugată, fiul poporului, visternicul ţărei româneşti, şi-a îndreptat întâi privirile mântuitoare spre norodul satelor, şi l'a găsit împovorat de grele dăjdii, le-a scăzut birul şi-a uşurat traiul ţărănimei noastre cu 4 milioane de lei; aşezînd dăjdii mai grele pe orăşenii mai cu dare de mână. Dar, în neclintita lui dreptate, n'a putut lăsa nici pe orăşeni sub greutatea unor dări istovitoare şi atunci a redus taxa de 5 la sută care îngreuia pînă atum leafa slujbaşilor.

Dar atît n'ar fi fost deajuns, ocrotitoarele lui gânduri nu erau încă împăcate, şi în marea lui dorinţă de-a vedea norodul satelor bucurîndu-se de un trai din ce în ce mai bun şi din ce în ce mai uşor, d. Tache Ionescu, a scoborît darea patentei pentru arendăşiile obştiilor de cel puţin 25 de tovarăşi. — Dar nici atât n'a fost de-ajuns şi atunci a mers mai departe, a uşurat fonciera pentru pămînturile ţărăneşti.

Pentru a da un avînt şi mai mare obştiilor arendăşeşti, a uşurat darea fonciară pentru proprietarii cari îşi vor da în arendă moşiile acestor obştii.

Dornic a vedea pe fiii norodului sătesc stăpîni pe căminurile lor şistăpâni pe bucata de pămînt trebuitoare pentru a-i hrăni, s'a dus la Craiova şi într'o cuvîntare cum numai d. Take Ionescu ştie să rostească, a arătat mijloacele de-a improprietări ţărănimea noastră.

Un alt sfetnic al Măriei Sale, d. Ioan Lahovary, cu acelaş dor de ţară şi de ţăran, după ce-a arătat noroadelor, puterea de muncă a poporului român, făcînd să răsară, ca în poveşti minunata exposiţie de pe colina Filaretului, şi-a îndreptat privirile ocrotitoare spre aceiaşi năpăstuită ţărănime şi i-a dat întâitate la arendarea pămînturilor statului, pămînturi apărate cu sîngele din sîngele lor.

Ce-l de-al treilea fost sfetnic al tronului, d. Al. Bădărău, alesul Iaşilor, pornit şi el din sinul poporului, mânat şi el de aceleaşi doruri pentru norod, întâiul lui gînd a fost să scoată poporul satelor din păcatele trupeşti şi din păcatele sufleteşti în care întunericul şi sărăcia îl ţinea pironit. Şi atunci a schimbat legiuirea ţărei sale privitoare la căsătorie şi la înfiere. A făcut cununia mai puţin costisitoare şi mai puţin îngreuitoare; a scutit infierea de forme încălcite şi le-a făcut mai pe îndămîna norodului de la sate, care de acum înainte se va bucura de ele fară mari cheltueli şi cu mai multă uşurinţă.

Altă lege înfăptuită de acelaş sfetnic în întâiul an al slujbei sale a fost legea zisă a contenciosului, care e—după constituţie, — legea legilor, legea garantătoare a „domnirei legilor, cu cari duşmanii noştri se fălesc în vorbă, dar nu se pot făli în fapt.

Un singur nor în anul acesta de soare şi de serbătoare, fraţii noştri din depărtata Macedonie, prigoniţi de biciul nesăţiosului grec, aşa cum fost-am şi noi odată zăpăciuiţi de acest duşman al neamului, în chiar ţara noastră, îşi indreaptă ochii plini de lacrămi şi de desnădejde către ţara mumă: sfetnicul Măriei Sale d. general Iacob Lahovary, cu o mână adevărat ostăşească, a ştiut să pue frâu lăcomiei şi cruzimei greceşti, şi dacă până acum cauza cea dreaptă n'a isbutit încă in totul, nădejde să avem că cela care a ocrotit neamul românesc dintre Dunăre şi Carpaţi, va ocroti şi frântura din neamul românesc dintre Dunăre şi Balcan.

„Opinia“, renăscută la viaţa tiparului in acest an de mărită serbătoare, doreşte cetitorilor săi ani mulţi de fericit trai şi mai doreşte să poată încheia pentru ţara românească încă multe sfârşituri de an, aşa de fericite şi aşa de îmbelşugate ca anul de sărbătorire ce se isprăveşte azi, fie că în jâlţul puterei s'ar afla partidul conservator, fie că s'ar afla în el liberalii.

D. Mauris (Brăila) bea pentru iniciatorii; [illegible] D. Georgescu [illegible] pentru Gr. Petrescu decanul avocaţilor din Brăila.

D. O. Teodoreanu, arată părerea de rău că multe barouri din ţară au lipsit de la acest congres. Bea pentru avocatul A. Bădărău, care cel dintăi s'a gîndit la reorganizarea corpului de avocaţi şi care departe de colegii săi, este de sigur cu inima şi gîndul în mijlocul lor.

Dl. G. Mîrzescu vorbeşte despre partea pe care a luat-o Oltenia în congresul avocaţilor. Din nou dl. Antonescu închină în sănătatea baroului tînăr. Dl. V. Filoti (Buzeu) bea pentru primarul Iaşului şi pentru congresişti. Dl. Pandele Zamfirescu într'o cuvîntare bine simţită, închină paharul tuturor avocaţilor din ţară.

Dl. Bogza (Roman) bea pentru tinerime. Dl. A. Gane bea pentru ca proectul să devie lege. Dl E. Herovanu propune o confederaţie a avocaţilor şi bea pentru realizarea acestei idei, care în Belgia a căpătat fiinţă de mai mulţi ani.

Dl. Magder şi dl. Filoti (junior) beau pentru decanul baroului de Ilfov.

In fine se dă citire următoarei telegrame:

„Mulţumim călduros pentru fericita hotărîre luată de a întruni în congres avocaţii din ţară cari să-şi spună cuvîntul asupra legilor de reorganizare şi dorim ca munca depusă să fie spornică şi încoronată de cea mai desăvîrşită izbîndă. Avocaţii baroului Brăila."

Congresiştii se despart la orele 11 jum.

Puterea Prejudecăţii

— *Reflecţiuni sugerate de proectul de lege al avocaţilor* —

Joi, după amiază, congresul advocaţilor a luat în discuţiune, articolul relativ la incompatibilităţi. Acest articol care a cheltuit în presă cerneală mai multă de cît toate, a provocat şi la congres o eloquenţă mai abundentă şi mai impetuoasă. S'au făcut diferite propuneri: unele plecate din motive largi şi drepte, altele din interese înguste de castă, altele în fine din motive personale. La sfîrşit, d. Decan al Baroului de Ilfov, totodată şi autorul proectului de lege, într'o formă mai caldă şi plăcută, a cerut votarea articolului în chestiune aşa cum se găsea, şi pe care avocaţii ce luaseră cuvîntul, ţintiseră să-l schimbe, unii prescriindu-i—ca la un pepene galben—o pulbere de zahăr dulce, alţii turnîndu-i sare şi piper.

D. decan de Ilfov, a arătat principiile care le urmase, în stabilirea restricţiilor făcute. Ne-a spus că la unele restricţii incompatibilitatea era de ordine morală: între avocat şi magistrat; la altele lipsa timpului: între avocat şi institutor; în fine la altele, d. decan, a spus limpede, că motivul restricţiunii este menţinerea demnităţii avocatului. Pe această din urmă considerare se întemeiază incompatibilitatea dintre avocat şi comerciant.

Să ne oprim la această ultimă restricţiune şi la motivul care i-a preşăzut,—şi să ne punem o simplă întrebare.

Este oare prudent astă-zi în pragul lui 1907, cînd funcţionarismul a devenit o plagă îngrijoritoare, cînd posesorii de diplome universitare e covîrşitor şi ameninţător, cînd toţi se gîndesc, ca la unica scăpare, la îndrumarea tinerilor generaţii în direcţia practică a industriei şi comerţului, cînd piedica pentru această scăpare e tocmai prejudecata nedemnităţii comerciantului, a neconsiderării lui sociale,—e prudent ca lă un congres de avocaţi să se rostească, în mijlocul unei aderări aproape unanime, şi să se accepte ca motiv de legiferare, nedemnitatea relativă a comerciantului?

Căci, să nu ne ascundem după deget, a spune că e incompatibilitate între advocătură şi comerciu, pentru că comerciul ştirbeşte demnitatea advocatului, nu înseamnă nimica alta de cît a spune că comerciantul are o treaptă socială mai inferioară. Tot acel tablou vivant, făcut cu plasticitate de d. Antonescu, în care era înfăţişat în ironie advocatul vînzînd la tarabă pelin, nu era de natură a înrădăcina o ideie greşită, o idee care poate deveni primejdioasă? Pe cînd silinţa obştească trebue să fie a desgrădina această veche ideie, de la care nu putem avea de cît ponoase şi care n'are pe de-asupra nici un fundament, iată că la o adunare de oameni cu cultură, se recunoaşte demnitatea în chestiune, se ia ca bază de legiferare şi ca prilej de schiţă caricaturală.

Dar mai este încă o consideraţie, de o mare însemnătate, care a fost nesocotită şi periclitată. E fapt ştiut că comerţul Ţării noastre şade în mâini străine şi că zi de zi această stare devine mai primejdioasă pentru noi. Viaţa noastră naţională depinde în parte de aci. Va trebui prin urmare să se înceapă o luptă sistematic organizată, pentru smulgerea frînelor negoţului din mîini care ne duşmănesc. Cine să conducă şi ar putea cu izbândă să conducă marea luptă de care vorbim?

Trebuesc oameni capabili care, afară de „bossa" vînzărei, să aibă şi alte cunoştinţe, cunoştinţe de tot felul, oameni cari să vadă lucrurile mai departe de cât pot să se vadă prin prizma injustă a unui comerciant obişnuit. Din moment ce activitatea comerţului devine un fel de luptă naţională, din moment ce comercianţii noştri devin un fel de soldaţi,—pentru ce să lipsim rîndurile acestei armate necesare, de braţele şi ştiinţa unei categorii de oameni dintre cei mai distinşi? Pentru ce avocaţii care ar vrea să se inroleze în această oştire, aducîndu-i priceperea şi dibăcia lor, să fie condamnaţi la perderea dreptului de dibaci? Tot aşa cum uniforma armatei naţionale nu necinsteşte pe nimeni, tot aşa şi şorţul (vorba vine) al acestei armate economice nu poate să constitue pentru nimeni o scădere. Iată pentru ce măsura luată şi temeiurile sale alcătuesc o îndoită greşală.

P.

Ultime informaţii

Mîine, 31 Decembrie, avea să expire ultimul termen pentru preschimbarea monedelor de nikel neperforate.

Termenul a fost prelungit până la 30 Ianuarie 1907.

—

Marele ziar german *Vossische Zeitung* relevează vizita la Berlin a domnului Take Ionescu şi subliniază marile merite ale briliantului om de stat.

—

D. locotenent M. Rosseti, aflat în posiţie de disponibilitate, a fost rechemat în activitate la reg. 8 calaraşi.

—

D. sub-locotenent George Bancov din batalionul IV vînători, a fost înaintat locotenent în reg. XIII Ştefan cel Mare.

—

La ministerul de finanţe se studiază un regulament pentru uniformarea funcţionarilor vamali, care vor fi la fel cu uniformele finanţilor austriaci. Săbiile vor fi identic cu ale ofiţerilor de poliţie.

Uniformele se vor confecţiona în atelierele militare şi se vor achita în rate lunare.

—

Studii sociologice este titlul unui volum ce va apare curând de sub presă.

Volumul este datorit d-lui St. Antim, apreciatul nostru colaborator.

———

In pădurile de pe moşia Ţibucani, a avut loc o mare goană de lupi, la care au luat parte, între alţii, domnii: Măleanu, directorul băncei naţionale; Adam, judecător de instrucţie; doctor Pennescu, căpitan Giovani; W. B. Vechsler, loct. Vasiliu şi Gârbăcescu.

———

La Roman se va celebra mîne, Duminică, căsătoria religiasă a d-rei Hortense Aronovici cu d. Eugen Petit, supleant al tribunalului din Roman.

Presintăm tinerei perechi şi familiilor cele mai cordiale felicitări.

———

In seara zilei de 18 Ianuarie se va reprezenta la Teatrul din Iaşi piesa „Pe urma iertărei" datorită d-lui I. Petrovici profesor conferenţiar de filosofie de la facultatea de Iaşi.

Despre lucrarea d-lui Petrovici se vorbeşte de către cunoscători ca de o lucrare de mare valoare şi care va însemna în literatura noastră dramatică.

Bucuroşi de a vedea reprezintîndu-se o lucrare despre care cunoscătorii vorbesc cu atîta entuziasm promitem a ne ocupa de lucrarea d-lui Petrovici la timp cuvenit.

———

Patria scrie:

„Patriotul" s'a grăbit să reproducă după „Evenimentul" de la Iaşi un articol despre eventualitatea disolvărei parlamentului.

Am dori să ştim dacă azi mai convin acelor ziare părerile exprimate în articolul de care e vorba?

Am putea paria de contrariu, deşi nu au trecut de cât cinci zile de la data apariţiei acelui articol.

In ce priveşte pe „Patriotul", regretăm că, deşi apare la Bucureşti, n'a putut fi la timp în curent cu cele petrecute în lumea politică, şi astfel s'a păcălit reproducând articolul din „Evenimentul tocmai când se impunea cea mai mare reservă faţă de cele susţinute în acel articol.

Respundem noi, find că suntem de la Iaşi cu zizrul cu disolvarea a binevoit a reveni asupra ei spunând că a „enunciat-o" numai spre „ventilare."

Ziarul de la Iaşi a voit numai să-l facă pe *Vacum Cleaner* politic, după ce, în multiple rânduri, jucase rolul de strecurătoare.

Că n'a reuşit—asta ie altă chestie.

—

Diverse.

Cancelaria ordinelor de pe lângă ministerul de externe face cunoscut prin circulări, că a dispus tipărirea, in broşuri, a noilor statute ale ordinelor.

*

Individul Manole Mironescu, supus rus, fiind condemnat pentru vagabondaj, va fi expulzat prin Ungheni.

*

S'a cerut parchetului de Iaşi urmărirea lui T. Ţaranovici, implicat in omorul lui Gh. Pestriţu din comuna Cetatea.

*

Copii Marcu şi Rifca, ai lui M. Abramovici din str. Albineţ 12, ambii bolnavi de scarlatină, au fost internaţi în pavilionul de isolare.

—

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 30 Decembrie

Senzaţional ordin de zi

Bucureşti.—*Ziarul* Adevărul *a răuşit să-şi procure înaltul ordin de zi pe care M. S. Regele îl va adresa armatei cu ocazia anului nou.*

Cum acest ordin de zi are o însemnătate deosebită vi-l comunic aci în întregul său.

Ostaşi,

Un an măreţ se încheie cu întreita aniversare ce am sărbătorit-o împreună.

Cu vie bucurie pot privi la acest lung şir de ani de muncă şi de luptă în care am împărtăsit cu voi momente grele şi vremuri glorioase.

Armata este acum oţelită iar instrucţia sa este acum întemeiată în mod statornic

Sînt convins că **la ora primejdiei** *ţara se va putea sprijini cu încredere pe vitejia voastră.*

Nu uitaţi că ea vă încredinţează onoarea ei.

Urmaţi a munci mereu, fără preget, pentru a pastra neatins ceea ce am cîştigat cu atîta vîvnă.

Cu mîndrie şi cu toată căldura inimei mele vă urez un an spornic.

Carol

Interview cu d. Take Ionescu

Berlin. — D. T. Ionescu a acordat un interview unui redactor al lui *Berliner Tagblatt.* Vorbind despre situaţia financiară a României şi despre eventualitatea unei noi conversiuni, ministrul romîn a declarat că renta de 4 la sută nu poate fi convertită actualminte din caza situaţiei pieţei monetare. Iar în cea ce priveşte renta de 5 la sută nu se poate face nici o schimbare timp de 6 ani cât vor mai ţinea angajamentele actuale.

In ce priveşte situaţia financiară a României D. Take Ionescu o consideră strălucită si spune că este fructul activifăţei desfăşurate de ambele partide pe tărâmul politicei financiare. In această muncă criza impositelor a fost de partea partidului conservator iar acea a economiilor a partidului liberal.

Rezultatul acestei activităţi arată că s'a putut vedea astăzi votată o lege prin care se reduc unele imposite.

Excedentele de la 1901 pînă astăzi se cifrează la 140 milioane, Veniturile statului pe 1905—1906 au fost de 279 milioane; anul acesta ating cifra de 290 milioane; şi probabil dacă ţara va avea norocul să aibă o recoltă bună, veniturile vor ajunge la 300 milioane şi la această sumă se va putea menţinea şi mai departe.

Scumpirea traiului necesitează o urcare a lefurilor funcţionarilor şi de aceea în budgetul pe 1907—8, se vor adăoga 5 milioane pentru armată şi va trebui să se sporească mult budgetul ministerului instrucţiunei publice, aceasta mai cu seamă din cauză că populaţia ţărei sporeşte cu 100,000 suflete pe an, şi va trebui mărit numărul şcoalelor săteşti.

Trece apoi la chestia petroliferă şi arată cât de mare este bogăţia ce zace în solul românesc şi cum a fost nevoe să se facă o lege asupra hotărniciilor, pentru a apara interesele sătenilor şi micilor proprietari de terenuri petrolifere. Arată apoi ce mare desvoltare a luat această industrie, dezvoltare la care a contribuit foarte mult capitalul străin, şi în deosebi capitalul german.

Ministrul finanţelor insistă pe larg asupra importantului rol pe care l'a avut acest capital, şi aduce elogii finanţei berlineze pentru încrederea ce a arătat-o ţărei româneşti, încredere dovedită pe deplin justificată.

In chestia tratativelor

Bucureşti.— **In privinţa destăinuirelor făcute de ziarul** Patria **cu privire la tratativele urmate direct între primul ministru şi dl. P. P. Carp, ziarul** Adevărul **în ediţia sea de deseară, complectează ştirea dată de ziarul d-lui Virgil Arion şi afirmă că întrevederea între aceşti barbaţi politici a avut loc în ajunul serbătorilor crăciunului.**

Manifestaţie de elevi

Brăila.—*Aseară urma să aibă loc la teatrul de aci o reprezentaţie organizată de o societate israelită.*

Sub presiunea ameninţărilor elevilor liceului că vor face scandal dacă reprezentaţia va avea loc, autorităţile au oprit reprezentaţia în chestiune.

Fabrică distrusă

Strasburg.—Fabrica de sobe Hubert et C-o a fost distrusă de un incendiu.

Două zeci de lucrători au ars.

Pagubele sunt foarte mari.

Un mare discurs

Paris. — Cu ocazia discuţiunei în Senat a budgetului votat de Cameră d. Poincaré a pronunţat un mare discurs.

Fostul ministru al finanţelor a arătat incovenientele actualelor mijloace pentru încasarea veniturilor statului în raport cu marile necesităţi ale Franţei.

Dl. Poincaré se pronunţă contra impositului pe venit şi contra sistemului monopolurilor cari nu aduc statului suficiente foloase.

Venind apoi la sistemul economiilor preconizat de unii oratori, combate ori-ce propunere de economii care priveşte inarmarea Franţei.

Interesul militar, susţine d. Poincare, e presus de cît mai ori-cari altul, căci Franţa trebuie să remîie o mare putere militară şi maritimă.

Sultanul pe moarte

Viena.—*Din Constantinopol se comunică că M. Sa Sultanul este foarte grav bolnav, şi că starea sa este desperată, medicii nedînd nici o speranţă de scăpare.*

Ştirea a produs senzaţie.

Catastrofă

Londra.—Din America se telegrafiază că la fabrica de oţel Jon Lanelini s'a produs o adevărată carastrofă.

In urma unei exploziĭ ce s'a produs, 35 de lucrători au fost ucişi, diu care 27 complect carbonizaţi.

Toţi cei-lalţi lucrători care se aflau în fabrică în momontul exploziei au fost mai mult s'au mai puţin grav răniţi.

Situaţia în Macedonia

Viena. — *Politische Corespondenz* află din Salonic că acolo a sosit al III-lea batalion de revişi. Jumătate din acel batalion va pleca spre Crevena pentru întărirea trupelor de la graniţa dinspre Grecia.

Cu toate măsurile luate o nouă bandă formată în Grecia a reuşit să pătrundă în Macedonia.

După cum se anunţă banditii greci au ucis în ziua de 5 a curentei pe preotul Stoian şi trei călugări bulgari.

Greva in Bulgaria

Sofia.—Greva funcţionarilor de la căile ferate bulgare continuă, cu toate măsurile aspre luate de guvern.

Numărul funcţionarilor grevişti se urcă la 3400. Din 60 trenuri care circulau zilnic în toată Bulgaria, nu circulă de cît două.

După evaluările oficiale pagubele cauzate pînă acuma de această grevă s'ar urca la 5 milioane.

Cifra însă după cum se asigură ar fi inferioară realităţei.

REGATUL ROMANIEI

Primăria Comunei Iaşi

Licitaţie pentru lucrările de alimentare cu apă şi de canalizare a oraşului.

In baza votului consiliului comunal din 18 Decembrie 1906, prin care nu s'a aprobat rezultatul licitaţiei a doua ce a avut loc în 14|27 Noembrie 1906, se publică o nouă licitaţie pentru ziua de 27 Ianuar|5 Februarie 1907, cu privire la executarea lucrărilor de alimentarea oraşului Iaşi cu apă de la Timişeşti şi pentru canalisarea Oraşului cu sistemul „tot la canal".

Licitaţia va avea loc prin oferte închise scrise în limba română ce se vor primi la Primăria Comunei Iaşi în ziua sus arătată pînă la oara 6 p. m.

După această oară nu se mai primeşte nici o ofertă sau supra-ofertă.

Lucrările constau din:

1) *Pentru alimentarea cu apă*: lucrări de terasamente, de beton şi de zidărie, cu toate accesoriile lor pentru captarea apei subterane (prin galerie) la Timişeşti, furnizarea şi aşezarea tuburilor metalice pentru conducte de aducere de la Timişeşti la Iaşi, — precum şi instalaţiile mecanice pentru rezervoriile de apă da la Bräeşti şi Iaşi, de asemenea furnizarea şi aşezarea conductelor de distribuţiune în oraş.

2) *Pentru canalizare*: lucrările şi aprovizionările materialelor necesare pentru canalizarea stradelor; lucrări de rectificare a râului Bahlui precum şi instalaţia pentru operaţiunea biologică a apelor de canale.

Valoarea totală a ambelor lucrări întrece suma de 10 milioane lei. Exproprierile nu privesc pe antreprenor.

Plata se va face de comuna Iaşi în numerar în monedă prin acompturi lunare asupra materialelor aprovizionate şi asupra lucrărilor efectuate.

Pentru achitarea tuturor lucrărilor şi cheltuelilor Comuna Iaşi dispune de banii necesari realizaţi anume prin un împrumut de 13,5 milioane lei.

Odată cu depunerea ofertei concurentul va depune o garanţie provizorie de 400000 lei în numerar sau în efecte de ale Statului român, sau efecte de ale comunei Iaşi.

Se admit oferte numai pentru ambele lucrări de-o-dată (alimentarea cu apă şi canalizarea) iar concurentul trebue se specifice în oferta sa aparte rabatul asupra preţurilor unitare ale proectului pentru lucrările de alimentare cu apă şi aparte asupra preţurilor unitare ale proiectului pentru canalizare de „Tot la canal".

Nu vor fi admişi la licitaţie de cît acei ce vor dovedi cu certificate autentice că au executat **in calitate de intreprinzător** lucrări similare sau de artă de o mare importanţă în mod conştiincios şi satisfăcător.

Certificatele se depun cu cinci zile inainte de termenul licitaţiei la Primărie; iar Primăria îşi rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor şi de a hotărâ care concurenţi vor fi admişi la licitaţiune.

Cu incepere de la 15=28 Ianuarie planurile şi caietele de sarcini vor fi la disposiţia concurenţilor,—până la acea dată, pentru ori ce informaţiuni să se adreseze la Primărie la Inspectorul General însărcinat cu direcţiunea lucrărilor.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului român sunt aplicabile acestei licitaţie.

Comuna îşi reservă dreptul, ca până în 10 zile de la data licitaţiei să se pronunţe asupra ofertelor care rămân valabile până atunci.

Primar **Gh. Lascar**

p. Secretar *Hugo Hahn*

No. 24433
1906 Decembrie 22

FARMACIA I. ROTBARD

felicită cu ocazia anului nou şi serbătorilor, pe toţi prietenii, clienţii şi cunoscuţii sei.

Iaşi, 31 Decembrie 1906

TEODOR PISOSKI
AVOCAT
— *6, Strada Unirei* —
Ore de consult: 4—7 p. m.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

TEATRUL CIRC SIDOLI
COLOSEUL REGAL

Noul Cinematograf BOTTEZ

cu Fenomenele Naturei

UN CICLU DE SERATE

CU

program absolut nou

Luni 1 Ianuarie 1907

MARE SERATA

Detalii în afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

In folosul instituţiei

„Vatra Luminoasă-Regina Elisaveta"

LOIZA

DRAMA IN VERSURI DE

Carmen Sylva

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

traducere de dr. A. STEUERMAN

PREŢUL 2 LEI

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

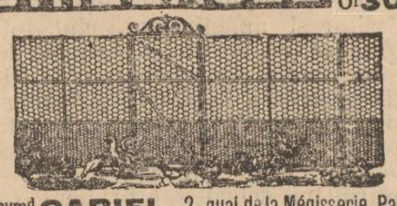

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.